

De Apocalyps Onthuld

Band 1

De
Apocalyps
Onthuld

WAARIN WORDEN ONTDEKT DE VERBORGENHEDEN
DIE DAAR VOORZEGD ZIJN, EN TOT NU
TOE DIEP VERSCHOLEN LAGEN.

Band I

Vertaling (1964) in opdracht van het Swedenborg Genootschap.

Apocalypsis

Revelata

IN QUA

DETEGUNTUR ARCANA QUÆ IBI
PRÆDICTSUNT, ET HACTENUS
RECONDITA LATUERUNT.

Amstelodami:

MDCCLXVI.

Colofon

Swedenborg Bibliotheek ©2017

Voorrede

Het zijn er verscheidenen die zich hebben afgetobd met de ontvouwing van de Apocalyps, maar omdat de Geestelijke Zin des Woords tot dusver onbekend is geweest, hebben zij de Verborgenheden niet kunnen zien, die daarin diep verscholen liggen; deze immers dekt alleen de Geestelijke Zin open; en daarom hebben de ontvouwers allerlei gissingen gemaakt, en de meesten hebben de dingen die daar zijn, toegepast op de staten der wereldrijken, daarmede ook enige dingen aangaande de kerkelijke aangelegenheden vermengende. Maar de Apocalyps, zoals het ganse Woord, handelt in haar Geestelijken Zin niet in het minst over wereldlijke dingen, maar over hemelse dingen, aldus niet over keizerrijken en koninkrijken, maar over den Hemel en de Kerk. Men moet weten, dat na het Laatste Oordeel, hetwelk in het jaar 1757 in de geestelijke wereld voltrokken is, waarover in een speciaal werkje, te Londen in 1758 uitgegeven, een nieuwe Hemel vanuit de Christenen is geformeerd, maar vanuit diegenen alleen die hebben kunnen aannemen dat de Heer de God des Hemels en der Aarde is, volgens Zijn woorden bij Mattheus, Hfdst. xxviii: 18, en tevens boete voor de boze werken in de wereld hebben gedaan; vanuit dezen Hemel daalt neder en zal nederdalen de Nieuwe Kerk op aarde, zijnde Nova Hierosolyma. Dat deze Kerk den allenen Heer zal erkennen, blijkt uit deze dingen in de Apocalyps: *“Er kwam tot mij een van de zeven Engelen, en hij sprak met mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen de BRUID, DE ECHTGENOTE DES LAMS; en hij toonde mij de grote heilige stad Hierosolyma, nederdalende vanuit den Hemel uit God”*, Hfdst. xxi: 9, 10. En elders: *“Laten wij ons verheugen en laten wij opspringen, omdat gekomen is de tijd van de BRUILOFT DES LAMS, en ZIJN ECHTGENOTE heeft zichzelf bereid: gezegend zij die tot het Avondmaal van de BRUILOFT DES LAMS geroepen zijn”*, Hfdst. xix: 7, 9. Dat er een Nieuwe Hemel zal zijn, en dat daaruit zal nederdalen een Nieuwe Kerk op aarde, blijkt uit deze dingen daar: *“Ik zag een Nieuwen Hemel en een Nieuwe Aarde, en ik zag de heilige stad Hierosolyma, nederdalende uit God vanuit den Hemel, toebereid als een Bruid versierd voor haar Echtgenoot: Die op den Troon zat, zeide: Zie, Ik maak alle dingen nieuw; en Hij zeide tot mij: Schrijf, omdat deze woorden waar en getrouw zijn”*, Hfdst. xxi: 1, 2, 5. De Nieuwe Hemel is de nieuwe Hemel vanuit de Christenen; Nova Hierosolyma is de Nieuwe Kerk op aarde, welke met dien nieuwen Hemel één zal maken; het Lam is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke.

Hieraan zullen enige dingen worden toegevoegd ter toelichting: De Christelijke Hemel is beneden de oude Hemelen; in dien Hemel zijn van den tijd des Heren af toen Hij in de wereld was, diegenen toegelaten die één God onder drie Personen hebben vereerd, en niet tegelijk de idee van drie goden hebben gehad; en dit ter oorzaak hiervan, dat de Drievuldigheid van Personen is aanvaard in de ganse Christelijke wereld; doch zij die aangaande het Menselijke des Heren niet een andere idee hebben gekoesterd dan zoals aangaande het menselijke van een ander mens, hebben niet kunnen opnemen het geloof van Nova Hierosolyma, zijnde dat de Heer de Allene God is, in Wien de Drievuldigheid is; dezen zijn derhalve afgescheiden, en heengezonden tot de hoeken: het werd gegeven te zien de afscheidingen na het Laatste Oordeel, en de verwijderingen. Want op de juiste idee van God wordt de algehele Hemel gegrondvest, en op aarde de algehele Kerk, en in het algemeen alle godsdienst; door die idee immers is er verbinding, en door de verbinding Licht, Wijsheid, en de eeuwige Gelukzaligheid.

Een ieder kan zien, dat de Apocalyps geenszins kan worden ontvouwd dan door den Allenen Heer; immers, de afzonderlijke woorden daar bevatten verborgenheden, die zonder een bijzondere verlichting en onthulling zo nooit geweten zouden kunnen worden; en daarom heeft het den Heer behaagd, mij het gezicht van mijn geest te openen, en te leren. Geloof dus niet dat ik iets vanuit mij daar heb genomen, of vanuit enigen Engel, maar vanuit den Heer Alleen. Gezegd heeft ook de Heer door den Engel tot Johannes: *“Verzegel niet de woorden der profetie dezès Boeks”*, Hfdst. xxii: 10, waaronder wordt verstaan dat zij geopenbaard moeten worden.

De Leerstellingen der Rooms-Katholieke Kerk en Religie in kort bestek

Aangezien in de Apocalyps, Hfdst. xvii, xviii, xix, ook wordt gehandeld over BABYLONIË, zijnde het Rooms-Katholieke godsdienstige, zo moeten bij den aanvang de leerstellige dingen ervan geopend worden, en wel in deze orde: Aangaande den Doop, aangaande de Eucharistie of het Heilig Avondmaal, aangaande de Missen, aangaande de Boetedoening, aangaande de Rechtvaardigmaking, aangaande het Vagevuur, aangaande de Zeven Sacramenten, aangaande de Heiligen, en aangaande de Mogendheid.

- I. AANGAANDE DEN DOOP leren zij deze dingen: Dat de ganse Adam na den aanstoot der overtreding, ten aanzien van lichaam en ziel, tot erger is vervallen: dat die zonde in het gehele menselijke geslacht is overgegoten: dat deze erfzonde [peccatum originale] slechts alleen door de verdienste van Christus wordt weggenomen; en dat de verdienste van Christus door het Sacrament des Doops wordt aangeplooïd; en dat zo de ganse betichting der erfzonde door den Doop wordt weggenomen: dat in de gedoopten nochtans aanblijft de begerigheid zoals een tonder tot de zonden, niet echter de zonde: dat zij zo Christus aantrekken, een nieuw schepsel worden, en de volle en volledige vergeving der zonden erlangen. De Doop wordt genoemd het Bad der wederverwekking en des geloofs. Dat de gedoopten, wanneer zij volwassen zijn geworden, ondervraagd moeten worden aangaande de door de peten gedane beloften, zijnde het SACRAMENT DER BEVESTIGING. Dat vanwege den val na den Doop het Sacrament der boetedoening noodzakelijk is.
- II. AANGAANDE DE EUCHARISTIE OF HET HEILIG AVONDMAAL. Dat terstond na de Wijding het ware Lichaam en het ware Bloed van Jezus Christus onder de gedaante van het Brood en den Wijn, tezamen met Zijn Ziel en Goddelijkheid, werkelijk en substantieel zijn bevat, het Lichaam onder de gedaante van het Brood, en het Bloed onder de gedaante van den Wijn, vanwege de kracht der woorden: doch het Lichaam zelf onder de gedaante van den Wijn, en het Bloed onder de gedaante van het Brood, en de Ziel onder het ene en het andere, door de kracht van een natuurlijke aaneenschakeling en een natuurlijk samengaan, waardoor de delen van den Heer Christus onderling verkoppeld worden, en de Goddelijkheid, wegens haar wonderbaarlijke hypostatische vereniging

met het lichaam en de ziel; aldus dat het evenveel onder een van de twee gedaanten is bevat als onder de ene en de andere; in één woord, dat Christus gans en volledig bestaat onder de gedaante van het Brood en onder elk deel van die gedaante, en ook gans onder de gedaante van den Wijn en onder de delen van deze gedaante; dat derhalve de beide gedaanten worden gescheiden, en het Brood aan de leken wordt gegeven, en de Wijn voor de geestelijken is. Dat water met den wijn gemengd moet worden in den beker. Dat de leken de communie van de geestelijken aannemen, en dat de geestelijken zichzelf communiceren. Dat het ware Lichaam en het ware Bloed van Christus na de wijding is in de hostiën in de gewijde deeltjes; en dat derhalve de hostie moet worden aanbeden wanneer zij getoond en rondgedragen wordt. Dat die wonderbaarlijke en zeldzame verkering van de ganse substantie van het Brood in het Lichaam, en van de ganse substantie van den Wijn in het Bloed, de Transsubstantiatie wordt geheten. Dat de communicatie onder de ene en de andere gedaante onder bepaalde voorwaarden door den Paus kan worden toegestaan. Het Brood wordt suprasubstantieel genoemd, en het Brood der Engelen, hetwelk dezen eten zonder omhulsels; het wordt ook geestelijke spijs genoemd; voorts een tegengif, waardoor men wordt bevrijd van de zonden.

- III. AANGAANDE DE MISSEN. Gezegd wordt Misoffer, aangezien het offer waaronder Christus zich opdroeg aan God den Vader, daarin wordt uitgebeeld onder de gedaante van het Brood en den Wijn; dat het vandaar een waarlijk verzoenend Offer is, zuiver, en daarin niets dan alleen het heilige. Dat indien het volk niet sacramenteel communiceert, maar alleen de Bedienaar, dan het volk geestelijk communiceert, omdat de Bedienaren hetzelfde niet alleen voor zich, maar voor alle gelovigen, die tot het lichaam van Christus behoren, verrichten. Dat de Missen niet gehouden moeten worden in de volkstaal, omdat zij een grote onderwijzing voor het gelovige volk bevatten, maar laten de Bedienaren iets ervan op de zondagen verklaren: dat het is ingesteld dat sommige dingen, welke mystiek zijn, met gedempte stem, en sommige met meer verheven stem worden uitgesproken; en dat er om majesteit te geven aan zulk een groot offer, hetwelk aan God wordt gebracht, lichtschijsels, reukwerken, gewaden, en andere dingen van dat soort moeten zijn. Dat het moet worden opgedragen voor de zonden, de straffen, de genoegdoeningen, en alle mogelijke noodzakelijkheden der levenden; en voor de overledenen. Dat de Missen ter ere der Heiligen

dankzeggingen zijn, deswege dat zij hun tussenkost verlenen als zij worden aangesmeekt.

- IV. AANGAANDE DE BOETEDOENING. Dat er behalve den Doop het Sacrament der Boetedoening is, waardoor aan de gevallenen na den Doop de weldaad van den dood en van de verdienste van Christus wordt toegevoegd, en daarom wordt het een zekere moeizame Doop genoemd. Dat de delen van de Boetedoening zijn de Wroeging, de Biecht, en de Genoegdoening; dat de WROEGING een gave Gods is, en een aandrijving van den Heiligen Geest die nog niet inwonende, maar slechts bewegende is, aldus dat zij een schikking is. Dat de BIECHT er een van alle doodzonden moet zijn, ook van de meest verborgene, en van de bedoelingen: dat de zonden die worden achtergehouden, niet vergeven worden, doch dat die welke na doorvorsing niet bij iemand opkomen, in de Biecht zijn opgesloten: dat zij ten minste eenmaal in het jaar gedaan moet worden: dat de zonden moeten worden kwijtgescholden door de Bedienaren der sleutels, en dat zij vergeven worden wanneer zij zeggen: EGO ABSOLVO; dat de kwijtschelding als het ware de daad van een rechter is, wanneer het vonnis wordt uitgesproken: dat de zwaardere zonden door de Bisschoppen, en de nog zwaardere door den Paus moeten worden kwijtgescholden. DE GENOEGDOENING; dat zij geschiedt door genoegdoening gevende straffen welke door den Bedienaar naar goeddunken volgens de mate van het vergrijp zijn op te leggen: dat met de eeuwige Straf ook de tijdelijke Straf wordt vergeven. Dat de bevoegdheid der AFLATEN door Christus is overgelaten aan de Kerk, en dat het gebruik ervan hoogst heilzaam is.
- V. AANGAANDE DE RECHTVAARDIGMAKING. Dat de overdraging uit dien staat waarin de mens als zoon van Adam wordt geboren, in den staat der genade door den tweeden Adam Zaligmaker, zonder het Bad der wederverwekking en des geloofs, of den Doop, niet geschiedt. Dat de tweede inleiding der rechtvaardigmaking is uit de vóórkomende genade, zijnde de Roeping, met welke de mens samenwerkt door zich te bekeren. Dat de schikking geschiedt door HET GELOOF, wanneer hij gelooft dat de dingen die zijn onthuld, waar zijn, tot welk geloof hij vrijelijk wordt bewogen: voorts door DE HOOP, als hij gelooft dat God ter wille van Christus goedgunstig is: en door DE NAASTENLIEFDE, met welke hij aanvangt den naaste te beminnen, en de zonde te haten. Dat de Rechtvaardigmaking, welke volgt, niet alleen de vergeving der zonde is, maar de heiligmaking en de vernieuwing van den innerlijken mens; dat

men dan niet rechtvaardig wordt geacht, maar dat men rechtvaardig is, de gerechtigheid in zich opnemende; en dat, omdat men de verdienste van het lijden van Christus aanneemt, aldus de Rechtvaardigmaking wordt ingezaaid door het Geloof, de Hoop, en de Naastenliefde. Dat het Geloof het begin van het menselijk heil is, het fundament en de wortel der Rechtvaardigmaking, en dat dit is door het geloof rechtvaardig gemaakt worden: en dat, omdat niets van die dingen welke aan de rechtvaardigmaking voorafgaan, hetzij het geloof, hetzij de werken, de genade der rechtvaardigmaking verdienen, dit is rechtvaardig gemaakt worden om niet; de genade is immers vóórkomend: en dat nochtans de mens krachtens de werken wordt rechtvaardig gemaakt, en niet slechts krachtens het geloof: dat de rechtvaardigen in lichte en vergeeflijke zonden vallen, en dat zij nochtans rechtvaardig zijn; en dat de rechtvaardigen derhalve zich aanhoudend door gebeden, offerandes, aalmoezen, vasten, moeten inspannen opdat zij niet vallen, omdat zij wedergeboren zijn tot de hoop op de heerlijkheid, en niet tot de heerlijkheid. Dat de rechtvaardigen, indien zij uit de genade der rechtvaardigmaking gevallen zijn, wederom rechtvaardig gemaakt kunnen worden door het Sacrament der Boetedoening; dat door elke doodzonde de genade wordt verloren, maar niet het geloof; doch dat door het ongelooft, zijnde de afval van den Godsdienst, ook het geloof wordt verloren. Dat de Werken van den rechtvaardig gemaakten mens verdiensten zijn, en dat de rechtvaardig gemaakten door die dingen welke van hen door de genade Gods en de verdienste van Christus geschieden, het eeuwige leven verdienen. Dat DE VRIJE KEUZE na de zonde van Adam niet verloren en uitgeblust is, en dat de mens medewerkt door in te stemmen met God die hem roept, en dat hij anders een onbezield lichaam zou zijn. Zij stellen DE VOORBESCHIKKING, door te zeggen dat niemand weet, of hij tot het getal der voorbeschikten behoort, en onder diegenen die God voor zich had uitgekozen, tenzij vanuit een speciale onthulling.

- VI. AANGAANDE HET VAGEVUUR. Dat door de Rechtvaardigmaking niet de gehele betichting van de uit te boeten tijdelijke straf wordt gedelgd; dat derhalve allen in het Vagevuur komen om haar uit te boeten, voordat de toegang tot den Hemel openstaat. Dat de daar vastgehouden zielen zijn gebaat met de voorbeden der gelovigen, en voornamelijk door het Misoffer; en dat dit naarstiglijk moet worden geleerd en gepredikt. De kwellingen daar worden op verschillende wijze beschreven, maar het zijn verzinsels, in zich verdichtfels.

- VII. AANGAANDE DE ZEVEN SACRAMENTEN. Dat er zeven Sacramenten zijn: de Doop, het Vormsel, de Eucharistie, de Boetedoening, het Laatste Oliesel, de Ordening, en de Echtverbintenis; dat er niet meer, en ook niet minder zijn: dat het ene meer waarde heeft dan het andere: dat zij de genade bevatten; en dat krachtens het verrichte Werk door die Sacramenten de genade wordt verleend; dat er even zovele Sacramenten van de Oude Wet zijn geweest. Over den Doop, het Vormsel, de Eucharistie, en de Boetedoening is boven gehandeld. AANGAANDE HET SACRAMENT VAN HET LAATSTE OLIESEL; dat dit is vanuit Jacobus v: 14, 15; dat het den zieken wordt omstreeks het einde des levens, waarvandaan het het Sacrament der stervenden wordt genoemd: dat het, indien zij weer herstellen, wederom kan worden verleend: dat het geschiedt met van den Bisschop gezegende olie, en met deze woorden: God schenke u afluut voor al wat gij door bezondiging van de ogen, of van de neusvleugels, of van den tast, misdreven hebt. Aangaande het SACRAMENT DER ORDENING: dat er zeven orden zijn in het Priesterambt, welke in waardigheid verschillen, en tezamen de Kerkelijke Hiërarchie worden genoemd, zijnde zoals een in slagorde gesteld legerkamp: dat de inwijdingen in het Ambt geschieden door zalvingen, en door overdragingen van den Heiligen Geest op hen. Dat voor de ordeningen van Bisschoppen en Priesters de wereldlijke macht, of de toestemming van de Overheid, of haar beroep of gezag, niet vereist wordt; dat zij die tot de ambtsbediening opklimmen alleen van overheidswege daartoe beroepen zijnde, geen bedienaren zijn, maar dieven en rovers, die niet door de deur binnengaan. Over het SACRAMENT DER ECHTVERBINTENIS: dat de dispensatie van graden en echtscheidingen aan de Kerk toebehoort: dat de geestelijken geen echtverbintenis aangaan: dat die allen de gave der kuisheid kunnen hebben, en dat als iemand van hen zegt dat hij haar niet kan hebben, terwijl hij toch de gelofte heeft afgelegd, hij in den ban is gedaan, omdat God dit niet onthoudt aan hen die naar behoren daarom vragen, en niet toelaat dat iemand boven dat wat hij bij machte is, verzocht wordt. Dat de staat van de maagdelijkheid en van het celibaat te stellen is boven den echtelijken staat: behalve meer dingen.
- VIII. AANGAANDE DE HEILIGEN: dat de Heiligen, tezamen met Christus regerende, aan God hun gebeden voor de mensen opdragen: dat Christus moet worden aanbeden, en dat de Heiligen moeten worden aangeroepen; dat de aanroeping van de Heiligen niet afgoderij is, noch indruist tegen de eer van den enen Middelaar tussen God en de mensen; zij

wordt Latrie genoemd: dat de beelden van Christus, van de Godbarende Maria, en van de Heiligen, vereerd en geëerd moeten worden; niet dat men moet geloven dat in dezelve Goddelijkheid en kracht is, maar dat de eer welke aan dezelve wordt betoond, teruggebracht wordt op de prototypen welke zij voorstellen; en dat men door de beelden die men kust en voor welke men vooroverbuigt en het hoofd ontbloot, Christus aanbidt en de Heiligen vereert: dat de wonderen Gods door de Heiligen geschieden.

- IX. AANGAANDE DE MOGENDHEID: dat de Roomse paus de opvolger van den Apostel Petrus is, en de Stedehouder van Jezus Christus, het Hoofd der Kerk, en de universele Bisschop; dat hij boven de Concilies staat; dat Hij de sleutels heeft om den hemel te openen en te sluiten, aldus de mogendheid om de zonden te vergeven en te behouden; dat Hij derhalve als Sleuteldrager van het eeuwige leven de rechten heeft van de aardse en van de hemelse heerschappij, tegelijk: dat uit hem ook de Bisschoppen en de Priesters een zodanige mogendheid hebben, omdat zij ook aan de overige Apostelen is gegeven, en dat zij daarom Bedienaren der sleutels worden geheten. Dat het der Kerk is om te oordelen over den waren zin en de uitlegging van de Gewijde Schrift, en dat zij die daarmede in strijd zijn, met de krachtens het recht vastgestelde straffen gestraft moeten worden: dat het den leken niet betaamt de Gewijde Schrift te lezen, aangezien niet dan alleen de Kerk den zin ervan weet; vandaar laten de Bedienaren der Kerk er zich op voorstaan dat zij dien zin weten.
- x. Deze dingen zijn ontleend aan de Concilies en de Bullen, vooral aan het Concilie van Trente en de Pauselijke bekrachtigingsbul, waarin allen die tegen de dingen welke uitgevaardigd zijn, zijnde in het algemeen dat wat boven is aangevoerd, denken, geloven, en doen, in den ban worden gedaan.

De Leerstellingen van de Kerk en Religie der Hervormden in kort bestek

Aangezien in de Apocalyps in den geestelijken zin ervan veel gehandeld wordt over de Hervormden, moeten derhalve ook bij het ingaan tot de Ontvouwingen, de leerstellige dingen van hen geopend worden, en wel in deze orde: aangaande God, aangaande Christus den Heer, aangaande de Rechtvaardigmaking door het geloof en aangaande de goede Werken, aangaande de Wet en het Evangelie, aangaande de Boetedoening en de Belijdenis, aangaande de Erfzonde, aangaande den Doop, aangaande het Heilig Avondmaal, aangaande de Vrije Keuze, en aangaande de Kerk.

- I. AANGAANDE GOD. Aangaande God gelooft men volgens de Athanasiaanse geloofsbelijdenis, en omdat deze in een ieders hand is, wordt zij hier niet opgenomen: dat men gelooft in God den Vader als Schepper en Instandhouder, in God den Zoon als Heiland en Verlosser, en in den Heiligen Geest als Verlichter en Heiligmaker, is ook bekend.
- II. AANGAANDE CHRISTUS DEN HEER: Aangaande den Persoon van Christus wordt niet op eendere wijze door alle Hervormden geleerd; door de LUTHERSEN aldus: Dat de Maagd Maria niet slechts een waar Mens, maar ook den waren Zoon Gods ontvangen en gegeneerd heeft, weswege zij met recht de Moeder Gods wordt genoemd, en inderdaad is: dat in Christus twee naturen zijn, de Goddelijke en de Menselijke, de Goddelijke uit het eeuwige, en de Menselijke in den tijd; dat die twee naturen persoonlijk verenigd zijn, aldus geheel en al dat zij niet twee Christussen zijn, de een de Zoon Gods, de ander de Zoon des mensen, maar dat de een en de zelfde is de Zoon Gods en de Zoon des mensen; niet dat die twee naturen tot één substantie zijn vermengd, noch dat de ene in de andere is veranderd, maar dat de ene en de andere natuur haar wezenlijke eigenschappen behoudt; en hoedanig deze zijn, wordt ook beschreven: dat de vereniging ervan hypostatisch is, en dat deze de hoogste gemeenschap is, zodanig als die van ziel en lichaam is; dat zo met recht wordt gezegd, dat in Christus God is Mens en de Mens God. Dat Hij niet als bloot een Mens alleen voor ons geleden heeft, maar als een zodanig Mens, wiens Menselijke natuur met den Zoon Gods een zo nauwe onuitsprekelijke vereniging en gemeenschap heeft, dat zij met denzelve één Persoon is geworden: dat waarlijk de Zoon Gods voor ons

heeft geleden, maar nochtans volgens de eigenschappen der Menselijke natuur: dat de Zoon des mensen, onder wien Christus ten aanzien van de Menselijke natuur wordt verstaan, tot de rechterhand Gods werkelijk is verhoogd, toen Hij als God was aangenomen, hetgeen is geschied zodra Hij in de baarmoeder der moeder uit den Heiligen Geest was ontvangen: dat Christus die Majesteit om reden van de persoonlijke vereniging altijd heeft gehad, maar dat Hij zich van die Majesteit in den staat der ontleding niet bediende dan alleen voor zoveel als het Hem goed scheen; doch dat Hij den vorm van dienstknecht na de wederopstanding ten volle en algeheel heeft afgelegd, en de Menselijke natuur of het Menselijk wezen in het volledige gebruik van de Goddelijke Majesteit heeft gesteld; en dat Hij op deze wijze tot de heerlijkheid is ingegaan: in één woord, Christus is en blijft tot in het eeuwige de ware God en Mens in één ongedeelden Persoon; en de ware, almachtige, en eeuwige God, ook ten aanzien van het Menselijke aan de rechterhand Gods aanwezig, bestuurt Hij alle dingen in de hemelen en op aarde, en vervult eveneens alle dingen, is met ons, woont en werkt in ons: dat er geen verschil in aanbedding is, omdat men door de natuur welke wordt waargenomen, de Godheid aanbidt welke niet wordt waargenomen: dat het Goddelijk Wezen zijn eigen uitmuntendheden aan de Menselijke natuur vergemeenschap en toedeelt; en dat het zijn Goddelijke werkingen door het lichaam zoals door een Orgaan volbrengt; dat zo al de volheid der Godheid in Christus lichamenlijk woont, volgens Paulus. Dat de vleeswording is geschied, opdat Hij den Vader met ons zou verzoenen, en een zoenoffer zou worden voor de zonden der ganse Wereld, zowel voor de oorspronkelijke als voor de daadwerkelijke zonden; dat Hij vleesgeworden is vanuit de substantie van den Heiligen Geest, maar dat de Menselijke natuur, welke Hij als het Woord aannam en met zich verenigde, uit de Maagd Maria is voortgebracht: dat Hij diegenen heiligt die in Hem geloven, in hun harten zendende den Heiligen Geest om hen te regeren, te troosten, en levend te maken, en te verdedigen tegen den duivel en de kracht der zonde. Dat Christus is nedergedaald tot de onderwereld, en de hel voor alle gelovigen heeft vernietigd; op welke wijze deze dingen echter werden bewerkstelligd, wil Hij niet nieuwsgierig nagevorst hebben, maar de erkenning van deze zaak zij aan een andere eeuw voorbehouden, wanneer niet slechts dit mysterie, maar ook vele andere onthuld zullen worden. Deze dingen zijn uit Luther,

de Augsburgse Confessie, en het Concilie van Nicea, de Smalkaldische Artikelen; men zie de Formula Concordiae.

Door een zeker deel van de HERVORMDEN, over wie ook in de Formula Concordiae wordt gehandeld, wordt geloofd dat Christus naar de Menselijke natuur door verhoging alleen geschapen gaven en een eindige macht heeft ontvangen, aldus dat Hij een Mens zoals een ander was, behoudende de eigenschappen des vlezes; dat Hij derhalve ten aanzien van de Menselijke natuur niet Alomtegenwoordig en Alwetend is; dat Hij, hoewel afwezig, regeert zoals een Koning de verder van hem afgelegene dingen: dat Hij als God uit het eeuwige is bij den Vader, en als Mens geboren in den tijd is bij de engelen in den hemel; en dat het gezegde: In Christus is God Mens, en de Mens God, beeldspraak is; behalve andere dergelijke dingen.

Doch dit meningsverschil wordt beslecht door de geloofsbelijdenis van Athanasius, welke door allen in de Christelijke wereld is aanvaard, waar het volgende staat: Het ware geloof is, dat wij geloven en belijden, dat onze Heer Jezus Christus, de Zoon van God, God en Mens is, God vanuit de substantie des Vaders, geboren vóór de wereld, en Mens vanuit de substantie der moeder, geboren in de wereld; volmaakt God en volmaakt Mens: Die, hoewel Hij God en Mens is, toch niet twee zijn, maar één Christus; één niet door de verkering van het Goddelijk Wezen in een lichaam, maar door de opname van zijn Menselijke in God; volstrekt één, niet door vermenging van substantie, maar door de Eenheid van Persoon; aangezien evenals de redelijke ziel en het lichaam één mens is, aldus God en Mens één Christus is.”

- II [a]. AANGAANDE DE RECHTVAARDIGMAKING DOOR HET GELOOF, EN AANGAANDE DE GOEDE WERKEN. Het rechtvaardigmakende en zaligende geloof der geestelijken is dit: dat God de Vader zich heeft afgewend van het menselijk geslacht vanwege deszelfs ongerechtigheden, en zo hetzelfde vanuit de gerechtigheid tot den eeuwigen dood heeft veroemd, en dat Hij derhalve den Zoon in de wereld heeft gezonden, om de boeten te betalen en te verlossen, en voldoening te geven en te verzoenen; en dat de Zoon dit heeft gedaan door de verdoemenis der wet op zich te nemen, en zich te laten kruisigen; en dat Hij zo en door gehoorzaamheid de gehele gerechtigheid Gods heeft vervuld, totdat Hijzelf de Gerechtigheid is geworden; en dat God de Vader deze gerechtigheid als de verdienste van Hemzelf aan de gelovigen toerekent en toevoegt, en tot hen den Heiligen Geest zendt, die de naastenliefde,

de goede werken, het berouw, werkt, zoals een goede boom goede vruchten, en rechtvaardig maakt, vernieuwt, wederverwekt, en heilig maakt; en dat dit geloof het enige middel des heils is, en dat door hetzelfde alleen de zonden aan den mens worden vergeven. Zij maken een onderscheid tussen de daad en den staat der rechtvaardigmaking; onder de daad der Rechtvaardigmaking verstaan zij het begin der rechtvaardigmaking, hetwelk plaats grijpt op het moment wanner de mens door dat geloof-alleen met vertrouwen de verdienste van Christus aangrijpt; onder den staat der rechtvaardigmaking verstaan zij de voortschrijding van dat geloof, welke geschiedt door de innerlijke werking van den Heiligen Geest, welke werking zich niet openbaart dan alleen door zekere tekenen, waarover zij verschillende dingen leren; zij hebben het ook over de uitkomende goede werken, welke door den mens en diens wil worden gedaan, en die dat geloof volgen; maar zij sluiten die van de rechtvaardigmaking uit, omdat daarin het eigene en zo de verdienste des menschen is: dit is in samenvatting het huidige geloof, doch de bevestigingen ervan en de overleveringen dienaangaande zijn talrijk en menigvuldig; enige ervan zullen ook worden aangevoerd, zijnde deze: Dat de menschen niet vóór God rechtvaardig gemaakt kunnen worden door eigen krachten, verdiensten, en werken, maar om niet terwille van Christus, door het geloof; door dit geloof dat zij geloven dat zij in genade zijn aangenomen en de zonden vergeven zijn terwille van Hem, Die met Zijn dood voor ons voldoening heeft gegeven, en dat God de Vader dit aan de gelovigen toerekent om de gerechtigheid vóór Hem: dat dit geloof niet slechts een historische kennis is, dat Christus voor ons geleden heeft en gestorven is, maar ook een instemming met het hart, een betrouwen en vertrouwen, dat om niet terwille van Christus de zonden vergeven worden en men rechtvaardig wordt gemaakt; en dat dan deze drie dingen samenkomen, de Belofte om niet, de Verdienste van Christus als prijs, en de Verzoening: dat het geloof de gerechtigheid is, waardoor wij vóór God gerecht worden geacht ter oorzake van de belofte: en dat rechtvaardig gemaakt worden is geslaakt worden van zonden, en dat men ook in zeker opzicht kan zeggen dat het is levendgemaakt en wederverwekt worden: dat het geloof ons tot gerechtigheid wordt aangerekend, niet omdat het een zo goed werk is, maar omdat het de verdienste van Christus aangrijpt: dat de verdienste van Christus is Zijn Gehoorzaamheid, Lijden, Dood, en Wederopstanding: dat het nodig is, dat er iets zij waardoor God kan worden toegegaan, en dat dit niet iets anders is dan het geloof waardoor

de opneming geschiedt. Dat het geloof bij de daad der rechtvaardigmaking binnentreedt door het Woord en het gehoor, en dat het niet de daad van den mens is, maar dat het de werking van den Heiligen Geest is, en dat de mens dan niet méér medewerkt dan een zoutpilaar, een stronk of een steen, vanuit zich niets handelende, en dienaangaande niets wetende, maar dat hij na de daad medewerkt, echter niet met enigen eigen wil in de geestelijke dingen; anders in de natuurlijke, de burgerlijke, en de zedelijke dingen; dat zij dan evenwel in de geestelijke dingen tot daaraan toe kunnen voortschrijden, dat zij het goede willen, en daardoor verlustigd worden, maar dit zelf niet uit hun wil, maar uit den Heiligen Geest, en dat zij zo medewerken niet uit hun krachten, maar uit nieuwe krachten en gaven, waarmede de Heilige Geest bij de bekering heeft ingezet; en dat in de ware bekering een verandering, een vernieuwing, en een beweging geschieden in des menschen verstand en hart: dat de naastenliefde, de goede werken, en de boetedoening, niet binnengaan in de daad der rechtvaardigmaking, maar dat zij noodzakelijk zijn in den staat der rechtvaardigmaking, vooral wegens het gebod Gods; en dat zij door dezelve de lichamelijke gunstbewijzen van dit leven verdienen, maar niet de vergeving der zonden en de heerlijkheid des eeuwigen levens, omdat het geloof-alleen zonder de werken der wet rechtvaardig maakt, en zaligt: dat het geloof den mens rechtvaardig maakt door de daad, maar dat het geloof vernieuwt door den staat: dat in de vernieuwing vanwege het gebod Gods noodwendig gedaan moeten worden de eerbare werken, welke de Decaloog gebiedt, omdat God wil dat de vleselijke begeerten bedwongen worden door de burgerlijke tucht; en daarom heeft Hij gegeven een leer, wetten, overheden, en straffen: dat derhalve volgt dat het vals is, dat wij door de werken de vergeving der zonden en het heil verdienen, voorts dat de werken iets toedoen tot de instandhouding van het geloof; en dat het ook vals is, dat de mens gerecht wordt geacht ter oorzake van de gerechtigheid zijner rede, en dat de rede door eigen krachten God boven alle dingen kan liefhebben en Zijn wet doen: in één woord, dat het geloof en het heil in de menschen worden in stand gehouden en behouden niet door de goede werken, maar alleen door den Geest Gods en door het Geloof; maar dat nochtans de goede werken getuigenissen zijn, dat de Heilige Geest tegenwoordig is, en in hen woont: als verderfelijk wordt verdoemd het gezegde dat de goede werken schadelijk zijn voor het heil, omdat men moet verstaan de innerlijke werken van den Heiligen Geest, welke goed zijn, niet de uiterlijke, welke

uit des mensen eigen wil voortgaan, welke niet goed maar boos zijn, omdat zij op de verdienste zijn gericht. Bovendien leren zij, dat Christus bij het Laatste Oordeel uitspraak zal doen over de goede en de boze werken als over uitwerkingen welke eigen en niet eigen zijn aan des mensen geloof. Dit geloof regeert heden in de ganse Hervormde Christelijke Wereld bij de geestelijken, maar niet bij de leken dan alleen bij zeer weinigen; de leken toch verstaan onder het geloof niet iets anders dan geloven in God den Vader, den Zoon, en den Heiligen Geest, en dat hij die goed leeft en goed gelooft, wordt gezaligd; en aangaande den Heer dat Hij de Heiland is; zij zijn immers onbekend met de verborgenheden der rechtvaardigmaking hunner predikanten, welke verborgenheden, hoewel zij ze prediken, nochtans bij de leken-toehoorders het ene oor in-, en het andere oor uitgaan; zelfs houden de Leraren zelf zich voor geleerd vanwege de wetenschap dier dingen, en geven zij zich in de Gymnasia en Lycea veel moeite om ze te vatten; en daarom werd er boven gezegd, dat dat geloof het geloof der Geestelijken is. Maar nochtans leren de Leraren dit zelfde geloof in de Koninkrijken waar de Hervormden zijn, op verschillende wijze; in DUITSLAND, ZWEDEN, en DENEMARKEN, dat de Heilige Geest door dat geloof werkt, en de mensen rechtvaardig maakt en heilig maakt, en daarna achtereenvolgens vernieuwt en wederverwekt, maar zonder de werken der wet; en dat zij die vanuit vertrouwen en betrouwen in dat geloof zijn, in de genade bij God den Vader zijn; en dat dan de boze dingen welke zij doen, weliswaar verschijnen, maar bij voortduur vergeven worden. In ENGELAND, dat dit geloof de naastenliefde werkt zonder dat de mens het weet, en dat datgene ook het goede der naastenliefde is, waarvan de mens innerlijk voelt dat de Heilige Geest het bij hem werkt; en dat het, indien hij het niet voelt, en nochtans om het heil het goede doet, het goede genoemd kan worden, maar dat het nochtans vanuit den mens dit trekt dat het in hem een verdienste is: voorts dat dat geloof dit kan bewerken in het laatste doodsuur, ook al weet men niet hoe. In HOLLAND, dat God de Vader terwille van den Zoon door den Heiligen Geest den mens innerlijk rechtvaardig maakt en zuivert door dat geloof, maar nochtans volgens diens eigen wil, van welken Hij zich afbuigt en dien Hij ook niet aanraakt; sommigen zeggen dat Hij hem lichtelijk aanraakt, en dat zo de boze dingen van des mensen wil niet vóór God verschijnen: maar over deze verborgenheden der geestelijken weten weinigen van de leken iets; en de geestelijken willen die verborgenheden, zo als ze zijn,

ook niet algemeen bekend maken, omdat zij weten dat ze niet in den smaak vallen.

- III. AANGAANDE DE WET EN HET EVANGELIE: dat de Wet door God is gegeven opdat men wete wat zonde is, en opdat deze zo door bedreiging en vrees, en daarna door belofte en aankondiging van genade, worde afgeweerd; en daarom is het de voornaamste dienst der Wet om de erfzonde en al de vruchten ervan te onthullen, en te doen weten op welke huiveringwekkende wijze de natuur van den mens is gevallen en tot op den grond toe is ontaard; op deze wijze verschrikt de Wet den mens, vernedert hem, werpt hem neder, totdat hij over zichzelf vertwijfeld, en angstig naar hulp verlangt; deze uitwerking der Wet wordt de Wroeging genoemd, welke niet actief of werkdadig is, maar passief en de kwelling van het geweten: het Evangelie echter is de ganze Leer aangaande Christus en aangaande het geloof, en zo aangaande de vergeving der zonden, aldus de blijdeste boodschap, niet betichtend en verschrikkend, maar vertroostend: door de Wet wordt de toorn Gods onthuld over alle goddeloosheid, en de mens wordt verdoemd, en daarom maakt zij dat de mens opzie tot Christus, en tot het Evangelie; de prediking zal over het ene en het andere zijn, omdat zij verbonden zijn: het Evangelie leert, dat Christus de gehele vervloeking der Wet op zich heeft genomen, en alle zonden heeft uitgeboet, en dat wij de vergeving door het geloof erlangen. Dat de Heilige Geest niet door de prediking van de Wet, maar door die van het Evangelie wordt gegeven en aangenomen, en des mensens hart wordt vernieuwd, en dat de Geest daarna gebruik maakt van den dienst der Wet, om te leren en in den Decaloog te tonen welke de goede en welgevallige wil Gods is; zo vermurwd de Geest, en maakt hij levend. Dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen de werken der Wet en tussen de werken van den Geest, en daarom zijn de gelovigen niet onder de Wet, maar onder de genade, namelijk om die reden. Dat de gerechtigheid der Wet niet rechtvaardig maakt, dat is, niet verzoent, noch wederverwekt, noch op zichzelf maakt dat men door God is aangenomen, maar wanneer de Heilige Geest gegeven is, volgt de vervulling der Wet: dat de werken van de tweede Tafel van den Decaloog niet rechtvaardig maken, omdat wij door die Tafel handelen met de menschen, en niet eigenlijk met God, en toch moet in de rechtvaardigmaking gehandeld worden met God. Dat Christus, omdat Hij zonder zonde de straf der zonde heeft ondergaan, en een slachtoffer voor ons geworden is, dat recht der Wet heeft opgeheven, opdat zij de

- gelovigen niet verdoeme, omdat Hij een verzoening voor hen is, ter oorzaak waarvan zij gerecht worden geacht.
- IV. AANGAANDE DE BOETEDOENING EN DE BELIJDENIS: dat de Boetedoening uit twee delen bestaat, het ene zijnde de wroeging of een het geweten aangejaagde schrik ter oorzaak van de zonden; het tweede zijnde het geloof, hetwelk wordt ontvangen uit het Evangelie, en door de vergeving der zonden het geweten vertroost, en van de verschrikkingen bevrijdt. Wie belijdt dat hij gans en al zonde is, die vat alle zonden samen, sluit er geen buiten, en vergeet er geen; zo worden de zonden uitgeloozd, de mens gezuiverd, terechtgebracht, geheilgd, aangezien de Heilige Geest niet gedooft dat de zonde heerst, maar haar neerdrukt en bedwingt. Dat de opsomming der zonden vrij moet zijn, indien men wil of niet wil; en dat de private biecht en absolutie hooggehouden moet worden; en daarom kan men, indien men wil, zijn zonden belijden, en van een biechtvader de absolutie aannemen, en dan zijn de zonden vergeven; de woorden welke de Bedienaar dan heeft te antwoorden, zijn deze: God zij u goedgunstig, en bevestig uw geloof; u geschiede gelijk als gij gelooft; en ik krachtens des Heren gebod vergeef u de zonden. Doch anderen antwoorden: Ik verkondig u de vergeving der zonden: dat desondanks de zonden niet door de boetedoening, evenals ook niet door de werken, maar door het geloof vergeven worden. En daarom is de boetedoening der Geestelijken slechts een belijdenis vóór God dat zij zondaren zijn, en een gebed om in het geloof te mogen volharden. Dat de verzoeningen en voldoeningen niet nodig zijn, omdat Christus de Verzoening en de Voldoening is.
- V. AANGAANDE DE ERFZONDE leren zij, dat na den val van Adam alle mensen volgens de natuur voortgeplant, met de zonde geboren worden, dat is, zonder vrees voor God ,en met begerigheden; en dat dit verdoemt, en nu ook den eeuwigen dood brengt over hen die niet wedergeboren worden door den doop en door den Heiligen Geest: dat het is een verstoken zijn van de oorspronkelijke gerechtigheid, en met dit verstoken zijn een ongeordende schikking van de delen der ziel, en een verdorven gesteldheid. Dat er een onderscheid is tussen de natuur zelf, waarin de mens geschapen is, welke ook na den val Gods Schepsel is en blijft, en tussen de erfzonde; aldus dat er een onderscheid is tussen de verdorven natuur, en tussen het bederf hetwelk aan de natuur is ingebracht, en waardoor de natuur verdorven is; dat niemand dan God alleen het bederf der natuur kan afscheiden van de natuur zelf; hetgeen

in de gezegende wederopstanding volledig zal geschieden, omdat dan de natuur zelf, welke de mens in de wereld ronddraagt, zonder de erfzonde ¹⁾ zal wederopstaan, en de eeuwige gelukzaligheid genieten; dat het een onderscheid is zoals tussen het werk Gods en het werk des duivels; dat deze zonde niet op die wijze de natuur is binnengevallen, alsof de Satan een of ander boze substantieel geschapen, en dat met de natuur vermengd had, maar dat de medegeschapen en oorspronkelijke gerechtigheid was verloren: dat de erfzonde ²⁾ een bijkomend iets is; en dat de mens om reden hiervan vóór God geestelijk als het ware dood is. Dat dit boze door Christus alleen wordt toegedekt en vergeven: dat het zaad zelf vanuit hetwelk de mens wordt geformeerd, met die zonde besmet is: dat het ook vandaar is, dat de mens van zijn ouders slechte neigingen en een inwendige onreinheid des harten ontvangt.

- VI. AANGAANDE DEN DOOP: dat de Doop niet eenvoudigweg water is, maar dat hij is een op Goddelijk bevel genomen, en met Gods Woord bezegeld, en zo geheiligd water: dat de deugd, het werk, de vrucht, en het einddoel des Doops is, dat de mensen gezaligd, en tot de Christelijke Gemeenschap samengekozen worden: dat door den Doop wordt aangeboden de overwinning over den dood en den duivel, de vergeving der zonde, de genade Gods, Christus met al zijn werken, en de Heilige Geest met al zijn gaven, en de eeuwige gezegendheid aan allen en de afzonderlijken die geloven: of het geloof ook door den Doop aan de kleine kinderen wordt gegeven, ligt te diep dan dat men naarstiglijk op het onderzoek hiervan moet ingaan. Dat de onderdompeling in het water de afsterving van den ouden mens, en de wederopstanding van den nieuwen betekent; dat zij derhalve het bad der wederverwekking genoemd kan worden, en waarlijk een bad in het Woord, voorts in den dood en de begrafenis van Christus: dat het leven van den Christen een dagelijkse Doop is, eenmaal zo aangevangen zijnde: dat het water dit niet uitwerkt, maar het Woord Gods, hetwelk in en met het water is, en het geloof van Gods Woord, aan het water toegevoegd; dat daaruit volgt dat de doping in den Naam Gods, weliswaar door mensen geschiedt, maar niet is, doch uit God zelf: dat de Doop de erfzonde niet wegneemt, de slechte begerigheid uitgeblust zijnde, maar de betichting ervan.

1 *peccatum originate*, letterlijk: oorspronkelijke zonde.

2 *peccatum originis*, letterlijk: zonde van oorsprong

Anderen echter onder de Hervormden geloven, dat de Doop een uitwendig Waterbad is, waardoor de inwendige afwassing van zonden wordt aangeduid: dat hij niet de wederverwekking, het geloof, de genade Gods, en het heil aanbrengt, maar die slechts betekent en bezegelt; en dat die dingen niet in en met den doop worden aangebracht, maar daarna met den aanwassenden leeftijd; en dat alleen de uitverkorenen de genade van Christus en de gave des geloofs erlangen: en dat, omdat het heil niet afhangt van den doop, bij ontstentenis van den gewonen bedienaar de doop door een ander verricht kan worden.

- VII. AANGAANDE HET HEILIG AVONDMAAL. De Hervormden, die Lutheranen worden genoemd, leren dat in het Heilig Avondmaal of Sacrament des Altaars, het Lichaam en het Bloed van Christus waarlijk en substantieel aanwezig zijn, en dat zij tezamen met het brood en den wijn waarlijk worden uitgedeeld en aangenomen; en dat derhalve het ware Lichaam en het ware Bloed van Christus in, met, en onder het Brood en den Wijn zijn, en aan de Christenen te nuttigen en te drinken worden gegeven; en dat zij derhalve niet eenvoudigweg brood en wijn zijn, maar opgesloten in en vastgebonden aan het Woord, en dat dit maakt dat zij het lichaam en het bloed van Christus zijn; want wanneer het Woord tot het element toetreedt, ontstaat het Sacrament: dat het evenwel niet een transsubstantiatie is, zodanig als het voor de Pauselijken is: dat het een spijs der ziel is, den nieuwen mens voedende en versterkende: dat het werd ingesteld, opdat het geloof zijn krachten herstelle en hervatte, vergeving der zonde gegeven worde, en het nieuwe leven, hetwelk Christus voor ons heeft verdiend: dat zo het lichaam en het bloed van Christus niet slechts geestelijk door het geloof, maar ook met den mond, op bovennatuurlijke wijze, op grond van de Sacramentale vereniging met het brood en den wijn, worden genomen: dat de waardigheid van dat Avondmaal in de allene gehoorzaamheid bestaat, en in de verdienste van Christus, welke door het ware geloof wordt toegevoegd: in één woord, dat de Sacramenten, het Avondmaal des Heren en de Doop, de getuigenissen van den wil en van de genade Gods jegens de mensen zijn; en dat het Sacrament van het Avondmaal de belofte is van de vergeving der zonden door het geloof; dat het de harten beweegt om te geloven; en dat de Heilige Geest door het Woord en de Sacramenten werkt: dat de wijding van den Bedienaar die dingen niet voortbrengt, maar dat het aan de allene Almachtige kracht des Heren moet worden toegekend: dat zowel de waardigen als de onwaardigen het ware Lichaam en het

ware Bloed van Christus, zoals Hij op het kruis hing, ontvangen, maar de waardigen tot heil, de onwaardigen tot verdoemenis; dat diegenen waardig zijn, die geloof hebben; dat niemand tot dat Avondmaal aangedreven moet worden, maar dat een ieder wanneer de geestelijke honger hem dringt, toetrede.

Andere Hervormden echter leren, dat in het Heilig Avondmaal het Lichaam en het Bloed van Christus slechts geestelijk worden genomen, en dat het Brood en de Wijn daar slechts tekenen, typen, symbolen, merktekenen, figuren, en gelijkenissen zijn; dat Christus niet met het lichaam tegenwoordig is, maar alleen met de kracht en de werking vanuit zijn Goddelijk wezen; doch dat er in den Hemel verbinding is volgens de vergemeenschatting der afzonderlijke eigenschappen: dat de waardigheid van dit Avondmaal niet slechts van het geloof, maar ook van de voorbereiding afhangt: dat alleen de waardigen de deugd ervan ontvangen, doch de onwaardigen slechts het brood en den wijn. Hoewel er deze meningsverschillen zijn, komen nochtans alle Hervormden hierin samen, dat zij die waardig dat Heilig Avondmaal willen houden, in elk geval boete hebben te doen; de Lutheranen, dat indien zij niet van de boze werken boete hebben gedaan, en nochtans toetreden, tot in het eeuwige verdoemd zijn; en de Engelsen, dat anders de duivel in hen zal binnengaan zoals in Judas; dit staat vast uit de Gebeden welke óór de Communie worden voorgelezen.

VIII. AANGAANDE DE VRIJE KEUZE: zij maken onderscheid tussen den staat vóór den val, na den val, na het ontvangen geloof en de vernieuwing, en na de wederopstanding. Dat de mens na den val in de geestelijke en de Goddelijke dingen vanuit eigen krachten volstrekt niets kan aanvangen, denken, verstaan, geloven, willen, werken, en medewerken, noch zich tot de genade aanplooiën of aanpassen, maar dat de natuurlijke keuze zich alleen tot die dingen uitstrekt welke tegen God zijn, en Gode mishagen; aldus dat de mens in de geestelijke dingen zoals een stronk is, maar dat hij nochtans een vatbaarheid heeft, niet actief maar passief, waardoor hij tot het goede gekeerd kan worden door de genade Gods; dat evenwel de vrije keuze aan den mens na den val is overgelaten om het Woord Gods te kunnen horen en niet te kunnen horen, en dat zo een vonkje geloof in het hart kan worden ontstoken, hetwelk de vergeving der zonden terwille van Christus omhelst, en vertroost. Dat evenwel de menselijke wil de vrijheid heeft om de burgerlijke gerechtigheid te betrachten, en om de dingen uit te kiezen welke aan de rede zijn onderworpen.

- IX. AANGAANDE DE KERK: dat de Kerk de vergadering en gemeenschap der heiligen is, en dat zij verspreid is over het Algehele Wereldrond bij hen die den zelfden Christus en den zelfden Heiligen Geest, en de zelfde Sacramenten hebben, om het even of zij eendere dan wel niet eendere overleveringen hebben: en dat het voornamelijk een Gezelschap des geloofs is; en dat deze Kerk alleen het Lichaam van Christus is, en dat de goeden inderdaad en in naam de Kerk zijn, maar de bozen alleen in naam: dat de bozen en de huichelaars, omdat zij er tussen door zijn gemengd, leden der Kerk zijn volgens de uitwendige tekenen ervan, als zij slechts niet zijn uitgebannen, maar dat zij niet leden zijn van het Lichaam van Christus. Dat de Kerkelijke Riten, welke Ceremonieën worden genoemd, niet ter zake doen, en dat zij niet de eredienst Gods zijn, noch een deel van den eredienst Gods; dat derhalve de Kerk de vrijheid heeft om zulke dingen in te stellen, te veranderen, en af te schaffen, zoals de verschillen in klederen, tijden, dagen, spijzen, en andere dingen; en dat derhalve geen Kerk een andere om zulke dingen moet veroordelen.
- x. Dit zijn in kort bestek de leerstellige dingen van de Kerk en Religie der Hervormden: die echter welke de Schwengfeldianen, de Pelagianen, de Manicheërs, de Donatisten, de Anabaptisten, de Arminianen, de Zwinglianen, de Antitrinitariërs, de Socianen, de Arianen, en heden ten dage de Quakers en de Hernhutters leren, worden voorbijgegaan, omdat die als Ketteren door de Kerk der Hervormden zijn afgekeurd en verworpen.

De Apocalyps

Eerste Hoofdstuk

1. De Onthulling van JEZUS CHRISTUS, welke GOD hem gegeven heeft om Zijn dienstknechten aan te wijzen de dingen die snellijk moeten geschieden, en die Hij heeft aangeduid, zedende door Zijn Engel aan Zijn dienstknecht Johannes.
2. Dewelke betuigd heeft het Woord GODS, en de getuigenis van JEZUS CHRISTUS, alle dingen die hij heeft gezien.
3. Gezegend hij die leest, en zij die horen de woorden der profetie, en die de dingen bewaren welke in dezelve geschreven zijn, omdat de tijd nabij is.
4. Johannes aan de zeven Kerken die in Azië zijn: Genade zij U en vrede van Hem, Die Is, en Die Was, en Die Komen Zal; en van de zeven Geesten die in den aanblik van Zijn Troon zijn.
5. En van JEZUS CHRISTUS, Hijzelf de getrouwe Getuige, Hijzelf de Eerstgeborene vanuit de doden, en Hijzelf de Vorst der koningen der aarde, liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden in Zijn bloed.
6. En ons maakt koningen en priesters GODE EN ZIJNEN VADER: Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen. [Amen].
7. Zie, Hij komt met de wolken, en zien zal Hem alle oog, en zij die Hem doorstoken hebben, en alle Stammen der aarde zullen over Hem rouw bedrijven; ja, amen.
8. Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, zegt DE HEER, Die Is, en Die Was, en Die Komen Zal, Die de Almachtige is.
9. Ik, Johannes, die en uw broeder, en medegenoot in de verdrukking, en in het koninkrijk, en de geduldige verwachting van JEZUS CHRISTUS. Ik was op het eiland genaamd Pamos³), om het Woord GODS, en om de getuigenis van JEZUS CHRISTUS.
10. Ik werd in den geest op den dag des Heren, en ik hoorde achter mij een grote stem evenals van een bazuin.
11. Zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek, en zend het aan de Kerken, aan die in

3 *De oorspronkelijke uitgave en ook beide handschriften van de Apocalypsis Explicata hebben op al de plaatsen waar deze naam voorkomt, niet Patmos maar Pamos.*

- Azië, naar Efeze, en naar Smyrna, en naar Pergamus en naar Thyatire, en naar Sardes, en naar Filadelfia en naar Laodicea.
12. En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak; en mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden Kandelaren.
 13. En in het midden van de zeven Kandelaren een, den Zoon Des Mensen gelijk zijnde, bekleed met een talaar, en omgord aan de borsten met een gouden gordel.
 14. En Zijn Hoofd, en de Haren blank evenals blanke wol, evenals sneeuw, en Zijn Ogen evenals een vlam vuurs.
 15. En Zijn Voeten aan blinkend koper gelijk, evenals in een oven geblaakt, en Zijn stem evenals een stem van vele wateren.
 16. En hebbende in Zijn rechterhand zeven Sterren, en vanuit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande; en Zijn Aangezicht evenals de zon schijnt in haar macht.
 17. En toen ik Hem zag, viel ik aan Zijn voeten evenals dood, en Hij leide Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste.
 18. En Die Levende ben, en Ik ben dood geweest; en zie, Levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen, amen: en Ik heb de sleutels der hel en des doods.
 19. Schrijf de dingen die gij gezien hebt, en de dingen die zijn, en de dingen die zullen zijn na dezen.
 20. Het mysterie der zeven Sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand, en de zeven gouden Kandelaren: de zeven Sterren zijn de Engelen der zeven Kerken, en de zeven Kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. Dat deze Onthulling uit den Allenen Heer is, en dat zij wordt opgenomen door hen die in Zijn Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn, en den Heer erkennen als den God van Hemel en Aarde: beschreven wordt ook de Heer ten aanzien van het Woord.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. De Onthulling van Jezus Christus, *betekent* de voorzeggingen uit den Heer aangaande Hemzelf en aangaande Zijn Kerk, hoedanig deze zal zijn in haar einde, en hoedanig zij daarna zal worden: welke God hem gegeven heeft om Zijn dienstknechten aan te wijzen, *betekent* voor hen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn: de dingen die snellijk moeten geschieden, *betekent* dat zij zekerlijk zullen geschieden, opdat de Kerk niet verga: en die Hij heeft aangeduid, zedende door Zijn Engel aan Zijn dienstknecht Johannes, *betekent* die uit den Heer zijn onthuld door den Hemel aan hen die in het goede des levens zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan: dewelke betuigd heeft het Woord Gods, en de getuigenis van Jezus Christus, *betekent* hen die vanuit het hart, en zo in het licht, het Goddelijk Ware vanuit het Woord opnemen, en erkennen dat het Menselijke des Heren Goddelijk is: alle dingen die hij heeft gezien, *betekent* de verlichting van hen in alle dingen die in deze Onthulling zijn: gezegend hij die leest, en zij die horen de woorden der profetie, en die de dingen bewaren welke in dezelve geschreven zijn, *betekent* de gemeenschap van degenen met de Engelen des Hemels, die leven volgens de Leer van Nova Hierosolyma: omdat de tijd nabij is, *betekent* dat de staat der Kerk [zodanig] is dat zij niet langer kan aanhouden, wil er verbinding van haar met den Heer zijn: Johannes aan de zeven Kerken, *betekent* tot allen die in de Christelijke Wereld zijn, waar het Woord is, en door hetzelfde de Heer bekend is, en die tot de Kerk toetreden; die in Azië zijn, *betekent* tot hen die vanuit het Woord in het licht der waarheid zijn: genade zij u en vrede, *betekent* de Goddelijke begroeting: van Hem Die Is en Die Was en Die Komen Zal, *betekent* uit den Heer, Die Eeuwig en Oneindig, en Jehovah is: en van de zeven geesten, die in den aanblik van den Troon zijn, *betekent* uit den algehelen Hemel, waar de Heer in Zijn Goddelijk Ware is: van Jezus Christus, *betekent* het Goddelijk Menselijke: Hijzelf de getrouwe Getuige, *betekent* zijnde het Goddelijk Ware Zelf: de Eerstgeborene vanuit de doden, *betekent* en zijnde het Goddelijk Goede Zelf: en Hijzelf de Vorst [der koningen] der aarde, *betekent* vanuit Wien al het ware vanuit het goede in de Kerk is: liefhebbende ons en wassende

ons van onze zonden, *betekent* Die vanuit de Liefde en de Barmhartigheid de mensen hervormt en wederverwekt door Zijn Goddelijke ware dingen vanuit het Woord: En ons maakt koningen en priesters, *betekent* Die geeft dat zij die geboren zijn uit Hem, dat is, wederverwekt, in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen, en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn: Gode en Zijnen Vader, *betekent* aldus beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en van Zijn Goddelijke Liefde: Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, *betekent* Wien Alleen de Goddelijke Majesteit en de Goddelijke Almacht is tot in het eeuwige: amen, *betekent* de Goddelijke bevestiging vanuit de Waarheid, aldus vanuit Hemzelf: En Hij komt met de wolken des hemels, *betekent* dat de Heer Zich zal onthullen in den zin der letter des Woords, en den geestelijken zin ervan zal openen aan het einde der Kerk: en zien zal Hem alle oog, *betekent* dat zij allen zullen erkennen die vanuit de aandoening in het verstand van het Goddelijk Ware zijn: en zij die Hem doorstoken hebben, *betekent* dat ook degenen zullen zien die in de Kerk in de valse dingen zijn: en alle Stammen der aarde zullen rouw bedrijven, *betekent* dat dit zal zijn wanneer er geen goede en ware dingen langer in de Kerk zijn: ja, amen, *betekent* de Goddelijke bevestiging dat het aldus zal zijn: Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, *betekent* Die is het Zelf en het Enige van Eersten tot Laatste, vanuit Wien alle dingen zijn; aldus Die de Liefde Zelf en de Enige Liefde is, de Wijsheid Zelf en de Enige Wijsheid, en het Leven Zelf, en het Enige Leven in Zich, en zo de Schepper, Heiland, en Verlichter Zelf en de enige Schepper, Heiland, en Verlichter uit Zich, en vandaar het al in alle dingen des Hemels en der Kerk: zegt de Heer, Die Is en Die Was en Die Komen Zal, *betekent* Die Eeuwig en Oneindig, en Jehovah is: en de Almachtige, *betekent* Die is, leeft, en kan vanuit Zichzelf, en Die alle dingen regeert vanuit eersten door laatste: Ik, Johannes, die en uw broeder en medegenoot, *betekent* hen die in het goede der naastenliefde en daaruit in de ware dingen des geloofs zijn: in de verdrukking, en in het koninkrijk, en de geduldige verwachting van Jezus Christus, *betekent* de dingen die in de Kerk bestookt zijn door de boze en valse dingen, doch die door den Heer, wanneer Hij komen zal, verwijderd moeten worden: ik was op het eiland genaamd Pamos, *betekent* den staat en de plaats waarin hij verlicht heeft kunnen worden: om het Woord Gods en de getuigenis van Jezus Christus, *betekent* opdat vanuit het hart en zo in het licht worde opgenomen het Goddelijk Ware vanuit het Woord, en erkend worde dat het Menselijke des Heren Goddelijk is: ik werd in den geest op den dag des Heren, *betekent* den geestelijken staat toen vanuit den Goddelijken invloed: en ik hoorde

achter mij een grote stem evenals van een bazuin, *betekent* de duidelijke doorvatting van het Goddelijk Ware vanuit den Hemel onthuld: zeggende, Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste, *betekent* Die is het Zelf en het Enige van eersten tot laatsten, vanuit Wien alle dingen zijn, *en meer dingen zoals boven*: [hetgeen gij ziet, schrijf dat in een Boek, *betekent* opdat die dingen onthuld mogen zijn aan het nageslacht:] en zend het aan de Kerken, aan die in Azië, *betekent* voor degenen in de Christelijke Wereld die in het licht der waarheid vanuit het Woord zijn: naar Efeze en naar Smyrna, en naar Pergamus en naar Thyatire, en naar Sardes en naar Filadelfia, en naar Laodicea, *betekent* in het bijzonder volgens den staat der opneming van een ieder: En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak, *betekent* de omkering van den staat van hen die in het goede des levens zijn, ten aanzien van de doorvatting van het ware in het Woord, als zij zich tot den Heer keren: en mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden Kandelaren, *betekent* de nieuwe Kerk, welke in de verlichting uit den Heer vanuit het Woord zal zijn: en in het midden van de zeven Kandelaren een, den Zoon des mensen gelijk zijnde, *betekent* den Heer ten aanzien van het Woord, uit Wien zij is: bekleed met een talaar, *betekent* het Goddelijke, voortgaande, zijnde het Goddelijk Ware; en omgord aan de borsten met een gouden Gordel *betekent* het Goddelijke, voortgaande en tevens verbindende, zijnde het Goddelijk Goede: en Zijn Hoofd en de Haren blank evenals wol, evenals sneeuw, *betekent* de Goddelijke Liefde der Goddelijke Wijsheid in eersten en in laatsten; en Zijn Ogen evenals een vlam vuurs, *betekent* de Goddelijke Wijsheid der Goddelijke Liefde; en zijn Voeten aan blinkend koper gelijk, evenals in een oven geblaakt, *betekent* het natuurlijk Goddelijk Goede; en Zijn Stem evenals een stem van vele wateren, *betekent* het natuurlijk Goddelijk Ware: en hebbende in Zijn rechterhand zeven sterren, *betekent* alle erkentissen van het goede en het ware in het Woord vanuit Hemzelf: en vanuit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande, *betekent* de verstrooiing van de valse dingen door het Woord en door de leer daaruit, uit den Heer: en Zijn Aangezicht evenals de zon schijnende in macht, *betekent* de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, welke Hijzelf zijn, en uit Hemzelf voortgaan: en toen ik Hem zag, viel ik aan Zijn voeten evenals dood, *betekent* tengevolge van een zodanige aanwezigheid des Heren het begeven van het eigen leven: en Hij leide zijn rechterhand op mij, *betekent* het leven uit Hem toen ingeblazen: zeggende tot mij: Vrees niet, *betekent* de wederopwekking, en dan vanuit de diepste vernedering de aanbidding: Ik ben de Eerste en de Laatste, *betekent* dat Hij Eeuwig en Oneindig is, aldus de Allene God: En Die Levende ben,

betekent Die Alleen het Leven is, en uit Wien Alleen het Leven is: en Ik ben dood geweest, *betekent* dat Hij in de Kerk is veronachtzaamd, en Zijn Goddelijk Menselijke niet erkend: en zie, Levend ben Ik tot in de eeuwen, *betekent* dat Hij het eeuwige Leven is; amen, *betekent* de Goddelijke bevestiging dat het de waarheid is: en Ik heb de sleutels der hel en des doods, *betekent* dat Hij Alleen kan zaligen: schrijf de dingen die gij gezien hebt, en de dingen die zijn, en de dingen die zullen zijn na dezen, *betekent* opdat alle dingen die nu worden onthuld, voor het nageslacht zijn: het mysterie der zeven sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand, en de zeven gouden kandelaren, *betekent* de verborgenheden in de gezichten aangaande den nieuwen Hemel, en aangaande de nieuwe Kerk: de zeven sterren zijn de Engelen der zeven Kerken, *betekent* de nieuwe Kerk in de Hemelen, zijnde de nieuwe Hemel: en de zeven kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken, *betekent* de nieuwe Kerk op aarde, zijnde Nova Hierosolyma, nederdalende uit den Heer vanuit den nieuwen Hemel.

De Ontvouwing.

1. Wat de Geestelijke Zin is, was tot dusver onbekend; dat die is in de afzonderlijke dingen des Woords, is in de LEER VAN NOVA Hierosolyma AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 5 tot 26, getoond, en dat het Woord zonder dien in vele plaatsen niet kan worden verstaan: die zin verschijnt niet in den zin der letter, hij is immers daarin gelegen zoals de ziel in het lichaam. Het is bekend, dat er het Geestelijke en het Natuurlijke is, en dat het Geestelijke invloeit in het Natuurlijke, en zich zichtbaar en voelbaar vertoont in de vormen die onder het gezicht en den tast vallen, en dat het Geestelijke zonder die vormen niet anders wordt doorvat, dan zoals de aandoening en de denking, of zoals de Liefde en de Wijsheid, welke des gemoeds zijn; dat de aandoening en de denking, of de Liefde, van dewelke het is te worden aangedaan, en de Wijsheid, van dewelke het is te denken, geestelijk zijn, erkent men; dat die beide vermogens der ziel zich vertonen in de vormen in het lichaam, welke de zin- en beweegorganen worden genoemd, is bekend; voorts ook dat zij één maken, en zozeer één, dat als het gemoed denkt, de mond het op hetzelfde ogenblik uitspreekt, en als het gemoed wil, het lichaam het op het zelfde ogenblik uitvoert; daaruit blijkt, dat er een volmaakt één-zijn is van de geestelijke en de natuurlijke dingen bij den mens. Iets eenders is in alle en de afzonderlijke dingen der wereld; daar is het geestelijke, hetwelk het binnenste der oorzaak is, en is het natuurlijke, hetwelk de uitwerking ervan is, en die twee maken één; en in het Natuurlijke verschijnt het Geestelijke niet, omdat dit daarin gelegen is zoals de ziel in het lichaam, en zoals het binnenste der oorzaak in de uitwerking, zoals gezegd is. Iets eenders is het met het Woord; dat dit in zijn schoot geestelijk is, omdat het Goddelijk is, kan door niemand worden ontkend; maar omdat het geestelijke niet verschijnt in den zin der letter, welke natuurlijk is, was derhalve de Geestelijke Zin tot dusver onbekend; ook heeft hij niet eerder bekend kunnen worden dan toen de echte ware dingen uit den Heer werden onthuld, want in deze is die zin. Vandaar is het, dat de Apocalyps tot dusver niet werd verstaan. Opdat er echter geen twijfel zij dat zulke dingen daarin gelegen zijn, moeten de afzonderlijke dingen worden ontvouwd, en aangetoond door eendere dingen elders in het Woord. De ontvouwing en aantoning volgt nu.

2. *De Onthulling van Jezus Christus, betekent de voorzeggingen uit den Heer aangaande Hemzelf en aangaande Zijn Kerk, hoedanig deze zal zijn in haar einde, en hoedanig zij daarna zal worden, zowel in de Hemelen als op Aarde.* Met de Onthulling van Jezus Christus worden alle voorzeggingen aangeduid,

en omdat deze uit den Heer zijn, wordt er gezegd de Onthulling van Jezus Christus; dat zij zijn aangaande den Heer en aangaande Zijn Kerk, zal uit de Ontvouwingen blijken. In de Apocalyps wordt niet gehandeld over de opeenvolgende staten der Kerk, te minder over de opeenvolgende staten van Koninkrijken, zoals sommigen tot dusver hebben geloofd; maar daar wordt van den aanvang tot het einde gehandeld over den laatsten staat der Kerk in de Hemelen en op Aarde, en dan over het Laatste Oordeel, en na dit over de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma: dat deze Nieuwe Kerk het einddoel van dit werk is, is duidelijk, en daarom handelen die dingen welke voorafgaan, over den staat der Kerk zodanig als hij is vlak vóór die Kerk: maar in welke reeks over die dingen wordt gehandeld, kan men zien uit den inhoud der afzonderlijke Hoofdstukken, en duidelijker onderscheiden uit de Ontvouwing der afzonderlijke Verzen.

3. *Welke God hem gegeven heeft om Zijn dienstknechten aan te wijzen, betekent voor hen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, of in de ware dingen der wijsheid vanuit het goede der liefde.* Met aanwijzen wordt aangeduid openbaren, en met de dienstknechten worden hier degenen aangeduid die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn; aan hen worden deze dingen geopenbaard, omdat zij verstaan en opnemen: onder de dienstknechten worden in den geestelijken zin degenen verstaan die in de ware dingen zijn, en omdat de ware dingen vanuit het goede zijn, worden onder de dienstknechten degenen verstaan die in de ware dingen vanuit het goede zijn, aldus eveneens degenen die in de wijsheid vanuit de liefde zijn, omdat de wijsheid is van het ware, en de liefde is van het goede; voorts degenen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, omdat het geloof ook is van het ware, en de naastenliefde is van het goede; en omdat de echte geestelijke zin los is van den persoon, worden derhalve in dien zin door de dienstknechten de ware dingen aangeduid: omdat nu de ware dingen aan het goede van dienst zijn, door dat te leren, wordt derhalve in het algemeen en eigenlijk onder den dienstknecht in het Woord het van dienst zijnde verstaan, of hij die, of dat wat van dienst is; in dien zin worden niet slechts de Profeten dienstknechten Gods genoemd, maar ook de Heer ten aanzien van zijn Menselijke: dat de Profeten dienstknechten Gods werden genoemd, staat vast uit deze plaatsen: *“Jehovah heeft tot u gezonden al Zijn Dienstknechten, de Profeten,”* Jerem. xxv: 4; *“Hij heeft Zijn verborgenheid onthuld aan Zijn Dienstknechten, de Profeten,”* Amos III: 7. *“Hij heeft voor ons gegeven door de hand van Zijn Dienstknechten, de Profeten,”* Dan. ix: 10; en Mozes wordt de *dienstknecht van Jehovah* genoemd, Malach III: 22; de oorzaak hiervan is deze, dat onder den Profeet in den geestelijken zin het

Ware der leer wordt verstaan, waarover beneden. En omdat de Heer het Goddelijk Ware zelf was, hetwelk ook het Woord is, en Hijzelf uit hoofde hiervan de Profeet werd geheten, en in de wereld van dienst was, en tot in het eeuwige aan allen van dienst is door te leren, wordt derhalve ook Hijzelf hier en daar de Dienstknecht van Jehovah genoemd, zoals in de volgende plaatsen: *“Vanwege den arbeid Zijner ziel zal Hij zien, Hij zal verzadigd worden; door Zijn wetenschap zal Mijn gerechte Dienstknecht velen rechtvaardig maken”*, Jes. LIII: II. *“Zie, Mijn Dienstknecht zal voorzichtiglijk handelen: Hij zal opgeheven en verhoogd en zeer verheven worden”*; Jes. LII: 13. *“Zie, Mijn Dienstknecht op wien Ik steun, Mijn Uitverkorene, welbehagen heeft Mijn ziel; Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven”*, Jes. XLII: 1, 19; deze dingen aangaande den Heer; evenzo David, waar onder hem de Heer wordt verstaan, zoals in deze plaatsen: *“Ik, Jehovah, zal hun tot een God zijn, en Mijn Dienstknecht David Vorst in het midden van hen”*, Ezech. XXXIV: 24. *“Mijn Dienstknecht David zal Koning over hen zijn, opdat zij allen één Herder hebben”*, Ezech. XXXVII: 24. *“Ik zal deze stad beschermen om haar te behouden, om Mijnentwil, en om Davids, Mijns Dienstknechts wil”*, Jes. XXXVII: 35; desgelijks Psalm LXXXVIII: 70, 71, 72; Psalm LXXXIX: 4, 5, 21; dat onder David in deze plaatsen de Heer wordt verstaan, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 43, 44. De Heer Zelf zegt van Zich evenzo: *“Zo wie onder u zal willen groot worden, zal uw Dienaar moeten zijn, en zo wie onder u zal willen de eerste zijn, hij zal uw Knecht moeten zijn; zoals de Zoon des mensen niet is gekomen om bediend te worden, maar om te bedienen”*, Matth. xx: 25 tot 28; Markus x: 42 tot 44; Lukas xxII: 27; desgelijks Lukas XII: 37; dit zegt de Heer, omdat onder den dienstknecht en den dienaar degene wordt verstaan die van dienst is en bedient door te leren, en los van den persoon het Goddelijk Ware, hetwelk Hijzelf was. Wanneer dus onder den dienstknecht degene wordt verstaan die het Goddelijk Ware leert, zo is het duidelijk dat onder de dienstknechten in deze plaats van de Apocalyps degenen worden verstaan die in de ware dingen vanuit het goede zijn, of in het geloof vanuit de naastenliefde, omdat dezen kunnen leren vanuit den Heer, dat is, de Heer kan leren en bedienen door hen: in dezen zin worden zij dienstknechten genoemd bij Mattheus: *“In de voleinding der eeuw, wie is de getrouwe en voorzichtige Dienstknecht, denwelke zijn Heer zal aanstellen over zijn dienstvolk, om hun lieden spijs te geven te zijner tijd: gezegend deze Dienstknecht dien de Heer zal gevonden hebben aldus doende,”* xxIV: 45; en bij Lukas: *“Gezegend deze Dienstknechten die de Heer komende, zal wakende gevonden hebben; voorwaar, Ik zeg u, dat Hij Zich zal aangorden, en hen zal doen aanzitten, en bijkomende zal Hijzelf hen bedienen,”*

xii: 37. In den Hemel worden al degenen dienstknechten des Heren genoemd die in het Geestelijk Rijk van Hem zijn, doch Dienaren zij die in het Hemels Rijk van Hem zijn; de oorzaak hiervan is deze, dat zij die in het Geestelijk Rijk van Hem zijn, in de wijsheid vanuit het Goddelijk Ware zijn, en zij die in het Hemels Rijk zijn, in de liefde vanuit het Goddelijk Goede zijn; en het Goede bedient, en het Ware is van dienst. In den tegengestelden zin echter worden onder de dienstknechten degenen verstaan die den duivel dienen; dezen zijn in den staat zelf der knechtschap; degenen echter die den Heer dienen, zijn in den staat der vrijheid; zoals eveneens de Heer leert, Joh. viii: 32 tot 36.

4. *De dingen die snellijk moeten geschieden, betekent dat zij zekerlijk zullen geschieden, opdat de Kerk niet verga.* Onder snellijk moeten geschieden, wordt niet verstaan dat die dingen welke in de Apocalyps zijn voorzeggd, terstond en snellijk zullen geschieden, maar dat zij zekerlijk zullen geschieden, en dat indien zij niet geschieden, de Kerk moet vergaan: in de Goddelijke idee, en vandaar in den Geestelijken Zin, is geen tijd, maar in plaats van tijd is er staat; en omdat snellijk tot den tijd behoort, wordt daarmee het zekere aangeduid, en dat het vóór zijn tijd zal geschieden; de Apocalyps immers is in de Eerste eeuw gegeven, en nu zijn er zeventien eeuwen voorbijgegaan; waaruit blijkt, dat met snellijk datgene wordt aangeduid wat ermede overeenstemt, zijnde het zekere. Eveneendere dingen liggen ook opgesloten in des Heren woorden: *“Zo die dagen niet verkort werden, niet enig vlees zou behouden worden, maar om der uitverkorenen wil zullen die dagen verkort worden”*, Matth. xxiv: 22, waaronder ook wordt verstaan, dat indien niet de Kerk vóór haar tijd beëindigd zou worden, zij geheel en al zou vergaan; er wordt in dat Hoofdstuk gehandeld over de Voleinding der eeuw en over de Komst des Heren; en onder de Voleinding der eeuw wordt de laatste tijd der oude Kerk verstaan, en onder de Komst des Heren de eerste staat der nieuwe Kerk. Gezegd werd, dat er in de Goddelijke idee geen tijd is, maar de tegenwoordigheid van alle dingen welke geweest zijn en zullen zijn; en daarom wordt bij David gezegd: *“Duizend jaren in Uw ogen zoals de dag van gisteren”*, Psalm xc: 4; en bij denzelfde: *“Ik zal verkondigen aangaande het besluit: Jehovah heeft tot mij gezegd: Mijn Zoon, Gij, heden heb Ik U gegenereerd”*, Psalm ii: 7; heden is de tegenwoordigheid van de Komst des Heren. Vandaar is het ook, dat een volledige Periode in het Woord wordt geheten Dag, en de eerste staat ervan Ochtendschemering en Morgen, en de laatste Avond en Nacht.

5. *En die Hij heeft aangeduid, zendende door Zijn Engel aan Zijn dienstknecht Johannes, betekent die uit den Heer zijn onthuld door den Hemel aan hen die*

in het goede des levens zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan. Onder Hij heeft aangeduid, zedende door Zijn Engel, wordt in den Geestelijken Zin verstaan de dingen die onthuld zijn vanuit den Hemel, of door den Hemel uit den Heer: onder Engel immers wordt in het Woord hier en daar de engellijke Hemel verstaan, en in den hoogsten zin de Heer Zelf; de oorzaak hiervan is deze, dat nooit enig Engel afgescheiden van den Hemel spreekt met den mens; er is immers een zodanige verbinding van een ieder met allen daar, dat een ieder vanuit de gemeenschap spreekt, hoewel de Engel zich daarvan niet bewust is: de Hemel immers is in den aanblik des Heren zoals één Mens, wiens Ziel de Heer Zelf is; en daarom spreekt de Heer door den Hemel met den mens, zoals de mens vanuit zijn ziel door het lichaam met een ander; en dit geschiedt in verbinding met alle en de afzonderlijke dingen van zijn gemoed, in het midden waarvan de dingen zijn die hij spreekt; maar deze verborgenheid kan niet in het kort ontwikkeld worden; zij is voor een deel ontwikkeld in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID: daaruit blijkt, dat met den Engel de Hemel wordt aangeduid, en in den hoogsten zin de Heer: dat de Heer onder den Engel in den hoogsten zin wordt verstaan, is omdat de Hemel niet Hemel is vanuit de eigenen der Engelen, maar vanuit het Goddelijke des Heren, vanuit hetwelk zij de liefde en de wijsheid, ja zelfs het leven hebben; vandaar is het, dat de Heer Zelf in het Woord Engel wordt geheten. Hieruit blijkt, dat niet de Engel vanuit zich met Johannes sprak, maar de Heer door middel van den Hemel door hem. Dat onder die woorden wordt verstaan dat de dingen zijn onthuld aan hen die in het goede des levens zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan, is omdat dezen onder Johannes worden verstaan; onder de twaalf Discipelen des Heren of de Apostelen immers zijn allen verstaan die uit de Kerk in de ware dingen vanuit het goede zijn, en in den abstracten zin alle dingen der Kerk, en onder Petrus allen die in het geloof zijn, en abstract genomen, het geloof zelf; onder Jakobus zij die in de naastenliefde zijn, en abstract genomen de naastenliefde zelf; en onder Johannes zij die in het goede des levens zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan, en abstract genomen het goede des levens zelf daaruit; dat deze dingen onder Johannes, Jakobus en Petrus in het Woord der Evangelisten zijn verstaan, zie men in het Werkje aangaande NOVA HIEROSOLYMA EN HAAR HEMELSE LEER, te Londen in het jaar 1758 uitgegeven, n. 122. Omdat nu het goede des levens vanuit de naastenliefde en het geloof ervan de Kerk maakt, werden derhalve door den Apostel Johannes de verborgenheden aangaande den staat der Kerk onthuld, welke in zijn Gezichten zijn bevat. Dat met alle Namen van personen en

plaatsen in het Woord dingen des Hemels en der Kerk worden aangeduid, is met vele dingen getoond in de HEMELSE VERBORGENHEDEN, ook te Londen uitgegeven. Hieruit kan vaststaan dat onder “Hij heeft aangeduid, zedende door Zijn Engel aan Zijn dienstknecht Johannes” in den Geestelijken Zin wordt verstaan: de dingen die uit den Heer door den Hemel zijn onthuld aan hen die in het goede des levens zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan: de naastenliefde immers werkt door het geloof het goede, en niet de naastenliefde op zichzelf, noch het geloof op zichzelf.

6. Dewelke betuigd heeft het Woord Gods, en de getuigenis van Jezus Christus, betekent hen die vanuit het hart, en zo in het licht, het Goddelijk Ware vanuit het Woord opnemen, en erkennen dat het Menselijke des Heren Goddelijk is. Van Johannes wordt gezegd, dat hij betuigd heeft het Woord Gods; maar omdat onder Johannes al degenen worden verstaan die in het goede des levens vanuit de naastenliefde en het geloof ervan zijn, zoals vlak boven in n. 5 is gezegd, worden derhalve in den Geestelijken Zin al diegenen verstaan; de Engelen, die in den Geestelijken Zin des Woords zijn, weten nooit enigen persoonsnaam die in het Woord wordt genoemd, maar alleen dat wat de persoon uitbeeldt en vandaar aanduidt, zijnde voor Johannes in de plaats het goede des levens, of het goede met de daad; bijgevolg allen in een samenvatting die in dat goede zijn; dezen getuigen, dat is, zien, erkennen, nemen op vanuit het hart in het licht, en belijden de ware dingen des Woords, vooral dat ware daar, dat het Menselijke des Heren Goddelijk is, zoals kan vaststaan uit de plaatsen vanuit het Woord in de LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER in overvloed aangevoerd. Onder Jezus Christus en onder het Lam in de Apocalyps wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, en onder God de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf *a Quo*. Wat de geestelijke betekenis van GETUIGEN aangaat, daarvan wordt gesproken met betrekking tot de Waarheid, ter oorzake hiervan dat in de wereld de waarheid betuigd moet worden, en zij, wanneer zij betuigd is, wordt erkend; doch in den Hemel getuigt de Waarheid zelf van zichzelf, omdat zij het Licht zelf des Hemels is; als immers de Engelen de Waarheid horen, kennen zij haar terstond, en erkennen zij haar; en omdat de Heer de Waarheid zelf is, zoals Hijzelf leert bij Johannes, Hfdst. xiv: 6, is Hijzelf in den Hemel de Getuigenis van Zich; daaruit blijkt wat onder de Getuigenis van Jezus Christus wordt verstaan; en daarom zegt de Heer: “*Gijlieden, gij hebt tot Johannes gezonden, en hij was der waarheid een getuige: doch Ik neem niet van een mens getuigenis aan*”, Joh. v: 33, 34; en elders: “*Johannes kwam tot een Getuigenis, om van het Licht te getuigen; hij was het Licht niet: het Woord, hetwelk was bij God en God*

was, en Vlees is geworden, was het ware Licht, hetwelk verlicht elk mens”, Joh. 1: 1, 2, 7, 8, 14, 34; elders: “Jezus zeiden: *Ik, Ik getuig van Mijzelven, en Mijn Getuigenis is waar, omdat Ik weet vanwaar Ik gekomen ben, en waarheen Ik ga*”, Joh. VIII: 14. “*Wanneer de Parakleet, de Geest der Waarheid, zal gekomen zijn, Die zal van Mijde getuigen,*” Joh. xv: 26; onder den Parakleet, den Geest der Waarheid, wordt verstaan de Waarheid zelf, voortgaande uit den Heer; en daarom wordt van dien gezegd dat hij niet zal spreken uit zich, maar vanuit den Heer, Joh. xvi: 13, 14, 15.

7. *Alle dingen die hij heeft gezien, betekent de verlichting van hen in alle dingen die in deze Onthulling zijn.* Onder alle dingen die hij heeft gezien, wordt in den Geestelijken Zin niet verstaan de dingen die Johannes heeft gezien; die dingen waren alleen Visioenen; maar die welke zij zien die onder Johannes worden verstaan, zijnde degenen die in het goede des levens zijn vanuit de naastenliefde en het geloof ervan, zoals boven is gezegd; dezen zien in de Visioenen van Johannes de verborgenheden aangaande den staat der Kerk, niet zozeer wanneer zijzelf ze lezen, maar wanneer zij ze onthuld zien. Bovendien betekent zien verstaan, en daarom wordt ook in de gewone spreektaal gezegd, dat men die zaak ziet, en dat men ziet dat het een waarheid is; de mens heeft immers een gezicht ten aanzien van zijn Geest, evenzeer als hij een gezicht heeft ten aanzien van zijn lichaam, maar de mens ziet met zijn Geest de geestelijke dingen, omdat hij ze vanuit het Licht des Hemels ziet, doch met het lichaam de natuurlijke dingen, omdat hij ze vanuit het licht der wereld ziet; en de geestelijke dingen zijn zaken, doch de natuurlijke dingen zijn de vormen ervan; het is het gezicht van des mensen Geest, dat het verstand wordt genoemd. Hieruit blijkt, wat onder “alle dingen die hij heeft gezien” in den Geestelijken Zin wordt verstaan; evenzo in hetgeen volgt, waar gezegd wordt dat hij zag.

8. *Gezegend hij die leest, en zij die horen de woorden der profetie, en die de dingen bewaren welke in dezelve geschreven zijn, betekent de gemeenschap van degenen met de Engelen des Hemels, die leven volgens de Leer van Nova Hierosolyma.* Onder gezegend wordt hier degene verstaan die ten aanzien van den geest in den Hemel is; aldus, terwijl hij in de wereld leeft, in gemeenschap met de Engelen des Hemels is; deze immers is ten aanzien van den Geest in den Hemel; onder de woorden der profetie wordt niet iets anders verstaan dan de Leer van Nova Hierosolyma, want met den Profeet wordt in den abstracten zin de Leer der Kerk vanuit het Woord aangeduid, aldus hier de Leer der Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma; iets eenders met de Profetie: met lezen, horen, en bewaren de dingen die in dezelve geschreven zijn, wordt

aangeduid die Leer willen weten, letten op de dingen die daar zijn, en doen de dingen die daar zijn, kortom: volgens die Leer leven; dat niet gezegend zijn degenen die alleen maar lezen, horen, en bewaren, of in het geheugen vasthouden de dingen die door Johannes werden gezien, is duidelijk: men zie beneden n. 944. Dat met den Profet de Leer der Kerk vanuit het Woord wordt aangeduid, en iets eenders met de Profetie, is omdat het Woord is geschreven door Profeten, en in den Hemel wordt de persoon beschouwd vanuit datgene wat van zijn ambt en functie is; vanuit dat wordt ook elke mens, geest, en Engel daar benaamd; en daarom wordt, wanneer Profet wordt gezegd, omdat diens functie was het Woord te schrijven en te leren, het Woord verstaan ten aanzien van de Leer, of de Leer vanuit het Woord. Vandaar is het, dat de Heer, omdat Hij het Woord Zelf is, de Profet wordt geheten. Deut. XVIII: 15 tot 20; Matth. XIII: 57; Hfdst. XXI: 11; Lukas XIII: 33. Opdat men wete, dat onder den Profet de Leer der Kerk vanuit het Woord wordt verstaan, zullen enige plaatsen worden aangevoerd, waaruit het kan worden opgemaakt; bij Mattheus: *“In de Voleinding der Eeuw zullen vele valse profeten opstaan, en zullen er velen verleiden: er zullen valse christussen en valse profeten opstaan, en in dwaling brengen, zo mogelijk, de uitverkorenen”*, XXIV: 11, 24; de voleinding der eeuw is de laatste tijd der Kerk, welke nu is, wanneer er niet valse profeten, maar valse dingen van leer zijn. Bij denzelfde: *“Al wie een Profet in den naam eens Profeten opneemt, zal het loon eens Profeten ontvangen; en al wie een gerechte opneemt in den naam eens gerechten, zal het loon eens gerechten ontvangen”*, X: 41; een profet in den naam eens profeten opnemen, is het ware der Leer opnemen, omdat het het ware is; en een gerechte opnemen in den naam eens gerechten, is het goede opnemen terwille van het goede; en loon ontvangen, is gezaligd worden volgens de opneming; dat niet iemand loon ontvangt of gezaligd wordt, omdat hij een profet en een gerechte in hun naam opneemt, is duidelijk: die woorden kunnen zonder de erkenning dienaangaande wat een profet en wat een gerechte is, door niemand worden verstaan, noch die welke volgen: *“Dat al wie een van deze kleinen alleenlijk een dronk van het koude te drinken zal hebben gegeven, in den naam eens discipels, zal het loon niet verliezen”*; onder den discipel wordt de naastenliefde en tevens het geloof uit den Heer verstaan. Bij Joël: *“Ik zal Mijn Geest uitgieten over alle vlees, aldus dat uw zonen en uw dochteren zullen Profeteren”*, 11: 28; deze dingen aangaande de Kerk die moest worden geïnstaurerd uit den Heer, in welke zij niet hebben geprofeteerd, maar de leer hebben opgenomen, hetgeen profeteren is. Bij Mattheus: *“Jezus zeide: Velen zullen tot Mij zeggen te dien dage: Heer, Heer, hebben wij niet in Uw*

Naam geprofeteerd; maar dan zal Ik hun belijden: Ik ken u niet; gaat weg van Mij, gij werkers der ongerechtigheid,” VII: 22, 23; wie ziet niet, dat zij niet zullen zeggen dat zij geprofeteerd hebben, maar dat zij de Leer der Kerk hebben geweten en geleerd. In de Apocalyps: “*De tijd is gekomen om de doden te oordelen, en om het loon te geven aan de Profeten*”, XI: 18; en elders: “*Springt op, Hemel, gij heilige Apostelen en Profeten, omdat God uw oordeel heeft geoordeeld*”, XVIII: 20; dat het loon niet alleen aan de Profeten gegeven moet worden, en dat niet alleen de Apostelen en de Profeten zullen opspringen wanneer er het Laatste Oordeel zal zijn, is duidelijk, maar dat allen die de ware dingen der leer hebben opgenomen, en dienvolgens hebben geleefd; dezen worden derhalve verstaan onder de Apostelen en de Profeten. Bij Mozes: “*Jehova zeide tot Mozes: Ik heb u gesteld tot God voor Farao, en Aharon, uw broeder, zal u een Profeet zijn*”, Exod. VII: 1; onder God wordt verstaan het Goddelijk Ware ten aanzien van de opneming, uit den Heer, in welken zin ook de Engelen Goden worden genoemd; en onder den Profeet wordt hij verstaan die hetzelfde leert en spreekt; vandaar is het dat Aharon daar een Profeet wordt geheten. Iets eenders wordt elders onder den Profeet verstaan, zoals in deze plaatsen: “*De Wet zal niet vergaan van den Priester, noch het Woord van den Profeet*”, Jerem. XVIII: 18. “*Van de Profeten van Hierosolyma is de huichelarij uitgegaan in het algehele land*”, Jerem. XXIII: 15, 16. “*De Profeten zullen tot wind zijn, ook is het woord niet in hen*”, Jerem. v: 13. “*De Priester en de Profeet dwalen door den sterken drank, zij worden verzwolgen door den wijn, zij waggelen in het gericht*”, Jes. XXVIII: 7; “*De zon zal ondergaan over de Profeten, en de dag zal over hen zwart worden*”, Mich. III: 6. “*Van den Profeet tot den Priester toe, doet een ieder de leugen*”, Jerem. VIII: 10; in deze plaatsen worden onder de Profeten en de Priesters in den geestelijken zin niet profeten en priesters verstaan, maar de algehele Kerk, onder de Profeten dezelve ten aanzien van het ware der leer, en onder de Priesters dezelve ten aanzien van het goede des levens, waarvan het ene en het andere te gronde was gegaan; aldus worden die dingen door de Engelen in den Hemel verstaan, terwijl zij door de mensen in de wereld volgens den zin der letter worden verstaan. Dat de Profeten den staat der Kerk ten aanzien van de leer hebben uitgebeeld, en dat de Heer haar heeft uitgebeeld ten aanzien van het Woord zelf, zie men in de LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, II. 15 TOT 17.

9. *Omdat de tijd nabij is, betekent dat de staat der Kerk zodanig is, dat zij niet langer kan aanhouden, wil er verbinding van haar met den Heer zijn.* Er zijn twee Wezenlijke dingen waardoor de verbinding met den Heer, en daaruit de zaliging geschiedt, DE ERKENNING VAN ÉÉN GOD, EN DE BOETEDOENING

DES LEVENS; maar heden ten dage is er in plaats van de erkenning van één God een erkenning van drie, en in plaats van de Boetedoening des levens is er een boetedoening van den mond alleen dat men een zondaar is, en door deze twee is er niet enige verbinding; en daarom kan, indien niet een nieuwe Kerk verrijst, welke die twee Wezenlijke dingen erkent, en dezelve leeft, niet iemand gezaligd worden; ter oorzake van dit gevaar is de tijd door den Heer verkort, volgens Zijn woorden bij Mattheus: *“Alsdan zal grote verdrukking zijn, hoedanige niet is geweest van het begin der wereld tot nu toe, en ook niet zijn zal: ja zelfs, indien die dagen niet verkort werden, niet enig vlees zou behouden worden”*, xxiv: 21, 22. Dat niet verstaan wordt nabij of een nabije van tijd, zie men beneden in n. 947.

10. *Johannes aan de zeven Kerken, betekent tot allen die in de Christelijke Wereld zijn, waar het Woord is, en door hetzelfde de Heer bekend is, en die tot de Kerk toetreden.* Onder de zeven Kerken worden niet zeven kerken verstaan, maar allen die van de Kerk in de Christelijke Wereld zijn; want de getallen in het Woord betekenen dingen, en zeven betekent alle dingen en allen, en vandaar ook het volle en het volmaakte, en zeven wordt in het Woord gezegd daar waar gehandeld wordt over een heilige zaak, en in den tegengestelden zin over een profane zaak, en daarom sluit dat getal het Heilige in, en in den tegengestelden zin het profane. Dat de getallen dingen betekenen, of liever dat zij als het ware zekere adjectieven bij substantieven zijn, welke een of ander hoedanige aan de zaken toebrengen, is omdat het getal in zich natuurlijk is; de natuurlijke dingen immers worden door getallen bepaald, de geestelijke dingen echter door zaken en de staten ervan; en daarom kan hij die de betekenis der getallen in het Woord, en vooral in de Apocalyps, niet weet, de vele verborgenheden welke daarin zijn bevat, niet weten. Omdat nu met zeven alle dingen en allen worden aangeduid, is het duidelijk dat onder de zeven Kerken allen worden verstaan die in de Christelijke Wereld zijn, waar het Woord is, en door hetzelfde de Heer bekend is; dezen maken, indien zij volgens de geboden des Heren in het Woord leven, de Kerk zelf. Vandaar is het, dat de Sabbath op den *Zevenden dag* was ingesteld, en dat het *Zevende Jaar* het Sabbath-Jaar werd geheten; en dat het *zevenmaal Zevende* jaar het Jubileum was, met welke dingen al het Heilige in de Kerk werd aangeduid: vandaar is het ook, dat de *Week* bij Daniël en elders, een volledige periode van den aanvang tot het einde betekent, en daarvan wordt gesproken met betrekking tot de Kerk. Eendere dingen worden met Zeven aangeduid in de volgende plaatsen, zoals: met *de Zeven gouden Kandelaren, in welker midden de Zoon des mensen was*, Apoc. i: 13; met de *Zeven Sterren in Zijn rechterhand*,

Apoc. i: 16, 20; met de *Zeven Geesten Gods*, Apoc. i: 4; Hfdst. iv: 5; met de *Zeven Lampen van vuur*, Apoc. iv: 5; met de *Zeven Engelen aan wie Zeven bazuinen waren gegeven*, Apoc. viii: 2; met de *Zeven Engelen hebbende de Zeven laatste plagen*, Apoc. xv: 5, 6; met de *Zeven fiolen vol van de Zeven laatste plagen*, Apoc. xvi: 1; Hfdst.: xxi: 9; met de *Zeven Zegels waarmede het Boek verzegeld was*. Apoc. v: 1. Evenzo in deze volgende plaatsen: *Dat de handen Zeven dagen gevuld zouden worden*, Exod. xxix: 35; *dat zij Zeven dagen geheiligd zouden worden*, Exod. xxix: 37; *dat zij wanneer zij ingewijd werden, Zeven dagen met de klederen der heiligheid bekleed zouden lopen*, Exod. xxix: 30; *dat zijd Zeven dagen niet uit de Tent zouden wijken, wanneer zij in het priesterschap werden ingewijd*, Levit: viii: 33, 35; *dat het Altaar Zevenmaal op de hoornen verzoend zou worden*, Levit. xvi: 18,19; *dat het Altaar door de olie zevenmaal geheiligd zou worden*, Levit. viii: 11; *dat het bloed Zevenmaal gesprengd zou worden naar den voorhang*, Levit. iv: 16, 17; *en eveneens Zevenmaal naar het oosten*, Levit. xvi: 12, 13, 14, 15; *dat het water der afzondering Zevenmaal gesprengd zou worden naar de Tent*, Num. xix: 4; *dat het Pascha Zeven dagen gevierd zou worden; en Zeven dagen het ongezuurde gegeten zou worden*, Exod. xii: 1 en vervolg; Deut. xvi: 4 tot 7. Desgelijks *dat de Joden om hun zonden Zevenvoudig gestraft zouden worden*, Levit. xxvi: 18, 21, 24, 28; en daarom zegt David: “*Vergeld den naburen Zevenvoudig in hun schoot*”, Psalm lxxix: 12; zevenvoudig is ten volle. Voorts in deze plaatsen: “*De redenen van Jehovah zijn zuivere redenen, zilver in den smeltoven gezuiverd Zevenmaal*”, Psalm xii: 7. “*De hongerigen hebben opgehouden, totdat de onvruchtbare Zeven heeft gebaard, en die vele kinderen had, is krachteloos geworden*”, I Sam. ii: 5; de onvruchtbare is de Kerk vanuit de natiën, welke het Woord niet hadden; die vele kinderen had, is de Kerk vanuit de Joden, die het Woord hadden. “*Zij die Zeven had gebaard, zal verwijnen, zij zal haar ziel uitblazen*”, Jer. xv: 8, 9, evenzo. “*De bewoners der steden Israëls zullen de wapenen aansteken en verbranden, en daarmede een vuur stoken Zeven jaren; zij zullen Gog begraven, en het land reinigen, Zeven maanden*”, Ezech. xxxix: 9, 12. “*De onreine geest zal Zeven andere geesten, erger dan hijzelf, met zich nemen*”, Matth. xii: 45; daar wordt de ontwijding beschreven, en met de zeven Geesten met wie hij zal terugkeren, worden alle valse dingen van het boze aangeduid, aldus de volledige uitblussing van het goede en het ware. *Met de Zeven hoofden van den Draak, en met de Zeven diademen op de hoofden*, Apoc. xii: 3, wordt de ontwijding van al het goede en ware aangeduid. Hieruit blijkt, dat Zeven het heilige of het profane in zich sluit, en alle dingen en het volle betekent.

II. *Die in Azië zijn, betekent tot hen die vanuit het Woord in het licht der waarheid zijn.* Aangezien onder alle Namen van personen en plaatsen in het Woord dingen des Hemels en der Kerk worden verstaan, zoals eerder is gezegd, aldus eveneens onder Azië, evenzo onder de Namen der zeven Kerken daar, zoals uit hetgeen volgt zal blijken. Dat onder Azië degenen worden verstaan die in het licht der waarheid vanuit het Woord zijn, is omdat de Oudste Kerk, en na haar de Oude, en daarna de Israëlietische, in Azië is geweest; voorts omdat bij hen het Oude Woord, en daarna het Israëlietische Woord was; en vanuit het Woord is alle Licht der waarheid. Dat de Oude Kerken in de Aziatische Wereld zijn geweest, en dat zij een Woord hebben gehad hetwelk daarna teloor is gegaan, en ten slotte het Woord hetwelk heden ten dage bestaat, zie men in de LEER VAN NOVA HIJEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 101, 102, 103. Vandaar nu is het, dat met Azië hier allen worden aangeduid die vanuit het Woord in het licht der waarheid zijn.

Over dit Oude Woord, hetwelk vóór het Israëlietische Woord in Azië was geweest, verdient dit nieuwe te worden medegedeeld; dat het daar nog bewaard is bij de volken die in Groot Tartarije wonen; ik sprak met Geesten en Engelen die in de Geestelijke Wereld daarvandaan waren, en dezen zeiden dat zij een Woord bezitten, en dat zij het van de oude tijden af bezeten hebben, en dat zij volgens dit Goddelijke Woord hun eredienst verrichten, en dat het uit louter overeenstemmingen bestaat; zij zeiden dat daarin ook het Boek JASCHAR is, hetwelk wordt vermeld bij Josua, Hfdst. x: 12, 13; en in het Tweede Boek van Samuel, Hfdst. i: 17, 18; voorts ook dat bij hen zijn de boeken DE OORLOGEN VAN JEHOVAH en DE PROFETISCHE DINGEN, welke door Mozes worden vermeld, Num. XXI, Vers 14, 15, en Vers 27 tot 30; en toen ik voor hen de woorden las die Mozes daaruit genomen had, zochten zij na of die woorden daar voorkomen, en zij vonden die: hieruit bleek mij, dat het Oude Woord nog bij hen is: onder het gesprek met hen zeiden zij, dat zij Jehovah vereren, sommigen als een onzichtbaren God, sommigen als een zichtbaren God. Verder vertelden zij, dat zij niet dulden dat buitenlanders tot hen binnenkomen, uitgezonderd de Chinezen, met wie zij vreedzame betrekkingen onderhouden, omdat de Chineesche keizer daarvandaan is; voorts ook dat zij zóó volkrijk zijn, dat zij niet geloven dat enige streek in de algehele wereld volkrijker is; hetgeen ook geloofwaardig is, gezien de Muur van zo vele mijlen dien de Chinezen oudtijds hebben gebouwd te hunner bescherming tegen een inval van hen. Zoekt daarnaar in China, en wellicht zult gij het daar bij de Tartaren vinden.

12. *Genade zij u, en vrede, betekent de Goddelijke begroeting.* Wat in het bijzonder onder de genade en onder den vrede wordt verstaan, zal gezegd worden in hetgeen volgt: dat *vrede zij u* de begroeting des Heren tot de discipelen geweest is, aldus de Goddelijke begroeting, zie men in Lukas xxiv: 36, 37; Joh. xx: 19, 20, 21; en op des Heren bevel de begroeting der discipelen aan allen tot wie zij zouden binnengaan, Matth. x: 11 tot 15.

13. *Van Hem Die Is en Die Was en Die Komen Zal, betekent uit den Heer, Die Eeuwig en Oneindig, en Jehovah is.* Dat het de Heer is, blijkt duidelijk uit hetgeen in dit Hoofdstuk volgt, waar gezegd wordt dat hij een stem hoorde vanuit den ZOON DES MENSEN, zeggende “*Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste,*” Vers 11, 13; en daarna “*Ik ben de Eerste en de Laatste,*” Vers 17; en in het volgende Hoofdstuk Vers 8, en daarna Hfdst. xxi: 6; Hfdst. xxii: 12, 13; en bij Jesaja: “*Jehovah zeide, de Koning van Israël, en zijn Verlosser, Jehovah Zebaoth; Ik ben de Eerste en Ik ben de Laatste, en behalve Mijd geen God*”, Hfdst. xliv: 6, voorts Hfdst. xlviii: 12; en Hij Die is de Eerste en de Laatste, is Hij Die Is, Die Was, en Die Komen Zal. Dit wordt ook onder Jehovah verstaan; de naam van Jehovah immers betekent Hij *Is*, en Hij Die *Is*, of *Die Zijn* zelf is, is ook *Hij Die Was* en *Die Komen Zal*, want de voorbijgegane dingen en de toekomstige dingen zijn in Hem tegenwoordige dingen; vandaar is Hij zonder tijd Eeuwig, en zonder plaats Oneindig: dit belijdt de Kerk ook krachtens de LEER DER DRIEVULDIGHEID, de Athanasiaanse genoemd, waar deze woorden staan: “*De Vader is Eeuwig en Oneindig, de Zoon is Eeuwig en Oneindig, en de Heilige Geest is Eeuwig en Oneindig, maar toch zijn het niet drie Eeuwigen en Oneindigen, maar Eén*”; dat Die Ene de Heer is, is in de LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER aangetoond.

14. *En van de zeven geesten die in den aanblik van den Troon zijn, betekent uit den algehelen Hemel, waar de Heer in Zijn Goddelijk Ware is, en Zijn Goddelijke Ware wordt opgenomen.* Onder de zeven Geesten worden allen verstaan die in het Goddelijk Ware zijn, en in den abstracten zin het Goddelijk Ware zelf of de Goddelijke Waarheid zelf; dat onder Zeven in het Woord allen en alle dingen worden verstaan, zie men boven in n. 10; en dat onder den Troon de algehele Hemel wordt verstaan, zal men aanstonds zien; vandaar wordt onder in den aanblik van den Troon verstaan: daar waar Zijn Goddelijk Ware is; want de Hemel is niet de Hemel vanuit de eigenen der Engelen, maar vanuit het Goddelijke des Heren, zoals met vele dingen is getoond in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID, EN AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE. Dat de Troon des Heren den Hemel

betekent, blijkt uit de volgende plaatsen: “*Jehovah zeide: De Hemelen Mijn troon*”, Jes. LXVI: 1; “*Jehovah heeft in de Hemelen Zijn Troon bevestigd*”, Psalm CIII: 19; “*Wie zweert bij den Hemel, zweert bij den Troon Gods, en bij Hem Die daarop zit*”, Matth. XXIII: 22. “*Boven het Uitspansel, hetwelk was boven het hoofd der Cherubim, als het ware de gedaante van een Saffiersteen, de gelijkenis eens Troons, en op denzelve de gedaante eens Mensen*”, Ezech. 1: 26, Hfdst. x: 1; onder het Uitspansel boven het hoofd der Cherubim wordt de Hemel verstaan: en in de Apocalyps: “*Die overwint, Ik zal hem geven te zitten in Mijn Troon*”, III: 21; in den Troon is in den Hemel, in het bijzonder waar Zijn Goddelijk Ware regeert; en daarom wordt ook daar waar over het Gericht [*Oordeel*] wordt gehandeld, gezegd dat de Heer op een Troon zal zitten; het Gericht immers geschiedt door de ware dingen.

15. *En van Jezus Christus, betekent het Goddelijk Menselijke.* Dat onder Jezus Christus en onder het Lam in het Woord wordt verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, zie men boven in n. 6.

16. *Hijzelf de getrouwe Getuige, betekent zijnde het Goddelijk Ware zelf.* Dat getuige wordt gezegd van de waarheid, en dat de Waarheid van Zichzelf getuigt, aldus de Heer, die het Goddelijk Ware zelf en het Woord is, zie men boven in n. 6.

17. *Hijzelf de Eerstgeborene vanuit de doden, betekent, en zijnde het Goddelijke Goede zelf.* Wat de Eerstgeborene vanuit de doden is, weet nog niet iemand; en daarover wat het betekent, is door de Ouden geredetwist; het was hun bekend dat met het Eerstgeborene wordt aangeduid het Eerste en het Primaire vanuit hetwelk het al der Kerk is; en door velen werd het geloofd dat het was het ware in leer en geloof, maar door weinigen dat het was het ware met de daad en met het werk, zijnde het goede des levens; dat dit het eerste en primaire der Kerk is, en vandaar in den eigenlijken zin onder het Eerstgeborene wordt verstaan, zal men zien: maar eerst zal gesproken worden over de mening van hen die hebben geloofd, dat het ware in leer en geloof is het eerste en primaire der Kerk, aldus het eerstgeborene; zij hebben dat geloofd, omdat dit het eerst wordt geleerd, en omdat de Kerk Kerk wordt door het ware, maar nochtans niet eerder dan wanneer het ware wordt des levens; te voren is het slechts in de denking des verstands en het geheugen, en niet in de daad des wils, en een ware dat niet het ware met de daad of met het werk is, leeft niet; het is slechts zoals een boom weelderig uitspruitende van takken en bladeren, zonder vrucht; en het is zoals een wetenschap zonder toepassing op een nut; en het is zoals het fundament waarop het huis wordt gebouwd, waarin men moet wonen; deze dingen zijn de eerste dingen naar den tijd, maar zij zijn niet

de eerste dingen naar het einddoel; en de eerste dingen naar het einddoel zijn de primaire dingen; want het eerste naar het einddoel is het wonen in het huis, en het eerste naar den tijd is het fundament; het eerste immers naar het einddoel is het nut, en het eerste naar den tijd is de wetenschap; desgelijks is het eerste naar het einddoel wanneer een boom wordt geplant, de vrucht, maar het eerste naar den tijd zijn de takken en de bladeren. Iets eenders is het geval met het verstand, hetwelk het eerst bij den mens wordt geformeerd, maar te dien einde, dat de mens dat wat hij met het verstand ziet, doe; anders is het verstand zoals een prediker, die goed leert, maar boos leeft. Bovendien wordt al het Ware gezaaid in den Inwendigen mens, en wortelt in den Uitwendigen; en daarom, indien het gezaaide Ware niet in den Uitwendigen mens wortelt, hetgeen geschiedt door handelen, wordt het zoals een boom die gesteld is niet in den grond, maar daarop, welke bij de aanblazing van de zonnehitte terstond verdort: dezen wortel draagt de mens die de waarheden heeft gedaan, na den dood met zich mede, niet echter de mens die ze met het geloof alleen heeft gekend en erkend. Omdat nu velen van de ouden dat wat het eerste naar den tijd is, tot het eerste naar het einddoel, zijnde het primaire, hebben gemaakt, hebben zij derhalve gezegd dat het Eerstgeborene het ware naar leer en geloof in de Kerk betekende, niet wetende dat dit schijnbaar het eerstgeborene is, niet echter daadwerkelijk. Maar allen die het Ware naar leer en geloof tot het primaire hebben gemaakt, zijn verdoemd geworden, omdat in dat Ware niets van daad of van werk, of niets van leven, is gelegen; derhalve is Kain, die de Eerstgeborene van Adam en Eva was, verdoemd geworden; dat door hem het Ware naar leer en geloof wordt aangeduid, zie men in de ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID n. 242. Derhalve is ook Ruben, die de Eerstgeborene van Jakob was, door zijn Vader verdoemd geworden, Genes. XLIX: 3, 4, en is hem het eerstgeboorterecht afgenomen, I Kron. v: 1; dat onder Ruben in den geestelijken zin het Ware naar leer en geloof wordt verstaan, zal men zien in hetgeen volgt. Onder de Eerstgeboorten van Egypte, die alle geslagen werden, omdat zij verdoemd waren, wordt ook in den geestelijken zin niet iets anders verstaan dan het Ware naar leer en geloof, gescheiden van het goede des levens, welk Ware in zich dood is. Onder de Bokken bij Daniël en Mattheus worden ook geen anderen verstaan dan zij die in een van het leven gescheiden geloof zijn, waarover in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE HET GELOOF, n. 61 tot 68. Dat zij die in een van het leven gescheiden geloof waren geweest, omstreeks het Laatste Oordeel zijn verworpen en verdoemd, zie men in de VOORTZETTING AANGAANDE HET LAATSTE OORDEEL, n. 16 en vervolg. Uit deze weinige dingen kan

het vaststaan, dat het Ware naar leer en geloof niet het eerstgeborene der Kerk is, maar het Ware met de daad of met het werk, zijnde het goede des levens; want niet eerder is de Kerk bij den mens, dan wanneer het ware wordt des levens, en wanneer het ware wordt des levens, dan is dit het goede; de denking immers des verstands en het geheugen vloeit niet in den wil in, en door den wil in de daad, maar de wil vloeit in de denking des verstands en het geheugen in, en handelt; en dat wat vanuit den wil door het verstand voortgaat, dit gaat voort vanuit de aandoening, welke der liefde is, door de denking, welke des verstands is; en dit alles wordt het goede genoemd, en gaat het leven binnen; en daarom zegt de Heer *dat hij die de waarheid doet, het in God doet*, Joh. III: 21. Aangezien Johannes het Goede des levens uitbeeldde, en Petrus het Ware des geloofs, men zie boven n. 5, *lag derhalve Johannes aan des Heren borst, en volgde hij Jezus, niet echter Petrus*, Joh. XXI: 18 tot 23; ook zeide de Heer aangaande Johannes *dat hij zou blijven totdat Hij kwam*, Vers 22, 23, aldus tot den huidigen dag, zijnde de Komst des Heren; en daarom ook wordt door den Heer nu het goede des levens geleerd voor hen die vanuit Zijn Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn. Kort samengevat, het Eerstgeborene is dat wat het Ware vanuit het Goede het eerst voortbrengt, aldus het Verstand vanuit den Wil; omdat het Ware is des Verstands, en het Goede is des Wils; dit Eerste is, omdat het zoals een zaad is, vanuit hetwelk de overige dingen voortgaan, het Primaire. Wat den Heer betreft, Hijzelf is de Eerstgeborene vanuit de doden, omdat Hij ook ten aanzien van Zijn Menselijke, is het Ware Zelf verenigd met de Goddelijke Goede, vanuit Hetwelk alle mensen, die in zich dood zijn, leven. Iets eenders wordt verstaan bij David: *“Ik zal Hem ten Eerstgeborene geven, een Hoge voor de Koningen der aarde*, Psalm LXXXIX: 28; dit aangaande het Menselijke des Heren. Vandaar is het, dat Israël de *Eerstgeborene* wordt geheten, Exod. IV: 22, 23; onder Israël wordt het Ware met de daad verstaan, en onder Jakob het Ware naar de Leer, en omdat vanuit dit alleen niet enige Kerk is, werd Jakob derhalve Israël genaamd: in den hoogsten zin echter wordt onder Israël de Heer verstaan. Ter oorzaak van deze uitbeelding van den Eerstgeborene, werden voor Jehovah alle eerstgeborenen en alle eerstgeboorten geheiligd, Exod. XIII: 2, 12; Hfdst. XXII: 28, 29. Ter oorzaak van die uitbeelding van den Eerstgeborene werden de Levieten aangenomen in de plaats van alle Eerstgeborenen in de Israëlitische Kerk, en wordt gezegd dat zij van Jehovah waren, Num. III: 12, 13, 40 tot 46; Hfdst. XVIII: 15 tot 18; met Levi immers wordt het ware met de daad aangeduid, zijnde het goede des levens, en derhalve werd aan zijn nageslacht het priesterschap gegeven, over welke zaak in hetgeen volgt. Deswege werd

ook aan den Eerstgeborene het dubbele van de erfenis gegeven, en werd hij het Beginsel der sterkte genoemd, Deut. XXI: 15 tot 17. Dat het Eerstgeborene het primaire der Kerk betekent, is omdat in het Woord met de natuurlijke Geboorten geestelijke Geboorten worden aangeduid; en dat wat dan voor het eerst bij den mens die geboorten maakt, wordt onder het Eerstgeborene van hem verstaan; niet eerder immers is de Kerk bij hem, dan wanneer het Ware der leer, ontvangen in den Inwendigen mens, in den Uitwendigen wordt geboren.

18. *En Hijzelf de Vorst der koningen der aarde, betekent vanuit Wien al het ware vanuit het goede in de Kerk is.* Dit volgt vanuit het voorafgaande, omdat met den getrouwen Getuige de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware, en met den Eerstgeborene Hijzelf ten aanzien van het Goddelijk Goede; aldus wordt met den Vorst der aarde aangeduid: uit Hemzelf al het Ware vanuit het Goede in de Kerk; dat dit door den Vorst der koningen der aarde wordt aangeduid, is omdat onder de Koningen in den geestelijken zin des Woords degenen worden verstaan die in de ware dingen vanuit het goede zijn, en abstract genomen de ware dingen vanuit het goede; en onder de aarde wordt de Kerk verstaan: dat zij en die dingen met de koningen en de aarde worden aangeduid, zie men beneden in n. 20 en n. 285.

19. *Liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden [in Zijn bloed], betekent Die vanuit de Liefde en de Barmhartigheid de mensen hervormt en wederverwekt door Zijn Goddelijke ware dingen vanuit het Woord.* Dat ons wassen van zonden, is van de boze dingen zuiveren, aldus hervormen en wederverwekken, is duidelijk, want de wederverwekking is een geestelijke wassing: dat onder Zijn bloed echter niet het lijden des kruises wordt verstaan, zoals door velen wordt geloofd, maar het Goddelijke Ware voortgaande uit Hem, kan vaststaan uit vele plaatsen in het Woord, welke hier alle aan te voeren al te wijdlopig zou zijn: zij zullen beneden worden aangevoerd, n. 379; 684. Men zie intussen hetgeen aangaande de betekenis van het Bloed en het Vlees des Heren in het Heilig Avondmaal is gezegd en aangetoond in NOVA HIEROSOLYMA EN HAAR HEMELSE LEER, te Londen in het jaar 1758 uitgegeven, n. 210 tot 222; en aangaande de Geestelijke Wassing, zijnde de wederverwekking, n. 202 tot 209 aldaar.

20. *En ons maakt Koningen en Priesters, betekent Die geeft dat zij die geboren zijn uit Hem, dat is, wederverwekt, in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen, en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn.* Het is bekend, dat de Heer in het Woord Koning en eveneens Priester wordt geheten; Koning wordt Hij geheten vanuit de Goddelijke Wijsheid, en Priester

vanuit de Goddelijke Liefde, en daarom worden zij die uit den Heer in de wijsheid zijn, zonen des Konings, voorts Koningen genoemd, en zij die uit Hem in de liefde zijn, worden Dienaren en Priesters genoemd; de wijsheid immers, en de liefde bij hen is niet uit hen, aldus is zij niet van hen, maar des Heren; vandaar is het, dat zij onder de koningen en de priesters in het Woord worden verstaan; niet dat zij het zijn, maar dat de Heer in hen is en maakt dat zij aldus worden genoemd. Zij worden ook genoemd uit Hem geborenen, zonen des koninkrijks, zonen des Vaders, en erfgenamen; *uit Hem geborenen*, Joh. 1: 12, 13, dat is, vanuit het nieuwe geboren of wederverwekt, Joh. III: 1 en vervolg; *zonen des koninkrijks*, Matth. VIII: 12; Hfdst. XIII: 38; *zonen des Vaders in den Hemel*, Matth. v: 45; *erfgenamen*, Psalm CXXVII: 3; 1 Sam. II: 8, Matth. XXV: 34, ; en omdat zij erfgenamen, zonen des koninkrijks, en uit den Heer als Vader geborenen worden geheten, worden zij Koningen en Priesters genoemd; voorts wordt ook gezegd *dat zij met den Heer in Zijn Troon zullen zitten*, Apoc. III: 21. Er zijn twee Rijken waarin de algehele Hemel is onderscheiden, het Geestelijk Rijk en het Hemels Rijk; het Geestelijk Rijk is dat wat het Koningschap des Heren wordt genoemd, en omdat allen die daar zijn, in de wijsheid vanuit de ware dingen zijn, worden zij derhalve verstaan onder de Koningen, tot wie de Heer de mensen zal maken die in de wijsheid uit Hem zijn; en het Hemels Rijk is dat wat het Priesterschap des Heren wordt genoemd, en omdat allen die daar zijn, in de liefde vanuit de goede dingen zijn, worden zij derhalve verstaan onder de Priesters, tot wie de Heer de mensen zal maken die in de liefde uit Hem zijn; eender wordt des Heren Kerk op aarde in twee Rijken onderscheiden; over die twee Rijken zie men in het werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, te Londen in het jaar 1758 uitgegeven, n. 24, 226. Wie de geestelijke betekenis van Koningen en Priesters niet weet, kan ijlen in vele dingen die bij de Profeten en in de Apocalyps over hen worden vermeld; zoals in deze bij de Profeten: “*De zonen van den vreemdeling zullen uw muren bouwen, en hun Koningen zullen u bedienen: gij zult de melk der natiën zuigen, ja zelfs de borsten der Koningen zuigen; opdat gij wetet, dat Ik ben Jehovah, uw Heiland en uw Verlosser*”, Jes. LX: 10, 16. “*Koningen zullen uw voedsterheren zijn, en hun Vorsten uw voedstervrouwen*”, Jes. XLIX: 23; en elders, zoals in Genes. XLIX: 20; Psalm II: 10; Jes. XIV: 9; Hfdst. XXIV: 21; Hfdst. LII: 5; Jerem. II: 26; Hfdst. IV: 9; Hfdst. XLIX: 3; Klaagl. II: 6, 9, Ezech. VII: 26, 27; Hosea III: 4; Zef. I: 8; onder de Koningen worden daar niet koningen verstaan, maar zij die in de Goddelijke ware dingen uit den Heer zijn, en abstract genomen de Goddelijke ware dingen, waaruit de wijsheid is. *Onder den Koning van het Zuiden, en onder den Koning van het Noorden,*

die onder elkander krijg voerden, Daniël xi: 1 en vervolg, worden ook niet Koningen verstaan, maar onder den Koning van het zuiden zij die in de ware dingen zijn, en onder den Koning van het noorden zij die in de valse dingen zijn. Evenzo in de Apocalyps, waar vele malen Koningen worden genoemd, zoals in deze plaatsen: “*De Zesde Engel goot de fiool uit over de grote rivier, de Eufraat, en zijn water is uitgedroogd, opdat bereid zou worden de weg der Koningen van den opgang der zon*”, xvi: 12. “*Met de grote hoer, zittende op vele wateren, hebben de Koningen der aarde gehoereerd*”, xvii: 2. “*Van den wijn des toorn der hoerrij van Babylon hebben alle natiën gedronken, en de Koningen der aarde hebben met haar gehoereerd*”, xviii: 3. “*En ik zag het Beest, en de Koningen der aarde, en hun Heirlegers vergaderd om krijg te voeren met Hem die op het witte Paard zat*”, xix: 19. “*En de natiën die behouden zijn, zullen in Zijn schijnsel wandelen, en de Koningen der aarde zullen brengen hun heerlijkheid en hun eer in Nova Hierosolyma*”, xxi: 24; en elders, zoals in Hfdst. xvi: 14; Hfdst. xvii: 2, 9 tot 14; Hfdst. xviii: 9, 10; onder de Koningen worden daar diegenen verstaan die in de ware dingen zijn, en in den tegengestelden zin zij die in de valse dingen zijn, en abstract genomen de ware of de valse dingen; onder de hoerrij van Babylon met de Koningen der aarde wordt de vervalsing van het ware der Kerk verstaan; dat Babylon of de Vrouw die zat op het scharlaken Beest, niet heeft gehoereerd met Koningen, maar dat zij de ware dingen des Woords heeft vervalst, staat vast. Uit deze dingen blijkt, dat onder de Koningen tot wie de Heer degenen zal maken die uit Hem wijs zijn, niet wordt verstaan dat zij Koningen zullen zijn, maar dat zij wijzen zullen zijn; dat het aldus is, ziet ook de verlichte rede: evenzo in hetgeen volgt: “*Gij hebt ons onzen God gemaakt tot Koningen en Priesters, opdat wij zullen heersen op de aarde*”, Apoc. v: 10. Dat de Heer onder den Koning de Waarheid heeft verstaan, blijkt uit Zijn woorden tot Pilatus: “*Pilatus zeide tot Hem: Zijt Gij dan een Koning? Jezus antwoordde: Gij hebt het gezegd, omdat Ik Koning ben; hiertoe ben Ik geboren, en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik de Waarheid getuigenis geven zou; een elk die vanuit de Waarheid is, hoort Mijn stem. Pilatus zeide tot Hem: Wat is Waarheid*”, Joh. xviii: 37, 38; der Waarheid getuigenis brengen, wil zeggen dat Hijzelf de Waarheid is; en omdat Hij Zich krachtens haar Koning noemde, zeide Pilatus: Wat is waarheid, dat is, is de Waarheid wel Koning? Dat de Priesters degenen betekenen die in het goede der liefde zijn, en abstract genomen, de goede dingen der liefde, zal men zien in hetgeen volgt.

21. *Gode en Zijnen Vader, betekent aldus beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en van Zijn Goddelijke Liefde.* Onder God en den Vader worden

in den geestelijken zin niet twee personen verstaan, maar onder God wordt verstaan het Goddelijke ten aanzien van de Wijsheid, en onder den Vader het Goddelijke ten aanzien van de Liefde: in den Heer immers zijn twee, de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde, of het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede; deze twee worden in het Oude Testament verstaan onder God en Jehovah, hier onder God en den Vader. Omdat nu de Heer leert, dat Hij en de Vader één zijn, en dat Hij in den Vader en de Vader in Hem is, Joh. x: 30; Hfdst. XIV: 10,11, worden niet twee personen onder God en den Vader verstaan, maar de Allene Heer; het Goddelijke is ook één en ondeelbaar, en daarom wordt daarmede dat Jezus Christus ons tot Koningen en Priesters heeft gemaakt Gode en Zijnen Vader, aangeduid dat zij vóór Hem mogen verschijnen als beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en van Zijn Goddelijke Liefde; in die twee bestaat ook het beeld Gods bij de mensen en de Engelen. Dat het Goddelijke, hetwelk in zich één is, met verschillende namen in het Woord wordt gekenmerkt, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER. Dat de Heer Zelf ook de Vader is, staat vast uit deze dingen; bij Jesaja: *“Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, Wiens Naam is Wonderlijk, GOD, Held, VADER DER EEUWIGHEID, Vorst des Vredes”*, IX: 5. Bij denzelfde: *“Gij, Jehovah, Onze Vader, onze Verlosser van de eeuw af Uw Naam”*, LXIII: 16; en bij Johannes: *“Indien gijlieden Mij gekend hebt, hebt gij ook Mijn Vader gekend, en van nu hebt gij Hem gekend, en hebt Hem gezien. Filippus zegt: Heer, toon ons den Vader. Jezus zegt tot hem: Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien; hoe zegt gij dan: Toon ons den Vader; gelooft Mij dat Ik in den Vader ben, en de Vader in Mij is”*, XIV: 7, 8, 9, 11; men zie ook beneden n. 962.

22. *Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent Wien Alleen de Goddelijke Majesteit en de Goddelijke Almacht is tot in het eeuwige.* Onder de heerlijkheid in het Woord wordt, waar over den Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Majesteit verstaan, en het wordt gezegd met betrekking tot Zijn Goddelijke Wijsheid; en onder de sterkte wordt de Goddelijke Almacht verstaan, en het wordt gezegd met betrekking tot Zijn Goddelijke Liefde; en onder de eeuwen der eeuwen wordt het eeuwige verstaan. Dat die dingen onder de heerlijkheid, de sterkte, en de eeuwen worden verstaan, waar zij worden gezegd van Jehovah of den Heer, kan uit vele plaatsen in het Woord worden bevestigd.

23. *Amen, betekent de Goddelijke bevestiging vanuit de Waarheid, aldus vanuit Hemzelf.* Amen betekent de waarheid, en omdat de Heer de Waarheid zelf was, zeide Hij derhalve zo vaak: *Amen, Ik zeg ulieden*, zoals in Matth.

v: 18, 26; Hfdst. vi: 16; Hfdst. x: 23, 42; Hfdst. xvii: 20; Hfdst. xviii: 13, 18; Hfdst. xxv: 12; Hfdst. xxviii: 20; Joh. iii: 11; Hfdst. v: 19, 24, 25; Hfdst. vi: 26, 32, 47, 53; Hfdst. viii: 34, 51, 58; Hfdst. x: 7; Hfdst. xii: 24; Hfdst. xiii: 16, 20; 21; Hfdst. xxi: 18, 25; en in het volgende in de Apocalyps: “*Deze dingen zegt Amen, de trouwe en ware Getuige*, iii: 14, dat is, de Heer. Dat de Heer de Waarheid zelf is, leert Hijzelf, Joh. xiv: 6; Hfdst. xvii: 19.

24. *En Hij komt met de wolken des hemels, betekent dat de Heer Zich zal onthullen in den zin der letter des Woords, en den Geestelijken Zin ervan zal openen aan het einde der Kerk.* Wie niets aangaande den inwendigen of geestelijken zin des Woords kent, kan niet weten wat door den Heer daaronder verstaan is, dat Hij zal komen in de Wolken des Hemels; Hij zeide immers tot den Hogepriester die Hem bezwoer te zeggen of Hij de Christus, de Zoon Gods was: “*Gij hebt het gezegd, Ik ben; en gij zult zien den Zoon des mensen, zittende aan de rechterzijden der macht, en komende met de Wolken des Hemels*”, Matth. xxvi: 63, 64; Markus xiv: 61, 62; en waar de Heer over de Voleinding der eeuw spreekt tot de discipelen, zeide Hij: “*En alsdan zal het teken van den Zoon des mensen verschijnen, en zij zullen Hem zien, komende in de Wolken des Hemels met kracht en heerlijkheid*”, Matth. xxiv: 30; Markus xiii: 26; onder de Wolk des Hemels waarin Hij komen zal, wordt niet iets anders verstaan dan het Woord in den zin der letter, en onder de Heerlijkheid waarin zij Hem zullen zien, het Woord in den Geestelijken Zin. Dat het aldus is, kan bezwaarlijk worden geloofd door hen die niet verder dan den zin der letter des Woords denken; voor hen is de wolk een wolk, en vandaar is het geloof dat de Heer zal verschijnen in de wolken des hemels als het Laatste Oordeel aanstaande is; maar dit valt weg wanneer men weet wat de Wolk is, namelijk het Goddelijk Ware in laatsten, aldus het Woord in den zin der letter. In de Geestelijke Wereld verschijnen evenzeer Wolken als in de Natuurlijke Wereld; maar de Wolken in de Geestelijke Wereld verschijnen beneden de Hemelen bij hen die in den zin der letter des Woords zijn, donkerder en lichtvoller volgens het verstand van het Woord en tegelijk de opneming; de oorzaak hiervan is deze, dat het Licht des Hemels daar het Goddelijke Ware is, en de duisternissen daar de valse dingen zijn; vandaar zijn de lichtende Wolken het Goddelijke Ware oversluisd met de schijnbaarheden van het ware, zodanig als het Woord in de letter is bij hen die in de ware dingen zijn; en de donkere Wolken zijn het Goddelijk Ware omdekt met begoochelingen vanuit bevestigde schijnbaarheden, zodanig als het Woord in de letter is bij hen die in de valse dingen zijn; ik heb die Wolken vaak gezien, en het kwam uit vanwaar en wat zij zijn. Omdat nu de Heer na de Verheerlijking van Zijn

Menselijke het Goddelijk Ware of het Woord ook in laatsten is geworden, zeide Hij tot den Hogepriester, *dat zij van nu aan zullen zien den Zoon des mensen komende in de Wolken des Hemels*. Dat Hij echter tot de Discipelen zeide, *dat in de Voleinding der eeuw het teken van den Zoon des mensen zal verschijnen, en dat zij Hem zullen zien komende in de Wolken des Hemels met kracht en heerlijkheid*, betekent dat Hij aan het einde der Kerk, wanneer het Laatste Oordeel zal geschieden, in het Woord zal verschijnen, en den Geestelijken Zin zal onthullen, hetgeen ook heden is geschied, omdat nu het einde der Kerk daar is, en het Laatste Oordeel is voltrokken, zoals kan vaststaan uit de kort geleden uitgegeven Werkjes: dit is het dus wat hier in de Apocalyps wordt verstaan onder *Zie, Hij komt met de Wolken*; voorts in hetgeen volgt: *“Ik zag, en zie, een witte Wolk, en op de Wolk Een zittende, des Mensen Zoon gelijk”*, Apoc. XIV: 14; zoals ook bij Daniel: *“Ik was ziende in de visioenen des nachts, en zie, met de Wolken de Zoon des Mensen komende”*, VII: 13; dat onder den Zoon des Mensen de Heer ten aanzien van het Woord wordt verstaan, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 19 tot 28. Dat onder de Wolken ook elders in het Woord het Goddelijk Ware in laatsten wordt verstaan, en vandaar eveneens het Woord in de letter, kan men uit vele plaatsen daar zien, waar het woord Wolken wordt gelezen, zoals in deze: *“Niemand zoals de God van Jeschurun, rijdende in den Hemel, en in grootmachtigheid op de Wolken”*, Deut. XXXIII: 26, 27. *“Zingt Gode, looft Zijn Naam, verheft Hem die op de Wolken rijdt”*, Psalm XLVIII: 5, *“Jehovah rijdende op een lichte Wolk”*, Jes. XIX: 1. Rijden op de wolken, betekent in de wijsheid des Woords zijn; het paard immers betekent het verstand van het Woord; wie ziet niet, dat God niet op de wolken rijdt. *“God reed op de Cherubim, en Hij stelde de Wolken der Hemelen tot Zijn tent”*, Psalm XVIII: 11 tot 13, evenzo; ook de Cherubim betekenen het Woord, men zie beneden n. 239, 672; de tent betekent de woning. *“Jehovah zoldert Zijn opperzalen met wateren, Hij stelt de Wolk tot Zijn wagen”*, Psalm CIV: 3; de wateren betekenen de ware dingen, de opperzalen de leerstellige dingen, en de wagen de Leer, al welke dingen, omdat zij vanuit den zin der letter des Woords zijn, Wolken worden geheten. *“Hij bindt de wateren in Zijn Wolken, en de Wolk wordt onder dezelve niet verscheurd, en Hij spreidt over den zetel Zijn Wolk”*, Job XXVI: 8, 9, evenzo: *“God doet het licht Zijner Wolk blinken”*, Job XXXVII: 15. *“Geeft Gode sterkte, sterkte op de Wolken”*, Psalm LXVIII: 35; het licht der wolk betekent het Goddelijk Ware des Woords, en de sterkte betekent de Goddelijke macht daar. *“Lucifer, gij zeidet in uw hart: Ik zal klimmen op de hoogten der Wolk, ik zal den Allerhoogste gelijk worden”*, Jes. XIV: 14. *“Verlaat Babel, omdat zij zich verheven heeft tot aan de*

Wolken”, Jerem. LI: 9; met Lucifer en Babel worden zij aangeduid die de goede en de ware dingen des Woords ontviiden, en daarom zijn het deze dingen welke daar onder de Wolken worden verstaan. “*Jehovah breidde een Wolk uit tot een deksel*”, Psalm CV: 39. “*Jehovah schiep op elk habitakel Zions een Wolk des daags, want op alle Heerlijkheid is een overdekking*”, Jes. IV: 5; onder de Wolk wordt ook hier het Woord in den zin der letter verstaan, welke zin, omdat hij den Geestelijken Zin insluit en bedekt, een deksel op de heerlijkheid wordt genoemd; dat de Zin der letter des Woords een deksel is, opdat de Geestelijke Zin ervan niet gekwetst worde, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 33; en dat hij een bewaking is, n. 97. Het Goddelijk Ware in laatste, hetwelk eender is aan het Woord in den zin der letter, werd ook uitgebeeld door *de Wolk waarin Jehovah nederdaalde op den berg Sinai, en de Wet afkondigde*, Exod. XIX: 9; Hfdst. XXXIV: 5. Voorts door de Wolk die Petrus, Jakobus, en Johannes overdekte, toen Jezus van gedaante was veranderd, waarover deze dingen: “*Terwijl Petrus nog sprak, zie, een Wolk heeft hen overschaduwde; en zie, een stem vanuit de Wolk, zeggende: Deze is Mijn beminde Zoon, hoort Hem,*” Matth. XVII: 5; Markus IX: 7; Lukas IX: 34, 35; de Heer liet Zich in deze Gedaanteverandering zien als het Woord, en daarom overschaduwde hen een Wolk, en werd een stem vanuit de Wolk gehoord, dat Hij de Zoon Gods is; de stem vanuit de Wolk is vanuit het Woord. Dat onder de Wolk in den tegengestelden zin het Woord ten aanzien van den vervalsten zin der letter wordt verstaan, zal men elders zien.

25. *En zien zal Hem alle oog, betekent dat zij allen zullen erkennen die vanuit de aandoening in het verstand van het Goddelijk Ware zijn.* In den Geestelijken Zin wordt onder het oog niet een oog verstaan, maar het verstand; en daarom wordt met alle oog zal zien, aangeduid dat zij allen zullen erkennen die vanuit de aandoening in het verstand van het Goddelijk Ware zijn, aangezien die alleen verstaan en erkennen; de overigen zien weliswaar en eveneens verstaan, maar zij erkennen niet: genen worden aangeduid, omdat er volgt, dat ook degenen zullen zien die Hem doorstoken hebben, onder wie degenen worden verstaan die in de valse dingen zijn. Dat het Oog het verstand betekent, zie men beneden in n. 48.

26. *En zij die Hem doorstoken hebben, betekent dat ook degenen zullen zien die in de Kerk in de valse dingen zijn.* Onder Jezus Christus doorsteken, wordt niet iets anders verstaan dan Zijn Goddelijk Ware in het Woord vernietigen; dit wordt ook daaronder verstaan *dat een der krijgsknechten Zijn zijde doorstak, en dat bloed en water uitging*, Joh. XIX: 34; bloed en water zijn het Geestelijk en het Natuurlijk Goddelijk Ware, aldus het Woord in den Geestelijken en

den Natuurlijken Zin; en de zijde des Heren doorsteken is den enen en den anderen zin vernietigen door de valse dingen, zoals ook geschied is door de Joden; alle dingen van des Heren Lijden immers beeldden den staat der Joodse Kerk ten aanzien van het Woord uit, over welke zaak men zie in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 15 tot 17. Dat met Hem doorsteken wordt aangeduid het Woord door de valse dingen vernietigen, is omdat dit wordt gezegd aangaande Jezus Christus, die terstond daarop de Zoon des Mensen wordt genoemd, en onder den Zoon des Mensen wordt de Heer ten aanzien van het Woord verstaan, en daarom is den Zoon des Mensen doorsteken het Woord doorsteken.

27. *En alle Stammen der aarde zullen rouw bedrijven, betekent dat dit zal zijn, wanneer er geen goede en ware dingen langer in de Kerk zijn.* Dat de stammen der aarde de goede en ware dingen der Kerk betekenen, zal men zien in de Ontvouwing van Hoofdstuk VII, waar over de twaalf stammen Israëls wordt gehandeld; met rouw bedrijven wordt de rouw aangeduid dat zij dood zijn. Iets eenders wordt onder die dingen verstaan als onder des Heren woorden bij Mattheus: “*Na de verdrukking dier dagen zal de Zon verduisterd worden, en de Maan zal haar schijnsel niet geven, en de Sterren zullen van den Hemel vallen; en alsdan zal verschijnen het teken van den Zoon des Mensen, en dan zullen ALLE STAMMEN DER AARDE ROUW BEDRIJVEN*”, XXIV: 29, 30; deze dingen aangaande de Voleinding der eeuw, zijnde het einde der Kerk; de Zon zal verduisterd worden, betekent dat er niet langer liefde en naastenliefde is; de Maan zal haar schijnsel niet geven, betekent dat er niet langer inzicht en geloof is; de Sterren zullen van den Hemel vallen, betekent dat er niet langer erkentnissen van het goede en ware zijn; alle Stammen zullen rouw bedrijven, betekent dat er niet langer goede en ware dingen zijn; de verdrukking betekent dien staat der Kerk.

28. *Ja, amen, betekent de Goddelijke bevestiging dat het aldus zal zin; dit blijkt uit hetgeen boven is ontvouwd, n. 19.*

29. *En Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, betekent Die is het Zelf en het Enige van Eersten tot Laatste, vanuit Wien alle dingen zin; aldus Die de Liefde Zelf en de Enige Liefde is, de Wijsheid Zelf en de Enige Wijsheid, en het Leven Zelf en het Enige Leven in Zich, en zo de Schepper, Heiland, en Verlichter Zelf en de Enige Schepper, Heiland, en Verlichter uit Zich, en vandaar het al in alle dingen des Hemels en der Kerk.* Deze en nog meer dingen zijn het, die bevat zijn in deze woorden, waarmede de Heer wordt beschreven; dat zij aangaande den Heer, en wel aangaande Zijn Menselijke zijn gezegd, blijkt duidelijk, want er volgt *dat hij een stem hoorde, zeggende: Ik ben de Alfa en*

de Omega, de Eerste en de Laatste; en dat hij zich omkeerde om te zien de stem die met hem sprak, en dat hij zag den ZOON DES MENSEN in het midden der zeven Kandelaren, Hfdst. I: 10, 11, 12, 13; Die kort daarop ook zeide: *Ik ben de Eerste en de Laatste, en Die leeft, en Ik ben dood geweest*, Vers 17, 18; Hfdst. II: 8. Dat echter al die dingen welke boven zijn gezegd, in die woorden zijn bevat, kan niet in het kort worden bevestigd, want om die dingen bevattelijk te bevestigen, zouden tal van bladzijden nodig zijn; maar nochtans zijn zij voor een deel bevestigd in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, kortgeleden te Amsterdam uitgegeven, welk Werk men zie. Dat de Heer Zich de Alfa en de Omega, den Aanvang en het Einde noemt, is omdat de Alfa en de Omega betrekking hebben op Zijn Goddelijke Liefde, en de Aanvang en het Einde op Zijn Goddelijke Wijsheid; er is immers in de afzonderlijke dingen des Woords een huwelijk van de liefde en de wijsheid, of van het goede en het ware, waarover men zie DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 80 tot 90. De Heer wordt de Alfa en de Omega genoemd, omdat de Alfa de Eerste en de Omega de Laatste Syllabe is in het Griekse Alfabet, en zij vandaar alle dingen in samenvatting betekenen; de oorzaak hiervan is deze, dat elke Alfabetische Letter in de Geestelijke Wereld een of ander ding betekent, en elke Klinker, omdat deze den klank van dienst is, iets van aandoening of liefde; vanuit dezen oorsprong is de Geestelijke en de Engellijke Spraak, en eveneens het Schrift; maar dit is een tot dusver onbekende verborgenheid; er is immers een Universele Taal, waarin alle Engelen en Geesten zijn, en deze heeft niets gemeen met enige Taal der mensen in de Wereld; in deze Taal komt elk mens na den dood; zij is immers aan ieder mens vanuit de schepping ingeënt; en daarom kan een ieder den ander in de algehele Geestelijke Wereld verstaan; het is mij vaak gegeven die Taal te horen, voorts haar te spreken, en ik heb haar vergeleken met de Talen in de Wereld, en ik heb bevonden dat zij zelfs niet in enig kleinste één maakt met enig natuurlijke Taal op aarde; zij verschilt van deze vanuit haar eerste beginsel [*ex primitivo suo*], hetwelk daarin bestaat dat iedere letter van elk woord een of anderen zin zowel in de spraak als in het schrift betekent: vandaar nu is het, dat de Heer de Alfa en de Omega wordt geheten, waarmede wordt aangeduid dat Hij is het al in alle dingen des Hemels en der Kerk: en omdat het twee Klinkers zijn, hebben zij betrekking op de liefde, zoals boven is gezegd. Over deze Taal en het Schrift ervan, vloeiende vanuit de Geestelijke denking der Engelen, zie men ook enige dingen in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, n. 295.

30. *Zegt de Heer, Die Is en Die Was en Die Komen Zal, dat dit betekent Die Eeuwig en Oneindig en Jehovah is, zie men boven in n. 13, waar dit ontvouwd is.*

31. *En de Almachtige, betekent Die is, leeft, en kan vanuit Zichzelf, en Die alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten.* Aangezien alle dingen zijn vanuit den Heer, geschapen vanuit de Eersten welke uit Hemzelf zijn, en er niets is dat niet daaruit ontstaat, zoals met vele dingen is getoond in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, zo volgt dat Hij Almachtig is: stel een Ene vanuit hetwelk alle dingen zijn; zijn dan niet alle dingen van het Ene, waarvan zij in volgorde afhangen, zoals de schakels ener keten van den Hoofdschalm, of zoals de bloedvaten van het ganse lichaam afhangen van het Hart, of zoals alle en de afzonderlijke dingen des Heelals van de Zon; aldus van den Heer, Die de Zon der Geestelijke Wereld is, uit Wien alle Wezen, Leven, en Macht is, welke bij hen is die onder die Zon zijn; in één woord, uit Hem zijn wij, leven wij, en worden wij bewogen, Handel. der Apost. xvii: 28; dit is de Goddelijke Almacht. Dat de Heer alle dingen regeert uit Eersten door Laatsten, is een tot dusver niet onthulde Verborgheid, doch zij is ontvouwd in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, EN AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, op vele plaatsen; voorts in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID, n. 124; en aangaande DE GODDELIJKE LIEFDE, n. 221. Het is bekend, dat het Goddelijke, omdat het Oneindig is, niet valt in de ideeën der denking van enig mens, noch van enig Engel, omdat zij eindig zijn, en de eindige niet bij machte is het Oneindige te doorvatten; opdat het evenwel op enige wijze worde doorvat, heeft het den Heer behaagd Zijn Oneindigheid met deze dingen te beschrijven: IK BEN DE ALFA EN DE OMEGA, DE AANVANG EN HET EINDE; DIE IS EN DIE WAS EN DIE KOMEN ZAL, DE ALMACHTIGE; en daarom sluiten deze woorden alle dingen in, welke de Engel en de mens ooit aangaande het Goddelijke geestelijk en natuurlijk kan denken; zijnde in het algemeen die dingen welke boven op universele wijze zijn aangevoerd.

32. *Ik, Johannes, die en uw broeder en medegenoot, betekent hen die in het goede der naastenliefde en daaruit in de ware dingen des geloofs zijn.* Dat Johannes de Apostel degenen heeft uitgebeeld die in het goede der naastenliefde zijn, is boven in n. 5 gezegd, en zij die in het goede der naastenliefde zijn, zijn ook in de ware dingen des geloofs, aangezien de naastenliefde de ziel en het leven des geloofs is: vandaar is het, dat Johannes zich de broeder en medegenoot noemt van degenen in de Kerk aan wie hij schrijft, hij heeft immers geschreven aan de zeven Kerken; onder den broeder wordt in den Geestelijken Zin des Woords

degene verstaan die in het goede der naastenliefde is, en onder den genoot hij die daaruit in de ware dingen des geloofs is; allen zijn immers als het ware bloedverwanten door de naastenliefde, doch aanverwanten door het geloof; de naastenliefde immers verbindt, niet zozeer het geloof, tenzij dit vanuit de naastenliefde is; als het geloof vanuit de naastenliefde is, dan verbindt de naastenliefde, en vergezelschapt het geloof; en omdat zij één maken, heeft de Heer derhalve bevolen, dat allen broeders zouden zijn; Hij zegt immers: *“Eén is uw Leraar, Christus, gij allen echter zijt Broeders”*, Matth. xxiii: 8; ook noemt de Heer hen broeders, die in het goede der naastenliefde of in het goede des levens zijn; Hij zegt: *“Mijn moeder en Mijn broeders zijn dezen, die het Woord Gods horen en datzelfde doen”*. Lukas viii: 21; Matth. xii: 49; Markus iii: 33 tot 35; onder de Moeder wordt de Kerk verstaan, en onder de broeders zij die in de naastenliefde zijn: en omdat het goede der naastenliefde de broeder is, noemt derhalve de Heer hen die daarin zijn, broeders, ook bij Matth. xxv: 40; en derhalve eveneens de discipelen, Matth. xxviii: 10; Joh. xx: 17; maar men leest niet dat de discipelen den Heer broeder hebben genoemd, omdat de broeder het goede is dat uit den Heer is; het is hiermede vergelijkenderwijze zo gesteld als met een Koning, Vorst, en Rijksgrote, die de bloedverwanten en aanverwanten broeders noemen, maar andersom noemen nochtans dezen hen niet broeders; want de Heer zegt: *“Eén is uw Leraar, Christus, gij allen echter zijt broeders”*, Matth. xxiii: 8; voorts: *“Gij noemt Mij Meester en Heer, en gij zegt het recht, want Ik ben het”*, Joh. xiii: 13. De zonen Israëls noemden al degenen broeders, die van hun Vader Jakob waren, en in brederen zin ook hen die van Esau waren, doch genoten hen die niet vanuit genen waren. Maar omdat het Woord in den Geestelijken Zin alleen handelt over hen die in de Kerk des Heren zijn, worden derhalve in dien zin onder broeders degenen verstaan die in het goede der naastenliefde uit den Heer zijn, en onder de genoten zij die in de ware dingen des geloofs zijn; aldus in de volgende plaatsen: *“Zo zult gij zeggen, een ieder tot zijn GENOOT, en een ieder tot zijn BROEDER: Wat heeft Jehovah geantwoord”*, Jerem. xxiii: 35. *“Gij hebt de vrijheid niet uitgeroepen, een ieder voor zijn BROEDER, en een ieder voor zijn GENOOT, Jerem. xxxiv: 17. “Niemand dwinge zijn GENOOT; noch BROEDER, Deut. xv: 1, 2. “Om mijner BROEDEREN en mijner GENOTEN wil zal ik spreken, Psalm cxxii 8. “Een ieder helpt zin GENOOT, en zegt tot zijn BROEDER: Wees vast”, Jes. xli: 6. En in den tegengestelden zin: “Wacht u, een ieder van zijn GENOOT, en vertrouwt niet op enigen BROEDER; elke BROEDER licht den voet, en elke GENOOT lastert, Jerem. ix: 4. “Ik zal Egypte met Egypte vermengen, zodat men strijde tegen zijn BROEDER, en tegen zijn GENOOT”*,

Jes. XIX: 2, en elders: deze dingen zijn aangevoerd, opdat men wete waarom Johannes zich Broeder en Medegenoot noemt; en dat onder den Broeder in het Woord degene wordt verstaan die in de naastenliefde of het goede is, en onder den Medegenoot hij die in het geloof of het ware is. Maar omdat het de naastenliefde is vanuit welke het geloof is, wordt derhalve niet iemand door den Heer genoot genoemd, maar broeder, of de naaste; een ieder is ook de naaste volgens het hoedanige van het goede, Lukas x: 36; 37.

33. *In de verdrukking, en in het koninkrijk, en in de geduldige verwachting van Jezus Christus, betekent de dingen die in de Kerk bestookt zijn door de boze en de valse dingen, doch die door den Heer, wanneer Hij komen zal, verwijderd moeten worden.* Onder de verdrukking wordt verstaan de staat der Kerk wanneer er niet langer enige goede dingen der naastenliefde en ware dingen des geloofs zijn, maar in de plaats ervan boze en valse dingen; onder het koninkrijk wordt de Kerk verstaan; en onder de geduldige verwachting van Jezus Christus, wordt de Komst des Heren verstaan; en daarom betekenen deze dingen: “In de verdrukking, en in het koninkrijk, en in de geduldige verwachting van Jezus Christus”, in één zin samengebracht: wanneer de goede en de ware dingen der Kerk bestookt zijn door de boze en de valse dingen, doch die door den Heer wanneer Hij komen zal, verwijderd moeten worden. Dat onder de Verdrukking de staat der Kerk wordt verstaan, wanneer zij bestookt is door boze en valse dingen, blijkt uit het volgende: “*In de Voleinding der eeuw zullen zij u overleveren in de VERDRUKKING, en zullen u doden. Er zal grote VERDRUKKING zijn, hoedanige niet is geweest van het begin der Wereld, noch zijn zal. Na de VERDRUKKING dier dagen zal de Zon verduisterd worden, de Maan zal haar schijnsel niet geven, en de Sterren zullen van den Hemel vallen*”, Matth. XXIV: 9, 21, 29; Markus XIII: 19, 24. Dat het Koninkrijk de Kerk betekent, zal worden gezien in hetgeen volgt.

34. *Ik was op het eiland genaamd Parmos, betekent den staat en de plaats waarin hij verlicht heeft kunnen worden.* Dat de Onthulling van Johannes is geschied in Parmos, was omdat het een eiland in Griekenland was, niet ver van het land Kanaän, en tussen Azië en Europa; en met de Eilanden worden de natiën aangeduid die verder verwijderd zijn van den eredienst Gods, maar die nochtans tot denzelve zullen naderen, omdat zij verlicht kunnen worden; evenzo met Griekenland; de Kerk zelf echter met het land Kanaän; met Azië degenen van de Kerk die vanuit het Woord in het licht der waarheid zijn, en met Europa zij tot wie het Woord zal komen; vandaar is het, dat met het Eiland Parmos de staat en de plaats wordt aangeduid, waarin hij verlicht heeft kunnen worden. Dat met de Eilanden in het Woord de natiën worden

aangeduid die verder verwijderd zijn van den eredienst Gods, maar die nochtans tot denzelve zullen naderen, blijkt uit deze plaatsen: “*In Urim eert Jehovah, in de EILANDEN der zee den Naam des Gods van Israël*”, Jes. XXIV: 15. “*Hij zal niet uitblussen, noch verbreken, totdat Hij op aarde het gericht stelt, en naar Zijn wet de EILANDEN zullen hopen; zingt Jehovah een nieuw lied; de EILANDEN en hun inwoners zullen Jehovah heerlijkheid stellen; en Zijn lof zullen zij in de EILANDEN verkondigen*”, Jes. XLII: 4, 10, 12. “*Let op Mij, gij EILANDEN, en gij volken van verre*”, Jes. XLIX: 1. “*Op Mij zullen de EILANDEN hopen, en op Mijn arm vertrouwen*”, Jes. LI: 5. “*Op Mij zullen de EILANDEN vertrouwen, en de schepen van Tharschisch*”, Jes. LX: 9. “*Hoort de woorden van Jehovah, gij Natiën, en verkondigt in de EILANDEN van verre*”, Jerem. XXXI: 10. “*Opdat zij Jehovah aanbidden, een ieder in zijn plaats, alle EILANDEN der natiën*”, Zefanja II: 11; en elders: dat zij eender ook met Griekenland worden aangeduid, blijkt niet zozeer uit het Woord, omdat Griekenland alleen met name genoemd is in Dan. VIII: 21; Hfdst. X: 20; Hfdst. XI: 2; alsmede in Joh. XII: 20; Markus VII: 26. Dat onder het land Kanaän de Kerk des Heren wordt verstaan, dat vandaar het heilige Land en het hemelse Kanaän wordt genoemd, blijkt uit vele plaatsen in het Woord: dat onder Azië worden verstaan degenen in de Kerk die vanuit het Woord in het licht der waarheid zijn, zie men boven in n. 11; en dat onder Europa worden verstaan degenen tot wie het Woord zal komen, staat vast.

35. *Om het Woord Gods, en om de getuigenis van Jezus Christus, betekent opdat vanuit het hart en zo in het licht worde opgenomen het Goddelijk Ware vanuit het Woord, en erkend worde dat het Menselijke des Heren Goddelijk is:* dit is boven in n. 6 ontvouwd.

36. *Ik werd in den Geest op den dag des Heren, betekent den geestelijken staat toen vanuit den Goddelijken invloed.* Ik werd in den Geest, betekent den geestelijken staat, waarin hij was toen hij in de gezichten was, over welken staat aanstonds; op den dag des Heren, betekent uit den Heer toen den invloed; op dien dag immers is de tegenwoordigheid des Heren, omdat het een heilige dag is: waaruit blijkt, dat ik werd in den Geest op den dag des Heren, den geestelijken staat toen vanuit den Goddelijken invloed betekent. Van de Profeten leest men, dat zij in den Geest of in het Gezicht waren, voorts dat het Woord tot hen is geschied uit Jehovah: toen zij in den Geest of het gezicht waren, waren zij niet in het lichaam, maar in hun Geest, in welken staat zij zulke dingen zagen die in den Hemel zijn; wanneer echter het Woord tot hen geschiedde, waren zij in het lichaam, en hoorden zij Jehovah spreken: deze beide staten der Profeten dienen terdege onderscheiden te worden; in

den staat des Gezichts waren de ogen van hun Geest geopend, en de ogen van hun lichaam gesloten, en dan hoorden zij de dingen die de Engelen spraken, of die de Heer door de Engelen sprak; en eveneens zagen zij de dingen die aan hen in den Hemel werden uitgebeeld; en dan scheen het hun somtijds toe van de ene plaats naar de andere te worden heengevoerd, terwijl het lichaam op zijn eigen plaats bleef: in dezen staat was Johannes toen hij de Apocalyps schreef; en somtijds ook Ezechiël, Zacharia, en Daniël, en dan wordt gezegd dat zij in het GEZICHT of in den GEEST waren; Ezechiël immers zegt: “*De Geest hief mij op, en bracht mij terug in Chaldea tot de gevangenschap in het GEZICHT GODS, in den GEEST GODS: aldus klom over mij op het GEZICHT dat ik zag*”, Hfdst. XI: 1, 24. Hij zegt ook “*dat de GEEST hem ophief en hij hoorde achter zich een aardbeving, en andere dingen*”, III: 12, 24. Voorts “*dat de GEEST hem ophief tussen de aarde en den hernel, hem heenleidde naar Jerusalem in de GEZICHTEN GODS, en dat hij gruwelen zag*”, Hfdst. VIII: 3 en vervolg. Evenzo was hij in het GEZICHT GODS of in den GEEST, toen hij de vier dieren zag, die Cherubim waren, Hfdst. I en Hfdst. X: alsmede toen hij de Nieuwe Aarde en den Nieuwen Tempel zag, en den Engel die denzelve mat, Hfdst. XL tot XLVIII; dat hij was in de GEZICHTEN GODS, zegt hij in Hfdst. XL: 2; en dat de GEEST hem ophief, Hfdst. XLIII: 5. Evenzo is geschied met Zacharia, met wien toen een Engel was *toen hij den Man zag die tussen de mirten reed*, Hfdst. I: 8 en vervolg; *toen hij de vier Hoornen zag, en daarna den Man in wiens hand een meetsnoer was*, Hfdst. II: 1, 5 en vervolg; *toen hij Joschua, den Hogepriester zag*, Hfdst. III: 1 en vervolg; *toen hij den Kandelaar en de twee Olijfbomen zag*, Hfdst. IV: 1 en vervolg; *toen hij de vliegende Boekrol en de Efa zag*, Hfdst. V: 1, 6; *en toen hij de vier wagens zag, uitgaande tussen de twee bergen, en de paarden*, Hfdst. VI: 1 en vervolg. In een eenderen staat was Daniël *toen hij de vier Beesten zag, opklimmende vanuit de zee*, Dan. VII: 1 en vervolg. *En toen hij de gevechten van den Ram en den Geitebok zag*, Hfdst. VIII: 1 en vervolg; dat hij die dingen heeft gezien in GEZICHTEN, zegt hijzelf in Hfdst. VII: 1, 2, 7, 13; Hfdst. VIII: 2; Hfdst. X: 1, 7, 8: en dat de Engel Gabriël hem verschenen was in een GEZICHT, Hfdst. IX: 21. Iets eenders is geschied met JOHANNES; zoals *toen hij den Zoon des MENSEN zag in het midden der Zeven Kandelaren*, Apoc. Hfdst. I: *Toen hij den Troon in den Hemel zag, en Hem die daarop zat, en rondom den Troon de vier Dieren*, Hfdst. IV: *Toen hij zag het Boek verzegeld met zeven zegelen*, Hfdst. V: *Toen hij zag de vier Paarden, van het geopende Boek uitgaande*, Hfdst. VI: *Toen hij zag de vier Engelen staande op de vier hoeken der aarde*. Hfdst. VII: *Toen hij zag de Sprinkhanen uitgaande van den put des afgronds*, Hfdst. IX: *Toen hij den Engel zag in Wiens hand een Boekje was*,

hetwelk hij hem te eten gaf, Hfdst. x. *Toen hij de zeven Engelen hoorde die de bazuinen bliezen*, Hfdst. xi. *Toen hij den Draak zag en de Vrouw die de draak achtervolgde; en diens strijd met Michaël*, Hfdst. xii: en daarna *de twee Beesten, het ene vanuit de zee, het andere vanuit de aarde, opklimmende*, Hfdst. xiii. *Toen hij zag de Zeven Engelen hebbende de zeven laatste Plagen*, Hfdst. xv, xvi. *Toen hij zag de Loonhoer, zittende op het Scharlaken Beest*, Hfdst. xvii en xviii; en daarna *het witte Paard en Hem die daarop zat*, Hfdst. xix: en ten slotte *den Nieuwen Hemel en de Nieuwe Aarde, en dan Nova Hierosolyma, vanuit den Hemel nederdalende*, Hfdst. xxi, xxii. Dat Johannes deze dingen heeft gezien in den GEEST en het GEZICHT, zegt hijzelf in Hfdst. i: 10; Hfdst. iv: 2; Hfdst. ix: 7; Hfdst. xxi: 10; dit wordt ook overal bij hem verstaan onder IK ZAG. Hieruit blijkt duidelijk, dat in den geest zijn is in het gezicht [*visio*] zijn, welk gezicht plaats vindt door de opening van het gezicht [*visus*] van des mensen geest, en wanneer dit gezicht wordt geopend, zo verschijnen de dingen die in de Geestelijke Wereld zijn, zo helder als voor het gezicht van het lichaam de dingen die in de Natuurlijke Wereld zijn, Dat het aldus is, kan ik door de ondervinding van vele jaren betuigen. In dezen staat waren de Discipelen toen zij den Heer na de wederopstanding zagen, en daarom wordt gezegd dat hun ogen geopend werden, Lukas xxiv: 30, 31. In een eenderen staat was Abraham, toen hij de drie Engelen zag, en met hen sprak. Evenzo Hagar, Gideon, Joshua en anderen, toen zij de Engelen van Jehovah zagen: evenzo toen de knaap van Elisa den Berg vol wagenen en vurige paarden rondom Elisa zag, *Elisa immers bad, en hij zeide: Jehovah, OPEN, ik bid u, zijn ogen dat hij zie; en Jehovah OPENDE de ogen van den knaap, en hij zag*, II Kon. vi: 7. Wat echter het Woord aangaat, dit is niet onthuld in den staat des Geestes of in het Gezicht, maar uit den Heer met levende stem aan de Profeten gedicteerd; en daarom wordt nergens gezegd dat zij spraken vanuit den Heiligen Geest, maar vanuit Jehovah; men zie DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 53.

37. *En ik hoorde achter mij een grote stem evenals van een bazuin, betekent de duidelijke doorvatting van het Goddelijk Ware vanuit den Hemel onthuld.* Een grote Stem, als zij vanuit den Hemel wordt gehoord, betekent het Goddelijk Ware, waarover aanstonds; dat zij gehoord werd als die van een bazuin, is omdat wanneer het Goddelijk Ware vanuit den Hemel nederglijdt, het somtijds aldus wordt gehoord door de Engelen van den Laatste Hemel, en dan duidelijk doorvat; vandaar is het, dat met de stem als van een bazuin de duidelijke doorvatting wordt aangeduid: bovendien zie men aangaande de betekenis van de bazuin beneden n. 397, 519. Dat de grote Stem, als zij

vanuit den Hemel wordt gehoord, het Goddelijk Ware betekent, blijkt uit deze plaatsen: “DE STEM VAN JEHOVAH *op de wateren*; DE STEM VAN JEHOVAH *in de kracht*; DE STEM VAN JEHOVAH *met ere*; DE STEM VAN JEHOVAH *brekende de cederen*; DE STEM VAN JEHOVAH *invallende als een vlam des vuurs*; DE STEM VAN JEHOVAH *doet de festijn dreunen*; DE STEM VAN JEHOVAH *doet de hinden baren*”, Psalm XXIX: 3 tot 9. “*Gij Koninkrijken der aarde, psalmzingt den Heer; zie, Hij zal in Zijn Stem DE STEM der sterkte geven*”, Psalm LXVIII: 33, 34. “*Jehovah heeft Zijn STEM uitgegeven vóór het Leger, opdat het, talloos, Zijn Woord doet*”, Joël II: II. “*Jehovah zal vanuit Hierosolyma Zijn STEM geven*”, Joël III: 16. En omdat de Stem het Goddelijk Ware vanuit den Heer betekent, zeide de Heer derhalve *dat de Schapen ZIJN STEM horen: dat zij ZIJN STEM weten: Ik heb ook andere Schapen, welke Ik moet toebrenge, en zij zullen Mijn STEM horen: Mijn Schapen horen Mijn STEM, en Ik ken dezelve, en zij volgen Mij*, Joh. x: 3, 4, 16, 27. En elders: “*De ure komt, wanneer de doden zullen horen de STEM van den Zoon des mensen, en zij die horen zullen leven*”, Joh. v: 25; de Stem is hier het Goddelijk Ware des Heren vanuit Zijn Woord.

38. *Zeggende, Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste, betekent Die is het Zelf en het Enige van Eersten tot Laatsten, vanuit Wien alle dingen zin; aldus Die is de Liefde Zelf en de Enige Liefde, de Wijsheid Zelf en de Enige Wijsheid, en het Leven Zelf en het Enige Leven in Zich, en zo de Schepper, de Heiland en Verlichter Zelf en de Enige Schepper, Heiland, en Verlichter uit Zich, en vandaar het al in alle dingen des Hemels en der Kerk: Die Alleen is Oneindig en Eeuwig, en Jehovah; en dat Hij de Heer is.* Dat al deze dingen in die woorden bevat zijn, en oneindig veel meer, zie men boven in n. 13, 29. Daar is gezegd, dat alle syllaben of letters in het Alfabet in de Geestelijke Wereld dingen betekenen; en dat daarvandaan de spraak en het schrift is van hen die daar zijn, en dat derhalve de Heer Zijn Goddelijkheid en Oneindigheid beschrijft met Alfa en Omega, waarmede wordt aangeduid, dat Hij is het al in alle dingen des Hemels en der Kerk. Aangezien elke letter een ding betekent in de Geestelijke Wereld, en vandaar in de Engellijke Taal, schreef derhalve David Psalm CXIX in een orde volgens de letters van het Alfabet, beginnende met Alef, en eindigende met Thau, zoals kan vaststaan uit de beginletters der Verzen daar: iets eenders verschijnt in Psalm CXI, maar niet zo duidelijk uitkomend. Deswege ook werd Abram Abraham genoemd, en werd Sarai Sarah genoemd, hetgeen geschied is terwille hiervan dat in den Hemel onder Abraham en onder Sarah niet verstaan zouden worden zij, maar het Goddelijke, zoals het eveneens verstaan wordt; de H immers sluit de oneindigheid in, omdat zij alleen een aanademing is: meer dienaangaande zie men boven, n. 29.

39. *Hetgeen gij ziet, schrijf het in een Boek; dat dit betekent opdat die dingen onthuld mogen zin aan het nageslacht,* blijkt zonder ontvouwing.

40. *En zend het aan de Kerken, aan die in Azië, betekent voor degenen in de Christelijke Wereld die in het licht der waarheid vanuit het Woord zijn.* Dat die onder de Kerken in Azië worden verstaan, zie men boven in n. 10, 11.

41. *Naar Efeze en naar Smyrna, en naar Pergamus en naar Thyatire, en naar Sardes en naar Filadelfia, en naar Laodicea, betekent in het bijzonder volgens den staat der opneming van een ieder.* Dat alle staten der opneming van den Heer en van Zijn Kerk door die Zeven Namen in den Geestelijken Zin worden aangeduid, zal men beneden zien: Johannes was immers toen hem dit bevolen werd, in den geestelijken staat, en in dien staat wordt niet iets met een naam genoemd wat niet een ding of een staat betekent: en daarom werden door Johannes ook niet deze dingen welke geschreven zijn, aan enige Kerk in die plaatsen gezonden, maar gezegd aan de Engelen dier Kerken, onder wie worden verstaan zij die opnemen. Dat onder alle Namen van Plaatsen en Personen in het ganse Woord geestelijke dingen worden verstaan, is met vele dingen getoond in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven, zoals wat onder Abraham, Izak, en Jakob, voorts onder Israel, en onder de Namen van zijn twaalf zonen; alsmede wat onder de verschillende plaatsen van het Land Kanaän, en onder de naburige plaatsen van dat Land, zoals wat onder Egypte, Syrië, Assyrië, en tal van andere. Iets eenders is het geval met deze Zeven Namen. Maar laat hij die in den zin der letter wil blijven, daarin blijven, omdat die zin verbindt; hij wete slechts, dat de Engelen met die Namen dingen en staten der Kerk doervatten.

42. *En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak, betekent de omkering van staat van hen die in het goede des levens zijn, ten aanzien van de doorvatting van het ware in het Woord, als zij zich tot den Heer keren.* Johannes zegt, dat hij een stem *achter zich* hoorde, Vers 10; en nu *dat hij zich omkeerde* om de stem te zien; en wederom, dat hij *zich omgekeerd hebbende* Zeven Kandelaren zag; waaruit blijkt, dat hij de stem hoorde van achter den rug, en dat hij zich omkeerde, om te zien vanwaar zij kwam; dat hierin een verborgenheid ligt, is duidelijk; de verborgenheid is deze, dat de mens vóórdat hij zich tot den Heer keert, en Hem erkent als den God des Hemels en der Aarde, het Goddelijk Ware in het Woord niet kan zien; de oorzaak hiervan is deze, dat God Eén is zowel in Persoon als in Wezen, in Wien de Drieuldigheid is, en die God is de Heer; en daarom schouwen zij die een Drieuldigheid van Personen erkennen, primair tot den Vader, en sommigen tot den Heiligen Geest, en zelden tot den Heer; en indien zij tot den Heer

schouwen, denken zij over Zijn Menselijke zoals over een gewoon mens; wanneer de mens dit doet, kan hij geenszins verlicht worden in het Woord; de Heer immers is het Woord, uit Hem immers is het, en aangaande Hem; daarom schouwen zij die niet tot den Heer alleen gaan, Hem en Zijn Woord achter zich, en niet vóór zich, of van den rug en niet van aangezicht. Dit is de verborgenheid die schuilt in deze woorden dat Johannes een stem *achter zich* hoorde, en dat hij *zich omkeerde* om de stem te zien, en *zich omgekeerd hebbende* Zeven gouden Kandelaren zag, en in het midden ervan den ZOON DES MENSEN; de stem immers, welke hij hoorde, kwam van den ZOON DES MENSEN, zijnde de Heer. Dat de Heer Alleen de God des Hemels en der Aarde is, leert Hij nu met een duidelijke stem; Hij immers zegt: *Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, zegt de Heer, Die Is en Die Was en Die Komen Zal*, Vers 8; en hier: *Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste*, vers II; en daarna: *Ik ben de Eerste en de Laatste*, Vers 17, en Hfdst. II: 8. Dat onder de stem, wanneer zij van den Heer komt, het Goddelijk Ware wordt verstaan, zie men boven in n. 37; en dat onder Johannes worden verstaan degenen van de Kerk die in het goede des levens zijn, boven n. 5, 6. Hieruit nu kan vaststaan, dat met deze woorden “En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak”, wordt aangeduid de omkering van staat van hen die in het goede des levens zijn, ten aanzien van de doorvatting van het ware in het Woord, wanneer zij zich tot den Heer keren.

43. *En mij omgekeerd hebbende, zag ik Zeven gouden Kandelaren, betekent de Nieuwe Kerk, welke in de verlichting uit den Heer vanuit het Woord zal zijn.* Dat de Zeven Kandelaren de Zeven Kerken zijn, wordt in het Laatste Vers van dit Hoofdstuk gezegd; en dat onder de Zeven Kerken worden verstaan al degenen die in de Christelijke Wereld zijn, en tot de Kerk toetreden, zie men boven in n. 10; en in het bijzonder volgens den staat der opneming van een ieder, n. 41. Dat onder de Zeven Kandelaren de Nieuwe Kerk wordt verstaan, is omdat in haar en in haar midden de Heer is; er wordt immers gezegd, dat hij in het midden der Zeven Kandelaren iemand zag den ZOON DES MENSEN gelijk, en onder den Zoon des Mensen wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Woord. Die Kandelaren verschenen van goud, omdat goud het goede betekent, en elke Kerk is Kerk vanuit het goede hetwelk geformeerd wordt door de ware dingen; dat goud het goede betekent, zal men zien in hetgeen volgt. Die Kandelaren waren niet de ene naast den anderen, of de ene tegen den anderen aangeplaatst, maar op afstanden, een zekeren cirkel makende, zoals blijkt uit deze woorden in het volgende Hoofdstuk: *Deze dingen zeide Hij Die in het midden der Zeven gouden Kandelaren wandelt*, Vers 1. Niet

wordt er iets gezegd aangaande de Lampen dier Kandelaren, maar in hetgeen volgt wordt gezegd dat *de Heilige Hierosolyma*, dat is, de Nieuwe Kerk, *niet behoeft de Zon, noch de Maan, omdat haar LAMP HET LAM is, en de natiën die gezaligd worden, in ZIJN LICHT zullen wandelen*, Apoc. XXI: 23, 24; en verder: *Zij hebben geen LAMP van node, omdat de Heer God hen verlicht*, Hfdst. XXII: 5; zij immers die vanuit des Heren Nieuwe Kerk zullen zijn, zijn alleen de Kandelaars, welke zullen lichten uit den Heer. Door den gouden Kandelaar in den Tabernakel werd ook niet iets anders uitgebeeld dan de Kerk ten aanzien van de verlichting uit den Heer, over welchen Kandelaar men zie Exod. XXV: 31 tot het einde, Hfdst. XXXVII: 17 tot 24; Levit. XXIV: 3, 4; Num. VIII: 2, 3, 4; dat die Kandelaar de Kerk des Heren ten aanzien van de Geestelijke Goddelijke Liefde, zijnde de liefde jegens den naaste, heeft uitgebeeld, zie men in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven, n. 9548, 9555, 9558, 9561, 9570, 9783; voorts beneden n. 493. Met den Kandelaar wordt ook de door den Heer te instaureren Nieuwe Kerk aangeduid bij Zacharia, Hfdst. IV, aangezien hij het Nieuwe Huis Gods of den Nieuwen Tempel betekent, zoals blijkt uit hetgeen daar volgt, en met het Huis Gods of den Tempel wordt de Kerk aangeduid, en in den hoogsten zin het Goddelijk Menselijke des Heren, zoals Hijzelf leert in Joh. II: 19, 20, 21, en elders: maar het zal worden gezegd wat in volgorde wordt aangeduid in Hoofdstuk IV bij Zacharia, toen hem de Kandelaar verscheen: “Door die dingen welke bevat zijn van Vers I tot”⁷, wordt aangeduid de verlichting der Nieuwe Kerk uit den Heer “vanuit het goede der liefde door het ware; de Olijfbomen daar duiden “aan de Kerk ten aanzien van het goede der liefde: met die dingen van “Vers 8 tot 10 daar, wordt aangeduid dat deze dingen uit den Heer “zijn; door Zerubabel daar, die het Huis zal bouwen, aldus de Kerk, “wordt uitgebeeld de Heer: met de dingen van Vers 11 tot 14 wordt “aangeduid dat in die Kerk ook de ware dingen vanuit Hemelsen “oorsprong zullen zijn: deze ontvouwing van het Hoofdstuk is mij “door den Hemel uit den Heer gegeven.

44. *En in het midden van de Zeven Kandelaren een, den ZOON DES MENSEN gelijk zijnde, betekent den Heer ten aanzien van het Woord, uit Wien zij is.* Het is vanuit het Woord bekend, dat de Heer zich de ZOON GODS, en eveneens de ZOON DES MENSEN heeft genoemd; dat Hij onder den Zoon Gods Zich ten aanzien van het Goddelijk Menselijke heeft verstaan, en onder den Zoon des Mensen Zich ten aanzien van het Woord, is ten volle aangetoond in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 19 tot 28; en omdat het daar vanuit het Woord ten volle is bevestigd, wordt ervan afgezien het hier nog verder te bevestigen. Omdat nu de Heer Zich vóór Johannes heeft

uitgebeeld als het Woord, wordt derhalve de door hem Geziene DE ZOON DES MENSEN genoemd. Hij heeft zich uitgebeeld als het Woord, omdat gehandeld wordt over de Nieuwe Kerk, welke Kerk is vanuit het Woord, en volgens het verstand ervan; dat de Kerk is vanuit het Woord, en dat zij zodanig is hoedanig verstand van het Woord zij heeft, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE Schrift, n. 76 tot 79. Aangezien de Kerk is de Kerk uit den Heer door het Woord, werd derhalve de ZOON DES MENSEN gezien in het midden van de Kandelaren; in het Midden betekent in het Binnenste, vanuit hetwelk die dingen welke rondom zijn of welke buiten zijn, hun wezen trekken, hier hun licht of inzicht: dat het Binnenste het al is in de dingen die rondom of buiten zijn, is met vele dingen getoond in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID; het is zoals het Licht en de Vlam in het midden, vanuit welke alle omtrekken opblinken en warm zijn. Iets eenders betekent *in het midden* in de volgende plaatsen in het Woord: “*Roep uit en jubel, gij inwoonster van Zion, omdat groot in uw Midden de Heilige Israëls is*”, Jes. XII: 6. “*God mijn Koning, heilen werkende in het Midden der aarde*”, Psalm LXXIV: 12. “*God, werkende Barmhartigheid in het Midden des Tempels*”, Psalm XLVIII: 10. “*God heeft Zich gesteld in de gemeente Gods, in het Midden der Goden zal Hij richten*”, Psalm LXXXII: 1. Goden worden genoemd zij, die in de Goddelijke ware dingen uit den Heer zijn, en abstract genomen de Ware dingen zelf. “*Zie, Ik zende een Engel vóór u; hoedt u voor Zijn aangezichten, aangezien Mijn Naam in het Midden van Hem is*”, Exod. XXIII: 20, 21; de Naam van Jehovah is al het Goddelijke; in het Midden is in het Binnenste en vandaar in het al ervan. Het Midden betekent ook het Binnenste, en vandaar het Al, op tal van andere plaatsen in het Woord, ook waar gehandeld wordt over de boze dingen, zoals in Jes. XXIV: 13; Jerem. XXIII: 9; Psalm V: 10, Jerem. IX: 4, 5; Psalm XXXVI: 2; Psalm LV: 5; Palm LXII: 5. Deze plaatsen zijn aangevoerd, opdat men wete dat in het Midden van de Kandelaren betekent in het Binnenste uit hetwelk de Kerk en het al ervan is, want de Kerk en het al ervan is uit den Heer door het Woord. Dat de Kandelaren de Nieuwe Kerk betekenen, zie men vlak boven in n. 43.

45. *Bekleed met een talaar, betekent het Goddelijke, voortgaande, zijnde het Goddelijk Ware.* Dat de Talaar betekent het Goddelijke, voortgaande, zijnde het Goddelijk Ware, is omdat de Bekleedselen in het Woord de ware dingen betekenen; vandaar betekent de Talaar, welke een gemeen bekleedsel [*opperkleed*] is, wanneer over den Heer wordt gehandeld, het Goddelijk Ware, voortgaande. Dat de Bekleedselen de ware dingen in het Woord betekenen, is

omdat zij in den Hemel worden bekleed volgens de ware dingen voortgaande vanuit het goede van hen, waarover men zie in het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, in het jaar 1758 te Londen uitgegeven, n. 177 tot 182. In hetgeen volgt zal men ook zien dat niet iets anders onder de Bekleedselen in het Woord in den geestelijken zin ervan wordt verstaan; bijgevolg niet iets anders onder de Bekleedselen des Heren, toen Hij van gedaante werd veranderd, welke Bekleedselen blank zoals het Licht verschenen, Matth. XVII: 1 tot 4; Markus IX: 2 tot 8; Lukas IX: 28 tot 36: voorts ook niet iets anders onder de Bekleedselen des Heren die de soldaten verdeelden, Joh. XIX: 23, 24. Dat eendere dingen werden uitgebeeld en vandaar aangeduid door de Klederen van Aharon, zie men in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven, n. 9814, 10068; in het bijzonder wat door den Efod, n. 9477, 9824, 10005; wat door den Mantel, n. 9825, 10005; wat door de Tunica, n. 9826, 9942; en wat door de Tulband, n. 9827; Aharon immers beeldde het priesterlijk ambt des Heren uit. Aangaande de betekenis der Klederen vanuit het Woord, zie men beneden n. 166, 328.

46. *En omgord aan de borsten met een gouden Gordel, betekent het Goddelijke, voortgaande en tevens verbindende, zijnde het Goddelijk Goede.* Dat de gouden Gordel dit betekent, is omdat met de borst des Heren, en in het bijzonder met de borsten daar, Zijn Goddelijke Liefde wordt aangeduid; vandaar met den gouden Gordel welke die gordde, het Goddelijke, voortgaande en tevens verbindende, zijnde het Goddelijk Goede der Goddelijke Liefde; het goud betekent ook het goede, men zie beneden n. 913. Ook betekent de Zone of Gordel in het Woord den gemeenschappelijken Band, waarmede alle dingen in orde en in nexus worden samengehouden, zoals bij Jesaja: *“Er zal een roede uitgaan vanuit den tronk van Jischaji, Gerechtigheid zal de gordel Zijner lenden zijn, en de Waarheid de gordel Zijner dijen”*, XI: 1, 5; de roede uitgaande vanuit den tronk van Jischaji is de Heer. Dat de Gordel van den Efod, en de Bandelier van de Tunica van Aharon de verbinding hebben aangeduid, zie men in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven, n. 9837, 9944. Aangezien de Gordel betekent den band die de goede en de ware dingen der Kerk verbindt, werd derhalve, toen de Kerk bij de zonen Israels vernietigd was, aan den Profeet Jeremia bevolen *dat hij zich een Gordel zou kopen, en op zijn lenden leggen, en dien daarna verstoppen in een gat der rots naast den Eufraat; en aan het einde der dagen, toen hij denzelve hernam, zie, deze was verdorven, en deugde nergens toe*, Jerem. XIII: 1 tot 12; waardoor werd uitgebeeld, dat het goede der Kerk er toen geen was, en vandaar de ware dingen verstrooid waren. Iets eenders wordt met den Gordel aangeduid bij

Jesaja: “*In plaats van een Gordel zai zijn verscheuring*, III: 24; en ook elders. Dat met de Tepels of de Borsten de Goddelijke Liefde wordt aangeduid, blijkt uit de plaatsen in het Woord waar zij met name genoemd worden, voorts uit de overeenstemming ervan met de liefde.

47. *En Zijn Hoofd en de Haren blank evenals wol, evenals sneeuw, betekent de Goddelijk Liefde der Goddelijke Wijsheid in Eersten en in Laatsten.* Met het Hoofd van den mens wordt het al van diens leven aangeduid, en het al van des mensen leven heeft betrekking op de Liefde en de Wijsheid, en daarom wordt met het Hoofd de Wijsheid en tevens de Liefde aangeduid; maar omdat er geen liefde is zonder haar wijsheid, noch wijsheid zonder haar liefde, is het derhalve de liefde der wijsheid, welke onder het Hoofd wordt verstaan, en is het, wanneer over den Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Liefde der Goddelijke Wijsheid: aangaande de betekenis van het Hoofd vanuit het Woord, zal men echter beneden zien n. 538, 568. Waar dus onder het Hoofd de liefde en tevens de wijsheid in haar eersten wordt verstaan, volgt dat onder de Haren de liefde en de wijsheid in haar laatsten wordt verstaan; en omdat hier Haren wordt gezegd met betrekking tot den Zoon des Mensen, zijnde de Heer ten aanzien van het Woord, zo wordt met Zijn Haren het Goddelijk Goede, hetwelk der liefde is, aangeduid, en het Goddelijk Ware, hetwelk der wijsheid is, in de laatsten des Woords; en de laatsten des Woords zijn de dingen welke bevat zijn in den zin der letter ervan: dat het Woord in dezen zin wordt aangeduid met de Haren van den Zoon des Mensen of van den Heer, lijkt een paradox, maar nochtans is het Waar; dit kan vaststaan uit de plaatsen in het Woord aangevoerd in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 35 en 49; waar ook is getoond, dat de Nazireërs in de Israëlietische Kerk den Heer hebben uitgebeeld ten aanzien van het Woord in laatsten, zijnde de zin der letter ervan; Nazireër immers is in de Hebreeuwse Taal het Haar of de Lok; vandaar had Simson, die Nazireër vanuit de baarmoeder was, macht in de Haarlokken; dat evenzo het Goddelijk Ware in den zin der letter des Woords in de macht is, zie men in de aangehaalde LEER AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 37 tot 49; derhalve was het ook aan den Hogepriester en diens zonen streng verboden om het Hoofd te scheren: derhalve werden ook de 42 knapen door twee Berinnen verscheurd, omdat zij Elisa KALE noemden; Elisa beeldde, evenals Elias, den Heer uit ten aanzien van het Woord; Kale betekent hetzelfde zonder het laatste ervan, hetwelk, als gezegd, de zin der letter is; en de Berinnen betekenen dezen zin des Woords afgescheiden van den inwendigen zin ervan; zij die hen scheiden, verschijnen ook in de Geestelijke Wereld als Beren, maar van verre;

daaruit blijkt, waarom aldus met de knapen is geschied: derhalve was het ook de grootste oneer en de uiterste rouw om Kaalheid over zich te brengen. En daarom geschiedde, toen de Israëlietische natie den gehelen zin der letter des Woords had verdraaid, deze weeklacht over hen: *“De Nazireërs waren witter dan de sneeuw, blanker dan melk; van zwartigheid is hun vorm verduisterd, zij worden niet gekend in de straten”*, Klaagl. iv: 7, 8: voorts: *“Alle hoofd is kaal geworden, en alle schouder onthaard”*, Ezech. xxix: 18. *“Op alle aangezichten schaamte, en in alle Hoofden Kaalheid”*, Ezech. vii: 18: evenzo Jes. xv: 2; Jerem xlvi: 37; Amos viii: 10. Omdat de zonen Israëls door de valse dingen den gehelen zin der letter des Woords hadden verstrooid, werd derhalve aan den Profeet Ezechiël bevolen dat hij dit daarmede zou uitbeelden *dat hij het Hoofd met een Scheermes zou scheren, en een derde deel der Lokken verbranden met vuur, een derde deel slaan met het zwaard, en een derde deel verstrooien in den wind, en dat hij iets zou verzamelen in de slippen, hetwelk hij daarna ook in het vuur zou werpen*, Ezech. v: 1 tot 4 en vervolg. Deswege wordt ook bij Micha gezegd: *“Maak u Kaal, en scheer u, om de zonen uwer verrukkingen, verwijd de Kaalheid als de arend, omdat zij van u zijn heen verhuisd”*, i: 16; de zonen der verrukkingen zijn de echte ware dingen der Kerk vanuit het Woord. En omdat Nebuchadnezar, Koning van Babel, de Babelse vervalsing van het Woord en de vernietiging van al het Ware daar heeft uitgebeeld, is het vandaar geschied *dat zijn Haar wies als der arenden*, Dan. iv: 33. Aangezien de Haren dat heilige des Woords betekenden, wordt derhalve van de Nazireërs gezegd *dat zij niet het Haar huns hoofds zouden scheren, omdat hetzelfde het Nazireërschap Gods op hun hoofd is*, Num. vi: 1 tot 21; en derhalve was het vastgesteld *dat de hogepriester en zijn zonen hun hoofd niet zouden scheren, opdat zij niet sterven zouden, en toorn zou komen over het ganse huis Israëls*, Levit. x: 6. Omdat nu met de Haren het Goddelijk Ware in laatsten wordt aangeduid, hetwelk in de Kerk het Woord in den zin der letter is, werd derhalve ook over den Oude van dagen iets eenders gezegd bij Daniël: *“Ik zag totdat Tronen werden voortgeworpen, en de Oude van dagen Zich zette; Zijn kleed was zoals de sneeuw wit, en het Haar Zijns hoofds als reine wol”*, vii: 9; dat de Oude van dagen de Heer is, blijkt duidelijk bij Micha: *“Gij Bethlechem Efratha, slechts weinig zijt gij om te wezen onder de duizenden van Jehudah; vanuit u zal Mij uitgaan, Die een Heerser zal zijn in Israël, en WIENS UITGANGEN VAN OUDS zijn, van de dagen der eeuwigheid*, v: 1: en bij Jesaja, waar Hij de VADER DER EEUWIGHEID wordt genoemd, ix: 5. Uit deze plaatsen, en uit vele andere, die om de menigte niet worden aangevoerd, kan vaststaan, dat onder het Hoofd en de Haren van den Zoon des mensen, die blank waren evenals wol, evenals sneeuw, het

Goddelijke der Liefde en der Wijsheid in eersten en in laatsten wordt verstaan, en omdat onder den Zoon des Mensen de Heer ten aanzien van het Woord wordt verstaan, volgt dat ook Dit in eersten en in laatsten wordt verstaan: wat zou het anders zijn, dat de Heer hier in de Apocalyps, en de Oude van dagen bij Daniël, ook ten aanzien van de Haren wordt beschreven. Dat met de Haren de zin der letter des Woords wordt aangeduid, blijkt duidelijk uit hen die in de Geestelijke Wereld zijn; zij die den zin der letter des Woords hebben veracht, verschijnen daar Kaal, en andersom zij die den zin der letter des Woords hebben liefgehad, verschijnen daar met verzorgden Haardos. Evenals wol en evenals sneeuw wordt er gezegd, omdat de Wol het goede in laatsten betekent, en de Sneeuw het ware in laatsten, zoals eveneens bij Jesaja, Hfdst. 1: 18; de Wol immers komt van de schapen, waarmede het goede der naastenliefde wordt aangeduid, en de Sneeuw is van water, waarmede de ware dingen des geloofs worden aangeduid.

48. *En zijn Ogen evenals een vlam vuurs, betekent de Goddelijke Wijsheid der Goddelijke Liefde.* Onder de Ogen wordt in het Woord het verstand Verstaan, en vandaar onder het gezicht der ogen het Inzicht, en daarom wordt, wanneer over den Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Wijsheid verstaan; met de Vlam vuurs echter wordt de geestelijke Liefde aangeduid, zijnde de Naastenliefde; en daarom wordt, wanneer over den Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Liefde verstaan; vandaar nu wordt daarmede dat Zijn Ogen evenals een Vlam vuurs waren, de Goddelijke Wijsheid der Goddelijke Liefde aangeduid. Dat het Oog het Verstand betekent, is omdat zij overeenstemmen, want evenals het Oog ziet vanuit het natuurlijk licht, evenzo ziet het Verstand vanuit het Geestelijk Licht; en daarom wordt van Zien gesproken met betrekking tot het ene en het andere. Dat met het Oog in het Woord het Verstand wordt aangeduid, blijkt uit de volgende plaatsen: *“Leid uit het blinde volk hetwelk Ogen heeft, en de doven die Oren hebben,”* Jes. XLIII: 8. *“Te dien dage zullen de doven horen de woorden des Boeks, en vanuit de donkerheid zullen de Ogen der blinden zien,”* Jes. XXIX: 18. *“Alsdan zullen der blinden Ogen geopend worden, en der doven Oren,”* Jes. XXXV: 5, 6. *“Ik zal U geven tot een licht der natiën om te openen der blinden Ogen,”* Jes. XLII: 6, 7; deze dingen aangaande den Heer, Die, als Hij komen zal, het Verstand zal openen bij hen die in de onwetendheid omtrent het ware zijn. Dat dit wordt verstaan onder de Ogen openen, blijkt verder uit deze plaatsen: *“Maak het Hart dezes volks vet, en bestrijk zijn Ogen, opdat zij niet misschien zien met hun Ogen,”* Jes. VI: 9, 10; Joh. XII: 40. *“Jehovah heeft over ulieden uitgegoten een geest der slaperigheid, en Hij heeft uw Ogen toegesloten; de Profeten, en uw Hoofden, de Zienden heeft*

Hij bedekt”, Jesj. xxix: 10; Hfdst. xxx: 10. “*Die zijn Ogen toesluit, opdat hij het boze niet zie*”, Jes. xxxiii: 15. “*Hoor deze dingen, o dwaas Volk, dewelke Ogen hebben en niet zien*”, Ezech. xii: 2. “*Straf van den Herder die de kudde van kleinvee verlaat; het zwaard over het Rechteroog, en het Rechteroog zal door te verdonkeren verdonkerd worden*”, Zach. xi: 17. “*De plaag waarmede Jehovah al de volken zal slaan, die tegen Hierosolyma zullen striden; hun Ogen zullen uitteren in hun holten*”, Zach. xiv: 12. “*Ik zal elk Paard met verbijstering slaan, en elk Paard der volken met Blindheid*”, Zach. xii: 4; het Paard is in den geestelijken zin het verstand van het Woord, n. 298. “*Verhoor mij, Jehovah, mijn God, verlicht mijn Ogen, opdat ik niet misschien den dood slape*”, Psalm xiii: 4; dat in deze plaatsen door de Ogen het Verstand wordt aangeduid, ziet een ieder. Daaruit blijkt, wat er door den Heer onder het Oog wordt verstaan in deze plaatsen: “*De lamp des lichaams is het Oog; indien uw Oog eenvoudig is, zo zal uw ganse lichaam lichtend zijn; indien uw Oog boos zal zijn geweest, zo zal uw ganse lichaam verduisterd zijn; indien dan het schijnsel dat in u is, duisternis is, hoe groot de duisternis*”, Matth. vi: 22, 23; Lukas xi: 34. “*Indien uw Rechteroog u ergert, ruk het uit, en werp het van u, want het is beter eenogig tot het leven in te gaan, dan twee Ogen hebbende in de gehenna des vuurs gezonden te worden*”, Matth. v: 29; Hfdst. xviii: 9; onder het Oog wordt op deze plaatsen niet het Oog verstaan, maar het Verstand van het ware. Aangezien met het Oog het Verstand van het ware wordt aangeduid, behoorde het derhalve tot de inzettingen bij de zonen Israëls *dat een blinde of een troebele van oog vanuit het zaad van Aharon niet zou toetreden om slachtoffer te offeren, noch zou binnentreden binnen den voorhang*, Levit. xxi: 18. 20; voorts, dat *het Blinde niet ten slachtoffer geofferd zou worden*, Levit. xxii: 22; Malach. i: 8. Hieruit blijkt, wat onder het Oog wordt verstaan, wanneer over den mens wordt gehandeld: daaruit volgt dat onder het Oog, wanneer over den Heer wordt gehandeld, Zijn Goddelijke Wijsheid wordt verstaan, voorts de Alwetendheid en de Voorzienigheid, zoals in deze plaatsen: “*Open, Jehovah, Uw Ogen, en zie*”, Jes. xxxvii: 17. “*Ik zal Mijn Oog op hen stellen ten goede, en Ik zal hen bouwen*”, Jerem. xxiv: 6. “*Zie, het Oog van Jehovah over hen die Hem vrezin*”, Psalm xxxiii: 18. “*Jehovah in den Tempel der heiligheid; Zijn Ogen zien, en Zijn oogleden beproeven de zonen des mensen*”, Psalm xi: 4. Aangezien met de Cherubim de bewaking en de Voorzienigheid des Heren wordt aangeduid opdat de geestelijke zin des Woords niet gekwetst worde, wordt derhalve van de vier Dieren, welke Cherubim waren, gezegd *dat zij vol Ogen waren van voren en van achteren, en hun vleugelen evenzo vol Ogen waren*, Apoc. iv: 6, 8; voorts, *dat de raderen waarop de Cherubim reden, vol Ogen rondom waren*,

Ezech. x: 12. Dat onder de vlam vuurs Zijn Goddelijke Liefde wordt verstaan, zal men zien in hetgeen volgt, waar de vlam en het vuur worden genoemd; en omdat er wordt gezegd dat Zijn Ogen evenals een vlam vuurs waren, wordt de Goddelijke Wijsheid der Goddelijke Liefde aangeduid. Dat in den Heer de Goddelijke Liefde is der Goddelijke Wijsheid, en de Goddelijke Wijsheid is der Goddelijke Liefde, zo het wederkerig Eénzijn van de ene en de andere, is een Verborgenschap opgedekt in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, n. 34 tot 39, en elders.

49. *En zijn Voeten aan blinkend koper gelijk, in een oven geblaakt, betekent het Natuurlijk Goddelijk Goede.* De Voeten des Heren betekenen Zijn Goddelijk Natuurlijke; het Vuur of het Geblaakte betekent het Goede; en het blinkend koper betekent het natuurlijk goede van het ware; en daarom wordt met de Voeten van den Zoon des mensen aan blinkend koper gelijk, evenals in een oven geblaakt, het Natuurlijk Goddelijk Goede aangeduid. Dat Zijn Voeten dit betekenen, is vanwege de overeenstemming. Er is in den Heer en vandaar uit den Heer, het GODDELIJK HEMELSE, het GODDELIJK GEESTELIJKE, en het GODDELIJK NATUURLIJKE; het Goddelijk Hemelse wordt verstaan onder het Hoofd van den Zoon des Mensen, het Goddelijk Geestelijke onder Zijn Ogen en onder de Borst welke gegord was met een gouden Gordel, en het Goddelijk Natuurlijke onder Zijn Voeten: omdat deze Drie in den Heer zijn, zijn die drie derhalve ook in den Engellijken Hemel; de derde of de hoogste Hemel is in het Goddelijk Hemelse, de tweede of de middelste Hemel is in het Goddelijk Geestelijke; en de Eerste of de Laatste Hemel is in het Goddelijk Natuurlijke; eender de Kerk op aarde: de Algehele Hemel immers is vóór den Heer zoals Eén Mens, in wien zij die in het Goddelijk Hemelse des Heren zijn, het Hoofd maken, zij die in het Goddelijk Geestelijke zijn, het Lichaam maken, en zij die in het Goddelijk Natuurlijke zijn, de Voeten maken: vandaar zijn ook in ieder mens, omdat hij geschapen is tot het beeld Gods, die drie graden, en naarmate deze geopend worden, wordt hij een Engel òf van den derden, òf van den tweeden, òf van den laatsten Hemel: eveneens is het, dat er in het Woord drie Zinnen zijn, de Hemelse, de Geestelijke, en de Natuurlijke: dat het aldus is, zie men in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, in het bijzonder in het Derde Deel, waarin over die Drie Graden is gehandeld. Dat de Voeten, de Zolen, en de Hielen overeenstemmen met de Natuurlijke dingen bij den mens, en derhalve in het Woord de Natuurlijke dingen betekenen, zie men in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, in Londen uitgegeven, n. 2162, 4938 tot 4952. Het Natuurlijk Goddelijk Goede wordt ook door de Voeten

aangeduid in de volgende plaatsen; bij Daniël: *“Ik hief mijn Ogen op, en zag, zie, een Man bekleed niet linnen, Wiens lenden waren gegord met goud van Ufaz, Zijn lichaam zoals tharschisch, en Zijn Ogen zoals fakkelen vuurs, Zijn armen en Zijn Voeten zoals de GLANS VAN GEPOLIJST BRONS”, x: 5, 6.* In de Apocalyps: *“Ik zag een Engel nederdalende vanuit den Hemel, zijn VOETEN evenals kolommen van vuur”, Apoc. x: 1:* en bij Ezechiël: *“De VOETEN der Cherubim waren glinsterend zoals de GLANS VAN GEPOLIJST BRONS, i: 7;* dat de Engelen en de Cherubim aldus werden gezien, was omdat het Goddelijke des Heren in hen werd uitgebeeld. Aangezien de Kerk des Heren onder de Hemelen is, aldus onder de voeten des Heren, wordt zij derhalve de Voetbank Zijner voeten genoemd, in deze plaatsen: *“De heerlijkheid van Libanon zal tot u komen, om te versieren de plaats Mijns Heiligdoms ; de plaats Mijner VOETEN zal Ik eerbaar maken, en zij zullen nederbuigen tot de PLANTEN UWER VOETEN”, Jes. LX: 13, 14.* *“De Hemel is Mijn Troon, en de Aarde is de VOETBANK MIJNER VOETEN”, Jes. LXVI: 1.* *“God heeft niet gedacht aan de VOETBANK ZIJNER VOETEN in den dag des toorn”, Klaagl. II: 1.* *“Aanbidt Jehovah naar de VOETBANK ZIJNER VOETEN”, Psalm XCIX: 5.* *“Zie, wij hebben van Hem gehoord in Efratha, Bethlechem; wij zullen ingaan in Zijn habitakels, wij zullen ons nederbuigen voor de VOETBANK ZIJNER VOETEN”, Psalm CXXXII: 6, 7.* Vandaar is het, *dat zij aanbiddende nedervielen aan de Voeten des Heren, Matth. XXVIII: 9; Markus v: 22; Lukas VIII: 41; Joh. XI: 32.* Voorts, *dat zij Zijn Voeten kusten, en afwiesen met hun haren, Lukas VII: 37, 38, 44, 46; Joh. XI: 2; Hfdst. XII: 3.* Omdat met de Voeten het Natuurlijke wordt aangeduid, zeide derhalve de Heer tot Petrus toen Hij diens voeten wies: *“Die gewassen is, heeft niet van node dan dat hij naar de voeten gewassen worde, en hij is gans rein”, Joh. XIII: 10;* de voeten wassen is den Natuurlijken mens zuiveren, en wanneer deze gezuiverd is, is ook de ganse mens gezuiverd, zoals met vele dingen is getoond in de HEMELSE VERBORGENHEDEN, en in DE LEREN VAN NOVA HIEROSOLYMA; de Natuurlijke mens, die ook de Uitwendige mens is, wordt gezuiverd als hij de boze dingen schuwt, waarvan de Geestelijke of Inwendige mens ziet dat zij boos zijn en geschuwd moeten worden. Omdat nu het Natuurlijke van den mens onder de Voeten wordt verstaan, en dit alle dingen verdraait, indien het niet gewassen of gezuiverd is, zegt de Heer derhalve: *“Indien UW VOET u geërgerd zal hebben, houw hem af; het is u beter kreupel het leven in te gaan, dan de twee voeten te hebben, en geworpen te worden in de gehenna, in het onuitblusselijk vuur”, Markus IX: 45;* hier wordt niet de Voet verstaan, maar de Natuurlijke mens. Iets eenders wordt verstaan onder *met de Voeten de goede graasweide vertreden;* en onder *met de Voeten de*

wateren vertroebelen, Ezech. xxxii: 2; Hfdst. xxxiv: 18, 19; Dan. vii: 7, 19, en elders. Aangezien onder den Zoon des Mensen de Heer ten aanzien van het Woord wordt verstaan, is het duidelijk dat onder Zijn Voeten ook het Woord in den natuurlijken zin wordt verstaan, waarover veel is gehandeld in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT; alsmede, dat de Heer in de Wereld is gekomen om alle dingen des Woords te vervullen, en daardoor het Woord ook in laatsten te worden, n. 98 tot 100; maar dit is een verborgenheid voor hen die in Nova Hierosolyma zullen zijn. Het Goddelijk Natuurlijke des Heren werd ook aangeduid door de bronzen slang die op bevel door Mozes in de woestijn was opgericht, op het aanzien waarvan allen die van slangen gebeten waren, werden genezen, Num. xxi: 6, 8, 9; dat zij het Goddelijk Natuurlijke des Heren heeft aangeduid, en dat degenen gezaligd worden die tot hetzelfde schouwen, leert de Heer Zelf bij Johannes: “Zoals Mozes de Slang in de Woestijn heeft verhoogd, aldus moet de Zoon des Mensen verhoogd worden, opdat een elk die in Hem gelooft, niet verga, maar het eeuwige leven hebbe”, iii: 14, 15; dat de slang van brons was gemaakt, komt omdat Brons [aes] evenals Blinkend Koper [chalcolibanum] het Natuurlijke ten aanzien van het goede betekent; men zie beneden n. 775.

50. En Zijn Stem evenals een stem van vele wateren, betekent het Natuurlijk Goddelijk Ware. Dat de Stem wanneer zij uit den Heer is, het Goddelijk Ware betekent, zie men boven in n. 37; dat de wateren de ware dingen betekenen, en in het bijzonder de natuurlijke ware dingen, welke de erkenningen vanuit het Woord zijn, staat vast uit vele plaatsen in het Woord, waaruit alleen de volgende zullen worden aangevoerd: “De Aarde is vol van de wetenschap van Jehovah, zoals de Wateren de zee bedekken”, Jes. xi: 9. “Dan zult gij Wateren scheppen met blijdschap vanuit de fonteinen des heils”, Jes. xii: 3. “Die in gerechtigheden wandelt, en rechtheden spreekt, Brood zal hem gegeven worden, en het getrouwe Water, Jes. xxxiii: 15, 16. “De armen en de nooddruftrigen zoeken Water, maar het is niet; hun tong versmacht van dorst: Ik zal rivieren op de hellingen openen, en in het midden der valleien fonteinen stellen; de woestijn tot poel der Wateren, en het droge land tot springbronnen der Wateren, opdat zij zien, erkennen, opletten, en verstaan”, Jes. xli: 17, 18, 20. “Ik zal Wateren uitgieten op den dorstige, en vloedden op het dorre, Ik zal Mijn geest uitgieten”, Jes. xliv: 3. “In de duisternis zal uw licht opgaan, opdat gij zijt zoals een gewaterde tuin, en zoals een uitgang der Wateren, welks Wateren niet zullen liegen”, Jes. lviii: 10, 11. “Twee boze dingen heeft Mijn volk gedaan, Mij hebben zij verlaten, de Bron der levende Wateren, om voor zich kuilen uit te houwen welke geen Wateren houden”, Jerem. ii: 13. “De rijksgroten hebben de minderjarigen

om Water gezonden, zij zijn tot de kuilen gekomen, en hebben niet Wateren gevonden; hun ledige vaten zijn omgekeerd”, Jerem. XIV: 3. “Zij hebben verlaten de bron der levende Wateren, Jehovah”, Jerem. XVII: 13. “Met gewezen zullen zij komen, met gewezen zal Ik hen toeleiden; Ik zal hen leiden tot de bron der Wateren, in den weg van het rechte”, Jerem. XXXI: 9. “Ik zal den stok des Broods breken, en zij zullen de Wateren bij mate en met verbijstering drinken, opdat zij uitteren vanwege de ongerechtigheden”, Ezech. IV: 16, 17; Hfdst. XII: 18, 19; Jes. LI: 14. “Zie, de dagen zullen komen waarop Ik een honger in het land zal zenden, niet een honger naar brood, noch dorst naar Wateren, maar om te horen het woord van Jehovah; zij zullen zwerven van zee tot zee, en omlopen om het Woord van Jehovah te horen, en niet vinden: te dien dage zullen de maagden en de jongemannen van dorst versmachten”, Amos VIII: II, 12, 13. “Te dien dage zullen levende Wateren uitgaan vanuit Hierosolyma”, Zach. XIV: 8. “Jehovah is mijn Herder, tot Wateren der rusten zal Hij mij heenleiden”, Psalm XXIII: 2. “Zij zullen niet dorsten; Hij zal voor hen Wateren vanuit de Rots doen uitvloeien, en Hij zal de Rots klieven opdat de Wateren uitvloeien”, Jes. XLVIII: 21. “God, des morgens zoek ik U, mijn ziel dorst, ik ben mat zonder Wateren”, Psalm LXIII: 2. “Jehovah zendt het Woord, doet den wind waaien, opdat de Wateren vloeien”, Psalm CXLVII: 18, 19. “Looft Jehovah, gij Hemelen der hemelen, en gij Wateren die van boven de Hemelen zijt”, Psalm CXLVIII: 4. “Jezus, gezeten aan de bron Jakobs, zeide tot de vrouw: Een ieder die van dit water zal gedronken hebben, zal wederom dorsten; maar zo wie gedronken zal hebben van het Water dat Ik hem geven zal, dien zal niet dorsten tot in het eeuwige; en het Water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron des Waters, springende tot in het eeuwige leven”, Joh. IV: 7 tot 15. “Jezus zeide: Zo iemand gedorst zal hebben, die kome tot Mij, en drinke; al wie in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden Waters zullen uit zijn buik vloeien”, Joh. VII: 37, 38. “Aan den dorstige zal vanuit de bron van het Water des levens gegeven worden om niet”, Apoc. XXI: 6. “Hij toonde hem een rivier van het Water des levens, uitgaande van den Troon Gods en des Lams”, Apoc. XXII: I. “De Geest en de Bruid zeggen, en die het hoort, zegge: Kom; en die dorst heeft, zal komen; en die wil, zal nemen het Water des levens om niet”, Apoc. XXII: 17; onder de Wateren worden op deze plaatsen de ware dingen verstaan; waaruit blijkt, dat onder de stem van vele wateren het Goddelijk Ware des Heren in het Woord wordt verstaan; desgelijks op deze plaatsen: “Zie, de heerlijkheid des Gods van Israël kwam vanuit den weg van het Oosten, en Zijn stem was als de STEM VAN VELE WATEREN, en de Aarde werd verlicht van Zijn heerlijkheid”, Ezech. XLIII: 2. “Ik hoorde een stem vanuit den Hemel, evenals een STEM VAN

VELE WATEREN”, Apoc. XIV: 2. “*De Stem van Jehovah op de WATEREN, Jehovah op VELE WATEREN*”, Psalm XXIX 3. Wanneer men weet, dat onder de Wateren in het Woord de Ware dingen in den natuurlijken mens worden verstaan, kan het vaststaan wat er is aangeduid met de Wassing in de Israëlietische Kerk; en eveneens wat wordt aangeduid met den Doop; en eveneens met deze woorden des Heren bij Johannes: “*Indien de mens niet zal verwekt geweest zijn vanuit Water en Geest, zo kan hij in het Koninkrijk Gods niet ingaan*”, III: 5; vanuit Water, betekent door de Ware dingen, en vanuit Geest, betekent door een Leven dienvolgens. Dat de Wateren in den tegengestelden zin de valse dingen betekenen, zal men zien in hetgeen volgt.

51. *En hebbende in Zijn rechterhand Zeven Sterren, betekent alle erkenningen van het goede en het ware in het Woord, welke daaruit bij de Engelen des Hemels en bij de mensen der Kerk zijn.* Rondom de Engelen, wanneer zij beneden de Hemelen zijn, verschijnen als het ware sterretjes in groten overvloed; evenzo rondom de Geesten die, toen zij in de Wereld leefden, erkenningen van het goede en het ware, of ware dingen des levens en der leer vanuit het Woord hadden verworven: doch die sterretjes verschijnen vast bij hen die in de echte ware dingen vanuit het Woord zijn, maar dwalend bij hen die in vervalste ware dingen zijn. Over deze sterretjes, alsmede over de sterren verschijnende in het Uitspansel daar, kan ik wonderbaarlijke dingen mededelen, maar dit behoort niet tot dit werk: uit deze dingen blijkt, dat met de sterren de erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord worden aangeduid. Dat de Zoon des Mensen ze in Zijn rechterhand had, betekent dat zij zijn uit den Allenen Heer door het Woord: dat Zeven betekent allen, zie men boven in n. 10. Dat de erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord met de Sterren worden aangeduid, kan men ook zien uit deze plaatsen: “*Ik zal het land stellen tot woestheid; de Sterren der hemelen en de Gesternten ervan zullen met haar licht niet lichten*”, Jes. XIII: 9, 10; het Land hetwelk tot woestheid gesteld zal worden, is de Kerk, na wier verwoesting de erkenningen van het goede en het ware in het Woord niet verschijnen. “*Ik zal bedekken wanneer Ik u zal uitgeblust hebben, en Ik zal zwart maken de Sterren; alle Luchters des lichts [luminaria lucis] zal Ik over u zwart maken, en Ik zal duisternissen over het Land geven*”, Ezech. XXXII: 7, 8; duisternissen over het land, zijn de valse dingen in de Kerk. “*De Zon en de Maan zijn zwart gemaakt, en de Sterren hebben den glans ingetrokken*”, Joël II: 10; Hfdst. III: 15. “*Na de verdrukking dier dagen zal de Zon verduisterd worden, de Maan zal haar schijnsel niet geven, en de Sterren zullen van den Hemel vallen*”, Matth. XXIV: 29; Markus XIII: 24, “*De Sterren des Hemels vielen ter aarde, zoals een vijgeboom zijn onrijpe vijgen afwerpt*”,

Apoc. VI: 13. “Een Ster vanuit den Hemel viel ter aarde”, Apoc. IX: 1; onder de vanuit den Hemel vallende Sterren worden niet sterren verstaan, maar dat de erkentissen van het goede en het ware zullen vergaan: dit blijkt nog hieruit *dat de Draak het derde deel der Sterren neertrok van den hemel*, Apoc. XII: 4: voorts, *dat de Geitebok van de Sterren nederwierp, en ze vertrad*, Dan. VIII: 9, 10, 11; en daarom wordt in het volgende Vers bij Daniël ook gezegd *dat hij de Waarheid ter aarde wierp*, Vers 12. De erkentissen van het goede en het ware worden met de sterren ook aangeduid in deze plaatsen: “*Jehovah telt de Sterren, Hij noemt ze alle bij namen*”, Psalm CXLVII: 4. “*Looft Jehovah, alle gij Sterren des lichts*, Psalm CXLVIII: 3. “*De Sterren streden van hare wegen uit*”, Richt. v: 20. Hieruit blijkt, wat er wordt verstaan onder het volgende bij Daniël: “*De inzichtsvollen zullen glanzen zoals de glans des uitspansels, zij die velen rechtvaardigen, zoals de Sterren, tot in de eeuwen der eeuwen*”, XII: 3; de inzichtsvollen zijn zij die in de ware dingen zijn, en de rechtvaardigenden zijn zij die in de goede dingen zijn.

52. *En vanuit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande, betekent de verstrooiing van de valse dingen door het Woord en door de leer daaruit, uit den Heer.* In het Woord wordt meermalen gesproken van Zwaard, Degen, en Slagzwaard, en daarmee wordt niet iets anders aangeduid dan het Ware, strijdende tegen de valse dingen en ze vernietigende, en eveneens in den tegengestelden zin het valse, strijdende tegen de ware dingen; met de Oorlogen worden immers in het Woord de geestelijke Oorlogen aangeduid, zijnde die van het ware tegen het valse, en van het valse tegen het ware; en daarom worden met de Oorlogswapenen zulke dingen aangeduid waarmee in deze oorlogen wordt gestreden. Dat de verstrooiing van de valse dingen uit den Heer hier onder het Slagzwaard wordt verstaan, is duidelijk, omdat het werd gezien uitgaande van Zijn mond; en uitgaan van des Heren mond is vanuit het Woord; Dit immers heeft de Heer met den mond gesproken: en omdat het Woord door de Leer daaruit wordt verstaan, wordt ook deze aangeduid: gezegd wordt een tweesnijdend scherp slagzwaard, omdat het hart en ziel doordringt. Opdat men weten moge, dat onder het Slagzwaard hier de verstrooiing van de valse dingen door het Woord uit den Heer wordt verstaan, zullen enige plaatsen worden aangevoerd waar het Zwaard wordt genoemd, waaruit men dit kan zien; zijnde deze: “*ZWAARD tegen Babel; de vorsten ende wijzen van haar: ZWAARD, tegen de leugenaars, opdat zij verdwazen: ZWAARD tegen de sterken, opdat zij ontsteld worden: ZWAARD tegen haar paarden en haar wagenen. ZWAARD tegen haar schatten, opdat zij geplunderd worden; droogte over haar wateren, zodat zij uitdrogen*”, Jerem. I: 35

tot 38 ; deze dingen aangaande Babel, waaronder degenen worden verstaan die het Woord vervalsen en echtbreken; vandaar worden met de Leugenaars die zullen verdwazen, met de Paarden en de Wagenen over welke het zwaard zal zijn, en met de Schatten die geplunderd zullen worden, de valse dingen van hun leer aangeduid; dat met de Wateren over welke droogte zal zijn zodat zij uitdrogen, de ware dingen worden aangeduid, zie men vlak boven in n. 50. “Profeteer, en zeg: het ZWAARD is gescherpt, en ook gepolijst, opdat het een slachting slachte, is het gescherpt; het ZWAARD worde verdubbeld ten derden male; het ZWAARD der doorboorden; het ZWAARD der grote doorboring, doordringende de binnenste kameren, opdat de aanstoten vermenigvuldigd worden”, Ezech. XXI: 9 tot 15, 19, 20; onder het Zwaard wordt hier ook de verwoesting van het ware in de Kerk verstaan. “Jehovah zal met Zijn ZWAARD in het recht treden over alle vlees, en de doorboorden van Jehovah zullen vermenigvuldigd worden” Jes. LXVI: 16; doorboorden van Jehovah worden hier en elders in het Woord degenen geheten die door de valse dingen vergaan. “Op alle heuvelen in de woestijn zijn de verwoesters gekomen; het ZWAARD VAN JEHOVAH verterende van het einde des lands tot aan het einde des lands”, Jerem. XII: 12. “Met gevaar onzer zielen halen wij ons brood, vanwege het ZWAARD der woestijn”, Klaagl. V: 9. “Wee den herder van niets die de kudde verlaat; het ZWAARD over zijn arm, en over zijn rechteroog”, Zach. XI: 17; het Zwaard over het rechteroog van den herder is het valse van zijn verstand. “De zonen der mensen ontvlammen, hun tong is een scherp ZWAARD”, Psalm LVII: 5. “Zie, zij rispen op met hun mond, het ZWAARD in hun lippen”, Psalm LIX: 8. “De werkers der ongerechtigheid scherpen hun tong zoals een ZWAARD”, Psalm LXIV: 4. Eendere dingen worden elders met het Zwaard aangeduid, zoals in Jes. XIII: 13, 15; Hfdst. XXI: 14, 15; Hfdst. XXVII: 1; Hfdst. XXXI: 7, 8; Hfdst. XXXVII: 7, 38; Jerem. II: 30; Hfdst. V: 12; Hfdst. XI: 22; Hfdst. XIV: 13 tot 18; Ezech. VII: 15; Hfdst. XXXII: 10, 11, 12. Hieruit kan vaststaan, wat door den Heer onder het Zwaard werd verstaan in deze plaatsen: “Jezus zeide niet gekomen te zijn om vrede te zenden op aarde, maar het ZWAARD”, Matth. X: 34. “Jezus zeide: Wie niet een buidel en een ransel heeft, verkope zijn bekleedselen, en kope een ZWAARD. De discipelen zeiden: Heer, zie twee ZWAARDEN; en Hij zeide: Het is genoeg”, Lukas XXII: 36, 38. “Allen die het ZWAARD nemen, zullen door het ZWAARD vergaan”, Matth. XXVI: 51, 52. Aangaande de Voleinding der eeuw zegt Jezus: “Zij zullen vallen door den mond des ZWAARDS, en gevangelijk weggevoerd worden onder alle natiën, en ten slotte zal Hierosolyma vertreden worden”, Lukas XXI: 24; de Voleinding der eeuw is de laatste tijd der Kerk, het Zwaard is het valse dat het ware verwoest; de natiën zijn de boze dingen, Hierosolyma dat vertreden zal worden, is de

Kerk. Hieruit nu blijkt, dat met den scherpen degen, uitgaande van den mond van den Zoon des Mensen, wordt aangeduid de verstrooiing van de valse dingen door het Woord uit den Heer: evenzo in het volgende in de Apocalyps: “Gegeven werd een grote DEGEN aan hem die op het rossige Paard zat”, VI: 4. “Vanuit den mond van Hem die op het witte Paard zat, ging een scherp SLAGZWAARD uit, opdat Hij daarmede de natiën slaan zou: de overigen werden gedood met het SLAGZWAARD van Hem die op het Paard zat”, XIX: 15, 21; onder Hem die op het Paard zat, wordt de Heer ten aanzien van het Woord verstaan, hetgeen daar openlijk wordtgezegd in Vers 13, 16. Iets eenders wordt verstaan bij David: “Gord het ZWAARD aan op Uw dij, o Machtige; rijd op het woord der waarheid, Uw pijlen zijn scherp”, Psalm XLV: 4, 5, 6; deze dingen aangaande den Heer; en elders: “De heiligen zullen opspringen, en het ZWAARD DER MONDEN in hun hand”, Psalm CXLIX: 5, 6; en bij Jesaja: “Jehovah heeft mijn mond gesteld tot een scherp ZWAARD”, XLIX: 2.

53. En Zijn aangezicht evenals de Zon schijnende in haar macht, betekent de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, welke Hijzelf zijn, en uit Hemzelf voortgaan. Dat onder het aangezicht van Jehovah of van den Heer wordt verstaan het Goddelijke Zelf in zijn wezen, zijnde de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, aldus Hijzelf, zal men in de Ontvouwingen beneden zien, alwaar het Aangezicht Gods wordt genoemd: iets eenders wordt aangeduid met de Zon schijnende in haar macht. Dat de Heer als Zon wordt gezien in den Hemel vóór de Engelen, en dat Zijn Goddelijke Liefde tezamen met Zijn Goddelijke Wijsheid aldus verschijnen, zie men in het werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, te Londen in 1758 uitgegeven. n. 116 tot 125, en in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, n. 83 tot 172; hier blijft slechts over om vanuit het Woord te bevestigen dat de Zon, wanneer over den Heer wordt gehandeld, Zijn Goddelijke Liefde en tegelijk Zijn Goddelijke Wijsheid is; dit kan vaststaan uit deze volgende plaatsen: “Te dien dage zal het licht der Maan zijn zoals het licht der ZON, [en het licht der ZON] zal zevenvoudig zijn zoals het licht van zeven dagen”, Jes. xxx: 25, 26; die dag is de Komst des Heren, wanneer de oude Kerk vernietigd is, en de nieuwe geïnstaureerd moet worden; het licht der Maan is het geloof vanuit de naastenliefde, en het licht der Zon is het inzicht en de wijsheid vanuit de liefde alsdan uit den Heer. “Uw ZON zal niet meer ondergaan, en uw Maan zal zich niet intrekken, omdat Jehovah tot het licht der eeuwigheid zal zijn”, Jes. LX: 20; de Zon die niet zal ondergaan, is de liefde en de wijsheid uit den Heer. “De Rots Israëls heeft tot mij gesproken: Zoals het licht des morgens, wanneer de ZON opgaat”, II Sam. xxiii: 3, 4; de Rots

Israëls is de Heer. *“Zijn Troon zal zijn zoals de Zon”*, Psalm LXXXIX: 37, 38; dit wordt gezegd aangaande David, maar onder David wordt daar de Heer verstaan. *“Zij zullen U vrezen met de ZON; in Zijn dagen zal de gerechte bloeien, en veel vrede, totdat de Maan niet is: vóór de ZON zal Hij den naam van Zoon hebben, en in Hem zullen alle natiën gezegend worden”*. Psalm LXXII: 5, 7, 17; dit eveneens aangaande den Heer. Omdat de Heer als Zon verschijnt in den Hemel vóór de Engelen, blonk derhalve, toen Hij van gedaante werd veranderd, *Zijn aangezicht zoals de ZON en werden Zijn bekleedselen zoals het Licht*”, Matth. xvii: 1, 2; en van den sterken Engel, nederdalende vanuit den Hemel, wordt gezegd *dat hij was omgeven met een wolk, en het aangezicht van Hem was zoals de ZON*, Apoc. x: 1; *en van de vrouw dat zij gezien werd omgeven met de ZON*, Apoc. xii: 1; de Zon is ook daar de Liefde en de Wijsheid uit den Heer; de Vrouw daar is de Kerk, welke Nova Hierosolyma wordt genoemd. Aangezien onder de Zon de Heer wordt verstaan ten aanzien van de Liefde en de Wijsheid, is het duidelijk wat met de Zon wordt aangeduid in de volgende plaatsen: *“Zie, de dag van Jehovah komt, woest; de ZON zal verduisterd worden in haar opgang, en de Maan zal haar schijnsel niet laten blinken: Ik zal over het wereldrond de boosheid bezoeken, en over de goddelozen hun ongerechtigheid”*, Jes. xiii: 9, 10, 11; Hfdst. xxiv: 21, 23. *“Ik zal, wanneer Ik u zal uitgeblust hebben, de hemelen bedekken, en hun sterren zwart maken; Ik zal de ZON met een wolk bedekken, en de Maan zal haar schijnsel niet laten lichten, en Ik zal een duisternis over uw land geven”*, Ezech. xxxii: 7, 8. *“De dag van Jehovah komt, een dag van duisternis, de ZON en de Maan zullen haar licht niet laten lichten, en de sterren hebben haar glans getrokken”*, Joël ii: 10. *“De ZON zal verkeerd worden in duisternis, en de Maan in bloed, voordat de grote dag van Jehovah komt”*, Joël ii: 31. *“De dag van Jehovah is nabij, in het vervallen dal; de ZON en de Maan zijn zwart geworden, Joël iii: 14, 15. “De vierde Engel bazuinde, en het derde deel der ZON werd geslagen, het derde deel der sterren, en de dag lichtte niet voor zijn derde deel”*, Apoc. viii: 12. *“De ZON werd zwart zoals een haren zak, en de Maan werd evenals bloed”*, Apoc. vi: 12. *“De ZON werd verdonkerd van den rook des afgronds”*, Apoc. ix: 2; in deze plaatsen wordt onder de Zon niet de Zon der wereld verstaan, maar de Zon van den Engellijken Hemel, zijnde de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid des Heren, en van deze wordt gezegd dat zij verdonkerd, verduisterd, bedekt, en zwart gemaakt worden, wanneer bij den mens valse en boze dingen zijn: daaruit blijkt, dat iets eenders wordt verstaan onder des Heren woorden waar Hij spreekt over de Voleinding der eeuw, zijnde de laatste tijd der Kerk: *“Terstond na de verdrukking dier dagen zal de ZON verdonkerd worden, en de Maan zal haar*

schijnsel niet geven, en de Sterren zullen van den Hemel vallen”, Matth. xxiv: 29; Markus xiii: 24, 25; evenzo in deze: “*De ZON zal over de Profeten ondergaan, en de dag zal over hen zwart worden*”, Micha iii: 5, 6. “*Te dien dage zal Ik de ZON op den middag doen ondergaan, en het land verduisteren op den dag des lichts*”, Amos viii: 9. “*Zij die zeven baarde, zal de ziel uitblazen; haar ZON zal ondergaan als het nog dag is*”, Jerem. xv: 9; deze dingen aangaande de Joodse Kerk, welke de ziel zal uitblazen, dat is, vergaan; de Zon zal ondergaan, wil zeggen dat er niet langer liefde en naastenliefde zal zijn. Dat bij Jozua wordt gezegd, *dat de ZON stil stond in Gibeon, en de Maan in het dal van Ajalon*, x: 12, 13, verschijnt als een Historische, maar het is een Profetische, want het is uit het boek Jaschar, hetwelk een Profetisch Boek was; hij immers zegt: *Is dit niet geschreven in het Boek Jaschar*, Vers 13; hetzelfde Boek wordt ook door David als Profetisch genoemd, ii Sam. i: 17, 18; iets eenders wordt ook gezegd bij Habakuk: “*De bergen werden bewogen, ter standplaats stond stil ZON en Maan*, iii: 10, 11. “*Uw ZON zal niet meer ondergaan, en uw Maan zal niet ingetrokken worden*”, Jes. lx: 7; want de Zon en de Maan laten stilstaan, zou gelijk staan met het heelal vernietigen. Aangezien de Heer ten aanzien van de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid onder de Zon wordt verstaan, keerden derhalve de Ouden in den heiligen Eredienst het aangezicht naar het Oosten der Zon, en eveneens hun Tempels, welke Ritus nog voortduurt. Dat in die plaatsen niet de zon der wereld onder de Zon wordt verstaan, staat hieruit vast, dat het profaan en verfoeilijk was de zon en de maan der wereld te aanbidden; men zie Num. xxv: 1, 2, 3, 4; Deut. iv: 19; Hfdst. xvii: 3, 5; Jerem. viii: 1, 2; Hfdst. xliii: 10, 13; Hfdst. xliiv: 17, 18, 19, 25; Ezech. viii: 16; onder de zon der wereld wordt immers de liefde van zich en de trots van het eigen inzicht verstaan, en de liefde van zich is lijnrecht tegenovergesteld aan de Goddelijke Liefde, en de trots van het eigen inzicht tegenovergesteld aan de Goddelijke Wijsheid: de zon der wereld aanbidden is eveneens de natuur erkennen als schepster, en de eigen voorzichtigheid als de bewerkstelligster van alle dingen, hetgeen de loochening van God en de loochening van de Goddelijke Voorzienigheid insluit.

54. *En toen ik Hem zag, viel ik aan Zijn voetenevenals dood, betekent tengevolge van een zodanige aanwezigheid des Heren het begeven van het eigen leven.* Het eigen leven van den mens houdt des Heren aanwezigheid niet uit zodanig als de Heer in Zich is, ja zelfs niet zodanig als Hij is in de binnenste dingen van Zijn Woord; want Zijn Goddelijke Liefde is geheel en al zoals [de gloed] der Zon, dien niemand zodanig als deze in zich is, kan uithouden, hij zou immers verteerd worden: dit wordt daaronder verstaan *dat niemand God kan*

zien en leven, Exod. xxxiii: 20; Richt. xiii: 32. Omdat het aldus is, verschijnt derhalve de Heer aan de Engelen in den Hemel als Zon op een afstand van hen, zoals de zon der wereld op een afstand van de mensen; de oorzaak hiervan is deze, dat de Heer in die Zon is in Zich. Maar nochtans regelt en tempert de Heer Zijn Goddelijke derwijze, dat de mens Zijn aanwezigheid kan uithouden; dit geschiedt door oversluitingen; aldus is geschied toen Hij zich aan velen in het Woord onthulde: ja zelfs is Hij door oversluitingen aanwezig bij een ieder die Hem vereert; zoals Hijzelf zegt bij Johannes: “*Die Min geboden doet, bij hem zal Ik woning maken*”, xiv: 21, 23; “*Dat Hij zal zijn in hen, en zij in Hem*”, xv: 4, 5. Hieruit blijkt, waarom Johannes, toen hij den Heer in zulk een Heerlijkheid zag, aan Zijn voeten viel zoals dood: voorts ook, waarom de drie discipelen, toen zij den Heer in de heerlijkheid zagen, met slaap bezwaard werden, en een wolk hen oversluisde, Lukas ix: 32, 34.

55. *En Hij leide Zijn rechterhand op mij, betekent het Leven uit Hem toen ingeblazen.* Dat de Heer de rechterhand op hem legde, is omdat de vergemeenschapping geschiedt door de aanraking der handen; de oorzaak hiervan is deze, dat het leven van het gemoed en vandaar van het lichaam zich uitstrekt in de armen, en door deze heen in de handen; deswege is het, dat de Heer hen die Hij tot het leven wederopwekte en genas, met de hand aanraakte, Markus i: 31, 41; Hfdst. vii: 32, 33; Hfdst. viii: 22 tot 26; Hfdst. x: 13, 16; Lukas v: 12, 13, Hfdst. vii: 14; Hfdst. xviii: 15; Hfdst. xxii: 51; en evenzo de Discipelen, nadat zij Jezus van gedaante veranderd hadden gezien, en op het aangezicht waren gevallen, Matth. xvii: 6, 7. De oorsprong zelf is, omdat de aanwezigheid des Heren bij den mens een aanbinding is, aldus een verbinding door het contigue, en deze contiguiteit nader en voller is naarmate de mens den Heer liefheeft, dat is, Zijn geboden doet. Uit deze weinige dingen kan vaststaan, dat met Zijn rechterhand op hem leggen, wordt aangeduid hem Zijn leven inblazen.

56. *Zeggende tot mij: Vrees niet, betekent de wederopwekking, en dan vanuit de diepste vernedering de aanbidding.* Dat het de wederopwekking ten leven is, volgt uit de vlak voorafgaande dingen, n. 55; en dat het de aanbidding vanuit de diepste vernedering is, is duidelijk, want hij was aan de voeten des Heren gevallen; en omdat hem, toen hij was wederopgewekt, een heilige vreze heeft bevangen, zeide de Heer: Vrees niet: de heilige vreze, welke somtijds verbonden is met een heilige beving van de innerlijke dingen die des gemoeds zijn, en somtijds met een huivering welke de haren te berge doet rijzen, komt op wanneer het leven uit den Heer in de plaats van het eigen leven binnentreedt; het eigen leven is schouwen uit zich tot den Heer,

het leven uit den Heer echter is schouwen uit den Heer tot den Heer, en nochtans evenals uit zich; als de mens in dit leven is, ziet hij zichzelf niet iets te zijn, maar alleen de Heer. In deze heilige vrees was ook Daniël, toen hij den met linnen bekleeden Man zag, Wiens lenden gegord waren met goud van Ufaz, het lichaam zoals tharschish, het aangezicht zoals een bliksem, de ogen zoals fakkelen van vuur, de armen en de voeten zoals de glans van gepolijst brons, op het zien waarvan ook Daniël zoals dood werd; en hem *Raakte een Hand aan*, en er werd gezegd: VREES NIET, Daniël, Dan. x: 5 tot 12. Iets eenders geschiedde ook met Petrus, Jakobus, en Johannes, toen de Heer van gedaante werd veranderd, en naar het aangezicht verscheen als de Zon, en ten aanzien van de bekleedselen als het Licht, tengevolge waarvan ook zij op de aangezichten vielen, en zeer bevreesd werden; en toen, naderbij tredende, *Raakte Jezus hen aan*, zeggende: VREEST NIET, Matth. xvii: 6, 7. De Heer zeide ook tot de vrouwen die Hem aan het graf zagen: VREEST NIET, Matth. xxviii: 10. En eveneens zeide de Engel, wiens aangezicht verscheen zoals een bliksem, en zijn kleding zoals sneeuw, tot die vrouwen: VREEST NIET, Matth. xxviii: 3, 4, 5. De Engel zeide ook tot Zacharias: VREES NIET, Lukas i: 12, 13. Evenzo de Engel tot Maria: VREES NIET, Lukas i: 30; eveneens de Engel tot de herders, wien de heerlijkheid des Heren omflitste: VREES NIET, Lukas ii: 9, 10. Een eendere heilige vreeze beving Simon ter oorzaak van de visvangst; en daarom zeide hij: “Ga van mij uit, omdat ik een zondaar ben, Heer; maar Jezus zeide tot hem: VREES NIET, Lucas v: 8, 9, 10; behalve elders. Deze dingen zijn aangevoerd, opdat men wete waarom de Heer tot Johannes zeide: Vrees niet; en dat daaronder de wederopwekking wordt verstaan, en dan vanuit de diepste vernedering de aanbidding.

57. *Ik ben de Eerste en de Laatste; dat dit betekent dat Hij Alleen Oneindig en Eeuwig is, aldus de Allene God*, kan vaststaan uit hetgeen boven in n. 13, 29, 38 is ontvouwd.

58. *En Die Levende ben, betekent Die Alleen het Leven is, en uit Wien Alleen het Leven is.* Jehovah, in het Woord van het Oude Testament, noemt Zich de LEVENDE en HIJ DIE LEEFT, omdat Hij Alleen Leeft; Hij is immers de Liefde Zelf en de Wijsheid Zelf, en deze zijn het Leven: dat er het Enige Leven is, hetwelk God is, en dat de Engelen en de mensen de recipiënten des levens zijn uit Hem, is met vele dingen getoond in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID. Jehovah noemt Zich de LEVENDE en HIJ DIE LEEFT, in Jes. xxxviii: 18, 19; Jerem. v: 2; Hfdst. xii: 16; Hfdst. xvi: 14, 15; Hfdst. xxiii: 7, 8; Hfdst. xlvi: 18; Ezech. v: 11. De Heer is ook ten aanzien van het Goddelijk Menselijke het

Leven, omdat de Vader en Hij één zijn; en daarom zegt Hij: “GELIJKERWIJS DE VADER HET LEVEN HEEFT IN ZICHELVEN, ALZO HEEFT HIJ DEN ZOON GEGEVEN, HET LEVEN TE HEBBEN IN ZICHELVEN”, Joh. v: 26. JEZUS ZEIDE: IK BEN DE OPSTANDING EN HET LEVEN, Joh. xi: 25. JEZUS ZEIDE: IK BEN DE WEG, DE WAARHEID, EN HET LEVEN, Joh. xiv: 6. IN DEN AANVANG WAS HET WOORD, EN GOD WAS HET WOORD: IN HETZELVE WAS HET LEVEN: EN HET WOORD IS VLEES GEWORDEN, Joh. i: 1 tot 4, 14. Omdat de Heer Alleen het Leven is, volgt dat uit Hem Alleen het Leven is; en daarom zegt Hij: OMDAT IK LEEF, ZULT OOK GIJ LEVEN, Joh. xiv: 19.

59. *En Ik ben dood geweest, betekent dat Hij veronachtzaamd is, en Zijn Goddelijk Menselijke niet erkend.* Onder dood geweest zijn, wordt niet verstaan dat Hij gekruisigd is, en zo dood geweest, maar dat Hij veronachtzaamd is in de Kerk, en Zijn Goddelijk Menselijke niet erkend is; zo immers is Hij bij de mensen dood: erkend wordt weliswaar Zijn Goddelijke uit het Eeuwige, maar dit is Jehovah Zelf; doch niet wordt erkend dat Zijn Menselijke Goddelijk is, hoewel het Goddelijke en het Menselijke in Hem is zoals de Ziel en het Lichaam, en zij zo niet twee zijn, maar één, ja zelfs één Persoon, volgens de in de algehele Christelijke Wereld aanvaarde Leer, welke van Athanasius den naam heeft: wanneer dus het Goddelijke van Zijn Menselijke wordt gescheiden, door te zeggen dat het Menselijke niet Goddelijk is, maar eender aan het menselijke van een ander mens, dan is Hij bij de mensen dood: maar over deze scheiding, en het op deze wijze doodmaken van den Heer, zie men meer in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, en in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID, n. 262, 263.

60. *En zie, levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat Hij het eeuwige Leven is.* Aangezien “Die Levende ben” betekent dat Hij Alleen het Leven is, en uit Hem Alleen het Leven is, boven n. 58, zo volgt dat “zie, Levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen” betekent dat Hij Alleen het Leven is tot in het eeuwige, en zo uit Hem Alleen het eeuwige Leven is; het eeuwige Leven immers is in Hem, en vandaar uit Hem; de eeuwen der eeuwen betekenen het eeuwige. Dat uit den Allenen Heer het eeuwige Leven is, staat vast uit deze volgende plaatsen: “Jezus zeide: Een elk die in Mij gelooft, zal niet vergaan, maar zal het eeuwige Leven hebben”, Joh. iii: 16. “Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige Leven; die echter den Zoon niet gelooft, zal het Leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem”, Joh. iii: 36; Hfdst. vi: 40, 47, 48. “Voorwaar zeg Ik u: Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige Leven”, Joh. vi: 47. “Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft, alhoewel hij sterft, zal leven:

een ieder die in Mij geloofd, zal niet sterven tot in het eeuwige, Joh. xi: 25, 26; en elders. Vandaar nu wordt de Heer de Levende tot in de eeuwen der eeuwen genoemd, ook in hetgeen volgt in de Apocalyps, Hfdst. iv: 9, 10; Hfdst. v: 14; Hfdst. x: 6; Dan. iv: 31.

61. *Amen betekent de Goddelijke bevestiging dat het de waarheid is.* Dat amen de Waarheid is, welke de Heer is, zie men boven n. 23.

62. *En ik heb de sleutels der hel en des doods, betekent dat Hij Alleen kan zaligen.* Met de Sleutels wordt aangeduid de macht van openen en sluiten, hier de macht van de hel te openen, opdat de mens kan worden uitgeleid, en van die te sluiten, opdat de mens, als hij is uitgeleid, niet weder binnentrede; de mens immers is geboren in boze dingen van elk geslacht, aldus in de hel, want de boze dingen zijn de hel; daaruit wordt hij uitgeleid door den Heer, Die de macht heeft van dezelve te openen. Dat onder de sleutels der hel en des doods hebben, niet wordt verstaan de macht om in de hel te werpen, maar de macht om te zaligen, is omdat het terstond volgt op dit: *Zie, Levend ben Ik tot in de eeuwen der eeuwen*, waarmede wordt aangeduid, dat Hij Alleen het eeuwige Leven is, n. 60; en de Heer werpt nooit iemand in de hel, maar de mens zichzelf. Door de Sleutels wordt de macht van openen en sluiten aangeduid ook in de Apocalyps Hfdst. iii: 7; Hfdst. ix: 1; Hfdst. xx: 1: voorts bij Jesaja Hfdst. xxii: 21, 22; bij Mattheus Hfdst. xvi: 19; en bij Lukas Hfdst. xi: 52. De macht des Heren is niet alleen over den Hemel, maar ook over de Hel, want de Hel wordt in orde en verband gehouden door tegenstellingen tegen den Hemel; en daarom moet Hij die het ene regeert, noodwendig het andere regeren; anders zou de mens niet gezaligd hebben kunnen worden; gezaligd worden is uitgeleid worden uit de hel.

63. *Schrijf de dingen die gij gezien hebt, en de dingen die zullen zijn na dezen; dat dit betekent opdat alle dingen die nu worden onthuld, voor het nageslacht zijn, staat zonder ontvouwing vast.*

64. *Het mysterie der zeven sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand, en de zeven gouden kandelaren, betekent de verborgenheden in de Gezichten aangaande den nieuwen Hemel en aangaande de nieuwe Kerk.* Dat met de zeven Sterren de Kerk in de Hemelen wordt aangeduid, en met de zeven Kandelaren de Kerk op aarde, zal worden gezien in hetgeen nu volgt.

65. *De zeven Sterren zijn de Engelen der zeven Kerken, betekent de nieuwe Kerk in de Hemelen, zijnde de Nieuwe Hemel.* In de Hemelen is evenzeer de Kerk als op aarde, want in de Hemelen is evenzeer het Woord als op aarde, en daar zijn leren vanuit Hetzelve, en zijn predikingen vanuit Hetzelve; dienaangaande zie men in NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT n. 70

tot 75, en n. 104 tot 113; die Kerk is de Nieuwe Hemel, waarover in de Voorrede iets is gezegd. Dat de Kerk in de Hemelen, of de Nieuwe Hemel, wordt verstaan onder de zeven Sterren, is omdat gezegd wordt dat de zeven Sterren de Engelen der zeven Kerken zijn, en met den Engel wordt een hemels Gezelschap aangeduid. In de Geestelijke Wereld verschijnt een Uitspannel vol van sterren zoals in de Natuurlijke Wereld, en hetzelfde verschijnt vanuit de Engellijke Gezelschappen in den Hemel; ieder Gezelschap daar licht als een Ster vóór hen die beneden zijn; daaruit weet men daar, in welke ligging de Engellijke Gezelschappen zijn. Dat zeven niet zeven betekent, maar allen die van de Kerk daar zijn, volgens de opneming van een ieder, zie men boven in n. 10, 14, 41; aldus wordt onder de Engelen der zeven Kerken de algehele Kerk in de Hemelen verstaan, aldus de Nieuwe Hemel in de ganse samenvatting.

66. *En de zeven Kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken, betekent de Nieuwe Kerk op aarde, zijnde Nova Hierosolyma, nederdalende uit den Heer vanuit den Nieuwen Hemel.* Dat de Kandelaren de Kerk zijn, zie men boven in n. 43; en omdat zeven betekent allen, n. 10, 20 worden onder de zeven Kandelaren niet zeven Kerken verstaan, maar de Kerk in de ganse samenvatting, welke in zich één is, maar verscheiden volgens de opneming; die verscheidenheden kunnen worden vergeleken met de verschillende diademen in de Kroon eens Konings; en zij kunnen eveneens worden vergeleken met verschillende Leden en Organen in een volmaakt Lichaam, welke nochtans één maken; de volmaaktheid van elken vorm ontstaat vanuit de verschillende dingen welke op overeenkomende wijze in hun orde zijn gesteld; vandaar is het dat de Algehele Nieuwe Kerk met haar verschillende dingen in hetgeen nu volgt met de zeven Kerken wordt beschreven.

67. HET GELOOF VAN DEN NIEUWEN HEMEL EN VAN DE NIEUWE KERK IN DE UNIVERSELE IDEE is dit: Dat de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah is, in de Wereld is gekomen om de Hellen te onderjucken, en Zijn Menselijke te verheerlijken; en dat zonder dit niemand der stervelingen gezaligd had kunnen worden; en dat diegenen gezaligd worden, die in Hem geloven.

Gezegd wordt in de universele idee, omdat dit het universele des geloofs is, en het universele des geloofs is dat wat in alle en de afzonderlijke dingen zal zijn. Het is een Universele des geloofs, dat God één is in Persoon en Wezen, in Wien de Drievuldigheid is, en dat de Heer die God is. Het is een Universele des geloofs, dat geen sterveling gezaligd had kunnen worden tenzij de Heer in de Wereld was gekomen. Het is een Universele des geloofs, dat Hij in de Wereld is gekomen om de Hel van den mens te verwijderen, en dezelve verwijderd heeft door Gevechten tegen haar, en door Overwinningen op

haar; aldus heeft Hij haar onderjukt; en haar tot de orde teruggebracht, en onder Zijn gehoorzaamheid. Het is ook een Universele des geloofs dat Hij in de wereld is gekomen om het Menselijke hetwelk Hij in de Wereld heeft opgenomen, te verheerlijken, dat is, om het te verenigen met het Goddelijke *a Quo*; zo houdt Hij de door Hem onderjunkte Hel in de orde en onder Zijn gehoorzaamheid tot in het eeuwige. Aangezien dit ene en dit andere niet heeft kunnen geschieden dan door Verzoeking en tot aan de laatste ervan toe, en de laatste ervan het Lijden des kruises was, heeft Hij die derhalve ondergaan. Deze zijn de Universele dingen des geloofs aangaande den Heer. Het Universele van het Christelijke geloof van de zijde des mensen is: dat hij gelove in den Heer, want door in Hem te geloven geschiedt de verbinding met Hem, en door deze de zaliging; in Hem geloven is vertrouwen hebben dat Hij zaligt: en omdat niet dan alleen hij die goed leeft vertrouwen kan hebben, wordt derhalve ook dit onder geloven in Hem verstaan.

Over deze beide Universele dingen van het Christelijke Geloof is in het bijzonder gehandeld; over het EERSTE, hetwelk den Heer betreft, in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER: over het TWEDE, hetwelk den Mens betreft, in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE NAASTENLIEFDE, EN AANGAANDE HET GELOOF, en in DE LEER DES LEVENS VOOR HAAR: en over het ene en het andere nu in de Ontvouwingen over de Apocalyps.

De Apocalyps

Tweede Hoofdstuk

1. AAN DEN ENGEL DER EFEZISCHE KERK SCHRIJF: Deze dingen zegt Hij Die de zeven Sterren in Zijn rechterhand houdt, wandelende in het midden der zeven gouden Kandelaren.
2. Ik ken uw werken, en uw arbeid, en uw lijdzaamheid, en dat gij de bozen niet kunt dragen, en hebt beproefd degenen die zeggen dat zij Apostelen zijn, en zijn het niet, en ze leugenaars hebt bevonden.
3. En gij hebt verdragen, en gij hebt lijdzaamheid, en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en gij zijt het niet moede geworden.
4. Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste naastenliefde hebt verlaten.
5. Gedenk dan vanwaar gij uitgevallen zijt, en kom tot inkeer, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u snellijk komen, en Ik zal uw Kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet tot inkeer komt.
6. Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaieten haat, welke ook Ik haat.
7. Die een oor heeft, hore wat de Geest zegt aan de Kerken: die overwint, Ik zal hem geven te eten van den boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is.
8. En aan den ENGEL DER KERK VAN DIE VAN SMYRNA schrijf: Deze dingen zegt de Eerste en de Laatste, Die dood is geweest en leeft.
9. Ik ken uw werken, en verdrukking, en behoefte, en de lastering dergenen die zeggen dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar een synagoge des Satans.
10. Vrees niets van de dingen die gij zult lijden; zie, het zal zijn dat de duivel er vanuit u in de gevangenis zal werpen, opdat gij verzocht wordt, en gij zult een verdrukking hebben tien dagen: zijt getrouw tot den dood toe, en Ik zal u geven de kroon des levens.
11. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt; die overwint, zal van den tweeden dood niet beschadigd worden.
12. En aan den ENGEL DER KERK IN PERGAMUS schrijf: Deze dingen zegt Hij Die het tweesnijdend scherp slagzwaard heeft.
13. Ik ken uw werken, en waar gij woont, waar de troon des satans is; en gij houdt Mijn Naam, en gij hebt Mijn geloof niet verloochend, ook in de

- dagen in welke Antipas was, Mijn trouwe martelaar, die gedood is bij ulieden waar de satan woont.
14. Maar Ik heb enkele dingen tegen u, dat gij daar hebt die houden de leer van Baläm, die Balak leerde een aanstoot te werpen vóór de zonen Israëls om dingen der afgodenoffers te eten, en te hoereren.
 15. Aldus hebt ook gij er die de leer der Nikolaieten houden, hetgeen Ik haat.
 16. Kom tot inkeer; en zo niet, Ik zal u snellijk komen, en Ik zal met hen strijden met het slagzwaard Mijnsmonds.
 17. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt; die overwint, Ik zal hem geven te eten van het weggeborgene manna; en Ik zal hem geven een witten keursteen, en in den keursteen een nieuwen naam geschreven, welchen niemand kent dan die hem ontvangt.
 18. En aan DEN ENGEL DER KERK IN THYATIRE schrijf: Deze dingen zegt de Zoon Gods, hebbende Zijn ogen evenals een vlam vuurs, en Zijn voeten blinkend koper gelijk.
 19. Ik ken uw werken, en naastenliefde, en dienst, en geloof, en uw lijdzaamheid, en uw werken, en de laatste zijnde meer dan de eerste.
 20. Maar Ik heb enkele dingen tegen u, dat gij toelaat de vrouw Jezabel, die zichzelf zegt een profetes te zijn, Mijn dienstknechten te leren en te verleiden om te hoereren en dingen der afgodenoffers te eten.
 21. En Ik heb haar tijd gegeven opdat zij tot inkeer zou komen van haar hoerij, en zij is niet tot inkeer gekomen.
 22. Zie, Ik zal haar te bed werpen, en die met haar boeleren, in een grote verdrukking, indien zij niet tot inkeer komt van haar werken.
 23. En haar zonen zal Ik door den dood ombrengen, en alle Kerken zullen het leren kennen dat Ik het ben Die nieren en harten doorvors; en Ik zal een ieder uwer geven naar zijn werken.
 24. Tot ulieden echter zeg Ik, en tot de overigen in Thyatire, zovelen als er deze leer niet hebben, en die de diepten des satans niet hebben leren kennen, zoals zij zeggen; Ik leg op u niet een anderen last.
 25. Evenwel, hetgeen gij hebt, behoudt dat totdat Ik kom.
 26. En die overwint en tot het einde toe Mijn werken bewaart, Ik zal hem mogendheid geven over de natiën.
 27. En hij zal dezelve regeren met een ijzeren roede; zij zullen evenals pottenbakkersvaten verbrijzeld worden; zoals ook Ik ontvangen heb van Mijn Vader.
 28. En Ik zal hem de morgenlijke Ster geven.
 29. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt.

De Geestelijke Zin.

68. DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. Tot de Kerken in de Christelijke wereld: tot hen daar die primair de ware dingen der leer beschouwen, en niet de goede dingen des levens, die worden verstaan onder de Efezische Kerk, n. 72 tot 90. Tot hen daar, die in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn, en in de valse dingen ten aanzien van de Leer, die worden verstaan onder de Kerk van die van Smyrna, n. 91 tot 106. Tot hen daar, die het al der Kerk stellen in de goede werken, en niet iets in de ware dingen, die worden verstaan onder de Kerk in Pergamus, n. 107 tot 123. En tot hen daar, die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, alsmede tot hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, die worden verstaan onder de Kerk in Thyatire, n. 124 tot 152. Al diegenen worden geroepen tot de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. Aan den Engel der Efezische Kerk schrijft, *betekent* tot hen en aangaande hen, die primair de ware dingen der leer beschouwen, en niet de goede dingen des levens; deze dingen zegt Hij Die de zeven Sterren in Zijn rechterhand houdt, *betekent* den Heer, uit Wien door het Woord alle ware dingen zijn: wandelende in het midden der zeven gouden Kandelaren, *betekent* uit Wien alle verlichting is voor hen die van Zijn Kerk zijn: Ik ken uw werken, *betekent* dat Hijzelf alle innerlijke en uiterlijke dingen van den mens tegelijk ziet: en uw arbeid, en uw lijdzaamheid, *betekent* hun beijvering en geduld: en dat gij de bozen niet kunt dragen, *betekent* dat zij het niet verdragen dat de boze dingen goede dingen worden geheten, en omgekeerd: en hebt beproefd degenen die zeggen dat zij Apostelen zijn, en zijn het niet, en ze leugenaars hebt bevonden, *betekent* dat zij de dingen doorvorsen die in de Kerk goede en ware dingen worden geheten te zijn, welke evenwel boze en valse dingen zijn: en gij hebt verdragen, en hebt lijdzaamheid, *betekent* het geduld met hen: en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en gij zijt het niet moede geworden, *betekent* de beijvering en de moeite om zich te verwerven de dingen die van den Godsdienst en van deszelfs leer zijn: maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste naastenliefde hebt verlaten, *betekent* dat dit tegen hen is, dat zij in de eerste plaats niet de goede dingen des levens hebben: gedenk dan vanwaar gij uitgevallen zijt, *betekent* de herinnering aan de afdwaling: en kom tot inkeer, en doe de eerste werken, *betekent* opdat zij den staat huns levens omkeren: en zo niet, Ik zal u snellijk komen, en Ik zal uw Kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet

tot inkeer komt, *betekent* dat het anders zeker is dat er niet verlichting wordt gegeven om de ware dingen langer te zien: maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaïeten haat, welke ook Ik haat, *betekent* dat zij dit vanuit hun ware dingen weten, en vandaar niet willen dat de werken op verdienste gericht zijn: die een oor heeft, hore wat de Geest zegt aan de Kerken, *betekent* dat hij die deze dingen verstaat, gehoorzame aan de dingen die het Goddelijk Ware des Woords leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn: die overwint, *betekent* die strijdt tegen de boze en de valse dingen, en hervormd wordt; Ik zal hem geven te eten van den boom des levens, *betekent* de toeëigening van het goede der liefde en der naastenliefde uit den Heer: die in het midden van het paradijs Gods is, *betekent* innerlijk in de ware dingen der wijsheid en des geloofs.

En aan den Engel der Kerk van die van Smyrna schrijf, *betekent* tot hen en aangaande hen die in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn, maar in de valse dingen ten aanzien van de leer: deze dingenzegt de Eerste en de Laatste, *betekent* den Heer, dat Hij de Allene God is: Die dood is geweest en leeft, *betekent* dat Hij in de Kerk is veronachtzaamd, en Zijn Menselijke niet als Goddelijk is erkend, terwijl Hij toch ten aanzien van Hetzelve ook Alleen het Leven is, en uit Hem Alleen het eeuwige Leven is: Ik ken uw werken, *betekent* dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet: en verdrukking en behoefte, *betekent* dat zij in de valse dingen zijn, en vandaar niet in de goede dingen: en de lastering dergenen die zeggen dat zij Joden zijn, en zijn het niet, *betekent* de valse bewering dat bij hen de goede dingen der liefde zijn, terwijl zij er toch niet zijn: maar een synagoge des satans, *betekent* omdat zij in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn: vrees niets van de dingen welke gij zult lijden, *betekent* wanhoopt niet wanneer gij wordt bestookt door de boze dingen en aangevochten door de valse dingen: zie, het zal zijn dat de duivel er vanuit u in de gevangenis zal werpen, *betekent* dat het goede van hun leven door de boze dingen, welke uit de hel zijn, zal worden bestookt: opdat gij verzocht wordt, *betekent* door de valse dingen welke tegen hen strijden: en gij zult een verdrukking hebben tien dagen, *betekent* dat het een vollen tijd zal duren: zijt getrouw tot den dood toe, *betekent* de opneming van de waarheden, totdat de valse dingen verwijderd zijn: en Ik zal u geven de kroon des levens, *betekent* dat zij dan het eeuwige leven zullen hebben als prijs der overwinning: die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, *betekent* hier wat het eerder betekent: die overwint, *betekent* die strijdt tegen de boze en de valse dingen, en hervormd wordt: zal van den tweeden dood

niet beschadigd worden, *betekent* dat zij daarna niet zullen bezwijken door de boze en de valse dingen uit de hel.

En aan den Engel der Kerk in Pergamus schrijf, *betekent* tot hen en aangaande hen, die het al der Kerk stellen in de goede werken, en niet iets in de ware dingen der leer: deze dingen zegt Hij Die het tweesnijdend scherp slagzwaard heeft, *betekent* den Heer ten aanzien van de ware dingen der leer vanuit het Woord, door welke de boze en de valse dingen worden verstrooid: Ik ken uw werken, *betekent* hier wat het eerder betekent; en waar gij woont, *betekent* hun leven in de donkerheid: en gij houdt Mijn naam, en gij hebt Mijn geloof niet verloochend, *betekent* terwijl zij toch Godsdienst hebben, en een eredienst dienvolgens: ook in de dagen in welke Antipas was, Mijn trouwe martelaar, die gedood is bij ulieden waar de satan woont, *betekent* wanneer alle waarheid door de valse dingen in de Kerk is uitgeblust: maar Ik heb enkele dingen tegen u, *betekent* dat tegen hen deze dingen zijn welke volgen: dat gij daar hebt die houden de leer van Balaäm, die Balak leerde een aanstoot te werpen vóór de zonen Israëls om dingen der afgodenoffers te eten en te hoereren, *betekent* dat onder hen degenen zijn die huichelachtige werken doen, door welke de eredienst Gods in de Kerk wordt bezoedeld en verechtbreukt: aldus hebt gij er ook die de leer der Nikolaïeten houden, hetgeen Ik haat, *betekent* dat onder hen er ook zijn die op verdienste gerichte werken doen: kom tot inkeer, *betekent* dat zij zich mogen wachten voor die werken; en zo niet, Ik zal u snellijk komen, en Ik zal met hen strijden met het slagzwaard mijnsmonds, *betekent* dat, indien niet, de Heer met hen zal kampen vanuit het Woord: die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, *betekent* hier wat het eerder betekent: die overwint, *betekent* hier wat het eerder betekent: Ik zal hem geven te eten van het weggeborgene manna, *betekent* alsdan de toeëigening van het goede der hemelse liefde, en zo de verbinding van den Heer met hen die werken: en Ik zal hem geven een witten keursteen, *betekent* de ware dingen begunstigende het goede en daarmee verenigd: en in den keursteen een nieuwen naam geschreven, *betekent* dat zij zo het hoedanige van het goede zullen hebben als zij eerder niet hadden: welke niemand kent dan die hem ontvangt, *betekent* hetwelk aan niemand verschijnt omdat het aan hun leven is ingeschreven.

En aan den Engel der Kerk in Thyatire schrijf, *betekent* tot hen en aangaande hen, die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, en vandaar in de goede werken; en eveneens tot hen en aangaande hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, en vandaar in de boze werken: deze dingen zegt de Zoon Gods, hebbende ogen zoals een vlam vuurs, *betekent* den Heer ten

aanzien van de Goddelijke Wijsheid der Goddelijke Liefde: en Zijn voeten blinkend koper gelijk, *betekent* het natuurlijk Goddelijk Goede: Ik ken uw werken, *betekent* hier wat het eerder betekent; en naastenliefde, en dienst, *betekent* de geestelijke aandoening, welke de naastenliefde wordt genoemd, en de werking ervan: en geloof, en uw lijdzaamheid, *betekent* de waarheid, en de beijvering om haar te verwerven en te leren: en de laatste zijnde meer dan de eerste, *betekent* de aanwassing ervan vanuit de geestelijke aandoening van het ware: maar Ik heb enkele dingen tegen u, *betekent* deze dingen welke volgen: dat gij toelaat de vrouw Jezabel, *betekent* dat in de Kerk bij hen er zijn die het geloof scheiden van de naastenliefde: die zichzelf zegt een profetes te zijn, *betekent* en die het geloof maken tot de allene leer der Kerk: Mijn dienstknechten te leren en te verleiden om te hoereren, *betekent* vanuit welk geloof het geschiedt dat de ware dingen des Woords worden vervalst: en dingen der afgodenoffers te eten, *betekent* de bevuiling van den eredienst, en de ontwijdingen: en Ik heb haar tijd gegeven opdat zij tot inkeer zou komen van haar hoererij, en zij is niet tot inkeer gekomen, *betekent* dat zij die zich in die leer bevestigd hebben, niet terugtreden, hoewel zij de tegengestelde dingen in het Woord zien: en Ik zal haar te bed werpen, en die met haar boeleren, in een grote verdrukking, *betekent* dat zij zo overgelaten moeten worden in hun leer met de vervalsingen, en dat zij zwaar bestookt moeten worden door de valse dingen: indien zij niet tot inkeer komt, *betekent* indien zij niet ervan willen terugtreden het geloof van de naastenliefde te scheiden: En haar zonen zal Ik door den dood ombrengen, *betekent* dat alle ware dingen vanuit het Woord in valse dingen verkeerd zullen worden: opdat alle Kerken het zullen leren kennen dat Ik het ben die nieren en harten doorvors, *betekent* opdat de Kerk wete dat de Heer ziet hoedanig ware en hoedanig goede een ieder heeft: en Ik zal een ieder geven naar zijn werken, *betekent* dat Hij een ieder geeft volgens de naastenliefde en het geloof ervan, welke in de werken zijn: tot ulieden echter zeg Ik, en tot de overigen in Thyatire, zovelen als er deze leer niet hebben, *betekent* tot hen bij wie de leer is van het geloof gescheiden van de naastenliefde, en tot hen bij wie de leer is van het geloof verbonden met de naastenliefde: en die de diepten des satans niet hebben leren kennen, *betekent* die de innerlijke dingen van hen, welke louter valse dingen zijn, niet verstaan: Ik leg op u niet een anderen last, *betekent*, alleen dat zij zich mogen wachten voor hen: evenwel, hetgeen gij hebt, behoudt dat totdat Ik kom, *betekent* dat zij die weinige dingen welke zij aangaande de naastenliefde en het geloof daaruit vanuit het Woord weten, mogen behouden en dienvolgens leven, tot aan de Komst des Heren toe: en die overwint en tot het einde

toe Mijn werken bewaart, *betekent* die daadwerkelijk in de naastenliefde en het geloof daaruit zijn, en daarin aanblijven tot aan het einde des levens; Ik zal hem mogendheid geven over de natiën, *betekent* dat zij bij zich de boze dingen welke uit de hel zijn, zullen overwinnen: en hij zal dezelve regeren met een ijzeren roede, *betekent* door de ware dingen vanuit den zin der letter des Woords, en tevens door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel: zij zullen evenals pottenbakkersvaten verbrijzeld worden, *betekent* zoals van luttel en gener waarde: zoals ook Ik ontvangen heb van Mijn Vader, *betekent* zulks uit den Heer, Die zich, toen Hij in de Wereld was, alle macht over de hellen vanuit Zijn Goddelijke hetwelk in Hem was, heeft verworven: en Ik zal hem de morgenlijke Ster geven, *betekent* het inzicht en de wijsheid alsdan: die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, *betekent* hier wat het eerder betekent.

De Ontvouwing.

69. Er wordt in dit en in het volgende Hoofdstuk gehandeld over de Zeven Kerken, waarmede al degenen worden beschreven die in de Christelijke Kerk zijn, die Godsdienst hebben, en vanuit wie de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, geformeerd kan worden; en zij wordt geformeerd uit hen die TOT DEN ALLENEN HEER GAAN, EN TEVENS BOETE DOEN VAN DE BOZE WERKEN; de overigen, die niet tot den Allenen Heer gaan, vanwege de bevestigde ontkenning, namelijk dat Zijn Menselijke niet Goddelijk is, en die niet boete doen van de boze werken, zijn weliswaar in de Kerk, maar zij hebben niet iets van de Kerk in zich.

70. Aangezien de Heer Alleen als de God des Hemels en der Aarde wordt erkend door hen die vanuit Zijn Nieuwe Kerk in de Hemelen zijn en door hen die het op Aarde zullen zijn, wordt derhalve in het Eerste Hoofdstuk van de Apocalyps gehandeld over den Allenen Heer, en is het in deze Beide volgende Hoofdstukken Hij Alleen die tot de Kerken spreekt, en Hij Alleen die de gelukzalige dingen van het eeuwige leven zal geven. Dat Hij Alleen het is die tot de Kerken spreekt, blijkt uit deze dingen: “Aan den Engel der Efezische Kerk schrijf: *Deze dingen zegt Hij die de zeven Sterren in Zijn rechterhand houdt; Die wandelt in het midden der zeven gouden Kandelaren*”, Hfdst. II: 1. “Aan den Engel der Kerk van die van Smyrna schrijf: *Deze dingen zegt de Eerste en de Laatste*”, Hfdst. II: 8. “Aan den Engel der Kerk welke in Pergamus is schrijf: *Deze dingen zegt Hij die het tweesnijdend scherp slagzwaard heeft*”, Hfdst. II: 12. “Aan den Engel der Kerk in Thyatire schrijf: *Deze dingen zegt de Zoon Gods, Die ogen heeft zoals een vlam vuurs, en voeten blinkend koper gelijk*”, Hfdst. II: 18. “Aan den Engel der Kerk welke in Sardis is schrijf: *Deze dingen zegt Hij die de zeven Geesten Gods heeft, en de zeven Sterren*”, Hfdst. III: 1. “Aan den Engel der Kerk welke in Filadelfia is schrijf: *Deze dingen zegt de Heilige Ware, Die den sleutel Davids heeft*”, Hfdst. III: 7. “En aan den Engel der Kerk in Laodicea schrijf: *Deze dingen zegt Amen, de trouwe en ware Getuige, de Aanvang van het schepsel Gods*”, Hfdst. III: 14. Deze dingen zijn genomen vanuit het Eerste Hoofdstuk, waarin over den Allenen Heer wordt gehandeld, en Hij wordt daar door al die dingen beschreven.

71. Dat de Heer Alleen de gelukzalige dingen van het eeuwige leven zal geven aan hen die van Zijn Kerk zijn en zullen zijn, blijkt uit deze dingen: De Heer zeide tot de Efezische Kerk: “*Die overwint, Ik zal hem geven te eten van den boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is*”, Hfdst. II: 7. Tot de Kerk van die van Smyrna: “*Ik zal u geven de kroon des levens; en die overwint, zal*

van den tweeden dood niet beschadigd worden”, Hfdst. II: 10, 11. Tot de Kerk in Pergamus: *“Die overwint, Ik zal hem te eten geven van het weggeborgen manna; en Ik zal hem geven een witten keursteen, en in den keursteen een nieuwen Naam geschreven, welken niemand kent dan die hem ontvangt”*, Hfdst. II: 17. Tot de Kerk in Thyatire: *“Ik zal hem mogendheid geven over de natiën, en Ik zal hem de morgenlijke Ster geven”*, Hfdst. II: 26, 28. Tot de Kerk in Filadelfia. *“Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in den Tempel Mijns Gods, en Ik zal op hem schrijven den Naam Mijns Gods, den Naam van Nova Hierosolyma, en Mijn nieuwen Naam”*, Hfdst. III: 12. Tot de Kerk in Laodicea: *“Die overwint, Ik zal hem geven te zitten met Mij in Mijn Troon”*, Hfdst. III: 21. Hieruit blijkt ook, dat de Heer Alleen in de Nieuwe Kerk wordt erkend: vandaar is het, dat die Kerk wordt geheten de BRUID DES LAMS, Apoc. XIX: 7, 9; Hfdst. XXI: 9, 10.

72. Dat de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, wordt geformeerd uit hen die boete doen van de boze werken, staat ook vast uit des Heren woorden tot de Kerken; tot de Efezische: *“Ik ken uw werken; Ik heb tegen u dat gij de eerste naastenliefde hebt verlaten; doe boete, en doe de eerdere werken; en zo niet, Ik zal uw Kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet boete zult gedaan hebben”*, Hfdst. II: 2, 4, 5. Tot de Kerk in Pergamus: *“Ik ken uw Werken; doe boete”*, Hfdst. II: 13, 16. Tot de Kerk in Thyatire: *“Ik zal haar in verdrukking overgeven, indien zij niet boete zal gedaan hebben van haar werken; Ik zal ulieden geven, een ieder naar zijn werken”*, Hfdst. II: 19, 22, 23. Tot de Kerk in Sardis: *“Ik heb uw werken niet volmaakt gevonden vóór God; doe boete”*, Hfdst. III: 1, 2, 3. Tot de Kerk in Laodicea: *“Ik ken uw werken; wees ijverig, en doe boete”*, Hfdst. III: 15, 19. Nu volgt de Ontvouwing zelf.

73. *Aan den Engel der Efezische Kerk schrijf: betekent tot en aangaande hen die primair de ware dingen der leer beschouwen, en niet de goede dingen des levens.* Boven in n. 66 is getoond, dat onder de Zeven Kerken niet zeven kerken worden verstaan, maar de Kerk in de ganse samenvatting; en deze is in zich één, maar verscheiden volgens de opneming; en dat die verscheidenheden kunnen worden vergeleken met de verschillende leden en organen in een volmaakt lichaam, welke evenwel één maken; ja zelfs, dat zij kunnen worden vergeleken met de verschillende diademen in de Kroon van een Koning; en dat het vandaar is dat de algehele Nieuwe Kerk met haar verschillende dingen in hetgeen nu volgt met de Zeven Kerken wordt beschreven. Dat onder de Efezische Kerk degenen worden verstaan die primair de ware dingen der leer beschouwen, en niet de goede dingen des levens, blijkt uit de dingen die tot haar zijn geschreven, verstaan in den geestelijken zin. Dat er aan den

Engel dier Kerk geschreven wordt, is omdat onder een Engel een Engellijk Gezelschap wordt verstaan dat met een Kerk vanuit dezulken overeenstemt, zoals boven n. 65.

74. Deze dingen zegt Hij Die de zeven Sterren in Zijn rechterhand houdt, betekent den Heer, uit Wien door het Woord alle ware dingen zijn. Dat Hij die de zeven Sterren in Zijn rechterhand houdt, de Heer is, en dat de zeven Sterren in Zijn rechterhand alle erkentnissen van het goede en het ware in het Woord zijn, welke vandaar uit den Heer bij de Engelen des Hemels en bij de mensen der Kerk zijn, zie men boven in n. 51: de erkentnissen van het goede en het ware vanuit het Woord zijn de Ware dingen.

75. Wandelende in het midden der zeven gouden Kandelaren, betekent uit Wien alle verlichting is voor hen die van Zijn Kerk zijn. Dat de zeven Kandelaren in welker midden de Zoon des mensen is, de Kerk betekenen die in de verlichting uit den Heer is, zie men boven in n. 43 en 66. Hier wordt gezegd wandelend, omdat wandelen leven betekent, n. 167, en in het midden betekent in het binnenste en vandaar in alle dingen, n. 44, 383.

76. Ik ken uw werken, betekent dat Hijzelf alle innerlijke en uiterlijke dingen van den mens tegelijk ziet. Meermalen leest men in de Apocalyps van werken, maar wat er onder werken wordt verstaan, weten weinigen; dit is bekend, dat tien mensen werken kunnen doen welke in de uitwendige dingen eender verschijnen, maar welke nochtans bij allen oneender zijn, omdat zij vanuit een ander einddoel en vanuit een andere oorzaak voortgaan; en het einddoel en de oorzaak maken dat de werken òf goed, òf boos zijn; elk werk immers is een werk des gemoeds; hoedanig vandaar het gemoed is, zodanig is het werk; indien het gemoed naastenliefde is, wordt het werk naastenliefde, indien echter het gemoed niet naastenliefde is, wordt het werk niet naastenliefde; het ene en het andere kan nochtans eender verschijnen in de uitwendige dingen. De werken verschijnen aan de mensen in den uitwendigen vorm, daarentegen aan de Engelen in den inwendigen, en aan den Heer zodanig als zij zijn van binnensten tot buitensten: de werken in den uitwendigen vorm verschijnen niet anders dan zoals de vruchten aan de oppervlakte, doch de werken in den inwendigen vorm verschijnen zoals de vruchten binnen de oppervlakte, waar ontelbare eetbare delen zijn, en in het midden de zaden, waarin wederom ontelbare dingen zijn, welke ver binnen alle gezichtsscherpte, ja zelfs boven de verstandelijke sfeer van den mens liggen; zodanig zijn alle werken; en hoedanig deze van binnen zijn, ziet de Allene Heer, en doorvatten eveneens vanuit den Heer de Engelen, wanneer de mens ze verricht. Maar meer hierover zie men in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE

LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, n. 209 tot 220, en n. 277 tot 281; en evenals beneden in n. 141, 641, 868. Hieruit kan vaststaan, dat met “Ik ken uw werken” wordt aangeduid, dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van den mens tegelijk ziet.

77. *En uw arbeid, en uw lijdzaamheid; dat dit hun bedvering en geduld betekent, staat zonder ontvouwing vast.*

78. *En dat gij de bozen niet kunnen dragen, betekent dat zij het niet verdragen dat de boze dingen goede dingen worden geheten, en omgekeerd, omdat dit tegen de ware dingen der leer is.* Dat dit met die woorden wordt aangeduid, blijkt uit hetgeen vlak daarop volgt, waarmede wordt aangeduid dat zij de dingen doorvorsen die in de Kerk goede en ware dingen worden geheten, terwijl het toch boze en valse dingen zijn. Weten of de goede dingen goed dan wel boos zijn, is der leer, en het behoort tot de ware dingen ervan, doch de goede of de boze dingen doen, is des levens; en daarom wordt dit gezegd aangaande hen die primair de ware dingen der leer beschouwen, en niet de goede dingen des levens, n. 73. Onder de bozen worden in den Geestelijken Zin niet de bozen verstaan, maar de boze dingen, omdat die zin los is van personen.

79. *En hebt beproefd degenen die zeggen dat zij Apostelen zijn, en zijn het niet, en ze leugenaars hebt bevonden, betekent dat zij de dingen doorvorsen die in de Kerk goede en ware dingen worden geheten te zijn, welke evenwel boze en valse dingen zijn.* Dat dit wordt aangeduid, kan men niet zien tenzij door den Geestelijken Zin, en tenzij men daaruit weet, wat er wordt verstaan onder de Apostelen en onder de Leugenaars; onder de Apostelen worden niet verstaan de Apostelen, maar allen die de goede en de ware dingen der Kerk leren, en in abstracten zin de goede en de ware dingen zelf van haar Leer. Dat onder de Apostelen niet de Apostelen worden verstaan, blijkt duidelijk uit het volgende dat tot hen gezegd werd: “Wanneer de Zoon des Mensen zal zitten op den Troon Zijner heerlijkheid, zo zult ook gij zitten op twaalf tronen, richtende de twaalf Stammen Israëls”, Matth. XIX: 28; Lukas XXII: 30; wie ziet niet dat de Apostelen niet iemand zullen richten; en dat zij het ook niet kunnen, te minder de twaalf Stammen Israëls, maar alleen de Heer, volgens de goede en de ware dingen van de leer der Kerk vanuit het Woord. Voorts ook hieruit: “De muur der stad van Nova Hierosolyma had twaalf fundamenten, en in dezelve de namen der twaalf Apostelen des Lams”, Apoc. XXI: 14; aangezien met Nova Hierosolyma de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, n. 880, 881, en met de fundamenten ervan alle goede en ware dingen van haar leer, n. 902 en vervolg. En eveneens hieruit: “Spring op, gij Hemel, en gij heilige Apostelen en Profeten”, Apoc. XVIII: 20; wat is het opspringen der Apostelen en Profeten, tenzij onder

hen al degenen worden verstaan die in de goede en de ware dingen der leer in de Kerk zijn. Onder de Discipelen des Heren worden degenen verstaan die uit den Heer worden onderricht in de goede en de ware dingen der leer, doch onder de Apostelen zij die na onderricht te zijn, die dingen leren, want er wordt gezegd: “*Jezus zond Zijn twaalf DISCIPELEN uit om te prediken het Koninkrijk Gods, en wedergekeerd zijnde verhaalden de Apostelen Hem al wat zij gedaan hadden*”, Lukas IX: 1, 2, 10; Markus VI: 7, 30. Dat onder de Leugenaars degenen worden verstaan die in de valse dingen zijn, en abstract genomen de valse dingen zelf, kan vaststaan uit zeer vele plaatsen in het Woord waar Leugenaars en Leugens worden genoemd, welke plaatsen, indien zij werden aangevoerd, bladzijden zouden vullen. Leugens zijn ook in den Geestelijken Zin niet iets anders dan valse dingen. Hieruit nu kan vaststaan, dat met “gij hebt degenen beproefd die zeggen dat zij Apostelen zijn, en zijn het niet, en hebt ze leugenaars bevonden” wordt aangeduid dat zij de dingen doorvorsen die in de Kerk worden geheten goede en ware dingen te zijn, welke evenwel boze en valse dingen zijn.

80. *En gij hebt verdragen, en hebt lijdzaamheid; dat dit het geduld met hen betekent, blijkt zonder ontvouwing.*

81. *En gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en gij zijt het niet moede geworden, betekent de bewering en de moeite om zich de dingen die van den godsdienst en van deszelfs leer zijn, te verwerven en ze eveneens te leren.* Onder den Naam van Jehovah of van den Heer in het Woord, wordt niet Zijn Naam verstaan, maar alles waardoor Hij wordt vereerd; en omdat Hij wordt vereerd volgens de leer der Kerk, wordt onder Zijn Naam het al der leer verstaan, en in den universelen zin het al van den Godsdienst. De oorzaak dat deze dingen onder den Naam van Jehovah worden verstaan, is deze dat er in den Hemel niet andere namen worden gegeven dan die welke het hoedanige van iemand behelzen, en het hoedanige van God is alles waardoor Hij wordt vereerd. Wie deze betekenis van den Naam in het Woord niet weet, kan alleen den Naam verstaan, en in dezen alleen is niets van eredienst en godsdienst. Wie dus de voorstelling houdt in deze betekenis van den NAAM VAN JEHOVAH in het Woord, waar die gelezen wordt, zal vanuit zichzelf verstaan wat daarmede wordt aangeduid in de volgende plaatsen: “*Gij zult te dien dage zeggen: Belijdt Jehovah, roept Zijn NAAM aan*”, Jes. XII: 4. “*Jehovah, wij hebben U verwacht, tot Uw NAAM is het verlangen van onze ziel, door U zullen wij Uw NAAM gedenken*”, Jes. XXVI: 8, 13. “*Van den opgang der zon zal Mijn NAAM, aangeroeven worden*”, Jes. XLI: 25. “*Van den opgang der zon tot den ondergang zal Mijn NAAM groot zijn onder de natiën; en in alle plaats zal Mijn NAAM reukwerk toegebracht worden; want*

Mijn NAAM zal groot zijn onder de natiën: gij, gij ontwijdt min NAAM, wanneer gij zegt: De tafel van Jehovah is bezoedeld; doch gij blaast Mijn NAAM weg, wanneer gij aanbrengt het geroofde, het kreupele, en het kranke”, Mal. I: 11, 12, 13. “Alle volken wandelen in den NAAM huns Gods, en wij zullen wandelen in den NAAM van Jehovah, onzen God”, Micha IV: 5. “Ik heb een ieder die in Mijn NAAM geroepen is, tot Mijn heerlijkheid geschapen, Ik heb hem geformeerd”, Jes. XLIII: 7. “Gij zult den NAAM uws Gods niet in het ijdele brengen; Jehovah zal niet onschuldig houden dengene die Zijn NAAM in het fidele gebracht zal hebben”, Deut. V: 11. “Zij zullen Jehovah vereren in één plaats, waar Hij Zijn NAAM zal zetten”, Deut. XII: 5, 11, 13, 14, 18; Hfdst. XVI: 2, 6, 11, 15, 16; behalve in vele andere plaatsen; wie kan niet zien, dat in die plaatsen niet alleen de Naam wordt verstaan? Evenzo in het Nieuwe Testament onder den Naam des Heren, zoals in deze: “Jezus zeide: Gij zult van allen gehaat worden om Mijn NAAM”, Matth. X: 22; Hfdst. XXIV: 9, 10. “Waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn NAAM, daar ben Ik in het midden van hen”, Matth. XVIII: 20. “Zo wie zal verlaten hebben huizen, broeders, zusters, om Mijns NAAMS wil, die zal honderdvoud ontvangen, en het eeuwige leven”, Matth. XIX: 29. “Zo velen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, dengenen die in Zijn NAAM geloven”, Joh. I: 12. “Velen geloofden in Zijn NAAM”, Joh. II: 23. “Die niet gelooft, is alreeds geoordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in den NAAM des Eniggeboren Zoons Gods”, Joh. III: 17, 18. “De gelovenden zullen het leven hebben in Zijn NAAM”, Joh. XX: 31. “Gezegend Hij die komt in den NAAM des Heren”, Matth. XXI: 9; Hfdst. XXIII: 39, Lukas XIII: 35; Hfdst. XIX: 38. Dat de Heer ten aanzien van het Menselijke de Naam des Vaders is, in deze plaatsen: “Vader, verheerlijk Uw NAAM”, Joh. XII: 28. “Uw NAAM worde geheiligd, en Uw Koninkrijk kome”, Matth. VI: 9; voorts Exod. XXIII: 20, 21; Jerem. XXIII: 6; Micha V: 3. Dat de Naam bij anderen het hoedanige van den eredienst is, in deze plaatsen: “De herder der schapen roept zijn eigen schapen bij hun Naam”, Joh. X: 3. “Gij hebt weinige Namen in Sardis”, Apoc. III: 4. “Ik zal op hem schrijven den Naam Mijns Gods, en den Naam van de stad Mins Gods, van Nova Hierosolyma, en Mijn nieuwen Naam”, Apoc. III: 12, elders. Hieruit nu kan vaststaan dat “gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en zijt het niet moede geworden” betekent de beijvering en de moeite om zich de dingen die van den godsdienst en van deszelfs leer zijn, te verwerven en ze eveneens te leren.

82. *Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste naastenliefde hebt verlaten, betekent dat dit tegen hen is, dat zij in de eerste plaats niet de goede dingen des levens hebben, zoals toch geschied is en geschiedt in den aanvang van elke Kerk.* Dit wordt

gezegd tot de Kerk, omdat onder haar degenen in de Kerk worden verstaan die primair of in de eerste plaats de ware dingen der leer beschouwen, en niet de goede dingen des levens, n. 73; terwijl toch de goede dingen des levens op de eerste plaats, dat is, primair moeten worden beschouwd, want voor zoveel als de mens in de goede dingen des levens is, is hij werkelijk in de ware dingen der leer, niet echter omgekeerd; de oorzaak hiervan is deze, dat de goede dingen des levens de innerlijke dingen des gemoeds openen, en wanneer deze geopend zijn, verschijnen de ware dingen in hun licht, vanuit hetwelk zij niet alleen verstaan, maar ook geliefd worden; anders is het gesteld, wanneer de leerstellige dingen primair of op de eerste plaats worden beschouwd; dan kunnen de ware dingen weliswaar geweten, maar niet innerlijk gezien, en vanuit de geestelijke aandoening geliefd worden; maar dit zie men boven in n. 17 toegelicht. Elke Kerk beschouwt, wanneer zij inzet, de goede dingen des levens op de eerste plaats, en de ware dingen der leer op de tweede, maar naarmate de Kerk afhelt, vangt zij aan de ware dingen der leer op de eerste plaats te beschouwen, en de goede dingen des levens op de tweede; en ten slotte, in het einde, beschouwt zij het geloof-alleen, en dan scheidt zij niet alleen de goede dingen der naastenliefde af van het geloof, maar laat ze ook na. Hieruit nu kan vaststaan, dat met “dat gij uw eerste naastenliefde hebt verlaten” wordt aangeduid dat zij op de eerste plaats niet de goede dingen des levens hebben, zoals toch geschied is en geschiedt in den aanvang van elke Kerk.

83. *Gedenk dan vanwaar gij uitgevallen zit; dat dit de herinnering aan de afdwaling betekent, blijkt uit hetgeen nu boven gezegd is.*

84. *En kom tot inkeer, en doe de eerste werken, betekent opdat zij den staat hun levens omkeren.* Elk mens beschouwt de ware dingen der leer op de eerste plaats, maar zolang hij dit doet, is hij zoals een onrijpe vrucht; doch hij die wordt wederverwekt, beschouwt, nadat hij van die dingen is doordrenkt, de goede dingen des levens in de eerste plaats, en voor zoveel als hij dit doet, rijpt hij zoals een vrucht, en voor zoveel als hij rijpt, voor zoveel wordt het zaad in hem teelkrachtig; die beide staten zijn mij verschenen bij mensen toen zij geesten waren; in den eersten staat verschenen zij gekeerd tot de dalen die boven de hel zijn, en in den tweeden staat tot de paradijzen die in den Hemel zijn: het is deze omkering van den staat des levens, welke hier wordt verstaan: dat dit geschiedt door de boetedoening, en na dezelve door het goede des levens, wordt verstaan onder “kom tot inkeer, en doe de eerste werken”.

85. *En zo niet, Ik zal u snelpk komen, en Ik zal uw Kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet tot inkeer komt, betekent dat het anders zeker is*

dat er niet verlichting wordt gegeven om de ware dingen langer te zien. Met snellijk wordt het zekere aangeduid, n. 4, 947; en met den Kandelaar de Kerk ten aanzien van de verlichting, n. 43, 66; vandaar wordt met van zijn plaats verwijderen, aangeduid de verlichting verwijderen, zodat zij de ware dingen niet in hun licht zien, en ten slotte ze niet langer zien. Dit volgt uit hetgeen boven in n. 82 is gezegd, namelijk dat de ware dingen der leer indien zij primair of op de eerste plaats worden beschouwd, weliswaar geweten kunnen worden, maar niet innerlijk gezien, en vanuit geestelijke aandoening geliefd, en daarom geleidelijk vergaan; want de ware dingen vanuit hun licht zien, is ze zien vanuit het innerlijk gemoed des mensen, hetwelk het Geestelijk Gemoed wordt genoemd, en dit gemoed wordt geopend door de naastenliefde, en wanneer het geopend is, vloeit het licht en de aandoening van de ware dingen te verstaan in vanuit den Hemel uit den Heer; vandaar is de Verlichting: de mens die in deze verlichting is, erkent de ware dingen zodra hij ze leest of hoort, niet echter hij wiens geestelijk gemoed niet geopend is, zijnde degene die niet in de goede dingen der naastenliefde is, hoezeer hij ook in de ware dingen der leer is.

86. *Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaieten haat, welke ook Ik haat, betekent dat zij vanuit hun ware dingen weten, en vandaar niet willen, dat de werken op verdienste gericht zijn, omdat dit tegen de verdienste en de gerechtigheid des Heren is.* Dat de werken der Nikolaieten de op verdienste gerichte werken zijn, is vanuit onthulling te weten gegeven. Dat er wordt gezegd dat zij die werken haten, is omdat de Kerk vanuit de ware dingen harer leer dit weet, en vandaar ook niet wil; en daarom wordt gezegd *dit hebt gij*. Doch nochtans doen al degenen op verdienste gerichte werken, die de ware dingen des geloofs op de eerste plaats stellen, en de goede dingen der naastenliefde op de tweede; niet echter zij die de goede dingen der naastenliefde op de eerste plaats stellen; de oorzaak hiervan is deze, dat de echte naastenliefde niet wil verdienste hebben; zij heeft het immers lief het goede te doen; zij is immers in hetzelve, en handelt vanuit hetzelve, en vanuit het goede schouwt zij den Heer, en vanuit de ware dingen [ziet zij] dat al het goede uit Hem is; en daarom verafschuwt zij de verdienste. Omdat nu degenen die de ware dingen des geloofs op de eerste plaats beschouwen, niet andere werken dan op verdienste gerichte werken kunnen doen, en zij toch vanuit hun ware dingen weten, dat ze gehaat moeten worden, volgt dit derhalve nadat er gezegd is dat zij, indien zij niet de naastenliefde op de eerste plaats hebben, werken doen welke te verafschuwen zijn. Gezegd wordt dat het tegen de verdienste en de gerechtigheid des Heren is; zij immers die verdienste in de werken stellen,

eisen de gerechtigheid voor zich op, want zij zeggen dat de gerechtigheid aan hun zijde is, omdat zij verdienste hebben, terwijl het toch het toppunt van ongerechtigheid is, omdat de Allene Heer verdienste heeft, en Hij Alleen het goede bij hen doet: dat de Allene Heer de Gerechtigheid is, wordt geleerd bij Jeremia: *“Zie de dagen zullen komen, wanneer Ik aan David een gerechte Spruit zal opwekken, en dit zal Zijn Naam zijn waarmede zij Hem noemen zullen: JEHOVAH ONZE GERECHTIGHEID”*, XXIII: 5, 6; Hfdst. xxxiii: 15, 16.

87. *Die een oor heeft, hore wat de Geest zegt aan de Kerken, betekent dat hij die deze dingen verstaat, gehoorzame aan de dingen die het Goddelijke Ware des Woords leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn.* Met horen wordt zowel doorvatten als gehoorzamen aangeduid, omdat men oplet om te doorvatten en om te gehoorzamen; dat dit ene en andere wordt aangeduid met horen, blijkt uit de gewone spreektaal, waarin men zegt iemand horen en aanluisteren, voorts naar iemand horen en luisteren: het laatstgenoemde betekent gehoorzamen, en het eerstgenoemde doorvatten: dat horen die twee betekenissen heeft, is vanuit de overeenstemming; want in de streek van de oren in den Hemel zijn zij die in de doorvatting en tevens in de gehoorzaamheid zijn. Aangezien dit ene en andere door horen wordt aangeduid, zeide derhalve de Heer zo vaak: *“Wie een oor heeft om te horen, die hore”*, Matth. xi: 15; Hfdst. xiii: 43; Markus iv: 9, 23; Hfdst. vii: 16; Lukas viii: 8; Hfdst. xiv: 35; en eveneens wordt iets eenders gezegd tot alle Kerken, zoals blijkt uit de Verzen ii, 17, 29 van dit Hoofdstuk, en uit de Verzen 6, 13, 22 van het volgende. Met den Geest echter, die het aan de Kerken zegt, wordt het Goddelijk Ware des Woords aangeduid, en met de Kerken de algehele Kerk in de Christelijke Wereld: dat onder den Geest Gods, die ook de Heilige Geest is, wordt verstaan de Goddelijke Waarheid, voortgaande uit den Heer, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 51; en omdat de algehele Kerk wordt verstaan, wordt er niet gezegd wat de Geest zegt aan de Kerk, maar wat de Geest zegt aan de Kerken.

88. *Die overwint, betekent die strijdt tegen zijn boze en valse dingen, en hervormd wordt.* Omdat nu in de aan de zeven Kerken geschreven dingen de staat van al degenen in de Christelijke Kerk wordt beschreven, die de leer van Nova Hierosolyma kunnen opnemen, en dienvolgens leven, aldus die door worstelingen tegen de boze en de valse dingen hervormd kunnen worden, wordt derhalve tot elke Kerk gezegd: DIE OVERWINT; zoals hier tot de Efezische Kerk: *“Die overwint, Ik zal hem geven te eten van den boom des levens”*, Hfdst. ii: 7. Tot de Kerk van die van Smyrna: *“Die overwint, zal van den tweeden dood niet beschadigd worden”*, Hfdst. ii: 11. Tot de Kerk

in Pergamus: “Die overwint, Ik zal hem geven te eten van het weggeborgene manna”, Hfdst. II: 17. Tot de Kerk in Thyatire: “Die overwint, en die Mijn werken tot het einde toe bewaart, Ik zal hem mogendheid geven over de natiën”, Hfdst. II: 26. Tot de Kerk in Sardis: “Die overwint, deze zal bekleed worden met witte bekleedselen”, Hfdst. III: 5. Tot de Kerk in Filadelfia: “Die overwint, Ik zal hem maken tot een Pilaar in den Tempel Mijns Gods”, Hfdst. III: 12. En tot de Kerk in Laodicea: “Die overwint, Ik zal hem geven te zitten in Mijn troon”, Hfdst. III: 21. Die overwint, betekent in die plaatsen: die strijdt tegen de boze en valse dingen, en zo wordt hervormd.

89. *Ik zal hem geven te eten van den Boom des levens, betekent de toeëigening van het goede der liefde en der naastenliefde uit den Heer.* Met eten wordt in het Woord toeëigenen aangeduid, en met den Boom des levens wordt de Heer aangeduid ten aanzien van het goede der liefde; vandaar wordt met eten van den Boom des levens, aangeduid de toeëigening van het goede der liefde uit den Heer. Dat met eten toeëigenen wordt aangeduid, is omdat evenals de natuurlijke spijs, wanneer zij gegeten wordt, aan het leven des lichaams van den mens wordt toegeëigend, evenzo de geestelijke spijs, wanneer zij wordt opgenomen, aan het leven der ziel van hem wordt toegeëigend. Dat met den Boom des levens wordt aangeduid de Heer ten aanzien van het goede der liefde, is omdat niet iets anders met den BOOM DES LEVENS in den Tuin van Eden wordt aangeduid; voorts omdat de mens het hemelse en het geestelijke leven heeft vanuit het goede der liefde en der naastenliefde, hetwelk wordt opgenomen uit den Heer. In vele plaatsen wordt de Boom genoemd, en daaronder wordt de mens der Kerk verstaan, en in den universelen zin de Kerk zelf, en onder de vrucht ervan het goede des Levens; de oorzaak hiervan is deze, dat de Heer de Boom des Levens is, vanuit Wien al het goede bij den mens der Kerk en in de Kerk is; maar hierover te zijner plaatse. Gezegd wordt het goede der Liefde en der naastenliefde, omdat het goede der liefde het hemels goede is, zijnde der liefde tot den Heer, en het goede der naastenliefde het geestelijk goede is, zijnde der liefde jegens den naaste; wat en hoedanig het ene goede en het andere is, zal worden gezegd in hetgeen volgt; men zie enige dingen dienaangaande in het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, n. 13 tot 19.

90. *Die in het midden van het paradijs Gods is, betekent innerlijk in de ware dingen der wijsheid en des geloofs.* In het midden betekent het binnenste, n. 44, 383, hier innerlijk; het paradijs Gods betekent de ware dingen der wijsheid en des geloofs; en daarom betekent “de Boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is” den Heer met het goede der liefde en

der naastenliefde innerlijk in de ware dingen der wijsheid en des geloofs; het goede is ook van binnen in de ware dingen, want het goede is het Zijn des levens, en het ware is het Bestaan des levens daaruit, zoals met vele dingen is getoond in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID. Dat het paradijs Gods het ware der wijsheid en des geloofs is, blijkt uit de betekenis van den Tuin in het Woord; de Tuin betekent daar de wijsheid en het inzicht, omdat de bomen de mensen der Kerk betekenen, en de vruchten ervan de goede dingen des levens; met den Tuin van Eden wordt niet iets anders aangeduid; de wijsheid immers van Adam wordt daarmee beschreven. Iets eenders wordt onder den Tuin Gods verstaan bij Ezechiël: *“In uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u schatten gemaakt: in Eden, Gods Tuin, zijt gij geweest; alle kostelijke Steen was uw deksel”*, xxviii: 4, 13; dit aangaande Tyrus, waarmee wordt aangeduid de Kerk ten aanzien van de erkentissen van het ware en het goede, aldus ten aanzien van het inzicht; en daarom wordt gezegd: *“in uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u schatten gemaakt”*; door de kostbare stenen die een deksel waren, worden de ware dingen van het inzicht aangeduid. Bij denzelfde: *Aschur was een ceder in den Libanon; de cederen verborgen hem niet in den Tuin Gods: geen boom in Gods Tuin was hem gelijk in schoonheid: alle bomen van Eden in den Tuin Gods wedijverden met hem”*, xxxi: 3, 8, 9; dit wordt gezegd aangaande Egypte en aangaande Aschur, omdat met Egypte de wetenschap wordt aangeduid, en met Aschur de redelijkheid, door welke het inzicht is; evenzo met den ceder. Maar omdat het door zijn redelijkheid in den trots van het eigen inzicht kwam, wordt derhalve van hetzelfde gezegd: *“Wien zijt gij zo gelijk geworden in heerlijkheid en in grootheid onder de bomen van Eden, wanneer gij zult nedergevoerd worden met de bomen van Eden tot de lagere aarde, en zult liggen in het midden der met de voorhuid behepten”*, Vers 18 van dat Hoofdstuk; de met de voorhuid behepten, zijn zij die zonder het goede der naastenliefde zijn. Bij Jesaja: *“Jehovah zal Zion troosten, en Hij zal haar woestijn stellen tot Eden, en haar verlatenheid tot den Tuin van Jehovah”*, li: 3. Zion is daar de Kerk; de woestijn en de verlatenheid zijn het tekort aan en de onwetendheid omtrent het ware; Eden en de Tuin Gods zijn de wijsheid en het inzicht. De wijsheid en het inzicht wordt ook aangeduid met den Tuin in Jes. lviii: 11; Hfdst. lxi: 11; Jerem. xxxi: 12; Amos ix: 14; Num. xxiv: 6. De mens der Kerk is ook zoals een tuin ten aanzien van het inzicht, wanneer hij in het goede der liefde is uit den Heer, omdat de geestelijke warmte, welke hem levend maakt, de liefde is, en het geestelijk licht het inzicht daaruit is: dat vanuit die twee, de warmte en het licht, de tuinen in de wereld bloeien,

is bekend; evenzo in den Hemel; in den Hemel verschijnen paradijsse tuinen met vruchtdragende bomen volgens de wijsheid van hen vanuit het goede der liefde uit den Heer: en rondom hen die in het inzicht zijn, en niet in het goede der liefde, verschijnt niet een tuin, maar gras; doch rondom hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, zelfs niet eens gras, maar zand.

91. *En aan den Engel der Kerk van die van Smyrna schrijf, betekent tot hen en aangaande hen die in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn, maar in de valse dingen ten aanzien van de leer.* Dat die onder de Kerk van die van Smyrna worden verstaan, blijkt uit de dingen die aan haar geschreven zijn, in den geestelijken zin verstaan.

92. *Deze dingen zegt de Eerste en de Laatste, betekent den Heer, dat Hij de Allene God is.* Dat de Heer Zich de Eerste en de Laatste heet, voorts den Aanvang en het Einde, en de Alfa en de Omega, en Die Is en Die Was en Die Komen Zal, zie men in Hfdst. I: Vers 4, 8, 11, 17; en wat zij betekenen, boven n. 13, 29, 30, 31, 38, 57, waar blijkt, dat daaronder eveneens wordt verstaan dat Hij de Allene God is.

93. *Die dood is geweest en leeft, betekent dat Hij in de Kerk is veronachtzaamd, en Zijn Menselijke niet als Goddelijk is erkend, terwijl Hij toch ten aanzien van Hetzelve ook Alleen het Leven is, en uit Hem Alleen het eeuwige Leven is.* Dat deze dingen onder die woorden worden verstaan, zie men boven in n. 58, 59, 60, waar zij ontvouwd zijn. Dat deze en de vlak voorafgaande dingen worden gezegd, is omdat het primaire valse van hen die met deze Kerk worden beschreven, is dat zij het Goddelijk Menselijke des Heren niet erkennen, en derhalve niet tot Hem gaan.

94. *Ik ken uw werken; dat dit betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet,* staat vast uit hetgeen boven in n. 76 is ontvouwd; hier, dat Hij ziet dat zij in de valse dingen zijn, en toch ten aanzien van het leven in de goede dingen, waarvan zij geloven dat het de goede dingen des levens zijn, terwijl zij het toch niet zijn.

95. *En verdrukking en behoefteigheid, betekent dat zij in de valse dingen zijn, en vandaar niet in de goede dingen.* De verdrukking van hen kennen, betekent zien dat zij in de valse dingen zijn; en de behoefteigheid kennen, betekent zien dat zij niet in de goede dingen zijn; van verdrukking immers wordt in het Woord gesproken met betrekking tot de valse dingen, zoals boven n. 33, en van behoefteigheid met betrekking tot de niet goede dingen; de geestelijke behoefteigheid is ook niet iets anders; meermalen leest men in het Woord Arm en Behoeftig, en in den geestelijken zin wordt onder den arme degene verstaan die niet in de ware dingen is, en onder den behoeftige degene die

niet in de goede dingen is. Er worden ook deze woorden aan toegevoegd: *Doch gij zijt rijk*, maar tussen haakjes, en zulks omdat zij in sommige codices zijn uitgelaten.

96. *En de lastering dergenen die zeggen dat zij Joden zijn, en zijn het niet, betekent de valse bewering dat bij hen de goede dingen der liefde zijn, terwijl zij er toch niet zijn.* De lastering betekent hier de valse bewering; met de Joden worden niet de Joden aangeduid, maar zij die in het goede der liefde zijn, en abstract genomen de goede dingen der liefde; vandaar wordt met de “lastering dergenen die zeggen dat zij Joden zijn, en zijn het niet” de valse bewering aangeduid dat bij hen de goede dingen der liefde zijn, terwijl zij er toch niet zijn. Dat onder de Joden degenen worden verstaan die in het goede der liefde zijn, is omdat onder Jehudah in den hoogsten zin in het Woord de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Goede der Goddelijke Liefde, en onder Israël de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware der Goddelijke Wijsheid; vandaar worden met de Joden degenen aangeduid die in het goede der liefde uit den Heer zijn, en met Israël degenen die in de Goddelijke ware dingen uit den Heer zijn: dat genen onder de Joden worden verstaan, kan vaststaan uit vele plaatsen daar, welke beneden in n. 350 zullen worden aangevoerd; men zie ook enige dingen dienaangaande in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 51. Dat onder de Joden abstract genomen de goede dingen der liefde worden verstaan, is omdat de geestelijke zin los is van de personen; men zie boven n. 78, 79. Wie niet weet, dat onder de Joden in het Woord degenen worden verstaan die van de hemelse Kerk des Heren zijn, zijnde zij die in de liefde tot Hem zijn, kan grotelijks in hersenschimmen vervallen wanneer hij het Woord bij de Profeten leest, maar men zie beneden n. 350.

97. *Maar een synagoge des Satans, betekent omdat zij in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn.* Synagoge wordt gezegd, omdat de Joden genoemd zijn, en omdat dezen in Synagogen leerden, wordt met de synagoge de leer aangeduid; en omdat onder den Satan de Hel wordt verstaan vanuit hen die in de valse dingen zijn, wordt derhalve gezegd een synagoge des satans. De Hel wordt Duivel en Satan genoemd, en onder de Hel die Duivel wordt genoemd, worden verstaan degenen daar die in de boze dingen, eigenlijk die in de zelfliefde zijn; en onder de Hel die Satan wordt genoemd, worden verstaan degenen daar die in de valse dingen zijn, eigenlijk zij die in den trots van het eigen inzicht zijn: dat die Hellen Duivel en Satan worden geheten, is omdat allen die in dezelve zijn, duivels en satans worden genoemd. Hieruit nu kan vaststaan dat daarmede dat zij een synagoge des satans zijn, wordt

aangeduid dat zij ten aanzien van de leer in de valse dingen zijn. Maar omdat hier wordt gehandeld over hen die in het goede ten aanzien van het leven zijn, maar in de valse dingen ten aanzien van de leer, en zij niet anders weten dan dat zij in het goede zijn, voorts dat de valse dingen van hen ware dingen zijn, zo zal iets over hen worden gezegd: al het goede van den erediensdienst wordt door de ware dingen gevormd, en al het ware wordt gevormd vanuit het goede; en daarom is het goede zonder het ware het goede niet, noch is het ware zonder het goede het ware; zij verschijnen weliswaar in den uitwendigen vorm alsof zij het zijn, maar nochtans zijn zij het niet: de verbinding van het goede en het ware wordt het hemels Huwelijk genoemd; vanuit dit is de Kerk bij den mens, en is de Hemel bij hem: indien dus valse dingen in plaats van ware dingen zijn bij den mens, zo doet hij het goede van het valse, hetwelk niet het goede is; immers, het is of een farizeïsch, of een op verdienste gericht, of een medegeboren natuurlijk goede. Maar laten voorbeelden ter toelichting dienen; Wie in dit valse is, dat hij gelooft het goede vanuit zich te doen, omdat hij het vermogen heeft om het goede te doen, diens goede is niet het goede, omdat hijzelf daarin is, en niet de Heer. Wie in dit valse is, dat hij het goede hetwelk het goede is, kan doen zonder de erkenning wat het boze bij hem is, aldus zonder boetedoening, dezelve doet, als hij het goede doet, niet het goede, omdat hij zonder de boetedoening in het boze is. Wie in dit valse is, dat het goede hem van de boze dingen zuivert, en niet iets weet aangaande de boze dingen waarin hij is, die doet niet een ander dan een onecht goede, hetwelk van binnen besmet is met de boze dingen van hem. Wie in dit valse is, dat er verscheidene goden zijn, en zich daarin bevestigt, het goede hetwelk deze doet, is een verdeeld goede, en een verdeeld goede is niet het goede. Wie in dit valse is, dat hij gelooft dat het Goddelijke in het Menselijke des Heren niet is zoals de ziel in het lichaam, die kan niet het goede vanuit Hem doen, en het goede niet vanuit den Heer is niet het goede; het is immers tegen deze woorden des Heren: *“Zo iemand in Mij niet gebleven zal zijn, en Ik in hem, die kan niet enige vrucht dragen; want zonder Mij kunt gij niet wat ook doen; zo iemand in Mij niet gebleven zal zijn, die is buiten uitgeworpen, zoals de verdorpe rank, en wordt in het vuur geworpen, en verbrand”*, Joh. xv: 4, 5, 6: evenzo in vele andere plaatsen; want het goede trekt zijn hoedanige uit de ware dingen, en de ware dingen trekken hun Zijn uit het goede. Wie weet niet, dat een kerk niet Kerk is zonder Leer, en de Leer zal leren hoe de mens aangaande God en vanuit God zal denken, en hoe hij zal handelen vanuit God en met God; en daarom zal de Leer vanuit de ware dingen zijn; en volgens die handelen is dat wat het goede wordt genoemd; waaruit volgt, dat handelen overeenkomstig

de valse dingen, niet het goede is. Men geloof, dat in het goede hetwelk de mens doet, niet iets vanuit de ware of de valse dingen is, terwijl toch nergens anders vandaan het hoedanige van het goede is; zij hangen immers samen zoals de liefde en de wijsheid, en eveneens zoals de liefde en de dwaasheid; het is de liefde van den wijze welke het goede doet, doch de liefde van den dwaze welke iets eenders doet in de uitwendige dingen, maar hetgeen iets volstrekt oneenders is in de inwendige dingen; en daarom is het goede van den wijze zoals zuiver goud, doch het goede van den dwaze is zoals goud rondom mest.

98. *Vrees niets van de dingen welke gij zult lijden; dat dit betekent: wanhoopt niet wanneer gij wordt bestookt door de boze dingen en aangevochten door de valse dingen, aangezien het bij hen die in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn, en in de valse dingen ten aanzien van de leer, niet anders kan, blijkt uit hetgeen nu volgt.*

99. *Zie, het zal zijn dat de duivel er vanuit u in de gevangenis zal werpen, betekent dat het goede van hun leven door de boze dingen, welke uit de hel zijn, zal worden bestookt.* Dat dit wordt aangeduid met in de gevangenis of in den kerker geworpen worden door den duivel, is omdat onder den duivel de hel wordt verstaan, waar degenen zijn die in de boze dingen zijn, en zo abstract genomen het boze dat daar en daaruit is, n. 97. Dat in de gevangenis of in den kerker gezonden worden, is bestookt worden, is omdat zij die door de boze dingen vanuit de hel worden bestookt, zijn zoals de gebondenen in den kerker; zij kunnen immers niet dan het boze denken, terwijl zij toch het goede willen; vandaar strijd en innerlijke benauwdheid, waaruit zij niet geslaakt kunnen worden, nauwelijks anders dan zij die in banden zijn; de oorzaak hiervan is deze, dat het goede van hen niet het goede is voor zoveel als het samenkleeft met valse dingen, en voor zoveel als het samenkleeft met valse dingen, is daaraan het boze in; dit dus is het wat bestookt wordt. Doch die bestoking gebeurt niet in de natuurlijke Wereld, maar in de geestelijke Wereld, aldus na den dood: het is mij gegeven de bestokingen van hen meermalen te zien; zij weeklagen, zeggende dat zij het goede hebben gedaan, en het goede willen doen, en het evenwel nu niet kunnen door de boze dingen rondom. Maar nochtans worden niet allen op eendere wijze bestookt; zij worden het harder naarmate zij zich in de valse dingen hebben bevestigd; en daarom wordt gezegd: de duivel zal er *vanuit u* in de gevangenis werpen; dat de bevestiging van het valse schadelijk is, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 91 tot 97. In het Woord wordt met de GEBONDENEN iets eenders aangeduid als hier door de in de Gevangenis geworpenen, zoals in deze plaatsen: “*Ik zal U geven tot*

een verbond des volks, om uit te leiden vanuit de gevangenis den GEBONDENE, en vanuit het HUIS VAN BEWARING zij die in de duisternis zitten", Jes. XLII: 6, 7; Hfdst. XLIX: 8, 9. *"Jehovah heeft Mij gezonden om de GEVANGENEN vrijheid te prediken, en de GEBONDENEN"*, Jes. LXI: 1. *"Door het bloed Uws verbonds zal Ik de GEBONDENEN vanuit den kuil uitlaten"*, Zach. IX: II. *"God leidde uit de met boeien GEBONDENEN"*, Psalm LXVIII: 7. *"Het gezucht van den GEBONDENE zal vóór U komen"*, Psalm LXXIX: II. *"Om te horen het gezucht van den GEBONDENE, om te openen voor de zonen des doods, Psalm CII: 21. "Jehovah, die de GEBONDENEN losmaakt"*, Psalm CXLVI: 7; dat onder de Gebondenen in deze plaatsen niet de Gebondenen in de wereld worden verstaan, maar zij die Gebonden zijn door de hel, aldus door de boze en de valse dingen, is duidelijk. Iets eenders wordt aangeduid met deze woorden des Heren: *"Ik ben in de GEVANGENIS geweest, en gij zijt niet tot Mij gekomen"*, Matth. XXV: 43. Aangezien de Heer diegenen uit de gevangenis uitleidt, of van de bestoking bevrijdt, die in het goede ten aanzien van het leven zijn geweest, ofschoon in de valse dingen ten aanzien van de leer, zegt Hij: Vrees niets van de dingen welke gij lijden zult; voorts: zijt getrouw; en: Ik zal u geven de kroon des evens.

100. *Opdat gij verzocht wordt, betekent door de valse dingen welke tegen hen strijden.* Dat dit wordt aangeduid, is omdat alle geestelijke Verzoeking een strijd is van den duivel en den Heer, wie hem zal bezitten; de duivel of de hel haalt de valse dingen van hem te voorschijn, en verwijt en verdoemt, de Heer echter de ware dingen, en leidt uit de valse dingen weg en bevrijdt. Deze strijd is het, welke aan den mens verschijnt alsof die in hem was, omdat dezelve is vanuit de boze geesten, die bij hem zijn, en deze wordt Verzoeking genoemd. Dat de geestelijke Verzoeking niet iets anders is, weet ik uit ondervinding, omdat ik in mijn verzoeking de helsen heb gezien die ze binnenleidden, en den invloed doorvatte uit den Heer, Die bevrijdde.

101. *En gij zult een verdrukking hebben tien dagen, betekent dat dit een vollen tijd zal duren, dat is, zolang als zij in de valse dingen willen aanblijven.* De verdrukking hier betekent de bestoking, waarover boven n. 33, 95, aldus de verzoeking; en tien dagen betekenen den duur van dien staat tot het volle; en daarom volgt: *Zijt getrouw tot den dood toe*, waarmede de opneming en de erkenning van de waarheden wordt aangeduid, totdat door haar de valse dingen verwijderd en als het ware uitgedelgd zijn. Dat tien Dagen den duur van den staat tot het volle toe betekenen, is omdat de dagen staten betekenen, en tien het volle; de tijden immers, in het Woord betekenen staten, n. 947, en de getallen voegen daaraan het hoedanige der staten toe, n. 10. Aangezien

Tien het volle betekent, betekent het ook veel en velen, voorts alles en allen, zoals uit deze volgende plaatsen kan vaststaan: “*De mannen die Mijn heerlijkheid hebben gezien, hebben Mij Tienmaal verzocht*”, Num. xiv: 22. “*Gij hebt mij Tienmaal schande aangedaan*”, Job. xix: 3. “*Daniël werd Tienmaal wijzer bevonden dan de Sterrekkers*”, Dan. i: 20. “*Tien vrouwen zullen het brood bakken in één oven*”, Levit. xxvi: 26. “*Tien mannen vanuit alle tongen der natiën zullen de slip grijpen van den Jehudaïſchen man*”, Zach. viii: 23. Omdat Tien betekent vele dingen, en eveneens alle dingen, worden derhalve die dingen welke op de Tafels van den Decaloog door Jehovah werden geschreven, de TIEN WOORDEN genoemd, Deut. iv: 13; Hfdst. x: 4; de Tien Woorden zijn alle ware dingen, zij sluiten immers die in. En omdat Tien allen en alle dingen betekent, heeft derhalve de Heer het Koninkrijk der Hemelen vergeleken met *Tien Maagden*, Matth. xxv: 1; voorts zeide Hij in de Gelijkis aangaande den edelman, dat hij aan zijn knechten *Tien mina’s* gaf om handel te drijven, Lukas xix: 12 tot 27. Vele dingen worden ook aangeduid met de *Tien hoornen van het beest, opklimmende vanuit de zee*, Dan. vii: 7: en met de *Tien hoornen, en met de Tien diademen op de hoornen, van het beest ook opklimmende vanuit de zee*, Apoc. xiii: 1; voorts met de *Tien hoornen van den draak*, Apoc. xii: 3, en met de *Tien hoornen van het scharlaken Beest, waarop de vrouw zat*, Apoc. xvii: 3, 7, 12; *Tien hoornen* betekent veel macht. Uit de betekenis van het getal Tien, zijnde het volle, veel en alles, kan men zien waarom het was ingesteld, dat het Tiende deel vanuit alle inkomen aan Jehovah zou gegeven worden, en door Jehovah aan Aharon, en aan de Levieten, Num. xviii: 24, 28; Deut. xiv: 22; voorts waarom Abraham aan Malchizedech Tienden gaf van alle dingen, Gen. xiv: 18, 19, 20; daarmee immers werd aangeduid, dat zo alle dingen van hen uit Jehovah waren, en geheiligd; men zie Malach. iii: 10. Hieruit kan nu vaststaan, dat met “tien dagen verdrukking” wordt aangeduid dat de Verzoeking een vollen tijd zal duren, dat is, zolang als zij in de valse dingen willen aanblijven: de valse dingen immers worden nooit van den mens weggenomen tegen zijn wil, maar mét zijn wil.

102. *Zijt getrouw tot den dood toe, betekent de opneming en de erkenning van de waarheden, totdat de valse dingen verwijderd, en als het ware uitgedelgd zijn.* Onder zijt getrouw tot den dood toe, wordt in den natuurlijken zin verstaan, dat zij van de getrouwheid niet zullen afwijken tot aan het einde des levens; maar in den geestelijken zin, dat zij de waarheden zullen opnemen en erkennen, totdat de valse dingen door dezelve verwijderd, en als het ware uitgedelgd zijn; deze zin immers is eigenlijk voor hen die in de geestelijke wereld zijn, voor wie er niet enige dood is, en daarom wordt hier onder den

dood het einde hunner verzoeking verstaan. Gezegd wordt “totdat zij als het ware uitgedelgd zijn”, omdat de valse en de boze dingen bij den mens niet worden uitgedelgd, maar verwijderd, en wanneer zij verwijderd zijn, schijnen zij alsof zij uitgedelgd waren, omdat de mens, nadat de boze en de valse dingen verwijderd zijn, in de goede en de ware dingen wordt gehouden door den Heer.

103. *En Ik zal u geven de kroon des levens, betekent dat zij dan het eeuwige leven zullen hebben als prijs der overwinning.* Omdat er gehandeld wordt over de verzoeken tot den dood toe, wordt gezegd dat hun de kroon des levens gegeven moet worden, een zodanige als aan de martelaren, die trouw tot aan den dood toe zijn geweest: en omdat de martelaren dit wensten, werden hun derhalve na den dood kronen gegeven, waarmede de prijs der overwinning werd aangeduid: zij verschijnen nog met hun kronen in den Hemel, hetgeen mij te zien is gegeven.

104. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt; dat dit betekent dat hij die deze dingen verstaat, gehoorzame aan de dingen welke het Goddelijk Ware des Woords leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn,* blijkt uit hetgeen boven in n. 87 is ontvouwd, waar eendere dingen staan.

105. *Die overwint, dat dit betekent die strijdt tegen de boze en de valse dingen, en hervormd wordt,* blijkt uit de ontvouwde dingen in n. 88, waar eendere dingen staan.

106. *Zal van den tweeden dood niet beschadigd worden, betekent dat zij daarna niet zullen bezwijken door de boze en de valse dingen uit de hel.* Onder den eersten dood wordt de dood des lichaams verstaan, en onder den tweeden dood de dood der ziel, zijnde de verdoemenis; men zie beneden n. 853, 873; en omdat met *Zijt getrouw tot den dood toe* wordt aangeduid, dat zij de waarheden zullen erkennen totdat de valse dingen door dezelve verwijderd zijn, n. 102, zo volgt dat met *zal van den tweeden dood niet beschadigd worden* wordt aangeduid dat zij daarna niet zullen bezwijken door de boze en de valse dingen uit de hel; daardoor immers worden zij aan de verdoemenis onttrokken.

107. *En aan den Engel der Kerk in Pergamus schrijf, betekent tot hen en aangaande hen, die het al der Kerk stellen in de goede werken, en niet iets in de ware dingen der leer.* Dat die onder de Kerk in Pergamus worden verstaan, blijkt uit de dingen welke aan haar zijn geschreven, in den geestelijken zin verstaan. Maar over dezen moet iets vooraf worden gezegd, opdat men wete wie zij zijn in de Kerk, en hoedanig zij zijn: er zijn twee soorten van mensen, vanuit wie de Christelijke Kerk heden voor het merendeel bestaat; de ene

soort maken degenen uit die in de werken-alleen, en in geen ware dingen zijn; de tweede degenen die in den eredienst-alleen, en niet in de werken, noch in de ware dingen zijn; over de Eerstgenoemde soort wordt hier gehandeld, over de Laatste genoemde in de dingen welke geschreven zijn aan de Kerk in Sardis, n. 154 en vervolg. Zij die in de werken-alleen en in geen ware dingen zijn, zijn zoals zij die handelen en niet verstaan, en daden zonder verstand zijn onbezielt; zij verschijnen vóór de Engelen zoals uit hout gesneden beelden, en zij die verdienste in hun werken hebben gesteld, zoals die gesneden beelden naakt zonder een bedekking over de schaamdelen: zij verschijnen ook zoals schapen zonder wol, en zij die verdienste in de werken stellen, zoals die schapen met drek overdekt: alle Werken immers geschieden uit den wil door het verstand, en in het verstand ontvangen zij het leven, en tevens klederen; vandaar is het, dat die werken, zoals gezegd is, voor de Engelen als onbezielt en naakt verschijnen.

108. *Deze dingen zegt Hij Die het tweesnijdend scherp slagzwaard heeft, betekent den Heer ten aanzien van de ware dingen der leer vanuit het Woord, door welke de boze en de valse dingen worden verstrooid.* In het voorafgaande Hoofdstuk wordt, waar de ZOON DES MENSEN wordt beschreven, zijnde de Heer ten aanzien van het Woord, gezegd dat er gezien werd dat vanuit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitging, Vers 16; dat daarmee de verstrooiing van de valse dingen wordt aangeduid door het Woord en door de leer daaruit, uit den Heer, zie men boven in n. 52. Dit wordt gezegd tot hen en aangaande hen, die het al der Kerk stellen in de werken-alleen, en niet iets in de ware dingen der leer; en omdat dezen de ware dingen der leer nalaten of geringschatten, en zij nochtans noodzakelijk zijn, wordt tot hen in hetgeen volgt gezegd: *Kom tot inkeer; en zo niet; Ik zal u snellijk komen, en zal met hen strijden met het slagzwaard Mijnsmonds*, Vers 16 van dit Hoofdstuk.

109. *Ik ken uw werken; dat dit betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet*, zie men boven in n. 76, waar het is ontvouwd; hier, dat de Heer ziet dat zij in de werken-alleen zijn, en niet in de leerstellige dingen.

110. *En waar gij woont, waar de troon des satans is, betekent hun leven in de donkerheid.* Dat onder den Satan de Hel wordt verstaan vanuit hen die in de valse dingen zijn, zie men boven in n. 97; en in de valse dingen zijn, is in geestelijke donkerheid zijn; de geestelijke donkerheid, de schaduw des doods, en de duisternissen, zijn niet iets anders dan de staat dergenen in de hel die in de valse dingen van het boze zijn, en daarom worden de valse dingen in het Woord daarmee beschreven; waaruit kan vaststaan, dat met den Troon

des satans louter donkerheid wordt aangeduid. Maar hier wordt onder de donkerheid niet verstaan dat zij in louter valse dingen zijn, maar dat zij in geen ware dingen der leer zijn; de ware dingen immers der leer, welke vanuit het Woord zijn, zijn in het licht; vandaar is “niet in de ware dingen zijn” niet in het licht zijn, bijgevolg in de donkerheid: dat de ware dingen in het licht des Hemels zijn, zie men in het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, n. 126 tot 140; en in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 73, 104 tot 113. In het Woord wordt op vele plaatsen gehandeld over hen die in de duisternissen, in de schaduw des doods, en in de donkerheid zijn, wier ogen de Heer zal openen, en onder hen worden de Heidenen verstaan die in de goede werken zijn geweest, maar niet in enige ware dingen, omdat zij den Heer niet gekend, noch het Woord gehad hebben; volslagen eender aan hen zijn diegenen in de Christelijke Wereld die in de werken-alleen, en in geen ware dingen der leer zijn, en daarom zijn zij niet anders dan Heidenen te noemen; zij kennen weliswaar den Heer, maar nochtans gaan zij niet tot Hem, en zij hebben het Woord, maar nochtans zoeken zij daar de ware dingen niet op. Met “kennen waar gij woont” wordt aangeduid weten hoedanig iemand is, aangezien in de Geestelijke Wereld een ieder woont volgens het hoedanige van zijn aandoening. Hieruit kan vaststaan, dat met “gij woont waar de troon des satans is” een leven van het goede in de donkerheid wordt aangeduid. De satanische geesten hebben ook macht in de Geestelijke Wereld door hen die in de werken-alleen zijn, doch zonder hen in het geheel geen; zij binden immers hen aan zich aan, als iemand van hen slechts zegt: Ik ben uw naaste, en derhalve moeten mij goede diensten worden betoond; en dit gehoord hebbende, treden genen naderbij, en verlenen hulp, zonder te onderzoeken wie en hoedanig zo iemand is, omdat zij de ware dingen niet hebben, en door de ware dingen alleen wordt de een van den ander onderkend: dit wordt eveneens aangeduid met “gij woont waar de troon des satans is”.

III. *En gij houdt Mijn Naam, en gij hebt Mijn geloof niet verloochend, betekent terwijl zij toch godsdienst hebben, en een eredienst dienvolgens, en eveneens het Woord erkennen, dat het de Goddelijke Waarheid is.* Dat onder den Naam van Jehovah of van den Heer wordt verstaan alles waardoor Hij vereerd wordt, aldus het al van den godsdienst, zie men boven in n. 81; hier dus dat zij godsdienst hebben, en volgens den godsdienst een eredienst: onder het geloof wordt hier niet het geloof verstaan gelijk als het geloof heden in de Kerk is, maar de Goddelijke Waarheid, aangezien het geloof is van het ware, en het ware is van het geloof; niet wordt iets anders onder het geloof verstaan in den

Hemel, noch iets anders onder het geloof Gods in het Woord; vandaar is het, dat geloof en waarheid in de Hebreeuwse taal één en het zelfde woord zijn, en *Amuna* worden geheten: omdat nu onder het geloof Gods de Goddelijke Waarheid wordt verstaan, en het Woord het Goddelijk Ware zelf is, is het duidelijk dat onder “gij hebt Mijn geloof niet verloochend”, wordt verstaan dat zij erkennen dat het Woord de Goddelijke Waarheid is.

112. *Ook in de dagen in welke Antipas was, Mijn trouwe martelaar, die gedood is bij ulieden waar de satan woont, betekent wanneer alle waarheid door de valse dingen in de Kerk is uitgeblust.* Met den martelaar wordt de belijdenis der waarheid aangeduid, iets eenders als met den getuige boven n. 6, 16, omdat martelaar en getuige in de Griekse Taal één en hetzelfde woord zijn: dat hij met name Antipas wordt genoemd, is vanuit de geestelijke of de engellijke taal. Aangezien met Antipas den martelaar de belijder der waarheid en abstract genomen de waarheid zelf wordt aangeduid, is het duidelijk dat met “in de dagen in welke Antipas was, Mijn trouwe martelaar, die gedood is bij ulieden waar de satan woont” wordt aangeduid wanneer de waarheid door de valse dingen in de Kerk is uitgeblust. Dat onder den Satan de Hel wordt verstaan, waar en vanwaar de valse dingen zijn, zie men boven in n. 97.

113. *Maar ik heb enkele dingen tegen u; dat dit betekent dat tegen hen deze dingen zijn welke volgen,* blijkt zonder ontvouwing.

114. *Dat gij daar hebt die houden de leer van Balaäm, die Balak leerde een aanstoot te werpen vóór de zonen Israëls om dingen der afgodenoffers te eten en te hoereren, betekent dat onder hen degenen zijn die huichelachtige werken doen, door welke de eredienst Gods in de Kerk wordt bezoedeld en verechtreukt.* Dat onder deze dingen degenen worden verstaan die werken doen door welke de eredienst wordt bezoedeld en verechtreukt, blijkt uit de Historische dingen des Woords aangaande Bileam en Balak, den koning van Moab; Bileam immers was een huichelaar en een tovenaer, want hij sprak vanuit Jehovah goed aangaande de zonen Israëls, en toch koesterde hij het in zijn hart om hen te verderven, en verdiert hij hen ook door den aan Balak gegeven raad; waaruit blijkt, dat de werken van hem huichelachtig waren: dat hij een tovenaer is geweest, leest men in Num. xxii: 7; Hfdst. xxiv: 1; Josch. xiii: 22. Dat hij ten gunste van de zonen Israëls sprak, door hen te zegenen, Num. xxiii: 7 tot 15, 18 tot 24; Hfdst. xxiv: 5 tot 9, 16 tot 19; maar dat hij dit sprak vanuit Jehovah, Num. xxiii: 5, 12, 16; Hfdst. xxiv: 13: dat hij het in zijn hart koesterde om hen te verderven, en hen ook verdiert door den aan Balak gegeven raad, Num. xxxi: 16: de raad dien hij had gegeven, Num. xxv: 1, 9, 18: dit was de aanstoot welke hij den zonen Israëls voorwierp, waarover aldus: *In Schittim ving het volk*

aan te hoereren met de dochteren Moabs, en zij riepen het volk tot de slachtoffers harer goden; het volk at, en kromde zich in voor haar goden; vooral bond het zich Baälpeor aan; derhalve werden van Israël vierentwintigduizend gedood, Num. xxv: 1, 2, 3, 9, 18; met de zonen Israëls wordt de Kerk aangeduid; met eten van haar slachtoffers wordt de toeëigening van het heilige aangeduid; en daarom wordt met het eten van de slachtoffers van andere goden, of het eten van dingen der afgodenoffers, de bezoedeling en de ontwijding van het heilige aangeduid; met hoereren wordt aangeduid echtbreken en den eredienst verdraaien; dat met Moab, en vandaar met zijn Koning, en met zijn dochters, ook degenen wordt aangeduid die den eredienst bezoedelen en echtbreken, zie men in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven, n. 2468. Hieruit nu blijkt dat de geestelijke zin dier woorden deze is.

115. *Aldus hebt gij er ook die de leer der Nicolaïeten houden, hetgeen Ik haat, betekent dat onder hen er ook zijn die op verdienste gerichte werken doen.* Dat de werken der Nicolaïeten de op verdienste gerichte werken zijn, zie men boven in n. 86. Bij hen die het al der Kerk en des heils in de goede werken, en niet iets in de ware dingen der leer stellen, zijnde degenen die onder de Kerk in Pergamus worden verstaan, zijn er die huichelachtige werken, voorts die op verdienste gerichte werken doen, maar nochtans niet allen; en daarom wordt gezegd *dat gij daar hebt die de leer van Balaäm houden; voorts: Hebt gij er ook die de leer der Nicolaïeten houden;* en alle werken van den eredienst zijn óf goed, óf op verdienste gericht, óf huichelachtig; en daarom wordt hier over de laatstgenoemde twee gesproken, en over de goede werken na die in hetgeen volgt.

116. *Kom tot inkeer, betekent dat zij zich mogen wachten voor die werken, en de werken mogen doen welke goed zijn.* Dat deze dingen worden aangeduid met tot inkeer komen, is omdat nu gehandeld is over de op verdienste gerichte en de huichelachtige werken, waarvoor degenen zich zullen wachten die het al der Kerk en des heils in de goede werken stellen, en niet iets in de ware dingen der leer, terwijl toch de ware dingen der leer leren, hoe en wat men moet willen en denken, of moet liefhebben en geloven, opdat de werken goed zijn.

117. *En zo niet, Ik zal u snellijk komen, en Ik zal met hen strijden met het slagzwaard Mijnsmonds, betekent dat, indien niet, de Heer met hen zal kampen vanuit het Woord, en hen overtuigen dat hun werken boos zijn.* Maar dit zie men boven in n. 108 ontvouwd.

118. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt; dat dit betekent dat hij die deze dingen verstaat, gehoorzame aan de dingen welke het Goddelijk Ware des Woords leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, zijnde Nova*

Hierosolyma, zullen zijn, blijkt uit hetgeen boven in n. 87 is ontvouwd, waar eendere woorden staan.

119. *Die overwint, dat dit betekent die strijdt tegen zijn boze en valse dingen, en hervormd wordt*, blijkt ook uit hetgeen boven in n. 88 is ontvouwd.

120. *Ik zal hem geven te eten van het weggeborgden manna, betekent de wijsheid, en alsdan de toeëigening van het goede der hemelse liefde in de werken, en zo de verbinding van den Heer met hen die werken.* Onder het weggeborgden Manna, hetwelk degenen zullen hebben die in de goede werken zijn en tevens de ware dingen der leer aan de werken toevoegen, wordt de verborgen wijsheid verstaan zodanig als degenen hebben die in den Derden Hemel zijn; dezen immers zijn, omdat zij in de Wereld in de goede werken en tevens in de ware dingen der leer zijn geweest, in wijsheid boven de overige Engelen, maar in een weggeborgden wijsheid; zij immers is aan hun leven ingeschreven, en niet aldus aan het geheugen; en daarom zijn zij zodanig, dat zij niet spreken over de ware dingen der leer, maar dezelve doen, en zij doen ze omdat zij ze weten, en ze eveneens zien wanneer anderen ze spreken. Dat aan hen het goede der liefde wordt toegeëigend, en de Heer Zich verbindt met hen, die de ware dingen der leer aan de goede werken toevoegen, en zo hun de wijsheid in hun goede dingen geeft, en dat dit is te eten geven van het weggeborgden manna, kan vaststaan uit deze woorden des Heren: *“Het Brood Gods is Hij Die vanuit den Hemel nederdaalt, en der wereld het leven geeft: Ik ben het Brood des levens; uw vaders hebben het Manna gegeten in de woestijn, en zij zijn gestorven. Dit is het Brood hetwelk vanuit den Hemel nederdaalt, opdat hij die daarvan eet, niet sterve: Ik ben het levende Brood, Die vanuit den Hemel ben nedergedaald; indien iemand van dit Brood eet, die zal leven tot in het eeuwige*, Joh. VI: 31 tot 51; waaruit blijkt, dat de Heer Zelf het weggeborgden Manna is, hetwelk in hun werken zal zijn, indien zij tot Hem alleen gaan: of gij zegt de Heer, dan wel het Goede der hemelse liefde, voorts de wijsheid dier liefde, het is hetzelfde. Maar dit is een verborgenheid die bezwaarlijk valt in iemands natuurlijke idee, zolang die oversluiert is met een wolk uit wereldlijke dingen, maar zij valt daarin wanneer die idee het serene en het zonnige heeft, zoals over deze dingen kan worden gezien in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, van den aanvang tot het einde.

121. *En Ik zal hem geven een witten keursteen, betekent de ware dingen begunstigende het goede en daarmede verenigd.* De witte keursteen betekent dit, omdat in de oordelen de stemmen met keurstenen werden verzameld, en met witte die stemmen welke bevestigden; dat het de bevestigende ware

dingen zijn die worden aangeduid, is omdat van wit wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, n. 167, 379; vandaar is het, dat met den witten keursteen worden aangeduid de ware dingen begunstigende het goede; dat zij ook verenigd zijn met het goede, is omdat het goede ze naar zich toehaalt, en ze met zich verenigt; elk goede immers heeft het ware lief, en verbindt een zodanig ware met zich als daarmede overeenkomt, vooral het goede der hemelse liefde; dit verbindt het ware aldus met zich, dat zij geheel en al één maken; vandaar is het dat zij de ware dingen zien vanuit het goede alleen: dezen worden verstaan onder hen die de wet aan hun harten ingeschreven hebben, over wie bij Jeremia: *“Ik zal Mijn wet in het midden van hen geven, en zal die op hun hart schrijven; en zij zullen niet langer, een ieder zijn gezel, of een ieder zijn broeder, lerendoor te zeggen: Leert Jehovah kennen; want een elk zal Mij leren ken, nen”*, xxxi: 33, 34. Zodanig zijn allen die in den Derden Hemel zijn; zij spreken niet vanuit enig geheugen over de ware dingen, maar zien die helder als zij anderen over de ware dingen horen spreken, bovenal als zij het Woord lezen; de oorzaak hiervan is deze, dat zij in het huwelijk zelf van het goede en het ware zijn: zodanig worden diegenen in de Wereld, die tot den Allenen Heer zijn gegaan, en de goede werken hebben gedaan, omdat zij volgens de ware dingen des Woords zijn: over hen zie men enige dingen in het werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, n. 25, 26, 270, 271.

122. *En in den Keursteen een nieuwen naam geschreven, betekent dat zij zo het hoedanige van het goede zullen hebben als zij eerder niet hadden.* Dat de Naam het hoedanige ener zaak aanduidt, zie men boven in n. 81; hier derhalve het hoedanige van het goede; al het hoedanige van het goede is vanuit de ware dingen daarmede verenigd; het goede immers zonder de ware dingen is zoals brood en spijs zonder wijn en water, welke niet voeden; en eveneens zoals een vrucht waarin geen sap is; zij verschijnen ook zoals bomen van bladeren ontbloomt, waaraan droge, van de herfst overgelaten appels hangen: dit wordt ook verstaan onder deze woorden des Heren: *“Een elk zal met vuur gezouten worden, en elk slachtoffer zal met zout gezouten worden: het zout is goed; indien echter het zout onzout wordt, waarmede zult gij het smakelijk maken; hebt zout in uzelf”*, Markus ix: 49, 50; het zout daar is het verlangen naar het ware.

123. *Welken niemand kent dan die hem ontvangt, betekent hetwelk aan niemand verschijnt omdat het aan hun leven is ingeschreven.* Dat de met het goede verenigde ware dingen bij hen niet aan het geheugen, maar aan hun leven zijn ingeschreven, zie men vlak boven in n. 121, 122; en hetgeen aan het allene leven, en niet aan het geheugen is ingeschreven, verschijnt niet aan iemand, zelfs niet aan hen, tenzij daarvanuit dat zij doervatten of het waar is, en wat

het ware is, wanneer zij horen en lezen; de innerlijke dingen van hun gemoed zijn immers geopend tot aan den Heer; en omdat de Heer in hen is, en Hijzelf alle dingen ziet, maakt Hij derhalve dat zij zien zoals uit zich; maar nochtans weten zij vanuit hun wijsheid, dat zij de ware dingen niet zien uit zich, maar uit den Heer. Hieruit nu kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder al deze dingen: *“Ik zal hem geven te eten van het weggeborgen manna, en Ik zal hem geven een witten keursteen, en in den keursteen een nieuwen naam geschreven, welken niemand kent dan die hem ontvangt;* waarmede kort samengevat wordt aangeduid, dat zij Engelen van den Derden Hemel zullen zijn, indien zij het Woord lezen, daaruit de ware dingen der leer putten, en tot den Heer gaan.

124. *En aan den Engel der Kerk in Thyatire schrijf, betekent tot hen en aangaande hen die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, en vandaar in de goede werken; en eveneens tot hen en aangaande hen die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, en vandaar in de boze werken.* Dat dezen en genen worden beschreven door de Kerk van die van Thyatire, blijkt uit de dingen welke aan haar geschreven zijn, in den geestelijken zin verstaan.

125. *Deze dingen zegt de Zoon Gods, hebbende ogen zoals een vlam vuurs, betekent den Heer ten aanzien van het Goddelijke Wijsheid der Goddelijke Liefde.* Dat dit wordt aangeduid, zie men boven in n. 48 ontvouwd.

126. *En Zijn voeten blinkend koper gelijk; dat dit het Natuurlijk Goddelijk Goede betekent,* staat vast uit hetgeen eerder in n. 49 is ontvouwd.

127. *Ik ken uw werken; dat dit betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet,* zie men boven in n. 76, waar het ontvouwd is.

128. *En naastenliefde, en dienst, betekent de geestelijke aandoening, welke de naastenliefde wordt genoemd, en de werking ervan.* Dat de naastenliefde een geestelijke aandoening is, is omdat de naastenliefde [charitas] de liefde jegens den naaste is, en de liefde jegens den naaste is die aandoening: dat de dienst de werking ervan is, is omdat in het Woord Dienaren diegenen worden geheten die de dingen werken welke der naastenliefde zijn: de mens die een vereerder Gods is, wordt nu eens dienstknecht, dan weer dienaar genoemd; en dienstknecht Gods wordt hij geheten die in de ware dingen is, en dienaar Gods hij die in de goede dingen is; de oorzaak hiervan is, dat het ware aan het goede van dienst is, en het goede het ware bedient; dat diegene een dienstknecht wordt geheten die in de ware dingen is, zie men boven in n. 3; dat echter diegene een dienaar wordt geheten die in het goede is, blijkt uit deze plaatsen: *“Gijlieden zult priesters van Jehovah worden genoemd, Dienaren uws Gods”*, Jes. LXI: 6 *“Mijn verbond zal niet tevergeefs worden met de Levieten, Mijn dienaren”*, Jerem. XXXIII: 21; zij worden dienaren genoemd, omdat de

priesters den Heer uitbeeldden ten aanzien van het Goddelijk Goede. “*Zegent Jehovah, al Zijn heirscharen, gij Dienaren die Zijn wil doet*”, Psalm CIII: 21, 22. “*Jehovah maakt Zijn Engelen Geesten, Zijn Dienaren een vlamvend vuur*”, Psalm CIV: 4; de engelen-geesten zijn zij die in de ware dingen zijn, en de engelen-dienaren zij die in de goede dingen zijn; het vlamvende vuur betekent ook het goede der liefde. “*Jezus zeide: Zo wie zal willen groot zijn, die moet uw Dienaar zijn, en zo wie zal willen de eerste zijn, die moet uw Dienstknecht zijn*”, Matth. XX: 26, 27; Hfdst. XXIII: 11, 12; dienaar wordt daar gezegd van het goede, en dienstknecht van het ware. Iets eenders wordt met bedienen en dienst aangeduid bij Jes. Hfdst. LXI: 6; Joh. XII: 26; Lukas XII: 37, en elders. Hieruit blijkt, dat met “naasteliefde en dienst” de geestelijke aandoening en de werking ervan wordt aangeduid; het goede immers is der naasteliefde, en het ware is des geloofs.

129. *En geloof, en uw lijdzaamheid, betekent de waarheid, en de beijverend om haar te verwerven en te leren.* Dat het geloof de waarheid betekent, zie men boven in n. III, en dat dan de lijdzaamheid betekent de beijvering en den arbeid om haar te verwerven en te leren volgt daaruit.

130. *En de laatste zijnde meer dan de eerste, betekent de aanwassing ervan vanuit de geestelijke aandoening van het ware, welke de naasteliefde is.* Onder “de werken, de laatste meer dan de eerste” worden alle dingen van hun naasteliefde en geloof verstaan, want deze zijn de innerlijke dingen vanuit welke de werken zijn, n. 73, 76, 94; deze aanwassing grijpen plaats wanneer de naasteliefde op de eerste plaats is, en het geloof op de tweede, want de naasteliefde is de geestelijke aandoening van het goede te doen, en vanuit die is de geestelijke aandoening van het ware te weten, want het goede heeft het ware lief, zoals de spijs den drank; het wil immers gevoed worden, en het wordt gevoed door de ware dingen; vandaar is het, dat zij die in de echte naasteliefde zijn, aanhoudende aanwassing van het ware hebben: deze zijn het dus die worden aangeduid met “Ik ken uw werken, de laatste meer dan de eerste”.

131. *Maar Ik heb enkele dingen tegen u, betekent dat deze dingen welke volgen, hun tot een aanstoot kunnen zijn.* Nu volgt immers over het van de naasteliefde gescheiden geloof, hetwelk hun die in het geloof vanuit de naasteliefde zijn, tot een aanstoot kan zijn.

132. *Dat gij toelaat de vrouw Jezabel, betekent dat in de Kerk bij hen er zijn, die het geloof scheiden van de naasteliefde, en dat alleen zaligmakend maken.* Dat het van de naasteliefde gescheiden geloof onder de Vrouw Jezabel wordt verstaan, blijkt uit hetgeen nu volgt, als het door den geestelijken zin in een

reeks wordt ontwikkeld, en met dat geloof vergeleken: de euveldeeden immers van Jezabel, de echtgenote van Achab, waren de volgende: Dat zij heenging en Baäl diende, en voor hem een altaar oprichtte in Samaria, en een bos maakte, 1 Kon. xvi: 31, 32, 33. Dat zij de profeten van Jehovah doodde, 1 Kon. xviii: 4, 13. Dat zij Elia wilde doden, Hfdst. xix: 1, 2. Dat zij met list door valse getuigen in te schuiven, aan Naboth den wijngaard wegnam, en hem doodde, Hfdst. xxi: 6, 7, en vervolg. Dat haar vanwege die euveldeeden door Elia werd voorzgd, dat de honden haar zouden eten, Hfdst. xxi: 23. Dat zij geworpen werd uit het venster waar zij geblanket stond, en dat van haar bloed gesprengd werd aan den wand, en aan de paarden, die haar vertraden, 11 Kon. ix: 32, 33, 34. Aangezien alle Historische dingen evenzeer als de Profetische dingen des Woords de Geestelijke dingen der Kerk betekenen, aldus ook deze dingen; dat deze dingen het van de naastenliefde gescheiden geloof betekenen, staat vast uit den geestelijken zin, en dan uit de vergelijking: want met heengaan en Baäl dienen, en hem een altaar oprichten, en een bos maken, wordt aangeduid de begeerten van elk geslacht dienen, of, wat hetzelfde is, den duivel, door niet te denken over enige boze begeerte, noch over enige zonde, zoals degenen doen die geen leer der naastenliefde en des levens hebben, maar die van het geloof-alleen: met de profeten doden, wordt aangeduid de ware dingen der leer vanuit het Woord vernietigen: met Elia willen doden, wordt aangeduid het Woord zelf evenzo willen vernietigen: met aan Naboth den wijngaard afnemen en hem doden, wordt aangeduid de Kerk zelf willen vernietigen, want de wijngaard is de Kerk: met de honden die haar aten, worden de begeerten aangeduid: met het neerwerpen vanuit het venster, het spatten van het bloed aan den wand, en de vertreding door de paarden, wordt de ondergang van hen aangeduid, want die afzonderlijke dingen duiden ook aan; het venster het ware in het licht, het bloed het valse, de wand het ware in laatsten, het paard het verstand des Woords. Daaruit kan men opmaken, dat die dingen, vergeleken met het van de naastenliefde gescheiden geloof, daarmede samenvallen, zoals nog meer kan vaststaan uit hetgeen volgt in de Apocalyps, waar over dat geloof wordt gehandeld.

133. *Die zichzelf zegt een profetes te zijn, betekent en die het geloof maken tot de leer zelf der Kerk, en daarop alle Theologie grondvesten.* Dat met den profet in het Woord de leer der Kerk wordt aangeduid, zie men boven in n. 8; evenzo dus met de profetes. Dat in de Hervormde Christelijke Kerk het geloof-alleen als enig middel der zaliging is aanvaard, en dat vandaar de werken der naastenliefde als niet zaligmakend van het geloof zijn gescheiden,

is bekend; vandaar is het, dat de algehele Leer van des mensen zaliging, welke de Theologie wordt genoemd, heden dat geloof is, deswege de vrouw Jezabel.

134. *Mijn dienstknechten te leren en te verleiden om te hoereren, betekent vanuit welk geloof het geschiedt dat de ware dingen des Woords worden vervalst.* De dienstknechten des Heren leren en verleiden, is diegenen leren en verleiden die in de ware dingen vanuit het Woord onderricht kunnen en willen worden; dat diegenen dienstknechten des Heren worden geheten die in de ware dingen zijn, zie men boven in n. 3, 128; en met hoereren wordt aangeduid het Woord echtbreken en vervalsen; dat dit met hoereren wordt aangeduid, is omdat in de afzonderlijke dingen des Woords het huwelijk van het goede en het ware is, en dit huwelijk wordt verbroken, wanneer het goede wordt gescheiden en weggenomen van het ware: dat in de afzonderlijke dingen des Woords het huwelijk van den Heer en de Kerk is, en vandaar het huwelijk van het goede en het ware, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 80 tot 90; daarvandaan is het dat met hoereren wordt aangeduid de goede dingen des Woords echtbreken en de ware dingen des Woords vervalsen; en omdat dit geestelijke hoererijs is, worden derhalve ook zij die vanuit de eigen rede het Woord hebben vervalst, na den dood, als zij in de Geestelijke Wereld komen, hoereerders: en, wat nog voor de wereld ligt verscholen, is dit dat zij die het geloof-alleen hebben bevestigd tot aan de buitensluiting van de werken der naastenliefde toe, in de begeerte der echtbreuk van een zoon met zijn moeder zijn; dat dezen in de begeerte van een zo schandelijke echtbreuk zijn, is meermalen in de Geestelijke Wereld doorvat; onthoud dit, en doe navorsing na den dood, en gij zult bevestigd worden; dit heb ik eerder niet durven onthullen, omdat het de oren kwetst. Deze echtbreuk wordt aangeduid met de echtbreuk van Ruben met Bilhah, zijns vaders bijwif, Gen. xxxv: 22, want met Ruben wordt dat geloof aangeduid, weswege hij vervloekt werd door Israël, zijn vader, en hem daarna het eerstgeboorterecht werd ontnomen; immers, Israël, zijn vader, zeide, over zijn zonen profeterende, aangaande Ruben: *“Ruben, min eerstgeborene, gij, mijn sterkte, en het beginsel mijner krachten, licht zoals water, gij zult niet uitmunten, omdat gij uws vaders leger hebt beklommen; toen hebt gij ontwijjd; hij heeft mijn sponde beklommen”*, Gen. xlix: 3, 4: dat hem derhalve het eerstgeboorterecht werd ontnomen: *“Ruben, de eerstgeborene Israëls; maar omdat hij zijn vaders sponde bezoedeld had, werd zijn eerstgeboorterecht gegeven aan de zonen van Jozef”*, 1 Kron. v: 1. Dat door Ruben werd uitgebeeld het ware vanuit het goede, of het geloof vanuit de naastenliefde, en daarna het van het goede gescheiden ware, of het van de naastenliefde gescheiden geloof,

zal men in de Ontvouwing tot Hfdst. VII: vers 5, zien. Dat met de hoererijen de echtbrekingen van het goede en de vervalsingen van het ware in het Woord worden aangeduid, kan vaststaan uit deze plaatsen: “Toen Jehoram Jehu zag, zeide hij: Is het vrede, Jehu. Deze zeide: Wat vrede, tot aan de HOERERIJEN van uw moeder, Isabel, en haar vele bezweringen”, II Kon. IX: 22; onder de hoererijen van Isabel worden niet deze of gene hoererijen verstaan, maar haar daden, waarover boven n. 132. “Uw zonen zullen 70 jaren weidende zijn in de woestijn, en zullen uw HOERERIJEN dragen, Num. XIV: 33. “Ik zal de ziel uitroeien die acht geeft op de waarzeggers en de duivelskunstenaars om die na te HOEREREN”, Levit. XX: 5, 6. “Niet moet een verbond gesloten worden met de inwoners des lands, opdat zij niet HOEREREN achter hun goden”, Exod. XXXIV: 15. “Jeruzalem, gij hebt vertrouwd op uw schoonheid, en hebt GEHOEREERD vanwege uw faam, dermate dat gij uw HOERERIJEN hebt uitgestort over elken voorbijganger: gij hebt GEHOEREERD met de zonen van Egypte, uw naburen, groot van vlees, en gij hebt uw HOERERIJ vermenigvuldigd. Gij hebt GEHOEREERD met de zonen van Asshur sedert er voor u geen verzadigdheid is, met wie gij hebt GEHOEREERD: gij hebt uw HOERERIJ vermenigvuldigd tot aan Chaldea toe. OVERSPELIGE vrouw, onder haar man neemt zij de vreemden aan. Allen gaven aan hun Loonhoeren loon, doch gij hebt lonen gegeven aan allen, opdat zij van rondom tot u in uw HOERERIJEN zouden komen: en daarom, LOONHOER, hoor het Woord van Jehovah”, Ezech. XVI: 15, 16, 26, 28, 29, 32, 33, 35, en vervolg. Daar is Jeruzalem de Israëlitische en de Joodse Kerk; onder haar hoererijen worden de echtbrekingen en de vervalsingen van het Woord verstaan; en omdat in het Woord met Egypte de wetenschap van den natuurlijke mens wordt aangeduid, met Asshur de redenering daaruit, met Chaldea de ontwijding van het ware, en met Babel de ontwijding van het goede, wordt derhalve gezegd dat zij met hen heeft gehoereerd. “Twee vrouwen, dochters van één moeder, hebben GEHOEREERD in Egypte, in haar jeugd hebben zij GEHOEREERD: De ene heeft GEHOEREERD onder Mij, en zij beminde de minnaren, de Assyriërs die nabij waren; zij gaf haar HOERERIJEN op hen; evenwel verliet zij haar HOERERIJEN in Egypte niet. De andere verdierf haar liefde meer dan zij, en haar HOERERIJEN boven de HOERERIJEN der zuster; zij deed tot de HOERERIJEN toe, zij had de Chaldeën lief; tot haar kwamen de zonen van Babel tot de BIJLIGGING DER LIEFDEN, en zij bezoedelden haar door hun HOERERIJ”, Ezech. XXIII: 2, 3, 5, 7, 8, 11, 14, 16, 17 en vervolg. De twee dochters van dezelfde moeder zijn ook de Israëlitische en de Joodse Kerk, welke echtbrekingen en vervalsingen van het Woord hier evenals boven door hoererijen worden beschreven. Desgelijks in deze plaatsen: “Gij hebt GEHOEREERD met vele gezellen; gij hebt het land

ontwijd met uw HOERERIJEN en uw boosheid: hebt gij gezien wat de afgekeerde Israël gedaan heeft; zij ging henen op allen hogen berg, en HOERERIJEN: ook de trouweloze Juda ging henen en heeft GEHOEREERD; dermate dat zij van de stem harer HOERERIJ het land heeft ontwijd; zij BOELEERDE met steen en hout”, Jerem. III: 1, 2, 6, 8, 9. En elders: “Gaat om door de straten van Jeruzalem, en zoekt of gij een man vindt die is doende gericht en zoekende de waarheid; toen Ik hen verzadigd had, hebben zij GEHOEREERD, en zijn bij hopen gekomen in het huis der LOONHOER”, Jerem. v: 1, 7. “Uw ECHTBREUKEN, uw gehinnik, de snoodheid uwer HOERERIJ, uw verfoeiselen, op de heuvelen in het veld heb Ik gezien; wee u, Jeruzalem, gij zult niet rein worden”, Jerem. XIII: 27. “In de Profeten van Jeruzalem heb Ik een verschrikkelijke verstoktheid gezien tot ECHTBREKEN en in leugen te gaan”, Jerem. XXIII: 14. “Zij hebben dwaasheid gedaan in Israël; zij hebben GEHOEREERD, en zij hebben Mijn Woord in Mijn Naam leugenachtig gesproken”, Jerem. XXIX: 23. “Zij hebben tegen Mij gezondigd; Ik zal hun heerlijkheid in schande verkeren; zij HOEREERDEN omdat zij Jehovah verlaten hebben: HOERERIJ heeft hun hart in beslag genomen: uw dochteren HOEREREN, en uw schoondochteren plegen ECHTBREUK”, Hoschea IV: 7, 10, 11, 13. “Ik ken Efraïm, dat hij stellig GEHOEREERD heeft, en Israël bezoedeld is”, Hoschea v: 3. “In het huis Israëls heb Ik een schandelijke zaak gezien; daar heeft Efraïm GEHOEREERD, en is Israël bezoedeld”, Hoschea VI: 10; Israël is daar de Kerk, en Efraïm het verstand des Woords, vanuit hetwelk en volgens hetwelk de Kerk is; en daarom wordt gezegd “Efraïm heeft gehoereerd, en Israël is bezoedeld”. Aangezien de Kerk het Woord had vervalst, werd aan den Profeet Hoschea bevolen, zich een Loonhoer tot echtgenote te nemen, al zeggende: *Neem u een vrouw der HOERERIJEN en kinderen der HOERERIJEN, omdat het land door te HOEREREN HOEREERT achter Jehovah*, Hoschea I: 2; opnieuw: “*Bemin een vrouw, bemind van een genoot, en een ECHTBREEKSTER*”, Hoschea III: 1. Aangezien de Joodse Kerk zodanig was, werd de Joodse natie derhalve door den Heer een OVERSPELIG GESLACHT genoemd, Matth. XII: 39; Hfdst. XVI: 4; Markus VIII: 38; en bij Jesaja ZAAD DES ECHTBREKERS, LVII: 3; en bij Nahum: “*Wee der stad der bloeden, gans in leugen, veelheid der doorboorden vanwege de veelheid der HOERERIJEN der HOER, verkopende de natiën door haar HOERERIJEN*”, III: 1, 3, 4. Aangezien Babylon meer dan de overigen in de Christelijke Wereld het Woord schendt en vervalst, wordt zij derhalve de grote Loonhoer genoemd, en van haar het volgende gezegd in de Apocalyps: “*Babylon heeft uit den wijn des toorns HARER HOERERIJ alle natiën gedrenkt*”, XIV: 8. “*Babylon heeft uit den wijn der woede harer HOERERIJ alle natiën gedrenkt, en de koningen der aarde hebben met haar GEHOEREERD*”, XVIII: 3.

“De Engel zeide: Ik zal u tonen het gericht der grote LOONHOER, met welke de koningen der aarde GEHOEREERD hebben”, XVII: 1, 2. “Hij heeft gericht de grote LOONHOER, die de aarde verdorven heeft met haar HOERERIJ”, XIX: 2. Hieruit nu blijkt duidelijk dat echtbreken en hoereren betekenen de goede en de ware dingen des Woords echtbreken en vervalsen.

135. *En dingen der afgodenoffers te eten; dat dit betekent vandaar de bevuiling van den eredienst, en de ontwijdingen,* blijkt uit hetgeen boven in n. 114 is ontvouwd; want zij die de goede dingen echtbreken, eigenen zich onreine dingen toe, en door die bevuilen en ontwijden zij den eredienst.

136. *En Ik heb haar tijd gegeven opdat zij tot inkeer zou komen van haar hoererij, en zij is niet tot inkeer gekomen, betekent dat zij die zich in die leer bevestigd hebben, niet terugtreden, hoewel zij de tegengestelde dingen in het Woord zien.* Met terugtreden van de hoererij, wordt hier aangeduid daarvan terugtreden het Woord te vervalsen; dat zij er de dingen zien die tegengesteld zijn aan hun leer, blijkt uit duizend plaatsen in het Woord, waar gezegd wordt dat de boze dingen geschuwd, en de goede dingen gedaan moeten worden; voorts dat zij die de goede dingen doen, in den Hemel komen, en die de boze dingen doen in de hel; alsmede dat het geloof zonder de werken dood en duivels is. Men kan vragen: Wat van het Woord hebben zij vervalst, of waar hebben zij met het Woord geestelijk gehoereerd? Het antwoord is, dat zij het ganse Woord hebben vervalst; het ganse Woord immers is niets anders dan de Leer der liefde tot den Heer en der liefde jegens den naaste, want de Heer zegt “*dat van de geboden aangaande die beide liefden de Wet en de Profeten afhangen*”, Matth. XXII: 40; er is in het Woord eveneens de leer des geloofs, maar niet van een zodanig geloof, doch van het geloof der liefde.

137. *Zie, Ik zal haar te bed werpen, en die met haar boeleren, in een grote verdrukking, betekent dat zij zo overgelaten moeten worden in hun leer met de vervalsingen, en dat zij zwaar bestookt moeten worden door de valse dingen.* Dat met het Bed de leer wordt aangeduid, zal men aanstonds zien; dat met de boelerenden de vervalsingen van het ware worden aangeduid, zie men boven in n. 134, 136; en dat met de verdrukking de bestoking door de valse dingen wordt aangeduid, n. 33, 95, 101; vandaar met de grote verdrukking een zware bestoking. Dat het Bed de leer betekent, is vanuit de overeenstemming; want zoals het lichaam neerligt in zijn bed, aldus het gemoed in zijn leer: maar met het Bed wordt de leer aangeduid welke een ieder zich òf vanuit het Woord, òf vanuit het eigen inzicht verwerft, want in dezelve rust zijn gemoed en slaapt als het ware. De Bedden waarin men in de Geestelijke Wereld neerligt, zijn niet vanuit een anderen oorsprong; daar heeft een ieder een Bed volgens

het hoedanige van zijn wetenschap en inzicht; de wijzen hebben prachtige bedden, de onwijzen minderwaardige, en de vervalsers smerige. Dit wordt met het Bed aangeduid bij Lukas: *“Ik zeg u: In dien nacht zullen twee in één BED zijn; de een zal aangenomen, de ander verlaten worden”*, XVII: 34; dit aangaande het Laatste Oordeel; twee in één Bed, zijn twee in één leer, maar niet in een eender leven. Bij Johannes: *“Jezus zeide tot den kranke: Sta op, neem uw BED op, en wandel; en hij nam zijn BED op, en wandelde”*, v: 8 tot 12; en bij Markus: *“Jezus zeide tot den verlamde: Zoon, uw zonden zijn u vergeven; en Hij zeide tot de Schriftgeleerden: Wat is lichter, te zeggen: De zonden zijn u vergeven; of te zeggen: Sta op, neem uw BED op, en wandel? Toen zeide Hij: Sta op, neem uw BED op en wandel; en hij nam het BED op, en ging uit van hen”*, II: 5, 9, II, 12; dat hier met het Bed iets wordt aangeduid, is duidelijk, omdat Jezus zegt: Wat is lichter, te zeggen: De zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Neem uw Bed op, en wandel; met het Bed dragen, en wandelen wordt aangeduid: overpeinzen in de leer; aldus wordt het in den Hemel verstaan. Met het Bed wordt ook de leer aangeduid bij Amos: *“Zoals de herder ontruikt aan den mond des leeuws, aldus zullen de zonen Israëls ontruikt worden, die wonen in Samaria, in den hoek van het BED, en in het uiterste einde van de SPONDE, III: 12; in den hoek van het bed en in het uiterste einde van de sponde, is verder verwijderd van de ware en de goede dingen der leer. Met het Bed en de Sponde, en met de Legerstede, wordt elders iets eenders aangeduid, zoals in Jes. XXVIII: 20; Hfdst. LVII: 2, 7, 8; Ezech. XXIII: 41; Amos VI: 4; Micha II: 1; Psalm IV: 4; Psalm XXXVI: 5; Psalm XLI: 4; Job VII: 13; Levit. XV: 4, 5. Aangezien met Jakob in de Profetische dingen des Woords de Kerk ten aanzien van de leer wordt aangeduid, wordt er derhalve van hem gezegd *dat hij zich inkromde op het hoofd des BEDS, Gen. XLVII: 31; dat hij, toen Jozef kwam, op het BED zat, Gen. XLVIII: 2; dat hij de voeten samenlegde op het BED, en den geest gaf, Gen. XLIX: 33; aangezien met Jakob de leer der Kerk wordt aangeduid, verscheen mij derhalve enige malen, wanneer ik over Jakob dacht, van boven naar voren een in bed liggende man.**

138. *Indien zij niet tot inkeer komt van haar werken; dat dit betekent indien zij niet ervan willen terugtreden, het geloof van de naastenliefde te scheiden, en het Woord te vervalsen, kan vaststaan zonder verdere ontvouwing.*

139. *En haar zonen zal Ik door den dood ombrengen, betekent dat alle ware dingen vanuit het Woord bij hen in valse dingen verkeerd zullen worden. Met de zonen worden in het Woord de ware dingen aangeduid, en in den tegengestelden zin de valse dingen; en daarom betekent de zonen doden, de ware dingen in valse dingen verkeren; zo immers vergaan zij; onder de*

gedoden en de doorboorden van Jehovah wordt ook niet iets anders verstaan: met haar zonen door den dood ombrengen, wordt ook verstaan de valse dingen van hen verdoemen. Dat de zonen de ware dingen aanduiden, en in den tegengestelden zin de valse dingen, is omdat in den geestelijken zin des Woords onder de verwekkingen Geestelijke verwekkingen worden verstaan, evenzo onder de Bloedverwantschappen en Aanverwantschappen, aldus onder de namen ervan, zoals onder Vader, Moeder, Zonen, Dochteren, Broeders, Zusters, Schoonzonen, Schoondochteren, en de overigen; vanuit de Geestelijke verwekking worden ook geen andere zonen en dochteren geboren dan ware dingen en goede dingen; men zie beneden n. 542, 543.

140. *Opdat alle Kerken het zullen leren kennen, dat Ik het ben die nieren en harten doorvors, betekent opdat de Kerk wete dat de Heer ziet hoedanig ware en hoedanig goede een ieder heeft.* Met de zeven Kerken wordt de algehele Kerk aangeduid, zoals eerder; en met de Nieren en de Harten doorvorsen, wordt aangeduid alle dingen zien die de mens gelooft en die hij liefheeft, aldus hoedanig zijn ware en hoedanig zijn goede is: dat dit met de Nieren en de Harten doorvorsen wordt aangeduid, is vanuit de overeenstemming; het Woord immers bestaat in den zin der letter des Woords uit louter overeenstemmingen; de Overeenstemming is daarvandaan, dat evenals de Nieren het bloed zuiveren van de onzuivere dingen, welke de urineachtige worden genoemd, en het Hart het bloed zuivert van de onreine dingen, welke klodders worden genoemd, evenzo het ware des geloofs den mens zuivert van de valse dingen, en het goede der liefde van de boze dingen. Vandaar is het, dat de Ouden de Liefde en de aandoeningen ervan in het Hart stelden, en het inzicht en de doorvatting ervan in de Nieren; zoals uit het volgende in het Woord kan vaststaan: “Zie, Gij verlangt de Waarheid in de NIEREN, en in het verborgene maakt Gij mij de wijsheid bekend”, Psalm LI: 8. “Gij bezit de NIEREN; mijn been was voor U niet verholen, als ik in het verborgene gemaakt ben”, Psalm CXXXIX: 13, 15. “Mijn HART verbitterde zich, en met mijn NIEREN prikkel ik mg; maar ik, dwaas, leer niet kennen”, Psalm LXXIII: 21, 22. “Ik, Jehovah, doorvorsende het HART, en beproevende de NIEREN, en om een ieder te geven naar zijn wegen”, Jerem. XVII: 10. “Gij zijt nabij in hun mond, en verre van hun NIEREN; Jehovah, Gij zult mij zien, en mijn HART beproeven”, Jerem. XII: 2, 3. “Jehovah, Rechter der gerechtigheid, beproevende de NIEREN en het HART”, Jerem. XI: 20; Hfdst. XX: 12. “Bevestig den gerechte, want Gij die de HARTEN en de NIEREN beproeft, zijt een gerechte God”, Psalm VII: 10. “Proef mij, Jehovah, en verzoek mij, onderzoek mijn NIEREN en mijn HART”, Psalm XXVI: 2; met de Nieren worden in deze plaatsen de ware dingen van het

inzicht en van het geloof aangeduid, en met het HART het goede der liefde en der naastenliefde. Dat het Hart de liefde en de aandoeningen ervan betekent, zie men in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, n. 371 tot 393.

141. *En Ik zal een ieder geven naar zijn werken, betekent dat Hij een ieder geeft volgens de naastenliefde en het geloof ervan, welke in de werken zijn.* Dat de werken de samenhoudende dingen der naastenliefde en des geloofs zijn, en dat de naastenliefde en het geloof zonder de werken slechts zoals luchtspiegelingen zijn welke verdwijnen na verschenen te zijn, zie men boven in n. 76.

142. *Tot ulieden echter zeg Ik, en tot de overigen in Thyatire, zovelen als er deze leer niet hebben; dat dit betekent tot hen bij wie de leer is van het geloof gescheiden van de naastenliefde, en tot hen bij wie de leer is van het geloof verbonden met de naastenliefde,* blijkt uit hetgeen boven is gezegd, aldus zonder ontvouwing.

143. *En die de diepten des satans, zoals zij zeggen, niet hebben leren kennen, betekent die de innerlijke dingen van hen, welke louter valse dingen zijn, niet verstaan.* Dat onder den Satan de hel wordt verstaan vanuit degenen die in de valse dingen zijn, en abstract genomen de valse dingen, zie men boven in n. 97; vandaar wordt met de diepten van hem de innerlijke dingen der van de naastenliefde gescheiden leer aangeduid, welke louter valse dingen zijn: de diepten en de innerlijke dingen dier leer zijn de dingen die in hun Boeken, en in de Voorlezingen in de Gymnasia, en vandaar in de Predikingen worden overgeleverd; en hoedanig deze zijn, zie men in hetgeen aan het Eerste Hoofdstuk is vooruitgezonden, waar de leerstellige dingen van hen zijn aangevoerd; in het bijzonder daar aangaande de RECHTVAARDIGMAKING DOOR HET GELOOF EN AANGAANDE DE GOEDE WERKEN; waar men zie gezegd dat alleen de Geestelijken de verborgenheden van die leer kennen, niet echter de Leken; en daarom worden dezen voornamelijk verstaan onder hen die de diepten niet hebben leren kennen.

144. *Ik leg op u niet een anderen last, betekent, dat zij zich mogen wachten voor hen.* De oorzaak hiervan is, dat zij hun valse dingen door redeneringen vanuit den natuurlijken mens bevestigen, en door enige dingen vanuit het Woord, welke zij vervalsen; door deze dingen immers kunnen zij verleiden; zij zijn zoals slangen in het gras, die de voorbijgangers bijten; of zoals verborgen vergiften die de geen kwaad vermoedenden doden.

145. *Evenwel, hetgeen gij hebt, behoudt dat totdat Ik kom, betekent dat zij die weinige dingen welke zij vanuit de naastenliefde en het geloof vanuit het Woord weten, mogen behouden en dienvolgens leven, totdat de Nieuwe Hemel en de*

Nieuwe Kerk in wording komt, zijnde de Komst des Heren: dezen immers, en geen anderen, nemen de dingen op die de Leer van Nova Hierosolyma aangaande den Heer en de Naastenliefde leert.

146. *En die overwint en tot het einde toe Mijn werken bewaart, betekent die strijden tegen de boze en de valse dingen, en hervormd worden, en daadwerkelijk in de naastenliefde en het geloof daaruit zijn, en daarin aanblijven tot aan het einde des levens.* Dat overwinnen is strijden tegen de boze en de valse dingen, zie men boven in n. 88; en dat de werken zijn de naastenliefde en het geloof daaruit met de daad, n. 76, 141; dat bewaren tot het einde toe, is daarin zijn en aanblijven tot aan het einde des levens, is duidelijk.

147. *Ik zal hem mogendheid geven over de natiën, betekent dat zij bij zich de boze dingen welke uit de hel zijn, zullen overwinnen.* Dat onder de natiën in het Woord degenen worden verstaan die in het goede zijn, en in den tegengestelden zin degenen die in het boze zijn, aldus abstract genomen, de goede dingen en de boze dingen, zie men beneden in n. 483; hier dus wordt met mogendheid geven over de natiën aangeduid: geven dat zij bij zich de boze dingen uit de hel overwinnen.

148. *En hij zal dezelve regeren met een ijzeren roede, betekent door de ware dingen vanuit den zin der letter des Woords, en tevens door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel.* Dat deze dingen worden aangeduid met de roede of den stok van ijzer, is omdat met de roede of den stok in het Woord de macht wordt aangeduid, en met het ijzer het natuurlijk ware wordt aangeduid, deswege de natuurlijke zin des Woords, en tevens het natuurlijk schijnsel van den mens; in deze twee bestaat de macht van het ware. Dat het Goddelijk Ware in den natuurlijken zin des Woords, zijnde de Zin der letter ervan, in zijn macht is, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 37 tot 49; ter oorzaak hiervan dat de Zin der letter is de basis, de samenhouder, en het firmament van den geestelijken Zin ervan, n. 27 tot 36: en dat alle macht is in de laatsten, welke de natuurlijke dingen worden genoemd, in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, n. 205 tot 221; bijgevolg in den Natuurlijken Zin der letter des Woords, en in het Natuurlijk Schijnsel van den mens; deze dingen zijn dus de ijzeren roede, waarmede hij de natiën zal regeren, dat is, de boze dingen welke uit de hel zijn, zal overwinnen. Eendere dingen worden met de ijzeren Roede aangeduid in deze plaatsen: “*Gij zult de natiën verpletteren met een IJZEREN ROEDE, zoals een pottenbakkersvat zult Gij dezelve in stukken slaan*”, Psalm II: 9. “*De Vrouw baarde den manlijke die alle natiën zal regeren met een IJZEREN ROEDE*”, Apoc. XII: 5. “*Vanuit den mond van Hem*

die op het witte Paard zat, ging voort een scherp slagzwaard, opdat Hij daarmede de natiën zou slaan; Hij echter zal dezelve regeren met een IJZEREN ROEDE”, Apoc. XIX: 15. “Jehovah zal de goddelozen slaan met de ROEDE Zijns monds”, Jes. XI: 4.

149. *Zij zullen evenals pottenbakkersvaten verbrijzeld worden, betekent zoals van luttel en gener waarde. Gezegd wordt pottenbakkersvaten, omdat daarmede worden aangeduid de dingen die van het eigen inzicht zijn, welke alle vals, en in zich van geen waarde zijn: eender bij David: “Gij zult de natiën verpletteren met een IJZEREN ROEDE, zoals EEN POTTENBAKKERSVAT zult Gij dezelve in stukken slaan”, Psalm II: 9.*

150. *Zoals ook Ik ontvangen heb van Mijn Vader, betekent dat zij zulks zullen hebben uit den Heer, Die zich, toen Hij in de wereld was, alle macht over de Hellen vanuit zijn Goddelijke hetwelk in Hem was, heeft verworven. Dat de Heer, toen Hij in de wereld was, door in Zich toegelaten Verzoeking, en ten slotte door de laatste ervan, welke het Lijden des kruises was, de Hellen onderjukt, en Zijn Menselijke verheerlijkt heeft, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 29 tot 36; voorts boven n. 67; waaruit kan vaststaan, dat “ontvangen uit Zijn Vader” is: uit het Goddelijke hetwelk in Hem was; Hij zeide immers dat de Vader in Hem is, en Hij in den Vader; dat de Vader en Hij één zijn; voorts: De Vader die in Mij is; en meer uitspraken.*

151. *En Ik zal hem de morgenlijke ster geven, betekent het inzicht en de wijsheid alsdan. Dat met de sterren de erkenenissen van het goede en het ware worden aangeduid, zie men boven in n. 51; en omdat door dezelve het inzicht en de wijsheid is, worden die derhalve met de morgenlijke ster aangeduid: dat er gezegd wordt de morgenlijke ster, is omdat het inzicht en de wijsheid aan hen uit den Heer zal worden gegeven wanneer Hij zal komen om de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, te instaureren, want Hij zegt: *Hetgeen gij hebt, behoudt dat totdat Ik kom*, Vers 25, waarmede wordt aangeduid dat zij die weinige ware dingen mogen behouden welke zij weten aangaande de naastenliefde en het geloof ervan vanuit het Woord, en volgens die mogen leven, totdat de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk in wording komt, zijnde de Komst des Heren, n. 145. Dat gezegd wordt de morgenlijke ster, komt omdat met den ochtend of den morgen de Komst des Heren wordt aangeduid, wanneer de Nieuwe Kerk komt: dat dit onder den Morgen in het Woord wordt verstaan, blijkt uit de volgende plaatsen: “Tot aan den Avond en den MORGEN twee duizend drie honderd, dan zal het Heilige gerechtvaardigd worden: het gezicht van den Avond en den MORGEN, is de waarheid”, Dan. VIII: 14, 26. “Tot*

mij roepende vanuit Seïr: Wachter, wachter, wat is er van den nacht; de wachter zeide: De MORGEN is gekomen, en ook de nacht”, Jes. XXI: II, 12; met den Avond en den Nacht wordt de laatste tijd der oude Kerk aangeduid, en met den Morgen de eerste tijd van de nieuwe Kerk. “Het einde is gekomen, de MORGEN is gekomen over u, o inwoner des lands; zie, de dag is gekomen, de MORGEN is uitgegaan”, Ezech. VII: 6, 7, 10. “Jehovah in den MORGEN, in den MORGEN zal Hij Zijn gericht geven in het licht, en er zal niet ontbreken”, Zef. III: 5. “God in het midden van haar; God zal haar helpen, wanneer de MORGEN aanbreekt”, Psalm XLVI: 6. “Ik heb Jehovah verwacht, mijn ziel verwacht den Heer van de zijde des wachters op den MORGEN, de wachters op den MORGEN, omdat met Hem zeer veel verlossing is, en Hij zal Israël verlossen”, Psalm CXXX: 5 tot 8, en elders; onder den Morgen wordt in deze plaatsen de Komst des Heren verstaan, toen Hijzelf in de wereld kwam, en een nieuwe Kerk instaaude; evenzo nu: en omdat de Allene Heer aan hen die van Zijn Nieuwe Kerk zullen zijn, het inzicht en de wijsheid geeft, en alle dingen welke de Heer geeft, Hijzelf zijn, omdat zij van Hemzelf zijn, zegt de Heer derhalve dat Hijzelf de morgenlijke Ster is: “Ik ben de wortel en het geslacht Davids, DIE BLINKENDE EN MORGENLIJKE STER, Apoc. XXII: 16: Hij wordt ook de Morgen genoemd in Samuël II: “De God Israëls heeft gezegd, tot mij heeft de Rots Israëls gesproken, Hij, zoals het Licht des MORGENS, een MORGEN zonder wolken”, XXIII: 3, 4.

152. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent dat hij die deze dingen verstaat, gehoorzame aan de dingen welke het Goddelijk Ware des Woords leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn, zoals boven n. 87.*

* * *

153. Aan deze dingen zal ik iets GEDENKWAARDIGS toevoegen, aangaande het lot dergenen na het overlijden, die zich in het Geloof-Alleen tot aan de rechtvaardigmaking toe zowel naar leer als naar leven hebben bevestigd.

I. Wanneer zij overleden zijn, en ten aanzien van den geest herleven, hetgeen gemeenlijk op den derden dag geschiedt nadat het hart heeft opgehouden te kloppen, verschijnen zij aan zichzelf in een eender lichaam als waarin zij eerder in de wereld waren, en wel dermate dat zij anders weten dan dat zij in de vorige wereld leven; zij zijn echter niet in een stoffelijk lichaam, maar in een geestelijk lichaam, hetwelk vóór hun zinnen, welke ook geestelijk zijn, zoals stoffelijk verschijnt, hoewel het dit niet is. II. Na enige dagen zien zij dat zij in een Wereld zijn, waar verschillende Gezelschappen zijn ingesteld, welke

Wereld de Wereld der Geesten wordt genoemd, en midden tussen den Hemel en de Hel is; alle Gezelschappen daar, welke ontelbaar zijn, zijn op wonderbaarlijke wijze geordend volgens de natuurlijke aandoeningen, goede en boze; de Gezelschappen geordend volgens de goede natuurlijke aandoeningen, hebben gemeenschap met den Hemel, en de Gezelschappen geordend volgens de boze aandoeningen, hebben gemeenschap met de Hel.

III. De nieuwelings-Geest of de geestelijke mens, wordt heengeleid en overgebracht tot verschillende Gezelschappen, zowel goede als boze, en hij wordt daarnaar onderzocht of hij door de ware dingen wordt aangedaan, en hoe, dan wel of hij door de valse dingen wordt aangedaan, en hoe.

IV. Indien hij door de ware dingen wordt aangedaan, wordt hij heengeleid uit de boze Gezelschappen, en binnengeleid in de goede Gezelschappen, en eveneens in verschillende, totdat hij in het Gezelschap komt dat met zijn natuurlijke aandoening overeenstemt, en daar geniet hij het goede dat met die aandoening overeenkomt; en zulks totdat hij de natuurlijke aandoening aflegt, en de geestelijke aantrekt, en dan wordt hij tot den Hemel verheven; maar dit geschiedt met hen die in de wereld het leven der naastenliefde en zo eveneens het leven des geloofs hebben geleefd, welk leven is dat zij in den Heer hebben geloofd, en de boze dingen als zonden hebben geschuwd.

V. Doch zij die zich in het geloof tot aan de rechtvaardigmaking door dat geloof-alleen naar leer en naar leven hebben bevestigd, worden, omdat zij niet door de ware dingen, maar door de valse dingen worden aangedaan, en omdat zij de goede dingen der naastenliefde, zijnde de goede werken, uit het midden des heils hebben verworpen, heengeleid uit de goede Gezelschappen, en binnengeleid in de boze Gezelschappen, en eveneens in verschillende, totdat zij komen in een Gezelschap dat met de begerigheden hunner liefde overeenstemt; want wie de valse dingen liefheeft, kan niet anders dan de boze dingen liefhebben.

VI. Maar omdat zij in de Wereld goede aandoeningen in de uitwendige dingen hebben geveinsd, hoewel zij in hun inwendige dingen niet dan boze aandoeningen of begerigheden waren, worden zij eerst bij beurten in de uitwendige dingen gehouden; en zij die in de Wereld over menigten hadden gestaan, worden hier en daar in de Wereld der Geesten over Gezelschappen aangesteld, in het gemeen of voor een deel volgens den omvang der ambten welke zij hadden bekleed: maar omdat zij het ware niet liefhebben, noch het gerechte liefhebben, noch verlicht kunnen worden totdat zij weten wat waar en gerecht is, worden zij derhalve na enige dagen afgezet; ik heb gezien hoe dezulken waren overgebracht van het ene Gezelschap naar het andere, en overal aan hen een bestuurderspost werd gegeven, maar hoe zij na korten tijd

telkens weer werden afgezet. VII. Na herhaaldelijke afdankingen willen sommigen uit verveling, en durven sommigen uit vrees voor het verlies van den goeden roep, niet langer naar functies dingen, en daarom trekken zij zich terug, en zitten treurig neer, en dan worden zij weggeleid naar een verlatenheid, waar hutten zijn die zij binnentreden, en daar wordt hun enig werk te doen gegeven, en naar gelang zij het doen, ontvangen zij spijs, en indien zij het niet doen, lijden zij honger en ontvangen niets, en daarom dwingt de noodzaak hen. De spijzen daar zijn eender aan de spijzen in onze wereld, maar zij zijn vanuit geestelijken oorsprong, en zij worden vanuit den Hemel uit den Heer gegeven aan allen volgens de nutten die zij doen; aan de lediggangers worden zij niet gegeven, omdat zij onnuttig zijn. VIII. Na enigen tijd walgen zij van het werk, en dan gaan zij de hutten uit; en als zij priesters zijn geweest, willen zij bouwen; en terstond verschijnen er dan stapels gehouwen stenen, tegels, latten, en planken uit hout, voorts hopen rieten en biezen, leem, kalk, en pek; en wanneer zij dit zien, ontbrandt hun de lust tot bouwen, en vangen zij aan een huis te bouwen, door nu eens steen, dan weer hout, dan weer riet, dan weer klei te nemen, en zij leggen het ene op het andere ongeordend, doch in hun ogen geordend; maar wat zij overdag bouwen, zakt des nachts ineen; en den volgenden dag halen zij de gevallen dingen uit de puinhopen, en bouwen wederom, en dit net zo lang, totdat het bouwen hen verveelt: dit geschiedt ter oorzaak hiervan, dat zij valse dingen hebben opeengehoopt om de zaliging door het geloof-alleen te bevestigen, en die valse dingen bouwen de Kerk niet op een andere wijze. IX. Daarna gaan zij uit verveling weg, en zitten eenzaam en ledig neer; en omdat aan de lediggangers geen spijs vanuit den Hemel wordt gegeven, zoals gezegd is, beginnen zij honger te lijden, en aan niets anders te denken dan hoe spijs te krijgen, en den honger te stillen. Wanneer zij in dezen staat zijn, komen er enigen tot hen, aan wie zij een aalmoes vragen, en dezen zeggen: Waarom zit gij zo ledig neer; komt met ons in onze huizen, en wij zullen u werken te doen geven, en spijzigen; en dan staan zij verblijd op, en gaan met hen heen naar hun huizen, en daar wordt aan een ieder zijn werk gegeven, en wordt voor het werk spijs gegeven: maar omdat allen die zich in de valse dingen des geloofs bevestigd hebben, geen werken van goed nut, maar van boos nut kunnen doen, doen zij die werken ook niet getrouw, maar alleen om een schijn te geven terwille van de eer of het gewin, en daarom verlaten zij hun werken, en houden er slechts van zich met anderen te onderhouden, te spreken, te wandelen, en te slapen; en dan worden zij, omdat zij door hun meesters niet langer aan het werk gezet kunnen worden, derhalve zoals onnuttigen uitgeworpen. X. Wanneer zij uitgeworpen zijn,

wordt hun het oog geopend, en zien zij een weg die naar een zekere Grot voert; wanneer zij daar gekomen zijn, wordt een deur geopend, en treden zij binnen, en vragen of daar spijs is; en wanneer geantwoord wordt dat daar spijs is, verzoeken zij daar te mogen blijven; en er wordt gezegd dat het mag, en zij worden binnengeleid, en achter hen wordt de deur gesloten; en dan komt de opzichter van die Grot, en zegt tot hen: Gij kunt hier niet meer uitgaan; ziet uw kornuiten; allen arbeiden; en al naar zij arbeiden, wordt hun voedsel vanuit den Hemel gegeven; dit zeg ik u, opdat gij het weet. En de kornuiten zeggen ook: Onze opzichter weet voor welk werk een ieder geschikt is, en legt een ieder dagelijks een zodanig werk op; op den dag waarop gij het af hebt, wordt u spijs gegeven, en indien het niet af is, wordt geen spijs gegeven, noch klederen; en indien iemand een ander boosdoet, wordt hij naar een hoek van de grot geworpen, in een zeker bed van verdoemd stof, waar hij jammerlijk wordt gemarteld, en zulks totdat de opzichter een teken van berouw bij hem ziet, en dan wordt hij daaruit gehaald, en wordt hem bevolen zijn werk te doen: en het wordt hem ook gezegd, dat het aan een ieder is geoorloofd om na zijn werk te wandelen, te praten, en daarna te slapen; en hij wordt dieper de grot ingebracht, waar hoeren zijn, uit welke een ieder er zich een tot vrouw mag nemen, en het is bij straf verboden met elkanders hoeren te hoereren. Uit zulke Grotten, welke niet iets anders dan eeuwige Tuchthuizen zijn, bestaat de algehele Hel; het werd mij gegeven in enige binnen te gaan, en te zien, te dien einde dat ik het bekend zou maken; en allen verschenen als minderwaardigen, en ook wist geen van hen, wie en in welk ambt hij in de wereld was geweest; maar de Engel die met mij was, zeide mij, dat deze in de wereld een bediende was geweest, deze een soldaat, deze een officier, deze een priester, deze een grootwaardigheidsbekleder, deze in rijkdom, en toch weten allen niet anders, dan dat zij slaven en kornuiten van een eender slag zijn, zulks ter oorzaak hiervan, dat zij innerlijk eender zijn geweest, hoewel uiterlijk oneender; en de innerlijke dingen vergezelschappen allen in de Geestelijke Wereld. Zodanig is het lot van hen, die het leven der naastenliefde hebben verwijderd, en vandaar hetzelfde in de Wereld niet hebben geleefd.

Wat de Hellen in het algemeen betreft, zij bestaan uit louter zulke Grotten en Tuchthuizen, maar uit andere waar de Satans zijn, en andere waar de Duivels zijn; Satans zijn zij die in de valse dingen en daaruit in de boze dingen zijn geweest, en Duivels zijn zij die in de boze dingen en daaruit in de valse dingen zijn geweest: de Satans verschijnen in het licht des Hemels zoals lijken, en sommigen zwart als mummies; en de Duivels verschijnen in het licht des Hemels donkervurig, en sommigen zwart als roet; doch allen

wat de aangezichten en de lichamen betreft monsterachtig: maar in hun licht, hetwelk gelijk als het licht van vurige kolen is, niet als monsters, maar als mensen; dit is hun gegeven, opdat zij vergezelschap kunnen worden.

De Apocalyps

Derde Hoofdstuk

1. En aan den ENGEL DER KERK IN SARDIS schrijf: Deze dingen zegt Hij Die heeft de zeven geesten GODS, en de zeven sterren: Ik ken uw werken, dat gij den naam hebt dat gij leeft, en gij zijt dood.
2. Zijt wakende, en bevestig de overige dingen die gaan sterven; Ik heb immers uw werken niet vol gevonden voor GOD.
3. Gedenk dan hoe gij ontvangen en gehoord hebt, en neem in acht en kom tot inkeer; indien gij dan niet gewaakt zult hebben, zo zal Ik komen over u evenals een dief, en gij zult niet weten op wat ure Ik zal komen over u.
4. Gij hebt weinige namen ook in Sardis, welke hun bekleedselen niet hebben bevlekt, en zij zullen met Mij wandelen in witte, omdat zij het waardig zijn.
5. Die overwint, die zal bekleed worden met witte bekleedselen; en Ik zal zijn naam niet uitdelgen uit het boek des levens; en Ik zal zijn naam belijden vóór Mijn Vader en vóór Zijn Engelen.
6. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt.
7. En aan den ENGEL DER KERK IN FILADELFIA schrijf: Deze dingen zegt de Heilige Ware, Die den sleutel Davids heeft, Die opent en niemand sluit, en Die sluit en niemand opent.
8. Ik ken uw werken; zie, Ik heb vóór u een geopende deur gegeven, en niemand kan die sluiten, omdat gij kleine macht hebt, en Mijn woord hebt in acht genomen, en Mijn Naam niet hebt verloochend.
9. Zie, Ik zal er geven vanuit de synagoge des satans, die zeggen van zichzelf dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar liegen; zie, Ik zal maken dat die zullen komen, en aanbidden aan uw voeten, en weten dat Ik u bemind heb.
10. Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid hebt bewaard, zo zal Ik ook u bewaren van de ure der verzoeking die over het algehele Wereldrond zal komen, om te onderzoeken die op de aarde wonen.
11. Zie, Ik kom snellijk; behoud hetgeen gij hebt, opdat niemand uw kroon neme.
12. Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in den Tempel Mijns GODS, en hij zal niet meer naar buiten uitgaan; en Ik zal op hem schrijven den Naam Mijns GODS, en den Naam der Stad Mijns GODS,

- van Nova Hierosolyma, welke nederdaalt vanuit den Hemel uit Mijn GOD, en Mijn nieuwen Naam.
13. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt.
 14. En aan den ENGEL DER KERK DER LAODICENSEN schrijf: Deze dingen zegt de Amen, de trouwe en ware Getuige, de Aanvang van het werken GODS.
 15. Ik ken uw werken, dat gij noch koud zijt, noch warm; och, of gij koud waart, of warm.
 16. Zo dan, omdat gij lauw zijt, en noch koud noch warm, zal het geschieden dat Ik u zal uitbraken vanuit Mijn mond.
 17. Dat gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek; en gij weet niet dat gij zijt jammerlijk en ellendig en arm en blind en naakt.
 18. Ik raad u, van Mij te kopen goud hetwelk met vuur beproefd is, opdat gij rijk moogt worden, en witte bekleedselen, opdat gij moogt bekleed worden, opdat niet de schaamte uwer naaktheid verschijne, en zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt.
 19. Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik; handel dan met ijver, en kom tot inkeer.
 20. Zie, Ik sta aan de deur, en Ik klop; indien iemand Mijn stem gehoord, en de binnendeur geopend zal hebben, Ik zal tot hem binnentreden, en avondmalen met hem, en hij met Mij.
 21. Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn Troon, zoals Ik heb overwonnen, en ben gezeten met den Vader in Zijn troon.
 22. Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK: er wordt gehandeld over diegenen in de Christelijke Wereld die in een doden eredienst zijn, welke zonder naastenliefde en geloof is; die worden beschreven met de Kerk in Sardis, n. 154 tot 171. Over hen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn; die worden beschreven met de Kerk in Filadelfia, n. 172 tot 197. Over hen die beurtelings geloven vanuit zich, en beurtelings vanuit het Woord, en zo de heilige dingen ontwijden; die worden beschreven met de Kerk in Laodicea, n. 193 tot 223. Ook dezen en genen worden geroepen tot des Heren Nieuwe Kerk.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN: Aan den Engel der Kerk in Sardis schrijf, *betekent* tot hen en aangaande hen, die in een doden eredienst zijn, of in een eredienst die is zonder de goede dingen welke der naastenliefde zijn, en zonder de ware dingen welke des geloofs zijn: deze dingen zegt Hij die heeft de zeven geesten Gods, en de zeven sterren, *betekent* den Heer, uit Wien alle waarheden zijn, en alle erkentnissen van het goede en het ware: Ik ken uw werken, *betekent* dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet: dat gij den naam hebt dat gij leeft, en gij zijt dood, *betekent* dat het hunzelf en anderen toeschijnt, en door henzelf en door anderen wordt geloofd dat zij geestelijk levend zijn, terwijl zij toch geestelijk dood zijn: Zijt wakende, *betekent* laten zij in de ware dingen en in het leven volgens die zijn: bevestig de overige dingen die gaan sterven, *betekent* opdat die dingen welke van hun eredienst zijn, het leven ontvangen: Ik heb immers uw werken niet vol gevonden vóór God, *betekent* dat de innerlijke dingen van hun eredienst niet verbonden zijn met den Heer: Gedenk dan, hoe gij ontvangen en gehoord hebt, *betekent* laten zij bedenken dat elke eredienst in den aanvang natuurlijk is, en daarna door de ware dingen geestelijk wordt, behalve meer dingen: en neem in acht en kom tot inkeer, *betekent* laten zij op die dingen letten, en hun doden eredienst levend maken: indien gij dan niet gewaakt zult hebben, *betekent* hier wat het boven betekent: zo zal Ik komen over u als een dief, en gij zult niet weten op wat ure Ik zal komen over u, *betekent* dat die dingen welke van den eredienst zijn, worden weggenomen, en dat men niet zal weten wanneer en hoe dit zal geschieden: gij hebt weinige namen ook in Sardis, *betekent* dat er onder hen ook zijn die in hun eredienst het leven hebben: welke hun bekleedselen niet bevlekt hebben, *betekent* die in de ware dingen zijn, en niet door de boze dingen des levens en de valse dingen daaruit den

eredienst hebben bezoedeld: en zij zullen met Mij wandelen in witte, omdat zij het waardig zijn, *betekent* dat zij zullen leven met den Heer, omdat zij in de ware dingen zijn uit Hem: die overwint, die zal bekleed worden met witte bekleedselen, *betekent* dat hij die hervormd wordt, geestelijk wordt: en Ik zal zijn naam niet uitdelgen uit het boek des levens, *betekent* dat hij gezaligd zal worden: en Ik zal zijn naam belijden vóór Mijn Vader, en vóór Zijn engelen, *betekent* dat diegenen opgenomen zullen worden, die in het Goddelijk Goede en in de Goddelijke ware dingen uit den Heer zijn: Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, *betekent hier wat het eerder betekent*.

En aan den Engel der Kerk in Filadelfia schrijf, *betekent* tot hen en aangaande hen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn: deze dingen zegt de Heilige Ware, *betekent* den Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware: Die den sleutel Davids heeft, en Die opent en niemand sluit, en Die sluit en niemand opent, *betekent* Wien Alleen de Almacht is om te zaligen: Ik ken uw werken, *betekent hier wat het boven betekent*: zie, Ik heb vóór u een geopende deur gegeven, *betekent* dat voor hen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn, de Hemel geopend is: en niemand kan die sluiten, *betekent* dat de hel niet de overhand op hen heeft: omdat gij kleine macht hebt, *betekent* omdat zij weten dat zij niets vermogen vanuit zichzelf: en Mijn woord hebt in acht genomen, *betekent* omdat zij leven volgens des Heren geboden in Zijn Woord: en Mijn Naam niet hebt verloochend, *betekent* dat zij in den eredienst des Heren zijn: En Ik zal er geven vanuit de synagoge des satans, *betekent* hen die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn: die zeggen van zichzelf dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar liegen, *betekent* die zeggen dat bij hen de Kerk is, en evenwel is zij het niet: zie, Ik zal maken dat zij zullen komen, en aanbidden aan uw voeten, *betekent* dat velen die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, de ware dingen der Nieuwe Kerk zullen opnemen: en weten dat Ik u bemind heb, *betekent* dat zij zullen zien dat zij geliefd en opgenomen worden in den Hemel door den Heer: omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid hebt bewaard, *betekent* omdat zij gestreden hebben tegen de boze dingen: zo zal Ik ook u bewaren van de ure der verzoeking, die over het algehele wereldrond zal komen, om te onderzoeken die op de aarde wonen, *betekent* dat zij beschermd en bewaard moeten worden ten dage van het Laatste Oordeel: Zie, Ik kom snellijk, *betekent* de Komst des Heren: behoudt hetgeen gij hebt, *betekent* laten zij ondertussen in hun ware en goede dingen aanblijven: opdat niemand uw kroon neme, *betekent* opdat de wijsheid niet verga, vanuit welke de eeuwige gelukzaligheid is: die overwint, *betekent* hen die in de ware dingen vanuit het goede stand houden: Ik zal hem

maken tot een pilaar in den Tempel Mijns Gods, *betekent* dat de ware dingen vanuit het goede uit den Heer, bij hen bij wie zij zijn, de Kerk ondersteunen: en hij zal niet meer naar buiten uitgaan, *betekent* dat zij daar zullen blijven tot in het eeuwige: en Ik zal op hem schrijven den Naam Mijns Gods, *betekent* dat aan hun harten het Goddelijk Ware ingeschreven zal zijn: en den Naam der Stad Mijns Gods, van Nova Hierosolyma, *betekent* dat aan de harten de leer der Nieuwe Kerk ingeschreven zal zijn: welke nederdaalt vanuit den Hemel uit Mijn God, *betekent* welke zal zijn vanuit het Goddelijk Ware des Heren zodanig als het in den Hemel is: en Mijn nieuwen Naam, *betekent* den eredienst van den Allenen Heer, met nieuwe dingen die er in de vorige Kerk niet zijn geweest: die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, *betekent hier wat het eerder betekent*.

En aan den Engel der Kerk der Laodicensen schrijf, *betekent* tot hen en aangaande hen in de Kerk, die beurtelings geloven vanuit zich en beurtelings vanuit het Woord, en zo de heilige dingen ontwijden: deze dingen zegt de Amen, de getrouwe en ware Getuige, *betekent* den Heer ten aanzien van het Woord, zijnde het Goddelijk Ware uit Hem: de Aanvang van het werken Gods, *betekent* het Woord: Ik ken uw werken, *betekent hier wat het eerder betekent*: dat gij noch koud zijt, noch warm, *betekent* dat zij die zodanig zijn, nu eens ontkennen dat het Woord Goddelijk en Heilig is, en het dan weer erkennen: och, of gij koud waart, of warm, *betekent* dat het beter is dat zij òf vanuit het hart de heilige dingen des Woords en der Kerk ontkennen, òf vanuit het hart dezelve erkennen: zo dan, omdat gij lauw zijt, en niet koud noch warm, zal het geschieden dat Ik u zal uitbraken vanuit Mijn mond, *betekent* de ontwijding en de afscheiding weg van den Heer: Dat gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden, *betekent* dat zij geloven de erkentnissen van het goede en ware, welke des Hemels en der Kerk zijn, in allen overvloed te bezitten: en heb geens dings gebrek, *betekent* dat zij het niet nodig hebben in meerdere mate wijs te zijn: en gij weet niet dat gij zijt jammerlijk, *betekent* dat alle dingen welke zij dienaangaande weten, niet in het minst samenhangen: en ellendig en arm, *betekent* dat zij zonder ware en goede dingen zijn: en blind en naakt *betekent* dat zij zonder verstand van het ware, en wil van het goede zijn: Ik raad u, van Mij te kopen goud hetwelk met vuur beproefd is, opdat gij rijk moogt worden, *betekent* de aanmaning om zich uit den Heer door het Woord het goede der liefde te verwerven, opdat zij wijs worden: en witte bekleedselen, opdat gij moogt bekleed worden, *betekent* opdat zij zich de echte ware dingen der wijsheid verwerven; opdat niet de schaamte uwer naaktheid verschijne, *betekent* opdat niet het goede der hemelse liefde ontwijd

en verechtbreukt worde: en zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt, *betekent* opdat het verstand worde geheeld: Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik, *betekent* dat het, omdat zij dan worden geliefd, niet anders kan dan dat zij in verzoekingén worden gebracht: handel dan met ijver, en kom tot inkeer, *betekent* laat dit geschieden vanuit de aandoening van het ware: Zie, Ik sta aan de deur, en Ik klop, *betekent* dat de Heer voor een ieder aanwezig is in het Woord, en daar erop aandringt dat Hij moet worden opgenomen, en leert hoe; indien iemand Mijn stem gehoord, en [de (binnen)deur] geopend zal hebben, *betekent* wie het Woord gelooft en volgens hetzelfde leeft: Ik zal tot hem binnentreden, en avondmalen met hem, en hij met Mij, *betekent* dat de Heer Zich met hen en hen met Zich verbindt: die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn Troon, *betekent* dat er voor hen de verbinding van den Heer in den Hemel zal zijn: zoals Ik heb overwonnen, en ben gezeten met den Vader in Zijn Troon, *betekent* zoals Hijzelf en de Vader één zijn en de Hemel zijn; die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, *betekent hier wat het eerder beteként.*

De Ontvouwing.

154. *En aan den Engel der Kerk in Sardis schrijf, betekent tot hen en aangaande hen, die in een doden eredienst zijn, of in een eredienst die is zonder de goede dingen welke der naastenliefde zijn, en zonder de ware dingen, welke des geloofs zijn.* Dat zij die in dezen eredienst zijn, worden verstaan onder de Kerk in Sardis, blijkt uit de dingen welke tot haar zijn geschreven, verstaan in den geestelijken zin. Onder den doden Eredienst wordt de Eredienst-alleen verstaan, welke daarin bestaat dat zij de tempels geregeld bezoeken, de predikingen aanhoren, aan het Heilig Avondmaal deelnemen, het Woord en boeken van vroomheid lezen, spreken over God, over den Hemel en de Hel, over het leven na den dood, vooral over de vroomheid, des morgens en des avonds bidden, en nochtans niet de ware dingen des geloofs verlangen te weten, noch de goede dingen der naastenliefde willen doen, gelovend dat zij het heil hebben door den eredienstalleen; terwijl toch de Eredienst zonder de ware dingen, en zonder het leven volgens die, slechts een uitwendig teken van naastenliefde en geloof is, waarbinnen boze en valse dingen van elk geslacht kunnen schuilen, indien de naastenliefde en het geloof niet daarin gelegen zijn; van deze is de echte Eredienst; anders is de eredienst zoals de huid of de oppervlakte van de ene of andere vrucht, waarbinnen een verrot en wormstekig vlees schuilt, welke vrucht dood is. Dat een zodanige eredienst heden ten dage in de Kerk de heersende is, is bekend.

155. *Deze dingen zegt Hij die heeft de zeven geesten Gods, en de zeven sterren, betekent den Heer, vanuit Wien alle waarheden zin, en alle erkenningen van het goede en het ware.* Dat onder de zeven Geesten Gods wordt verstaan het Goddelijk Ware, voortgaande uit den Heer, of de Goddelijke Waarheid, zie men boven n. 14; en dat onder de zeven sterren worden verstaan alle erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord, n. 51, vanuit welke de Kerk in den Hemel is, n. 65. Die dingen worden nu door den Heer gezegd, omdat gehandeld wordt over den doden eredienst en over den levenden eredienst, en de eredienst leeft vanuit de ware dingen en vanuit het leven volgens die.

156. *Ik ken uw werken, betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet, zoals boven n. 76.*

157. *Dat gij den naam hebt dat gij leeft, en gij zit dood, betekent dat het hunzelf en anderen toeschijnt en door henzelf en anderen wordt geloofd dat zij geestelijk levend zijn, terwijl zij toch geestelijk dood zijn.* Met den naam hebben, wordt aangeduid den schijn hebben en geloofd worden zodanig te

zijn, hier dat zij levend zijn, terwijl zij toch dood zijn; het geestelijk leven immers, hetwelk eigenlijk het leven is, is niet alleen van den eredienst, maar het is van binnen in den eredienst, en van binnen zullen de Goddelijke ware dingen vanuit het Woord zijn; en wanneer de mens die leeft, zo is het leven in den eredienst; de oorzaak hiervan is deze, dat het uitwendige zijn hoedanige trekt uit de inwendige dingen, en de inwendige dingen van den eredienst de ware dingen des levens zijn. Dezen zijn het, die verstaan worden onder deze woorden des Heren: *“Alsdan zult gij beginnen buiten te staan, en aan de deur te kloppen, zeggende: Heer, doe ons open; maar antwoordende zal Hij zeggen: Ik ken u niet, van waar gij zit: en gij zult beginnen te zeggen: Wij hebben gegeten vóór U, en wij hebben gedronken vóór U, en Gij hebt in onze straten geleerd; maar Ik zal u zeggen: Ik ken u niet, van waar gij zit; wijk van Mij af, alle gij werkers der ongerechtigheid”*, Lukas XIII: 25, 26, 27. Het werd ook gegeven velen in de Geestelijke Wereld te horen zeggen, dat zij meermalen aan de Gewijde Communie hadden deelgenomen, en zo het heilige hadden gegeten en gedronken, en dat hun even zovele malen de zonden waren kwijtgescholden; dat zij op elken Sabbathdag de leraars hadden toegeluisterd; en thuis des morgens en des avonds devoot gebeden, en meer dingen; maar toen de innerlijke dingen van hun eredienst werden ontsloten, verschenen die vol ongerechtigheden, en hels; en daarom werden zij verworpen: en toen zij zeiden: Waarvandaan is dit? kregen zij ten antwoord, dat zij zich in het geheel niet om de Goddelijke ware dingen hadden bekommerd; en evenwel is een leven niet volgens de Goddelijke ware dingen, niet het leven zodanig als degenen hebben die in den Hemel zijn; en zij die niet in het leven des Hemels zijn, kunnen het licht des Hemels niet uithouden, zijnde het Goddelijk Ware, voortgaande uit den Heer als de Zon daar, te minder de warmte des Hemels, zijnde de Goddelijke Liefde: doch hoewel zij deze dingen gehoord en eveneens verstaan hadden, zeiden zij nochtans, toen zij weer tot zichzelf en tot hun eredienst waren teruggebracht: Wat zijn ware dingen van node, en wat zijn ware dingen? Maar omdat zij niet langer de ware dingen konden opnemen, werden zij overgelaten aan hun begerigheden, welke van binnen in hun eredienst waren geweest, en deze begerigheden wierpen ten slotte van zich geheel hun eredienst Gods; want de innerlijke dingen passen de uiterlijke dingen aan zich aan, en verwerpen die welke niet met ze samenstemmen: bij allen immers worden na den dood de uiterlijke dingen ertoe gebracht met de innerlijke dingen overeen te komen.

158. *Zit wakende, betekent laten zij in de ware dingen, en in het leven volgens die zijn.* Niet iets anders wordt met waken in het Woord aangeduid; want

wie de ware dingen aanleert en volgens die leeft, is zoals hij die uit een slaap ontwaakt en wakker wordt; doch wie niet in de ware dingen is, maar alleen in den eredienst, is zoals iemand die slaapt en droomt: het natuurlijke leven, in zich beschouwd, of zonder het geestelijke leven, is ook niet iets anders dan een slaap; doch het natuurlijke leven waarin het geestelijke leven is, is een waak; en deze wordt nergens anders vandaan verworven dan door de ware dingen, welke in hun licht en in hun dag zijn wanneer de mens in een leven is volgens die. Dit wordt met waken aangeduid in deze plaatsen: “WAAKT, omdat gij niet weet in welke ure de Heer komen zal”, Matth. XXIV: 42. “Gezegende knechten die de Heer, wanneer Hij komt, zal WAKENDE vinden: zijt bereid, omdat in welke ure gij het niet meent, de Zoon des Mensen komen zal”, Lukas XII: 37, 40. “WAAKT, omdat gij niet weet wanneer de Heer des huizes komen zal, opdat hij niet wanneer Hij onvoorziens komt, u SLAPENDE zal vinden: en hetgeen Ik u zeg, zeg Ik allen: WAAKT”, Markus XIII: 35, 36, 37. “Als de Bruidegom vertoefde, werden de maagden SLUIMERIG, en vielen in SLAAP; en de vijf dwaze, komende, zeiden: Heer, doe ons open; maar de Heer zal antwoorden: Ik ken u niet; WAAKT dan, omdat gij noch dien dag, noch die ure weet, in dewelke de Zoon des mensen komen zal”, Matth. XXV: I tot 13. Omdat de komst des Heren MORGEN wordt genoemd, n. 151, en dan de ware dingen worden geopend, en het licht wordt, wordt die tijd derhalve genoemd de AANVANG DER WAKEN, Klaagl. II: 19, en de Heer genoemd de WACHTER, Dan. IV: 13; en wordt bij Jesaja gezegd: “Uw doden zullen leven, WAAKT OP, gij inwoners van het stof”, XXVI: 19. Dat echter de staat van den mens die niet in de ware dingen is, een Sluimering en een Slaap wordt geheten, zie men in Jerem. LI: 39, 57; Psalm XIII: 4; Psalm LXXVI: 7; Matth. XIII: 25, en elders.

159. *En bevestig de overige dingen die gaan sterven, betekent opdat die dingen welke van hun eredienst zijn, het leven ontvangen, en niet uitgeblust worden.* Hoe deze dingen moeten worden verstaan, zal worden gezegd: De dode Eredienst is geheel en al eender aan den levenden Eredienst in den uitwendigen vorm, want zij die in de ware dingen zijn, doen eendere dingen; zij horen immers de predikingen aan, nemen aan het Gewijde Avondmaal deel, bidden op de knieën, des morgens en des avonds, behalve de overige dingen, welke de gemeenschappelijke en gebruikelijke dingen van den eredienst zijn; en daarom is er voor hen die in den doden eredienst zijn, niet méér nodig dan dat zij de waarheden leren en dezelve leven; aldus worden de overige dingen welke gaan sterven, bevestigd.

160. *Ik heb immers uw werken niet vol gevonden vóór God, betekent dat de innerlijke dingen van hun eredienst niet verbonden zijn met den Heer.* Dat onder

de werken de innerlijke en de uiterlijke dingen worden verstaan, en onder Ik ken uw werken, dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van den mens tegelijk ziet, zie men boven in n. 76; welke vol voor God worden genoemd, wanneer zij met den Heer zijn verbonden. Men moet weten dat de dode eredienst of de slechts alleen uitwendige eredienst, de tegenwoordigheid des Heren maakt, maar niet de verbinding; doch de uitwendige Eredienst waarin de innerlijke dingen leven, maakt èn de tegenwoordigheid èn de verbinding; want de verbinding van den Heer is met die dingen bij den mens welke uit den Heer zijn, zijnde de ware dingen vanuit het goede; en indien deze dingen niet in den eredienst zijn, zijn de werken niet vol vóór God, maar zijn leeg: leeg wordt in het Woord gezegd van den mens in wien louter valse en boze dingen zijn, zoals in Matth. xii: 44, en elders; vandaar wordt vol gezegd van den mens in wien de ware en de goede dingen zijn.

161. *Gedenk dan, hoe gij ontvangen en gehoord hebt, betekent laat het in de denking komen dat elke Eredienst in zín aanvang natuurlijk is, en daarna door de ware dingen vanuit het Woord en door het leven volgens die, geestelijk wordt, behalve meer dingen.* Het zijn deze dingen welke onder die woorden worden verstaan: voorts ook dat een ieder weet vanuit het Woord, vanuit de Leer der Kerk vanuit het Woord, en vanuit de Predikingen, dat de ware dingen moeten worden aangeleerd, en dat de mens door de ware dingen het geloof, de naastenliefde, en alle dingen der Kerk heeft; dat het aldus is, is met vele dingen getoond in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven: zoals dat door de ware dingen het Geloof is, n. 4353, 4977, 7178, 10367. Dat door de Ware dingen de Liefde jegens den naaste of de Naastenliefde is, n. 4368, 7623, 7624, 8034. Dat door de Ware dingen de Liefde tot den Heer is, n. 10143, 10153, 10310, 10578, 10645. Dat door de Ware dingen het Inzicht en de Wijsheid is, n. 3182, 3190, 3387, 10064. Dat door de Ware dingen de Wederverwekking is, n. 1555, 1904, 2046, 2189, 9088, 9959, 10028; dat door de Ware dingen de Macht is tegen de boze en de valse dingen, en tegen de Hel, n. 3091, 4015, 10488. Dat door de Ware dingen de zuivering is van de boze en de valse dingen, n. 2799, 5954, 7044, 7918, 10229, 10237. Dat door de Ware dingen de Kerk is, n. 1798, 1799, 3963, 4468, 4672. Dat door de Ware dingen de Hemel is, n. 6690, 9832, 9931, 10303. Dat door de Ware dingen de Onschuld der wijsheid is, n. 3183, 3494, 6013. Dat door de Ware dingen het Geweten is, n. 1077, 2053, 9113. Dat door de Ware dingen de Orde is, n. 3316, 3417, 3470, 4104, 5339, 5343, 6028, 10303. Dat door de Ware dingen de Engelen en eveneens de mensen de Schoonheid hebben ten aanzien van de innerlijke dingen, welke van hun geest zijn, n. 553, 3080, 4985, 5199. Dat

door de Ware dingen de mens mens is, 3175, 3387, 8370, 10298. Al die dingen evenwel door de Ware dingen vanuit het Goede, en niet door de Ware dingen zonder het goede, en het Goede uit den Heer, n. 2434, 4070, 4736, 5147. Dat al het Goede is uit den Heer, n. 1614, 2016, 2904, 4151, 9981, 5147. Maar wie bedenkt dit; geldt het heden ten dage niet als enerlei of men deze, dan wel die ware dingen weet, als men slechts in den Eredienst is; en omdat weinigen het Woord doorvorsen ten einde de ware dingen te leren en te leven, weet men derhalve niet iets aangaande den Eredienst, of hij dood is dan wel levend; en toch is volgens het hoedanige van den Eredienst de mens zelf dood of levend: waartoe anders het Woord en de Leer daaruit, waartoe de Sabbathen en de Predikingen, voorts de dogmatische Boeken, ja zelfs waartoe anders de Kerk en de Godsdienst? Dat elke Eredienst in den aanvang natuurlijk is, en daarna door de ware dingen vanuit het Woord en door het leven volgens die geestelijk wordt, is bekend; de mens wordt immers natuurlijk geboren, maar hij wordt opgevoed om burgerlijk en zedelijk, en daarna geestelijk te worden; zo immers wordt hij wedergeboren. Deze en gene dingen dus worden aangeduid met *Gedenk hoe gij ontvangen en gehoord hebt*.

162. *En neem in acht en kom tot inkeer, betekent laten zij op die dingen letten, en hun doden eredienst levend maken.* Dat in acht nemen is op die dingen letten welke worden verstaan onder gedenk hoe gij ontvangen en gehoord hebt, is duidelijk; en dat tot inkeer komen, is den doden eredienst door de ware dingen vanuit het Woord en door het leven volgens die levend maken, volgt daaruit.

163. *Indien gij dan niet gewaakt zult hebben; dat dit betekent indien zij niet in de ware dingen zijn en in het leven volgens die, staat vast uit de boven in n. 158 ontvouwde dingen.*

164. *Zo zal Ik komen over u zoals een dief, en gij zult niet weten, op wat ure Ik zal komen over u, betekent dat die dingen welke van den eredienst zijn, zullen worden weggenomen, en dat men niet zal weten, wanneer en hoe dit geschieden zal.* Gezegd wordt dat de Heer zal komen zoals een dief, omdat van den mens die in den doden eredienst is, het uitwendige goede van den eredienst wordt weggenomen: er is immers in den doden eredienst iets van het goede, omdat zij over God en over het eeuwige leven denken; doch nochtans is het goede zonder zijn ware dingen het goede niet, tenzij een op verdienste gericht, of een huichelachtig goede; maar de boze en de valse dingen nemen hetzelfde weg zoals een dief; dit geschiedt geleidelijk in de wereld, en volledig na den dood, en eveneens zonder dat de mens weet wanneer en hoe. Het wordt aan den Heer toegeschreven dat Hij komen zal zoals een dief, maar in den geestelijken zin wordt verstaan dat de hel dit zal wegnemen en stelen: het is hiermede iets

eenders als daarmee dat in het Woord wordt gezegd dat God den mens het boze doet, hem verwoest, zich wreekt, ontsteekt, in verzoeking leidt; terwijl toch de hel die dingen doet; aldus wordt het immers gezegd vanwege den schijn vóór den mens. Dat van den mens het talent en de mina om handel mede te drijven, wordt weggenomen indien daarmee niets gewonnen wordt, zie men in Matth. xxv: 26 tot 30; Lukas xix: 24 tot 26; handeldrijven en gewinnen, betekent zich ware en goede dingen verwerven. Aangezien het wegnemen van het goede en het ware aan hen die in den doden eredienst zijn, geschiedt zoals door een dief in de duisternis, wordt dit in het Woord enige malen met een dief gelijkgesteld, zoals in de volgende plaatsen: “Zie, Ik kom evenals een Dief; gezegend hij die waakt en zijn bekleedselen bewaart, opdat hij niet naakt wandele”, Apoc. xvi: 15. “Waakt dan; gij weet immers niet in welke ure uw Heer komen zal: weet dit, dat zo de heer des huizes geweten had in welke ure de Dief komen zou, hij voorzeker zou gewaakt hebben, en zijn huis niet zou hebben laten doorgraven”, Matth. xxiv: 42, 43. “Indien Dieven tot u gekomen waren, indien vernielers des nachts, hoe zult gij afgehouden zijn; zullen zij niet Stelen zoveel hun genoeg is”, Obad. Vers 5. “Zij zullen in de stad omlopen, zij zullen lopen op den muur, zij zullen klimmen in de huizen, zij zullen door de vensters inkomen zoals een Dief”, Joël ii: 9. “Zij hebben de leugen gedaan, en de Dief is gekomen, en de bende heeft zich naar buiten uitgestort”, Hoschea vii: 1. “Legt schatten weg, niet op de aarde, maar in den hemel, waar de Dieven niet komen, noch zullen Stelen”, Matth. vi: 19, 20. Dat de mens zal waken, en het uur niet weten zal waarop de Heer komt, is ter oorzaak hiervan dat de mens zoals vanuit zich denke en handele, aldus in het vrije volgens zijn rede, en dat de vrees er niet enig aandeel in neme; een ieder immers zou vrees hebben, indien hij het wist; en hetgeen de mens vanuit zich in het vrije doet, dit blijft tot in het eeuwige aan; wat hij echter vanuit vrees doet, dat blijft niet aan.

165. *Gij hebt weinige namen ook in Sardis, betekent dat er onder hen ook zijn die in hun eredienst het leven hebben.* Met weinige namen worden enigen aangeduid die zodanig zijn als nu volgt; de naam immers betekent het hoedanige van iemand; de oorzaak hiervan is deze, dat een ieder in de Geestelijke Wereld wordt genoemd volgens zijn hoedanige, n. 81; het hoedanige van hen over wie nu gehandeld wordt, is dat zij in hun eredienst het leven hebben.

166. *Welke hun bekleedselen niet bevekt hebben, betekent die in de ware dingen zijn, en niet door de boze dingen des levens en de valse dingen daaruit den eredienst hebben bezoedeld.* Met de bekleedselen worden in het Woord de Ware dingen aangeduid die het Goede bekleeden, en in den tegengestelden zin de valse dingen die het boze bekleeden; de mens immers is òf zijn goede,

of zijn boze; vandaar zijn de ware dingen of de valse dingen de bekleedselen van hem: alle Engelen en Geesten verschijnen bekleed volgens de ware dingen van hun goede, of volgens de valse dingen van hun boze, over welke zaak men zie in het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, in Londen uitgegeven, n. 177 tot 182; waaruit blijkt, dat met niet hun bekleedselen bevlecken, wordt aangeduid in de ware dingen zijn, en niet door de boze dingen des levens en de valse dingen daaruit den eredienst bezoedelen. Dat de Bekleedselen in het Woord de ware dingen betekenen, en in den tegengestelden zin de valse dingen, blijkt uit deze plaatsen: *“Waak op, waak op, trek uw sterkte aan, o Zion; trek aan de KLEDEREN UWS SIERAADS, o Hierosolyma”*, Jes. LII: 1. *“Jeruzalem, Ik BEKLEEDDE u met gestikt werk, Ik schoeide u met dassenvel, Ik gordde u aan met fijn linnen, Ik versierde u met sieraad; gij waart aangedaan met goud en zilver, en uw KLEDEREN waren fijn linnen, zijde, en gestikt werk, waarvandaan gij zeer schoon geworden zijt. Maar gij hebt van uw KLEDEREN genomen, en u gemaakt geplekte hoogten, om daarop te hoereren; gij hebt ook uw KLEDEREN van gestikt werk genomen, en hebt mansbeelden gemaakt, met welke gij gehoereerd hebt”*, Ezech. XVI: 10 tot 18; daar wordt de Joodse Kerk beschreven, dat haar de ware dingen gegeven waren omdat haar het Woord gegeven was, doch dat zij die hebben vervalst; hoereren is vervalsen, n. 134. *“Gans heerlijk is des Konings dochter van binnen, en vanuit vlechtsels van goud haar KLEED; in stiksels zal zij tot den Koning geleid worden”*, Psalm XLV: 14, 15; de dochter des Konings is de Kerk ten aanzien van de aandoening van het ware. *“Gij, dochteren Israëls, weent over Saul, die u kleepte met dubbelgedoopt scharlaken met verrukkelijkheden, en een sieraad van goud op uw KLEED legde”*, II Sam. I: 24; deze dingen worden gezegd aangaande Saul, omdat met hem als Koning het Goddelijk Ware wordt aangeduid, n. 20. *“Ik zal bezoeking doen over de vorsten en over de zonen des Konings, en over allen die bekleed zijn met BEKLEEDSELEN van den vreemdeling”*, Zef. I: 8. *“De vijanden zullen u de KLEDEREN uittrekken, en de vaten uws sieraads nemen”*, Ezech. XXIII: 26. *“Joschua was bekleed met bevlekte KLEDEREN, en zo stond hij voor den Engel, die zeide: Doet de bevlekte KLEDEREN van over hem weg, en doet hem andere KLEDEREN aan”*, Zach. III: 3, 4, 5. *“De Koning was ingegaan en hij zag de aanzittenden, en hij zag een mens niet aangedaan met het BRUILOFTSKLEED; en hij zeide tot hem: Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen BRUILOFTSKLEED hebbende”*, Matth. XXII: 11, 12, 13; het bruiiloftskleed is het Goddelijk Ware vanuit het Woord. *“Wacht u van de valse profeten, die tot u komen in KLEDEREN der schapen”*, Matth. VII: 15. *“Niemand zet een lap van een nieuw BEKLEEDSEL op een oud BEKLEEDSEL, anders scheurt dat nieuwe het oude, en*

met het oude komt de lap uit het nieuwe niet overeen”, Lukas v: 36, 37; omdat het Bekleedsel het ware betekent, vergelijkt derhalve de Heer de Ware dingen der vorige Kerk, welke uitwendig waren en uitbeeldend voor de geestelijke dingen, met een lap van een oud bekleedsel, en de Ware dingen van de nieuwe Kerk, welke inwendig en geestelijk waren, met een lap van een nieuw bekleedsel. “Op de tronen vier en twintig Ouderen zittende, bekleed zijnde met witte BEKLEEDSELEN”, Apoc. IV: 4. “Die vóór den Troon in den aanblik des Lams stonden, waren omhuld met witte LANGE KLEDEREN; en dezen hebben hun LANGE KLEDEREN gewassen, en hun LANGE KLEDEREN wit gemaakt in het bloed des Lams”, Apoc. VII: 9, 13, 14. “Aan een ieder die onder het altaar was, werden witte LANGE KLEDEREN gegeven”, Apoc. VI: II. “De heirlegers van Hem die op het witte Paard zat, volgden Hem GEKLEED met wit en rein fijn lijnwaad”, Apoc. XIX: 14. Omdat de Engelen de Goddelijke Ware dingen betekenen, verschenen derhalve *de in des Heren graf geziene Engelen in witte en blinkende KLEDEREN*, Matth. XXVIII: 3; Lukas XXIV: 4. Omdat de Heer het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware is, en de Ware dingen worden verstaan onder de Klederen, *blonk derhalve toen Hij van gedaante was veranderd, het aangezicht van Hem zoals de Zon, en werden de BEKLEEDSELEN van Hem zoals het Licht*, Matth. XVII: 2; en *bliksemend wit*, Lukas IX: 29; en *blinkend wit zoals sneeuw, hoedanige geen voller op aarde zo wit maken kan*, Markus IX: 3. Aangaande den Oude der dagen, die ook de Heer is, wordt gezegd dat *het KLEED van Hem wit was zoals de sneeuw*, Dan. VII: 9; en bovendien deze dingen aangaande den Heer: “Hij zalfde met mirre, aloë, en kassie al uw KLEDEREN”, Psalm XLV: 9. “Hij wast in den wijn zijn BEKLEEDSEL, en in het bloed der druiven zijn MANTEL”, Gen. XLIX: II. “Wie is Deze die komt vanuit Edom, met besprenkelde KLEDEREN vanuit Bozra: Deze eerwaardig in Zijn GEWAAD: waarom zijt Gij rood naar Uw KLEED: Uw KLEDEREN zoals van een die in de wijnpers treedt: de overwinning is gesprengd op Mijn KLEDEREN, en al Mijn BEKLEEDSEL heb Ik bezoedeld”, Jes. LXIII: I, 2, 3; deze dingen eveneens aangaande den Heer; Zijn Klederen zijn daar de Ware dingen des Woords. “Die op het witte Paard zat, was omkleed met een BEKLEEDSEL hetwelk met bloed geverfd was, en Zin Naam wordt genoemd het Woord Gods”, Apoc. XIX: 13, 16. Uit de betekenis van de Klederen kan men zien, *waarom de discipelen des Heren hun BEKLEEDSELEN leiden op de ezelin en het veulen, toen de Heer Jeruzalem binnenging: en waarom het volk zijn BEKLEEDSELEN spreidde op den weg*, Matth. XXI: 7, 8, 9; Markus XI: 7, 8; Lukas XIX: 35, 36; en wat daarmee wordt aangeduid *dat de soldaten de BEKLEEDSELEN des Heren in vier delen verdeelden*, Joh. XIX: 23, 24; aldus wat wordt aangeduid met deze dingen bij David: “Zij hebben

Mijn KLEDEREN verdeeld, en over Mijn BEKLEEDSEL het lot geworpen”, Psalm XXII: 19. Uit de betekenis van de Klederen blijkt ook waarom zij hun Klederen verscheurden, wanneer iemand tegen het Goddelijk Ware des Woords sprak, Jes. XXXVII: 1, en elders; voorts dat zij de Klederen wasten om gezuiverd te worden, Exod. XIX: 14; Levit. XI: 25, 40; Hfdst. XIV: 8, 9; Num. XIX: 11 tot het einde: en dat zij vanwege de overtredingen tegen de Goddelijke Ware dingen de Klederen uittrokken, en een zak aantrokken, Jes. XV: 3; Hfdst. XXII: 12; Hfdst. XXXVII: 1, 2; Jer. IV: 8; Hfdst. VI: 26; Hfdst. XLVIII: 37; Hfdst. XLIX: 3; Klaagl. II: 10; Ezech. XXVII: 31; Amos VIII: 10; Jonas III: 5, 6, 8. Wie weet, wat de bekleedselen in het algemeen en in het bijzonder betekenen, kan weten wat de Klederen van Aharon en zijn zonen hebben betekend, welke waren de Efod, de Mantel, de Geblokte Tunica, de Bandelier, de Broek, de Tulband. Aangezien het Licht het Goddelijk Ware betekent, en het Kleed evenzo, wordt derhalve bij David gezegd: *“Jehovah bedekt zich met het LICHT zoals met een KLEED”*, Psalm CIV: 2.

167. *En zij zullen met Mij wandelen in witte, omdat zij het waardig zijn, betekent dat zij zullen leven met den Heer in Zijn geestelijk Rijk, omdat zij in de ware dingen zijn uit Hem.* Dat dit de zin der woorden is, is omdat wandelen in het Woord betekent leven, en wandelen met God betekent leven uit Hem; en omdat in witte betekent in de ware dingen; van het witte wordt immers in het Woord gesproken met betrekking tot de ware dingen, omdat het den oorsprong ontleent aan het licht der zon; en van het rode wordt gesproken met betrekking tot de goede dingen, omdat het den oorsprong ontleent aan het vuur der zon; en van het zwarte wordt gesproken met betrekking tot de valse dingen, omdat het den oorsprong ontleent aan de duisternis der hel: zij die in de ware dingen uit den Heer zijn, omdat zij met Hem verbonden zijn, worden waardig genoemd; alle waardigheid immers in de Geestelijke Wereld is vanuit de verbinding met den Heer: uit deze dingen blijkt dat met *“zij zullen met Mij wandelen in witte, omdat zij waardig zijn”*, wordt aangeduid dat zij zullen leven met den Heer, omdat zij in de ware dingen uit Hem zijn. Gezegd wordt dat zij zullen leven met den Heer in het geestelijk Rijk, omdat de algehele Hemel in twee Rijken is onderscheiden, het Hemelse en het Geestelijke; en in het Hemels Rijk zijn zij die in het goede der liefde uit den Heer zijn, en in het Geestelijk Rijk zijn zij die in de ware dingen der wijsheid uit den Heer zijn; en van dezen wordt gezegd dat zij wandelen met den Heer in witte; zij zijn ook bekleed met witte bekleedselen. Dat wandelen leven betekent, en wandelen met God leven met Hem wijl uit Hem, staat vast uit deze volgende plaatsen: *“In vrede en rechtheid wandelen zij met Mij”*, Jes. II: 6. *“Gij hebt mijn*

voeten bevrijd van aanstoot, om voor God te wandelen in het licht der levenden”, Psalm LVI: 14. “David heeft Mijn geboden gehouden, en gewandeld achter Mij met het ganse hart”, 1 Kon. XIV: 8. “Jehovah, gedenk dat Ik voor U gewandeld heb in de waarheid”, Jes. XXXVIII: 3. “Indien gij met Mij zult gewandeld hebben in tegenheid, en ook Mijn stem niet zult gehoorzaamd hebben, zo zal Ik ook met u in tegenheid wandelen”, Levit. XXVI: 23, 24, 27, 28. “Zij hebben niet willen wandelen in de wegen van Jehovah”, Jes. XLII: 24; Deut. XI: 22; Hfdst. XIX: 9; Hfdst. XXVI: 17. “Alle volken wandelen in den naam huns gods, en wij zullen wandelen in den Naam van Jehovah”, Micha IV: 5. “Nog slechts een weinig Licht is met u; wandelt terwijl gij het Licht hebt, geloof in het Licht”, Joh. XII: 35, 36; Hfdst. VIII: 12. “De Schrifgeleerden vroegen: Waarom wandelen de Discipelen niet naar de overlevering der Ouderen”, Markus VII: 5. Wandelen wordt ook gezegd van Jehovah, namelijk dat Hij onder hen wandelt, dat is, in hen en met hen leeft: “Ik zal Mijn Habitakel in het midden van hen geven, en Ik zal in uw midden wandelen, en Ik zal u tot God zijn”, Levit. XXVI: 11, 12. Hieruit blijkt, wat boven wordt verstaan onder *Deze dingen zegt Hij Die wandelt in het midden der zeven gouden Kandelaren*, Apoc. II: 1.

168. *Die overwint, die zal bekleed worden met witte bekleedselen, betekent dat hij die hervormd wordt, geestelijk wordt.* Dat wie overwint betekent hij die hervormd wordt, zie men boven in n. 88; en dat met witte bekleedselen bekleed worden, betekent door de ware dingen geestelijk worden, n. 166, 167: al degenen worden geestelijk, die in de ware dingen en in het leven volgens die zijn.

169. *En Ik zal zijn naam niet uitdelgen uit het boek des levens, betekent dat hij gezaligd zal worden.* Wat de naam is, is eerder gezegd; en wat het boek des levens is, zal beneden worden gezegd: dat zijn naam niet uitdelgen uit het boek des levens, is gezaligd worden, is voor een ieder duidelijk.

170. *En Ik zal zijn naam belijden vóór den Vader, en vóór Zijn engelen, betekent dat diegenen zullen worden opgenomen, die in het Goddelijk Goede en in de Goddelijke ware dingen uit den Heer zijn, aldus die het leven des Hemels in zich hebben.* Dat den naam belijden is erkennen het hoedanige van iemand, of erkennen dat hij zodanig is, staat vast uit de betekenis van den naam, waarover boven n. 81, 122; onder den Vader wordt het Goddelijk Goede verstaan, en onder de Engelen worden de Goddelijke ware dingen verstaan, het een en het ander vanuit den Heer. In het Woord der Evangelisten wordt door den Heer meermalen de Vader genoemd, en overal wordt Jehovah verstaan, uit Wien en in Wien Hij was, en Hetgeen in Hem was, en nooit enig Goddelijke gescheiden van Hem; dat het aldus is, is met vele dingen getoond in De

LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER; en eveneens in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID, n. 262, 263; dat de Heer Zelf de Vader is, zie men in n. 21, 962. De Heer heeft den Vader genoemd, omdat met den Vader in den geestelijken zin het goede wordt aangeduid, en met God den Vader het Goddelijk Goede der Goddelijke Liefde; de Engelen verstaan nooit iets anders onder den Vader, wanneer zulks in het Woord wordt gelezen (noch kunnen zij iets anders verstaan, omdat niemand in de Hemelen zijn vader weet), uit Wien zij gezegd worden geboren te zijn, en Wiens zonen en erfgenamen zij worden genoemd, dan den Heer; dit wordt verstaan onder des Heren woorden bij Matth. xxiii: 9. Hieruit blijkt, dat onder zijn naam vóór den Vader belijden, wordt aangeduid dat zij zullen worden opgenomen onder hen die in het Goddelijk Goede zijn uit Hem. Dat onder de Engelen degenen worden verstaan die in de Goddelijke Ware dingen uit den Heer zijn, en abstract genomen de Goddelijke Ware dingen, is omdat de Engelen de opnemenden zijn van het Goddelijk Goede in de Goddelijke Ware dingen welke uit den Heer bij hen zijn.

171. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent dat hij die deze dingen verstaat, gehoorzame aan de dingen welke het Goddelijk Ware des Woords leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn, zoals boven n. 87.*

172. *En aan den Engel der Kerk in Filadelfia schrijf, betekent tot hen en aangaande hen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn. Dat dezen onder de Kerk in Filadelfia worden verstaan, blijkt uit de dingen die aan haar geschreven zijn, in den geestelijken zin verstaan.*

173. *Deze dingen zegt de Heilige Ware, betekent den Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware. Dat het de Heer is, is duidelijk; dat de Heilige Ware de Heer is ten aanzien van het Goddelijk Ware, is omdat de Heer de Heilige wordt genoemd krachtens Zijn Goddelijk Ware, en de Gerechte krachtens Zijn Goddelijk Goede; vandaar is het, dat het Goddelijke van Hem, voortgaande, zijnde de Goddelijke Waarheid, de Heilige Geest wordt geheten, en de Heilige Geest is hier de Heilige Ware. In het Woord wordt meermalen gezegd het Heilige, en overal aangaande het Ware; en omdat al het Ware hetwelk in zich waar is, is vanuit het Goede en uit den Heer, zo is het dat Ware hetwelk het Heilige wordt genoemd; doch het Goede, vanuit hetwelk het ware is, wordt het Gerechte genoemd; vandaar is het, dat de Engelen die in de ware dingen der wijsheid zijn, en de geestelijke Engelen worden genoemd, Heiligen worden geheten; en de Engelen die in het goede der liefde zijn, en de Hemelse Engelen worden genoemd, Gerechten worden geheten; evenzo de*

mensen in de Kerk. Vandaar eveneens is het, dat de Profeten en de Apostelen Heiligen worden geheten; met de Profeten immers en de Apostelen worden de ware dingen van de Leer der Kerk aangeduid. Vandaar ook is het, dat het Woord heilig wordt geheten; het Woord immers is het Goddelijk Ware; voorts dat de Wet in de ark in de Tabernakel het heilige der heiligen werd geheten, en eveneens het Heiligdom. Vandaar ook is het dat Hierosolyma de heilige wordt geheten; met Hierosolyma immers wordt aangeduid de Kerk, welke in de Goddelijke ware dingen is. Vandaar ook is het, dat het Altaar, de Tabernakel, de Klederen van Aharon en van diens zonen, heilig werden geheten nadat zij met olie gezalfd waren; de olie immers betekent het goede der liefde, en dit heiligt, en al het geheiligde heeft betrekking op het ware. Dat de Heer Alleen Heilig is, omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf is, blijkt uit deze plaatsen: *“Wie zou Uw Naam niet verheerlijken, Heer, OMDAT GIJ ALLEEN HEILIG ZIJT”*, Apoc. xv: 4. *“Uw VERLOSSER, de HEILIGE ISRAËLS, Hij zal de God der ganse aarde genoemd worden”*, Jes. liv: 5. *“Zo zeide Jehovah, Israëls VERLOSSER, ZIJN HEILIGE”*, Jes. xlix: 7. *“Wat onzen VERLOSSER betreft, Jehovah Zebaoth is Zijn Naam, de HEILIGE ISRAËLS”*, Jes. xlvii: 4. *“Jehovah uw VERLOSSER, de HEILIGE ISRAËLS heeft gezegd”*, Jes. xliii: 14. *“Te dien dage zullen zij steunen op Jehovah, den HEILIGE ISRAËLS in de waarheid”*, Jes. x: 20, behalve elders, zoals in Jes. i: 4; Hfdst. v: 19; Hfdst. xii: 6; Hfdst. xvii: 7; Hfdst. xxix: 19; Hfdst. xxx: 11, 12; Hfdst. xli: 16; Hfdst. xlv: 11, 15; Hfdst. xlviii: 17; Hfdst. lv: 5; Hfdst. lx: 9; Jerem. l: 29; Dan. iv: 13, 23; Psalm lxxviii: 41. Aangezien de Heer het Heilige zelf is, zeide derhalve de Engel tot Maria: *“Het HEILIGE hetwelk vanuit u geboren wordt, zal Gods Zoon genoemd worden”*, Lukas i: 35, en de Heer aangaande Zichzelf: *“Vader, HEILIG hen in de Waarheid, Uw Woord is de Waarheid; voor hen HEILIG Ik Mijzelf, opdat ook zij GEHEILIGD mogen zijn in de Waarheid”*, Joh. xvii: 17, 19; hieruit blijkt, dat de Waarheid welke uit den Heer is, de Heiligheid zelf is, omdat Hij de Allene Heilige is, waarover de Heer aldus spreekt: *“Wanneer gekomen zal zijn de GEEST DER WAARHEID, zo zal Hij u in al de waarheid leiden; Hij zal niet vanuit Zichzelf spreken; vanuit het Mijne zal Hij nemen, en het u verkondigen”*, Joh. xvi: 13, 14, 15. *“De Parakleet, de HEILIGE GEEST, die zal u alle dingen leren”*, Joh. xiv: 26: dat de Heilige Geest het Leven der Wijsheid des Heren is, aldus de Goddelijke Waarheid, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 51. Hieruit kan vaststaan, dat de Heilige Ware de Heer is ten aanzien van het Goddelijk Ware. Dat het Heilige wordt gezegd van het Ware, en het Gerechte van het Goede, blijkt uit die plaatsen in het Woord, waar het ene en het andere wordt gezegd, zoals uit deze: *Die GERECHT is,*

worde nog gerechtvaardigd, die HEILIG is, worde nog geheiligd”, Apoc. xxii: ii. “GERECHT en WAAR Zin Uw wegen, Gij Koning der HEILIGEN”, Apoc. xv: 3. “Om Hem te dienen in HEILIGHEID en GERECHTIGHEID”, Lukasi: 75. “Herodes vreesde Johannes, wetende dat hij een GERECHT en HEILIG man was”, Markus vi: 20. “Fijn linnen zijn de GERECHTIGHEDEN der HEILIGEN”, Apoc. xix: 8.

174. *Die den sleutel Davids heeft, en Die opent en niemand sluit, en Die sluit en niemand opent, betekent Wien Alleen de Almacht is om te zaligen.* Onder David wordt de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware verstaan; met den sleutel wordt des Heren Almacht over den Hemel en de Hel aangeduid; en met openen opdat niemand sluit, en met sluiten opdat niemand opent, wordt aangeduid: uit de Hel uitleiden en in den Hemel binnenleiden, aldus zaligen, eender zoals boven n. 62, waar het ontvouwd is. Dat onder David de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware wordt verstaan, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 43, 44. Iets eenders als hier met den sleutel Davids, wordt aangeduid met de Sleutels van Petrus, Matth. xvi: 15 tot 19, hetgeen men beneden in n. 798 zie ontvouwd; voorts ook met deze woorden tot alle discipelen: “Al wat gij op de aarde vastgebonden zult hebben, zal in den Hemel vastgebonden wezen, en al wat gij op de aarde losgemaakt zult hebben, zal in den Hemel losgemaakt wezen”, Matth. xviii: 18; de twaalf Discipelen immers beeldden alle dingen der Kerk ten aanzien van de goede en de ware dingen ervan uit, en Petrus beeldde de Kerk uit ten aanzien van het ware, en de ware en de goede dingen zaligen den mens, aldus de Allene Heer uit Wien dezelve zijn. Iets eenders wordt ook verstaan onder den sleutel Davids gegeven aan Eliakim, waarover aldus: “Ik zal de heerschappij in zijn hand geven, opdat hij tot een vader zij van den inwoner van Hierosolyma en van het huis van Jehudah; en Ik zal den sleutel van het huis van David op zijn schouder geven, opdat hij opene en niemand sluit, en sluite en niemand opent”, Jes. xxii: 21, 22; hij was over het huis des Konings, en met het huis des Konings wordt de Kerk ten aanzien van het Goddelijk Ware aangeduid.

175. *Ik ken uw werken, betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet,* zoals boven n. 76.

176. *Zie, Ik heb vóór u een geopende deur gegeven, betekent dat voor hen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn, de Hemel geopend is.* Dat met de geopende deur de binnenlating wordt aangeduid, is duidelijk: dat gezegd wordt dat voor hen die van de Kerk in Filadelfia zijn, de deur is geopend, is omdat onder die Kerk degenen worden verstaan die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn, en de Heer hun den Hemel opent. Maar over

deze zaak zal iets worden gezegd dat tevoren niet bekend was; De Allene Heer is de God des Hemels en der Aarde, Matth. xxviii: 18; en daarom zien zij die niet rechtstreeks tot Hem gaan, den weg tot den Hemel niet, en vinden vandaar ook de deur niet, en indien zij bij geval tot haar worden toegelaten, is zij gesloten, en voor hem die aanklopt wordt niet opengedaan. In de Geestelijke Wereld zijn daadwerkelijk wegen die tot den Hemel leiden, en zijn hier en daar Poorten, en zij die door den Heer tot den Hemel worden geleid, gaan de wegen die daarheen leiden, en zij treden door de poorten binnen: dat daar Wegen zijn, zie men in het Werk *Over den Hemel en de Hel*, n. 479, 534, 590; dat er ook Poorten zijn, n. 429, 430, 583, 584: alle dingen immers die in de Hemelen worden aanschouwd, zijn overeenstemmingen; vandaar ook de Wegen en de Poorten; want de Wegen stemmen overeen met de ware dingen en betekenen die vandaar; en de Poorten stemmen overeen met den ingang, en betekenen dien vandaar. Aangezien de Allene Heer den mens tot den Hemel leidt, en de deur opent, noemt Hij zich derhalve den Weg, en eveneens de Deur; den Weg bij Johannes: *“Ik ben de WEG, de Waarheid, en het Leven”*, xiv: 6. De Deur bij denzelfde: *“Ik ben de DEUR der schapen; indien iemand door Mij zal zijn ingegaan, die zal gezaligd worden”*, x: 7, 9. Aangezien er zowel Wegen als Deuren zijn in de Geestelijke Wereld, en de Engellijke Geesten daadwerkelijk Wegen gaan, en door Deuren binnengaan als zij in den Hemel komen, wordt derhalve meermalen in het Woord gesproken van (binnen) Deuren [*ostia*], Poorten, en (buiten) Deuren [*januae*] en daarmede wordt de ingang aangeduid; zoals in deze plaatsen: *“Heft, POORTEN, uw hoofden op, heft op, gij DEUREN der wereld, opdat de Koning der heerlijkheid inga”*, Psalm xxiv: 7, 9. *“Doet de POORTEN open, opdat de gerechte Natie inga, doende getrouwigheden”*, Jes. xxvi: 2. *“De vijf voorzichtige Maagden gingen in tot de bruiloft, en de DEUR werd gesloten: en de vijf dwaze maagden kwamen, en klopten, maar er werd niet opengedaan”*, Matth. xxv: 10, 11, 12. *“Jezus zeide: Strijdt om in te gaan door de enge POORT, omdat velen zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen”*, Lukas xiii: 24, 25, behalve elders. Omdat de Deur den ingang betekent, en Nova Hierosolyma de Kerk is uit hen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn, wordt derhalve Nova Hierosolyma ook beschreven ten aanzien van de Poorten, waarop Engelen zijn, en gezegd dat zij niet gesloten zullen worden, Apoc. xxi: 12, 13, 25.

177. *En niemand kan die sluiten, betekent dat de hel niet de overhand op hen heeft.* De Allene Heer immers opent en sluit de deuren tot den Hemel, en de deur die Hij opent, is voortdurend geopend voor hen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn, en voortdurend gesloten voor hen die in

de valse dingen vanuit het boze zijn; en omdat de Allene Heer opent en sluit, volgt dat de hel niet de overhand op hen heeft; meer hierover zie men boven in n. 174.

178. *Omdat gij kleine macht hebt, betekent omdat zij weten dat zij niets vermogen vanuit zichzelf.* Zij die in de ware dingen vanuit het goede zijn uit den Heer, weten dat zij niet enige macht hebben tegen de boze en de valse dingen, aldus tegen de hel, vanuit zich; en eveneens weten zij, dat zij niet vanuit enige macht vanuit zich het goede kunnen doen, en zichzelf in den Hemel binnenleiden, maar dat de Heer alle macht heeft, en zo hebben zij haar uit den Heer, en dat zij voor zoveel als zij in de ware dingen vanuit het goede zijn, in de macht zijn uit den Heer; welke macht hun nochtans als de hunne verschijnt: deze dingen dus zijn het, die worden verstaan onder omdat gij kleine macht hebt.

179. *En Mijn woord hebt in acht genomen; dat dit betekent omdat zij leven volgens des Heren geboden in Zijn Woord,* is zonder ontvouwing duidelijk.

180. *En Mijn Naam niet hebt verloochend, betekent dat zij in den erediensdienst des Heren zijn.* Dat de Naam van Jehovah of van den Heer in het Woord betekent alles waardoor Hij wordt vereerd, aldus het al van de leer der Kerk, en universeel genomen het al van den Godsdienst, zie men boven in n. 81; waaruit vaststaat, wat hier wordt aangeduid met Gij hebt Mijn Naam niet verloochend.

181. *En Ik zal er geven vanuit de synagoge des satans; dat dit hen betekent die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, zie men boven in n. 97.*

182. *Die zeggen van zichzelf dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar liegen, betekent die zeggen dat bij hen de Kerk is, terwijl toch bij hen geen Kerk is.* Onder de Joden worden hier degenen verstaan die van de Kerk zijn, omdat de Kerk bij hen was ingesteld, en daarom wordt ook onder hun Jeruzalem thans nog de Kerk ten aanzien van de Leer verstaan: in het bijzonder echter worden onder de Joden degenen verstaan die in het goede der liefde zijn, zoals boven in n. 96, aldus eveneens de Kerk, want vanuit het goede der liefde is de Kerk: dat er evenwel bij hen geen Kerk is, wordt aangeduid met: en zijn het niet, maar liegen.

183. *Zie, Ik zal maken dat zij zullen komen, en aanbidden aan uw voeten, betekent dat zij die in de valse dingen ten aanzien van de leer zijn, als zij slechts niet in de valse dingen vanuit het boze zijn, de ware dingen der Nieuwe Kerk zullen opnemen en erkennen.* Dit wordt gezegd aangaande hen die vanuit de synagoge des satans zijn, en zeggen dat zij Joden zijn, en het niet zijn, maar liegen; waaronder degenen worden verstaan die in de valse dingen ten aanzien

van de leer zijn, maar nochtans niet in de valse dingen vanuit het boze, echter in de valse dingen ten aanzien van de leer, maar in het goede ten aanzien van het leven; dezen en niet genen nemen op en erkennen de ware dingen wanneer zij die horen; de oorzaak hiervan is deze, dat het goede het ware liefheeft, en het ware vanuit het goede het valse verwerpt; de ware dingen opnemen en erkennen, wordt aangeduid met komen en aanbidden aan de voeten; niet aan de voeten van hen, maar aan de voeten des Heren, uit Wien genen de ware dingen vanuit het goede hebben; en daarom wordt iets eenders als dit hier aangeduid met het volgende bij David: *“Aanbidt Jehovah, onzen God, aanbidt aan de voetbank Zijner voeten”*, Psalm CXIX: 5.

184. *En weten dat Ik u bemind heb, betekent dat zij zullen zien dat zij die in de ware dingen vanuit het goede zijn, geliefd en opgenomen worden in den Hemel door den Heer:* dit volgt in de reeks vanuit de voorafgaande dingen.

185. *Omdat gij het woord Miner lijdzaamheid hebt bewaard, betekent omdat zij gestreden hebben tegen de boze dingen, en toen de valse dingen hebben verworpen.* Dat met het woord der lijdzaamheid de geestelijke strijd wordt aangeduid, welke de verzoeking wordt genoemd, is duidelijk uit hetgeen nu volgt: *“Zo zal ook Ik u bewaren van de ure der verzoeking die komen zal”*; want wie verzocht wordt in de wereld, wordt niet verzocht na den dood. De geestelijke strijd, zijnde de verzoeking, wordt geheten het woord der lijdzaamheid of des gedulds van den Heer, omdat de Heer in de verzoeken strijdt voor den mens, en Hij strijdt door de ware dingen vanuit Zijn Woord.

186. *Zo zal ook Ik u bewaren van de ure der verzoeking, die over het algehele wereldrond zal komen, om te onderzoeken die op de aarde wonen, betekent dat zij beschermd en bewaard moeten worden ten dage van het Laatste Oordeel.* Dat de bescherming en de bewaring van hen ten dage van het Laatste Oordeel onder die woorden wordt verstaan, kan men zien vanuit de dingen die aangaande het Laatste Oordeel in een afzonderlijk Werkje, en daarna in de VOORTZETTING DIENAANGAANDE zijn geschreven en vermeld, waaruit vaststaat, dat zij die hetzelfde ondergingen, in verzoeking werden gebracht, en onderzocht hoedanig zij waren; en dat degenen verworpen werden die innerlijk boos waren geweest, en dat degenen werden gezaligd die innerlijk goed waren geweest; en innerlijk goed waren degenen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer waren geweest.

187. *Zie, Ik kom snellijk, betekent de Komst des Heren, en alsdan de Nieuwe Kerk vanuit hen.* De Heer zeide hier: *Zie, Ik kom snellijk, omdat onder de vlak voorafgaande woorden het Laatste Oordeel wordt verstaan, en het Laatste Oordeel wordt ook de Komst des Heren genoemd, zoals bij Mattheus: “De*

discipelen zeiden tot Jezus: Welk is het teken van Uw Komst en van de Voleinding der eeuw", xxiv: 3; de Voleinding der eeuw is de Laatste tijd der Kerk, wanneer het Laatste Oordeel geschiedt. Dat onder de woorden Zie, Ik kom snellijk, ook de Nieuwe Kerk wordt verstaan, is omdat na het Laatste Oordeel de Kerk uit den Heer wordt geïnstaureerd; die Kerk nu is Nova Hierosolyma, waarin degenen zullen komen die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn, tot wie hier het woord wordt gericht.

188. *Behoud hetgeen gij hebt; dat dit betekent laten zij ondertussen in hun ware dingen en in hun goede aanblijven*, staat zonder ontvouwing vast.

189. *Opdat niemand uw kroon neme, betekent opdat de wijsheid niet verga, vanuit welke de eeuwige gelukzaligheid is*. De mens heeft de wijsheid nergens anders vandaan dan vanuit het goede door de ware dingen uit den Heer; dat de mens door deze ware dingen de wijsheid heeft, is omdat de Heer Zich met den mens en den mens met Zich verbindt door dezelve, en de Heer is de Wijsheid Zelf; en daarom vergaat de wijsheid bij den mens, wanneer hij ophoudt de ware dingen te doen, dat is, te leven volgens dezelve; dan houdt hij ook op de wijsheid lief te hebben, bijgevolg den Heer. Onder de wijsheid wordt verstaan de wijsheid in de geestelijke dingen; vanuit deze wordt als vanuit een bron afgeleid de wijsheid in de overige dingen, welke het inzicht wordt genoemd, en door dit de wetenschap, welke is vanuit de aandoening van de ware dingen te weten. Dat de Kroon de wijsheid betekent, is omdat de wijsheid de hoogste plaats bij den mens inneemt, en zo hem kroont; de Kroon des Konings betekent ook niets anders, want de Koning is in den geestelijken zin het Goddelijk Ware, n. 20, en vanuit het Goddelijk Ware is alle wijsheid. De wijsheid wordt met de Kroon ook aangeduid in de volgende plaatsen: *"Ik zal David een hoorn doen uitspruiten, en op hem zal zijn KROON bloeien"*, Psalm cxxxii: 17, 18. *"Jehovah gaf oorringen op uw oren, en een KROON des sieraads op uw hoofd"*, Ezech. xvi: 12; deze dingen aangaande Hierosolyma, waarmede de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de leer; en daarom is de Kroon des sieraads de wijsheid vanuit het Goddelijk Ware of vanuit het Woord. *"Te dien dage zal Jehovah Zebaoth tot een KROON des sieraads zijn, en tot een Tulband der sierlijkheid den overblijfselen Zijns volks"*, Jes. xxviii: 5; deze dingen aangaande den Heer, omdat gezegd wordt te dien dage; de Kroon des sieraads tot welke Hij zijn zal, is de wijsheid; en de Tulband der sierlijkheid is het inzicht; de overblijfselen des volks zijn zij bij wie Zijn Kerk zal zijn. Iets eenders wordt met de Kroon en den Tulband aangeduid bij Jes. lxii: 1, 3; voorts iets eenders met de GOUDEN PLAAT op den Tulband van Aharon, Exod. xxviii: 36, 37, welke ook de Bekroning werd genoemd. Bovendien in deze plaatsen: *"Zeg tot*

den Koning en de Heerseres: *Laat u neder, zet u, omdat het ornament uws hoofds is nedergedaald, de KROON uwer sierlijkheid*”, Jerem. XIII: 18. “*De vreugde onzes harten heeft opgehouden, de KROON onzes hoofds is gevallen*”, Klaagl. v: 15, 16. “*Mijn heerlijkheid heeft Hij van mij afgetrokken, en de KROON mijns hoofds heeft Hij verwijderd*”, Job. XIX: 9. “*Gij hebt de KROON Uws Gezalfdede gedoemd tot de aarde*”, Psalm LXXXIX: 40; in deze plaatsen wordt met de Kroon de wijsheid aangeduid.

190. *Die overwint; dat dit hen betekent die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer stand houden*, blijkt uit de reeks, en zo zonder ontvouwing.

191. *Ik zal hem maken tot een pilaar in den Tempel Mijns Gods, betekent dat de ware dingen vanuit het goede uit den Heer, bij hen bij wie zij zin, de Kerk des Heren in den Hemel ondersteunen*. Met den Tempel wordt de Kerk aangeduid, en met den Tempel Mijns Gods de Kerk des Heren in den Hemel; daaruit blijkt dat met de Pilaar datgene wordt aangeduid wat de Kerk ondersteunt en vast doet staan, en dit is het Goddelijk Ware des Woords. Met den Tempel wordt in den hoogsten zin aangeduid de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, in het bijzonder ten aanzien van het Goddelijk Ware; in den uitbeeldende zin wordt echter met den Tempel de Kerk des Heren in den Hemel aangeduid; voorts ook de Kerk des Heren in de Wereld. Dat met den Tempel in den hoogsten zin de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, en in het bijzonder ten aanzien van het Goddelijk Ware, blijkt uit deze plaatsen: “*Jezus zeide tot de Joden: Breekt dezen Tempel af, en in drie dagen zal Ik denzelve opwekken; Hij sprak van den Tempel Zijns Lichaams*”, Joh. II: 19, 21. “*Een Tempel zag ik niet in Nova Hierosolyma, want de Heer God Almachtig is de Tempel ervan, en het Lam*”, Apoc. XXI: 22. “*Zie, snellijk zal tot Zijn Tempel komen de Heer, en de Engel des verbonds dien gij zoekt*”, Mal. III: 1. “*Ik zal mij nederbuigen naar den Tempel Uwer heiligheid*”, Psalm CXXXVIII: 2. “*Ik zal voortgaan op te zien tot den Tempel Uwer heiligheid, en tot U kwam mijn gebed, tot den Tempel Uwer heiligheid*”, Jona II: 4, 7. “*Jehovah in den Tempel Zijner heiligheid*”, Hab. II: 20; de Tempel der heiligheid van Jehovah of van den Heer is het Goddelijk Menselijke van Hem, want tot dit wordt ingekromd, opgezien, en gebeden, en niet tot een tempel alleen; deze immers in zich is niet heilig; het wordt de Tempel der heiligheid genoemd, omdat van heiligheid wordt gesproken met betrekking tot het Goddelijk Ware, n. 173. *Onder den Tempel die het goud heiligt*, Matth. XXIII: 16, 17, wordt niet iets anders verstaan dan het Goddelijk Menselijke des Heren. Dat met den Tempel in den uitbeeldenden zin de Kerk des Heren in den Hemel wordt aangeduid, blijkt uit deze plaatsen: “*De stem van Jehovah vanuit den*

Tempel”, Jes. LXVI: 6. “*Een grote stem ging voort vanuit den Tempel des Hemels*”, Apoc. XVI: 17. “*De Tempel Gods in den Hemel is geopend geworden, en de Ark Zijns verbonds is gezien in den Tempel*, Apoc. XI: 19. “*De Tempel des Tabernakels der getuigenis in den Hemel werd geopend; en vanuit den Tempel gingen zeven Engelen voort: en de Tempel werd vervuld met rook vanuit de heerlijkheid Gods*”, Apoc. XV: 5, 6, 8. “*Ik riep Jehovah aan, en Ik schreeuwde tot min God; Hij hoorde vanuit Zijn Tempel de stem*”, Psalm XVIII: 7. “*Ik zag den Heer zittende op een hogen en verheven Troon, en Zijn franjes vulden den Tempel*”, Jes. VI: 1. Dat de Tempel de Kerk in de wereld betekent, blijkt uit deze plaatsen: “*Ons Huis der heiligheid is tot een brand geworden*”, Jes. LXIV: 10. “*Ik zal alle natiën beroeren opdat Ik dit Huis met heerlijkheid vervulle; de heerlijkheid van het latere Huis zal groter zijn dan van het vorige*”, Hagg. II: 8, 10. De Kerk die uit den Heer moet worden geïnstaurerd, wordt met den *nieuwen Tempel* beschreven bij Ezechiël, Hfdst. XL tot XLVIII: en zij wordt verstaan onder *den Tempel welken de Engel mat*, Apoc. XI: 1; desgelijks elders, zoals in Jes. XLIV: 28; Jerem. VII: 2, 3, 4, 9, 10, 11; Zach. VIII: 9. “*De Discipelen naderden Jezus om Hem te tonen de bouwsels des Tempels; en Jezus zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, er zal niet steen op steen gelaten worden, welke niet afgebroken zal worden*”, Matth. XXIV: 1, 2; Markus XIII: 1 tot 5; Lukas XXI: 5, 6, 7; met den Tempel wordt hier de huidige Kerk aangeduid, en met het afbreken ervan zodat geen steen op steen blijft, wordt het einde dier Kerk aangeduid, namelijk dat er dan niet enig ware over zou zijn; want toen de Discipelen met den Heer over den Tempel spraken, voorzegde de Heer de opeenvolgende staten dier Kerk tot aan het einde ervan, of aangaande de Voleinding der eeuw, en onder de Voleinding der eeuw wordt de laatste tijd der Kerk verstaan, welke heden daar is: dit werd daarmede uitgebeeld dat die Tempel tot den grond toe werd vernietigd. De Tempel betekent deze drie dingen, te weten: den Heer, de Kerk in den Hemel, en de Kerk in de wereld; aangezien die Drie één maken, kunnen zij niet gescheiden worden, bijgevolg kan het ene niet zonder het andere verstaan worden; wie derhalve de Kerk in de wereld scheidt van de Kerk in den Hemel, en deze en gene van den Heer, is niet in de waarheid. Dat hier onder den Tempel de Kerk in den Hemel wordt verstaan, is omdat in vervolg daarop over de Kerk in de wereld wordt gehandeld, n. 194.

192. *En hij zal niet meer naar buiten uitgaan; dat dit betekent dat zij daar zullen bijven tot in het eeuwige*, is zonder ontvouwing duidelijk.

193. *En Ik zal op hem schrijven den Naam Mijns Gods, betekent dat aan hun harten het Goddelijk Ware ingeschreven zal zijn.* Schrijven op iemand, betekent het aan iemand zo inschrijven dat het in hem evenals van hem is; en de

Naam Mijns Gods betekent het Goddelijk Ware. Hier zal iets worden gezegd dienaangaande dat Mijn God het Goddelijk Ware is: In het Woord van het Oude Testament wordt in talloze plaatsen gezegd JEHOVAH GOD, voorts ook gescheiden nu eens JEHOVAH en dan weer GOD; en onder JEHOVAH wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Goede, en onder GOD de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, of, wat hetzelfde is, onder JEHOVAH wordt verstaan de Heer ten aanzien van de Goddelijke Liefde, en onder GOD de Heer ten aanzien van de Goddelijke Wijsheid; het een en het ander wordt gezegd terwille van het hemelse huwelijk in de afzonderlijke dingen des Woords, zijnde het huwelijk van de Liefde en de Wijsheid, of het huwelijk van het goede en het ware, over welk huwelijk men zie in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 80 tot 90. In het Woord van het Nieuwe Testament echter wordt niet gezegd Jehovah God, maar de Heer God; want Heer betekent evenals Jehovah het Goddelijk Goede of de Goddelijke Liefde: hieruit kan vaststaan, dat met den Naam Mijns Gods het Goddelijk Ware des Heren wordt aangeduid. Dat de Naam, wanneer over den Heer wordt gehandeld, alles is waardoor Hij wordt vereerd, zie men boven in n. 81; en alles waardoor Hij wordt vereerd, heeft betrekking op het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware. Omdat men niet weet, wat wordt verstaan onder deze woorden des Heren: *Vader, verheerlijk Uw NAAM; en een stem ging uit vanuit den Hemel: En Ik heb verheerlijkt, en Ik zal wederom verheerlijken*, Joh. XII: 28, zal het derhalve worden gezegd: Toen de Heer in de wereld was, maakte Hij Zijn Menselijke het Goddelijk Ware, hetwelk ook het Woord is; en toen Hij uit de wereld heenging, verenigde Hij het Goddelijk Ware ten volle met het Goddelijk Goede, hetwelk in Hem was vanuit de ontvangenis: de Heer immers heeft Zijn Menselijke verheerlijkt, dat is, Goddelijk gemaakt, zoals Hij den mens geestelijk maakt; Hij brengt immers eerst de ware dingen vanuit het Woord in den mens, en daarna verenigt Hij die met het goede, en door die vereniging wordt de mens geestelijk.

194. *En den Naam der Stad Mijns Gods, van Nova Hierosolyma, betekent dat aan de harten de leer der Nieuwe Kerk ingeschreven zal zijn.* Met Nova Hierosolyma wordt de Nieuwe Kerk aangeduid, en met haar wordt, wanneer zij Stad wordt genoemd, de Nieuwe Kerk ten aanzien van de leer aangeduid; en daarom wordt met “op hem den Naam der Stad Mijns Gods, van Nova Hierosolyma, schrijven” aangeduid dat aan hen de leer der Nieuwe Kerk ingeschreven zal zijn: dat met Hierosolyma de Kerk wordt aangeduid, en met haar als stad de Kerk ten aanzien van de leer, zie men beneden in n. 880, 881. Dat met de Stad de leer wordt aangeduid, is omdat met het Land, in

het bijzonder met het Land Kanaän, de Kerk in haar gansen omvang wordt aangeduid, en vandaar werden met de Erfenissen waarin het Land Kanaän verdeeld was, de verschillende dingen der Kerk aangeduid, en met de Steden in die erfenissen de leerstellige dingen; daarvandaan is het, dat onder de Steden waar zij in het Woord worden genoemd, niet iets anders door de Engelen wordt verstaan; hetgeen mij ook door veel ondervinding is bewezen: het is hiermede iets eenders als met de betekenis van de bergen, heuvelen, dalen, bronnen, rivieren, welke alle zulke dingen betekenen die der Kerk zijn. Dat de Steden de leerstellige dingen betekenen, kan enigermate vaststaan uit de volgende plaatsen: *“Het land zal uitgeledigd worden, het land zal verward worden, het land zal ontwijfd worden, de LEDIGE STAD zal gebroken worden, het overige in de STAD woestheid, en tot aan de verwoesting zal de poort verbroken worden”*, Jes. XXIV: 3, 4, 10, 12. *“De leeuw is opgeklommen vanuit de doornhaag, om het land tot woestheid te stellen; uw STEDEN zullen vernietigd worden; ik heb Carmel als een woestijn gezien, en de STEDEN ervan verlaten; het land zal treuren, verlaten zal de GANSE STAD vluchten”*, Jerem. IV: 7, 26 tot 29; het land daar is de Kerk, en de stad is de leer ervan; aldus wordt de verwoesting van de Kerk beschreven door de valse dingen van leer. *“De verwoester zal komen over elke STAD, opdat de STAD niet ontkome, en het dal verga, en de vlakke verdorven worde”*, Jerem. XLVIII: 8, evenzo. *“Zie, Ik heb u gegeven tot een STAD versterkt tegen het algehele land”*, Jerem. I: 18; deze dingen tot den Profeet, omdat met den profeet de leer der Kerk wordt aangeduid, n. 8. *“Te dien dage zal in het land van Jehudah gezongen worden: Wij hebben een sterke STAD; heil zal Hij stellen tot muren en voorschans”*, Jes. XXVI: I. *“Gebroken is de grote STAD in drie delen, en de STEDEN der natiën zijn samengevallen”*, Apoc. XVI: 19. *“De Profeet zag op den hogen berg het bouwsel ener STAD uit het zuiden, en de Engel mat den muur, de poorten, de binnenvertrekken, het voorhuis der poort; en de naam der STAD was: Jehovah aldaar”*, Ezech. XL: I en vervolg. *“Een rivier, welker beekjes zullen verblijden de STAD GODS”*, Psalm XLVI: 5. *“Ik zal Egypte met Egypte dooreenmengen, opdat STAD tegen STAD stride, en koninkrijk tegen koninkrijk”*, Jes. XIX: 2. *“Elk Koninkrijk dat tegen zichzelf verdeeld is, wordt verlaten, en elke STAD die tegen zichzelf verdeeld is, zal niet blijven bestaan”*, Matth. XII: 25; in deze plaatsen worden onder de Steden in den geestelijken zin leren verstaan, zo eveneens in Jes. VI: II; Hfdst. XIV: 12, 17, 21; Hfdst. XIX: 18, 19; Hfdst. XXV: 1, 2, 3; Hfdst. XXXIII: 8, 9; Hfdst. LIV: 3; Hfdst. LXIV: 10; Jerem. VII: 17, 34; Hfdst. XIII: 18, 19; Hfdst. XXXII: 42, 44; Hfdst. XXXIII: 4, Zef. III: 6; Psalm XLVIII: 2; Psalm LV: 10; Psalm CVII: 4, 7; Matth. V: 14, en elders. Uit de betekenis van de stad kan vaststaan, wat er verstaan wordt onder de steden in deze gelijkenis des

Heren: “Een Edelman, heengaande om voor zichzelf een Koninkrijk te ontvangen, gaf aan zijn dienstknechten mina’s om handel te driven; toen Hij terugkwam, riep hij de dienstknechten. De eerste naderde, zeggende: Uw mina heeft tien mina’s gewonnen; en tot deze zeide hij: Goede knecht, GIJ ZULT MOGENDHEID HEBBEN OVER TIEN STEDEN. En de tweede kwam, zeggende: Uw mina heeft vijf mina’s gewonnen; en tot deze zeide hij: GIJ, WEES OVER VIJF STEDEN”, Lukas XIX: 12 tot 19; met de steden worden ook hier de leerstellige dingen of de ware dingen der leer aangeduid, en met “over die zijn” wordt aangeduid inzichtsvol en wijs zijn; aldus is “mogendheid over die geven” het inzicht en de wijsheid geven; tien betekent vele, en vijf enige; dat onder handel drijven en winnen wordt aangeduid, zich inzicht verwerven door gebruik te maken van zijn vermogens, is duidelijk. Dat de heilige Stad Hierosolyma de leer der Nieuwe Kerk betekent, blijkt duidelijk uit de beschrijving ervan, Apoc. Hfdst. XXI; zij wordt immers beschreven naar de afmetingen, voorts naar de poorten, en naar den muur en de fundamenten ervan, welke, als Hierosolyma de Kerk betekent, geen andere dingen kunnen betekenen dan die welke van de leer ervan zijn; de Kerk is ook niet ergens anders vandaan Kerk. Omdat onder de Stad Hierosolyma de Kerk ten aanzien van de leer wordt verstaan, wordt die Stad derhalve de STAD DER WAARHEID genoemd, Zach. VIII: 3, 4, en in vele plaatsen DE HEILIGE STAD, en dit omdat van het heilige wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen vanuit den Heer, n. 173.

195. *Welke nederdaalt vanuit den Hemel uit Mijn God, betekent welke zal zijn vanuit het Goddelijk Ware des Heren zodanig als het in den Hemel is.* Aangezien met Mijn God het Goddelijk Ware wordt aangeduid, n. 193, volgt dat met nederdalen vanuit den Hemel uit Mijn God, wanneer dit wordt gezegd van den Heer, en van de leer der Nieuwe Kerk, wordt aangeduid: welke zal zijn vanuit het Goddelijk Ware zodanig als het in den Hemel is.

196. *En Mijn nieuwen Naam, betekent den eredienst van den Allenen Heer, met nieuwe dingen die er in de vorige Kerk niet zijn geweest.* Dat met den Naam des Heren wordt aangeduid alles waardoor Hij wordt vereerd, zie men boven in n. 81; hier dus de eredienst van den Allenen Heer, met nieuwe dingen die er in de vorige Kerk niet zijn geweest: dat in de Nieuwe Kerk de eredienst van den Allenen Heer is, blijkt uit Hfdst. XXI: Vers 9, 10, waar die Kerk wordt genoemd de ECHTGENOTE DES LAMS: dat er nieuwe dingen in die Kerk zijn, blijkt uit Hfdst. XXI: Vers 5, waar gezegd wordt: ZIE, IK MAAK ALLE DINGEN NIEUW: dit wordt derhalve aangeduid met Mijn nieuwen Naam die op hen zal worden geschreven.

197. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent dat wie verstaat, gehoorzame aan de dingen die het Goddelijk Ware des Woords leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn, zoals boven n. 87.*

198. *En aan den Engel der Kerk der Laodicensen schrijf, betekent tot hen en aangaande hen in de Kerk, die beurtelings geloven vanuit zich en beurtelings vanuit het Woord, en zo de heilige dingen ontwijden. Maar over dezen zal iets vooruit worden gezegd: er zijn er in de Kerk die geloven en niet geloven, zoals dat God is, het Woord heilig is, het eeuwige leven is, en meer dingen die van de Kerk en van haar leer zijn, en nochtans geloven zij niet; zij geloven die dingen als zij in hun zinlijk natuurlijke zijn; evenwel geloven zij het niet, als zij in hun redelijk natuurlijke zijn; aldus geloven zij het als zij in de uitwendige dingen zijn, bijgevolg als zij in gezelschap en in gesprek met anderen zijn, doch zij geloven het niet als zij in de inwendige dingen zijn, bijgevolg als zij niet in gezelschap met anderen zijn, en dan in gesprek met zichzelf; van dezen wordt gezegd dat zij noch koud, noch warm zijn, en dat zij uitgespuwd moeten worden.*

199. *Deze dingen zegt de Amen, de getrouwe en ware Getuige, betekent den Heer ten aanzien van het Woord, zijnde het Goddelijk Ware uit Hem. Dat de Amen de Goddelijke bevestiging vanuit de waarheid zelf is, welke de Heer is, aldus vanuit den Heer, zie men boven in n. 23; en dat de getrouwe en ware Getuige, wanneer over den Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Waarheid is welke uit Hem in het Woord is, n. 6, 16: of gij zegt dat de Heer van Zichzelf getuigt, dan wel dat het Woord van Hem getuigt, het is hetzelfde, aangezien de ZOON DES MENSEN, Die hier tot de Kerken spreekt, de Heer ten aanzien van het Woord is, n. 44. Deze dingen worden tot deze Kerk vooruitgezonden, omdat hier gehandeld wordt over diegenen in de Kerk die èn vanuit zich èn vanuit het Woord geloven; en zij die vanuit het Woord geloven, geloven vanuit den Heer.*

200. *De Aanvang van het werken Gods, betekent het Woord. Dat het Woord de aanvang van het werken Gods is, is in de Kerk nog niet bekend, omdat deze dingen niet verstaan zijn bij Johannes: "In den aanvang was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God; alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt, en zonder Hetzelve is niets gemaakt dat gemaakt is. In Hetzelve was het leven, en het leven was het licht der mensen. Hetzelve was in de wereld, en de wereld is door Hetzelve gemaakt, maar de wereld heeft Hetzelve niet gekend. En het Woord is Vlees geworden, en heeft onder ons gewoond, en wij hebben Deszelfs heerlijkheid gezien, een heerlijkheid zoals des Eniggeborene uit den Vader", 1: 1*

tot 14. Wie deze woorden ten aanzien van hun innerlijken zin verstaat, en ze tegelijk vergelijkt met de dingen die in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, alsmede met enige dingen die in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER geschreven zijn, kan zien, dat het Goddelijk Ware zelf in het Woord dat eerder in deze wereld is geweest, waarover n. 11, voorts hetwelk in dit Woord is dat heden is, wordt verstaan onder het Woord dat in den aanvang was bij God, en dat God was; doch niet het Woord beschouwd in de woorden en letters der talen, maar beschouwd in zijn wezen en leven, zijnde uit het binnenste in de zinnen der woorden en der letters ervan; vanuit dit leven maakt het Woord de aandoeningen des wils van den mens die het heilig leest, levend, en verlicht vanuit het licht van dat leven de denkingen van diens verstand; en daarom wordt bij Johannes gezegd “In het Woord was het Leven, en het Leven was het Licht der mensen”, Vers 4; dit doet het Woord, omdat het Woord vanuit den Heer en aangaande den Heer, en zo de Heer is; alle denking, spraak, en schrift trekken hun wezen en leven uit hem die denkt, spreekt, en schrijft; de mens met zijn hoedanige is daarin; in het Woord echter is de Allene Heer. Maar niemand voelt en doorvat het Goddelijk Leven in het Woord, dan alleen hij die in de geestelijke aandoening van het ware is wanneer hij hetzelfde leest; deze immers is in de verbinding van den Heer door het Woord; het is een zeker iets hetwelk op binnenste wijze het hart en den geest aandoet, wat met het licht in het verstand invloeit, en getuigt. Iets eenders als bij Johannes wordt met het volgende in het Eerste Hoofdstuk van Genesis aangeduid: “*In den aanvang schiep God den Hemel en de Aarde; en de Geest Gods bewoog zich over de aangezichten der wateren; en God zeide: Daar zij Licht; en daar werd Licht*”, Vers 1, 2, 3; de Geest Gods is het Goddelijk Ware, desgelijks het Licht; het Goddelijk Ware is het Woord; en daarom noemt de Heer Zich, wanneer Hij zich het Woord noemt, ook het Licht, Joh. 1: 4, 8, 9. Iets eenders wordt ook onder het volgende bij David verstaan: “*Door het Woord van Jehovah zijn de Hemelen gemaakt, en door den Geest Zijns Monds al hun Heir*”, Psalm xxxiii: 6. Kortom, zonder het Goddelijk Ware des Woords, zijnde in zijn wezen het Goddelijk Goede der Goddelijke Liefde en het Goddelijk Ware der Goddelijke Wijsheid des Heren, kan de mens niet het leven hebben; door het Woord is de verbinding van den Heer met den mens, en van den mens met den Heer, en door die verbinding is het leven; er zal iets zijn uit den Heer, hetwelk door den mens kan worden opgenomen, waardoor de verbinding en vandaar het eeuwige leven is. Hieruit kan vaststaan, dat onder DEN AANVANG VAN HET WERKEN GODS, het Woord wordt verstaan; en indien gij het geloven wilt, het Woord zodanig als het is

in den zin der letter; deze zin immers is de samenvatting van de innerlijke heiligheden ervan, zoals met vele dingen is getoond in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT. En, wat wonderbaarlijk is, het Woord is derwijze geschreven, dat het gemeenschap heeft met den Algehelen Hemel, en afzonderlijk met elk gezelschap daar, hetgeen mij door levende ondervinding te weten is gegeven; waarover elders. Dat het Woord in zijn wezen zodanig is, blijkt nog uit deze woorden des Heren: “*De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest, en zijn leven*”, Joh. VI: 63.

201. *Ik ken uw werken, betekent dat de Heer alle innerlijke en uiterlijke dingen van hen tegelijk ziet, zoals boven n. 76.*

202. *Dat gij noch koud zit, noch warm, betekent dat zij die zodanig zijn, nu eens ontkennen dat het Woord Goddelijk en Heilig is, en het dan weer erkennen.* Nu eens bij zich de heiligheid des Woords ontkennen, en dan weer erkennen, is noch koud, noch warm zijn; zij zijn immers tegen het Woord, en eveneens voor het Woord: dezelfde zijn ook zodanig ten opzichte van God, nu eens ontkennen zij Hem en dan weer erkennen zij Hem; eender ten opzichte van alle dingen der Kerk; deswege zijn zij nu eens met degenen die in de Hel zijn, en dan weer met degenen die in den Hemel zijn; zij vliegen als het ware tussen het ene en het andere omhoog en omlaag, en waarheen zij vliegen daarheen keren zij het aangezicht. Zodanig worden degenen die bij zich hebben bevestigd dat God is, de Hemel en de Hel zijn, en het eeuwige leven is, en daarna terugtreden; wanneer bij hen de vorige bevestiging terugkeert, zo erkennen zij; wanneer zij echter niet terugkeert, zo ontkennen zij: dat zij terugtreden, is omdat zij daarna alleen aangaande zich en aangaande de wereld denken, aanhoudend daarop uit zijnde boven de anderen uit te blinken, en zich daardoor in hun eigene onderdompelen; aldus slorpt de hel hen op.

203. *Och, of gij koud waart, of warm, betekent dat het beter is dat zij of vanuit het hart de heilige dingen des Woords en der Kerk ontkennen, of vanuit het hart dezelve erkennen: de oorzaak zal worden gezegd in het nu volgende artikel.*

204. *Zo dan, omdat gij lauw zijt, en niet koud noch warm, zal het geschieden dat Ik u zal uitbraken vanuit Mijn mond, betekent de ontwildding en vandaar de afscheiding wèg van den Heer.* Met uitgebraakt worden vanuit Mijn mond, wordt aangeduid afgescheiden worden van den Heer, en zo van den Heer afgescheiden worden is niet zijn in den Hemel noch in de Hel, maar in een afgescheiden plaats, beroofd van het menselijke leven, waar louter fantasieën zijn; de oorzaak hiervan is deze, dat zij de ware dingen met valse, en de goede dingen met boze, aldus de heilige dingen met profane, hebben doorengemengd, zodat zij niet gescheiden kunnen worden; en omdat de

mens dan niet kan worden voorbereid om òf in den Hemel òf in de Hel te zijn, wordt alles van diens redelijk leven uitgerukt, met achterblijven van de laatste dingen des levens, welke, van de innerlijke dingen des levens gescheiden, louter fantasieën zijn. Over den staat en het lot van dezen zie men meer in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELUKE VOORZIENIGHEID, n. 226 tot 228, 231, hetgeen voor de erkenenis aangaande hen voldoende is. Van hen wordt gezegd dat zij worden uitgebraakt, omdat de Wereld der geesten, welke midden tussen den Hemel en de Hel is, waarin elk mens eerst na den dood komt, en daar wordt voorbereid, overeenstemt met de Maag, waarin alle ingebrachte stelen worden voorbereid om òf bloed en vlees, òf uitwerpselen en urine te worden; laatstgenoemde dingen hebben overeenstemming met de Hel, eerstgenoemde echter met den Hemel; doch de dingen die vanuit de maag worden uitgebraakt, zijn die welke niet gescheiden, maar vermengd zijn. Vanwege deze overeenstemming wordt er in de volgende plaatsen gesproken van uitgebraakt worden en uitbraaksel: “*Drinkt en wordt dronken, opdat uw voorhuid onthuld worde; rondgaan zal tot u de beker van Jehovah, opdat een schandelijk Uitbraaksel zij over de heerlijkheid*”, Habak. II: 15, 16. “*Maakt Moab dronken, opdat hij handenklappe in zijn Uitbraaksel*”, Jerem. XLVIII: 26. “*Alle tafels zijn vol van Uitbraaksel der ontlasting; welke wetenschap zal hij leraren*”, Jes. XXVIII: 7, 8, 9, behalve elders, zoals in Jerem. XXV: 27; Levit. XVIII: 24, 25, 28. Dat lauw water braken verwekt, is eveneens vanuit overeenstemming.

206. *Dat gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden, betekent dat zij geloven erkenenissen van het ware en het goede, welke der Kerk en des Hemels zijn, in allen overvloed te bezitten.* Rijk en verrijkt zijn betekent hier niet iets anders dan ten volle zulke dingen te weten en te verstaan, welke der Kerk en des Hemels zijn, welke de geestelijke en de theologische dingen worden genoemd, omdat hier daarover wordt gehandeld; geestelijke rijkdommen en voorraden zijn niet iets anders. Zij die vanuit zich, en niet vanuit den Heer door het Woord geloven, geloven ook alle dingen te weten en te verstaan; de oorzaak hiervan is deze, dat hun geestelijk gemoed gesloten is, en alleen het natuurlijk gemoed geopend is, en dit gemoed zonder het geestelijk licht niet anders ziet. Dat met de rijkdommen en de schatten in het Woord de geestelijke rijkdommen en schatten, zijnde de erkenenissen van het ware en het goede, worden aangeduid, blijkt uit deze plaatsen: “*In uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u SCHATTEN gemaakt, goud en zilver in uw schatkamers; door de vermenigvuldiging uwer wijsheid hebt gij u SCHATTEN vermenigvuldigd*”, Ezech. XXVIII: 4, 5; dit aangaande Tyrus, waarmede de

Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de erkenningen van het ware en het goede: evenzo: *“De dochter van Tyrus zal u een gave aanbrengen, de dochter des Konings; uw aangezichten zullen zij aansmeken, de RIJKEN DES VOLKS”*, Psalm XLV: 13. *“Jehovah zal Tyrus verarmen, Hij zal haar SCHATTEN in de zee uitstoten”*, Zach. IX: 4. *“Tyrus, zij zullen uw SCHATTEN plunderen”*, Ezech. XXVI: 12. *“Asschur heeft gezegd: In de kracht mijner hand heb ik het gedaan, en door mijn wijsheid, omdat ik inzichtsvol ben; weswege ik de SCHATKAMERS der volken zal plunderen; mijn hand zal vinden de SCHATTEN der volken”*, Jes. X: 13, 14; met Asschur wordt het Redelijke aangeduid, hier dat het de goede en de ware dingen der Kerk verdraait, zijnde hier de schatkamers en de schatten der volken, welke het plundert. *“Ik zal u de SCHATKAMERS der duisternissen, en de verborgen SCHATTEN der schuilplaatsen geven”*, Jes. XLV: 3. *“Gezegend de man die Jehovah vreest; SCHATTEN en RIJKDOMMEN zijn in zijn huis; en zijn gerechtigheid staat voor altijd”*, Psalm CXII: 1, 3. *“God heeft de hongerigen met goederen vervuld, en de RIJKEN heeft Hij ledig weggezonden”*, Lukas I: 53. *“Wee u, gij RIJKEN, aangezien gij uw vreugde weg hebt, wee u, die gevuld zijt, aangezien gij zult hongeren”*, Lukas VI: 24, 25; onder de rijken worden hier degenen verstaan die de erkenningen van het ware en het goede bezaten, omdat zij het Woord hadden; en dezen waren de Joden; desgelijks onder den RIJKE die gekleed was met purper en fijn lijnwaad, Lukas XVI: 19. Evenzo onder de rijken en de rijkdommen elders, zoals in Jes. XXX: 6; Jerem. XVII: 11; Micha IV: 13; Hfdst. VI: 12; Zach. XIV: 14; Matth. XII: 35; Hfdst. XIII: 44; Lukas XII: 21.

207. *En heb geens dings gebrek; dat dit betekent dat zij het niet nodig hebben in meerdere mate en ergens anders vandaan te weten en wijs te zijn*, blijkt uit hetgeen boven is gezegd, omdat het er het gevolg van is.

208. *En gij weet niet dat gij zijt jammerlijk, betekent dat zij niet weten dat alle dingen die zij aangaande de ware en de goede dingen der Kerk weten en denken, niet in het minst samenhangen, en dat het lemen muren zijn.* Met de jammerlijkheid wordt hier aangeduid het niet-samenhangen, aldus met den jammerlijke hij die zonder samenhang over de dingen der Kerk denkt; de oorzaak hiervan is deze, dat degenen over wie deze dingen worden gezegd, nu eens God, den Hemel, het eeuwige Leven, de heiligheid des Woords ontkennen, en dan weer ze erkennen; en wat zij daarom met de ene hand opbouwen, breken ze met de andere af; aldus zijn zij zoals degenen die een huis bouwen, en het terstond daarop omverhalen; of zoals degenen die zich met fraaie klederen kleden, en ze terstond daarop verscheuren; en daarom zijn hun huizen puinhopen, en zijn hun klederen lompen: zodanig zijn alle

dingen welke zij aangaande de Kerk en aangaande den Hemel denken; maar dit weten zij niet. Deze dingen worden ook onder de jammerlijkheden verstaan in de volgende plaatsen: “*Uw wijsheid en uw wetenschap heeft u verleid, toen gij in uw hart zeydet: Ik ben het, en niemand meer dan ik; daarom zal op u de jammerlijkheid vallen*”, Jes. XLVII: 10, 11. “*Jammer zal op jammer komen, de Koning zal rouw bedrijven, en de vorst zal met verbijstering bekleed worden*”, Ezech. VII: 26, 27; de Koning die zal rouw bedrijven, en de vorst die met verbijstering bekleed zal worden, zijn zij die in de ware dingen der Kerk zijn. “*In hun mond is niet het rechte, in het midden van hen jammerlijkheid*”, Psalm v: 10. Eendere dingen worden aangeduid met de lemen muren, Jerem. XLIX: 3; Ezech. XIII: 11, 12; Hoschea II: 5.

209. *En ellendig en arm, betekent dat zij zonder ware en goede dingen zijn.* Onder de ellendigen en de armen worden in den geestelijken zin des Woords degenen verstaan die zonder erkentissen van het ware en het goede zijn; zij immers zijn geestelijk genomen ellendig en arm; zij worden ook onder genen verstaan in de volgende plaatsen: “*Ik ben Ellendig en Arm, Heer, gedenk Mijner*”, Psalm XL: 18; Psalm LXX: 6. “*Jehovah, neig Uw oor, en antwoord, omdat ik Ellendig en Arm ben*”, Psalm LXXXVI: 1. “*De goddelozen ontbloten het zwaard, en spannen hun boog, om den Ellendige en den Arme neder te werpen*”, Psalm XXXVII: 14. “*De goddeloze heeft den Ellendige en den Arme vervolgd, en den verslagene van hart om te doden*”, Psalm CIX: 16. “*God zal richten de Ellendigen des volks; Hij zal redden de zonen der Armen: Hij zal bevrijden den Arme die schreeuwt, en den Ellendige*”, Psalm LXXII: 4, 12, 13. “*Jehovah ontruikt den Ellendige aan hem die sterker is dan hij, en den Arme aan hen die hem beroven*”, Psalm XXXV: 10. “*De goddeloze beraadslaagt misdaden om de Ellendigen te verderven door woorden van leugen, zelfs wanneer de Arme het oordeel spreekt*”, Jes. XXXII: 7. “*De Ellendigen zullen vreugde hebben in Jehovah, en de Armen der mensen zullen opspringen in den Heilige Israëls*”, Jes. XXIX: 19. “*Gezegend de Armen van geest, omdat hunner het Koninkrijk der Hemelen is*”, Matth. v: 3; behalve elders, zoals in Jes. x: 2, Jerem. XXII: 16; Ezech. XVI: 49; Hfdst. XVIII: 12; Hfdst. XXII: 29; Amos VIII: 4; Psalm IX: 19; Psalm LXIX: 33, 34; Psalm LXXIV: 21; Psalm CIX: 22; Psalm CXL: 13; Deut. XV: 11; Hfdst. XXIV: 14; Lukas XIV: 13, 21, 23. Onder de Ellendigen en de Armen worden voornamelijk degenen verstaan die niet in de erkentissen van het ware en het goede zijn, en die ze evenwel verlangen, aangezien onder de rijken degenen worden verstaan die de erkentissen van het ware en het goede bezitten, n. 206.

210. *En blind en naakt, betekent dat zij zonder verstand van het ware, en wil van het goede zijn.* Onder de Blinden in het Woord worden degenen verstaan

die zonder ware dingen zijn, òf vanwege het gemis daaraan in de Kerk, en zo vanuit onwetendheid, òf vanwege het niet-verstaan ervan; en onder de Naakten worden degenen verstaan die vandaar zonder goede dingen zijn; al het geestelijk goede immers wordt door ware dingen verworven. Onder de Blinden worden geen anderen verstaan in de volgende plaatsen: “*Dan zullen te dien dage de doven horen de woorden des Boeks, en vanuit de donkerheid zullen de ogen der Blinden zien*”, Jes. xxix: 18. “*Zie, ulieder God zal komen; alsdan zullen der Blinden ogen geopend worden*”, Jes. xxxv: 4, 5, 6. “*Ik zal U geven tot een licht der natiën, om te openen der Blinden ogen*”, Jes. xlii: 6, 7, 8. “*Ik zal de Blinden leiden op een weg dien zij niet gekend hebben, Ik zal hun duisternis tot licht stellen*”, Jes. xlii: 16. “*Leid uit het Blinde volk hetwelk ogen heeft, en de doven die oren hebben*”, Jes. xliii: 8. “*Zijn uitkijkers zijn allen Blind, en weten niet te verstaan*”, Jes. lvi: 10, 11. “*Hij heeft hun ogen verblind, en hun hart dichtgestopt, opdat zij met de ogen niet zien, en met het hart verstaan*”, Joh. xii: 40. “*Jezus zeide: Tot het gericht ben Ik in de wereld gekomen, opdat degenen die niet zien, zien mogen, en die zien, Blind worden*”, Joh. ix: 39, 40, 41. “*Gij blinde leidlieden, dwazen en Blinden*”, Matth. xxiii: 16, 17, 19, 24. “*Blinde leidlieden der Blinden*”, Matth. xv: 14; Lukas vi: 39. Vanwege de betekenis van den Blinde en de Blindheid, was het verboden *het Blinde te offeren tot slachtoffer*, Levit. xxi: 18; Deut. xv: 21. “*Dat zij voor den Blinde geen aanstoot zouden geven*”, Levit. xix: 14. “*Dat vervloekt zou zijn hij die een Blinde zou doen dwalen*”, Deut. xxvii: 18. Aangaande de betekenis van den naakte en de naaktheid zie men beneden n. 213.

211. *Ik raad u, van Mij te kopen goud hetwelk met vuur beproefd is, opdat gij verrijkt moogt worden, betekent de aanmaning om zich uit den Heer door het Woord het goede der liefde te verwerven, opdat zij wijs worden.* Kopen betekent immers zich verwerven; van Mij, betekent uit den Heer door het Woord; het goud betekent het goede, en met vuur beproefd goud het goede der hemelse liefde; en daaruit verrijkt worden betekent verstaan en wijs zijn. Dat het goud het goede betekent, is omdat de metalen in hun orde zulke dingen betekenen die van het goede en het ware zijn; het Goud het hemels en het geestelijk goede, het Zilver het ware dier liefden, het Brons [*aes*] het natuurlijk goede, en het IJzer het natuurlijk ware. Deze dingen worden aangeduid met de metalen waaruit het beeld van Nebuchadnezar bestond, *welks Hoofd was Goud, Borst en Armen Zilver, Buik en Dijen Brons, Benen IJzer, en voeten eensdeels ijzer, eensdeels leem*, Dan. 11: 32, 33; waarmede de opeenvolgende Staten der Kerk ten aanzien van het goede der liefde en het ware der wijsheid werden uitgebeeld. Omdat de staten der Kerk aldus op elkander gevolgd waren, gaven derhalve

de Ouden eendere namen aan de Tijden door ze te noemen de gouden, de zilveren, de bronzen, en de ijzeren Eeuwen; en onder de gouden Eeuw verstonden ze den Eersten tijd, toen het Goede der hemelse liefde regeerde; de hemelse liefde is de liefde tot den Heer uit den Heer; vanuit deze liefde hadden zij toen de wijsheid. Dat het Goud het goede der liefde betekent, zie men beneden in n. 913.

212. *En witte bekleedselen, opdat gij moogt bekleed worden, betekent opdat zij zich de echte ware dingen der wijsheid verwerven.* Dat de Bekleedselen de ware dingen betekenen welke het goede bekleeden, zie men boven in n. 166; en dat wit wordt gezegd van de ware dingen, n. 167; vandaar betekenen de witte bekleedselen de echte ware dingen der wijsheid, en zulks, omdat het met vuur gezuiverde goud het goede der hemelse liefde betekent, en de ware dingen van deze liefde zijn de echte ware dingen der wijsheid.

213. *Opdat niet de schaamte uwer naaktheid verschijne, betekent opdat niet het goede der hemelse liefde ontwijfd en verechtbreukt worde.* Niemand kan weten, wat de schaamte der naaktheid betekent, dan alleen hij die weet dat de leden der verwekking in de ene en de andere kunne, welke ook de geslachtsdelen worden genoemd, overeenstemmen met de Hemelse Liefde: dat er een overeenstemming is van den mens en van al zijn leden met de Hemelen, zie men in het werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, te Londen in het jaar 1758 uitgegeven, n. 87 tot 102; en dat de geslachtsdelen overeenstemmen met de Hemelse Liefde, in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, ook te Londen uitgegeven, n. 5050 tot 5062. Omdat nu die Leden overeenstemmen met de Hemelse Liefde, zijnde de Liefde van den derden of den binnensten Hemel, en de mens uit de ouders wordt geboren in de aan die liefde tegenovergestelde liefde, is het duidelijk dat hij, indien hij zich niet uit den Heer het goede der liefde en het ware der wijsheid verwerft, welke worden aangeduid met het met vuur beproefde goud, en met de witte bekleedselen, in de tegengestelde liefde zal verschijnen, welke in zich profaan is. Dit wordt aangeduid met de naaktheid ontdekken, en de schaamte ervan openbaren, in de volgende plaatsen: “Gezegend hij die waakt en zijn bekleedselen bewaart, opdat hij niet Naakt wandele, en zijn Schaamdelen gezien worden”, Apoc. xvi: 15. “Dochter van Babel en van Chaldea, zit in de aarde, onthul uw lokken, onthul de dij, ga over de stromen; uw Naaktheid worde onthuld, en ook worde uw Schande gezien”, Jes. xlvii: 1, 2, 3. “Wee der stad der bloeden, vanwege de veelheid harer hoererijen; Ik zal de franjes over uw aangezichten ontdekken, en Ik zal aan de Natiën tonen uw Naaktheid, en aan de Koningen uw Schande”, Nahum iii: 1, 4, 5. “Twist met uw moeder, opdat Ik haar niet wellicht Naakt zette”, Hoschea ii: 2, 3. “Als Ik u

voorbijging, dekte Ik uw Naaktheid; en Ik wies u, en Ik bekleedde u, maar gij hebt gehoereerd, gij hebt niet gedacht aan uw jonkheid, toen gij Naakt en Ontbloot waart; deswege is uw Naaktheid onthuld”, Ezech. xvi: 6 en vervolg. “Jeruzalem heeft zonde gezondigd; derhalve achten allen haar onwaard, omdat zij haar Naaktheid gezien hebben”, Klaagl. i: 8; onder Jeruzalem, waarover die dingen zijn gezegd, wordt de Kerk verstaan, en onder hoereren het Woord echtbreken en vervalsen, n. 134. “Wee hem die den genoot doet drinken, door hem dronken te maken, opdat gij zijn Naaktheid aanschouwt; drink ook gij, opdat de Voorhuid onthuld worde”, Habak. ii: 15, 16. Wie weet wat de Naaktheid betekent, kan verstaan wat daarmede wordt aangeduid dat Noach, toen hij van den wijn dronken was geworden, Naakt neerlag in het midden van zijn tent, en dat Cham zijn Naaktheid zag en belachte; en dat Schem en Jafeth zijn Naaktheid dekten, de aangezichten afterende om haar niet te zien, Gen. ix: 21, 22, 23. Voorts, waarom het was ingesteld dat Aharon en zijn zonen niet met treden op het altaar zouden klimmen, opdat niet hun Naaktheid onthuld zou worden, Exod. xx: 26. Alsmede, dat zij hun zouden maken linnen broeken om het vlees der Naaktheid te bedekken, en dat zij op hen zouden zijn wanneer zij tot het altaar naderden, en dat zij anders de ongerechtigheid zouden dragen, en sterven zouden, Exod. xxviii: 42, 43; met de naaktheid worden in die plaatsen de boze dingen aangeduid waarin de mens geboren is, welke, omdat zij aan het goede der hemelse liefde zijn tegenovergesteld, in zich profaan zijn, en deze worden niet verwijderd dan door de ware dingen en door het leven volgens die; linnen betekent ook het ware, n. 671. Met de Naaktheid wordt ook de ONSCHULD aangeduid, en eveneens de ONWETENDHEID AANGAANDE HET GOEDE EN HET WARE; de Onschuld met het volgende: “Zij waren beiden Naakt, de mens en zijn echtgenote, en zij hadden geen oorzaak tot schaamte”, Gen. ii: 25. De Onwetendheid aangaande het goede en het ware, met het volgende: “Dit is het vasten hetwelk Ik verkies: den hongerige het brood breken, en wanneer gij een Naakte ziet, hem bedekken”, Jes. lviii: 6, 7. “Den hongerige geve hij zijn brood, en den Naakte dekke hij met een kleed”, Ezech. xviii: 7. “Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij te eten gegeven; Ik was Naakt, en gij hebt Mij gekleed”, Matth. xxv: 35, 36.

214. En zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt, betekent opdat het verstand worde geheeld, opdat de echte ware dingen der wijsheid niet ontwijfd en vervalst worden. Dat met de Ogen het verstand wordt aangeduid, en met het gezicht der ogen het inzicht en de wijsheid, zie men in n. 48; en aangezien met ogenzalf een geneesmiddel ervoor wordt aangeduid, volgt dat met “zalf de ogen met ogenzalf” wordt aangeduid het verstand genezen opdat het de

ware dingen zie en wijs zij; en indien dit niet geschiedt, worden de echte ware dingen des Woords ontwijd en verechtbreukt.

215. *Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik, betekent dat degenen van hen die aldus doen, door den Heer worden geliefd, en dat het dan niet anders kan dan dat zij in de verzoeken gebracht worden, opdat zij tegen zichzelf strijden.* Dat dit de zin dier woorden is, is duidelijk, want er wordt gezegd: zo wie Ik liefheb, waaronder degenen worden verstaan die van den Heer met vuur gezuiverd goud kopen, en die met ogenzalf de ogen zalven opdat zij zien: er wordt gezegd: die bestraf en kastijd Ik, waaronder de verzoeking wordt verstaan ten aanzien van de valse dingen en ten aanzien van de boze dingen; met bestraffen de verzoeking ten aanzien van de valse dingen, en met kastijden de verzoeking ten aanzien van de boze dingen. Zij over wie hier gehandeld wordt, kunnen niet anders dan in de verzoeken gebracht worden, aangezien zonder dezelve de ontkenningen en de bevestigingen tegen de Goddelijke ware dingen niet kunnen worden uitgeroeid. De verzoeken zijn geestelijke worstelingen tegen de valse en de boze dingen bij zich, aldus tegen zich: wat verder de Verzoeken zijn, vanwaar zij zijn, en wat goeds zij uitwerken, dit zie men in het Werk OVER NOVA HIJEROSOLYMA EN HAAR HEMELSE LEER, te Londen in het jaar 1758 uitgegeven, n. 187 tot 201.

216. *Handel dan met ijver, en kom tot inkeer, betekent laat dit geschieden vanuit de aandoening van het ware en den afkeer van het valse.* Hier wordt gezegd handel met ijver, omdat boven in Vers 15 is gezegd: Och, of gij koud waart, of warm; hier dat hij warm moge zijn, want de ijver is een geestelijke warmte, en de geestelijke warmte is een aandoening der liefde, hier de aandoening der liefde van het ware, en wie vanuit de aandoening der liefde van het ware handelt, die handelt eveneens vanuit den afkeer van het valse; en daarom worden deze dingen aangeduid met “kom tot inkeer”. De IJver betekent in het Woord, waar over den Heer wordt gehandeld, de Liefde en de Ontsteking; de Liefde in Joh. II: 17; Psalm LXIX: 10; Jes. XXXVII: 32; Hfdst. LXIII: 15; Ezech. XXXIX: 25; Zachar. I: 14; Hfdst. VIII: 2. De Ontsteking in Deut. XXXII: 16, 21; Psalm LXXIX: 5, 6; Ezech. VIII: 3, 5; Hfdst. XVI: 42; Hfdst. XXIII: 25; Zef. I: 18; Hfdst. III: 8. Maar de IJver bij den Heer is niet ontsteking; hij verschijnt slechts alsof hij het is in de uitwendige dingen, innerlijk is hij de liefde; dat hij in de uitwendige dingen verschijnt alsof hij het is, komt omdat het schijnt alsof de Heer ontsteekt wanneer Hij den mens berispt, vooral wanneer diens boze hem straft; hetgeen wordt toegelaten door de Liefde, opdat zijn boze verwijderd wordt; zij is geheel en al zoals een ouder, die, indien hij de kinderen liefheeft, de kastijding toelaat om hun boze

dingen te verwijderen. Hieruit blijkt, waarom Jehovah zich IJveraar noemt, Deut. IV: 24; Hfdst. V: 9, 10; Hfdst. VI: 14, 15.

217. *Zie, Ik sta aan de deur, en Ik klop, betekent dat de Heer voor een ieder aanwezig is in het Woord, en daar erop aandringt dat Hij moet worden opgenomen, en leert hoe.* Eendere dingen als deze worden door den Heer gezegd bij Lukas: *Gij zult den mensen gelijk zijn die op hun Heer wachten, wanneer Hij wederkomen zal van de bruiloft, opdat als Hij gekomen zal zijn en geklopt zal hebben, zij Hem terstond mogen opendoen*, XII: 36. Dat de deur de toelating en den ingang betekent, zie men boven in n. 176.

218. *Indien iemand Mijn stem gehoord, en [de (binnen)deur] geopend zal hebben, betekent wie het Woord geloofd en volgens hetzelfde leeft.* De stem horen is het Woord geloven, want het Goddelijk Ware des Woords is de stem van Jehovah, n. 37, 50; en de (binnen)deur [*ostium*] openen is volgens hetzelfde leven, aangezien de (binnen)deur niet geopend, en de Heer niet opgenomen wordt door alleen de stem te horen, maar door volgens die stem te leven; de Heer zegt immers: *“Die Mijn geboden heeft, en dezelve doet, Ik zal Mijzelf aan hem openbaren, en Ik zal tot hem komen, en woning bij hem maken”*, Joh. XIV: 21 tot 24. Dat de mens de (binnen)deur moet opendoen zoals uit zich, door de boze dingen als zonden te schuwen en door de goede dingen te doen, is getoond in DE LEER DES LEVENS VOOR NOVA HIEROSOLYMA; en dat het aldus is, blijkt ook uit des Heren woorden hier: *indien iemand geopend zal hebben*, voorts uit Zijn woorden in Lukas XII: 36.

219. *Ik zal tot hem binnentreden, en avondmalen met hem, en hij met Mij, betekent dat de Heer Zich met hen en hen met Zich verbindt.* Binnentreden en avondmalen met hem, betekent zich met hem verbinden, en omdat er het wederkerige zal zijn opdat er verbinding zij, wordt ook gezegd “en hij met Mij”. Dat verbonden worden met binnentreden en avondmalen wordt aangeduid, blijkt uit het GEWIJDE AVONDMAAL, hetwelk door den Heer is ingesteld, door hetwelk de tegenwoordigheid des Heren plaats vindt bij hen die Zijn stem horen, dat is, die het Woord geloven, maar de verbinding bij hen die volgens het Woord leven; leven volgens het Woord is boete doen, en in den Heer geloven. Gezegd wordt Avondmalen en des Heren Avondmaal, omdat het Avondmaal des avonds plaats vindt, en met den Avond de Laatste tijd der Kerk wordt aangeduid; en daarom heeft de Heer, toen Hij uit de wereld heenging, en het toen de laatste tijd der Kerk was, met de discipelen Geavondmaald, en het Sacrament van het Avondmaal ingesteld: dat de Avond den laatsten tijd van de oude Kerk betekent, en de Morgen den eersten tijd van de nieuwe Kerk, zie men boven in n. 151.

220. *Die overwint; dat dit hen betekent die in de verbinding met den Heer zijn door het leven volgens Zijn geboden in het Woord,* blijkt uit hetgeen boven is gezegd.

221. *Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn Troon, betekent dat er verbinding van hen met den Heer in den Hemel zal zijn.* Dat de Troon des Heren de Hemel is, zie men boven in n. 14; en daarom betekent zitten met den Heer in Zijn Troon, de verbinding met Hem in den Hemel.

222. *Zoals Ik heb overwonnen, en ben gezeten met den Vader in Zijn Troon, betekent zoals Hijzelf en de Vader één zijn, en de Hemel zijn.* Dat de Vader en de Heer één zijn, is ten volle getoond in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER; voorts elders, dat de Hemel niet de Hemel is vanuit de eigenen der Engelen, maar vanuit het Goddelijke des Heren, hetwelk is in de Engelen en bij hen; en daarom wordt met dit: “zoals Ik ben gezeten met den Vader in Zijn Troon”, aangeduid, zoals Hijzelf en de Vader één zijn, en de Hemel zijn; de Troon is de Hemel, n. 14, 221: *Zoals Ik overwonnen heb, betekent dat Hij door de in Zijn Menselijke toegelaten Verzoeking, en door de laatste ervan, welke het Lijden des kruises was, voorts door de vervulling van alle dingen des Woords, de Hellen heeft overwonnen en Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, dat is, dat Hij Hetzelve heeft verenigd met Zijn Goddelijke, hetwelk in Hem was vanuit de ontvangenis, en Jehovah de Vader wordt genoemd, waarover men zie in bovengenoemde LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 8 tot 11; 12 tot 14; n. 29 tot 36; en eveneens boven n. 67.* Dat de Heer zegt: “Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn Troon, zoals Ik overwonnen heb, en ben gezeten met den Vader in Zijn Troon”, is omdat de vereniging van den Heer met den Vader, dat is, met Zijn Goddelijke in Zich, ten doel had, dat de mens verbonden kan worden met het Goddelijke hetwelk de Vader in den Heer wordt genoemd, omdat het onmogelijk is, dat de mens onmiddellijk met het Goddelijke des Vaders verbonden kan worden, maar hij kan het middellijk door Zijn Goddelijk Menselijke, zijnde het Goddelijk Natuurlijke; en daarom zegt de Heer: “Niemand heeft ooit God gezien; de Eniggeboren Zoon, Die in den schoot des Vaders is, Die heeft Hem uiteengezet”, Joh. 1: 18; en elders: “Ik ben de Weg, de Waarheid, en het Leven; niemand komt tot den Vader dan door Mij”, Joh. xiv: 6. De verbinding van den Heer met den mens is door Zijn Goddelijk Ware, en dit in den mens is des Heren, aldus de Heer, en in het geheel niet des mensen, aldus niet de mens: weliswaar voelt de mens dit zoals het zijne, doch nochtans is het niet van hem, het is immers niet met hem verenigd, maar aan hem aangebonden; anders is het gesteld met het Goddelijke des Vaders; Dit

is niet aangebonden aan, maar verenigd met het Menselijke des Heren, zoals de ziel met haar lichaam. Wie deze dingen verstaat, kan de volgende woorden des Heren verstaan: “*Die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen*”, Joh. xv: 4, 5. “*In dien dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u*”, Joh. xiv: 20; en deze: “*Heilig hen in Uw waarheid; Uw Woord is de waarheid: voor hen heilig Ik Mijzelf, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in de waarheid: opdat zij allen één zijn, zoals Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn; Ik in hen, en Gij in Mij*”, Joh. xvii: 17, 19, 21, 23.

223. *Die een oor heeft, hore wat de Geest aan de Kerken zegt, betekent dat wie verstaat, gehoorzame aan de dingen welke het Goddelijk Ware des Woords leert aan hen die vanuit de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, zullen zijn, zoals boven n. 87.*

* * *

224. Aan deze dingen zal ik deze GEDENKWAARDIGHEID toevoegen. Ik zag een Schare geesten, allen op de knieën, biddende tot God, dat Hij Engelen tot hen mocht zenden, met wie zij van mond tot mond zouden kunnen spreken, en aan wie zij de gedachten huns harten zouden kunnen openen: en toen zij opstonden, werden drie Engelen gezien in fijn lijnwaad, staande in hun aanblik, en zij zeiden: De Heer Jezus Christus heeft uw gebeden gehoord, en ons derhalve tot u gezonden; opent ons de gedachten uws harten; en zij antwoordden: De priesters hebben ons gezegd, dat het verstand in de Theologische zaken niets vermag, maar het geloof, en dat het verstandelijke geloof in die dingen niemand van nut is, omdat dit trekt vanuit den mens: wij zijn Engelsen, en wij hebben van ons gewijd Bedienaarschap verscheidene dingen gehoord die wij hebben geloofd; maar wanneer wij met anderen spraken, die zich ook Hervormden noemden, en met anderen die zich Rooms-Katholieken noemden, en verder met Secteaanhangers, schenen zij ons allen geleerd toe, en toch stemde in vele dingen de een niet met den ander samen, en toch zeiden allen: *Geloof ons*, en enigen: *Wij zijn Dienaren Gods, en wij weten het*: doch omdat wij weten, dat niet wie ook de Goddelijke Ware dingen, welke des geloofs worden genoemd en der Kerk zijn, heeft op grond van geboorte, noch vanuit overerving, maar vanuit den Hemel uit God, en omdat die dingen den weg wijzen tot den Hemel, en het leven binnentreden tezamen met het goede der naastenliefde, en zo leiden tot het eeuwige leven, zijn wij beangst geworden, en hebben wij op de knieën tot God gebeden.

Toen antwoordden de Engelen: Leest het Woord, en Geloof in den Heer, en gij zult de ware dingen zien welke van uw geloof en leven zullen zijn; allen in de Christelijke Wereld putten vanuit het Woord als vanuit de enige Bron hun leerstellige dingen. Doch twee uit de Schare zeiden: Wij hebben het gelezen, maar wij hebben het niet verstaan. En de Engelen antwoordden: Gij zijt niet tot den Heer gegaan, en ook hebt gij u bevestigd in valse dingen; en verder zeiden de Engelen: Wat is het geloof zonder het licht, en wat denken zonder verstaan; dit is niet menselijk; de raven en de eksters kunnen ook leren spreken zonder verstand; wij kunnen u verzekeren dat ieder mens wiens ziel daarnaar verlangt, de ware dingen des Woords in het licht kan zien; er is niet een dier dat niet de spijs zijns levens weet wanneer hij ze ziet, en de mens is een redelijk en geestelijk Dier; deze ziet de spijs zijns leven, niet zozeer die des lichaams, maar die der ziel, zijnde het ware des geloofs, indien hem daarnaar hongert, en hij haar vraagt van den Heer; al wat ook niet met het verstand wordt opgenomen, blijft niet in het geheugen hangen wat de zaak betreft, maar alleen ten aanzien van de woorden; en daarom hebben wij, toen wij vanuit den Hemel in de wereld neerschouwden, niet wat ook gezien, maar hebben slechts klanken gehoord, merendeels wanklanken. Maar wij zullen enige dingen opsommen die de geleerden onder de Geestelijkheid verwijderd hebben van het verstand, niet wetend dat er twee wegen tot het verstand zijn, de ene vanuit de wereld, en de andere vanuit den Hemel; en dat de Heer het verstand aan de wereld onttrekt wanneer Hij het verlicht; doch indien het verstand wordt gesloten vanuit godsdienst, zo wordt voor hetzelfde de weg vanuit den Hemel gesloten, en dan ziet de mens niet méér in het Woord dan een blinde; wij hebben verscheidene zodanigen in kuilen zien vallen, waaruit zij niet zijn opgestaan. Laten voorbeelden ter toelichting dienen: Kunt gij niet verstaan wat de naastenliefde en wat het geloof is; dat de naastenliefde is goed met den naaste handelen, en dat het geloof is goed over God en over de wezenlijke dingen der Kerk denken, en vandaar dat wie goed handelt en goed denkt, dat is, wie goed leeft en goed gelooft, wordt gezaligd. Op deze dingen zeiden zij dat zij het verstonden. Verder zeiden de Engelen: Verstaat gij niet, dat boete voor de zonden gedaan moet worden, opdat de mens gezaligd worde, en dat de mens, indien hij niet boete doet, in de zonden blijft waarin hij geboren is; en dat boete doen is: de boze dingen niet willen omdat zij tegen God zijn; en eenmaal of tweemaal in het jaar zich doorvorsen, zijn boze dingen zien, ze vóór den Heer belijden, om hulp smeken, daarvan aflaten, en een nieuw leven ingaan; en voor zoveel als hij dit doet, en gelooft in den Heer, worden de zonden van hem vergeven. Toen zeiden zij uit de Schare: Wij

verstaan deze dingen, en zo ook wat de vergeving der zonden is. En toen vroegen zij de Engelen, om hen nog meer in te lichten, en wel nu aangaande God, aangaande de Onsterfelijkheid der ziel, aangaande de Wederverwekking, en aangaande den Doop. De Engelen antwoordden hierop: Wij zullen niet wat ook zeggen dan alleen dat wat gij verstaat; anders valt ons spreken evenals regen in het zand en in de zaden daar, welke, hoezeer ook vanuit den Hemel besproeid, nochtans verdorren en vergaan. En zij zeiden aangaande GOD: Allen die in den Hemel komen, verkrijgen daar een plaats, en vandaar de eeuwige vreugde volgens de idee van God, omdat deze idee universeel regeert in alle dingen van den eredienst: de idee van een onzichtbaren God wordt niet bepaald tot iemand, en vindt ook geen grens in iemand, en daarom houdt zij op, en vergaat: de idee aangaande God als een Geest, wanneer men gelooft dat de geest is zoals aether of wind, is een lege idee: doch de idee aangaande God als Mens is de juiste idee; God is immers de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, met al het hoedanige ervan; en het subject van deze is de Mens, en niet aether of wind: de idee van God in den Hemel is de idee van den Heer; Hijzelf is de God des Hemels en der Aarde, zoals Hijzelf heeft geleerd; laat uw idee van God eender zijn aan de onze, en wij zullen vergezelschap worden. Toen zij dit zeiden, blonken hun aangezichten. Aangaande de ONSTERFELIJKHEID DER ZIEL zeiden zij: De mens leeft tot in het eeuwige, omdat hij met God verbonden kan worden door de liefde en het geloof; dit kan een ieder: dat dit Kunnen de Onsterfelijkheid der ziel maakt, kunt gij verstaan, indien gij enigermate dieper dienaangaande denkt. Aangaande de WEDERVERWEKKING: Wie ziet niet dat elk mens het vrije heeft om over God te denken, en om niet over Hem te denken, als hij slechts is onderricht dat God is; aldus heeft een ieder het vrije evenzeer in de geestelijke als in de burgerlijke en de zedelijke dingen; de Heer geeft dit aanhoudend aan allen; en daarom wordt de mens schuldig indien hij niet denkt; de mens is mens deswege dat hij dit kan, doch het beest is beest deswege dat het dit niet kan; en daarom kan de mens zich hervormen en wederverwekken zoals uit zich, als hij slechts van harte erkent dat het uit den Heer is; een elk die boete doet en gelooft in den Heer, wordt hervormd en wederverwekt; het ene en het andere moet de mens doen zoals uit zich, maar ZOALS UIT ZICH is uit den Heer. Het is waar, dat de mens tot dit niet wat ook kan bijdragen, niet het minste; evenwel zijt gij niet geschapen als Standbeelden, maar gij zijt geschapen als Mensen, opdat gij hetzelfde doet uit den Heer zoals uit u; dit is het enige wederkerige der liefde en des geloofs, hetwelk de Heer alleszins wil dat het Hem door den mens gedaan worde; in één woord: Doet het uit u, en

gelooft dat het uit den Heer is; zo doet gij het zoals uit u. Doch toen vroegen de Engelschen, of het doen zoals uit zich den mens is ingelegd van scheppingswege. De Engel antwoordde: het is niet ingelegd, omdat doen uit Zich van den Allenen God is, maar het wordt aanhoudend gegeven, dat is, aanhoudend toegevoegd, en voor zoveel als dan de mens het goede doet, en het ware gelooft zoals uit zich, is hij een Engel des Hemels; doch voor zoveel als hij het boze doet en vandaar het valse gelooft, hetgeen ook is zoals uit zich, is hij een Engel der hel; dat dit ook is zoals uit zich, verwondert u, maar nochtans ziet gij dit, wanneer gij bidt dat gij van den Duivel bewaard moogt worden, opdat hij u niet verleide, niet in u binnentrede zoals in Judas, u met alle ongerechtigheid vervulle, en zowel ziel als lichaam vernietige: maar een elk wordt schuldig die gelooft dat hij handelt uit zich, hetzij het goede is, hetzij het boze is; maar niet schuldig wordt hij die gelooft dat hij handelt zoals uit zich. Aangaande den DOOP zeiden zij, dat deze een geestelijke Wassing is, zijnde de Hervorming en de Wederverwekking, en dat het kleine kind hervormd en wederverwekt wordt wanneer het, volwassen geworden, die dingen doet welke de Peten voor hetzelfde hebben beloofd, zijnde twee dingen: de Boetedoening en het Geloof in God; want *ten Eerste* beloven zij dat hij af zal zien van den duivel en van al diens werken; en *ten Tweede* dat hij in God zal geloven; alle kleine kinderen in den Hemel worden in die twee dingen ingewijd, maar voor dezen is de duivel de hel, en is God de Heer: bovendien is de doop een teken voor de Engelen dat de mens van de Kerk is. Na deze dingen gehoord te hebben, zeiden zij vanuit de Schare: Deze dingen verstaan wij. Maar van terzijde werd een stem gehoord, roepende: Wij verstaan het niet; en een andere stem: Wij willen het niet verstaan. En het werd nagegaan van wie die stemmen waren; en het werd bevonden dat zij waren van hen die zich in de valse dingen des geloofs hadden bevestigd, en voor orakels wilden gehouden worden, en zo hadden willen aangebeden worden. De Engelen zeiden: Verwondert u niet; zodanig zijn er heden ten dage zeer velen; zij verschijnen aan ons vanuit den Hemel zoals Gesneden Beelden, met zulk een kunst gemaakt dat zij de lippen kunnen bewegen, en geluid geven zoals orgels; en zij weten niet of de ademtucht vanuit welken zij geluid geven, vanuit de Hel is dan wel vanuit den Hemel, omdat zij niet weten of het vals is dan wel waar; zij redeneren en redeneren, voorts bevestigen en bevestigen zij, en zien ook niet van wat ook of het aldus is. Maar weet, dat het menselijk vernuft al wat het maar wil, kan bevestigen totdat het schijnt alsof het aldus is, en daarom kunnen zulks de ketters, zulks de goddelozen, ja zelfs kunnen de atheïsten bevestigen dat God niet is, maar de allene natuur. Na

deze dingen zeide die Schare van Engelsen, ontstoken door het verlangen van wijs te zijn, tot de Engelen: Er worden zoveel verschillende dingen over het GEWIJDE AVONDMAAL gesproken; zegt ons wat de waarheid is. De Engelen zeiden, dat de waarheid is dat de mens die tot God schouwt en boete doet, door dat Heiligste met den Heer verbonden en in den Hemel binnengeleid wordt. Maar zij vanuit de Schare zeiden: Dit is een mysterie. En de Engelen antwoordden: Een mysterie is het, maar nochtans zodanig, dat het verstaan kan worden: het Brood en de Wijn maken dit niet; niet enig Heilige is daarin, maar het stoffelijke Brood en het hemelse Brood, en de stoffelijke Wijn en de hemelse Wijn, stemmen wederzijds met elkander overeen; en het Hemelse Brood is het Heilige der liefde, en de Hemelse Wijn is het Heilige des geloofs, beide uit den Heer, en beide de Heer; vandaar de verbinding van den Heer met den mens, en van den mens met den Heer, niet met het brood en den wijn, maar met de liefde en het geloof van den mens die boete heeft gedaan; en de verbinding met den Heer is eveneens de binnenleiding in den Hemel. En nadat de Engelen hen iets hadden geleerd aangaande de Overeenstemming en de uitwerking ervan, zeiden zij vanuit de schare: Nu verstaan wij voor het eerst. En toen zij zeiden: wij verstaan, zie, zo vergezelschapte een vanuit den Hemel met licht nederdalend vlamme hen met de Engelen, en hadden zij elkander wederzijds lief.

De Apocalyps

Vierde Hoofdstuk

1. Na dezen zag ik, en zie, een deur geopend in den Hemel; en de eerste stem die ik gehoord had, gelijk als van een bazuin, sprekende met mij, zeide: Klim hierheen op, en Ik zal u tonen de dingen die geschieden moeten na dezen.
2. En terstond werd ik in den geest; en zie, een Troon gesteld in den Hemel, en op den Troon Een Zittende.
3. En de Zittende was in het aanzien den steen Jaspis en Sardius gelijk, en een Regenboog rondom den Troon, in het aanzien den Smaragd gelijk.
4. En om den Troon vierentwintig tronen, en op de tronen zag ik vierentwintig Ouderen zittende, omkleed met witte klederen, en zij hadden op hun hoofden gouden kronen.
5. En vanuit den Troon gingen voort bliksemen en donderslagen en stemmen; en zeven Lampen van vuur brandende vóór den Troon, welke zijn de zeven Geesten Gods.
6. En in den aanblik van den Troon een glazen Zee, kristal gelijk. En in het midden van den Troon en om den Troon, vier Dieren vol ogen van voren en van achteren.
7. En het eerste Dier een Leeuw gelijk, en het tweede Dier een Kalf gelijk, en het derde Dier hebbende het aangezicht zoals een Mens, en het vierde Dier een vliegende Arend gelijk.
8. En de vier Dieren, elkeen voor zichzelf, hadden zes vleugelen rondom, en van binnen waren zij vol ogen, en zij hadden niet rust dag en nacht, zeggende: Heilig, Heilig, Heilig de Heer God Almachtig, Die Was en Die Is en Die Komen Zal.
9. En wanneer de Dieren heerlijkheid, en eer, en dankzegging gaven Hem Die op den Troon zat, den Levende tot in de eeuwen der eeuwen,
10. Zo vielen de vierentwintig Ouderen neder vóór Hem Die op den Troon zat, en aanbaden den Levende tot in de eeuwen der eeuwen, en wierpen af hun kronen vóór den Troon, zeggende,
11. Waardig zijt Gij, Heer, te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de mogendheid, omdat Gij alle dingen hebt geschapen, en door Uw Wil zijn zij, en zijn zij geschapen.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. Er wordt gehandeld over de ordening en de voorbereiding van alle dingen in den Hemel tot het Gericht, hetwelk geschieden zal vanuit het Woord, en volgens Hetzelve: voorts over de erkenning dat de Heer de Allene Rechter is.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. Na dezen zag ik, en zie, een deur geopend in den Hemel, *betekent* de openbaring aangaande de ordening van de Hemelen tot het Laatste Gericht uit den Heer, hetgeen geschieden zal volgens Zijn Goddelijke ware dingen in het Woord: en de eerste stem die ik gehoord had, gelijk als van een bazuin, sprekende met mij, zeide: Klim hierheen op, *betekent* den Goddelijken invloed, en vandaar de verheffing van het gemoed, en alsdan de duidelijke doorvatting: en Ik zal u tonen de dingen die geschieden moeten na dezen, *betekent* de onthullingen aangaande de toekomstige dingen vóór het Laatste Gericht, en aangaande hetzelve, en na hetzelve: en terstond werd ik in den geest, *betekent* dat hij gebracht werd in den geestelijken staat, waarin duidelijk verschijnen de dingen die in den Hemel bestaan: en zie, een Troon gesteld, *betekent* het Gericht in den uitbeeldenden vorm: en op den troon Een Zittende, *betekent* den Heer: En de Zittende was in het aanzien den steen Jaspis en Sardius gelijk, *betekent* de verschijning van de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde des Heren in laatsten: en een regenboog rondom den Troon, in het aanzien den smaragd gelijk, *betekent* de verschijning ervan ook rondom den Heer: en om den Troon vierentwintig tronen, en op de tronen zag ik vierentwintig Ouderen zittende, *betekent* de ordening van alle dingen in den Hemel tot het Gericht: omkleed met witte klederen, *betekent* vanuit de Goddelijke ware dingen des Woords: en zij hadden op hun hoofden gouden kronen, *betekent* welke zijn der wijsheid vanuit de liefde: en vanuit den Troon gingen voort bliksemen en donderslagen en stemmen, *betekent* uit den Heer verlichting, doorvatting, en onderrichting: en zeven lampen van vuur brandende vóór den Troon, welke zijn de zeven geesten Gods, *betekent* daaruit de Nieuwe Kerk in den Hemel en op de Aarde uit den Heer door het Goddelijk Ware, uit Hem voortgaande: en in den aanblik van den Troon een glazen Zee, kristal gelijk, *betekent* den Nieuwen Hemel vanuit de Christenen, die in de gemene ware dingen waren vanuit den Zin der letter des Woords: en in het midden van den Troon en om den Troon, vier Dieren, *betekent* het Woord des Heren uit eersten in laatsten, en de bewakingen ervan: vol ogen van voren

en van achteren, *betekent* de Goddelijke Wijsheid daarin: en het eerste Dier een Leeuw gelijk, *betekent* het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de macht: en het tweede Dier een Kalf gelijk, *betekent* het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de aandoening: en het Derde Dier hebbende het aangezicht zoals een Mens, *betekent* het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de wijsheid: en het vierde Dier een vliegende Arend gelijk, *betekent* het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de erkentnissen, en van het verstand daaruit: en de vier dieren, elkeen voor zichzelf, hadden zes vleugelen rondom, *betekent* het Woord ten aanzien van de machten en ten aanzien van de bewakingen ervan; en van binnen waren zij vol ogen, *betekent* de Goddelijke Wijsheid in het Woord in den natuurlijken zin vanuit den geestelijken en den hemelsen zin ervan: en zij hadden niet rust dag en nacht, zeggende: Heilig, Heilig, Heilig de Heer God Almachtig, *betekent* dat het Woord aanhoudend den Heer leert, en dat Hij de Allene God is, en vandaar dat Hij Alleen vereerd moet worden: Die Was en Die Is en Die Komen Zal, *betekent* den Heer: En wanneer de Dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem Die op den Troon zat, *betekent* dat het Woord al het ware en al het goede en allen erediens toekent aan den Heer, Die rechten zal: den Levende tot in de eeuwen der eeuwen, *betekent* dat de Heer Alleen het leven is, en uit Hem Alleen het eeuwige leven: zo vielen de vierentwintig Ouderen neder vóór Hem Die op den Troon zat, en aanbaden den Levende tot in de eeuwen der eeuwen, *betekent* de vernedering van allen in den Hemel vóór den Heer: en wierpen af hun kronen vóór den Troon, *betekent* de erkenning dat de wijsheid van hen uit Hem Alleen is; zeggende: Waardig zijt Gij, Heer, te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de mogendheid, *betekent* de belijdenis dat voor den Heer, omdat Hij het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede is, het Koninkrijk is krachtens de verdienste en de gerechtigheid: omdat Gij alle dingen hebt geschapen, en door Uw Wil zijn zij, en zijn zij geschapen, *betekent* dat alle dingen des Hemels en der Kerk vanuit de Goddelijke Liefde des Heren door de Goddelijke Wijsheid, of vanuit het Goddelijk Goede door het Goddelijk Ware, hetwelk ook het Woord is, gemaakt en geformeerd zijn, en dat de mensen hervormd en wederverwekt worden.

De Ontvouwing.

225. *Na dezen zag ik, en zie, een deur geopend in den Hemel, betekent de openbaring aangaande de ordening van de Hemelen tot het Laatste Gericht uit den Heer, hetgeen geschieden zal volgens Zijn Goddelijke ware dingen in het Woord.* Met een geopende deur wordt, wanneer over den Hemel wordt gehandeld, de binnenlating aangeduid, zoals boven n. 176, hier ook de openbaring, omdat hij zegt: Ik zag, en zie; en omdat toen de dingen werden gezien die in dit Hoofdstuk worden vermeld, zijnde aangaande de ordening van de Hemelen tot het Laatste Gericht uit den Heer, hetgeen geschieden zal volgens Zijn Goddelijke ware dingen in het Woord, daarom wordt met “ik zag, zie, een deur geopend in den Hemel” de openbaring aangaande die dingen aangeduid.

226. *En de eerste stem die ik gehoord had, gelijk als van een bazuin, sprekende met mij, zeide: Klim hierheen op, betekent den Goddelijken invloed, en vandaar de verheffing van het gemoed, en alsdan de duidelijke doorvatting.* Dat een stem, wanneer zij vanuit den Hemel wordt gehoord, het Goddelijk Ware is, invloeiende, zie men boven in n. 37, 50; aldus de Goddelijke invloed; en dat met een stem gelijk als van een bazuin, de duidelijke doorvatting wordt aangeduid, zie men ook boven in n. 37; en met “klim hierheen op” wordt de verheffing van het gemoed aangeduid, want in de Geestelijke Wereld, hoe hoger iemand opklimt, in des te zuiverder licht komt hij, door welk licht het verstand bij graden wordt geopend, dat is, het gemoed wordt verheven; daarom volgt ook, dat hij toen in den geest werd, waaronder wordt verstaan dat hij werd binnengelaten in den geestelijken staat, waarin de dingen die in de Hemelen zijn, duidelijk verschijnen. Dat die stem werd gehoord gelijk als van een bazuin, is omdat er gehandeld wordt over de Ordening der Hemelen tot het Laatste Gericht; en stemmen zoals van een bazuin worden in den Hemel gehoord, wanneer samenroepingen en ordeningen plaats vinden; en daarom ook was het bij de zonen Israëls, bij wie alle dingen uitbeeldende dingen zijn geweest van den Hemel en de Kerk, ingesteld *dat Bazuinen van zilver vervaardigd zouden worden, en dat de zonen van Aharon dezelve zouden doen schallen tot de samenroepingen, tot de voorttrekkingen, in de dagen der blijdschap, in de feesten, in de aanvangen der maanden, over de slachtoffers, ter gedachtenis, en tot den oorlog*, Num. x: 1 tot 10. Maar over de Bazuinen en over het geschal daarmee, zal gesproken worden in de Ontvouwing van Hoofdstuk VIII, waar gehandeld wordt over de zeven Engelen aan wie zeven bazuinen werden gegeven.

227. *En Ik zal u tonen de dingen die geschieden moeten na dezen, betekent de onthullingen aangaande de toekomstige dingen vóór het Laatste Gericht, en aangaande hetzelfde, en na hetzelfde.* Deze dingen worden aangeduid, omdat in de Apocalyps over geen andere zaak wordt gehandeld dan over den staat der Kerk in haar einde, aldus over de toekomstige dingen vóór het Laatste Gericht, en over hetzelfde, en na hetzelfde, zoals boven in n. 2 is gezegd.

228. *En terstond werd ik in den geest, betekent dat hij gebracht werd in den geestelijken staat, waarin duidelijk verschijnen de dingen die in den Hemel bestaan.* Dat “in den geest worden” is binnengelaten worden in den geestelijken staat vanuit den Goddelijken invloed, voorts wat de Geestelijke staat is, en hoedanig dezelve, en dat de mens in dien staat even duidelijk de dingen ziet die in de Geestelijke Wereld zijn, als hij in den natuurlijken staat des lichaams de dingen ziet die in deze Wereld zijn, zie men boven in n. 36.

229. *En zie, een Troon gesteld, betekent het Gericht in den uitbeeldenden vorm.* Dat de Troon den Hemel betekent, zie men in n. 14; dat de Troon ook het Gericht betekent, blijkt uit deze plaatsen: “*Wanneer de Zoon des Mensen gekomen zal zijn in Zijn heerlijkheid, en al de heilige Engelen met Hem, dan zal Hij zitten op den Troon Zijner heerlijkheid*”, Matth. xxv: 31 en vervolg; daar wordt gehandeld over het Laatste Gericht. “*Jehovah, Gij hebt mijn gericht gedaan, Gij hebt gezeten op den Troon, o Rechter der gerechtigheid. Jehovah zal Zijn Troon bereiden ten Gerichte*”, Psalm ix: 5, 6, 8. “*Ik zag toen de Oude der dagen Zich zette, Zijn Troon zoals een vlam vuurs, duizend en duizenden bedienden Hem, en een myriade van myriaden stonden vóór Hem; het Gericht zette zich, en de boeken werden geopend*”, Dan. vii: 9, 10. “*Hierosolyma is gebouwd, daarheen klimmen de Stammen op; en daar zetelen de Tronen tot het Gericht*”, Psalm cxxii: 3, 4, 5. “*Ik zag Tronen, en zij zaten op dezelve, en het Gericht werd hun gegeven*”; Apoc. xx: 4. De Troon die door Salomo was gebouwd, waarover in 1 Kon: x: 18, 19, 20, betekende èn het Koningschap èn het Gericht, aangezien de Koningen, wanneer zij gericht hielden, op tronen zaten. Gezegd wordt dat de Troon betekent het Gericht in den uitbeeldenden vorm, omdat de dingen die Johannes zag, Gezichten waren welke uitbeeldden; zij werden gezien zoals hij het beschreef, maar het waren de uitbeeldende vormen van de toekomstige dingen, zoals kan vaststaan uit hetgeen volgt, namelijk dat gezien werden de Dieren, de Draak, de Beesten, de Tempel, de Tabernakel, de Ark, en verscheidene andere dingen: het zijn eendere dingen geweest die aan de Profeten verschenen, waarover boven n. 36.

230. *En op den troon Een Zittende; dat dit den Heer betekent,* blijkt duidelijk uit hetgeen volgt, en uit de plaatsen in het Woord waar gezegd wordt dat

de Heer het Gericht zal houden, zoals in Matth. xxv: 32, 33, en vervolg, Joh. v: 22, 27, en elders.

231. *En de Zittende was in het aanzien den steen Jaspis en Sardius gelijk, betekent de verschijning van de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde des Heren in laatsten.* De steen in het Woord betekent het ware in laatsten, en de kostbare steen het ware doorschijnend uit het goede, n. 915. Er zijn twee Kleuren fundamenteel voor de overige in de Geestelijke Wereld; de witte Kleur en de rode; de witte Kleur trekt haar oorsprong vanuit het Licht der Zon in den Hemel, aldus vanuit het geestelijk Licht, hetwelk blank is; en de rode Kleur trekt haar oorsprong vanuit het Vuur der Zon daar, aldus vanuit het Hemels Licht, hetwelk vlamig is; de geestelijke Engelen zijn, omdat zij in de ware dingen der wijsheid zijn vanuit den Heer, in dat blinkend witte Licht, en daarom zijn zij in het wit gekleed; en de hemelse Engelen zijn, omdat zij in het goede der liefde zijn uit den Heer, in dat vlamig Licht, en daarom zijn zij in het rood gekleed; vandaar zijn die beide kleuren ook in de kostbare stenen in den Hemel, waar zij er in groten overvloed zijn: daarvandaan is het, dat de kostbare Stenen in het Woord zulke dingen betekenen die of van het Ware der wijsheid, of van het Goede der liefde zijn; en dat de Jaspis, omdat hij wit blinkend is, de dingen betekent die van het Ware der wijsheid zijn, en de Sardius, omdat hij rood is, de dingen betekent die van het Goede der liefde zijn. Dat die Stenen de verschijning van de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde in laatsten betekenen, is omdat alle kostbare Stenen in den Hemel den oorsprong ontleen aan de laatsten des Woords, en de doorschijnendheid aan den Geestelijken zin der laatsten daar; dat het aldus is, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 44, 45; de laatsten des Woords zijn de ware en de goede dingen van den Zin der letter ervan. Dat dit de oorsprong der kostbare Stenen is in den Hemel, kan bezwaarlijk door iemand in onze Wereld worden geloofd, omdat men niet weet dat alle dingen die in de geestelijke Wereld bestaan, overeenstemmingen zijn; en dat daaruit alle dingen welke in de natuurlijke Wereld zijn, hun oorsprong trekken; dat daaruit de oorsprong der kostbare Stenen in den Hemel is, is mij te weten gegeven vanuit gesprekken met de Engelen, en eveneens met de ogen te zien; maar de formering ervan is uit den Allenen Heer. De zwarte Kleuren echter trekken hun oorsprong vanuit de Hel, welke kleuren er ook twee zijn, de ene tegenovergesteld aan het witte; deze zwartheid is bij hen die de ware dingen des Woords vervalst hebben; de andere tegenovergesteld aan het rode; deze zwartheid is bij hen die de goede dingen des Woords verechtreukt hebben; laatstgenoemde zwartheid

is duivels, de eerstgenoemde echter satanisch. Wat de Jaspis en de Sardius betekenen, daarover zie men meer in de Ontvouwing van Hoofdstuk XXI, Vers II, 18, 19.

232. *En een regenboog rondom den Troon, in het aanzien den smaragd gelijk, betekent de verschijning ervan ook rondom den Heer.* In de geestelijke Wereld verschijnen regenbogen van verscheidene geslachten; er verschijnen er veelkleurig zoals op aarde, en er verschijnen er van één kleur; hier een van één kleur, omdat gezegd wordt den smaragd gelijk; deze verschijning was rondom den Heer, omdat gezegd wordt rondom den Troon; rondom Hem is eveneens in den Engellijken Hemel; de Goddelijke sfeer, die den Heer omgeeft, is vanuit Zijn Goddelijke Liefde en tegelijk Goddelijke Wijsheid, welke, wanneer zij in de Hemelen wordt uitgebeeld, in het hemels Rijk roodgloeiend verschijnt gelijk als een robijn, in het geestelijk Rijk blauw-glanzend gelijk als lazuraarsteen, en in het natuurlijk Rijk groen-glanzend gelijk als een smaragd, overal met onuitsprekelijken glans en straling.

233. *En om den Troon vierentwintig tronen, en op de tronen zag ik vierentwintig Ouderen zittende, betekent de ordening van alle dingen in den Hemel tot het Laatste Gericht.* Wie den geestelijken zin des Woords en tegelijk de echte ware dingen der Kerk niet weet, kan geloven dat de Heer, wanneer het Laatste Gericht zal komen, op een Troon zal zitten, en dat rondom Hem andere rechters ook op tronen zullen zitten; maar wie den geestelijken zin des Woords en tegelijk de echte ware dingen der Kerk weet, dien is het bekend dat de Heer dan niet op een Troon zal zitten, noch andere rechters rondom Hem, ja zelfs dat de Heer ook niet iemand tot de hel zal oordelen, maar dat het geschieden zal dat het Woord een ieder oordeelt, terwijl de Heer het matigend regelt dat alle dingen volgens de gerechtigheid geschieden; de Heer zegt weliswaar: *“De Vader oordeelt niet wien ook, maar heeft al het oordeel den Zoon gegeven; Hij heeft Hem mogendheid gegeven Gericht te houden, omdat Hij de Zoon des mensen is”*, Joh. v: 22, 27; maar elders zegt Hij: *“Ik ben niet gekomen opdat Ik de wereld oordele, maar opdat Ik de wereld zalige; het Woord hetwelk Ik gesproken heb, dat zal hem oordelen ten uitersten dage”*, Joh. XII: 47, 48; deze twee plaatsen stemmen samen, wanneer men weet dat de Zoon des mensen de Heer is ten aanzien van het Woord, men zie boven n. 44; en daarom zal het Woord oordelen, terwijl de Heer matigend regelt. Dat met de twaalf Stammen Israëls, en hun Ouderen allen worden aangeduid die van des Heren Kerk zijn in de Hemelen en op Aarde, en abstract genomen alle ware en goede dingen daar, zie men in n. 251, 349, 369, 808: en eendere dingen met de Apostelen, in n. 79, 790, 903: hieruit blijkt, wat wordt aangeduid met deze

woorden des Heren: *“Jezus zeide tot de Discipelen: Gij, die Mij gevolgd zijt, wanneer de Zoon des Mensen zal gezeten zijn op den Troon Zijner heerlijkheid, zo zult ook gij zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf Stammen Israëls”*, Matth. XIX: 28; Lukas XXII: 30; met twaalf worden alle dingen aangeduid, en er wordt daarvan gesproken met betrekking tot de ware en de goede dingen des Hemels en der Kerk, n. 348; desgelijks vierentwintig; en daarom betekenen de twaalf Apostelen en de vierentwintig Ouderen alle dingen der Kerk; en de twaalf, voorts de vierentwintig tronen betekenen het gehele Gericht; wie kan het niet verstaan, dat niet de Apostelen en de Ouderen zullen oordelen; en dat zij het niet kunnen. Hieruit nu kan vaststaan, waarom Tronen en Ouderen wordt gezegd, waar over het Gericht wordt gehandeld, zoals eveneens bij Jesaja: *“Jehovah zal tot gericht komen met de Ouderen Zijns volks”*, III: 14; bij David: *“Hierosolyma is gebouwd, en daarheen klimmen de Stammen op, en daar zetelen de Tronen tot het gericht”*, Psalm CXXII: 3, 4, 5; en in de Apocalyps: *“Ik zag tronen, en zij zaten op dezelve, en het Gericht werd hun gegeven”*, XX: 4.

234. *Omkleed met witte klederen, betekent vanuit de Goddelijke ware dingen des Woords.* Dat de witte Klederen de echte ware dingen des Woords betekenen, zie men boven in n. 166, 212.

235. *En zij hadden op hun hoofden gouden kronen, betekent welke zijn der wijsheid vanuit de liefde.* Dat de kroon de wijsheid betekent, zie men boven in n. 189; en dat het goud het goede der liefde betekent, n. 211, 913; vandaar betekent de gouden kroon de wijsheid vanuit de liefde. Omdat vanuit die wijsheid alle dingen des Hemels en der Kerk zijn, welke met de 24 ouderen worden aangeduid, n. 233, werden derhalve gouden kronen op hun hoofden gezien. Men moet weten, dat de geestelijke zin los is van personen, zoals boven n. 78, 79, 96, evenzo ook hier.

236. *En vanuit den Troon gingen voort bliksemen en donderslagen en stemmen, betekent uit den Heer verlichting, doorvatting, en onderrichting.* De bliksemen betekenen vanwege de vlam die tegen de ogen slaat, de verlichting, en de donderslagen betekenen vanwege de dreuning die tegen de oren slaat, de doorvatting; en wanneer deze en gene de verlichting en de doorvatting betekenen, dan betekenen de stemmen de onderrichting. Deze dingen werden gezien als voort te gaan vanuit den Troon, omdat zij voortgaan uit den Zoon des Mensen of uit den Heer ten aanzien van het Woord; en uit den Heer door het Woord komt alle verlichting, doorvatting en onderrichting. Eendere dingen worden met de bliksemen, de donderslagen, en de stemmen elders in het Woord aangeduid, zoals in deze plaatsen: *“Met den arm hebt Gij Uw volk verlost; de aethers gaven een Stem, de stem des donders in het Wereldrond, de*

Bliksemen verlichten het Wereldrond”, Psalm LXXVII: 16, 18, 19. “*De Bliksemen van Jehovah zullen het Wereldrond verlichten*”, Psalm CXVII: 3, 4. “*In de benauwdheid riept Gij Mij aan, en Ik heb U losgerukt; Ik antwoordde U in den verborgen Donder*”, Psalm LXXXI: 8. “*Ik hoorde het gedruis ener grote schare, evenals het gedruis van heftige Donderslagen, zeggende Halleluja, omdat de Heer onze God Almachtig het Koninkrijk genomen heeft*”, Apoc. XIX: 6. Omdat met de bliksemen, de donderslagen, en de stemmen, worden aangeduid de verlichting, de doorvatting, en de onderrichting, waren er derhalve toen Jehovah op den berg Sinai nederdaalde, en de Wet verkondigde, *Bliksemen, Donderslagen en Stemmen*, Exod. XIX: 16. En toen tot den Heer vanuit den Hemel een Stem werd uitgezonden, werd zij gehoord evenals die des Donders, Joh. XII: 28, 29. En omdat Jakobus en Johannes de Naastenliefde en de Werken ervan uitbeeldden, en vanuit deze alle doorvatting van het ware en het goede is, werden zij door den Heer *Boanerges genoemd*, dat is, *zonen des Donders*, Markus III: 17. Hieruit blijkt, dat eendere dingen met de bliksemen, de donderslagen, en de stemmen worden aangeduid in hetgeen volgt in de Apocalyps: “*Ik hoorde een vanuit de vier Dieren, evenals de stem van een Donderslag*”, Hfdst. VI: 1. “*Ik hoorde een stem vanuit den hemel evenals de stem van een groten Donderslag*”, Hfdst. XIV: 2. “*Toen de Engel het wierookvat op de aarde wierp, geschiedden Donderslagen, Stemmen, en Bliksemen*”, Hfdst. VIII: 5. “*Toen de Engel geroepen had, spraken de zeven Donderslagen hun stemmen*”, Hfdst. X: 3, 4. “*Toen de Tempel Gods in den Hemel geopend werd, geschiedden Bliksemen en Stemmen en Donderslagen*”, Hfdst. XI: 19; evenzo elders.

237. *En zeven lampen van vuur brandende vóór den Troon, welke zijn de zeven geesten Gods, betekent daaruit de Nieuwe Kerk in den Hemel en op de Aarde uit den Heer door het Goddelijk Ware, uit Hem voortgaande.* Met de zeven lampen wordt hier iets eenders aangeduid als met de zeven kandelaars, en eveneens als met de zeven sterren boven; dat onder de zeven kandelaars de Nieuwe Kerk op aarde wordt verstaan, welke in de verlichting uit den Heer zal zijn, zie men boven in n. 43; en dat onder de zeven sterren de Nieuwe Kerk in de Hemelen wordt verstaan, in n. 65; en omdat de kerk Kerk is vanuit het Goddelijke hetwelk uit den Heer voortgaat, zijnde de Goddelijke Waarheid, en de Heilige Geest wordt genoemd, wordt derhalve gezegd “welke zijn de zeven geesten Gods”; dat met de zeven Geesten Gods dat Goddelijke, voortgaande, wordt aangeduid, zie men boven in n. 14, 155.

238. *En in den aanblik van den Troon een glazen Zee, kristal gelijk, betekent den Nieuwen Hemel vanuit de Christenen, die in de gemene ware dingen waren vanuit den zin der letter des Woords.* In de geestelijke Wereld verschijnen

Atmosferen, en eveneens Wateren, zoals in onze wereld; Atmosferen zoals van aether, waar de Engelen van den hoogsten Hemel zijn, Atmosferen zoals van lucht waar de Engelen van den middelsten Hemel zijn, en Atmosferen zoals van water waar de Engelen van den Laatste Hemel zijn; en deze zijn de Zeeën die verschijnen in de grenzen des Hemels, en daar zijn degenen die in de gemene ware dingen vanuit den zin der letter des Woords zijn; dat de wateren de ware dingen betekenen, zie men boven in n. 50: vandaar betekent de Zee waarin de wateren uitlopen en verzameld worden, het Goddelijk Ware in de grenzen. Aangezien dus onder den Zittende op den Troon de Heer wordt verstaan, n. 230, en onder de zeven lampen, welke zijn de zeven Geesten Gods vóór den Troon, wordt verstaan de Nieuwe Kerk welke in het Goddelijk Ware uit den Heer zal zijn, n. 237, zo blijkt dat onder de glazen Zee die in den aanblik van den Troon was, de Kerk wordt verstaan bij hen die in de grenzen zijn. Het is mij ook gegeven de Zeeën in de grenzen der Hemelen te zien, en te spreken met hen die daar waren, en zo de waarheid van deze zaak door ondervinding te leren kennen; zij verschenen mij als het ware in een Zee, maar zij zeiden dat zij niet in een Zee, maar in een atmosfeer zijn; waaruit het voor mij duidelijk was, dat de Zee een verschijning is van het Goddelijk Ware voortgaande uit den Heer in de grenzen. Dat er Zeeën in de geestelijke Wereld zijn, blijkt helder hieruit dat zij meermalen aan Johannes verschenen, zoals hier, voorts in Hfdst. v: 13; Hfdst. vii: 1, 2, 3; Hfdst. viii: 8, 9; Hfdst. x: 2, 8; Hfdst. xii: 18; Hfdst. xiii: 1; Hfdst. xiv: 7; Hfdst. xv: 2; Hfdst. xvi: 3; Hfdst. xviii: 17, 19, 21; Hfdst. xx: 13. Gezegd wordt een glazen Zee kristal gelijk, vanwege de doorschijnendheid van het Goddelijk Ware voortgaande uit den Heer. Aangezien het Goddelijk Ware in de grenzen in de geestelijke Wereld de verschijning van een Zee maakt, wordt derhalve met de Zee elders in het Woord iets eenders aangeduid, zoals in deze plaatsen: *“Te dien dage zullen levende wateren vanuit Hierosolyma uitgaan, een deel ervan tot de oostelijke Zee, en een deel ervan tot de achtergelegen Zee”*, Zach. xiv: 8; de levende wateren vanuit Hierosolyma zijn de Goddelijke ware dingen der Kerk uit den Heer; vandaar is de Zee daar waar zij stilstonden. *“Jehovah, in de Zee is Uw weg, en Uw pad in vele wateren”*, Psalm lxxvii: 20. *“Zo zeide Jehovah, Ik Die in de Zee een weg gegeven heb, en in vele wateren een pad”*, Jes. xliiii: 16. *“Jehovah heeft op de Zeeën het Wereldrond gegrond, en heeft het gevestigd op de stromen”*, Psalm xxiv: 2. *“Jehovah heeft de Aarde gegrond op haar grondvesten, zodat zij niet zal wankelen tot in het eeuwige; met den Afgrond of met de Zee hebt Gij haar zoals met een kleed oversluierd”*, Psalm civ: 5, 6; dat de Aarde is gegrond op de Zee, wil zeggen dat de Kerk, welke onder de aarde

wordt verstaan, is gegrond op de gemene ware dingen; deze immers zijn de grondvesten en de fundamenten ervan. *“Ik zal de Zee van Babel uitdrogen, en haar springader droog maken; de Zee zal over Babel opklimmen, met de veelheid harer golven zal zij overdekt zijn”*, Jerem. LI: 36, 42; met de Zee van Babel uitdrogen, en haar springader droog maken, wordt aangeduid al het ware der Kerk ervan van eersten tot laatsten uitblussen. *“Achter Jehovah zullen zij gaan, en met eer zullen de zonen uit de Zee toetreden”*, Hoschea XI: 10; de zonen uit de zee zijn zij die in de gemene of laatste ware dingen zijn. *“Jehovah, Die in de Hemel Zijn treden bouwt, en de wateren der Zee roept, en ze uitgiet op de aangezichten der aarde”*, Amos IX: 6. *“Door het Woord van Jehovah zijn de Hemelen gemaakt; Hij verzamelt zoals een hoop de wateren der Zee, gevende in de schatkamers de Afgronden”*, Psalm XXXIII: 6, 7. *“Door Mijn schelding droog Ik de Zee uit, Ik stel de rivieren tot een woestijn”*, Jes. I: 2. behalve in andere plaatsen. Aangezien met de Zee het Goddelijk Ware wordt aangeduid bij hen die in de grenzen des Hemels zijn, wordt derhalve met Tyrus en Zidon, omdat zij aan de zee lagen, de Kerk aangeduid ten aanzien van de erkentnissen van het goede en het ware: en worden derhalve eveneens met de eilanden der zee degenen aangeduid die in een meer verwijderden Goddelijken eredienst zijn, n. 34: en derhalve is de Zee in de Hebreeuwse Taal het Westen, dat is, waar het licht der Zon heengaat tot zijn avond, of het ware tot het duistere. Dat de Zee ook betekent des mensen Natuurlijke, gescheiden van het geestelijke, aldus eveneens de Hel, zal men zien in hetgeen volgt.

239. *En in het midden van den Troon en om den Troon, vier Dieren, betekent het Woord des Heren uit eersten in laatsten, en de bewakingen ervan.* Ik weet dat men zich zal verwonderen, dat gezegd wordt dat de vier Dieren het Woord betekenen; dat zij nochtans hetzelfde betekenen, zal men in hetgeen volgt zien. Deze Dieren zijn hetzelfde als de Cherubim bij Ezechiël; daar ook worden zij in het Eerste Hoofdstuk Dieren genoemd, maar in het Tiende Hoofdstuk Cherubim; en zij waren, evenals hier, een Leeuw, een Os, een Mens, en een Arend: in de Hebreeuwse Taal worden zij daar Chajoth genoemd, welk woord weliswaar dieren betekent, maar is afgeleid van Chaja, zijnde leven, waarnaar ook de echtgenote van Adam Chaja werd genoemd, Gen. III: 20; het dier in het enkelvoud wordt ook bij Ezechiël Chaja genoemd, en daarom kunnen die Dieren ook Levende dingen worden genoemd. Het maakt ook niets uit, dat het Woord met Dieren wordt beschreven, aangezien de Heer Zelf in het Woord hier en daar Leeuw, en meermalen Lam wordt genoemd, en zij die in de naastenliefde uit den Heer zijn, worden Schapen genoemd: en ook het verstand des Woords in hetgeen volgt Paard. Dat met de Dieren of Cherubim

het Woord wordt aangeduid, blijkt hieruit, dat zij gezien werden in het midden van den Troon en om den Troon; en in het midden van den Troon was de Heer, en omdat de Heer het Woord is, hebben ze niet elders gezien kunnen worden; dat zij ook om den Troon waren, was omdat het was in den Engellijken Hemel, waar ook het Woord is. Dat met de Cherubim het Woord wordt aangeduid, en de bewaking ervan, is getoond in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 97, waar het volgende staat: “De zin der letter des Woords is de bewaking voor de echte ware dingen, welke van binnen schuilen; en de bewaking bestaat hierin, dat die zin hierheen en daarheen gekeerd, dat is, ontvouwd kan worden volgens de opvatting, en daardoor evenwel het inwendige des Woords niet gekwetst of verkracht kan worden; het schaadt immers niet als de zin der letter door den een anders wordt verstaan dan door den ander, maar het schaadt, indien de Goddelijke ware dingen welke van binnen schuilen, worden verdraaid; daarmee immers wordt het Woord geweld aangedaan: opdat dit niet geschiede, houdt de zin der letter de wacht, en hij houdt de wacht bij hen die in de valse dingen vanuit godsdienst zijn, en die valse dingen niet bevestigen, want dezen doen het Woord niet enig geweld aan. Deze bewaking wordt aangeduid met de Cherubim, en zij wordt ook met die in het Woord beschreven: deze bewaking wordt aangeduid met de Chrubim die, nadat Adam met zijn echtgenote uit den Tuin van Eden was geworpen, aan den ingang ervan werden gesteld, waarover men het volgende leest: “*Toen Jehovah God den mens had uitgedreven, deed Hij wonen uit het oosten van den Tuin van Eden Cherubim, en de vlam des zwaards zich heen en weder wendende, om te bewaken den weg van den Boom des levens*”, Gen. III: 23, 24; met de Cherubim wordt de bewaking aangeduid, met den weg van den Boom des levens de ingang tot den Heer, dien de mensen hebben door het Woord; met de vlam des zwaards zich heen en weder wendende, wordt het Goddelijk Ware in Laatste aangeduid, zijnde zoals het Woord in den zin der letter, welke aldus gekeerd kan worden, zoals gezegd is. Iets eenders wordt aangeduid met *de Cherubim van goud, gesteld op de twee uiteinden van het Verzoendeksel, hetwelk was op de Ark in den Tabernakel*, Exod. XXV: 18 tot 21; omdat dit werd aangeduid met de Cherubim, sprak derhalve Jehovah met Mozes tussen dezelve, Exod. XXV: 22; Hfdst. XXX: 6; Num. VII: 89. Ook werd niet iets anders aangeduid met de *Cherubim op de gordijnen van den Tabernakel, en op den Voorhang daar*, Exod. XXVI: 1, 31; want de Gordijnen en de Voorhangen van den Tabernakel beeldden de Laatste des Hemels en der Kerk uit, aldus ook de Laatste des Woords. Ook werd niet iets anders aangeduid *met de Cherubim in het midden van den*

Hierosolymitaansen Tempel, I Kon. VI: 22 tot 28; en met *de Cherubim gesneden op de wanden en op de vleugeldeuren des Tempels*, I Kon: VI: 29, 32, 35; evenzo met *de Cherubim in den Nieuwen Tempel*, Ezech. XLI: 18, 19, 20. Aangezien met de Cherubim de bewaking werd aangeduid opdat niet de Heer, de Hemel, en het Goddelijk Ware, zodanig als het van binnen in het Woord is, onmiddellijk worden toegegaan, maar middellijk door Laatsten, wordt derhalve van den koning van Tyrus aldus gesproken: “*Gij die de som verzegelt, vol van wijsheid, en volmaakt in schoonheid, in Eden, den tuin, waart gij, alle kostelijke steen was uw deksel, gij, Cherub, uitspanning van een overdekkende: Ik heb u verdaan, gij Cherub, overdekkende, in het midden der stenen van vuur*”. Ezech. XXVIII: 12, 13, 14, 16; met Tyrus wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van de erkentissen van het ware en het goede; en vandaar met den Koning ervan het Woord, waar en vanwaar die erkentissen zijn; dat het Woord hier in zijn laatste, zijnde de zin der letter, wordt aangeduid met den koning, en de bewaking met den Cherub, is duidelijk, want er wordt gezegd: gij die de som verzegelt, alle kostelijke steen uw deksel; en gij Cherub, uitspanning van een overdekkende; met de kostbare stenen, die daar ook worden genoemd, worden de ware dingen van den zin der letter des Woords aangeduid, n. 231. Aangezien met de Cherubim het Goddelijk Ware in Laatsten als een bewaking wordt aangeduid, wordt derhalve bij David gezegd: “*Herder Israëls, die op de Cherubim zit, blink flitsend op*”, Psalm LXXX: 2. “*Jehovah zetelende op de Cherubim*”, Psalm XCIX: 1. “*Jehovah boog de Hemelen, en Hij daalde neder, en Hij reed op de Cherubim*”, Psalm XVIII: 10, 11; rijden op de Cherubim, zitten, en op dezelve zetelen, is op den Laatsten zin des Woords. Het Goddelijk Ware in het Woord, en het hoedanige ervan, wordt beschreven met Cherubim bij Ezechiël in Hoofdstuk I, IX, en X: en omdat niemand kan weten, wat met de afzonderlijke dingen der beschrijving ervan wordt aangeduid, dan alleen hij aan wien de Geestelijke Zin is geopend, en omdat deze aan mij is ontdekt, zo zal het gezegd worden wat in samenvatting wordt aangeduid met al de dingen die aangaande de vier Dieren of Cherubim worden vermeld in het Eerste Hoofdstuk bij Ezechiël, zijnde de volgende:

Beschreven wordt de uitwendige Goddelijke Sfeer des Woords, Vers 4: dezelve uitgebeeld zoals een mens, Vers 5: verbonden met de geestelijke en de hemelse dingen, Vers 6: het natuurlijke des Woords, hoedanig het is, Vers 7: het Geestelijke en het Hemelse des Woords, verbonden met het natuurlijke, hoedanig het is, Vers 8, 9: de Goddelijke liefde van het hemels, het geestelijk, en het natuurlijke goede en ware daarin, onderscheiden van elkander en tegelijk,

Vers 10, 11: dat zij tot het ene heenschouwen, Vers 12: de Sfeer des Woords vanuit het Goddelijk “Goede en het Goddelijk Ware des Heren, waarvanuit het Woord leeft, Vers 13, 14: de Leer van het goede en het ware in het Woord en vanuit het Woord, Vers 15 tot 21: het Goddelijke des Heren op hetzelfde en in hetzelfde, Vers 22, 23: en vanuit hetzelfde, Vers 24, 25: dat de Heer boven de Hemelen is, Vers 26: dat Hijzelf de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid heeft, Vers 27, 28. Dit zijn de korte samenvattingen.

240. *Vol ogen van voren en van achteren, betekent de Goddelijke Wijsheid daarin.* Met de ogen wordt, wanneer over den mens wordt gehandeld, het verstand aangeduid, en wanneer over den Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Wijsheid, n. 48, 125; Evenzo wanneer over het Woord wordt gehandeld, zoals hier, omdat het Woord is uit den Heer, en aangaande den Heer, en zo de Heer. Iets eenders wordt aangaande de Cherubim bij Ezechiël gezegd, namelijk *dat zij vol ogen waren*, Hfdst. x: 12; met van voren en van achteren wordt, wanneer gehandeld wordt over het Woord uit den Heer, aangeduid de Goddelijke Wijsheid en de Goddelijke Liefde daarin.

241. *En het eerste Dier een Leeuw gelijk, betekent het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de macht.* Dat de Leeuw het Ware in zijn macht betekent, hier het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de macht, kan vaststaan uit de macht van den leeuw boven elk dier der aarde, voorts uit de leeuwen in de geestelijke Wereld, namelijk dat zij de representatieve beelden van de macht van het Goddelijk Ware zijn; en eveneens uit het Woord, waar zij het Goddelijk Ware in Zijn macht betekenen; hoedanig de macht van het Goddelijk Ware in het Woord is, zie men in DE LEER VAN NOVA HIJEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 49, en in het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, n. 228 tot 233; vandaar is het dat Jehovah of de Heer met een Leeuw wordt vergeleken, en eveneens Leeuw wordt geheten, zoals in de volgende plaatsen: “De Leeuw brult, wie zou niet vrezen; de Heer Jehovah heeft gesproken, wie zou niet profeteren”, Amos III: 8. “Ik zal niet wederkeren om Efraïm te verdueren, achter Jehovah zullen zij gaan, zoals een Leeuw brult Hij”, Hoshea XI: 9, 10. “Gelijkerwijs de Leeuw brult, en de jonge Leeuw, zo zal Jehovah nederdalen om te krijgen op den berg Zions,” Jes. XXXI: 4. “Zie, overwonnen heeft de Leeuw, die is vanuit den stam van Jehudah, de wortel Davids”, Apoc. v: 5. “De Welp eens Leeuws, Jehudah; hij heeft zich gekromd, hij heeft zich nedergelegd zoals een oude Leeuw; wie wekt hem op”, Gen. XLIX: 9; in deze plaatsen wordt de macht van het Goddelijk Ware, hetwelk uit den Heer is, beschreven met een leeuw; brullen betekent vanuit de macht spreken en handelen tegen de

hellen, welke den mens willen wegsleuren, en waaraan de Heer hem ontrukkt, zoals de leeuw zijn prooi; zich krommen is zich in de macht stellen; Jehudah in den hoogsten zin betekent den Heer, n. 96, 266. “*De Engel riep met een grote stem, zoals een Leeuw brult*”, Apoc. x: 3. “*Hij kromt zich in, hij legt zich neder zoals een oude Leeuw, wie wekt hem op*”, Num. xxiv: 9. “*Zie, het volk staat op zoals een oude Leeuw, en zoals een jonge Leeuw verheft het zich*”, Num. xxiii: 24; deze dingen aangaande Israël, met wien de Kerk wordt aangeduid, wier macht, die in de Goddelijke ware dingen is, aldus wordt beschreven. Evenzo: “*De overblijfselen van Jakob in het midden der volken zullen zijn zoals een Leeuw onder de beesten des wouds, zoals een jonge Leeuw onder de kudde der volken*”, Micha v: 6, 7, behalve in vele andere plaatsen, zoals in Jes. xi: 6; Hfdst. xxi: 6 tot 9; Hfdst. xxxv: 9; Jerem. ii: 15; Hfdst. iv: 7; Hfdst. v: 6; Hfdst. xii: 8; Hfdst. l: 17; Hfdst. li: 38; Ezech. xix: 3, 5, 6; Hoschea xiii: 7, 8; Joël i: 6, 7; Nahum ii: 12; Psalm xvii: 12; Psalm xxii: 14; Psalm lviii: 5; Psalm lviii: 7, 8; Psalm xci: 13; Psalm civ: 21, 22; Deut. xxxiii: 20.

242. *En het tweede Dier een Kalf gelijk, betekent het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de aandoening.* Met de Beesten der aarde worden de verschillende natuurlijke aandoeningen aangeduid; zij zijn het ook; en met het Kalf wordt de aandoening van weten aangeduid; deze aandoening wordt door een kalf uitgebeeld in de geestelijke Wereld, en daarom wordt zij ook met een kalf aangeduid in het Woord, zoals bij Hoschea: “*Wij zullen Jehovah ter vergelding geven de Kalveren onzer lippen*”, xiv: 3; de kalveren der lippen zijn de belijdenissen vanuit de aandoening van het ware. Bij Malachia: “*Ulieden die Mijn Naam vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan, en gezondheid zal zijn in de vleugelen, opdat gij groeit zoals Mestkalveren*”, iv: 2; een vergelijking wordt gemaakt met mestkalveren, omdat met die degenen worden aangeduid, die vervuld zijn met erkenningen van het ware en het goede vanuit de aandoening van die te weten. Bij David: “*De stem van Jehovah doet de cederen van Libanon springen zoals een Kalf*”, Psalm xxix: 6; met de cederen van Libanon worden de erkenningen van het ware aangeduid; vandaar wordt gezegd dat de stem van Jehovah ze doet springen zoals een kalf; de stem van Jehovah is het Goddelijk Ware, hier hetwelk aandoet. Aangezien de Egyptenaren de wetenschappen liefhadden, maakten zij derhalve voor zich kalveren ten teken van de aandoening van dezelve; maar nadat zij aanvingen de kalveren als goden te vereren, werden toen met dezelve in het Woord aangeduid de aandoeningen van de valse dingen te weten, zoals in Jerem. xlvi: 20, 21; Psalm lxxviii: 31, en elders: iets eenders dus wordt aangeduid met het Kalf hetwelk de zonen Israëls voor zich maakten in de woestijn,

Exod. xxxii: voorts iets eenders met de Kalveren van Samaria, 1 Kon. xii: 28 tot 32; Hoschea viii: 4, 5; Hfdst. x: 5; en daarom wordt bij Hoschea gezegd: *Zij maken zich een gegoten beeld van zilver, offerende den mens, zij kussen de Kalveren*, xiii: 2; zich een gegoten beeld van zilver maken, betekent het ware vervalsen; den mens offeren, betekent de wijsheid vernietigen, en de kalveren kussen, betekent de valse dingen erkennen vanuit aandoening. Bij Jesaja: *“Daar zal het Kalf weiden, daar zal het nederliggen, en zijn takken verteren”*, xxvii: 20: iets eenders wordt met het kalf aangeduid bij Jeremia xxxiv: 18, 19, 20. Aangezien alle Goddelijke Eredienst is vanuit de aandoeningen van het ware en het goede, en vandaar vanuit de erkenningen ervan, geschieden derhalve de slachtoffers waarin de eredienst der Kerk bij de zonen Israëls voornamelijk bestond, uit verschillende Beesten, zoals uit lammeren, geiten, geitebokken, schapen, bokjes, kalveren, ossen; en uit Kalveren, omdat zij betekenden de aandoening van de ware en de goede dingen te weten, zijnde de eerste natuurlijke aandoening; deze aandoening werd aangeduid met de slachtoffers van Kalveren in Exod. xxix: 11, 12; Lev. iv: 3, 13 en vervolg; Hfdst. viii: 14 en vervolg; Hfdst. ix: 2; Hfdst. xvi: 3; Hfdst. xxiii: 18; Num. viii: 8 en vervolg; Hfdst. xv: 24; Hfdst. xxviii: 19, 20; Richt. vi: 25 tot 28; 1 Sam. i: 25; Hfdst. xvi: 2; 1 Kon. xviii: 23 tot 26, 33. Het tweede Dier werd gelijk een Kalf gezien, omdat het Goddelijk Ware des Woords, hetwelk met hetzelfde wordt aangeduid, de animi aandoet, en zo onderricht en doordrenkt.

243. *En het derde Dier hebbende het aangezicht zoals een Mens, betekent het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de wijsheid.* Met den mens wordt in het Woord de wijsheid aangeduid, omdat hij geboren is om de wijsheid uit den Heer op te nemen, en een Engel te worden; voor zoveel als vandaar iemand wijs is, voor zoveel is hij mens; de waarlijk menselijke wijsheid is wijs zijn daarin dat God is, wat God is, en wat Gods is; deze dingen leert het Goddelijk Ware des Woords. Dat met den mens de wijsheid wordt aangeduid, blijkt uit deze plaatsen: *“Ik zal den man-Mens zeldzamer maken dan zuiver goud, en den Mens dan goud van Ofir”*, Jes. xiii: 12; de man-Mens is het inzicht, en de Mens is de wijsheid. *“Verbrand zullen de inwoners des lands worden, en de Mens zal zeldzaam overgelaten zijn”*, Jes. xxiv: 6. *“Ik zal het huis van Israël en het huis van Jehudah bezaaien met het zaad des Mensen en met het zaad des beestes”*, Jerem. xxxi: 27. *“Gij, Mijn kudde van kleinvee, Mens gijlieden, Ik uw God”*, Ezech. xxxiv: 31. *“De verwoeste steden zullen vol zijn van de kudde des Mensen”*, Ezech. xxxvi: 38. *“Ik zag het land, en zie, het was leeg en ijl, en naar de hemelen, en hun licht was er niet; Ik zag, toen zie, geen Mens”*, Jerem. iv: 23, 25. *“Zij offeren den Mens, zij kussen de kalveren”*, Hoschea

XIII: 2. *“Hij mat den muur van de heilige Hierosolyma, 144 ellen, de maat eens Mensen, zijnde die eens Engels, Apoc. XXI: 7; behalve in vele andere plaatsen, waarin met den mens de wijze wordt aangeduid, en in den abstracten zin de wijsheid.*

244. *En het vierde Dier een vliegende Arend gelijk, betekent het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de erkenningen en van het verstand daaruit.* Met de arenden worden verschillende dingen aangeduid, en met de vliegende arenden worden aangeduid de erkenningen, vanuit welke het verstand is, aangezien zij wanneer zij vliegen, verkennen en zien; zij hebben ook scherpe ogen om te doorschouwen, en met de ogen wordt het verstand aangeduid, n. 48, 214; met vliegen wordt doorvatten en onderrichten aangeduid, en in den hoogsten zin, waarin over den Heer wordt gehandeld, vooruitzien en voorzien. Dat de Arenden in het Woord zulke dingen betekenen, blijkt uit deze plaatsen: *“Die Jehovah verwachten, worden met sterkte vernieuwd, zij varen op met vleugelen zoals de Arenden”*, Jes. XL: 31; opvaren met vleugelen zoals de arenden, is verheven worden in de erkenningen van het ware en het goede, en vandaar in het inzicht. *“Verheft de Arend zich door uw inzicht en naar uw mond; en speurt hij de spijs; in de verte schouwen zijn ogen vooruit”*, Job XXXIX: 29, 30, 31, 32; het vermogen van leren kennen, verstaan, en vooruitschouwen wordt hier met een arend beschreven, en dat dit niet geschiedt vanuit het eigen inzicht. *“Jehovah Die uw mond verzadigt met het goede, opdat uw knapen jaren vernieuwd worden zoals de Arend”*, Psalm CIII: 5; den mond met het goede verzadigen, is door erkenningen inzicht geven, vandaar wordt een vergelijking gemaakt met den arend. *“Een grote Arend, groot van vleugelen, lang van vederen, kwam op den Libanon, en nam een takje van een ceder, en stelde het in een veld van het gezaaide, en het sproot uit. En er was een andere grote Arend, tot welken de wijnstok zijn wortelen aanplooiden”*, Ezech. XVII: 1 tot 8; met de beide Arenden wordt daar de Joodse en de Israëlitische Kerk beschreven, de ene en de andere ten aanzien van de erkenningen van het ware, en daaruit het inzicht. De Arenden betekenen echter in den tegengestelden zin de erkenningen van het valse, vanuit welke het verdraaide verstand is, zoals in Matth. XXIV: 28; Jerem. IV: 13; Habak. I: 8, 9, en elders.

245. *En de vier Dieren, elkeen voor zichzelf, hadden zes vleugelen rondom, betekent het Woord ten aanzien van de machten en ten aanzien van de bewakingen ervan.* Dat met de vier Dieren het Woord wordt aangeduid, is boven getoond; dat met de vleugelen de machten worden aangeduid, en eveneens de bewakingen, zal beneden worden gezien: met zes wordt aangeduid alles ten aanzien van het ware en het goede; zes immers ontstaat uit 3 en 2,

met elkander vermenigvuldigd, en met drie wordt alles ten aanzien van het ware aangeduid, n. 505, en met twee alles ten aanzien van het goede, n. 762. Met de vleugelen worden de machten aangeduid, omdat zij zich daarmede omhoog verheffen, en de vleugels zijn bij de vogels in de plaats van de armen bij den mens, en met de armen worden de machten aangeduid. Aangezien met de vleugelen de machten worden aangeduid, en elk Dier zes vleugelen had, zo blijkt uit hetgeen boven is gezegd, welke macht met de vleugelen van een ieder wordt aangeduid, namelijk dat met de vleugelen van den Leeuw wordt aangeduid de macht van te strijden tegen de boze en de valse dingen vanuit de hel; deze macht is van het Goddelijk Ware des Woords uit den Heer: dat met de vleugelen van het Kalf wordt aangeduid de macht van de animi aan te doen, want het Goddelijk Ware des Woords doet hen aan die hetzelfde heilig lezen: dat met de zes vleugelen van den Mens wordt aangeduid de macht van wijs te zijn daarin wat God is en wat Gods is, want deze is de eigenlijke macht van den mens bij het lezen van het Woord: en dat met de vleugelen van den Arend wordt aangeduid de macht van het ware en het goede te leren kennen, en zich zo het inzicht te verwerven. Aangaande de Vleugelen der Cherubim leest men bij Ezechiël: *“Dat de Vleugelen elkander over en weer kusten, en dat zij ook hun lichamen bedekten, en dat de gelijkenis van handen onder dezelve was”*, Hfdst; I: 23, 24; Hfdst. III: 13; Hfdst. x: 5, 21; met elkander over en weer kussen, wordt aangeduid verbonden en eensgezind handelen; met de lichamen bedekken, wordt aangeduid verhoeden dat de innerlijke ware dingen, welke van den geestelijken zin des Woords zijn, worden geschonden; en met handen onder de vleugelen worden de machten aangeduid. Van de *Serafim* wordt ook gezegd *dat zij zes Vleugelen hadden, met twee waarvan zij het aangezicht bedekten, met twee de voeten, en met twee vlogen zij*, Jes. vi: 2; met de *Serafim* wordt evenzo het Woord aangeduid, eigenlijk de leer vanuit het Woord, en met de vleugelen waarmede zij de aangezichten en de voeten bedekten, worden evenzo de bewakingen aangeduid, en met de vleugelen waarmede zij vlogen de machten, zoals boven: dat met vliegen wordt aangeduid doorvatten en onderrichten, en in den hoogsten zin vooruitzien en voorziening treffen, staat ook vast uit deze dingen: *“God reed op een Cherub, Hij vloog, en Hij werd gevoerd op de vleugelen des winds”*, Psalm xviii: 11; II Sam. xxii: 11. *“Ik zag een Engel, Vliegende door het midden des hemels, hebbende het eeuwige Evangelie”*, Apoc. xiv: 6. Dat met de Vleugelen de bewakingen worden aangeduid, blijkt uit deze dingen: *“Jehovah dekt u onder Zijn Vleugelen”*, Psalm xci: 4. *“Verborgten worden onder de schaduw der Vleugelen Gods”*, Psalm xvii: 8. *“Vertrouwen in de schaduw Zijner Vleugelen”*,

Psalm xxxvi: 8; Psalm lvii: 2; Psalm lxiii: 8. “Ik breidde den Vleugel over u uit, en dekte uw naaktheid”, Ezech. xvi: 8. “Er zal voor u gezondheid zijn in Zijn Vleugelen”, Malach. iv: 2. “Zoals de arend zijn nest opwekt, over zijn jongen zich wiegelt, zijn Vleugelen uitbreidt, draagt met zijn Vleugelen, zo leidt Jehovah hem”, Deut. xxxii: 11, 12. “Jezus zeide: Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens onder haar Vleugelen”, Matth. xxiii: 37; Lukas xiii: 34.

246. *En van binnen waren zij vol ogen, betekent de Goddelijke Wijsheid in het Woord in den natuurlijken zin vanuit den geestelijken en den hemelsen zin ervan.* Dat met de vier Dieren vol ogen van voren en van achteren de Goddelijke Wijsheid in het Woord wordt aangeduid, zie men boven in n. 240; iets eenders hier daarmede dat de vleugelen vol ogen waren; en omdat de Goddelijke Wijsheid des Woords in den natuurlijken zin is vanuit den geestelijken en den hemelsen zin, welke van binnen verscholen liggen, wordt derhalve gezegd dat zij van binnen vol ogen waren. Over den geestelijken en den hemelsen zin, welke van binnen in de afzonderlijke dingen des Woords zijn, zie men DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 5 tot 26.

247. *En zij hadden niet rust dag en nacht, zeggende: Heilig, Heilig, Heilig de Heer God Almachtig, betekent dat het Woord aanhoudend den Heer leert, en dat Hij de Allene God is, en vandaar dat Hij Alleen vereerd moet worden.* Dat de Dieren niet rust hadden dag en nacht, betekent dat het Woord aanhoudend en zonder onderbreking leert; en dat het dat leert wat de Dieren zeggen, en deze dingen zijn: Heilig, Heilig, Heilig de Heer God Almachtig, dat is, dat de Heer de Allene God is, en vandaar dat Hij Alleen vereerd moet worden; dit betekent het driemaal genoemde Heilig, want de verdrievoudiging behelst al het Heilige in Hem Alleen. Dat de Goddelijke Drievuldigheid in den Heer is, is in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER ten volle getoond; voorts ook dat het Woord over den Allenen Heer handelt, dat daarvandaan de heiligheid ervan is. Dat de Heer Alleen Heilig is, zie men boven in n. 173.

248. *Die Was en Die Is en Die Komen Zal, betekent den Heer.* Dat het de Heer is, blijkt duidelijk in het Eerste Hoofdstuk, Vers 4, 8, 11, 17, waar gehandeld wordt over den Zoon des Mensen, zijnde de Heer ten aanzien van het Woord, en daar wordt openlijk gezegd dat HIJ IS DE ALFA EN DE OMEGA, DE AANVANG EN HET EINDE, DE EERSTE EN DE LAATSTE, DIE IS EN DIE WAS EN DIE KOMEN ZAL, EN DE ALMACHTIGE; wat echter daarmede wordt aangeduid, is ontvouwd in n. 13, 29, 30, 31, 38, 57; hier nu, dat de Heer wordt

verstaan onder Heilig, Heilig, Heilig, de Heer God Almachtig, Die Was en Die Is en Die Komen Zal.

249. *En wanneer de Dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem Die op den Troon zat, betekent dat het Woord al het Ware en al het Goede en allen Eredienst toekent aan den Heer, Die rechten zal.* De Dieren zijn het Woord, zoals is aangetoond; de heerlijkheid en de eer, wanneer over den Heer wordt gehandeld, zijn dat al het ware en al het goede zijn van Hem en uit Hem; de dankzegging is alle eredienst; Die op den Troon zit, is de Heer ten aanzien van het Gericht, zoals boven; daaruit blijkt, dat met “wanneer de Dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem die op den troon zat”, wordt aangeduid dat het Woord al het ware en al het goede en allen eredienst toekent aan den Heer Die rechten zal. Onder den Heer heerlijkheid en eer geven wordt niet iets anders in het Woord verstaan, dan erkennen en belijden, dat al het ware en al het goede uit Hem is, aldus dat Hij de Allene God is; Hem immers is de Heerlijkheid vanuit het Goddelijk Ware, en de Eer vanuit het Goddelijk Goede. Dit wordt met de heerlijkheid en de eer aangeduid in de volgende plaatsen: “*Jehovah maakt de Hemelen, HEERLIJKHEID en EER zijn vóór Hem*”, Psalm xcvi: 5, 6. “*Jehovah God zeer groot, Gij hebt U met HEERLIJKHEID en EER bekleed*”, Psalm civ: 1. “*Groot zijn de werken van Jehovah, HEERLIJKHEID en EER Zijn werk*”, Psalm cxi: 2, 3. “*HEERLIJKHEID en EER zult Gij op Hem stellen, zegeningen tot in het eeuwige*”, Psalm xxi: 6, 7; aangaande den Heer. “*Gord Uw zwaard aan op de dij, o Machtige, met HEERLIJKHEID en EER; klim op in Uw EER, rijd op het Woord der waarheid*”, Psalm xlv: 4, 5. “*Gij hebt Hem een klein weinig doen achterstaan bij de Engelen; met HEERLIJKHEID en EER hebt Gij hem be kroond*”, Psalm viii: 6. “*De HEERLIJKHEID van Libanon is Hem gegeven, de EER van Karmel en Scharon: zijd zullen zien de HEERLIJKHEID van Jehovah, en de EER onzes Gods*”, Jes. xxxv: 1, 2; deze en gene dingen aangaande den Heer; behalve elders, zoals in Psalm cxlv: 4, 5, 12; Apoc. xxi: 24, 26. Bovendien wordt er, waar in het Woord over het Goddelijk Ware wordt gehandeld, Heerlijkheid gezegd, n. 629; en waar over het Goddelijk Goede wordt gehandeld, wordt Eer gezegd.

250. *Den Levende tot in de eeuwen der eeuwen; dat dit den Heer betekent, dat Hij Alleen het leven is, en uit Hem Alleen het eeuwige leven is, zie men boven in n. 58, 60.*

251. *Zo vielen de vierentwintig Ouderen neder vóór Hem Die op den Troon zat, en aanbaden den Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vernedering van allen in den Hemel vóór den Heer.* Onder de vierentwintig Ouderen worden al degenen verstaan die van de Kerk des Heren zijn; men zie boven n. 233; hier

allen die van Zijn Kerk in den Hemel zijn; de Ouderen als Hoofden beeldden allen uit; dat het de vernedering vóór den Heer is, en vanuit de vernedering de aanbidding, is zonder ontvouwing duidelijk.

252. *En wierpen af hun kronen vóór den Troon, betekent de erkenning dat de wijsheid van hen uit Hem Alleen is.* Dat de Kroon de wijsheid betekent, zie men boven in n. 189, 235; vandaar wordt met afwerpen de kronen voor den Troon, aangeduid erkennen dat de wijsheid niet is van hen, maar van den Heer bij hen.

253. *Zeggende: Waardig zijt Gij, Heer, te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de mogendheid, betekent de belijdenis dat voor den Heer, omdat Hij het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede is, het Koninkrijk is krachtens de verdienste en de gerechtigheid.* De belijdenis wordt aangeduid met zeggen; dat het is krachtens de verdienste en de gerechtigheid, wordt aangeduid met Waardig zijt Gij, Heer; dat Hijzelf het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede is, wordt aangeduid met de heerlijkheid en de eer, zoals boven in n. 249; dat voor Hem het Koninkrijk is, wordt aangeduid met de mogendheid ontvangen: deze dingen betekenen dus, in één zin samengedragen, de belijdenis, dat voor den Heer, omdat Hij het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede is, het Koninkrijk is krachtens de verdienste en de gerechtigheid.

254. *Omdat Gij alle dingen hebt geschapen, en door Uw wil zijn zij, en zijn zij geschapen, betekent dat alle dingen des Hemels en der Kerk vanuit de Goddelijke Liefde des Heren door Zijn Goddelijke Wijsheid, of vanuit het Goddelijk Goede door het Goddelijk Ware, hetwelk ook het Woord is, gemaakt en geformeerd zijn, en dat [de mensen] hervormd en wederverwekt worden.* Dit is de geestelijke zin dezer woorden, omdat met scheppen wordt aangeduid hervormen en wederverwekken door het Goddelijk Ware; en met den Wil des Heren wordt het Goddelijk Goede aangeduid: hetzij men zegt het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, hetzij de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid, het is hetzelfde, omdat al het goede is der liefde, en al het ware is der wijsheid. Dat vanuit de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid alle dingen des Hemels en der Kerk zijn, ja dat vanuit die de Wereld is geschapen, is in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID met vele dingen getoond; voorts dat de Liefde en het Goede is des wils, en de Wijsheid en het Ware is des verstands; daaruit blijkt dat onder den Wil des Heren het Goddelijk Goede of de Goddelijke Liefde van Hem wordt verstaan. Dat scheppen in het Woord betekent hervormen en wederverwekken, blijkt uit deze plaatsen: “*Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het midden van mij een vasten geest*”, Psalm LI: 12. “*Doet Gij*

de hand open, zij worden met het goede verzadigd; zendt Gij den geest uit, zo worden zij geschapen", Psalm CIV: 28, 30. "Het volk hetwelk geschapen zal worden, zal Jah loven", Psalm CII: 19. *Zie, Ik schep een nieuwen Hemel en een nieuwe Aarde; verblijdt u tot in het eeuwige, om de dingen die Ik schep; zie, Ik zal Hierosolyma scheppen tot een opspringing*", Jes. LXV: 17, 18. "Jehovah Die de Hemelen schept, de Aarde uitbreidt, den volke op haar een ziel geeft, en een geest dengenen die op haar wandelen", Jes. XLII: 5; Hfdst. XLV: 12, 18. "Zo zeide Jehovah, uw Schepper, o Jakob, uw Formeerder, o Israël, Ik heb u verlost, Ik heb u geroepen bij Mijn Naam; een ieder die naar Mijn Naam genoemd is, tot Mijn heerlijkheid heb Ik hem geschapen", Jes. XLIII: 1, 7. "Ten dage als gij geschapen werdt, waren de dingen bereid; gij waart volmaakt in uw wegen ten dage als gij geschapen waart, totdat er verdraaidheid in u gevonden is", Ezech. XXVIII: 13, 15; deze dingen aangaande den koning van Tyrus, met wien degenen worden aangeduid die in het inzicht door het Goddelijk Ware zijn. "Opdat zij zien, erkennen, daarop letten, en verstaan, dat de hand van Jehovah dit gedaan, en de Heilige Israëls dit geschapen heeft, Jes. XLI: 20.

* * *

255. Aan deze dingen zal ik deze GEDENKWAARDIGHEID toevoegen. Opdat niet iemand in den geestelijken Zin des Woords binnentreedt, en het echte ware, hetwelk van dien zin is, verdraait, zijn er door den Heer wachten gesteld, welke in het Woord onder de Cherubim, die hier de vier Dieren zijn, worden verstaan: dat er wachten zijn gesteld, dit werd voor mij aldus uitgebeeld: Het werd gegeven grote Beurzen te zien, verschijnende zoals zakken, waarin zilver in groten overvloed was weggeborgen; en omdat zij open waren, werd het doorvat, alsof een ieder het daar weggelegde zilver zou kunnen te voorschijn halen, ja zelfs wegroven: maar nabij die Beurzen zat een tweetal Engelen die wachters waren; de plaats waar de Beurzen waren neergelegd, verscheen gelijk als een krib in een stal; in een belendende Kamer werden zedige Maagden gezien, met een kuise Echtgenote; en nabij die Kamer stond een tweetal kleine Kinderen, en er werd gezegd dat met hen niet kinderlijk, maar wijs gespeeld moest worden; en daarna verscheen een Hoer, voorts een Paard, dood nederliggend. Nadat ik deze dingen had gezien, werd ik onderricht dat met die dingen de Zin der letter des Woords werd uitgebeeld, in welken zin de geestelijke Zin is: die grote Beurzen vol zilver betekenden de erkentnissen van het ware en het goede in groten overvloed: dat zij open waren, en toch door de Engelen bewaakt, betekende dat een ieder daaruit erkentnissen

van het ware kan nemen; maar dat ervoor wordt gewaakt dat niet iemand den geestelijken Zin, waarin louter waarheden zijn, vervalst: de Krib in den stal waarin de beurzen lagen, betekende het geestelijk onderricht voor het verstand; dit betekent de krib, ook de krib waarin de Heer als Klein Kind lag, omdat het Paard, dat daaruit eet, het verstand des Woords betekent: de zedige maagden die in de belendende Kamer werden gezien, betekenden de aandoeningen van het ware, en de kuise Echtgenote de verbinding van het goede en het ware; de kleine Kinderen betekenden de onschuld der wijsheid in het Woord; het waren Engelen vanuit den derden Hemel, die allen zoals kleine kinderen verschijnen: de Hoer met het dode Paard betekende de vervalsing van het Woord door velen heden ten dage, waardoor alle verstand van het ware vergaat; de Hoer betekent de vervalsing, en het dode Paard geen verstand van het ware.

Het werd gegeven te spreken met velen na den dood, die van zichzelf hadden geloofd zoals Sterren in den hemel te zullen lichten, omdat zij, zoals zij zeiden, het Woord heilig hadden gehouden, het meermalen hadden doorgelezen, verscheidene dingen daaruit verzameld, waarmede zij de dogma's van hun geloof hadden bevestigd, en daardoor in de wereld als Geleerden werden gevierd, tengevolge waarvan zij geloofden Michaëls en Rafaëls te zullen zijn: maar verscheidenen van hen werden onderzocht vanuit welke liefde zij het Woord hadden bestudeerd, en er werd bevonden, dat enigen het hadden gedaan vanuit de liefde van zich, om groot in de Wereld te verschijnen, en zoals Primaten der Kerk vereerd te worden; enigen echter vanuit de liefde van de Wereld, om schatten te gewinnen: toen dezen daarnaar werden onderzocht wat zij vanuit het Woord wisten, werd bevonden, dat zij daaruit niets van het echte ware wisten, maar slechts iets zodanigs dat het vervalste ware wordt genoemd, hetwelk in zich het valse is; en dit stinkt in de geestelijke Wereld voor de neusvleugels der Engelen; en het werd hun gezegd dat zij dit hadden ter oorzaak hiervan dat zijzelf en de wereld de einddoelen waren geweest, of, wat hetzelfde is, hun liefden, en niet de Heer en de Hemel; en wanneer zijzelf en de wereld de einddoelen zijn, zo blijft hun gemoed, wanneer zij het Woord lezen, in henzelf en in de wereld hangen, en vandaar denken zij bij voortduur vanuit hun eigene, hetwelk in donkerheid is ten aanzien van alle dingen welke des Hemels zijn; in welken staat de mens niet onttrokken kan worden aan het eigen schijnsel, en zo verheven tot het licht des Hemels, deswege ook niet enigen invloed uit den Heer door den Hemel kan opnemen. Ik heb dezen ook in den Hemel zien toegelaten, en toen bevonden werd dat zij zonder ware dingen waren, werden zij van klederen ontbloot, en verschenen zij in

hun schaamte; en zij die de ware dingen hadden vervalst, werden, omdat zij stonken, uitgedreven, maar nochtans bleef bij hen de trots en het geloof dat zij verdiende hadden. Anders geschiedde met hen die het Woord hadden bestudeerd vanuit de aandoening van het ware te weten omdat het waar is, en omdat het aan de nutten van het geestelijk leven van dienst is, niet alleen van hun eigen leven, maar ook van dat van den naaste; die heb ik zien verheven tot den Hemel, en zo in het licht waarin het Goddelijk Ware daar is, en toen tevens verhoogd tot de Engellijke Wijsheid, en tot de gelukzaligheid ervan, zijnde het eeuwige leven.

De Apocalyps

Vijfde Hoofdstuk

1. En ik zag in de rechterhand Desgenen Die op den Troon zat, een Boek geschreven van binnen en van achteren, vergezeld met zeven zegelen.
2. En ik zag een sterken Engel, verkondigende met een grote stem: Wie is waardig het Boek te openen, en zijn zegelen los te maken.
3. En niemand kon in den Hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, het Boek openen, en hetzelfde inzien.
4. En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch hetzelfde in te zien.
5. En een van de Ouderen zeide tot mij: Ween niet; zie, overwonnen heeft de Leeuw Die is vanuit den stam van Jehudah, de Wortel Davids, om het Boek te openen, en zijn zeven zegelen los te maken.
6. En ik zag, en zie, in het midden van den Troon, en van de vier Dieren, en in het midden van de Ouderen, een LAM, staande evenals gedood, hebbende zeven hoornen, en zeven ogen, dewelke zijn de zeven geesten GODS, uitgezonden tot de gehele aarde.
7. En Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand Desgenen Die op den Troon zat.
8. En toen Het genomen had het Boek, vielen de vier Dieren, en de vierentwintig Ouderen neder voor het LAM, hebbende een ieder citeren, en gouden fiolen vol reukwerken, welke zijn de gebeden der heiligen.
9. En zij zongen een nieuw Lied, zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen, en zijn zegelen te openen, omdat Gij gedood zijt, en ons GODE hebt verlost in Uw bloed, vanuit allen stam en tong, en volk en natie.
10. En Gij hebt ons onzen GOD gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen regeren op de aarde.
11. En ik zag en ik hoorde een stem veler Engelen rondom den Troon, en de Dieren, en de Ouderen, en hun getal tienduizenden van tienduizenden, en duizenden van duizenden.
12. Zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode LAM om te ontvangen de mogendheid, en de rijkdommen, en de wijsheid, en de eer, en de heerlijkheid, en den zegen.
13. En al het geschapene, hetwelk is in den Hemel, en op de Aarde, en onder de aarde, en in de Zee, de dingen die zijn, en alle dingen die daarin zijn,

- hoorde ik zeggen: Hem Die op den Troon zit, en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen.
14. En de vier Dieren zeiden: Amen; en de vierentwintig Ouderen vielen neder en aanbaden den Levende tot in de eeuwen der eeuwen.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. Dat de Heer in het Goddelijk Menselijke het gericht zal houden vanuit het Woord en volgens hetzelfde, omdat Hijzelf het Woord is: en dat dit erkend is door allen in de drie Hemelen.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. En ik zag in de rechterhand Desgenen Die op den Troon zat, een Boek geschreven van binnen en van achteren, *betekent* den Heer ten aanzien van Zijn Goddelijke Zelf uit het eeuwige, Wien de Almacht en de Alwetendheid is, en Die het Woord is: verzegeld met zeven zegelen, *betekent* hetzelfde gans en al verborgen voor den Engel en den mens: en ik zag een sterken Engel, verkondigende met een grote stem, *betekent* het Goddelijk Ware uit den Heer diep invloeiende bij de Engelen en de mensen: wie is waardig het Boek te openen, en zijn zegelen los te maken, *betekent* wie is in de macht om te kennen de staten des levens van allen in de Hemelen en op Aarde, en te richten een ieder volgens den zijne: en niemand kon in den Hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, *betekent* dat geen het kon in de hogere Hemelen en in de lagere Hemelen: het Boek openen, *betekent* de staten des levens van allen kennen, en een ieder volgens den zijne richten: noch hetzelfde inzien, *betekent* niet in het minst: ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch hetzelfde in te zien, *betekent* de smart des harten, dat indien niet iemand het kon, allen zouden vergaan: en een van de Ouderen zeide tot mij: Ween niet, *betekent* de vertroosting: zie, overwonnen heeft de Leeuw Die is vanuit den stam van Jehudah, de Wortel Davids, *betekent* den Heer, dat Hij vanuit de eigen macht de Hellen heeft onderjukt, en alle dingen in orde heeft teruggebracht toen Hij in de Wereld was, door het Goddelijk Goede, verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke; om het Boek te openen, en zijn zeven zegelen los te maken, *betekent hier wat het eerder betekent*: en ik zag, en zie, in het midden van den Troon, en van de vier Dieren, en in het midden van de Ouderen, *betekent* uit de binnenste dingen en daaruit in alle dingen des Hemels, des Woords, en der Kerk; een Lam, staande evenals gedood, *betekent* den Heer ten aanzien van het Menselijke niet in de Kerk als Goddelijk erkend; hebbende zeven hoornen, *betekent* Zijn Almacht: en zeven Ogen, *betekent* Zijn Alwetendheid en Goddelijke Wijsheid: dewelke zijn de zeven geesten Gods, uitgezonden tot de gehele aarde, *betekent* dat vanuit haar is het Goddelijk Ware in het algehele wereldrond waar Godsdienst is: en Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand Desgenen Die op den

Troon zat, *betekent* dat de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke het Woord is, en dat dit is vanuit Zijn Goddelijke in Hemzelf, en dat Hij derhalve vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het Gericht zal houden: en toen Het genomen had het Boek, *betekent* toen de Heer het op Zich nam om het Gericht te houden, en door hetzelfde alle dingen in de Hemelen en op de aarde in de orde terug te brengen: vielen de vier Dieren en de vierentwintig Ouderen neder voor het Lam, *betekent* de vernedering, en de aanbidding van den Heer vanuit de hogere Hemelen: hebbende een ieder citeren, *betekent* de belijdenis van het Goddelijk Menselijke des Heren vanuit de geestelijke ware dingen: en gouden fiolen vol reukwerken, *betekent* de belijdenis van het Goddelijk Menselijke des Heren vanuit de geestelijke goede dingen: welke zijn de gebeden der heiligen, *betekent* de denkingen welke des geloofs zijn vanuit de aandoeningen welke der naastenliefde zijn bij hen die vanuit de geestelijke goede en ware dingen den Heer vereren: en zij zongen een nieuw lied, *betekent* de erkenning en de verheerlijking van den Heer, dat Hij Alleen is de Rechter, de Verlosser, en de Heiland, aldus de God des Hemels en der Aarde: zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen, en zijn zegelen te openen, *betekent hier wat het eerder betekent*: omdat Gij gedood zijt, en ons Gode hebt verlost in Uw bloed, *betekent* de bevrijding uit de Hel, en de zaliging door de verbinding met Hem: vanuit allen stam en tong en volk en natie, *betekent* dat degenen door den Heer verlost zijn, die in de Kerk of in den enen of anderen Godsdienst in de ware dingen ten aanzien van de leer, en in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn: En gij hebt ons onzen God gemaakt tot koningen en priesters, *betekent* dat zij uit den Heer in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen, en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn: en wij zullen regeren op de aarde, *betekent* en zij zullen zijn in Zijn Rijk, Hij in hen, en zij in Hem: en ik zag en ik hoorde een stem veler Engelen rondom den Troon, en de Dieren, en de Ouderen, *betekent* de belijdenis en de verheerlijking van den Heer door de Engelen der lagere Hemelen: en hun getal was tienduizenden van tienduizenden, en duizenden van duizenden, *betekent* allen in de ware dingen en in de goede dingen: zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode Lam om te ontvangen de mogendheid en de rijkdommen en de wijsheid en de eer en de heerlijkheid, *betekent* de belijdenis vanuit het hart, dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke heeft de Almacht, de Alwetendheid, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware: en den zegen, *betekent* al die dingen in Hem, en uit Hem in hen: en al het geschapene, hetwelk is in den Hemel, en op de Aarde, en onder de Aarde, en in de Zee, de dingen die zijn, en alle dingen die

daarin zijn, hoorde ik zeggen, *betekent* de belijdenis en de verheerlijking van den Heer door de Engelen der laagste Hemelen; Hem Die op den Troon zit, en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, *betekent* dat in den Heer uit het eeuwige, en vandaar in Zijn Goddelijk Menselijke, is het al des Hemels en der Kerk, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, en de Goddelijke Macht, en uit Hem in hen: en de vier dieren zeiden: Amen, *betekent* de Goddelijke bevestiging vanuit het Woord: en de vierentwintig Ouderen vielen neder en aanbaden den Levende tot in de eeuwen der eeuwen, *betekent* de vernedering vóór den Heer en vanuit de vernedering de aanbidding van Hem door allen in de Hemelen, uit Wien en in Wien het eeuwige Leven is.

De Ontvouwing.

256. *En ik zag in de rechterhand Desgenen Die op den Troon zat, een Boek geschreven van binnen en van achteren, betekent den Heer ten aanzien van Zijn Goddelijke Zelf uit het eeuwige, Wien de Almacht en de Alwetendheid is, en Die het Woord is, Die ook den staat des levens van allen in de Hemelen en op aarde, in elk bijzondere en in elk gemene vanuit Zichzelf kent.* Onder Hem die op den Troon zat, wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijke zelf, vanuit Hetwelk Zijn Menselijke is, want er volgt dat het Lam het Boek nam uit de rechterhand Desgenen Die op den Troon zat, Vers 7, en onder het Lam wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; onder het Boek geschreven van binnen en van achteren, wordt het Woord verstaan in elk bijzondere en in elk gemene, onder van binnen in elk bijzondere, en onder van achteren in elk gemene; onder van binnen en van achteren wordt ook verstaan de innerlijke zin des Woords, welke geestelijk is, en de uiterlijke zin ervan, welke natuurlijk is; onder de rechterhand wordt Hijzelf verstaan ten aanzien van de Almacht en de Alwetendheid, omdat gehandeld wordt over de onderzoeking van allen in de Hemelen en op Aarde, over wie het Laatste Gericht zal zijn, en over de afscheiding van hen. Dat de Heer als het Woord de staten des levens van allen in de Hemelen en op aarde uit Zichzelf weet, is omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf is, en het Goddelijke Ware Zelf kent vanuit Zichzelf alle dingen; maar dit is een verborgenheid, welke in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID is ontdekt. Dat de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf uit het eeuwige het Woord is geweest, dat is, het Goddelijk Ware, blijkt uit deze dingen bij Johannes: *“In den aanvang was het Woord, en het Woord was bij God, en God was het Woord”*, 1: 1; en dat de Heer ook ten aanzien van het Menselijke het Woord is geworden, bij denzelfde: *“En het Woord is Vlees geworden”*, 1: 14; daaruit kan vaststaan wat daaronder wordt verstaan dat het Boek was in de rechterhand Desgenen Die op den Troon zat, en dat het Lam het Boek daaruit nam, Vers 7. Aangezien de Heer het Woord is, en het Woord het Goddelijk Ware is, hetwelk in het gemeen den Hemel en de Kerk maakt, en in het bijzonder den Engel, zodat in hem de Hemel zij, en den mens, opdat in hem de Kerk zij, en omdat het Woord hier wordt verstaan onder het Boek, vanuit hetwelk en volgens hetwelk allen gericht moeten worden, wordt derhalve hier en daar gezegd: in het Boek geschreven worden, vanuit het Boek gericht worden, uit het Boek gedelgd worden, waar over den staat van iemands eeuwige leven wordt gehandeld, zoals in deze plaatsen:

“De Oude der dagen zette zich tot het gericht, en de BOEKEN werden geopend”, Dan. VII: 10. “Elk volk zal weggerukt worden, al wie gevonden wordt geschreven te zijn in het BOEK”, Dan. XII: 1. “Mijn been was voor U niet verholen, op Uw BOEK zijn alle dagen geschreven, en niet één ervan ontbreekt”, Psalm CXXXIX: 15, 16. “Mozes zeide: Delg mij, ik bid U, uit het BOEK hetwelk Gij geschreven hebt; en Jehovah zeide: Dien die tegen Mij gezondigd heeft, zal Ik delgen uit het BOEK”, Exod. XXXII: 32, 33. “Laat hen uitgedelgd worden uit het BOEK des levens, en met de gerechten niet aangeschreven worden”, Psalm LXIX: 29. Ik zag dat de BOEKEN geopend werden, en een ander BOEK werd geopend, hetwelk des levens is, en de doden werden gericht naar de dingen die in het BOEK geschreven waren, volgens hun werken; en indien iemand niet gevonden werd geschreven in het BOEK des levens, die werd uitgeworpen in den poel des vuurs”, Apoc. XX: 12, 15. “Niet zullen in Nova Hierosolyma binnenschrijden tenzij zij die geschreven zijn in het BOEK des levens des Lams”, Apoc. XXI: 27. “Allen zullen het beest aanbidden, welker namen niet zijn geschreven in het BOEK des levens des Lams”, Apoc. XIII: 8; Hfdst. XVII: 8. Dat onder het Boek het Woord wordt verstaan, bij David: “In de ROL DES BOEKS is van Mij geschreven”, Psalm XL: 8; en bij Ezechiël: “Ik zag, en zie, er was een hand tot mij uitgezonden, en in dezelve de ROL EENS BOEKS, beschreven voor en achter, II: 9, 10. “Het BOEK der woorden van Jesaja”, Lukas III: 4. “Het BOEK der psalmen”, Lukas XX: 42.

257. *Verzegeld met zeven zegelen, betekent hetzelfde gans en al verborgen voor den Engel en den mens.* Dat met een zegel verzegeld, betekent verborgen, is duidelijk; vandaar betekent verzegeld met zeven zegelen gans en al verborgen; zeven immers betekent alles, n. 10, aldus eveneens gans en al; dat het gans en al verborgen was voor den Engel en den mens, wordt terstond gezegd met deze woorden: *“En niemand in den Hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, kon het BOEK openen en lezen, noch hetzelfde inzien”,* Vers 3, 4; zodanig is het Boek voor allen, voor wie het Lam, dat is, de Heer, hetzelfde niet opent: omdat hier wordt gehandeld over de onderzoeking van allen vóór het Laatste Gericht, zijn het de staten des levens van allen in het gemeen en in het bijzonder, welke geheel en al verborgen zijn.

258. *En ik zag een sterken Engel, verkondigende met een grote stem, betekent het Goddelijke Ware uit den Heer diep invloeiende in de denking der Engelen en der mensen, en de navorsing.* Onder den verkondigenden Engel wordt in den geestelijken zin de Heer verstaan, omdat een Engel uit zich niet verkondigt en leert, maar uit den Heer, doch nochtans zoals uit zich: een sterke Engel wordt er gezegd, omdat het met macht is, en hetgeen met macht wordt verkondigd, vloeit diep in de denking in; de grote stem betekent het Goddelijk Ware uit

den Heer in de macht of in de kracht: dat het ook de navorsing betekent, is omdat hij vraagt: Wie is waardig het Boek te openen, zoals nu volgt.

259. *Wie is waardig het Boek te openen en zijn zegelen los te maken, betekent wie is in de macht om te kennen de staten des levens van allen in de Hemelen en op Aarde, en te richten een ieder volgens den zijne.* Wie is waardig, betekent wie kan of wie is in de macht; het Boek openen en zijn zegels los maken, betekent hier kennen de staten des levens van allen in de Hemelen en op Aarde, en eveneens richten een ieder volgens zijn staat, want wanneer het Boek wordt geopend, geschiedt een onderzoek daarnaar hoedanig zij zijn, en daarna de uitspraak of het oordeel, vergelijkenderwijs zoals een rechter doet met het boek der wet en vanuit hetzelfde: dat met het Boek openen het onderzoek wordt aangeduid daarnaar hoedanig de staat des levens is bij allen en de afzonderlijken, blijkt uit het volgende Hoofdstuk, waar beschreven wordt wat er gezien werd, toen het Lam de zeven zegelen ervan in hun volgorde opende.

260. *En niemand kon in den Hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, betekent dat geen het kon in de hogere Hemelen en in de lagere Hemelen.* Onder “in den Hemel, op de aarde, en onder de aarde” wordt verstaan in de hogere en de lagere Hemelen, zoals eveneens beneden in Vers 13, alwaar dit staat: “*En al het geschapene, hetwelk is in den Hemel, op de Aarde, en onder de aarde, en in de zee, de dingen die zijn, en daarin alle dingen, hoorde ik zeggen*”; omdat hij dezen en genen hoorde zeggen, is het duidelijk dat het Engelen en geesten waren die spraken; Johannes was ook in den geest, zoals hijzelf in het voorafgaande Hoofdstuk IV, Vers 2 zegt, in welken staat niet een andere Aarde aan hem verscheen dan de Aarde der geestelijke Wereld; er zijn daar immers Aarden zoals in de natuurlijke Wereld, zoals kan vaststaan uit de beschrijving van die Wereld in het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL; voorts in de VOORTZETTING AANGAANDE DE GEESTELIJKE WERELD, n. 32 tot 38. De hogere Hemelen verschijnen daar op Bergen en Heuvelen, de lagere Hemelen op de landen beneden, en de laatste Hemelen als het ware onder de landen; de Hemelen zijn immers Uitspansels, het ene boven het andere, en elk Uitspansel is zoals een Aarde onder de voeten van hen die daar zijn; het bovenste Uitspansel is zoals het Hoofd van een berg; het tweede Uitspansel is daaronder, maar zich breder aan de zijden rondom uitstrekkende, en het laagste Uitspansel nog breder, en omdat dit onder het tweede is, zijn daar degenen die onder de Aarde zijn: de drie Hemelen verschijnen ook aldus aan de Engelen die in de hogere Hemelen zijn, omdat de twee aan hen verschijnen onder hen; evenzo dus aan Johannes, omdat hij bij hen was, want hij was tot hen opgeklommen, zoals blijkt uit Hoofdstuk IV: Vers 1, waar gezegd wordt:

“Klim hierheen op, en Ik zal u tonen de dingen die na dezen geschieden moeten”. Wie niet iets weet aangaande de geestelijke Wereld en aangaande de Aarden [of Landen, *terrae*] daar, kan geenszins weten wat er wordt verstaan onder *Onder de aarde*: evenmin wat onder *de lagere dingen der Aarde* in het Woord, zoals bij Jesaja: “*Zingt, gij Hemelen, jubelt, gij Lagere dingen der aarde, dreunt, gij bergen, met gezang, omdat Jehovah Jakob heeft verlost*”, XLIV: 23, en elders. Wie ziet niet, dat daar de Aarden [of Landen] der geestelijke Wereld worden verstaan; niet enig mens immers woont in de natuurlijke Wereld onder de aarden [of landen].

261. *Het Boek openen; dat dit betekent de staten des levens van allen kennen, en een ieder volgens den zijne richten*, blijkt uit hetgeen boven in n. 259 is ontvouwd.

262. *Noch hetzelfde inzien, betekent niet in het minst*. Aangezien met het Boek openen wordt aangeduid de staten des levens van allen kennen, wordt met hetzelfde inzien aangeduid zien hoedanig de staat des levens van den een en van den ander is; en daarom wordt met “niemand kon het Boek openen, noch hetzelfde inzien” aangeduid dat zij het niet in het minst kunnen; de Allene Heer immers ziet den staat van een ieder van binnensten tot buitensten, voorts hoedanig de mens is geweest van de kindsheid aan tot den ouderdom toe, en hoedanig hij zijn zal tot in het eeuwige, alsmede welke plaats hij in den Hemel of in de Hel zal krijgen; en dit ziet de Heer in één ogenblik, en vanuit Zichzelf, omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf of het Woord is; de Engelen echter en de mens zien niet het minste, omdat zij eindig zijn, en de eindigen zien slechts weinige en de uitwendige dingen, en zelfs zien zij niet eens deze uit zich, maar uit den Heer.

263. *En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch hetzelfde in te zien, betekent de smart des harten, dat indien niet iemand het kon, allen zouden vergaan*. Dat zeer wenen is smart gevoelen van harte, is duidelijk; dat het van harte smartte, was ter oorzaak hiervan dat anders allen zouden moeten vergaan; want indien niet door het Laatste Gericht alle dingen in de Hemelen en op Aarde in orde werden teruggebracht, zou het hiet anders kunnen: er wordt immers in de Apocalyps gehandeld over den laatsten staat der Kerk, wanneer haar einde er is en hoedanig deze staat is, wordt door den Heer met deze woorden beschreven: “*Er zal een zodanige grote verdrukking wezen, hoedanige niet is geweest van het begin der Wereld tot nu toe, en ook niet zijn zal; en daarom, indien die dagen niet verkort werden, niet enig vlees zou behouden worden*”, Matth. XXIV: 21, 22; deze dingen aangaande den laatsten tijd der Kerk, wanneer het Gericht plaats

vindt. Dat zodanig de staat der Kerk heden is, kan vanuit deze dingen alleen al gekend worden, dat in het grootste deel van de Christelijke Wereld er zijn die de Goddelijke mogendheid des Heren op zich hebben overdragen, en zoals goden vereerd willen worden, en die dode mensen aanroepen, en nauwelijks iemand daar den Heer; en dat de overigen van de Kerk God drie, en den Heer twee maken, en de zaliging stellen niet in de verbetering van het leven, maar in zekere woorden, met een devote zucht uitgesproken; aldus niet in de boetedoening, maar in het vertrouwen dat zij gerechtvaardigd en geheiligd worden, als zij slechts de handen vouwen, en omhoog zien, en een plechtige formule bidden.

264. *En een van de Ouderen zeide tot mij: Ween niet; dat dit de vertroosting betekent,* is duidelijk.

265. *Zie, overwonnen heeft de Leeuw, betekent den Heer, dat Hij vanuit de eigen macht de Hellen heeft onderjukt, en alle dingen in orde heeft teruggebracht toen Hij in de Wereld was.* Dat de Leeuw het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de macht betekent, zie men boven in n. 241; en omdat de Heer het Goddelijk Ware Zelf of het Woord is, wordt Hij derhalve Leeuw genoemd. Dat de Heer toen Hij in de Wereld was, de Hellen heeft onderjukt en alle dingen in de Hemelen in orde heeft teruggebracht, en eveneens Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, zie men boven in n. 67; en hoe Hij het gedaan heeft, in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 12 tot 14; daaruit blijkt wat er verstaan wordt onder DE LEEUW HEEFT OVERWONNEN.

266. *Die is vanuit den stam van Jehudah, de Wortel Davids, betekent door het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke.* Onder Jehudah wordt in het Woord verstaan de Kerk die in het goede der liefde tot den Heer is, en in den hoogsten zin de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede der Goddelijke Liefde; en onder David wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware der Goddelijke Wijsheid; dat dit Ware onder David wordt verstaan, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 43, 44; en dat dat Goede onder Jehudah wordt verstaan, zie men in n. 96, 182, 350: hieruit blijkt, dat met “Zie, overwonnen heeft de Leeuw, Die is vanuit den stam van Jehudah, de Wortel Davids” wordt aangeduid dat de Heer de Hellen heeft overwonnen, en alle dingen in de orde heeft teruggebracht door het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke. Dat dit de zin dier woorden is, kan men niet zien in den zin der letter, maar alleen dat Hijzelf Diegene is die vanuit den stam van Jehudah, en vanuit David’s nakomelingschap in de Wereld is geboren; doch nochtans bevatten die zelfde woorden een geestelijken zin

in zich, waarin onder de namen van personen zaken worden verstaan, zoals hier en daar boven is gezegd; aldus niet onder Jehudah Jehudah, noch onder David David, maar onder Jehudah de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede, en onder David de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware; vandaar is het, dat die zin daaruit voortvloeit; dat die zin hier wordt uiteengezet, is omdat de Apocalyps ten aanzien van den geestelijken zin nu wordt geopend.

267. *Om het Boek te openen, en zijn zeven zegelen los te maken, betekent kennen de staten des levens van allen in de Hemelen en op Aarde, en richten een ieder volgens den zijne, zoals boven n. 258, 259.*

268. *En ik zag, en zie, in het midden van den Troon, en van de vier Dieren, en in het midden van de Ouderen, betekent uit de binnenste dingen en daaruit in alle dingen des Hemels, des Woords, en der Kerk.* In het midden betekent in de binnenste dingen, en daaruit in alle dingen, n. 44; de Troon betekent den Hemel, n. 14; de vier Dieren of de Cherubim betekenen het Woord, n. 239; en de vierentwintig Ouderen betekenen de Kerk ten aanzien van alle dingen ervan, n. 233, 251; hieruit volgt dat met “in het midden van den Troon, en van de vier Dieren, en in het midden van de Ouderen”, wordt aangeduid uit de binnenste dingen in alle dingen des Hemels, des Woords, en der Kerk.

269. *Een Lam, staande evenals gedood, betekent den Heer ten aanzien van het Menselijke niet in de Kerk als Goddelijk erkend.* Onder het Lam wordt in de Apocalyps verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, en onder het Lam gedood, dat Zijn Menselijke in de Kerk niet is erkend als Goddelijk; eender in Hfdst. 1, Vers 18, waar gezegd wordt: “*Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben Levend tot in de eeuwen der eeuwen*”, waaronder wordt verstaan dat de Heer in de Kerk veronachtzaamd is, en Zijn Menselijke als Goddelijk niet erkend, n. 59; dat het aldus is, zie men beneden, n. 294. Aangezien derhalve de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke onder het Lam wordt verstaan, en van Hetzelve wordt gezegd, dat Het nam het Boek uit de rechterhand van Hem die op den Troon zat, en daarna dat Het hetzelve opende, en de zeven zegelen ervan los maakte, en aangezien dit niemand onder de stervelingen kon, maar Alleen God, zo volgt dat onder het Lam de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, en onder gedood dat Hij niet erkend is als God ten aanzien van Zijn Menselijke.

270. *Hebbende zeven hoornen, betekent Zijn Almacht.* Meermalen wordt de Hoorn in het Woord genoemd, en daarmee wordt overal de macht aangeduid; en daarom wordt waar Hoorn wordt gezegd met betrekking tot den Heer, de Almacht aangeduid: dat gezegd wordt zeven Hoornen, is omdat zeven alles betekent, n. 10, aldus de Almacht. Dat de Hoorn de macht

betekent, en wanneer het den Heer betreft, de Almacht, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: “Die over een ding van niets zich verblijden, die zeggen: *Hebben wij niet door onze sterkte ons HOORNEN genomen*”, Amos VI: 13. “Ik heb tot de goddelozen gezegd: *Verheft den HOORN niet; verheft uw HOORN niet in de hoogte; Ik zal alle HOORNEN der goddelozen afhouden; de HOORNEN van den gerechte zullen verhoogd worden*”, Psalm LXXV: 5, 6, 10. “Jehovah heeft den HOORN uwer onvrienden verhoogd”, Klaagl. II: 17. “Moabs HOORN is afgesneden, en zijn arm is verbroken”, Jerem. XLVIII: 25. “Gij verdringt met de zijde en met den schouder, en met uw HOORNEN stoot gij alle zwakke schapen”, Ezech. XXXIV: 21. “Jehovah heeft den HOORN Zijns volks verhoogd”, Psalm CXLVIII: 14. “Jehovah God Zebaoth, het sieraad hunner sterkte, heeft onzen HOORN verhoogd”, Psalm LXXXIX: 18. “De glans van Jehovah God zal zijn zoals het Licht, HOORNEN zijn Hem vanuit Zijn hand, en daar is de verberging Zijner sterkte”, Habakuk III: 4. “Mijn arm zal David versterken, en in Mijn Naam zal zijn HOORN verhoogd worden”, Psalm LXXXIX: 21, 22, 25. “Jehovah, mijn sterkte, mijn Rots, mijn HOORN”, Psalm XVIII: 2, 3; II Sam. XXII: 3. “Maak u op, dochter Zions, omdat Ik uw HOORN ijzer zal maken, opdat gij vele volken zult verpletteren”, Micha IV: 13. “Jehovah heeft in Zijn ontsteking de vesting der dochter van Jehudah vernietigd, en afgehouden den gehele HOORN Israëls”, Klaagl. II: 2, 3. De machten worden ook aangeduid met de HOORNEN van den draak, Apoc. XII: 3; met de HOORNEN van het beest, opklimmende vanuit de zee, Apoc. XIII: 1; met de HOORNEN van het scharlaken beest, waarop de vrouw zat, Apoc. XVII: 3, 7, 12. Met de HOORNEN van den ram en den geitebok, Dan. VIII: 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 21, 25; met de HOORNEN van het beest opklimmende vanuit de zee, Dan. VII: 3, 7, 8, 20, 21, 23, 24; met de vier HOORNEN, welke Jehudah en Israël verstrooid hebben, Zach. I: 18, 19, 20, 21; met de HOORNEN der altaren, van de brandoffers en het reukwerk, Exod. XXVII: 2; Hfdst. XXX: 2, 3, 10; met deze dingen werd de macht van het Goddelijk Ware in de Kerk aangeduid: en omgekeerd werd met de Hoornen van de Altaren in Bethel aangeduid dat de macht zal vergaan, bij Amos: “Ik zal bezoeking doen over de overtredingen Israëls, Ik zal bezoeking doen over de Altaren van Bethel, opdat afgehouden worden de HOORNEN des Altaars, en zij ter aarde vallen, III: 14.

271. En zeven Ogen, betekent Zijn Alwetendheid en Goddelijke Wijsheid. Dat de Ogen, wanneer over den Heer wordt gehandeld, Zijn Goddelijke Wijsheid betekenen, zie men boven n. 48, 125; aldus eveneens de Alwetendheid; en dat zeven alles betekent, en gezegd wordt aangaande een heilige zaak, n. 10;

vandaar wordt met de zeven Ogen des Lams de Goddelijke Wijsheid des Heren aangeduid, welke ook de Alwetendheid is.

272. *Dewelke zijn de zeven geesten Gods, uitgezonden tot de gehele aarde, betekent dat vanuit haar is het Goddelijk Ware in het algehele wereldrond waar Godsdienst is.* De zeven geesten Gods zijn het Goddelijk Ware, voortgaande uit den Heer, zoals boven n. 14, 155; dat “uitgezonden tot de gehele aarde” is tot het algehele Wereldrond waar Godsdienst is, is duidelijk; waar immers Godsdienst is, wordt geleerd dat God is, en dat de Duivel is, en dat God het Goede zelf is, en Hij uit Wien het goede is, en dat de Duivel het Boze zelf is, en hij uit wien het boze is; en dat, omdat zij tegengestelden zijn, het boze, omdat het uit den Duivel is, geschuwd moet worden, en dat het goede, omdat het uit God is, gedaan moet worden; deswege dat voor zoveel als iemand het boze doet, hij den duivel liefheeft, en tegen God handelt; zodanig Goddelijk Ware is er in het algehele Wereldrond, waar enige Godsdienst is; en daarom is er meer niet nodig dan te weten wat het boze is; dit weten ook allen die Godsdienst hebben; de geboden immers van alle Godsdiensten zijn zodanige als in den Decaloog staan, namelijk dat men niet moet doden, niet moet hoereren, niet moet stelen, niet vals getuigen; dit zijn in het algemeen de Goddelijke Ware dingen, door den Heer uitgezonden tot de gehele aarde; men zie DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n.101 tot 118; en daarom wordt hij die volgens die dingen leeft, omdat zij Goddelijke Ware dingen, of de geboden van God en vandaar van den Godsdienst zijn, gezaligd; maar hij die slechts alleen leeft volgens die dingen, omdat zij burgerlijke en zedelijke ware dingen zijn, wordt niet gezaligd; want de ontkenner van God kan ook aldus leven, niet echter de belijder van God.

273. *En Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand Desgenen Die op den Troon zat, betekent dat de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke het Woord is, en dat dit is vanuit Zijn Goddelijke in Hemzelf, en dat Hij deswege vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het Gericht zal houden.* Hier blijkt het duidelijk, dat Hij die op den Troon zat en het Lam één Persoon zijn, en dat onder Hem Die op den Troon zat wordt verstaan Zijn Goddelijke *a Quo*, en onder het Lam Zijn Goddelijk Menselijke, want in het voorafgaande Vers wordt gezegd, dat Johannes een Lam zag, staande in het midden van den Troon, en nu dat Het het Boek nam van Hem Die op den Troon zat. Dat de Heer vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het Gericht zal houden, omdat Hij het Woord is, staat vast uit deze plaatsen: “*Dan zullen zij zien het teken van den ZOON DES MENSEN; en zij zullen zien den ZOON DES MENSEN, komende in de wolken des Hemels met kracht en heerlijkheid*”, Matth. XXIV: 30. “*Wanneer*

de Zoon des Mensen zal gezeten zijn op Zijn Troon, om te richten de twaalf Stammen Israëls”, Matth. XIX: 28. DE Zoon des Mensen zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, en alsdan zal Hij een ieder vergelden naar zijn daden”, Matth. XVI: 27. “Waakt te allen tijd, dat gij moogt waardig geacht worden om te staan vóór den Zoon des Mensen”, Lukas XXI: 36. “In welke ure gij het niet meent, komt de Zoon des Mensen”, Matth. XXIV: 44. “De Vader richt niet iemand, maar heeft al het gericht den Zoon gegeven, omdat Hij DE Zoon des Mensen is”, Joh. v: 27; de Zoon des Mensen is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, en Dit is het Woord hetwelk God was en Vlees geworden is, Joh.: I, 14.

274. En toen Het genomen had het Boek, betekent toen de Heer het op Zich nam om het Gericht te houden, en door hetzelfde alle dingen in de Hemelen en op aarde in de orde terug te brengen. Met het Boek nemen en hetzelfde openen, wordt aangeduid de staten des levens van allen onderzoeken, en een ieder richten volgens den zijne, zoals boven; hier derhalve wordt daarmede dat Het het Boek genomen had, aangeduid: het voornemen hebben om het Laatste Gericht te houden; en omdat het Laatste Gericht geschiedt opdat alle dingen in de orde worden teruggebracht in de Hemelen, en door de Hemelen op aarde, zo wordt ook dit aangeduid.

275. *Vielen de vier Dieren en de vierentwintig Ouderen neder voor het Lam, betekent de vernedering en vanuit de vernedering de aanbidding van den Heer vanuit de hogere Hemelen.* Nu volgt de verheerlijking van den Heer deswege, want, zoals boven in n. 263 is gezegd, indien niet de Heer nu het Laatste Gericht hield, en door hetzelfde alle dingen in de Hemelen en op de aarde in de orde terugbracht, zouden allen vergaan. De verheerlijking van den Heer, welke nu volgt, geschiedt eerst uit de hogere Hemelen, daarna uit de lagere Hemelen, en ten slotte uit de laagste Hemelen; de verheerlijking uit de hogere Hemelen, Vers 8, 9, 10; uit de lagere Hemelen, Vers 11, 12; en uit de laagste Hemelen, Vers 13; en ten slotte de bevestiging en de aanbidding uit de hogere Hemelen, Vers 14. De hogere Hemelen worden derhalve aangeduid met de vier Dieren en de vierentwintig Ouderen; want met de Cherubim welke de vier Dieren zijn, *in het midden van den Troon*, wordt de Heer ten aanzien van het Woord aangeduid; doch met de Cherubim, of de vier Dieren, *rondom den Troon*, wordt de Hemel aangeduid ten aanzien van het Woord; er wordt immers gezegd: *Dat in het midden van den Troon en rondom den Troon vier Dieren werden gezien, vol ogen van voren en van achteren*, Hfdst. IV: Vers 6; de Hemelen immers zijn de Hemelen krachtens de opneming van het Goddelijk Ware door het Woord uit den Heer. Met de vierentwintig Ouderen worden

ook de Engelen in de hogere Hemelen aangeduid, aangezien die Ouderen het naast rondom den Troon waren, Hfdst. IV: 4. Dat nedervallen voor het Lam de vernedering is, en vanuit de vernedering de aanbidding, is duidelijk.

276. *Hebbende een ieder citeren, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke des Heren vanuit de geestelijke ware dingen.* Het is bekend, dat de belijdenissen van Jehovah in den Tempel van Hierosolyma met Gezangen en tegelijk met Muziekinstrumenten werden gehouden, welke overeenstemden: de Instrumenten waren voornamelijk Trompetten en Trommels, en Nebels en Citers; de hemelse Goede en Ware dingen stemden overeen met de Trompetten en de Trommels, en de geestelijke Goede en Ware dingen met de Nebels en de Citers; de overeenstemmingen waren met de klanken ervan: wat het hemels Goede en Ware is, en wat het Geestelijk Goede en Ware, zie men in het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, n. 13 tot 19, en 20 tot 28. Dat de Citers betekenen de belijdenissen van den Heer vanuit de geestelijke Ware dingen, kan vaststaan uit deze plaatsen: “*Belijdt Jehovah met de Citer, psalmzingt Hem op de tiensnarige Nebel*”, Psalm XXXIII: 2, 3. “*Ik zal U belijden met de CITER, o God, mijn God*”, Psalm XLIII: 3, 4. “*Ik zal U belijden met het instrument der Nebel, Ik zal U zingen met de CITER, o Heilige Israëls*”, Psalm LXXI: 22. “*Wek mij op, gij Nebel en CITER, ik zal U belijden onder de natiën, Heer*”, Psalm LVII: 8, 9, 10; Psalm CVIII: 2, 3, 4. “*Antwoordt Jehovah met belijdenis, psalmzingt onzen God met de CITER*”, Psalm CXLVII: 7. “*Het is goed Jehovah te belijden op de Nebel en op de higgajon met de CITER*”, Psalm XCII: 2, 3, 4. “*Juicht Jehovah, gij gehele aarde, zingt Jehovah, met de CITER, met de CITER, en met de stem des gezangs*”, Psalm XCVIII: 4, 5, 6; en in vele andere plaatsen, zoals in Psalm XLIX: 5; Psalm CXXXVII: 1, 2; Job XXX: 31; Jes. XXIV: 7, 8, 9; Hfdst. XXX: 31, 32; Apoc. XIV: 2; Hfdst. XVIII: 22. Aangezien de Citer overeenstemde met de belijdenis van den Heer, en de boze geesten haar niet uithouden, *verjoeg derhalve David met de Citer den bozen geest uit Saul*, I Sam. XVI: 14, 15, 16, 23. Dat het niet Citers waren, maar dat de belijdenissen van den Heer door Johannes werden gehoord zoals citers, zie men beneden in n. 661.

277. *En gouden fiolen vol reukwerken, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke des Heren vanuit de geestelijke goede dingen.* Dat het Reukwerk den eredienst vanuit de geestelijke goede dingen betekent, hier echter de belijdenis vanuit die goede dingen, is omdat de voornaamste eredienst in de Joodse en de Israëlitische Kerk bestond in Slachtoffers en in Reukwerken; en daarom waren er twee Altaren, het ene voor de slachtoffers, en het andere voor de reukwerken; het laatstgenoemde Altaar was in den Tabernakel, en werd het gouden Altaar genoemd; het eerstgenoemde was echter buiten den Tabernakel,

en werd het Altaar des brandoffers genoemd; de oorzaak hiervan was deze, dat er twee geslachten van goede dingen zijn, vanuit welke elke Eredienst geschiedt: het hemels Goede, en het geestelijk Goede; het hemels Goede is het goede der liefde tot den Heer, en het geestelijk Goede is het goede der liefde jegens den naaste: de Eredienst door de slachtoffers was de Eredienst vanuit het hemels Goede, en de Eredienst door reukwerk was de Eredienst vanuit het geestelijk Goede. Of gij zegt eredienst, dan wel of gij zegt belijdenis, het is hetzelfde, want elke eredienst is belijdenis. Iets eenders als wordt aangeduid met het reukwerk, wordt ook aangeduid met de fiolen, waarin de reukwerken waren, aangezien het inhoudende en de inhoud, evenals het instrumentale en het principale, als één oorzaak handelen. De Eredienst vanuit het geestelijk Goede wordt met Reukwerk aangeduid in de volgende plaatsen: “*Van den opgang der zon tot haar ondergang zal Mijn Naam groot zijn onder de natiën, en in alle plaats zal Mijn Naam REUKWERK toegebracht worden*”, Malach. I: II. *Zij zullen Jakob Uw gerichten leren, zij zullen REUKWERK tot Uw neus stellen, en brandoffer op Uw Altaar*”, Deut. XXXIII: IO. “*Brandoffers van Mergbeesten zal ik U offeren met REUKWERK*”, Psalm LXVI: I3, I5. “*Zij zullen komen vanuit den omtrek van Jehudah, aanbrengeude brandoffer, spijsoffer, en WIEROOK*”, Jerem. XVII: 26. “*Vanuit Scheba zullen zij komen, goud en WIEROOK zullen zij dragen, en de lofprijzingen van Jehovah zullen zij verkondigen*”, Jes. IX: 6; met den Wierook wordt iets eenders aangeduid als met het Reukwerk, omdat de Wierook de voornaamste specerij was, waaruit het Reukoffer geschiedde. Evenzo bij Mattheus: “*De wijzen vanuit het Oosten openden hun schatten, en brachten den pas geboren Heer Goud, Wierook, en Mirre*”, II: II; dat zij die drie dingen brachten, was omdat het Goud betekende het hemels Goede, de Wierook het geestelijk Goede, en de Mirre het natuurlijk Goede, en vanuit deze drie Goeden geschiedt alle Eredienst.

278. *Welke zijn de gebeden der heiligen, betekent de denkingen welke des geloofs zijn vanuit de aandoeningen welke der naastenliefde zijn bij hen die vanuit de geestelijk goede en ware dingen den Heer vereren.* Onder de gebeden worden verstaan de dingen die des geloofs zijn, en tegelijk de dingen die der naastenliefde zijn, bij hen die de gebeden uitstorten, aangezien gebeden zonder die dingen niet gebeden zijn, maar lege klanken: dat de heiligen betekenen degenen die in de geestelijke goede en ware dingen zijn, zie men boven in n. 173. Dat de reukwerken de gebeden der heiligen worden geheten, is ter oorzake hiervan, dat de welriekende geuren overeenstemmen met de aandoeningen van het goede en het ware: vandaar is het dat zo vaak in het Woord wordt gezegd *de aangename Reuk, en de Reuk der rust voor*

Jehovah, zoals in Exod. xxix: 18, 25, 41; Levit. 1: 9, 13, 17; Hfdst. II: 2, 9, 12; Hfdst. III: 5; Hfdst. IV: 31; Hfdst. VI: 15, 21; Hfdst. VIII: 28; Hfdst. XXIII: 13, 18; Hfdst. XXVI: 31; Num. xv: 3, 7, Hfdst. XXVIII: 6, 8, 13; Hfdst. XXIX: 2, 6, 8, 13, 36; Ezech. xx: 41; Hoschea xiv: 7. Eendere dingen worden aangeduid met de gebeden, welke reukwerken worden genoemd, in het volgende in de Apocalyps: “*Een Engel staande aan het Altaar, hebbende een gouden fiool, en hem werden vele REUKWERKEN gegeven, opdat hij ze met de GEBEDEN ALLER HEILIGEN zou offeren op het gouden Altaar: en de rook ging op der REUKWERKEN MET DE GEBEDEN DER HEILIGEN vanuit de hand des Engels tot den aanblik Gods*”, VIII: 3, 4, 5; en bij David: “*Leen het oor aan mijn stem; MIJN GEBEDEN zijn aangenaam, REUKWERK vóór U*”, Psalm CXLI: 1, 2.

279. *En zij zongen een nieuw Lied, betekent de erkenning en de verheerlijking van den Heer, dat H j Alleen is de Rechter, de Verlosser, en de Heiland, aldus de God des Hemels en der Aarde.* Deze dingen zijn bevat in het Lied dat zij zongen, en de dingen die de inhoud zijn, worden ook aangeduid: zoals de Erkenning dat de Heer de Rechter is in deze nu volgende woorden: *Waardig zijt Gij om het Boek te nemen, en zijn zegelen te openen*: dat Hij de Verlosser is in deze woorden: *Omdat Gij gedood zijt, en hebt ons verlost in Uw bloed*: dat Hij de Heiland is, in deze woorden: *Gij hebt ons onzen God gemaakt tot Koningen en Priesters, en wij zullen regeren over de aarde*: dat Hij de God des Hemels en der Aarde is, in deze woorden: *Zij vielen neder en aanbaden Den Levende tot in de eeuwen der eeuwen*, Vers 14. Aangezien de Erkenning dat de Heer Alleen de God des Hemels en der Aarde is, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, en dat Hij anders niet de Verlosser en de Heiland geheten kan worden, niet te voren in de Kerk is geweest, wordt derhalve gezegd een Nieuw Lied. Dat het ook de verheerlijking betekent, zijnde de belijdenis vanuit de vreugde des harten, komt omdat het Zingen verheft, en maakt dat de aandoening vanuit het hart uitbreekt in klank, en zich intens vertoont in haar leven. De Psalmen van David zijn ook niet iets anders dan Lieder, zij werden immers gepсалmodieerd en gezongen, en daarom worden zij ook in vele plaatsen Lieder [of ook wel gezangen] genoemd, zoals in Psalm XVIII: 1; Psalm XXXIII: 1, 3; Psalm XLV: 1; Psalm XLVI: 1; Psalm XLVIII: 1; Psalm LXV: 1; Psalm LXVI: 1; Psalm LXVII: 1; Psalm LXVIII: 1; Psalm LXXV: 1; Psalm LXXVI: 1; Psalm LXXXVII: 1; Psalm LXXXVIII: 1; Psalm XCII: 1; Psalm XCVI: 1; Psalm XCVIII: 1; Psalm CVIII: 1; Psalm CXX: 1; Psalm CXXI: 1; Psalm CXXII: 1; Psalm CXXIII: 1; Psalm CXXIV: 1; Psalm CXXV: 1; Psalm CXXVI: 1; Psalm CXXVII: 1; Psalm CXXVIII: 1; Psalm CXXIX: 1; Psalm CXXX: 1; Psalm CXXXII: 1; Psalm CXXXIII: 1; Psalm CXXXIV: 1. Dat de liederen waren ter verhoging van

het leven der liefde, en vandaar der vreugde, blijkt uit deze plaatsen: “Zingt Jehovah een nieuw Lied, juicht Jehovah, gij gebele aarde, roept luide uit, jubelt”, Psalm xcviij: 1, 4 tot 8. “Zingt Jehovah een nieuw Lied, dat Israël zich verblijde in Zijn Maker, dat zij Hem psalmzingen”, Psalm cxlix: 1, 2, 3. Zingt Jehovah een nieuw Lied; laten zij de stem verheffen”, Jes. xlii: 10, 11, 12. “Zingt, gij Hemelen, jubelt, gij lagere dingen der aarde, maakt gedreun met Gezang, gij bergen”, Jes. xliiv: 23; Hfdst. cxlix: 13. “Jubelt Gode, onze sterkte, juicht toe den God Jakobs, verheft een Gezang”, Psalm lxxxi: 2, 3, 4. “Blijdschap en vreugde zal gevonden worden in Zion, belijdenis en een stem des Gezangs, Jes. li: 3; Hfdst. lii: 8, 9. “Zingt Jehovah, roept uit en jubel, gij dochter Zions, omdat de Heilige Israëls groot is in het midden van u, Jes. xii: 1 tot 6.

“Mijn hart is bereid, ik zal zingen en psalmzingen; wek u op, mijn heerlijkheid; ik zal U belijden onder de natiën, Heer, ik zal U psalmzingen onder de volken”, Psalm lvii: 8, 9, 10; en vele malen elders.

280. Zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen, en zijn zegelen te openen, betekent dat Hij Alleen de staten des levens van allen kan kennen, en een ieder richten volgens den zijne, zoals boven n. 256, 259, 261, 267, 273.

281. Omdat Gij gedood zijt, en ons Gode hebt verlost in Uw bloed, betekent de bevrijding uit de Hel, en de zaliging door de verbinding met Hem. Het is niet nodig om door den geestelijken zin te ontwikkelen wat in het bijzonder met die afzonderlijke dingen wordt aangeduid, zoals wat wordt aangeduid met gedood zijn, ons Gode verlossen, en wat met Zijn bloed; het zijn immers verborgenheden welke niet verschijnen in den zin der letter; het is genoeg dat het de Verlossing is, die aldus wordt beschreven; en omdat de Verlossing de bevrijding uit de hel is, en de zaliging door de verbinding met den Heer, zijn het deze dingen die worden aangeduid: hier zal alleen vanuit het Woord bevestigd worden, dat Jehovah Zelf in de Wereld gekomen, als Mens geboren, en de Verlosser en Heiland geworden is voor allen die door het leven der naastenliefde en door het geloof ervan verbonden worden met Zijn Goddelijk Menselijke, en dat Jehovah de Heer uit het eeuwige is, bijgevolg dat het Goddelijk Menselijke des Heren, met Hetwelk de verbinding zal zijn, het Goddelijk Menselijke van Jehovah Zelf is: hier zullen dus plaatsen worden aangevoerd die bevestigen dat Jehovah en de Heer één zijn; en dat, omdat zij één zijn, en niet twee, de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah Zelf is, door de aanneming van het Menselijke, de Verlosser en de Heiland is; dit blijkt uit deze plaatsen: “Gij, Jehovah, onze Vader, onze VERLOSSER van de eeuw aan is Uw naam”, Jes. lxiii: 16. “Zo zeide de Koning Israëls, en zijn VERLOSSER, Jehovah Zebaoth: Ik de Eerste en de Laatste, en behalve Mij geen God”, Jes. xliiv: 6. “Zo

zeide Jehovah, uw VERLOSSER en uw Formeerder; Ik, Jehovah, makende alle dingen, en Alleen uit Mijzelf”, Jes. XLIV: 24. “Zo zeide Jehovah, uw VERLOSSER, de Heilige Israëls, Ik, Jehovah, uw God”, Jes. XLVIII: 17. “Jehovah, mijn Rots en mijn VERLOSSER”, Psalm XIX: 15. “Sterk is hun VERLOSSER, Jehovah Zebaoth Zijn Naam”, Jerem. I: 34. “Jehovah Zebaoth Zijn Naam, en Uw VERLOSSER, de Heilige Israëls, de God der ganse aarde zal Hij genoemd worden”, Jes. LIV: 5. “Opdat alle vlees wete dat Ik, Jehovah, uw Heiland en uw VERLOSSER, de Sterke Jakobs”, Jes. XLIX: 26; Hfdst. LX: 16. “Wat onzen VERLOSSER betreft, Jehovah Zeboath Zijn Naam”, Jes. XLVII: 4. “Met de barmhartigheid der eeuwigheid zal Ik Mij ontfermen, zo zeide Jehovah, uw VERLOSSER”, Jes. LIV: 8. “Jehovah zeide, uw VERLOSSER, de Heilige Israëls”, Jes. XLIII: 14. “Jehovah zeide, de Heilige Israëls, uw VERLOSSER”, Jes. XLIX: 7. “Gij had mij VERLOST, Jehovah der waarheid”, Psalm XXXI: 6. “Israël hope op Jehovah omdat met Hem zeer veel VERLOSSING is; Hij zal Israël VERLOSSEN van al zijn ongerechtigheden”, Psalm CXXX: 7, 8. “Heer, sta op ons ter hulp, en VERLOS ons om Uwer barmhartigheid wil”, Psalm XLIX: 27. “Jehovah God zeide: “Vanuit de hand der Hel zal Ik hen VERLOSSEN”, Hoschea XIII: 4, 14. “Jehovah, verhoor mijn stem; Hij zal mijn ziel VERLOSSEN”, Psalm LV: 18, 19; voorts Psalm XLIX: 16; Psalm LXIX: 19; Psalm LXXI: 23; Psalm CIII: 1, 4; Psalm CVII: 2; Jerem. xv: 20, 21; dat de Heer ten aanzien van Zijn Menselijke de Verlosser is, wordt in de Kerk niet ontkend, omdat het is volgens de Schrift, en eveneens volgens dit daaruit: “Wie is Deze Die vanuit Edom komt, voorttrekkende in de veelheid Zijner sterkte; het Jaar Zijner VERLOSTEN is gekomen; Deze VERLOST hen”, Jes. LXIII: 1, 4, 9. “Zegt der dochter Zions: Zie, uw Heil komt, zie, Zijn loon is met Hem; en zij zullen hen noemen het volk der heiligheid, de VERLOSTEN VAN JEHOVAH”, Jes. LXII: II, 12. “Gezegend zij de Heer, de God Israëls, omdat Hij bezocht heeft en VERLOSSING te weeg gebracht Zijnen volke, Lukas I: 68, behalve elders. Nog meer bevestigende plaatsen dat de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah Zelf is, in de wereld is gekomen, en het Menselijke heeft opgenomen, om de mensen te verlossen, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 37 tot 46. Jehovah wordt ook de HEILAND geheten in vele plaatsen; er is vanwege de menigte ervan geen plaats om ze aan te voeren.

282. *Vanuit allen stam en tong, en volk en natie, betekent dat degenen door den Heer verlost zijn, die in de Kerk of in den enen of anderen Godsdienst in de ware dingen ten aanzien van de leer, en in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn.* Met den Stam wordt de Kerk ten aanzien van de godsdienst aangeduid; met de tong wordt haar leer aangeduid, waarover aanstonds; met het volk worden aangeduid zij die in de ware dingen der leer zijn, en abstract genomen

de ware dingen der leer, n. 483; en met de natie worden zij aangeduid die in de goede dingen des levens zijn, en abstract genomen de goede dingen des levens, n. 483; uit deze dingen blijkt dat met vanuit allen stam en tong, en volk en natie, zulke dingen als gezegd werden, worden aangeduid, zoals eveneens in n. 627. Hier zal nu bevestigd worden, dat met de Tong in den geestelijken zin de leer, welke der Kerk is, en welke van iederen godsdienst is, wordt aangeduid; dit blijkt uit deze dingen: *“Mijn Tong overdenkt Uw gerechtigheid, den gehelen dag Uw lof”*, Psalm xxxv: 28; Psalm lxxi: 24. *“Alsdan zal de kreupele springen zoals een hert, en de Tong des stommen zal zingen, omdat wateren in de woestijn zullen uitbarsten”*, Jes. xxxv: 6. *De Tong der stamelenden zal vlug zijn tot spreken*, Jes. xxxii: 4; het schijnt alsof daar onder de Tong het spreken wordt verstaan, maar in den geestelijken zin wordt datgene verstaan wat zij spreken, zijnde het ware der leer, hetwelk zij zullen hebben uit den Heer. Evenzo: *“Ik heb gezworen dat Mij alle knie zich zal inkrommen, en alle Tong zal zweren”*, Jes. xlv: 23. *“De tijd zal komen om te vergaderen alle natiën en Tongen, opdat zij komen en Mijn heerlijkheid zien”*, Jes. lxvi: 18. *“In die dagen zullen tien mannen vanuit alle Tongen der natiën de slip grijpen van een Jehudaïschen man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, omdat wij gehoord hebben dat God met ulieden is”*, Zachar. viii: 23; deze dingen eveneens aangaande de bekering der natiën door den Heer tot het ware der leer. Met de Tongen worden echter in den tegengestelden zin de valse leren aangeduid, in deze plaatsen: *“Laat de man der Tong op de aarde niet stand houden”*, Psalm cxl: 12. *“Gij versteekt hen in Uw Tabernakel voor den twist der Tongen”*, Psalm xxxi: 21. *“Ik zal over u een natie brengen, welke Tong gij niet zult kennen”*, Jerem. v: 15, 16. *“Gezonden worden tot volken zwaar van Tong”*, Ezech. iii: 5, 6. *“Tot een volk barbaars van Tong”*, Jes. xxxiii: 19. Men moet weten, dat de Tong als orgaan de leer betekent, en als spraak ook den godsdienst betekent. Wie weet dat de Tong de leer betekent, kan verstaan wat er wordt aangeduid met de woorden van den rijke in de Hel tot Abraham, *dat hij Lazarus zenden zou, om het uiterste des vingers in het water te dopen, en zijn Tong verkoelen, opdat hij niet gemarteld worde in de vlam*, Lukas xvi: 24; het water betekent het ware, en de tong de leer, door welke valse dingen hij werd gemarteld, en niet door de vlam; er is immers niet iemand in de hel in een vlam, maar de vlam is daar de verschijning van de liefde van het valse, en het vuur de verschijning van de liefde van het boze.

283. *En gij hebt ons onzen God gemaakt tot koningen en priesters, betekent dat zij uit den Heer in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen, en in de*

liefde vanuit de Goddelijke Goede dingen zijn, en aldus de beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en van Zijn Goddelijke Liefde, zoals boven n. 20, 21.

284. *En wij zullen regeren op de aarde, betekent en zij zullen zijn in Zijn Rijk, Hij in hen, en zij in Hem.* Onder regeren op de aarde wordt niet iets anders verstaan dan in het Rijk des Heren zijn, en daar één met Hem, volgens deze woorden des Heren: *“Opdat allen die in Mij geloven, één zijn; en één zijn zoals Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, opdat ook zij in Ons één zijn: Ik heb hun de heerlijkheid gegeven welke Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals Wij één zijn, Ik in hen, en Gij in Mij, opdat waar Ik ben, ook zij zijn met Mij”*, Joh. xvii: 20 tot 24: aangezien zij aldus één zijn met den Heer, en tegelijk met den Heer het Rijk maken, hetwelk het Rijk Gods wordt genoemd, zo is het duidelijk dat niet iets anders met regeren wordt aangeduid. Gezegd wordt regeren, omdat eerder werd gezegd *Gij hebt ons Koningen en Priesters gemaakt*, en met de Koningen worden zij aangeduid die in de wijsheid vanuit de Goddelijke Ware dingen uit den Heer zijn, en met de Priesters zij die in de liefde vanuit het Goddelijk Goede uit Hem zijn, n. 20; vandaar is het, dat het Rijk des Heren ook het *Koninkrijk der heiligen* wordt geheten, Dan. vii: 18, 27; en van de Apostelen wordt gezegd, dat zij *met den Heer de twaalf Stammen Israëls zullen richten*, Matth. xix: 28; hoewel de Allene Heer richt en regeert; Hij richt immers en regeert vanuit het Goddelijke Goede door het Goddelijke Ware, hetwelk uit Hem ook in hen is; maar wie gelooft dat dat wat uit den Heer in hen is, van hen is, wordt uit het Rijk, dat is, uit den Hemel geworpen. Iets eenders wordt met Regeren aangeduid in de volgende plaatsen in de Apocalyps: *“Zij zullen zijn Priesters van God en van Christus, en zij zullen met Hem Regeren duizend jaren”*, Hfdst. xx: 4, 6; en aangaande hen die in Nova Hierosolyma zullen komen: *“Het Lam zal hen verlichten, en zij zullen Regeren tot in de eeuwen der eeuwen”*, xxii: 5.

285. Gezegd wordt *zij zullen Regeren op de aarde*, omdat onder de Aarde hier en elders de Kerk des Heren in de Hemelen en op Aarde wordt verstaan; de Kerk van weerszijde is het Rijk des Heren: opdat nu derhalve niet iemand gelove, dat allen die door den Heer verlost zijn, Koningen en Priesters worden, en dat zij op de Aarde zullen regeren, is het van belang om vanuit het Woord aan te tonen, dat de Aarde [het Land] de Kerk betekent: dit kan men zien uit de volgende plaatsen: *“Zie, Jehovah maakt de AARDE ledig, en Hij ledigt de AARDE uit, en Hij zal derzelve aangezichten omkeren: door ledig te maken zal de AARDE ledig gemaakt worden; de bewoonbare AARDE zal treuren en verward worden: de AARDE zal ontwijfd worden onder haar inwoners; deswege zal de vervloeking de AARDE verteren, en de bewoners der AARDE zullen verbrand*

worden: en de mens zal zeldzaam overgelaten zijn: er zal in het midden der AARDE zoals de afschudding des olijfbooms zijn. De sluizen uit de hoogte zijn geopend, en de fundamenten der AARDE zijn bewogen; door te verbreken is de AARDE verbroken; door te scheuren is de AARDE gescheurd: door te bewegen is de AARDE bewogen: door te waggelen waggelt de AARDE, zoals een dronkaard”, Jes. XXIV. “De leeuw is opgeklommen uit de doornhaag om uw LAND te stellen tot woestheid: Ik zag de AARDE, en zie, het ledige en het ijle: Jehovah zeide: Woestheid zal het ganse LAND zijn; hierom zal het LAND treuren”, Jerem. IV: 7, 23 tot 28. Hoe lang zal het LAND treuren; verlaten is het ganse LAND, omdat er geen man is die het ter harte neemt”, Jerem. XII: 4, II, 12, 13. “Het LAND treurt en verkwijnt, de Libanon was schaamrood, en verwelkte”, Jes. XXXIII: 9. “Het LAND zal tot gloeiende pek zijn, en woest zijn”, Jes. XXXIV: 9, 10. “Voleinding en beslissing heb ik van den Heer gehoord over de algehele AARDE”, Jes. XXVIII: 2, 22. “Zie, de dag van Jehovah zal komen om het LAND te stellen tot woestheid, en de AARDE zal van haar plaats geschud worden”, Jes. XIII: 9 tot 12. “De AARDE werd bewogen en beefde, en de fundamenten der bergen sidderden”, Psalm XVIII: 7, 8. “Wij zullen niet vrezen wanneer de AARDE veranderd zal worden: wanneer Hij Zijn stem geeft, zal de AARDE smelten”, Psalm XLVI: 3, 4, 7, 9. “Verstaat gij niet de fundamenten der AARDE”, Jes. XI: 21, 23. “God, Gij hebt ons verlaten, Gij hebt de AARDE doen trillen; genees haar breuken, omdat zij bewogen is”, Psalm LX: 3, 4. “Het LAND en al zijn inwoners zullen versmelten; Ik zal zijn pilaren bevestigen”, Psalm LXXV: 3, 4. “Wee het LAND overschaduwd van vleugelen: gaat, gezanten, tot de vertreden natie, welker LAND de rivieren beroofd hebben”, Jes. XVIII: 1, 2. “In de ontsteking van Jehovah Zebaoth is het LAND verduisterd, Jes. IX: 18. Gij zult zijn een LAND des welbehagens, Malach. III: 12; “Ik heb U gegeven tot een verbond des volks, om de AARDE te herstellen; zingt, gij Hemelen, en spring op, gij AARDE, Jes. XLIX: 8, 13. “Ik zal Jah niet zien in het LAND der levenden”, Jes. XXXVIII: II. “Die een schrik gegeven hebben in het LAND der levenden, Ezech. XXXII: 23 tot 27. “Zo ik niet had geloofd het goede te zien in het LAND des levens”, Psalm XXVII: 13. “Gezegend de zachtmoedigen, omdat zij de erfenis der AARDE zullen ontvangen”, Matth. V: 5. “Ik, Jehovah, makende alle dingen, Ik uitbreidende de Hemelen Alleen, uitspannende de AARDE uit Mijzelven”, Jes. XLIV: 23, 24; Zach. XII: 1; Jerem. X: II, 12, 13; Hfdst. LI: 15; Psalm CXXXVI: 6. “De AARDE opene zich, moge zij het heil bevruchten; aldus zeide Jehovah, scheppende de Hemelen, formerende de AARDE”, Jes. XLV: 8, 12, 18, 19. “Zie, Ik scheppende nieuwe Hemelen, en een nieuwe AARDE, Jes. LXV: 17; Hfdst. LXVI: 22; behalve in vele andere plaatsen, welke, indien zij werden aangevoerd, bladzijden zouden vullen. De oorzaak dat met de Aarde [het

Land] de Kerk wordt aangeduid, is deze dat vele malen onder het Land het Land Kanaän wordt verstaan, en in hetzelfde de Kerk is geweest; het hemelse Kanaän is niet iets anders: voorts, omdat wanneer de Aarde wordt genoemd, de Engelen, die geestelijk zijn, niet denken aan Aarde, maar aan het Menselijk geslacht hetwelk daarop is, en aan deszelfs geestelijken staat, en de geestelijke staat is de staat der Kerk. De Aarde heeft ook een tegengestelden zin, en betekent daarin de verdoemenis, aangezien, wanneer er geen Kerk bij den mens is, de verdoemenis er is; in dien zin wordt de Aarde genoemd in Jes. xiv: 12; Hfdst. xxi: 9; Hfdst. xxvi: 19, 21; Hfdst. xxix: 4; Hfdst. lvii: 1; Hfdst. lxiii: 6; Klaagl. ii: 2, 10; Ezech. xxvi: 20; Hfdst. xxxii: 24; Num. xvi: 29 tot 33; Hfdst. xxvi: 10, en elders.

286. *En ik zag en ik hoorde een stem veler Engelen rondom den Troon, en de Dieren, en de Ouderen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van den Heer door de Engelen der lagere Hemelen.* Dat de belijdenis en de verheerlijking van den Heer geschiedde door de Engelen van de drie Hemelen, zie men boven n. 275; en dat het geschiedde door de Engelen van de hogere Hemelen, van Vers 8 tot 10; en vandaar nu door de Engelen van de lagere Hemelen, Vers 11, 12; en daarom wordt onder de stem der Engelen rondom den Troon de belijdenis en de verheerlijking van den Heer door de Engelen van de lagere Hemelen verstaan. Dat hij toen ook de Dieren en de Ouderen tegelijk met hen zag, is omdat met de Dieren en de Ouderen de Engelen van de hogere Hemelen worden aangeduid, n. 275, en de lagere Hemelen nooit afgescheiden van de hoge Hemelen handelen, maar in verbinding met die; de Heer immers vloeit onmiddellijk vanuit Zich in alle Hemelen, aldus eveneens in de lagere, en tegelijk middellijk door de hogere Hemelen in de lagere. Dit is dus de oorzaak, dat hij de Dieren en Ouderen eerst op zichzelf zag en hoorde, en daarna tezamen met genen.

287. *En hun getal was tienduizenden van tienduizenden, en duizenden van duizenden, betekent allen in de ware dingen en in de goede dingen.* Onder het getal wordt in den natuurlijken zin dat verstaan wat betrekking heeft op maat of gewicht, doch onder het getal in den geestelijken zin dat wat betrekking heeft op het hoedanige; en hier wordt het hoedanige van hen daarmede beschreven, dat zij tienduizenden van tienduizenden, en duizenden van duizenden waren; van tienduizend immers wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, en van duizend met betrekking tot de goede dingen. Dat van Tienduizend wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, en van Duizend met betrekking tot de goede dingen, is omdat Tienduizend een groter getal is, en Duizend een kleiner, en de ware dingen zijn veelvoudig,

maar de goede dingen zijn enkelvoudig, en omdat in het Woord daar waar over de ware dingen wordt gehandeld, ook over de goede dingen wordt gehandeld, ter wille van het huwelijk van het ware en het goede in de afzonderlijke dingen des Woords; zonder dit had alleen “tienduizenden van tienduizenden” gezegd kunnen worden. Omdat die beide getallen zulke dingen betekenen, worden zij ook elders genoemd, zoals in deze plaatsen: “*Gods wagenen zijn tweemaal TIENDUIZEND, DUIZENDEN Engelen des vredes; de Heer in hen, Sinai in het heiligdom*”, Psalm LXVIII: 18. “*Ik zag, toen de Oude der dagen zat, DUIZENDEN van DUIZENDEN bedienden Hem, en TIENDUIZENDEN van TIENDUIZENDEN stonden voor hem*”, Dan. VII: 9, 10. Mozes aangaande Jozef: “*De hoorns des Eenhoorns zijn hoornen; met deze zal hij de volken tezamen stoten tot de einden der aarde; en dezen zijn de TIENDUIZENDEN van Efraïm, en de DUIZENDEN van Manasse*”, Deut. XXXIII: 17. “*Gij zult niet vrezen voor de pest, welke in de donkerheid sluipt, en voor den dood, welke op den middag verwoest, aan uw zijde zullen er DUIZEND vallen, en TIENDUIZEND aan uw rechter*”, Psalm XCI: 5, 6, 7. “*Onze kudden van kleinvee DUIZENDEN, TIENDUIZENDEN in onze straten*”, Psalm CXLIV: 13. “*Zal Jehovah verlustigd worden met DUIZENDEN van rammen, met TIENDUIZENDEN van oliebekken*”, Micha: VI: 7. “*Wanneer de Ark rustte, zeide Mozes: Kom weder, Jehovah, tot de TIENDUIZENDEN der TIENDUIZENDEN van Israël*”, Num. X: 36; in al deze plaatsen wordt Tienduizenden gezegd van de ware dingen, en Duizenden van de goede dingen.

288. *Zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode Lam om te ontvangen de mogendheid en de rijkdommen en de wijsheid en de eer en de heerlijkheid, betekent de belijdenis vanuit het hart, dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke heeft de Almacht, de Alwetendheid, het Goddelijk Goede, en het Goddelijk Ware.* Zeggen met een grote stem, betekent de belijdenis vanuit het hart; gij zijt waardig, betekent dat in Hem de dingen zijn die volgen; het Lam betekent den Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; de mogendheid betekent de Goddelijke macht, welke de Almacht is; de rijkdommen en de wijsheid betekenen de Goddelijke wetenschap en wijsheid, die de Alwetendheid zijn; de eer en de heerlijkheid betekenen het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware. Dat de Rijkdommen de erkentissen van het goede en het ware betekenen, en zo de wetenschap, zie men boven in n. 206; vandaar wanneer over den Heer wordt gehandeld, de Alwetendheid; en dat de eer en de heerlijkheid, wanneer over den Heer wordt gehandeld, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware betekenen, zie men boven in n. 249.

289. *En den zegen, betekent al die dingen in Hem, en uit Hem in hen.* Onder den Zegen wordt verstaan al het goede dat de mens uit den Heer heeft, zoals

Macht en Welgesteldheid, en de dingen die daartoe behoren, maar vooral het geestelijk Goede, zoals de liefde en de wijsheid, de naastenliefde en het geloof, en daaruit de vreugde en de gelukzaligheid, welke van het eeuwige leven zijn; en omdat al deze dingen zijn uit den Heer, zo volgt dat zij in Hem zijn, want indien zij niet in Hem waren, zouden zij niet kunnen zijn in anderen uit Hem: vandaar is het, dat de Heer in het Woord de GEZEGENDE, en eveneens de ZEGEN wordt geheten, dat is, de ZEGEN ZELF. Dat Jehovah, dat is, de Heer, de Gezegende wordt geheten, blijkt uit deze plaatsen: “*De overste der priesters vroeg Jezus: Zijt gij de Christus, de Zoon des GEZEGENDEN*”, Markus XIV: 61. “*Jezus zeide: Gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: GEZEGEND Hij die komt in den Naam des Heren*”, Matth. XXIII: 39; Lukas XIII: 35. “*Malchizedek zegende Abram, en zeide: GEZEGEND God de Allerhoogste, Die uw vijanden in uw hand gegeven heeft*”, Gen. XIV: 18, 19, 20. “*Gezegend Jehovah, de God, van Schem*”, Gen. IX: 26. “*GEZEGEND Jehovah, Die hoorde mijn stem*” Psalm XXVIII: 6. “*GEZEGEND Jehovah, omdat Hij Zijn goedertierenheid wonderlijk gemaakt heeft*”, Psalm XXXI: 22. “*GEZEGEND Jehovah, van de eeuw tot in de eeuw*”, Psalm XLI: 14; desgelijks Psalm LXVI: 20; Psalm LXVIII: 20, 36; Psalm LXXII: 18, 19; Psalm LXXXIX: 53; Psalm CXIX: 12; Psalm CXXIV: 6; Psalm CXXXV: 21; Psalm CXLIV: 1; Lukas I: 68. Vandaar is het dat hier gezegd wordt de Zegen, zoals eveneens in Vers 12, en in Hfdst. VII: 12; en bij David: “*Heerlijkheid en eer stelt Gij op Hem, aangezien Gij Hem stelt tot een ZEGEN eeuwigdurend*”, Psalm XXI: 6, 7; deze dingen aangaande den Heer. Hieruit kan men zien, wat er in het Woord wordt verstaan onder God zegenen, zijnde aan Hem allen Zegen toekennen, voorts bidden dat Hij zegene, en dank zeggen dat Hij gezegend heeft, zoals uit deze volgende plaatsen kan vaststaan: “*De mond van Zacharias werd geopend, en hij sprak, God ZEGENENDE*”, Lukas I: 64, 68. “*Simeon nam het Kindeke Jezus in de armen, en ZEGENDE God*”, Lukas II: 28, 30, 31. “*Ik zal Jehovah ZEGENEN, Die mij raad heeft gegeven*”, Psalm XVI: 7. “*ZEGENT den Naam van Jehovah, boodschapt Zijn heil van dag tot dag*”, Psalm XCVI: 1, 2, 3. “*GEZEGEND de Heer dag bij dag; in de vergaderingen ZEGENT God, den Heer vanuit de bron van Israël*”, Psalm LXVIII: 20, 27.

290. *En al het geschapene, hetwelk is in den Hemel, en op de Aarde, en onder de Aarde, en in de Zee, de dingen die zijn, en alle dingen die daarin zijn, hoorde ik zeggen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van den Heer door de Engelen der laagste Hemelen.* Dat dit de belijdenis en de verheerlijking van den Heer door de Engelen der laagste Hemelen is, blijkt uit de reeks, omdat de belijdenissen en de verheerlijkingen van den Heer die voorafgaan,

geschiedden door de Engelen der hoogere Hemelen, en der lagere Hemelen, n. 275 en vervolg, n. 286 en vervolg. Er zijn immers drie Hemelen, en in elken Hemel talloze Gezelschappen, waarvan een elk "Hemel" wordt genoemd. Dat onder "al het geschapene, hetwelk is in den Hemel, en op de Aarde, en onder de Aarde, en in de Zee" de Engelen worden verstaan, is duidelijk, want hij zegt: *Ik hoorde hen zeggen*, en zij zeiden: *Hem Die op den Troon zit, en het Lam de zegen en de eer en de heerlijkheid, en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen*. Dat zij het Geschapene worden geheten, is volgens den stijl des Woords, waarin met alle Geschapen dingen, zowel met die welke van het Dierenrijk zijn, als met die welke van het Plantenrijk zijn, worden aangeduid de verschillende dingen bij den mens, in het algemeen die welke van zijn wil of aandoening zijn, en die welke van zijn verstand ofdenking zijn; dat zij het betekenen, is omdat zij overeenstemmen: en omdat het Woord in louter Overeenstemmingen is geschreven, worden daar derhalve aangaande de Engelen des Hemels en aangaande de mensen der Kerk eendere dingen gezegd: ter bevestiging hiervan zullen alleen een paar plaatsen worden aangevoerd, welke de volgende zijn: "Jezus zeide tot de Discipelen: *Gaande in de algehele wereld, predikt het Evangelie aan alle Kreatuur*", Markus xvi: 15. "Vraag, ik bid u, de Beesten, en zij zullen het leren, en de Vogelen des Hemels, en zij zullen het u verkondigen, of de Struik der aarde, en zij zullen het u leren, en de Vissen der zee zullen het u vertellen; wie kent niet uit al deze, dat de hand van Jehovah hetzelve gedaan heeft", Job xii: 7 tot 10. "Dat Jehovah prijzen de Hemel en de Aarde, de Zeeën en al wat daarin kruipt, omdat God Zion zal zaligen", Psalm lxix: 35, 36. "Looft Jehovah vanuit de aarde, gij Walvissen, en alle afgronden", Psalm cxlviii: 7. "Door te verteren zal ik verteren alle dingen van over de aangezichten der Aarde; Ik zal verteren den mens en het Beest, Ik zal verteren de Vogelen der hemelen, en de Vissen der zee", Zef. i: 2, 3; evenzo Jes. l: 2, 3; Ezech. xxxviii: 19, 20; Hoschea iv: 2, 3; Apoc. viii: 7, 8, 9. "De Hemelen zullen zich verblijden, de Aarde zal zich verheugen, de Zee en haar volheid zal zich bewegen, het Veld zal opspringen, en al wat daarin is; dan zullen alle Bomen des wouds zingen vóór Jehovah, omdat Hij komt, omdat Hij komt om de aarde te richten", Psalm xcvi: 11, 12, 13, en in vele andere plaatsen. Gezegd wordt al het geschapene, en daaronder wordt verstaan al het hervormde, of alle hervormden; met scheppen wordt immers hervormen en wederverwekken aangeduid, n. 254. Wat er wordt verstaan onder in den Hemel, op de Aarde, en onder de Aarde, zie men boven in n. 260; en wat onder de Zee, in n. 238: daaruit blijkt, wat er wordt aangeduid met de dingen die in de zee zijn, en alle dingen die daarin zijn; dit zijn de dingen die in het Woord worden verstaan

onder de Vissen der zee, zijnde de zinlijke aandoeningen, welke de laagste van den natuurlijken mens zijn; hun aandoeningen immers verschijnen in de geestelijke Wereld zoals Vissen van verre, en zoals in de Zee, omdat de Atmosfeer waarin zij zijn, zoals van water verschijnt, en vandaar in de ogen van hen die in de Hemelen en op de Aarde daar zijn, zoals een Zee; men zie boven n. 238; en aangaande de Vissen n. 405.

291. *Hem die op den Troon zit, en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat in den Heer uit het eeuwige, en vandaar in Zijn Goddelijk Menselijke, is het al des Hemels en der Kerk, het Goddelijk Goede, en het Goddelijk Ware, en de Goddelijke Macht, en uit Hem in hen die in den Hemel en in de Kerk zijn.* Dat de Heer uit het eeuwige Jehovah is, Die in den tijd het Menselijke op Zich heeft genomen, om de mensen te verlossen en te zaligen, zie men boven in n. 281; en daarom wordt onder Hem Die op den Troon zit verstaan de Heer uit het eeuwige, Die de Vader wordt genoemd, en onder het Lam de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, Hetwelk de Zoon is; en omdat de Vader in den Zoon is, en de Zoon in den Vader, en Zij één zijn, zo staat vast dat onder den Een en den Ander, den Zittende op den Troon en het Lam, de Heer wordt verstaan; en omdat Zij één zijn, wordt ook gezegd dat het Lam in het midden van den Troon was, Vers 6, voort Hfdst. VII: 17. Dat de Zegen, wanneer over den Heer wordt gehandeld, het al des Hemels en der Kerk is in Hem, en uit Hem in hen die in den Hemel en in de Kerk zijn, zie men boven in n. 289; dat de Eer en de Heerlijkheid het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware zijn, ook boven n. 249; en dat de Sterkte, wanneer over den Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Macht is, is duidelijk: dat de Heer al deze dingen heeft, kan vaststaan uit deze dingen bij Daniël: “*Zie, er kwam met de wolken der Hemelen Een zoals de Zoon des Mensen, en tot den Oude der dagen: en Hem werd gegeven de heerschappij en de heerlijkheid en het koninkrijk, en alle volken, natiën, en tongen zullen Hem vereren; Zijn heerschappij is de heerschappij der eeuw, welke niet voorbij zal gaan, en Zijn Koninkrijk hetwelk niet vergaan zal*”, VII: 13, 14. Dat de Oude der dagen de Heer uit het eeuwige is, blijkt uit het volgende bij Micha: “*Gij, Bethlechem in Efratha, het is slechts weinig dat gij zit onder de duizenden van Jehuda; vanuit u zal Mij uitgaan, Die een Heerser zal zijn in Israël, en Wiens uitgangen zijn van het Oude, van de dagen der eeuwigheid*”, v: 1; voort uit dit bij Jesaja; “*Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, op Wiens schouder is het Oppergezag; Zijn Naam zal genoemd worden Raad, God, Held, VADER DER EEUWIGHEID, Vorst des vredes*, IX: 5.

292. *En de vier Dieren zeiden: Amen, betekent de Goddelijke bevestiging vanuit het Woord.* Dat de vier Dieren of de Cherubim het Woord betekenen, zie men boven n. 239, en dat Amen de Goddelijke bevestiging vanuit de waarheid zelf betekent, n. 23, 28, 61; aldus vanuit het Woord.

293. *En de vierentwintig Ouderen vielen neder en aanbaden den Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vernedering vóór den Heer, en vanuit de vernedering de aanbidding van Hem door allen in de Hemelen, in Wien en uit Wien het eeuwige Leven is,* zoals boven n. 251, en n. 58, 60.

* * *

294. Hieraan zal ik deze GEDENKWAARDIGHEID toevoegen: In de natuurlijke Wereld heeft de mens een tweevoudige spraak, omdat hij een tweevoudige denking heeft, een Uiterlijke en een Innerlijke; de mens immers kan spreken vanuit de innerlijke denking, en dan tegelijk vanuit de uiterlijke denking; en hij kan spreken vanuit de uiterlijke denking en niet vanuit de innerlijke, ja zelfs tegen de innerlijke; vandaar de veinzingen, de vleierijen, en de huichelarijen: doch in de geestelijke Wereld heeft de mens niet een tweevoudige spraak, maar een enkelvoudige; hij spreekt daar zoals hij denkt, anders snerpt het geluid, en kwetst de oren; doch nochtans kan hij het stilzwijgen bewaren, en zo de gedachten van zijn gemoed niet ruchtbaar maken; weswege de huichelaar, wanneer hij onder wijzen komt, òf heengaat, òf zich ijlings naar een een hoek in de kamer terugtrekt, en zich onzichtbaar maakt, en stom neerzit. Eens waren er velen in de Wereld der geesten vergaderd, en zij spraken met elkander over deze aangelegenheid, zeggende, dat niet te kunnen spreken dan alleen zoals men denkt, een hard ding is voor degenen, in een samenzijn met de goede zijnde, die niet richtig gedacht hebben over God en over den Heer: in het midden der vergaderden waren Hervormden, en velen uit de Geestelijkheid [*Clerus*], en naast hen waren Pauselijken, met monniken; en dezen en genen zeiden eerst, dat dit niet een hard ding is: Waartoe is het nodig, anders te spreken dan zoals men denkt, en indien men bij geval niet richtig denkt, kan men dan niet de lippen samenpersen, en het stilzwijgen bewaren? En een geestelijke zeide: Wie denkt er niet richtig over God en over den Heer? Maar enigen uit de vergaderden zeiden: Laten wij er toch eens de proef op nemen. En er werd gezegd tot hen die zich hadden bevestigd in een drievuldigheid van personen aangaande God, vooral krachtens deze woorden in de Athanasiaanse Leer: *Een Persoon is die des Vaders, een andere die des Zoons, en een andere die des Heiligen Geestes: en zoals de Vader God is, aldus is*

de Zoon God, en is de Heilige Geest God, dat zij zouden zeggen EÉN GOD; maar zij konden het niet; zij wrongen en plooiden de lippen in verscheidene bochten, maar zij konden het geluid niet articuleren in andere woorden dan in die welke met de voorstellingen van hun denking eensluitend waren, welke voorstellingen die van drie personen, en vandaar van drie goden waren. Verder werd tot hen die het van de naastenliefde gescheiden geloof hadden bevestigd, gezegd dat zij den naam JEZUS zouden noemen, maar zij konden het niet; doch zij konden allen Christus zeggen, en eveneens God den Vader: hierover verwonderden zij zich, en zij zochten de oorzaak, en zij vonden deze, dat zij tot God den Vader terwille van den Zoon hadden gebeden, en niet tot den Heiland Zelf hadden gebeden; Jezus immers betekent den Heiland. Verder werd hun gezegd, om vanuit de denking aangaande het Menselijke des Heren te zeggen: HET GODDELIJK MENSELIJKE, maar niemand uit de Geestelijkheid, welke daar aanwezig was, kon het, doch enigen uit de Leken konden het, en daarom werd dit in een ernstige bespreking gebracht, en toen werd I. het volgende vóór hen gelezen bij de Evangelisten: “*De Vader heeft alle dingen in de hand des Zoons gegeven*”, Joh. III: 35. “*De Vader heeft aan den Zoon de mogendheid van alle vlees gegeven*”, Joh. XVII: 2. “*Alle dingen zijn Mij overgegeven van den Vader*”, Matth. XI: 27. “*Mij is gegeven alle mogendheid in den Hemel en op de Aarde*”, Matth. XXVIII: 18; en er werd aan hen gezegd: Houdt daaruit in de denking vast, dat Christus zowel ten aanzien van Zijn Goddelijke als ten aanzien van Zijn Menselijke de God des Hemels en der Aarde is, en spreekt zo uit HET GODDELIJKE MENSELIJKE; maar nochtans konden zij het niet, en zij zeiden dat zij weliswaar daaruit iets van denking vanuit het verstand dienaangaande vasthielden, maar nochtans niet iets van erkenning, en dat zij het derhalve niet konden. II. Daarna werd gelezen vóór hen uit Lukas Hfdst. I: 32, 34, 35, dat de Heer ten aanzien van het Menselijke de Zoon van Jehovah God was, en dat Hij overal in het Woord ten aanzien van het Menselijke de Zoon Gods wordt geheten, en eveneens de Enigverwekte, en men verzocht dat zij dit in de denking zouden vasthouden; en eveneens dat de Enigverwekte Zoon Gods, in de wereld geboren, wel niet anders dan God kan zijn, evenals de Vader God is, en dat zij HET GODDELIJKE MENSELIJKE zouden uitspreken. Maar zij zeiden: Wij kunnen het niet, ter oorzaak hiervan dat onze geestelijke denking, welke innerlijk is, in de denking die het naast aan de spraak gelegen is, niet andere ideeën dan eendere toelaat; en voorts dat zij daaruit doorvatten dat het thans niet geoorloofd is hun denkingen te verdelen zoals in de natuurlijke wereld. III. Daarna werden vóór hen deze woorden des Heren tot Filippus gelezen: “*Filippus zeide: Heer, toon ons den*

Vader; en de Heer zeide: *Die Mij ziet, ziet den Vader; gelooft gij niet dat Ik in den Vader ben, en de Vader in Mij is*", Joh. XIV: 8 tot II; en eveneens andere plaatsen, *dat de Vader en Hij één zijn*, Joh. x: 30, en elders; en het werd hun gezegd dit in de denking vast te houden, en zo te zeggen HET GODDELIJK MENSELIJKE; maar omdat die denking niet geworteld was in de erkenning dat de Heer ook God was ten aanzien van het Menselijke, konden zij het derhalve niet; zij wroongen de lippen in plooiën tot de verontwaardiging toe, en zij wilden hun mond dwingen om het te uiten, en wilden het loswringen, maar zij vermochten het niet; de oorzaak hiervan was, dat de ideeën van de denking, welke vanuit de erkenning vloeit, één maken met de woorden der taal bij hen die in de geestelijke Wereld zijn; en waar die ideeën niet zijn, bestaan de woorden niet, want de ideeën worden woorden in de spraak. iv. Verder werden vóór hen deze dingen gelezen uit de Leer der Kerk welke in het algehele Wereldrond is aanvaard: *"Dat het Goddelijke en het Menselijke in den Heer niet zijn twee, maar één, ja zelfs één Persoon, geheel en al verenigd zoals de zielen het lichaam"*; deze dingen zijnde vanuit de thanasiaanse Geloofsbelijdenis; en er werd aan hen gezegd: Daaruit kunt gij stellig de idee vanuit de erkenning hebben, dat het Menselijke des Heren Goddelijk is, omdat de Ziel van Hem het Goddelijke is; dit is immers uit de leer van uw Kerk, welke gij in de Wereld hebt erkend; bovendien is de Ziel het wezen zelf, en het lichaam is de vorm, en het wezen en de vorm maken één, zoals Zijn en Bestaan, en zoals de uitwerkende oorzaak van de uitwerking en de uitwerking zelf; zij hielden die idee vast, en wilden vanuit die HET GODDELIJK MENSELIJKE uiten, maar zij konden het niet; de innerlijke idee immers aangaande het Menselijke des Heren verbande en schrapte deze nieuwe bijgekomen idee, zoals zij haar noemden. v. Nog werd vóór hen uit Johannes het volgende gelezen: *"Het Woord was bij God, en God was het Woord; en het Woord is Vlees geworden"*, 1: 1, 14; en uit Paulus dit: *"In Christus Jezus woont al de volheid der Godheid lichamelijk"*, Coloss. II: 9; en er werd tot hen gezegd dat zij het stevig in de gedachte vast zouden houden dat God, Die het Woord was, Vlees is geworden, en dat al het Goddelijke in Hem lichamelijk woont; misschien kunt gij zo HET GODDELIJK MENSELIJKE uiten; maar nochtans konden zij het niet, openlijk zeggende, dat zij niet de idee van het Goddelijk Menselijke kunnen hebben, omdat God God is, en de mens mens is, en God een Geest is, en aangaande den Geest hebben wij niet anders gedacht dan zoals over wind of aether. vi. Ten slotte werd tot hen gezegd: Gij weet dat de Heer heeft gezegd: *"Blijft in Mij, en Ik in u; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen"*, Joh. xv: 4, 5. En omdat enigen

uit de Geestelijkheid van Engeland aanwezig waren, werd aan hen het volgende voorgelezen uit een Gebed van hen voorafgaande aan de Heilige Communie: *“For, when we spiritually eat the flesh of Christ, and drink the blood, then we dwell in Christ, and Christ in us”*. Indien gij nu denkt, dat dit niet kan bestaan, tenzij het Menselijke des Heren Goddelijk is, zo uit derhalve HET GODDELIJK MENSELIJKE vanuit de erkenning in de denking. Maar nochtans konden zij het niet; aan hen was immers de idee zo diep ingeprent dat iets anders was het Goddelijke des Heren, en iets anders Zijn Menselijke; zoals dat het Goddelijke van Hem eender was aan het Goddelijke van den Vader, en het Menselijke eender aan het menselijke van een ander mens. Doch er werd tot hen gezegd: Hoe kunt gij aldus denken; kan het redelijk Gemoed ooit denken dat God drie is, en de Heer twee is? VII. Daarna keerden zij zich tot de Lutheranen, zeggende dat de Augsburgse belijdenis, en Luther hebben geleerd, dat de Zoon Gods en de Zoon des Mensen in Christus één Persoon zijn, en dat Hijzelf ook ten aanzien van de Menselijke Natuur de Ware, Almachtige, en Eeuwige God is, en dat Hij ten aanzien daarvan ook aanwezig aan de rechterhand van den Almachtigen God alle dingen in de Hemelen en op Aarde bestuurt, alle dingen vervult, met ons is, en in ons woont en werkt; en dat er niet een verschil van aanbidding is, omdat door de Natuur, welke met de ogen onderscheiden wordt, de Goddelijkheid wordt aanbeden, welke niet met de ogen onderscheiden wordt, aldus dat in Christus God Mens is, en de Mens God. Nadat zij deze dingen gehoord hadden, antwoordden zij: Is het niet aldus? En zij zagen in het rond, en zeiden terstond daarop: Deze dingen hebben wij eerder niet geweten, en daarom kunnen wij het ook niet. Doch de een en de ander zeide: Wij hebben het gelezen en wij hebben het geschreven, maar nochtans waren het, zodra wij daarover in ons vanuit ons dachten, slechts woorden geweest, waarvan wij de innerlijke idee niet hadden. VIII. Ten slotte zeiden zij, zich gekeerd hebbende tot de Pauselijken: Misschien kunt gij HET GODDELIJK MENSELIJKE noemen, omdat gij gelooft dat in uw Eucharistie in het Brood en in den Wijn en in elk deel ervan de volledige Christus is, en eveneens Hem als God aanbidt wanneer gij de hostiën toont en ronddraagt; voorts omdat gij Maria de God-genereester noemt, bijgevolg erkent dat zij God, dat is, het Goddelijk Menselijke, heeft gegenereerd. En toen wilden dezen Hetzelve uiten vanuit die ideeën der denkingen aangaande den Heer, maar zij konden het niet, vanwege de stoffelijke voorstelling aangaande Zijn Lichaam en Bloed; en vanwege de bewering dat de Menselijke mogendheid en niet de Goddelijke uit Hem is overgedragen op den Paus. En een van de Monniken stond op, en zeide dat

hij het Goddelijk Menselijke kan denken met betrekking tot de Allerheiligste maagd Maria, de God gebaard hebbende, en eveneens met betrekking tot den Heilige van zijn klooster; en een andere monnik trad naderbij, zeggende: Ik kan vanuit de idee van mijn denking het Goddelijk Menselijke eerder zeggen van den Allerheiligsten Paus dan van Christus. Maar toen trokken de andere monniken hem terug, en zij zeiden: Schaam je. Na deze dingen werd de Hemel open gezien, en er verschenen Tongen zoals vlammetjes, die nederdaalden en invloeiden bij sommigen, en dezen vierden toen HET GODDELIJK MENSELUKE des Heren, zeggende: Verwijdert de voorstelling van drie goden, en geloof dat in den Heer al de volheid der Godheid lichamenlijk woont, en dat de Vader en Hij één zijn zoals de ziel en het lichaam één zijn, en dat God niet wind of aether is, maar dat Hij Mens is, en dan zult gij met den Hemel verbonden worden, en daardoor uit den Heer JEZUS kunnen noemen, en HET GODDELUK MENSELIJKE zeggen.

De Apocalyps

Zesde Hoofdstuk

1. En ik zag, toen het Lam het eerste van de zegelen had geopend, en ik hoorde een uit de vier Dieren zeggen, evenals met de stem van een donderslag: Kom, en zie toe.
2. En ik zag, en zie, een wit Paard, en die daarop zat, had een boog; en hem is een kroon gegeven, en hij ging uit, overwinnende, en opdat hij overwonne.
3. En toen Het geopend had het tweede zegel, hoorde ik het tweede Dier zeggen: Kom, en zie toe.
4. En een ander Paard ging uit, rossig; en dien die daarop zat, werd gegeven den vrede te nemen van de aarde, opdat zij elkander zouden doden; en hem werd een grote degen gegeven.
5. En toen Het geopend had het derde zegel, hoorde ik het derde Dier zeggen: Kom, en zie toe; ik zag, en zie, een zwart Paard, en die daarop zat, had een weegschaal in zijn hand.
6. En ik hoorde een stem in het midden van de vier Dieren, zeggende: Een maatje tarwe voor een penning, en drie maatjes gerst voor een penning; en beschadig de olie en den wijn niet.
7. En toen Het geopend had het vierde zegel, hoorde ik de stem van het vierde Dier zeggen: Kom, en zie toe.
8. En ik zag, en zie, een vaal Paard, en die daarop zat, had den naam de dood, en de hel volgde met hem; en hun werd gegeven de mogendheid van af te slachten over het vierde deel der aarde, met het slagzwaard en met den honger en met den dood en door de beesten der aarde.
9. En toen Het geopend had het vijfde zegel, zag ik onder het Altaar de zielen dergenen die gedood waren om het Woord Gods, en om de getuigenis welke zij hadden.
10. En zij riepen met grote stem, zeggende: Hoelang, Heer, Die Heilig en Waar zijt, richt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen.
11. En aan een ieder werden witte lange klederen gegeven; en hun werd gezegd, dat zij nog een kleinen tijd rusten zouden, totdat voltallig zouden zijn en hun mededienstknechten en hun broeders, die gedood zouden worden zoals zij.

12. En ik zag, toen Het geopend had het zesde zegel, en zie, er werd een grote aardbeving; en de Zon werd zwart evenals een haren zak, en de Maan werd evenals bloed.
13. En de Sterren des Hemels vielen op de aarde, zoals een vijgeboom afwerpt zijn onrijpe vijgen, door een groten wind geschud.
14. En de Hemel is weggeweken zoals een Boek dat toegerold is; en alle Berg en Eiland zijn van hun plaatsen bewogen.
15. En de Koningen der aarde, en de Magnaten, en de Rijken, en de Oversten over duizend, en de Machtigen, en alle knecht, en alle vrije, verborgen zichzelf in de spelonken, en in de rotsen der bergen.
16. En zij zeiden tot de bergen en de rotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op den Troon zit, en van den toorn des Lams.
17. Omdat de grote dag Zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. Er wordt gehandeld over het Onderzoek van hen over wie het Laatste Gericht gehouden zal worden; en het werd onderzocht hoedanig verstand van het Woord geweest is bij hen, en vandaar hoedanig de staat huns levens; dat er waren die in de ware dingen vanuit het goede waren, Vers 1, 2; die zonder het goede waren, Vers 3, 4; die in de verachting van het ware waren, Vers 5, 6; en die ten aanzien van het goede en ten aanzien van het ware geheel en al verwoest waren, Vers 7, 8. Over den staat van hen, die in de lagere aarde ter oorzaak van de bozen door den Heer werden behoed, dat zij ten tijde van het Laatste Gericht bevrijd moeten worden, Vers 9, 10, 11. Over den staat van hen die in de boze dingen en daaruit in de valse dingen zijn, hoedanig die staat is ten dage van het Laatste Gericht, Vers 12 tot 17.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. En ik zag, toen het Lam het eerste van de zegelen geopend had, *betekent* uit den Heer het onderzoek van allen over wie het Laatste Gericht gehouden zal worden, ten aanzien van het verstand van het Woord, en daaruit ten aanzien van de staten des levens van hen: en ik hoorde een uit de vier Dieren zeggen, evenals met de stem van een donderslag, *betekent* volgens het Goddelijk Ware des Woords: kom, en zie toe, *betekent* de openbaring aangaande de eersten in de volgorde: en ik zag, en zie, een wit Paard, *betekent* het verstand van het ware en het goede vanuit het Woord bij dezen: en die daarop zat, had een boog, *betekent* dat zij de leer van het ware en het goede vanuit het Woord hadden, vanuit welke zij stredden tegen de valse en de boze dingen die uit de hel zijn: en hem is een kroon gegeven, *betekent* het onderscheidingsteken van hun strijd: en hij ging uit, overwinnende, en opdat hij overwonnen, *betekent* de overwinning op de boze en de valse dingen tot in het eeuwige: en toen Het geopend had het tweede zegel, hoorde ik het tweede Dier zeggen: Kom, en zie toe, *betekent hier het eendere als boven*: en een ander Paard ging uit, rossig, *betekent* het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het goede, en vandaar ten aanzien van het leven bij hen: en dien die daarop zat, werd gegeven den vrede te nemen van de aarde, *betekent* de weggenomen naastenliefde, geestelijke zekerheid, en inwendige rust: opdat zij elkander zouden doden, *betekent* de ingekankerde haatgevoelens, de bestokingen uit de hellen, en de inwendige onrusten: en hem werd een grote degen gegeven, *betekent* de vernietiging van het ware door de valse dingen van het boze: en toen Het geopend had het

derde zegel, hoorde ik het derde Dier zeggen: Kom, en zie toe, *betekent hier het eendere als boven*: en ik zag, en zie, een zwart Paard, *betekent* het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het ware, aldus ten aanzien van de leer bij dezen: en die daarop zat, had een weegschaal in zijn hand, *betekent* de schatting van het goede en het ware zodanig als die bij dezen zijn: en ik hoorde een stem in het midden van de vier Dieren, zeggende, *betekent* de Goddelijke bewaking van het Woord uit den Heer: een maatje tarwe voor een penning, en drie maatjes gerst voor een penning, *betekent* omdat de schatting van het goede en het ware zo nietig is, dat het er nauwelijks een is; en beschadig de olie en den wijn niet, *betekent* dat er uit den Heer in wordt voorzien dat de heilige goede en ware dingen, welke innerlijk in het Woord schuilen, niet verkracht en ontwaard worden: en toen Het geopend had het vierde zegel, hoorde ik de stem van het vierde dier zeggen: Kom, en zie toe, *betekent het eendere als boven*: en ik zag, en zie, een vaal Paard, *betekent* het verstand van het Woord te gronde gericht zowel ten aanzien van het goede als ten aanzien van het ware: en die daarop zat, had den naam de dood, en de hel volgde met hem, *betekent* de uitblussing van het geestelijk leven en vandaar de verdoemenis: en hun werd gegeven de mogendheid van af te slachten over het vierde deel der aarde, *betekent* de vernietiging van al het goede der Kerk: met het slagzwaard en met den honger en met den dood en door de beesten der aarde, *betekent* door de valse dingen der leer, door de boze dingen des levens, door de liefde van het eigene, en door de begerigheden: en toen Het geopend had het vijfde zegel, *betekent* uit den Heer het onderzoek van den staat des levens dergenen die op den dag van het Laatste Gericht gezaligd moesten worden, en intussen bewaard waren: zag ik onder het Altaar de zielen dergenen die gedood waren om het Woord Gods en om de getuigenis welke zij hadden, *betekent* hen die door de bozen verworpen zijnde vanwege het leven volgens de ware dingen des Woords en de erkenning van het Goddelijk Menselijke des Heren, en door den Heer behoed werden opdat zij niet verleid zouden worden: en zij riepen met grote stem, *betekent* de smart des harten: zeggende: Hoelang, Heer, Die Heilig en Waar zijt, richt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen, *betekent* daarover dat het Laatste Gericht uitgesteld wordt, en diegenen niet verwijderd worden die het Woord en het Goddelijke des Heren geweld aandoen: en aan een ieder werden witte lange klederen gegeven, *betekent* de vergemeenschatting en de verbinding van hen met de Engelen die in de Goddelijke ware dingen zijn; en hun werd gezegd, dat zij nog een kleinen tijd rusten zouden, totdat voltallig zouden zijn en hun mededienstknechten en hun broeders, die gedood

zouden worden zoals zij, *betekent* dat het Laatste Gericht nog slechts een weinig uitgesteld zou worden, totdat degenen verzameld waren, die evenzo verworpen zijn door de bozen: en ik zag, toen Het geopend had het zesde zegel, *betekent* uit den Heer het onderzoek van den staat des levens van hen die innerlijk boos waren, over wie het Gericht gehouden zal worden: en zie, er werd een grote aardbeving, *betekent* den staat der Kerk bij hen geheel en al veranderd, en den schrik: en de Zon werd zwart evenals een haren zak, en de Maan werd evenals bloed, *betekent* bij hen al het goede der liefde geschonden, en al het ware des geloofs vervalst: en de Sterren des Hemels vielen op de aarde, *betekent* alle erkentissen van het goede en het ware verstrooid: zoals een vijgeboom afwerpt zijn onrijpe vruchten, door een groten wind geschud, *betekent* door de redeneringen van den natuurlijken mens gescheiden van den geestelijken: en de Hemel is weggeweken zoals een Boek dat toegerold is, *betekent* de afscheiding van den Hemel, en de verbinding met de hel: en alle Berg en Eiland zijn van hun plaatsen bewogen, *betekent* dat al het goede der liefde en ware des geloofs terugweken: en de koningen der aarde, en de magnaten, en de rijken, en de oversten over duizend, en de machtigen, en alle knecht, en alle vrije, *betekent* hen die vóór de scheiding waren geweest in het verstand van het ware en het goede, in de wetenschap der erkentissen ervan, in de geleerdheid, uit anderen of uit zichzelf, en nochtans niet in een leven volgens die: verborgen zichzelf in de spelonken en in de rotsen der bergen, *betekent* dat zij nu in de boze dingen en in de valse dingen van het boze zijn: en zij zeiden tot de bergen en de rotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op den Troon zit, en van den toorn des Lams, *betekent* de bevestigingen van het boze door de valse dingen vanuit het boze, totdat zij niet enig Goddelijke des Heren erkennen: omdat de grote dag Zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan, *betekent* dat zij zodanig zijn geworden uit zichzelf door de afscheiding van de goeden en de gelovigen ter oorzaak van het Laatste Gericht, hetwelk zij anders niet zouden uithouden.

De Ontvouwing.

295. *En ik zag, toen het Lam het eerste van de zegelen geopend had, betekent uit den Heer het onderzoek van allen over wie het Laatste Gericht gehouden zal worden, ten aanzien van het verstand des Woords, en daaruit ten aanzien van de staten des levens van hen.* Deze dingen worden aangeduid, omdat nu in orde volgt het Onderzoek van allen over wie het Laatste Gericht gehouden zal worden ten aanzien van de staten des levens van hen, en zulks uit den Heer volgens het Woord: dit dus is het, wat wordt aangeduid daarmede dat het Lam de zegelen van het Boek opende: dat het Boek openen, en de zegels ervan losmaken, betekent de staten des levens van allen kennen, en een ieder volgens den zijne richten, zie men boven in n. 259, 265 tot 267, 273, 274.

296. *En ik hoorde een uit de vier Dieren zeggen, evenals met de stem van een donderslag, betekent volgens het Goddelijk Ware des Woords.* Dat onder de vier Dieren of Cherubim het Woord wordt verstaan, zie men boven in n. 239, 275, 286; en onder de stem van een donderslag de doorvatting van het Goddelijk Ware, n. 236. De stem van een donderslag wordt hier gezegd, omdat onder dit Dier de Leeuw wordt verstaan, waarmede het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de macht wordt aangeduid, n. 241; vandaar is het, dat gezegd wordt dat dit Dier sprak evenals met een stem van een donderslag; gezegd wordt immers daarna, dat het tweede Dier sprak, daarop het derde en het vierde.

297. *Kom, en zie toe, betekent de openbaring aangaande de Eersten in de volgorde.* Boven werd gezegd, dat in dit Hoofdstuk wordt beschreven het Onderzoek van allen over wie het Gericht gehouden zal worden ten aanzien van de staten des levens van hen, en zulks uit den Heer volgens het Woord, n. 295; hier wordt derhalve beschreven het onderzoek aangaande de Eersten in de volgorde, hoedanig zij zijn ten aanzien van het verstand van het Woord, en daaruit ten aanzien van de staten des levens van hen: dat de Kerk is vanuit het Woord, en dat zij zodanig is hoedanig verstand van het Woord zij heeft, zie men aangetoond in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 76 tot 79.

298. *En ik zag, en zie, een wit Paard, betekent het verstand van het ware en het goede vanuit het Woord bij dezen.* Met het Paard wordt het verstand van het Woord aangeduid, en met het witte Paard het verstand van het ware vanuit het Woord: van het witte immers wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, n. 167. Dat het Paard het verstand van het Woord betekent, is getoond in een afzonderlijk Werkje over het WITTE PAARD; doch omdat daar

alleen enige plaatsen zijn aangevoerd, zullen hier ter bevestiging meerdere worden aangevoerd; dit blijkt duidelijk hieruit dat er Paarden gezien werden die uitgingen van het Boek dat het Lam opende, en dat de Dieren zeiden: Kom en zie toe; met de Dieren immers wordt het Woord aangeduid, n. 239, 275, 286; met het Boek evenzo, n. 256; en met den Zoon des mensen, Die hier het Lam is, de Heer ten aanzien van het Woord, n. 44: uit deze dingen blijkt voor het eerst, dat niet iets anders onder het Paard hier wordt verstaan dan het verstand van het Woord: dit kan nog klaarblijkelijk vaststaan uit deze dingen verderop in de Apocalyps: *“Ik zag den Hemel geopend, toen, zie, EEN WIT PAARD, en Die op hetzelfde zat, wordt genoemd het WOORD GODS; en Hij heeft op Zijn bekleedsel en op Zijn dij de Naam geschreven: Koning der koningen, en Heer der heren: en de heirlegers van Hem in den Hemelen volgden Hem op witte Paarden, XIX: II, 13, 14, 16.* Dat het Paard het verstand van het Woord betekent, kan verder nog vaststaan uit de volgende plaatsen: *Is Uw ontsteking tegen de zee, Jehovah, dat Gij rijdt op Uw Paarden; Uw wagens zijn heil; Gijl vertrad met Uw paarden de zee, het slijk der wateren”, Habak III: 8, 15. De hoeven der Paarden van Jehovah worden geacht zoals steenrotsen, Jes. v: 28. Te dien dage zal Ik alle Paard met verbijstering slaan, en zijn Ruiter met woede; en alle Paard der volken zal Ik slaan met blindheid”, Zach. XII: 4. “Te dien dage zal op de bellen der Paarden staan: Heiligheid van Jehovah”, Zach. XIV: 20. “Omdat God haar de wijsheid heeft doen vergeten, en haar ook niet het inzicht heeft toebedeeld; op den tijd waarop zij zich in hoogte verheft, belacht zij het Paard en zijn Ruiter”, Job XXXIX: 17, 18 en vervolg. “Ik zal het Paard vanuit Hierosolyma afbouwen; daarentegen zal Hij den natiën vrede spreken”, Zach. IX: 10. “Van Uw schelden, o Jehovah, is zowel wagen als Paard ingesluimerd”, Psalm LXXVI: 6, 7. Ik zal den Troon der koningen omkeren, en Ik zal omkeren den Wagen en die daarin Rijden, en de Paarden en hun Ruiters zullen nederdalen”, Hagg. II: 13. Ik zal door U koninkrijken verstrooien, Ik zal door U het Paard en zijn Ruiter verstrooien”, Jerem. LI: 20, 21. “Vergadert u van den omtrek over Mijn slachtoffer; gij zult verzadigd worden aan Mijn tafel met het Paard en den Wagen; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën”, Ezech. XXXIX: 17, 20, 21. “Vergadert u tot het grote Avondmaal Gods, en gij zult eten de vlezen der Paarden en dergenen die daarop zitten”, Apoc. XIX: 17, 18. “Dan zal een adder zijn op het pad, bijtende des Paards verzenen, en zijn Ruiter zal achterover vallen; Uw heil verwacht ik, o Jehovah”, Genes. XLIX: 17, 18. “Gord Uw zwaard aan, Machtige, stijg op, Rijdt op het Woord der waarheid”, Psalm XLV: 4, 5, 6. “Zingt Gode, verhoogt Hem die op de wolken Rijdt”, Psalm LXVIII: 5. Zie, Jehovah Rijdende op de wolk”, Jes. XIX: 1, 2. Psalmzingt den Heer,*

Die daar Rijdt op den Hemel des hemels der oudheid", Psalm LXVIII: 33, 34. "God Reed op een Cherub, Psalm XVIII: II. Dan zult gij verlustigd worden in Jehovah, en Ik zal u doen Rijden op de hoogten der aarde", Jes. LVIII: 14. "Jehovah Alleen leidde hem, en deed hem Rijden op de hoogten der aarde", Deut. XXXII: 12, 13. "Ik zal Efraïm doen Rijden", Hoschea x: II; Efraïm betekent ook het verstand van het Woord. Daar Elia en Elisa den Heer uitbeelden ten aanzien van het Woord, werden zij derhalve de Wagen Israëls en zijn Ruiters genoemd; Elisa zeide tot Elia: *Mijn vader, mijn vader, Wagen Israëls en zijn Ruiters*", II Kon. II: 12; en de Koning Joas zeide tot Elisa: *Mijn vader, Wagen Israëls en zijn Ruiters*", II Kon. XIII: 14. "Jehovah opende de ogen van den knaap van Elisa, en hij zag, en zie, de berg was vol vurige Paarden en Wagens rondom Elisa, II Kon. VI: 17; de Wagen betekent de leer vanuit het Woord, en de Ruiter hij die wijs is daaruit. Eendere dingen worden aangeduid met "de vier Wagens uitgaande tussen de bergen van brons, en met de vier daaraan gebonden Paarden, welke rossig, zwart, wit, en hagelvlekkig waren, welke ook de vier Geesten worden genoemd, en waarvan gezegd wordt dat zij uitgingen van te staan naast den Heer der ganse aarde", Zach. VI: I tot 8, 15. In deze plaatsen wordt met de Paarden het verstand van het Woord aangeduid, of het verstand van het ware vanuit het Woord; desgelijks in andere plaatsen. Dit kan verder nog vaststaan uit de in den tegengestelden zin genoemde Paarden, waarin zij betekenen het verstand van het Woord en van het ware, door redeneringen vervalst en eveneens te gronde gericht, voorts het eigen inzicht, zoals in de volgende plaatsen: "Wee dengenen die tot Egypte om hulp afklimmen, en op Paarden steunen, en niet zien op den Heilige Israëls, want Egypte is mens en niet God, en zijn Paarden vlees, en niet geest", Jes. XXXI: 1, 3. "Stel over Israël een Koning, dien Jehovah verkiezen zal, alleenlijk zal hij voor zich de Paarden niet vermenigvuldigen, opdat hij niet het volk terugleide tot Egypte, om de Paarden te vermenigvuldigen", Deut. XVII: 14, 15, 16. Deze dingen zijn gezegd, omdat met Egypte wordt aangeduid de wetenschap en de redenering vanuit het eigen inzicht, vanwaar de vervalsing van het ware des Woords is, welke hier het Paard is. "Aschur zal ons niet behouden, op Paarden zullen wij niet Rijden", Hoschea XIV: 4. "Dezen beroemen zich op den Wagen, en genen op Paarden, wij echter zullen ons beroemen op den Naam onzes Gods, Psalm XX: 8, 9. "De leugen, het Paard tot heil", Psalm XXXIII: 17. "Jehovah heeft geen lust aan de sterkte des Paards", Psalm CXLVII: 10. "De heilige Israëls zeide: In het vertrouwen zal uw kracht zin; maar gij zeydet: Neen; op het Paard zullen wij vlieden, en op het Snelle zullen wij Rijden", Jes. XXX: 15, 16. "Jehovah zal Jehudah stellen gelijk het Paard der heerlijkheid; beschaamd zullen zijn zij die op paarden Rijden", Zach. X: 3, 4,

5. “*Wee der stad der bloeden, gans vol van leugen, en het Paard binnekend, en de Wagen opspringend; de Ruiters doende opklimmen*”, Nahum III: 1 tot 4. “*Ik zal tegen Tyrus den Koning van Babel toevoeren met Paard, en met Wagen, en met Ruiters; vanwege den overvloed der Paarden zal u hun stof bedekken; vanwege de stem des Ruiters en des Wagens zullen uw muren geschud worden; met de hoeven zijner Paarden zal hij al uw straten vertreden*”, Ezech. XXVI: 7 tot 15; met Tyrus wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van de erkentissen van het ware, hier die erkentissen in de Kerk vervalst, zijnde de paarden van Babel; behalve in andere plaatsen, zoals in Jes. v: 26, 28; Jerem. VI: 22, 23; Hfdst. VIII: 16; Hfdst. XLVI: 4, 9; Hfdst. L: 37, 38, 42; Ezech. XVII: 15; Hfdst. XXIII: 6, 20; Habak. I: 6, 8, 9, 10; Psalm LVXI: 12. Het te gronde gerichte verstand van het Woord wordt ook aangeduid met het rossige, het zwarte, en het vale Paard in hetgeen nu volgt. Dat het Paard het Verstand van het ware vanuit het Woord betekent, is vanuit de verschijningen in de geestelijke Wereld; men zie het Werkje over het WITTE PAARD.

299. *En die daarop zat, had een boog, betekent dat zij de leer van het ware en het goede vanuit het Woord hadden, vanuit welke zij strede tegen de valse en de boze dingen die vanuit de hel zijn, aldus tegen de hel.* Onder Hem die op het witte Paard zat, waarover Apoc. XIX: 13, wordt de Heer ten aanzien van het Woord verstaan, doch onder hem die op dit witte Paard zat, wordt de mens-Engel verstaan ten aanzien van de leer van het ware en het goede vanuit het Woord, aldus vanuit den Heer, eender als onder het heirleger des Heren in den Hemel, *hetwelk den Heer volgde op witte Paarden*, Apoc. XIX: 14. Van Hem die op het witte paard zat, Apoc. XIX, wordt gezegd, dat vanuit Zijn mond uitging een scherp tweesnijdend slagzwaard, opdat Hij daarmee de natiën zou slaan; en met het slagzwaard vanuit Zijn mond wordt aangeduid het Goddelijk Ware des Woords, strijdende tegen de valse en de boze dingen, n. 52, 108, 117; hier wordt echter gezegd dat hij die op dit witte Paard zat, een Boog had, en met den boog wordt de leer aangeduid van het ware en het goede vanuit het Woord, strijdende tegen de boze en de valse dingen: strijden tegen de valse en de boze dingen is eveneens strijden tegen de hellen, omdat de boze en de valse dingen daaruit zijn; en daarom wordt ook dit aangeduid. Dat de Boog in het Woord de strijdende leer in den enen en den anderen zin betekent, kan vaststaan uit deze plaatsen: “*DE PIJLEN van Jehovah zijn scherp, en al Zijn BOGEN gespannen; de hoeven Zijner Paarden zijn geacht evenals steenrotsen*”, Jes. v: 28. “*De Heer heeft Zijn BOOG gespannen zoals een onvriend*”, Klaagl. II: 4. “*Jehovah, Gij rijdt op Uw paarden, Uw BOOG zal ontbloot worden*”, Habak. III: 8, 9. “*Heij gaf de natiën vóór Hem, en deed*

Hem over de koningen heersen; Hij gaf ze zoals stof Zijnen zwaard, zoals een stoppel ZIJN BOOG”, Jes. XL: 2; in deze plaatsen betekent de Boog, omdat over Jehovah of den Heer wordt gehandeld, het Woord, vanuit hetwelk de Heer bij den mens strijdt tegen de boze en de valse dingen. “Ik zal den wagen afsnijden van Efraïm, en het paard van Hierosolyma, en den BOOG des krijg zal afgesneden worden; daarentegen zal Hij den natiën vrede spreken”, Zach. IX: 10. “Zijd spannen hun tong, de BOOG van hen is leugen, en niet waarheid”, Jerem. IX: 3. “Zie, de goddelozen spannen den BOOG, zij bereiden de PIJLEN op hun pees, om in de duisternis te BESCHIETEN de rechten van harte”, Psalm XI: 2. “Zij zullen Jozef verbitteren en BESCHIETEN, de BOOGSCHUTTERS zullen hem haat toedragen, maar hij zal zitten in de stevigheid zijns BOOGS door de handen van den Sterke Jakobs”, Gen. XLIX: 23, 24. “Rust uw slagorde tegen Babel, gij allen die den BOOG spant, schiet in haar, en spaart den PIJL niet, omdat zij tegen Jehovah heeft gezondigd, “Jerem. I: 14, 29. “David weeklaagde over Schaul, om den zonen van Jehudah den BOOG te leren, II Sam. I: 17; in die Weeklagen wordt gehandeld over den strijd van het ware tegen de valse dingen. “Jehovah Zebaoth zeide: Zie, Ik verbrekende den BOOG van Elam, het beginsel zijner sterkte”, Jerem. XLIX: 35. “Jehovah heeft mij gesteld tot een uitgezuiverden PIJL; in Zijn PIJLKOKER heeft Hij mij verborgen”, Jes. XLIX: 2. “Ziet, de erfenis van Jehovah, de zonen; gezegend bij die zijn PIJLKOKER met hen gevuld heeft, Psalm CXXVII: 3, 4, 5; de zonen betekenen hier als elders de ware dingen der leer. “In Schalem zal de tabernakel van Jehovah zijn; daar heeft Hij de pezen des BOOGS verbroken, het schild, het zwaard, en den krijg”, Psalm LXXVI: 2, 3, 4. “Jehovah zal de oorlogen doen ophouden, Heij zal den BOOG verbreken, de spies aan twee slaan, de wagenen met vuur verbranden”, Psalm XLVI: 10; Ezech. XXXIX: 8, 9; Hoschea II: 17. In die plaatsen betekent de Boog de leer van het ware, strijdende tegen de valse dingen, en in den tegengestelden zin de leer van het valse, strijdende tegen de ware dingen; vandaar betekenen de pijlen en de werpspiesen de ware of de valse dingen. Aangezien de Oorlog in het Woord den geestelijken Oorlog betekent, betekenen derhalve de Oorlogswapenen, zoals het Zwaard, de Speer, het ronde Schild, het lange Schild, de Boog, de Pijlen, zulke dingen als van dien oorlog zijn.

300. En hem is een kroon gegeven, betekent het onderscheidingsteken van zijn strijd. Dat de Kroon het onderscheidingsteken van den strijd is, is omdat in de oude tijden de koningen in de veldslagen kronen droegen, zoals kan vaststaan uit de Historische dingen, en voor een deel uit II Sam. I: 10, waar de man tot David zeide aangaande Schaul, dat hij, toen Schaul in den slag ging sterven, de Kroon nam welke op diens hoofd was, en de armbanden welke op diens

arm waren: voorts ook uit de dingen die aangaande den Koning van Rabbath en David worden vermeld in 11 Sam. xii: 29, 30. En omdat de Verzoeking en geestelijke gevechten zijn, welke de Martelaren doorstonden, werden hun derhalve als onderscheidingsteken der overwinning kronen gegeven, n. 103. Hieruit blijkt, dat met de kroon hier het onderscheidingsteken van hun strijd wordt aangeduid; en daarom volgt ook: *en hij ging uit, overwinnende, en opdat hij overwonne.*

301. *En hij ging uit, overwinnende, en opdat hij overwonne, betekent de overwinning op de valse en de boze dingen tot in het eeuwige.* Dat er gezegd wordt “overwinnende, en opdat hij overwonne”, is omdat hij die in de geestelijke gevechten, zijnde de verzoeking, overwint in deze wereld, overwint tot in het eeuwige, want de hellen kunnen niet iemand aanvallen die overwonnen heeft.

302. *En toen Het geopend had het tweede zegel, betekent uit den Heer het onderzoek van hen over wie het Laatste Gericht gehouden zal worden, ten aanzien van de staten des levens van hen.* Hier worden eerdere dingen aangeduid als eerder in n. 295, met het onderscheid waarover wordt gehandeld in hetgeen volgt.

303. *En ik hoorde het tweede Dier zeggen, betekent volgens het Goddelijk Ware des Woords, zoals boven n. 296.*

304. *Kom, en zie toe; dat dit betekent de openbaring aangaande de tweeden in de volgorde,* kan vaststaan uit hetgeen boven in n. 297 is ontvouwd, maar daar aangaande de eersten in de volgorde, hier echter aangaande de tweeden.

305. *En een ander Paard ging uit, rossig, betekent het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het goede, en vandaar ten aanzien van het leven bij dezen.* Met het Paard wordt het verstand van het Woord aangeduid, n. 298; en met rossig wordt aangeduid het te gronde gerichte goede; dat van de witte kleur wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, omdat zij is vanuit het licht van de Zon des Hemels, en van de rode kleur wordt gesproken met betrekking tot de goede dingen, omdat zij is vanuit het vuur van de Zon des Hemels, zie men boven in n. 167, 231: dat echter van het rossige wordt gesproken met betrekking tot het te gronde gerichte goede, is omdat onder het Rossige het helse Rode wordt verstaan, hetwelk is vanuit het vuur der hel, zijnde de liefde van het boze; het rossige, hetwelk het helse rode is, is lelijk en afschuwelijk, omdat niets levends daarin is, maar alles dood; vandaar is het, dat met het rossige Paard wordt aangeduid het verstand van het Woord, te gronde gericht ten aanzien van het goede: dit kan eveneens vaststaan uit de beschrijving ervan, *dat hem gegeven werd den vrede te nemen van de aarde, opdat zij elkander zouden doden,* zoals volgt: ook zeide het tweede

Dier, hetwelk een kalf gelijk was, waarmede het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de aandoening wordt aangeduid, n. 24: *Kom, en zie toe*, en toonde aldus dat er geen aandoening van het goede, aldus geen goede bij hen was. Dat het Rode wordt gezegd van de liefde, zowel van de goede als van de boze, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *“Die in den wijn zijn bekleedsel wast, in het bloed der druiven zijn mantel, ROOD van ogen door den wijn, en wit van tanden door de melk”*, Gen. XLIX: II, 12; deze dingen aangaande den Heer. *“Wie is deze die komt vanuit Edom, ROOD naar het kleed, en het kleed zoals van een die in de wijnpers treedt”*, Jes. LXIII: I, 2; ook aangaande den Heer. *“De Nazireërs witter dan de sneeuw, blanker dan de melk, zij waren RODER ten aanzien van de beenderen dan roodflonkerende gemmen”*, Klaagl. IV: 7; in deze plaatsen wordt van het rode gesproken met betrekking tot de liefde van het goede; in de volgende plaatsen met betrekking tot de liefde van het boze: *“Het schild is ROOD gemaakt, en de mannen PURPERROOD, in het vuur der fakkelen hun wagens, hun gedaante zoals van een fakkel”*, Nahum II: 3, 4. *“Indien uw zonden waren zoals SCHARLAKEN, zij zullen wit worden zoals de sneeuw; indien zij ROOD waren zoals PURPER, zij zullen zijn zoals wol”*, Jes. I: 18. Ook wordt niet iets anders aangeduid met den *Rossigen Draak*, Apoc. XII: 3, en met *het Rossige Paard, staande tussen de mirten*, Zach. I: 8. Van eendere dingen wordt gesproken met betrekking tot de kleuren die vanuit het rode trekken, zoals met betrekking tot Scharlaken en Purper.

306. *En dien die daarop zat, werd gegeven den vrede te nemen van de aarde, betekent de weggenomen naastenliefde, geestelijke zekerheid, en inwendige rust.* Met den Vrede worden alle dingen in een samenvatting aangeduid welke uit den Heer zijn, en vandaar alle dingen des Hemels en der Kerk; en in die dingen de gezegendheden des levens; deze dingen zijn des Vredes in den hoogsten of binnensten zin. Dat de Vrede is de Naastenliefde, de geestelijke Zekerheid, en de inwendige Rust, volgt daaruit, want wanneer de mens in den Heer is, is hij in den vrede met den naaste, zijnde de Naastenliefde; in de bescherming tegen de hellen, zijnde de geestelijke Zekerheid; en wanneer hij is in den vrede met den naaste, en in de bescherming tegen de hellen, zo is hij in de inwendige Rust wat betreft de boze en de valse dingen: daar dus al deze dingen vanuit den Heer zijn, kan het vaststaan wat in het algemeen en in het bijzonder met den Vrede wordt aangeduid in de volgende plaatsen: *“Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, op Wiens schouder het Oppergezag is; Zijn Naam zal genoemd worden God, Held, Vader der eeuwigheid, VORST DES VREDES: aan Hem die het oppergezag en den VREDE vermenigvuldigt, zal er geen einde zijn*, Jes. IX: 5, 6. *“Jezus zeide: VREDE laat Ik u, MIJN VREDE*

geef ik u”, Joh. xiv: 27. “Jezus zeide: Deze dingen heb Ik gesproken opdat gij in MIJ VREDE hebt”, Joh. xvi: 33. “In Zijn dagen zal de gerechte bloeien, en veel VREDE”, Psalm LXXII: 3, 7. “Dan zal Ik een verbond des VREDES sluiten”, Ezech. xxxiv: 25, 27; Hfdst. xxxvii: 25, 26; Malach. ii: 4, 5. “Hoe verkwikkelijk zijn op de bergen de voeten van hem die Evangeliseert, die den VREDE doet horen, die tot Zion zegt: Uw Koning regeert”, Jes. lii: 7. “Jehovah zegene u, en verheffe Zijn aangezichten over u, en geve u VREDE”, Num. vi: 24, 25, 26. “Jehovah zegene Zijn volk in den VREDE”, Psalm xxix: ii. “Jehovah zal in den VREDE mijn ziel verlossen”, Psalm lv: 19. “Het werk van Jehovah is VREDE, en de arbeid der gerechtigheid RUST, en ZEKERHEID tot in het eeuwige: opdat zij wonen in den tabernakel des VREDES, en in de tenten der ZEKERHEID, en in de kalme RUSTEN”, Jes. xxxii: 17, 18. “Jezus zeide tot de zeventig die Hij uitzond: In wat huis gij zult zijn ingegaan, zegt eerst: VREDE zij den huize; en indien aldaar een zoon des VREDES is, zo zal uw VREDE op hem rusten”, Lukas x: 5, 6; Matth. x: 12, 13, 14. “De ellendigen zullen de aarde bezitten, en zich verlustigen over de veelheid des VREDES: zie het rechte; zo is het laatste voor den man VREDE”, Psalm xxxvii: ii; 37. “Zacharius, profeterende, zeide: De opgang vanuit het hoge is verschenen om onze voeten te richten tot den weg des VREDES”, Lukas i: 78, 79. “Wijk af van het boze, en doe het goede, zoek den VREDE, en achtervolg dien”, Psalm xxxiv: 15. “Veel VREDE hebben zij die Mijn wet liefhebben”, Psalm cxix: 165, 166. “Och, dat gij naar Mijn geboden geluisterd hadt, zo zou uw VREDE zoals een rivier zijn: er is niet VREDE, zegt Jehovah voor de goddelozen”, Jes. xlviii: 18, 22. “Jehovah zal VREDE spreken tot Zijn volk: de Gerechtigheid en de VREDE zullen elkander kussen”, Psalm lxxxv: 9, ii. “Er is niet VREDE in mijn beenderen vanwege non zonde”, Psalm xxxviii: 4. “Hij heeft mij verzadigd met bitterheden; verwijderd is van den VREDE mijn ziel, ik heb het goede vergeten”, Klaagl. iii: 15, 17; behalve in vele andere plaatsen, waaruit men kan zien dat de bovengezegde dingen onder den Vrede worden verstaan: houd het gemoed in den geestelijken Vrede, en gij zult het helder zien; evenzo in deze plaatsen: Jes. xxvi: 12; Hfdst. liii: 5; Hfdst. liv: 10, 13; Jerem. xxxiii: 6, 9; Hagg. ii: 9; Zach. viii: 16, 19; Psalm iv: 7, 8, 9; Psalm cxx: 6, 7; Psalm cxxii: 6, 7, 8, 9; Psalm cxxviii: 5, 6; Psalm cxlvii: 14. Dat de Vrede dat is wat het binnenst al het goede met gezegendheid aandoet, zie men in het werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, n. 284 tot 290.

307. *Opdat zij elkander zouden doden, betekent de ingekankerde haatgevoelens, de bestokingen uit de hellen, en de inwendige onrusten.* Deze dingen worden aangeduid, aangezien met den vrede nemen wordt aangeduid de naastenliefde, de geestelijke zekerheid, en de inwendige rust wegnemen, en aangezien met

het rossige paard wordt aangeduid het verstand van het Woord, te gronde gericht ten aanzien van het goede; want die dingen zijn er, wanneer er niet langer het goede is; en niet langer is er het goede, wanneer niet geweten wordt wat het goede is. Dat er ingekankerde haatgevoelens zijn wanneer er geen naastenliefde is, voorts bestokingen uit de hellen, wanneer er geen geestelijke zekerheid is, en dat er inwendige onrusten zijn, wanneer er geen rust is van de boze dingen en de begerigheden ervan, is duidelijk; doch deze dingen zijn er na den dood, indien niet in de wereld. Dat doden die dingen betekent, staat vast uit de betekenis van den groten degen, waarover nu wordt gehandeld in hetgeen volgt.

308. *En hem werd een grote degen gegeven, betekent de vernietiging van het ware door de valse dingen van het boze.* Dat het zwaard, de grote degen, en het slagzwaard betekenen het ware strijdende tegen de valse dingen en die vernietigende, en in den tegengestelden zin het valse strijdende tegen de ware dingen en die vernietigende, zie men boven in n. 52; hier betekent de grote degen de valse dingen van het boze vernietigende de ware dingen van het goede. Zij worden de valse dingen van het boze geheten, omdat er valse dingen van het niet-boze zijn, en deze vernietigen de ware dingen niet, maar gene doen het. Dat dit met den groten degen wordt aangeduid, blijkt hieruit dat terstond daarop het zwarte Paard werd gezien, waarmede wordt aangeduid het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het ware, en het ware wordt niet te gronde gericht dan alleen door het boze.

309. *En toen Het geopend had het derde zegel, betekent uit den Heer het onderzoek van hen over wie het Laatste Gericht zal zijn, ten aanzien van de staten des levens van hen.* Eendere dingen worden hiermede aangeduid als eerder in n. 295, met een onderscheid waarover in hetgeen volgt wordt gehandeld.

310. *En ik hoorde het derde Dier zeggen, betekent volgens het Goddelijk Ware des Woords, zoals boven n. 296.*

311. *Kom, en zie toe, dat dit de openbaring aangaande de derden in de orde betekent,* kan vaststaan uit hetgeen boven in n.297 is ontvouwd, maar daar aangaande de eersten in de orde, hier echter aangaande de derden.

312. *En ik zag, en zie, een zwart Paard, betekent het verstand van het Woord te gronde gericht ten aanzien van het ware, aldus ten aanzien van de leer bij dezen.* Dat het Paard het verstand van het Woord betekent, is boven getoond; dat het zwarte het niet-ware, aldus het valse betekent, is omdat zwart tegengesteld is aan wit, en van het witte wordt gesproken met betrekking tot het ware, n. 167, 231, 232; het witte trekt ook zijn ontstaan vanuit het licht, en het zwarte vanuit de duisternis, aldus vanuit de afwezigheid van het licht, en

het licht is het ware: maar in de geestelijke Wereld is de zwartheid vanuit tweevoudigen oorsprong; de ene is vanuit de afwezigheid van het vlammig licht, welk licht is bij hen die in het Hemels Rijk des Heren zijn; en het andere is vanuit de afwezigheid van het blinkend witte licht, welk licht is bij hen die in het Geestelijk Rijk des Heren zijn; deze zwartheid betekent iets eenders als de duisternis, gene echter iets eenders als de donkerheid; die zwartheden verschillen van elkander; de ene is afschuwelijk, de andere niet zozeer; evenzo de valsheden welke zij betekenen; in de afschuwelijke zwartheid verschijnen zij die duivels worden genoemd; zij verafschuwen ook het ware zoals de oehoe's het licht der zon; in de niet zo afschuwelijke zwartheid echter verschijnen zij die satans worden genoemd; dezen verafschuwen het ware niet, maar zijn er afkerig van, en daarom kunnen dezen worden vergeleken met nachtuilen, terwijl eerstgenoemden met oehoe's kunnen worden vergeleken. Dat zwart in het Woord wordt gezegd van het valse, kan uit deze plaatsen vaststaan: *“De nazireërs waren witter dan de sneeuw, verduisterd is vanwege de Zwartheid hun vorm”*, Klaagl. iv: 7, 8. *“Over de Profeten zal de dag zwart worden”*, Micha III: 6. *“Ten dage als gij in de hel zult nederdalen, zal Ik den Libanon over u Zwartmaken”*, Ezech. xxxi: 15. *“De zon werd Zwart zoals een haren zak”*, Apoc. vi: 12. *“De zon, de maan, en de sterren werden zwart”*, Jerem. iv: 27, 28; Ezech. xxxii: 7; Joël II: 10; Hfdst. III: 15, en elders. Dat het derde Dier het zwarte Paard toonde, was omdat hetzelfde een aangezicht zoals een mens had, waarmede het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de wijsheid werd aangeduid, n. 243; en daarom toonde dit Dier dat er niet langer enig ware der wijsheid was bij hen die in de derde orde waren.

313. *En die daarop zat, had een weegschaal in zijn hand, betekent de schatting van het goede en het ware, zodanig als die bij dezen zijn.* Met de weegschaal in de hand wordt de schatting van het ware en het goede aangeduid; alle maten, voorts alle gewichten immers in het Woord betekenen de schatting van de zaak waarover wordt gehandeld. Dat de maten en de gewichten zulke dingen betekenen, blijkt uit het volgende bij Daniël: *“Er verscheen een schrift vóór Beltschazar, den Koning van Babel, toen hij wijn dronk uit de vaten van goud en zilver genomen vanuit den Hierosolymitaansen Tempel: Mene, Mene, Thekel, Perizin, dat is, Geteld, Geteld, Gewogen, Gedeeld; waarvan de uitlegging deze is Mene, God heeft uw Koninkrijk geteld en heeft het voleind; Thekel, gij zijt in de weegschaal gewogen en ontoereikend bevonden; Perez, het Koninkrijk is verdeeld, en is den Meed en den Pers gegeven”*, v: 1, 2, 25, 26, 27, 28; met drinken uit de vaten van goud en zilver van den Hierosolymitaansen Tempel, en tegelijk andere goden vereren, wordt de ontwijding van het goede en het

ware aangeduid, zoals ook met Babel; met mene of tellen, wordt aangeduid het hoedanige ervan kennen ten aanzien van het ware; met thekel of wegen, wordt aangeduid het hoedanige ervan kennen ten aanzien van het goede; met perez of verdelen wordt verstrooien aangeduid. Dat het hoedanige van het ware en het goede wordt aangeduid met maten en met weegschalen in het Woord, blijkt bij Jesaja: “*Wie heeft de wateren met de vuist gemeten, en van de hemelen met de span de maat genomen, en heeft in een drieling het stof der aarde begrepen, en de bergen gewogen in een waag, en de heuvelen in een weegschaal*”, xl: 12. En in de Apocalyps: “*De Engel mat den muur van de heilige Hierosolyma, honderd vier en veertig ellen, zijnde de maat eens mensen, dat is, eens Engels*, xxi: 17.

314. *En ik hoorde een stem in het midden van de vier Dieren, zeggende, betekent de Goddelijke bewaking van het Woord uit den Heer.* Dat de vier Dieren of de Cherubim het Woord uit eersten in laatsten betekenen, en de bewakingen opdat niet de innerlijke ware en goede dingen ervan verkracht worden, zie men boven in n. 239; en omdat die bewakingen uit den Heer zijn, werd derhalve de stem gehoord in het midden van de vier Dieren; onder “in het midden ervan” wordt het Woord verstaan ten aanzien van den inwendigen geestelijken zin, dien de Heer bewaakt; dat de bewaking wordt aangeduid, blijkt uit hetgeen de stem zeide: *Een maatje tarwe voor een penning, en drie maatjes gerst voor een penning; en beschadig de olie en den wijn niet*, waarmede wordt aangeduid: omdat de schatting van het goede en het ware zo nietig is dat het er nauwelijks een is, zal daarin worden voorzien dat de heilige goede en ware dingen, welke innerlijk in het Woord schuilen, niet verkracht en ontwijfd worden; en hierin wordt door den Heer voorzien daardoor dat zij ten slotte niet enig goede, en vandaar ook niet enig ware weten, maar louter het boze en het valse; want zij die de goede en de ware dingen weten, kunnen ze verkrachten, ja zelfs ontwijden, niet echter zij die ze niet weten. Dat dit de Goddelijke Voorzienigheid tot het bewaken van het Woord is, zie men in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID, n. 221 tot 233, n. 257 einde, n. 258 begin.

315. *Een maatje tarwe voor een penning, en drie maatjes gerst voor een penning, betekent omdat de schatting van het goede en het ware zo nietig is, dat het er nauwelijks een is.* Deze dingen worden aangeduid, omdat met het Maatje, hetwelk een maat en een afgemeten hoeveelheid was, het hoedanige wordt aangeduid, zoals boven in n. 314; met de tarwe en de gerst wordt het goede en het ware aangeduid; en met een penning, zijnde de kleinste munt, een zo nietige schatting, dat het er nauwelijks een is: dat gezegd wordt drie

maatjes gerst, is omdat drie alles betekent, en daarvan gesproken wordt met betrekking tot het ware, n. 505. Dat de Tarwe en de Gerst het goede en het ware betekenen, hier het goede en het ware der Kerk vanuit het Woord, is omdat alle dingen welke van het Veld (of Akker) en van den Wijngaard zijn, zulke dingen betekenen als der Kerk zijn, ter oorzake hiervan dat het Veld de Kerk betekent ten aanzien van het goede en van het ware daaruit, en de Wijngaard de Kerk ten aanzien van het ware en van het goede daaruit; en daarom verstaan de Engelen, die alle dingen geestelijk doorvatten, waar die dingen in het Woord worden vermeld, niet iets anders; zoals het volgende bij Joël: *“Het Veld is verwoest, het land treurt, omdat het Koren verwoest is; de Most is verdroogd, de Olie is flauw, de Akkerlieden zijn beschaamd, de Wijngaardeniers huilen, over de Tarwe en de Gerst, deswege dat de Oogst des Velds is vergaan,* 1: 10, 11, 12; al deze dingen betekenen zulke dingen als der Kerk zijn. Dat de Tarwe en de Gerst het goede en het ware der Kerk betekenen, kan men uit deze plaatsen zien: *“Johannes aangaande Jezus, dat Hij de TARWE in de schuur zal verzamelen, en het kaf met vuur verbranden”,* Matth. III: 11; 12. *“Jezus zeide: Laat het onkruid en de TARWE tezamen opgroeien, en in den tijd des oogstes zal Ik tot de maaiers zeggen: Verzamelt eerst het Onkruid om te verbranden, vergadert echter de TARWE in Mijn schuur”,* Matth. XIII: 24 tot 30. *“Voleinding en beslissing heb ik gehoord van Jehovah God; hij werpt er de gemeten TARWE in, en de uitgelezen GERST; aldus onderricht Hij hem tot het gericht, zijn God leert hem”,* Jes. XXVIII: 21 tot 26. *“Jehovah zal u heenleiden tot een land van TARWE en GERST,* Deut. VIII: 7, 8; het land van tarwe en gerst is hier het land Kanaän, waarmede de Kerk wordt aangeduid. *“Zij zullen komen en zingen in de hoogte Zions, en toevloeien tot het goede van Jehovah, tot de TARWE en den most”,* Jerem. XXXI: 12. *“Jehovah zal u verzadigen met het VETTE DER TARWE”,* Deut. XXXII: 13, 14; Psalm LXXXI: 14, 17; Psalm CXLVII: 12, 13, 14. Jehovah zeide tot den Profeet Ezechiël *dat hij maken zou een koek van GERST, gemengd met drek, en dien eten,* IV: 12, 15, en tot den Profeet Hoschea *dat hij een overspelige zou nemen, die hij zich verwierf voor een homer GERST, en een halven homer GERST,* III 1, 2, welke dingen door die Profeten zijn gedaan om de vervalsingen van het ware in de Kerk uit te beelden; de Gerst immers zijn de ware dingen, en de Gerst gemengd met drek zijn de vervalste en ontwijde ware dingen; de overspelige vrouw betekent ook het vervalste ware, n. 134.

316. *En beschadig de olie en den wijn niet, betekent dat er uit den Heer in wordt voorzien dat de heilige goede en ware dingen, welke innerlijk in het Woord schuilen, niet verkracht en ontwijd worden.* Met de olie wordt het goede der liefde aangeduid, en met den wijn het ware vanuit het goede; aldus wordt met

de olie het heilig goede aangeduid, en met den wijn het heilig ware; dat er uit den Heer in wordt voorzien dat zij niet verkracht en ontwijfd worden, wordt aangeduid met “beschadig niet”; dit werd immers gehoord uit het midden der vier Dieren, aldus uit den Heer, n. 314; hetgeen uit den Heer wordt gezegd, daarin wordt eveneens uit Hem voorzien; dat daarin wordt voorzien, zie men boven in n. 314 en 255. Dat de Olie het goede der liefde betekent, zal men beneden in n. 778, 779 zien; dat echter de Wijn het ware vanuit dat goede betekent, staat vast uit de volgende plaatsen: *“Alle gij dorstigen, gaat tot de wateren, en die geen zilver heeft, gaat, koopt, en eet, en koopt zonder zilver WIJN en melk”*, Jes. LV: 1. *“Het zal te dien dage geschieden, de bergen zullen van MOST druipen, en de heuvelen van melk vloeien”*, Joël III: 18; Amos IX: 13, 14. *“Weggenomen is de vreugde vanuit Carmel, en in de WIJNGAARDEN wordt niet gezongen, de WIJN wordt in de wijnpers niet getreden, Ik heb de bedad doen ophouden”*, Jes. XVI: 10; Jerem. XLVIII: 32, 33; met Carmel wordt de geestelijke Kerk aangeduid, omdat daar wijngaarden waren. *“Huilt, alle gij WIJNDRINKERS, om den MOST, dewijl hij van uw mond is afgesneden; de WIJNGAARDENIERS, huilen”*, Joël I: 5, 10, 11; bijna eendere dingen in Hoshea IX: 2, 3; Zefan. I: 13; Klaagl. II: 11, 12; Micha VI: 15; Amos V: 11; Jes. XXIV: 6, 7, 9, 10. *“Hij wast in den WIJN zijn bekleedsel, en in het BLOED DER DRUIVEN zijn mantel; rood van ogen door den WIJN”*, Gen. XLIX: 11; deze dingen aangaande den Heer; en de Wijn betekent het Goddelijk Ware. Vandaar is het, dat het Gewijde Avondmaal door den Heer is ingesteld, waarin het Brood den Heer betekent ten aanzien van het Goddelijk Goede, en de Wijn den Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, en bij de opnemenden betekent het Brood het heilig goede, en de Wijn het heilig ware, uit den Heer: en daarom zeide Hij: *“Ik zeg u, dat Ik van nu aan niet zal drinken van dit GEWAS DES WIJNSTOKS, tot op dien dag wanneer Ik met u hetzelfde zal drinken in het Koninkrijk Mijns Vaders*, Matth. XXVI: 29; Lukas XXII: 18. Omdat het Brood en de Wijn die dingen betekenden, deswege *bracht ook Malchizedech, uitgaande Abram tegemoet, voort BROOD en WIJN; en deze was een Priester Gods den Allerhoogste, en hij zegende Abram*, Gen. XIV: 18, 19. Met het SPIJSOFFER en het DRANKOFFER in de slachtoffers werden eendere dingen aangeduid, waarover in Exod. XXIX: 40; Levit. XXIII: 12, 13, 18, 19; Num. XV: 2 tot 15; Hfdst. XXVIII: 6, 7, 18 tot het einde; Hfdst. XXIX: 1 tot 7 en vervolg; het Spijsoffer was uit meel van tarwe; vandaar in de plaats van het brood; en het Drankoffer was uit wijn. Hieruit kan vaststaan wat wordt aangeduid met deze woorden des Heren: *“Niet doet men NIEUWEN WIJN in oude zakken, maar men doet den WIJN in nieuwe zakken, en beide tezamen worden behouden,”* Matth. IX: 17; Lukas V: 37, 38;

de nieuwe Wijn is het Goddelijk Ware van het Nieuwe Testament, aldus van de Nieuwe Kerk; en de oude Wijn is het Goddelijk Ware van het Oude Testament, aldus van de Oude Kerk. Iets eenders wordt aangeduid met deze woorden des Heren op de bruiloft te Kana in Galilea: *“Elk man zet eerst den goeden WIJN op, en wanneer men wel gedronken heeft, alsdan den minderen; Gij hebt den goeden WIJN tot nu toe bewaard”*, Joh. II: 1 tot 10. Iets eenders wordt ook met den wijn aangeduid in des Heren gelijkenis aangaande den door rovers gewonde: *Dat de Samaritaan OLIE en WIJN in zijn wonden goot*, Lukas X: 33, 34; want onder den door rovers gewonde worden diegenen verstaan die geestelijk door de Joden gewond zijn met boze en valse dingen, aan wie de Samaritaan hulp verleent door olie en wijn in zijn wonden te gieten, dat is, door het goede en het ware te leren, en voor zoveel als hij kon, te genezen. Het Heilig Ware wordt ook elders in het Woord met Most en Wijn aangeduid, zoals in Jes. I: 21, 22; Hfdst. XXV: 6; Hfdst. XXXVI: 17; Hoschea VII: 4, 5, 14; Hfdst. XIV: 6, 7, 8; Amos II: 8; Zach. IX: 15, 17; Psalm CIV: 14, 15, 16. Vandaar is het dat met den WIJNNGAARD in het Woord de Kerk wordt aangeduid welke in de ware dingen uit den Heer is. Dat de Wijn het heilig ware betekent, kan ook vaststaan uit den tegengestelden zin ervan, waarin deze het vervalste en ontwijde ware betekent, zoals in deze plaatsen: *“Hoererij, WIJN en MOST, nam het hart in beslag; hun WIJN is geweken, door te hoereren hebben zij gehoereerd”*, Hoschea IV: 11, 17, 18; de hoererij betekent de vervalsing van het ware, evenzo hier de wijn en de most. *“De beker is in de hand van Jehovah, en Hij heeft met WIJN gemengd, Hij heeft gevuld met het gemengde, en uitgegoten; en alle goddelozen der aarde zullen zijn droesem uitzuigen, drinken*, Psalm LXXV: 9. *“Een beker van goud was Babel in de hand van Jehovah, dronken makende de algehele aarde; van haar WIJN hebben de natiën gedronken; daarom zijn zij dol geworden”*, Jerem. LI: 7. *Babylon is gevallen, omdat zij vanuit den WIJN des toorns harer hoererij alle natiën heeft gedrenkt: indien iemand het beest aanbidt, hij zal drinken vanuit den WIJN des toorn Gods, gemengd met louteren in den beker des toorns Gods”*, Apoc. XIV: 8, 9, 10. *“Vanuit den WIJN des toorns harer hoererij heeft Babylon alle natiën gedrenkt”*, Apoc. XVIII: 3. *“Het grote Babylon is gedacht geworden vóór God; om haar te geven den beker van den WIJN der woede des toorns Gods*, Apoc. XVI: 19. *“Dronken geworden van den WIJN harer hoererij zijn zij die de aarde bewonen”*, Apoc. XVII: 1, 2. Met den WIJN dien Beltschazar den koning van Babel, en zijn rijksgroten, en vrouwen-echtgenoten, en bijwijken dronken uit de vaten van den Hierosolymitaansen Tempel, en waarbij zij tegelijk de goden van goud, zilver, brons, ijzer, hout en steen prezen, Daniël v: 2 tot 5, wordt ook niet iets anders aangeduid dan het ontwijde heilig Ware des

Woords en der Kerk, en daarom werd er toen op den wand geschreven, en werd de Koning in dien nacht gedood, Vers 25, 30. Met den Wijn wordt het vervalste Ware ook aangeduid in Jes. v: 11, 12, 21, 22; Hfdst. xxviii: 1, 3, 7; Hfdst. xxix: 9, 10; Hfdst. lvi: 11, 12; Jerem. xiii: 12, 13; Hfdst. xxiii: 9, 10. Iets eenders wordt aangeduid door het Drankoffer hetwelk zij plengden voor de afgoden, Jes. lxxv: 11; Hfdst. lvii: 6; Jerem. vii: 18; Hfdst. xliv: 17, 18, 19; Ezech. xx: 28; Deut. xxxii: 38. Dat de Wijn het Heilig Ware betekent, en in den tegengestelden zin het ontwijde ware, is vanuit de overeenstemming; de Engelen immers, die alle dingen geestelijk doorvatten, verstaan niet iets anders wanneer door den mens wijn in het Woord wordt gelezen; een zodanige overeenstemming is er tussen de natuurlijke denkingen der mensen, en tussen de geestelijke denkingen der Engelen: iets eenders is het geval met den Wijn in het Gewijde Avondmaal; vandaar is het dat door het Gewijde Avondmaal de binnenleiding in den Hemel geschiedt, n. 224 aan het einde.

317. *En toen Het geopend had het vierde zegel, betekent uit den Heer het onderzoek van hen over wie het Laatste Gericht zal zijn, ten aanzien van de staten huns levens, zoals boven n. 295, 302, met het onderscheid waarover gehandeld wordt in hetgeen volgt.*

318. *Hoorde ik de stem van het vierde Dier zeggen, betekent volgens het Goddelijk Ware des Woords, zoals boven n. 296, 303.*

319. *Kom, en zie toe; dat dit de openbaring betekent aangaande de vierden in de orde, staat vast uit hetgeen boven in n. 297 is ontvouwd; maar daar aangaande de eersten in de orde, hier aangaande de vierden.*

320. *En ik zag, en zie, een vaal Paard, betekent het verstand van het Woord te gronde gericht zowel ten aanzien van het goede als ten aanzien van het ware. Met het Paard wordt het verstand van het Woord aangeduid, n. 298; en met het vale wordt het niet-levenskrachtige aangeduid: het niet-levenskrachtige in het Woord hebben zij die niet in de goede dingen des levens vanuit de ware dingen der leer zijn; het Woord wordt immers in den zin der letter niet verstaan zonder leer, en de leer wordt niet doorvat zonder het leven volgens die; de oorzaak hiervan is deze, dat het leven volgens de leer, welke vanuit het Woord is, het geestelijk gemoed opent, en in hetzelfde het licht vanuit den Hemel invloeit en verlicht, en te doorvatten geeft; dat het aldus is, weet diegene niet die de ware dingen der leer weet, en toch niet volgens die dingen leeft. Dat het vierde Dier het vale Paard toonde, is omdat dat Dier een vliegende Arend gelijk was, en daarom derhalve het Goddelijk Ware des Woords ten aanzien van de erkentissen en het verstand daaruit werd aangeduid, n. 244; en daarom toonde het dat bij degenen die nu werden*

gezien, niet enige erkentnissen van het goede en het ware vanuit het Woord, noch het verstand ervan waren; en omdat zij zodanig zijn, verschijnen zij in de geestelijke wereld vaal, zoals zij die zonder leven zijn.

321. *En die daarop zat, had den naam de dood, en de hel volgde met hem, betekent de uitblussing van het geestelijk leven en vandaar de verdoemenis.* Met den dood wordt hier de geestelijke dood aangeduid, zijnde de uitblussing van het geestelijk leven; en met de hel wordt de verdoemenis aangeduid, welke dien dood volgt. Elk mens heeft weliswaar vanuit de schepping, en vandaar vanuit de geboorte, het geestelijk leven, maar dat leven wordt uitgeblust wanneer God, de heiligheid des Woords, en het eeuwige leven wordt ontkend; het wordt uitgeblust in den wil, maar het blijft achter in het verstand, of liever, in het vermogen van verstaan; door dit wordt de mens van de beesten onderscheiden. Aangezien de dood de uitblussing van het geestelijk leven betekent, en de hel de verdoemenis daarvandaan, worden derhalve de dood en de hel tegelijk genoemd in enige plaatsen, zoals in deze: “*Vanuit de hand der HEL zal Ik hen verlossen, vanuit den DOOD, zal Ik hen bevrijden: Ik zal uw pest zijn, o DOOD, Ik zal uw ondergang zijn, o HEL*”, Hoschea XIII: 14. “*De snoeren des DOODS hebben mij omgeven; de snoeren der HEL hebben mij omgeven, de strikken des DOODS kwamen mij voor*”, Psalm XVIII: 5, 6; Psalm CXVI: 3. “*Zoals vee zullen zij in de HEL worden gesteld, de DOOD zal hen weiden; de HEL tot habitakel voor hem, maar God zal mijn ziel verlossen vanuit de hand der HEL*”, Psalm XLIX: 15, 16. *Ik heb de sleutels der HEL en des DOODS*, Apoc. I: 18.

322. *En hun werd gegeven de mogendheid van af te slachten over het vierde deel der aarde, betekent de vernietiging van al het goede der Kerk.* Aangezien onder den dood de uitblussing van des mensen geestelijk leven wordt verstaan, en onder de hel de verdoemenis, zo volgt dat onder afslachten hier wordt verstaan het leven van des mensen ziel vernietigen; het leven der ziel is het geestelijk leven: met het vierde deel der aarde wordt al het goede der Kerk aangeduid; de aarde is de Kerk, n. 285. Dat het vierde deel al het goede is, kan niet door iemand worden geweten, tenzij hij weet wat de getallen in het Woord betekenen; de getallen 2 en 4 in het Woord worden gezegd van de goede dingen, en betekenen die; en de getallen 3 en 6 worden gezegd van de ware dingen, en betekenen die; vandaar betekent het vierde deel, of eenvoudigweg het vierde, al het goede, en betekent het derde deel, of eenvoudigweg het derde, al het ware; en daarom wordt met het vierde deel der aarde afslachten hier aangeduid: al het goede der Kerk vernietigen: dat er niet aan hem die op het valse Paard zat, mogendheid werd gegeven om het vierde deel der bewoonbare aarde af te slachten, is duidelijk. Bovendien

betekent vier in het Woord de verbinding van het goede en het ware. Dat deze en gene dingen met vier worden aangeduid, kan weliswaar uit het Woord bevestigd worden, zoals uit de Vier Dieren of Cherubim, Ezech. Hfdst. I, III, x; Apoc. IV; met de Vier Wagens tussen de twee bergen van brons, Zach, VI; met de Vier Hoornen, Zach. II; en met de Vier Hoornen des Altaars, Exod. XXVII: I tot 8; Apoc. IX: 13; met de Vier Engelen staande op de Vier hoeken der aarde, houdende de Vier Winden, Apoc. VII: I; Matth. XXIV: 31: voorts met de ongerechtigheid bezoeken over de Derden en Vierden, Num. XIV: 18; en elders met het Derde en Vierde geslacht; met deze en meer dingen in het Woord, zeg ik, kan het bevestigd worden, dat Vier gezegd wordt van de goede dingen en die dingen betekent, en eveneens de verbinding van het goede en het ware; maar omdat het zonder een uitvoerige ontvouwing van die plaatsen niet blijkt, is het genoeg wanneer wordt aangewezen dat niet iets anders onder Vier en onder het Vierde deel in den Hemel wordt verstaan.

323. *Met het slagzwaard en met den honger en met den dood en door de beesten der aarde, betekent door de valse dingen der leer, door de boze dingen des levens, door de liefde van het eigene, en door de begerigheden.* Dat met het Slagzwaard wordt aangeduid het ware, strijdende tegen de boze en de valse dingen, en die vernietigende, en in den tegengestelden zin het valse, strijdende tegen de goede en de ware dingen, en die vernietigende, zie men boven in n. 52, 108, 117; hier worden dus met het zwaard, omdat gehandeld wordt over de vernietiging van al het goede der Kerk, de valse dingen der leer aangeduid; dat met den Honger de boze dingen des levens worden aangeduid, zal beneden bevestigd worden; dat met den Dood wordt aangeduid des menschen liefde van het eigene, is omdat met den dood de uitblussing van het geestelijk leven wordt aangeduid, en vandaar het natuurlijk leven gescheiden van het geestelijk leven, zoals boven in n. 321; en dit leven is het leven van des menschen liefde van het eigene; vanuit dit leven immers heeft de mens niet iets anders lief dan zich en de wereld, en vandaar eveneens heeft hij lief de boze dingen van elk geslacht, welke vanuit de liefde van dat leven voor hem verkwikkelijk zijn; dat met de Beesten der aarde de begerigheden vanuit die liefde worden aangeduid, zal men beneden in n. 567 zien. Hier zal iets worden gezegd aangaande de betekenis van den honger: de Honger betekent de beroving en de verwerping van de erkentissen van het ware en het goede, opkomende uit de boze dingen des levens; voorts betekent hij de onwetendheid omtrent de erkentissen van het ware en het goede, opkomende uit het gebrek daaraan in de Kerk; en eveneens betekent hij het verlangen om die erkentissen te weten en te verstaan. 1. Dat de honger de beroving en de verwerping van

de erkentissen van het ware en het goede betekent, opkomende uit de boze dingen des levens, en vandaar de boze dingen des levens, kan uit de volgende plaatsen vaststaan: “Door het ZWAARD en den HONGER zullen zij verteerd worden, zodat hun lijk tot spijs zij voor de vogelen der hemelen en voor het BEEST der aarde”, Jerem. XVI: 4. “Deze twee dingen zullen u wedervaren: verwoesting en verbreking, en HONGER en ZWAARD”, Jes. LI: 19. “Zie, Ik doe bezoeking over hen; de jongelingen zullen sterven door het ZWAARD, de zonen en de dochteren zullen sterven door den HONGER”, Jerem. XI: 22. “Geef zijn zonen den HONGER over, en doe ze wegvloeien op de handen des ZWAARDS, opdat de mensen gedood worden met den DOOD”, Jerem. XVIII: 21. “Ik zal tot hen zenden het ZWAARD, den HONGER, en de PEST, en Ik zal hen geven zoals de afgrijselijke vijgen, welke vanwege de boosheid niet kunnen gegeten worden, en Ik zal hen achtervolgen met het ZWAARD, den HONGER, en de PEST, Jerem. XXIX: 17, 18. “Ik zal onder hen zenden het ZWAARD, den HONGER, en de PEST, totdat zij verteerd worden van over de aarde, Jerem. XXIV: 10. “Ik roep voor u vrijheid uit ten ZWAARDE, ten HONGER en ter PEST, en Ik zal u overgeven ter beroering aan alle natiën, Jerem. XXXIV: 17. “Omdat gij Mijn heiligdom verontreinigd hebt, zo zullen een derde deel van u door de PEST sterven, en door den HONGER verteerd worden, en een derde deel zullen door het ZWAARD vallen: wanneer Ik de boze pijlen des HONGERS tot hen zal gezonden hebben, welke ten verderf zullen zijn”, Ezech. V: 11, 12, 16, 17. “Het ZWAARD is buiten, en de PEST en de HONGER van binnen”, Ezech. VII: 15. Om alle boze gruwelen zullen zij door het ZWAARD, door den HONGER, en door de PEST vallen”, Ezech. VI: 11, 12. “Mijn vier boze gerichtten: het ZWAARD, de HONGER, en het boze BEEST, en de PEST zal Ik zenden over Jeruzalem, om vanuit haar af te snijden den mens en het beest”, Ezech. XIV: 13, 15, 21; behalve elders, zoals in Jerem. XIV: 12, 13, 15, 16; Hfdst. XLII: 13, 14, 16, 17, 18, 22; Hfdst. XLIV: 12, 13, 27; Matth. XXIV: 7, 8; Markus XIII: 8; Lukas XXI: 11; met het zwaard, den honger, de pest, en het beest, worden in die plaatsen eendere dingen aangeduid als hier met het slagzwaard, den honger, den dood, en de beesten der aarde; in het Woord is immers een geestelijke zin in de afzonderlijke dingen, waarin het zwaard de vernietiging van het geestelijk leven is door de valse dingen, de honger de vernietiging van het geestelijk leven is door de boze dingen, het beest de vernietiging van het geestelijk leven is door de begeerten van het valse en het boze, en de pest en de dood de volledige uitering, en zo de verdoemenis.

11. Dat de honger betekent de onwetendheid omtrent de erkentissen van het ware en het goede, opkomende uit het gebrek daaraan in de Kerk, staat vast uit verschillende plaatsen in het Woord, zoals in Jes. V: 13; Hfdst. VIII:

19 tot 22; Klaagl. II: 19, Hfdst. v: 8, 9, 10; Amos VIII: II tot 14; Job v: 17, 20, en elders. III. Dat de Honger of het Hongeren betekent het verlangen om de ware en de goede dingen der Kerk te weten en te verstaan, blijkt uit deze dingen: Jes. VIII: 21; Hfdst. XXXII: 6; Hfdst. XLIX: 10; Hfdst. LVIII: 6, 7; I Sam. II: 4, 5; Psalm XXXIII: 18, 19; Psalm XXXIV: 10, II; Psalm XXXVII: 18, 19; Psalm CVII: 8, 9, 35, 36, 37; Psalm CXLVI: 7, Matth. v: 6; Hfdst. XXV: 35, 37, 44; Lukas I: 53; Joh. VI: 35, en elders.

324. *En toen Het geopend had het vijfde zegel, betekent uit den Heer het onderzoek van den staat des levens dergenen die op den dag van het Laatste Gericht gezaligd moesten worden, en intussen bewaard waren.* Dat hier over die wordt gehandeld, blijkt uit hetgeen nu volgt. Doch men moet weten, dat over dezen en eenderen wordt gehandeld in het ganse volgende Twintigste Hoofdstuk, welks ontvouwing men zie van n. 840 tot 874, waaruit blijkt wie zij zijn, en waarom zij bewaard waren.

325. *Zag ik onder het Altaar de zielen dergenen die gedood waren om het Woord Gods, en om de getuigenis welke zij hadden, betekent hen die door de bozen gehaat, met smaad bejegend, en verworpen waren om het leven volgens de ware dingen des Woords, en de erkenning van het Goddelijk Menselijke des Heren, en door den Heer werden behoed opdat zij niet verleid zouden worden.* Onder het Altaar, betekent de lagere aarde, waar zij door den Heer behoed werden; het Altaar betekent den eredienst des Heren vanuit het goede der liefde; met “de zielen dergenen die gedood waren” worden hier niet de martelaren aangeduid, maar zij die gehaat, met smaad bejegend, en verworpen worden, door de bozen in de Wereld der geesten, en die door de drakonisten en de kettters verleid kunnen worden; om het Woord Gods en om de getuigenis welke zij hadden, betekent om het leven volgens de ware dingen des Woords, en om de erkenning van het Goddelijk Menselijke des Heren; de getuigenis wordt in den Hemel aan geen anderen gegeven dan aan hen die het Goddelijk Menselijke des Heren erkennen; het is immers de Heer Die getuigt, en aan de Engelen te getuigen geeft, n. 16; immers, *de getuigenis van Jezus is de geest der profetie*, Apoc. XIX: 10. Aangezien zij onder het Altaar waren, is het duidelijk dat zij door den Heer werden behoed; allen immers die enig leven van naastenliefde hebben geleid, worden door den Heer behoed, opdat zij niet door de bozen gekwetst worden; en na het Laatste Gericht, wanneer de bozen verwijderd zijn, worden zij uit de bewaarplaatsen gehaald, en in den Hemel geheven; ik heb na het Laatste Gericht er meermalen gezien die uit de lagere aarde werden losgelaten en overgebracht in den Hemel. Dat onder de gedoden degenen worden verstaan die verworpen, met smaad bejegend,

en gehaat worden door de bozen in de Wereld der geesten, en die verleid kunnen worden, voorts degenen die de ware dingen verlangen te weten, maar het vanwege de valse dingen in de Kerk niet kunnen, kan vaststaan uit deze plaatsen: *“Jehovah God zeide: Weidt de schapen der DODING, welke bezitters hen DODEN: en Ik heb de schapen der DODING geweid op uwentwil, gij ellendigen der kudde”*, Zach. XI: 4, 5, 7. *“Wij zijn elken dag GEDOOD, wij zijn geacht zoals een kudde der SLACHTING; verlaat ons niet, Jehovah”*, Psalm XLIV: 23, 24. *“Zij die komen zullen, zal Jakob doen wortelen; is hij soms naar de slachting zijner GEDODEN GEDOOD”*, Jes. XXVII: 6, 7. *“Ik heb de stem der dochter Zions gehoord: wee mij, mijn ziel is afgemat van de DODERS”*, Jerem. IV: 31. *“Zij zullen u overleveren in verdrukking, en zullen u DODEN, en gij zult gehaat zijn om Mijns Naams wil”*, Matth. XXIV: 9; Joh. XVI: 2, 3; deze dingen zegt de Heer tot de Discipelen, maar onder de Discipelen worden allen verstaan die den Heer vereren en leven volgens de ware dingen van Zijn Woord; dezen willen de bozen in de Wereld der geesten aanhoudend doden; omdat zij dit echter niet kunnen doen ten aanzien van het lichaam, willen zij het aanhoudend ten aanzien van de ziel; en aangezien zij dit niet kunnen, blaken zij van zulk een haat tegen hen, dat zij niets verkwikkelijkers voelen dan hen boos te doen; hetgeen de oorzaak is dat genen door den Heer worden behoed, en wanneer de bozen in de hel zijn geworpen, hetgeen na het Laatste Gericht geschiedt, worden zij uit hun bewaarplaatsen uitgeleid; maar men zie de ontvouwingen over het Twintigste Hoofdstuk, en aangaande dezen n. 846 daar. Dat doden in het Woord betekent de zielen verderven, hetgeen geestelijk doden is, blijkt uit vele plaatsen daar, zoals eveneens uit deze: Jes. XIV: 19, 20, 21; Hfdst. XXVI: 21; Jerem. XXV: 33; Klaagl. II: 21; Ezech. IX: 1, 6; Apoc. XVIII: 24.

326. *En zij riepen met grote stem; dat dit de smart des harten betekent*, blijkt uit hetgeen nu volgt.

327. *Zeggende: Hoelang, Heer, [Die Heilig en Waar zijt] richt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen, betekent daarover dat het Laatste Gericht uitgesteld wordt, en diegenen niet verwijderd worden die het Woord en het Goddelijke des Heren geweld aandoen.* Hoelang, Heer, richt Gij niet, betekent: waarom wordt het Laatste Gericht uitgesteld; en wreekt Gij niet ons bloed, betekent: waarom worden niet vanuit de gerechtigheid diegenen veroordeeld die hun geweld hebben aangedaan om de erkenning van het Goddelijk Menselijke des Heren, en om het leven volgens de ware dingen van Zijn Woord; met het bloed wordt het hun aangedane geweld aangeduid, n. 379: onder degenen die op de aarde wonen, worden de bozen

in de Wereld der geesten verstaan, voor wie zij behoed waren opdat zij niet gekwetst worden.

328. *En aan een ieder werden witte lange klederen gegeven, betekent dat aan hen werd gegeven de vergemeenschapping en de verbinding met de Engelen die in de Goddelijke ware dingen waren.* De Klederen betekenen de ware dingen, n. 166, en de witte Klederen de echte ware dingen, n. 212; dat deze met de klederen worden aangeduid, is omdat allen in de Hemelen bekleed zijn volgens de ware dingen bij hen, en een ieder heeft een kleed volgens de verbinding met de Engellijke Gezelschappen; en daarom verschijnen zij, wanneer de verbinding gegeven wordt, terstond eender gekleed; vandaar is het dat met aan een ieder werden witte lange klederen gegeven, wordt aangeduid dat aan hen werd gegeven de vergemeenschapping en de verbinding met de Engelen die in de Goddelijke ware dingen waren; Lange Klederen [*Stolae*], Toga's, Mantels betekenen de ware dingen in het gemeen, omdat het de gemene Bekledingen waren. Wie deze betekenis ervan kent, kan de verborgenheden kennen welke in de volgende dingen schuilen; *dat Elia, toen hij Elisa vond, de TOGA op hem wierp*, I Kon. XIX: 19; *dat Elia met zijn TOGA de wateren der Jordaan verdeelde*, II Kon. II: 8; *evenzo Elisa*, II Kon. II: 14. *Dat de toga van over Elia, toen hij werd opgeheven, afviel, en Elisa dezelve opraapte*, II Kon. II: 12, 13; met Elia immers en Elisa werd uitgebeeld de Heer ten aanzien van het Woord, en vandaar betekende hun Toga het Goddelijk Ware des Woords in het gemeen: voorts wat betekende *de Mantel des Efods van Aharon, op welks franjes hemelsblauwe en purperen granaatappelen waren, en schelletjes van goud*, Exod. XXVIII: 31 tot 35; dat deze het Goddelijk Ware in het gemeen betekende, zie men in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven, n. 9825. Eendere dingen worden met de Mantels en de Toga's aangeduid in deze plaatsen: "*Alle vorsten der zee zullen van op hun tronen afdalen, en hun MANTELS afwerpen*", Ezech. XXVI: 16. "*De Schriftgeleerden en de Farizeërs maken, om van de mensen gezien te worden, de franjes hunner MANTELS groot*", Matth. XXIII: 5. "*Mijn volk stelde zich als vijand op om een kleed; gij trekt de TOGA uit aan hen die voorbijgaan*", Micha II: 8; en elders.

329. *En hun werd gezegd, dat zij nog een kleinen tijd rusten zouden, totdat voltallig zouden zijn en hun mededienstknechten en hun broeders, die gedood zouden worden zoals zij, betekent dat het Laatste Gericht nog slechts een weinig uitgesteld zou worden, totdat degenen overal vandaan verzameld waren die evenzo gehaat, met smaad bejegend, en verworpen worden door de bozen om de erkenning van het Goddelijk Menselijke des Heren en het leven volgens de ware dingen van Zijn Woord.* Dat deze dingen worden aangeduid, blijkt uit

hetgeen boven is gezegd. Eendere dingen worden met het volgende bij Jesaja aangeduid: “*Uw doden zullen leven; waakt op en jubelt, gij bewoners des stof: ga benen, Min volk, ga binnen in uw kamers, en sluit de deur achter u toe; verberg u zoals een klein ogenblik, totdat de toorn overga: want zie, Jehovah is uitgaande vanuit Zijn plaats, om de ongerechtigheid van den bewoner der aarde over hem te bezoeken; dan zal de aarde haar bloeden onthullen, en zij zal haar Gedoden niet langer verhelen*, xxvi: 19, 20, 21. Maar er wordt, zoals boven is gezegd, over deze en de eenderen gehandeld in in het Twintigste Hoofdstuk en volgende, hetwelk is ontvouwd van n. 840 tot 874.

330. *En ik zag, toen Het geopend had het zesde zegel, betekent uit den Heer het onderzoek van den staat des levens van hen die innerlijk boos waren, over wie het Gericht gehouden zal worden.* Dat over dezen wordt gehandeld, blijkt uit hetgeen nu volgt: maar opdat die dingen worden verstaan, moeten twee Verborgenheden worden onthuld; DE EERSTE, dat het Laatste Gericht niet over anderen is gehouden dan over hen die in den uitwendigen vorm zoals Christenen verschenen, en met den mond hebben beleden de dingen die der Kerk zijn, maar in den inwendigen vorm of in hun hart tegen dezelve geweest zijn; en omdat zij zodanig waren, waren zij derhalve ten aanzien van de Uiterlijke dingen verbonden met den laatsten Hemel, en ten aanzien van de Innerlijke dingen met de hel. DE TWEEDE, dat zolang als zij met den laatsten Hemel verbonden waren, de Inwendige dingen van hun wil en liefde gesloten waren, tengevolge waarvan zij niet voor de anderen als boos verschenen; doch toen zij van den laatsten Hemel werden gescheiden, werden hun Innerlijke dingen ontsloten, welke lijnrecht tegenovergesteld waren aan de Uiterlijke dingen, vanuit welke zij geïnspireerd en voorgelogen hadden dat zij Engelen des Hemels waren, en dat de plaatsen waar zij woonden, de Hemelen waren. Het waren deze zogenaamde Hemelen, welke ten tijde van het Laatste Gericht zijn voorbijgegaan, Apoc. XXI: 1. Maar meer hierover zie men in het werkje over het LAATSTE GERICHT, n. 70, 71, en in DE VOORTZETTING AANGAANDE HET LAATSTE GERICHT, n. 10.

331. *En zie, er werd een grote aardbeving, betekent den staat der Kerk bij hen geheel en al veranderd, en den schrik.* Dat de Aardbevingen de veranderingen van staat in de Kerk betekenen, is omdat de Aarde de Kerk betekent, n. 285; en omdat in de geestelijke Wereld, wanneer ergens een staat der Kerk wordt verdraaid, en een verandering geschiedt, een aardbeving plaats vindt, en omdat deze hun ondergang van te voren aankondigt, ontstaat er een schrik: de landen immers in de geestelijke Wereld zijn naar gedaante eender aan de landen in de natuurlijke Wereld, n. 260; maar omdat de Landen [Aarden]

daar, zoals alle andere dingen in die Wereld, vanuit geestelijken oorsprong zijn, worden zij derhalve volgens den staat van de bewoners der Kerk op dezelve, veranderd, en wanneer de staat der Kerk wordt verdraaid, worden zij bewogen en beven, ja verzinken zij en worden van hun plaats verwijderd: dat aldus is geschied toen het Laatste Gericht nabij was en geschiedde, kan men zien in het werkje over het LAATSTE GERICHT. Hieruit kan vaststaan, wat wordt aangeduid met de bewegingen, de schuddingen, en de beroeringen der Aarde in de volgende plaatsen: “*Er zullen zijn Pestilenties, Hongersnoden, Aardbevingen in verschillende plaatsen*”, Matth. xxiv: 7; Markus xiii: 8; Lukas xxi: ii; die dingen zijn daar gezegd aangaande het Laatste Gericht. “*In het vuur der verontwaardiging zal Ik spreken: Indien er niet te dien dage een grote AARDBEVING zal zijn, zodat alle mens op de aangezichten der aarde beeft, en de bergen omgekeerd worden*”, Ezech; xxxviii: 18, 19, 20. “*Er geschiedde een grote AARDBEVING, hoedanige niet is geschied, van dat de mensen gemaakt zijn op de aarde*”, Apoc. xvi: 18. “*Ik zal den Hemel BEROEREN, en de Aarde zal vanuit haar plaats BEROERD worden, in de verontwaardiging van Jehovah Zeboath*”, Jes. xiii: 12, 13. *De fundamenten der Aarde zijn geschokt, door te BEROEREN is de Aarde BEROERD, omdat haar overtreding zwaar op haar is*, Jes. xxiv: 18, 19, 20. “*De Aarde is GESCHUD en BEROERD, en de fundamenten der bergen, omdat ontsteking over Hem kwam*”. Psalm xviii: 8. “*De bergen BEVEN vóór Jehovah, en de steenrotsen worden OMGEKEERD*”, Nahum i: 5, 6; evenzo elders, zoals in Jerem. x: 10, Hfdst. xlix: 21; Joël ii: 10; Hagg. ii: 6, 7; Apoc. xi: 19, en elders; maar deze dingen moeten zo worden verstaan, dat zij in de geestelijke Wereld geschieden, niet echter in de Natuurlijke Wereld; in deze beteken en zij zulke dingen als boven werden gezegd.

332. *En de Zon werd zwart evenals een haren zak, en de Maan werd evenals bloed, betekent bij hen al het goede der liefde geschonden, en al het ware des geloofs vervalst.* Dat met de Zon de Heer wordt aangeduid ten aanzien van de Goddelijke Liefde, en vandaar het Goede der liefde uit Hem, en in den tegengestelden zin het Goddelijke des Heren ontkend, en vandaar het goede der liefde geschonden, zie men boven in n. 53; en omdat de Zon het goede der liefde betekent, betekent vandaar de Maan het Ware des geloofs; de Zon immers is rood vanwege het vuur, en de Maan is blank vanwege het licht uit de zon; en het vuur, betekent het goede der liefde, en het licht het ware vanuit dat goede; aangaande de Maan zie men ook de boven n. 53 aangevoerde plaatsen. Dat van de Zon wordt gezegd dat zij zwart werd zoals een haren zak, is omdat het geschonden goede in zich het boze is, en het boze is zwart: dat van de Maan wordt gezegd dat zij werd zoals bloed, is omdat het bloed

het Goddelijk Ware betekent, en in den tegengestelden zin het vervalste Goddelijk Ware; men zie beneden n. 379, 684. Aangaande de Zon en de Maan wordt bijna iets eenders gezegd bij Joël: *“De Zon zal verkeerd worden in duisternis, en de Maan in bloed, eer dat de grote en vreselijke dag van Jehovah komt”*, II: 31.

333. *En de Sterren des hemels vielen op de aarde, betekent alle erkenenissen van het goede en het ware verstrooid.* Dat de Sterren de erkenenissen van het goede en het ware betekenen, zie men boven in n. 51; dat vanuit den hemel op de aarde vallen, is verstrooid worden, is duidelijk; in de geestelijke Wereld schijnen ook sterren vanuit den Hemel op de aarde te vallen daar waar de erkenenissen van het goede en het ware vergaan.

334. *Zoals een vijgeboom zijn onrijpe vruchten afwerpt, door een groten wind geschud, betekent door de redeneringen van den natuurlijken mens gescheiden van den geestelijken.* Dat gezegd wordt dat zij het betekenen, terwijl het toch een vergelijking is, is omdat alle vergelijkingen in het Woord evenzo overeenstemmingen zijn, en in den geestelijken zin samenhangen met de zaak waarover gehandeld wordt; evenzo hier: de Vijgeboom immers betekent krachtens de overeenstemming het natuurlijk goede van den mens verbonden met zijn geestelijk goede, hier echter in den tegengestelden zin het natuurlijk goede van den mens gescheiden van zijn geestelijk goede, hetwelk niet het goede is; en omdat de natuurlijke mens gescheiden van den geestelijken, de erkenenissen van het goede en het ware, welke met de sterren worden aangeduid, door redeneringen verdraait, zo volgt dat dit wordt aangeduid met een vijgeboom door een groten wind geschud: dat met den wind en den stormwind de redenering wordt aangeduid, blijkt uit verscheidene plaatsen in het Woord, maar het is niet nodig om die hier aan te voeren, omdat het een vergelijking is. Dat de vijgeboom het natuurlijk goede van den mens betekent, is omdat elke boom iets van de Kerk bij den mens betekent, aldus eveneens den mens ten aanzien van hetzelve; ter bevestiging dienen deze dingen: *“Al het heir des hemels zal neervallen, zoals een blad afvalt van den wijnstok, en zoals het afvalt van den Vijgeboom”*, Jes. xxxiv: 4. *“Ik zal hen verteren, geen druiven aan den wijnstok, noch Vijgen aan den Vijgeboom, en het blad zijgt neder”*, Jerem. viii: 13. *Al uw vestingen zijn als Vijgebomen met de eerstelingen, welke, indien zij beroerd worden, neervallen op den mond van den etende”*, Nahum iii: 12; behalve elders, zoals Jerem. xxiv: 2, 3, 5, 8; Jes. xxxviii: 21; Jerem. xxix: 17, 18; Hoschea ii: 12; Hfdst. ix: 10; Joël i: 7, 12; Zach. iii: 10; Matth. xxi: 18 tot 21; Hfdst. xxiv: 32, 33; Markus xi: 12 tot 15,

19 tot 25; Lukas VI: 44; Hfdst. XIII: 6 tot 9; in welke plaatsen niet iets anders onder den Vijgeboom wordt verstaan.

335. *En de Hemel is weggeweken zoals een Boek dat toegerold is, betekent de afscheiding van den Hemel, en de verbinding met de Hel.* Dat gezegd wordt dat de Hemel is weggeweken zoals een Boek dat toegerold is, is omdat het Innerlijk verstand en vandaar de denking van den mens is zoals een Hemel; immers, het verstand van hem kan worden verheven in het licht des Hemels, en in de verheffing tezamen met de Engelen denken over God, over de Liefde en het Geloof, en over het eeuwige Leven; maar indien de Wil van hem niet tevens wordt verheven in de warmte des Hemels, is de mens nochtans niet verbonden met de Engelen des Hemels, aldus is hij niet zoals een Hemel: dat het aldus is, zie men in DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, in het Vijfde Deel. Door dat vermogen des Verstands hebben de bozen over wie hier gehandeld wordt, in vergezelschapping kunnen zijn met de Engelen van den Laatste Hemel; doch toen dezen van genen werden gescheiden, is hun Hemel weggeweken zoals een Boek dat toegerold is. Onder het toegerolde Boek wordt een opgerold Perkament verstaan, aangezien hun boeken perkamenten waren, en de vergelijking wordt gemaakt met een boek, omdat het Boek ook het Woord is, n. 256; en daarom verschijnt, wanneer dit zoals een perkament wordt toegerold, niet wat ook van hetgeen daarin is, en het is alsof het er niet is: deswege wordt iets eenders gezegd bij Jesaja: *“Al het Heir der Hemelen zal uitteren, en de Hemelen zullen toegerold worden zoals een Boek, en het valt af zoals het blad afvalt van den vijgeboom”*, xxxiv: 4; het heir zijnde goede en de ware dingen der Kerk vanuit het Woord, n. 447. Hieruit kan vaststaan dat “met de Hemel is weggeweken zoals een Boek dat toegerold is”, wordt aangeduid de afscheiding van den Hemel, en de verbinding met de Hel: dat de afscheiding van den Hemel de verbinding met de Hel is, is duidelijk.

336. *En alle berg en eiland zijn van hun plaatsen bewogen, betekent dat al het goede der liefde en ware des geloofs terugweken.* Dat dit daarmede wordt aangeduid, kan niemand weten dan alleen door den geestelijken zin; dat dit wordt aangeduid, is omdat onder de Bergen diegenen worden verstaan die in het goede der liefde zijn, omdat de Engelen op de bergen wonen, op hogere uitstekende zij die in de liefde tot den Heer zijn, en op minder hoog uitstekende zij die in de liefde jegens den naaste zijn, en daarom wordt met allen berg al het goede der liefde aangeduid; dat onder de Eilanden diegenen worden verstaan die verder van den eredienst Gods verwijderd zijn, zie men boven in n. 34; hier zij die in het geloof zijn, en niet zozeer in het goede

der liefde; vandaar wordt in den abstracten zin met alle eiland al het ware des geloofs aangeduid; met “bewogen worden van hun plaatsen” wordt aangeduid terugwijken: van de woningen der Engelen op de bergen en de heuvelen wordt het derhalve afgeleid, dat met de bergen en de heuvelen in het Woord wordt aangeduid de Hemel en de Kerk, waar de liefde tot den Heer en de liefde jegens den naaste is, en in den tegengestelden zin de Hel, waar de liefde van zich en de liefde van de wereld is. Dat de Hemel en de Kerk, waar de liefde tot den Heer en de liefde jegens den naaste zijn, en zo waar de Heer is, met de bergen en de heuvelen worden aangeduid, blijkt uit deze volgende plaatsen: *“Ik hefde ogen tot de BERGEN, vanwaar de hulp komt”*, Psalm CXXI: 1. *Zie, op de BERGEN de voeten van hem die den vrede evangeliseert*, Nahum 1: 15, Jes. LII: 7. *“Looft Jehovah, gij BERGEN en HEUVELEN”*, Psalm CXLVIII: 9. *“De BERG Gods DE BERG van Baschan, DE BERG DER HEUVELEN DE BERG van Baschan; waarom springt gij op, BERGEN, HEUVELEN DES BERGS, Jehovah verlangt die te bewonen, ook zal Jehovah ze bewonen voor altijd”*, Psalm LXVIII: 16, 17. *DE BERGEN sprongen zoals rammen, DE HEUVELEN zoals zonen der kudde van kleinvee; vóór den Heer baart gij, o Aarde*, Psalm CXIV: 2 tot 7. *“Ik zal vanuit Jakob zaad voortbrengen, en vanuit Jehudah een erfgenaam van Mijn BERGEN, opdat Mijn uitverkorenen dezelve bezitten, en Mijn knechten daar wonen”*, Jes. LXV: 9. *“In de voleinding der eeuw; dat alsdan zij die in Judea zijn, vlieden op de BERGEN”*, Matth. XXIV: 16. *“Jehovah, Uw gerechtigheid zijn de BERGEN GODS, Psalm XXXVI: 7. “Jehovah zal uitgaan en strijden, Zijn voeten zullen te dien dage staan op den OLIJFBERG vóór de aangezichten van Jeruzalem uit het Oosten”*, Zach. XIV: 3, 4. Aangezien de Olijfberg de Goddelijke Liefde betekende, *predikte de Heer derhalve op de dagen in den Tempel; in de nachten echter ging Hij uit en vernachtte op DEN OLIJFBERG*, Lukas XXI: 37; Hfdst. XXII: 39; Joh. VIII: 1; *en derhalve sprak de Heer op dien BERG met de discipelen over Zijn Komst en over de voleinding der eeuw*, Matth. XXIV: 3; Markus XIII: 3, en vervolg. *En eveneens ging Hij van daar naar Jeruzalem en heeft geleden*, Matth. XXI: 1; Hfdst. XXVI: 30; Markus XI: 1; Hfdst. XIV: 26; Lukas XIX: 29, 37; Hfdst. XXI: 37; Hfdst. XXII: 39. Aangezien de Berg den Hemel en de Liefde betekent, *daalde vandaar Jehovah neder op het HOOFD VAN DEN BERG SINAI, en verkondigde de Wet*, Exod. XIX: 20; Hfdst. XXIV: 17. *En derhalve veranderde de Heer vóór Petrus, Jacobus, en Johannes, op een HOGEN BERG van gedaante*, Matth. XVII: 1. En derhalve was Zion op een Berg, en eveneens Jeruzalem, en werd deze en gene genoemd de BERG VAN JEHOVAH en de BERG DER HEILIGHEID, in vele plaatsen in het Woord. Eendere dingen worden elders door de Bergen en de Heuvelen aangeduid, zoals in Jes. VII: 25;

Hfdst. xxx: 25; Hfdst. xl: 9; Hfdst. xliv: 23; Hfdst. xlix: ii, 13; Hfdst. lv: 12; Jerem. xvi: 15, 16; Ezech. xxxvi: 8; Joël iii: 17, 18; Amos iv: 1, 13; Hfdst. ix: 13, 14; Psalm lxxv: 7; Psalm lxxx: 9, 11; Psalm civ: 5 tot 10, 13. Dat de Bergen en de Heuvelen die Liefden betekenen, kan nog duidelijker vaststaan uit den tegengestelden zin ervan, waarin zij de helse liefden betekenen, zijnde de liefde van zich en de liefde van de wereld, zoals blijkt uit deze plaatsen: “*De dag van Jehovah zal komen over alle HOGE BERGEN, en over alle VERHEVEN HEUVELEN*”, Jes. ii: 12, 14. “*Alle Dal zal verhoogd worden, en alle BERG en HEUVEL zal vernederd worden*”, Jes. xl: 3, 4, 5. “*De BERGEN zullen omgekeerd worden, en de treden zullen vallen*”, Ezech. xxxviii: 20, 21. “*Zie, Ik ben tegen u, gij BERG verdervende de algehele aarde; Ik zal u stellen tot een BERG DER VERBRANDING*, Jerem. li: 25. “*Ik zag de BERGEN, en zie, zij werden beroerd, en al de HEUVELEN werden omgekeerd*”, Jerem. iv: 23, 24, 25. “*Een vuur is aangestoken in Mijn toorn, en het zal de fundamenten der BERGEN in vlam zetten*”, Deut. xxxii: 22. “*Ik zal de BERGEN en de HEUVELEN woest maken*”, Jes. xlii: 15. *Zie, Jakob, Ik heb u gesteld zoals een dorsslede, opdat gij de BERGEN dorst en vermaalt, en de HEUVELEN stelt zoals kaf, opdat de wind ze wegneemt*”, Jes. xli: 15, 16. “*Geeft Jehovah heerlijkheid, eer uw voeten zich stoten aan de BERGEN DER SCHEMERING*”, Jerem. xiii: 16. Niet iets anders wordt verstaan onder de ZEVEN BERGEN waarop de Vrouw zat die Babylon was, Apoc. xvii: 9; behalve elders, zoals in Jes. xiv: 13; Jerem. l: 6; Hfdst. ix: 10; Ezech. vi: 3, 13; Hfdst. xxxiv: 6; Micha vi: 1, 2; Nahum i: 5, 6; Psalm xlvi: 3, 4. Hieruit kan nu vaststaan, wat daaronder wordt verstaan, dat alle Berg en Eiland vanuit hun plaats zijn bewogen; voorts wat in hetgeen volgt daaronder wordt verstaan *dat alle Eiland is gevloden, en de Bergen niet zijn gevonden*, Apoc. xvi: 20, n. 714.

337. *En de koningen der aarde en de magnaten en de rijken en de oversten over duizend en de machtigen en alle knecht en alle vrije, betekent hen die vóór de scheiding waren geweest in het verstand van het ware en het goede, in de wetenschap der erkennissen ervan, in de geleerdheid, uit anderen of uit zichzelf, en nochtans niet in een leven volgens die.* Dat al deze dingen met die dingen in hun volgorde worden aangeduid, kan niemand weten dan hij die weet wat in den geestelijken zin wordt aangeduid met koningen, met magnaten, met rijken, met oversten over duizend, met machtigen, met knecht en vrije; in den geestelijken zin worden met de koningen zij aangeduid die in de ware dingen zijn, met de magnaten zij die in de goede dingen zijn, met de rijken zij die in de erkennissen van het ware zijn, met de oversten over duizend zij die in de erkennissen van het goede zijn, met de machtigen zij die in de geleerdheid zijn, met de knechten zij die in zulke dingen vanuit anderen

zijn, aldus vanuit het geheugen, met de vrijen zij die in zulke dingen vanuit zichzelf zijn, aldus vanuit oordeel: maar het zou al te ver voeren om vanuit het Woord te bevestigen dat die met al die namen worden aangeduid; wat de koningen betekenen, is eerder in n. 20 getoond; en wat de rijken, in n. 206; wat de magnaten [*of rijksgroten*], blijkt bij Jerem. v: 5; Nahum III: 10; Jon. III: 7; van groot immers wordt gesproken met betrekking tot het goede, n. 896, 898; dat de machtigen, en dat de knechten en de vrijen, diegenen zijn die in de geleerdheid zijn, vanuit anderen of vanuit zichzelf, zal beneden worden gezien. Gezegd wordt: zij die daarin waren geweest, en nochtans niet in een leven volgens die, aangezien de bozen, ja zelfs de slechtsten, in de wetenschap en in het verstand van de erkentnissen van het ware en goede kunnen zijn, en eveneens in veel geleerdheid; maar omdat zij niet in een leven dienvolgens zijn, zijn zij niet daadwerkelijk in die dingen; want hetgeen alleen in het verstand is, en niet tevens in het leven, dat is niet in den mens, maar het is buiten hem zoals in een voorhof; doch wat tevens in het leven is, dit is in den mens; het is binnen hem zoals in het huis; en daarom werden dezen bewaard, en genen verworpen.

338. *Verborgen zichzelf in de spelonken en in de rotsen der bergen, betekent dat zij nu in de boze dingen en in de valse dingen van het boze zijn.* Dat met zich verbergen in de spelonken en in de rotsen der bergen, wordt aangeduid: zijn in de boze dingen en in de valse dingen van het boze, is omdat zij die voor de wereld hebben geveinsd dat zij in het goede der liefde waren, en evenwel in het boze waren geweest, zich na den dood in spelonken verbergen; en zij die hebben geveinsd dat zij in de ware dingen des geloofs waren, en evenwel in de valse dingen van het boze waren geweest, zich verbergen in de rotsen der bergen: de ingangen verschijnen zoals gaten in de aarde, en zoals spleten in de bergen, waarin zij zich zoals de slangen begeven, en zich daarin verbergen. Dat zulke dingen hun woonplaatsen zijn, heb ik meermalen gezien. Vandaar is het, dat met de Spelonken de boze dingen bij dezulken worden aangeduid, en met de gaten en de spleten de valse dingen van het boze, in de volgende plaatsen: “*Te dien dage zullen zij binnengaan in de SPELONKEN DER ROTSEN, en in de SPLETEN DER STEENROTSSEN, wanneer Jehovah zal opstaan om de Aarde te verschrikken*”, Jes. II: 19. “*Te dien dage zullen zij binnengaan in de RETEN DER ROTSEN, en in de SPLETEN DER STEENROTSSEN vanwege de vrees voor Jehovah*”, Jes. II: 21. “*Zij zullen wonen in de SPLETEN der dalen, en in de GATEN der aarde en in de Rotsen*”, Job XXX: 6. “*De trotsheid uws harten heeft u bedrogen, gij die woont in de SPLETEN*”, Obad. Vers 3. “*Te dien dage zullen zij komen, en rusten in de rivieren der verlatingen, en in de SPLETEN DER ROTSEN*”, Jes. VII:

19. “*Het paleis zal verlaten zijn, de helling en de wachttorens zullen zijn op de SPELONKEN tot in het eeuwige*”, Jes. XXXII: 14. “*De trotsheid uws harten heeft u bedrogen, gij die woont in de GATEN DER ROTS*”, Jerem. XLIX: 16. “*Zij zullen hen jagen van over allen berg en heuvel, en vanuit de GATEN DER ROTSEN; zij zullen niet verborgen worden vóór Mij, noch zal hun ongerechtigheid verholten zijn*”, Jerem. XVI: 16, 17. “*Te dien dage zal het zoogkind spelen op het GAT van een adder, en een gespeend kind zal zijn hand uitsteken op de SPELONK van den basilisk*”, Jes. XI: 8.

339. *En zij zeiden tot de bergen en de rotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op den Troon zit, en van den toorn des Lams, betekent de bevestigingen van het boze door het valse en van het valse vanuit het boze, totdat zij niet enig Goddelijke des Heren erkenden.* Met de bergen worden de liefden van het boze, aldus de boze dingen aangeduid, n. 336; met de rotsen worden de valse dingen van het geloof aangeduid; met op hen vallen en hen verbergen, wordt aangeduid; beschermd worden tegen den invloed vanuit den Hemel; en omdat dit geschiedt door bevestigingen van het boze door het valse, en van het valse vanuit het boze, worden derhalve deze bevestigingen aangeduid. Met “*zich verbergen van het aangezicht Desgenen Die op den Troon zit, en van den toorn des Lams*”, wordt aangeduid: totdat zij niet enig Goddelijke des Heren erkenden; onder Hem Die op den Troon zit, wordt verstaan des Heren Goddelijke *a Quo*, en onder het Lam Hijzelf ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; de Heer was ten aanzien van het ene en het andere op den Troon, zoals boven is getoond. Dat gezegd wordt “*van het aangezicht en van den toorn van Hem*”, is omdat al diegenen die in de spelonken en in de rotsen zijn, niet een voet daaruit durven naar buiten brengen, zelfs niet een vinger uitsteken, vanwege de marteling en de kwelling indien zij zulks doen; de oorzaak hiervan is deze, dat zij den Heer haat toedragen, totdat zij Zijn Naam niet kunnen noemen; en de Goddelijke sfeer des Heren vult alle dingen, die zij niet van zich kunnen verwijderen dan door bevestigingen van het boze door het valse, en van het valse vanuit het boze; de verkwikkelijkheden der boze dingen doen dit. Eendere dingen worden aangeduid met het volgende bij Hoschea: “*Zij zullen tot de bergen zeggen: Bedekt ons; en tot de heuvelen: Valt op ons*”, x: 8; en bij Lukas: “*Alsdan zullen zij aanvangen te zeggen tot de bergen: Valt op ons; en tot de heuvelen: Verbergt ons*”, XXIII: 30. Dat dit de geestelijke zin dier woorden is, kan niet verschijnen in de letter, maar het verschijnt in den geestelijken zin uit hoofde hiervan dat wanneer het Laatste Gericht wordt voltrokken, dan diegenen die in het boze zijn en in het goede willen zijn, in den aanvang harde dingen ondergaan, doch minder harde dan diegenen die

zich in hun boze door valse dingen bevestigen, want dezen bedekken hun boze door valse dingen, genen echter ontbloten hun boze; en dan houden zij den Goddelijken invloed niet uit, zoals volgt: de spelonken en de holen waarin zij zich werpen, zijn overeenstemmingen.

340. *Omdat de grote dag Zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan, betekent dat zij zodanig zijn geworden uit zichzelf door de afscheiding van de goeden en de gelovigen ter oorzaak van het Laatste Gericht, hetwelk zij anders niet zouden uithouden.* Met den groten dag van den toorn des Lams wordt de dag van het Laatste Gericht aangeduid; en met “wie kan bestaan” wordt aangeduid dat zij het vanwege de kwelling niet kunnen uithouden: wanneer immers het Laatste Gericht aanstaande is, nadert de Heer met den Hemel, en van diegenen die beneden in de Wereld der geesten zijn, kunnen geen anderen de Komst des Heren uithouden dan zij die innerlijk goed zijn; en diegenen zijn innerlijk goed, die de boze dingen als zonden schuwen, en tot den Heer schouwen. Dat de dag van den toorn des Heren het Laatste Gericht betekent, blijkt duidelijk uit deze plaatsen: “*Zolang de ONTSTEKING VAN DEN TOORN van Jehovah nog niet over ulieden komt, zolang de DAG VAN DEN TOORN van Jehovah nog niet over ulieden komt, zult gij misschien verborgen worden in den DAG VAN DEN TOORN van Jehovah*”, Zef. II: 2, 3. *Zie, de DAG VAN JEHOVAH komt, wreed, en der verontwaardiging, en der ONTSTEKING DES TOORNS*”, Jes. XIII: 9, 13. “*De grote DAG VAN JEHOVAH is nabij, de DAG DER ONTSTEKING deze dag, een dag der benauwdheid en der beklemming, een dag der duisternis en der donkerheid*”, Zef. I: 14, 15. “*Uw TOORN is gekomen, en de tijd om de doden te richten, en om het loon te geven Uwen knechten, en om te verderven degenen die de aarde verderven*”, Apoc. XI: 18. *Kust den Zoon, opdat Hij niet toorne, en gij in den weg vergaat, omdat ZIJN TOORN binnenkort ontbrandt; gezegend allen die op Hem betrouwen*”, Psalm II: 12.

* * *

341. Hieraan zal ik deze GEDENKWAARDIGHEID toevoegen: Ik zag uit de Geestelijkheid van Engeland tot bij de zeshonderd vergaderd, die tot den Heer baden dat het hun geoorloofd mocht zijn om in een Gezelschap van den hogeren Hemel op te klimmen; en het werd *gegeven*, en zij klommen op; en toen zij binnengetreten waren, zagen zij hun Koning, den grootvader van den heden regerenden Koning, en zij waren verblijd; en deze trad toen op een tweetal Bisschoppen toe die onder hen waren, die hij in de Wereld had gekend: en, met hen sprekende, vroeg hij: Hoe zijt gij hier gekomen? Zij

antwoordden, dat zij tot den Heer hadden gesmeekt, en dat het hun gegeven werd. Hij zeide tot hen: Waarom tot den Heer, en niet tot God den Vader? En zij zeiden dat zij beneden zo waren onderricht. En hij zeide: Heb ik het u niet ettelijke malen in de Wereld gezegd dat men tot den Heer moet gaan; voorts ook dat de naastenliefde het primaire is? Wat hebt gij toen aangaande den Heer geantwoord? En het werd hun gegeven zich te herinneren dat zij hadden geantwoord, dat men, wanneer men tot den Vader gaat, ook tot den Zoon gaat. Maar de Engelen die rondom den Koning waren, zeiden: Gij vergist u; niet dit hebt gij gedacht; ook gaat men niet tot den Heer wanneer men tot God den Vader gaat, maar men gaat tot God den Vader wanneer men tot den Heer gaat, omdat zij één zijn zoals de ziel en het lichaam; wie gaat tot de ziel van den mens en zo tot zijn lichaam; gaat men niet, wanneer men tot den mens gaat ten aanzien van het lichaam, hetwelk men ziet, ook tot zijn ziel, welke men niet ziet? Op deze dingen bewaarden zij het stilzwijgen; en de Koning trad op de twee Bisschoppen toe, twee geschenken in de hand houdende, zeggende: Dit zijn twee geschenken des Hemels. Het waren hemelse vormen vanuit goud; en hij wilde ze toereiken; maar toen overdekte hen een grauwe wolk, en scheidde hen, en zij daalden af langs den weg welken zij opgeklommen waren, en zij schreven deze dingen in een boek.

De overigen van de Geestelijkheid van Engeland, die hadden gehoord dat het aan hun medegenoten was gegeven om tot den hogeren Hemel op te klimmen, waren vergaderd aan de voeten van den Berg, waar zij hun terugkeer afwachtten. En toen zij terugkwamen, groetten zij hun broeders, en vertelden zij wat hun in den Hemel was wedervaren, en dat door den Koning aan de Bisschoppen twee hemelse vormen vanuit goud van allerschoonsten aanblik waren gegeven, maar dat zij aan hun handen waren ontvallen. En toen gingen zij van de open plaats waar zij waren, heen in een bos dat nabij was; en zij spraken met elkander, terwijl zij in het rond keken of iemand hen hoorde, maar nochtans werden zij gehoord; zij spraken over de eensgezindheid en de eendracht, en toen over het oppergezag en de heerschappij; de Bisschoppen spraken, en de overigen schonken hun bijval; en plotseling, hetgeen mij verwonderde, verschenen zij niet langer als velen, maar als één enkele grote, wiens aangezicht eender was aan het aangezicht van een Leeuw, die op het hoofd een getorende tiaar had waarop een kroon was. En hij sprak op een hogen toon, en stapte voort met afgemeten schred, en achteromziende zeide hij: Wien anders dan mij komt rechtens het oppergezag toe. De Koning schouwde vanuit den Hemel neder, en hij zag eerst allen als één, en daarna als verscheidene eensgezinden, de meesten, zoals hij zeide, in een wereldlijk kleed.

De Apocalyps

Zevende Hoofdstuk

1. Na deze dingen zag ik vier Engelen staan op de vier hoeken der aarde, houdende de vier winden der aarde, opdat de wind niet zou waaien op de aarde, noch op de zee, noch op enigen boom.
2. En ik zag een anderen Engel opklimmen uit den opgang der Zon, hebbende het zegel des levenden Gods; en hij riep met een grote stem tot de vier Engelen aan wie het gegeven was de aarde en de zee te beschadigen.
3. Zeggende: Beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, totdat wij de dienstknechten onzes Gods gezegeld hebben op hun voorhoofden.
4. En ik hoorde het getal dergenen die gezegeld waren; honderd vier en veertig duizend gezegeld vanuit elken Stam Israëls.
5. Vanuit den Stam van Jehudah twaalf duizend gezegelden; vanuit den Stam van Ruben twaalf duizend gezegelden; vanuit den Stam van Gad twaalf duizend gezegelden.
6. Vanuit den Stam van Ascher twaalf duizend gezegelden; vanuit den Stam van Naftali twaalf duizend gezegelden; vanuit den Stam van Menasse twaalf duizend gezegelden.
7. Vanuit den Stam van Simeon twaalf duizend gezegelden; vanuit den Stam van Levi twaalf duizend gezegelden; vanuit den Stam van Isaschar twaalf duizend gezegelden.
8. Vanuit den Stam van Zebulon twaalf duizend gezegelden; vanuit den Stam van Jozef twaalf duizend gezegelden; vanuit den Stam van Benjamin twaalf duizend gezegelden.
9. Na deze dingen zag ik, en zie, een grote schare, welke niemand tellen kon, vanuit alle natie en stammen en volken en tongen, staande vóór den Troon en vóór het Lam, bekleed met witte lange klederen, en palmen in hun handen.
10. En roepende met een grote stem, zeggende: Het heil zij onzen God, Die op den Troon zit, en het Lam.
11. En alle Engelen stonden rondom den Troon, en de Ouderen en de vier Dieren, en zij vielen voor den Troon op hun aangezichten en aanbaden God.

12. Zeggende: Amen, de zegen en de heerlijkheid en de wijsheid en de dankzegging, en de eer, en de kracht en de sterkte, zij onzen God tot in de eeuwen der eeuwen, amen.
13. En een uit de Ouderen antwoordde, zeggende tot mij: Dezen die bekleed zijn met de witte lange klederen, wie zijn zij, en van waar zijn zij gekomen?
14. En ik zeide tot hem: Heer, gij kent het; en hij zeide tot mij: Dezen zijn het die komen vanuit de grote verdrukking, en zij hebben hun lange klederen gewassen, en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams.
15. Daarom zijn zij voor den Troon Gods, en dienen Hem dag en nacht in Zijn Tempel; en Die op den Troon zit, zal over hen wonen.
16. Zij zullen niet meer hongeren, en zullen ook niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte.
17. Aangezien het Lam, Dat in het midden des Troons is, hen zal weiden, en hen zal heenleiden tot de levende bronnen der wateren, en God zal allen traan uit hun ogen afwissen.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. In dit Hoofdstuk wordt gehandeld over hen die in den Christelijken Hemel zijn en zullen zijn; en eerst over hun afscheiding van de bozen, Vers 1 tot 3; na deze, over hen die in de liefde tot den Heer zijn, en daaruit in de wijsheid, vanuit wie de hogere Hemelen zijn, Vers 4 tot 8; en over hen die in de naastenliefde en het geloof ervan uit den Heer zijn, omdat zij tegen de boze dingen hebben gestreden, vanuit wie de lagere Hemelen zijn, vers 9 tot 17.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. Daarna zag ik vier Engelen staan op de vier hoeken der aarde, *betekent* nu den algehelen Hemel in het streven om het Laatste Gericht te houden: houdende de vier winden der aarde, opdat de wind niet zou waaien op de aarde, noch op de zee, noch op enigen boom, *betekent* den meer nabijen en vandaar sterkeren invloed in de lagere gebieden, waar de goeden verbonden waren met de bozen, welke invloed door den Heer werd teruggehouden en verhinderd: en ik zag een anderen Engel opklimmen vanuit den opgang der zon, *betekent* den Heer Die voorziening treft en regelt: hebbende het zegel des levenden Gods, *betekent* Die enig en alleen allen en de afzonderlijken kent, en hen van elkander kan onderscheiden en scheiden: en hij riep met een grote stem tot de vier Engelen, aan wie het gegeven was de aarde en de zee te beschadigen, zeggende: Beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, *betekent* uit den Heer de verhijding en het terughouden van den meer nabijen en sterkeren invloed in de lagere gebieden: totdat wij de dienstknechten onzes Gods gezegeld hebben op hun voorhoofden, *betekent* voordat zij zijn afgescheiden die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn: ik hoorde het getal dergenen die gezegeld waren, honderd vier en veertig duizend, *betekent* allen die den Heer als den God des Hemels en der Aarde erkennen, en in de ware dingen der Leer vanuit het goede der liefde uit Hem door het Woord zijn: gezegeld vanuit elken Stam Israëls, *betekent* den Hemel en de Kerk des Heren uit hen: vanuit den Stam van Jehudah twaalf duizend gezegelden, *betekent* de hemelse liefde, zijnde de liefde tot den Heer, en deze bij allen die in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk zullen zijn; vanuit den Stam van Ruben 12000 gezegelden, *betekent* de wijsheid vanuit de Hemelse liefde bij hen die daar zullen zijn: vanuit den Stam van Gad 12000 gezegelden, *betekent* de nutten des levens, welke der wijsheid vanuit die liefde zijn, bij hen die daar zullen zijn: vanuit den Stam van Ascher 12000 gezegelden, *betekent* de

wederzijdse liefde, bij hen; vanuit den Stam van Naftali 12000 gezegelden, *betekent* de doorvatting van het nut, en wat het nut is, bij hen: vanuit den Stam van Menasse 12000 gezegelden, *betekent* den wil om van dienst te zijn en de daad, bij hen: vanuit den Stam van Simeon 12000 gezegelden, *betekent* de geestelijke liefde, zijnde de liefde jegens den naaste, bij hen: vanuit den Stam van Levi 12000 gezegelden, *betekent* de aandoening van het ware vanuit het goede, vanuit hetwelk het inzicht is, bij hen: vanuit den Stam van Isaschar 12000 gezegelden, *betekent* het goede des levens, bij hen: vanuit den Stam van Zebulon 12000 gezegelden, *betekent* de echtelijke liefde van het goede en het ware, bij hen: vanuit den Stam van Jozef 12000 gezegelden, *betekent* de leer van het goede en het ware, bij hen: vanuit den Stam van Benjamin 12000 gezegelden, *betekent* het leven van het ware vanuit het goede volgens de leer, bij hen: na dezen zag ik, en zie, een grote schare, welke niemand tellen kon, *betekent* alle overigen die niet onder de opgesomden zijn, en toch in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk des Heren zijn, en diegenen zijn die den laatsten Hemel en de uitwendige Kerk maken, wier hoedanige niemand kent dan de Allene Heer: vanuit alle natie en stammen en volken en tongen, *betekent* allen in de Christelijke Wereld die in den godsdienst vanuit het goede zijn, en in de ware dingen vanuit de leer: staande vóór den Troon en vóór het Lam, *betekent* horende den Heer en doende de dingen die Hij gebiedt: bekleed met witte lange klederen, en palmen in de handen, *betekent* de vergemeenschapping en de verbinding met de hogere Hemelen, en de belijdenis vanuit de Goddelijke ware dingen: roepende met een grote stem, zeggende: Het heil zij onzen God, Die op den Troon zit, en het Lam, *betekent* de erkenning vanuit het hart dat de Heer hun Heiland is: en alle Engelen stonden rondom den Troon, en de Ouderen en de vier Dieren, *betekent* allen in den algehelen Hemel, horende en doende de dingen die de Heer gebiedt; en zij vielen voor den Troon op hun aangezichten, en aanbaden God, *betekent* de vernedering huns harten, en vanuit de vernedering de aanbidding des Heren: zeggende: Amen, *betekent* de Goddelijke Waarheid, en vanuit dezelve de bevestiging: de zegen en de heerlijkheid en de wijsheid en de dankzegging, *betekent* de Goddelijke Geestelijke dingen des Heren; en de eer en de kracht en de sterkte, *betekent* de Goddelijke Hemelse dingen des Heren; zij onzen God tot in de eeuwen der eeuwen, *betekent* die dingen in den Heer en uit den Heer tot in het eeuwig; Amen, *betekent* de samenstemming van allen: en een uit de Ouderen antwoordde, zeggende tot mij: Dezen die bekleed zijn met witte lange klederen, wie zijn zij, en van waar zijn zij gekomen; en ik zeide tot hem: Heer, gij kent het, *betekent* het verlangen van te weten en den wil

van te vragen, en het antwoord en de inlichting: en hij zeide tot mij: Dezen zijn het, die komen vanuit de grote verdrukking, *betekent* dat het diegenen zijn die in verzoekingën zijn geweest, en gestreden hebben tegen de boze en de valse dingen: en zij hebben hun lange klederen gewassen, *betekent* en die hun godsdienstige dingen gereinigd hebben van de boze dingen van het valse: en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams, *betekent* en zij hebben die gezuiverd van de valse dingen van het boze door de ware dingen, en zijn zo hervormd uit den Heer: daarom zijn zij voor den Troon Gods, en dienen Hem dag en nacht in Zijn Tempel; en Die op den Troon zit, zal over hen wonen, *betekent* dat zij in de tegenwoordigheid des Heren zijn, en bestendig en getrouw leven volgens de ware dingen die zij uit Hem in Zijn Kerk opnemen: zij zullen niet meer hongeren, en zullen ook niet meer dorsten, *betekent* dat na dezen hun de goede en de ware dingen niet zullen ontbreken; en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte, *betekent* dat na dezen zij geen begerigheden tot het boze, noch tot het valse van het boze, zullen hebben: aangezien het Lam, Dat in het midden des Troons is, hen zal weiden, *betekent* dat de Allene Heer dezen zal leren; en hen zal heenleiden tot de levende bronnen der wateren, *betekent* en hen zal leiden door de ware dingen des Woords tot de verbinding met Zich; en God zal allen traan uit hun ogen afwissen, *betekent* dat zij niet meer in de gevechten tegen de boze dingen en de valse dingen ervan, en zo niet in smarten zullen zijn, maar in de goede en de ware dingen, en vandaar in de hemelse vreugden uit den Heer.

De Ontvouwing.

342. *Daarna zag ik vier Engelen staan op de vier hoeken der aarde, betekent nu den algehelen Hemel in het streven om het Laatste Gericht te houden over hen die in de Wereld der geesten waren.* Nu volgen verscheidene dingen over den staat der geestelijke Wereld vlak vóór het Laatste Gericht, welke niemand kan weten tenzij door onthulling uit den Heer; en omdat het mij gegeven is te zien hoe het Laatste Gericht voltrokken werd, en ook de veranderingen die voorafgingen, en de ordeningen die volgden, kan ik vandaar de dingen mededelen die in dit Hoofdstuk en die welke in de volgende Hoofdstukken met alle dingen daar worden aangeduid. Hier wordt met de vier Engelen de Algehele Hemel aangeduid, met de vier Hoeken der aarde wordt de Algehele Wereld der geesten aangeduid, welke midden tussen den Hemel en de Hel is; over hen immers die in de Wereld der geesten waren, werd het Laatste Gericht gehouden, niet echter over iemand in den Hemel, noch over iemand in de hel: dat met de Engelen de Hemel wordt aangeduid, is omdat onder den Engel in den hoogsten zin wordt verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, n. 344; en omdat de Hemel de Hemel is uit den Heer, wordt ook met de Engelen de Hemel aangeduid: dat met de vier Engelen hier de Algehele Hemel wordt aangeduid, is omdat er werd gezien dat zij stonden op de vier Hoeken der aarde, en met de vier Hoeken worden de vier Windstreken aangeduid. Dat er wordt aangeduid dat de Algehele Hemel nu in het streven was om het Laatste Gericht te houden, is omdat de Heer, toen het Gericht aanstaande was, de Hemelen deed naderen over de Wereld der geesten, en door de nadering der Hemelen een zodanige verandering van staat geschiedde van de innerlijke dingen welke des gemoeds zijn bij hen die beneden waren, dat zij niets dan verschrikkingen voor ogen zagen. Dat de Hoeken de windstreken betekenen, en vandaar de vier hoeken alle windstreken, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: “*Gij zult meten van buiten de stad, den HOEK naar den opgang, den HOEK naar het zuiden, den HOEK naar het westen, en den HOEK naar het noorden*”, Num. xxxv: 5. “*Gij zult de planken voor het Habitakel maken, voor den HOEK van het zuiden, en voor den HOEK van het noorden ervan*”, Exod. xxvi: 18, 20, 23. “*En den Voorhof tot den HOEK van het zuiden, tot den HOEK van het noorden, tot den HOEK van het westen, en tot den HOEK van het oosten*”, Exod. xxvii: 9, 11, 12, 13. De vier windstreken worden ook meermalen de vier Hoeken genoemd bij Ezechiël, zoals in Hfdst. xlvii: 18, 19, 20, en Hfdst. xlviii. Aangezien de Hoeken de windstreken betekenen, betekenen zij derhalve ook alle dingen, zoals alle

dingen des Hemels of der Hel, of van het goede of het ware, hetgeen uit deze dingen blijkt: *“De satan zal uitgaan om de natiën te verleiden, welke in de vier HOEKEN der aarde zijn”*, Apoc. xx: 8. *“Ik zal de natiën afsnijden, en haar HOEKEN zullen verwoest worden”*, Zef. iii: 6. *“Israël was vergaderd als één man, en zij stelden zich, de HOEKEN van het gehele volk”*, Richt. xx: 1, 2. *“Een scepter zal vanuit Israël opstaan, welke de HOEKEN van Moab zal verbrijzelen”*, Num. xxiv: 17. *“Dag der bazuin en des geklanks over de hoge HOEKEN”*, Zef. i: 16. *“Tot de uiterste HOEKEN zal Ik hen uitwerpen”*, Deut. xxxii: 26. Dat de Hoek het laatste betekent hetwelk de hogere dingen ondersteunt zoals het fundament het huis, en zo eveneens alle dingen, blijkt uit deze dingen: *“Hij zal in Zion een STEEN DES HOEKS leggen, die kostbaar is, van gegrondveste grondvesting, Jes. xxviii: 16. “Zij zullen daaruit geen steen nemen voor een HOEK”, Jer. li: 26. “Vanuit Jehudah zal de HOEKSTEEN zijn, Zach. x: 4. “De steen dien zij verworpen hebben, is geworden tot een hoofd des HOEKS, Psalm cxviii: 22; Matth. xxi: 42; Markus xii: 10, Lukas xx: 17, 18.*

343. *Houdende de vier winden der aarde, opdat de wind niet zou waaien op de aarde, noch op de zee, noch op enigen boom, betekent den meer nabij en vandaar sterkeren invloed in de lagere gebieden, waar de goeden verbonden waren met de bozen, welken invloed door den Heer werd teruggehouden en verhinderd.* Men moet weten dat het Laatste Gericht plaats vindt wanneer de bozen beneden de Hemelen in de Wereld der geesten zozeer worden vermenigvuldigd, dat de Engelen in de Hemelen niet in den staat hunner liefde en hunner wijsheid kunnen blijven bestaan; zij hebben dan immers geen schraag en fundament; en omdat zulks ontstaat ten gevolge van de vermenigvuldiging der bozen beneden, vloeit derhalve de Heer, opdat Hij den staat der Engelen beware, met Zijn Goddelijke al sterker en sterker in, en dit geschiedt totdat zij niet langer door enigen invloed bewaard kunnen worden, tenzij de bozen beneden van de goeden worden gescheiden; en dit geschiedt door een nederzinken en toenaderen van de Hemelen, en vandaar door een sterkeren invloed, totdat de bozen dien niet uithouden; en dan vluchten de bozen weg, en storten zichzelf in de hel: dit is het eveneens hetgeen in het voorafgaande Hoofdstuk met deze woorden wordt aangeduid: *“Zij zeiden tot de bergen en de rotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op den Troon zit, en van den toorn des Lams, omdat de grote dag Zijns toorn is gekomen, en wie kan bestaan”*, Apoc. vi: 16. Nu tot de ontvouwing; met de vier Winden wordt de invloed der Hemelen aangeduid; met de aarde, de zee, en allen boom worden alle lagere gebieden aangeduid, en die dingen welke daar zijn; met de aarde en de zee alle lagere gebieden, en met allen boom alle dingen die daar zijn.

Dat de Wind den invloed betekent, eigenlijk den invloed van het ware in het verstand, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: “De Heer Jehovah zeide: Van de vier WINDEN kom geest, en blaas in deze gedoden, opdat zij leven”, Ezech. xxxvii: 9, 10. “Er werden gezien vier Wagens, waaraan vier Paarden waren; deze zijn de vier WINDEN der hemelen”, Zach. vi: 1 tot 5. “Gij moet opnieuw verwekt worden; de WIND blaast waarheen hij wil, en gij weet niet van waar hij komt, en waar hij heen gaat”, Joh. iii: 7, 8. “De Maker der aarde bereidt het Wereldrond door Zijn Wijsheid; Hij brengt den WIND voort vanuit Zijn schatkamers”, Jerem. x: 12, 13; Hfdst. li: 15, 16; Psalm cxxxv: 7. “Jehovah doet Zijn WIND blazen, en de wateren, zij vloeien, Hij verkondigt Zijn Woord, Zijn inzettingen, en Zijn gerichten”, Psalm cxlvii: 17, 18, 19. “Hij love Jehovah, de WIND des storms, die Zijn Woord doet”, Psalm cxlviii: 8. “Jehovah maakt Zijn Engelen WINDEN”, Psalm civ: 3, 4. “Jehovah voer op de vleugelen des WINDS”, Psalm xviii: 10, 11; Psalm civ: 3; de vleugelen des winds zijn de Goddelijke Ware dingen welke invloeden: derhalve wordt de Heer genoemd *de Geest der neusgaten*, Klaagl. iv: 20, en wordt er gezegd dat Hij in de neusgaten van Adam de Ziel der levens Inblies, Gen. ii: 7: voorts, dat Hij in de Discipelen inblies, en zeide: *Ontvangt den Heiligen Geest*, Joh. xx: 21, 22; de Heilige Geest is het Goddelijk Ware voortgaande uit den Heer, welks invloed in de discipelen daardoor werd uitgebeeld en vandaar aangeduid, dat Hij in hen inblies. Dat de Wind en de Ademing den invloed van het Goddelijk Ware in het verstand betekenen, is vanuit de overeenstemming van de Long met het Verstand, waarover men zie in de ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, n. 371 tot 429. Aangezien de meer nabije en sterkere Goddelijke invloed door de Hemelen heen de ware dingen bij de bozen verstroot, betekent de Wind derhalve de verstrooiing van het ware bij hen, en vandaar de verbinding van hen met de hel, en den ondergang; zoals men kan zien uit deze plaatsen: “Ik zal over Elam de vier WINDEN vanuit de vier einden der hemelen aanbrengen, en Ik zal hem verstrooien”, Jerem. xlix: 36. “Gij zult ze verjagen, zodat de WIND ze wegneemt; de STORMWIND ze verstroot”, Jes. xli: 16. “Het WAAIEN VAN JEHOVAH steekt hen aan zoals een stroom van zwavel”, Jes. xxx: 33. “De beramers der ongerechtigheid vergaan van het WAAIEN GODS, en van den GEEST VAN ZIJN NEUS worden zij verteerd”, Job. iv: 8, 9. “Onthuld zijn de fundamenten van het Wereldrond van het schelden van Jehovah, van het WAAIEN DES GEESTES VAN UW NEUS”, Psalm xviii: 16. “Ik was ziende in het gezicht, en zie, de vier WINDEN stortten zich in de grote Zee, en er klommen vier Beesten op”, Dan. vii: 2, 3, en vervolg. “Vanuit den STORMWIND VAN JEHOVAH ging toorn uit, op het hoofd der goddelozen zal

hij zich storten,” Jerem. xxiii: 19; Hfdst. xxx: 23. “*Mijn God, vervolg hen met Uw STORMWIND, verschrik hen met Uw STORM*”, Psalm lxxxiii: 16. “*De weg van Jehovah in STORMWIND en STORM*”, Nahum i: 4, behalve elders, zoals in Jerem. xxv: 32; Ezech. xiii: 13; Hoschea viii: 7; Amos i: 14; Zach. ix: 14; Psalm xi: 6; Psalm l: 3, Psalm lv: 9; Psalm cvii, waar het volgende staat: *Hij zeide dat DE WIND DES STORMS zou waaïen; God deed den STORMWIND stilstaan, zodat de golven ervan stilzweven*, vers 25, 29; daaruit blijkt wat in den geestelijken Zin wordt aangeduid met het volgende “*Jezus in het schip bestrafte den WIND, en Hij zeide tot de Zee: Verstom; en het werd rustig*”, Markus iv: 39, 40; Lukas viii: 23, 24; met de Zee wordt hier de Hel aangeduid, en met den Wind de invloed daaruit. Ook wordt niet iets anders dan de sterke Invloed aangeduid met den OOSTELIJKEN WIND in Ezech. xvii: 10, Jerem. xviii: 17; Ezech. xix: 12, Hoschea xiii: 15, Psalm xlvi: 8; voorts met dien zelfden Wind *waardoor de Zee Suph werd uitgedroogd*, Exod. xiv: 21, waarover Mozes aldus: “*Door het WAAIEN UWER NEUSGATEN zijn de wateren opgehoopt geworden, GIJ HEBT UW WIND GEBLAZEN, de zee heeft hen bedekt*”, Exod. xv: 8, 9, 10. Hieruit nu kan vaststaan dat met “de vier Winden terughouden opdat de Wind niet zou waaïen op de aarde” wordt aangeduid den meer nabij en sterkeren invloed in de lagere gebieden terughouden en verhinderen.

344. *En ik zag een anderen Engel opklimmen vanuit den opgang der Zon, betekent den Heer Die voorziening treft en regelt.* Onder den Engel wordt hier de Heer verstaan ten aanzien van de Goddelijke Liefde, omdat hij oplom vanuit den opgang der zon; en uit den opgang der zon of uit het oosten, is vanuit de Goddelijke Liefde; de Heer is immers in de geestelijke Wereld de Zon en het Oosten, en eveneens wordt Hij aldus genoemd ten aanzien van die Liefde; dat Hij is voorziening treffende en regelende, blijkt uit Zijn bevel aan de vier Engelen, aarde en zee niet te beschadigen totdat de dienstknechten Gods op hun voorhoofden gezegeld waren. Dat het Goddelijk Menselijke des Heren in den hoogsten zin onder den Engel wordt verstaan, blijkt uit deze dingen: “*DE ENGEL DER AANGEZICHTEN VAN JEHOVAH heeft hen bevrijd, vanwege Zijn liefde en mildheid: Deze heeft hen verlost, en hen opgenomen, en hen gedragen alle dagen der eeuwigheid*”, Jes. lxiii: 9. “*DE ENGEL Die mij verlost heeft van al het boze, zegene hen*”, Gen. xlviii: 16. “*Snellijk zal tot Zijn Tempel komen de Heer, Dien gijlieden zoekt, en de ENGEL DES VERBONDS Dien gijlieden verlangt*”, Malach. iii: 1. “*Ik zende een ENGEL vóór u, om u te behoeden in den weg; hoedt u voor Zijn aangezichten, omdat Mijn Naam in het midden van Hem is*”, Exod. xxiii: 20 tot 23. Engel en Gezondene zijn in de Hebreeuwse taal één woord; vandaar is het dat de Heer Zich zo vaak de “van

den Vader Gezondene” noemt, waaronder het Goddelijk Menselijke wordt verstaan. In den betrekkelijken zin echter is de Engel een elk die den Heer opneemt, zowel hij die in den Hemel is, als hij die in de Wereld is.

345. *Hebbende het zegel des levenden Gods, betekent Die enig en alleen allen en de afzonderlijken kent, en hen van elkander kan onderscheiden en scheiden.* Aangezien zij op de voorhoofden door het zegel werden gezegeld, wordt derhalve onder het zegel des levenden Gods hebben, omdat over den Heer wordt gehandeld, verstaan: allen en de afzonderlijken kennen, en de dienstknechten Gods kunnen onderscheiden van hen die niet dienstknechten Gods zijn.

346. *En hij riep met een grote stem tot de vier Engelen, aan wie het gegeven was de aarde en de zee te beschadigen, zeggende: Beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, betekent uit den Heer de verhinderende en het terughouden van den meer nabij en sterkeren invloed in de lagere gebieden.* Dat dit wordt aangeduid, blijkt uit hetgeen boven in n. 343 is ontvouwd; vanuit den zin der letter is het, dat de vier Engelen den invloed terughielden; maar vanuit den geestelijken zin is het, dat de Heer het deed: dat zij de aarde, de zee, en de bomen niet zouden beschadigen, betekent dat het niet zou geschieden door een hevigen, maar door een gematigden invloed; de Heer immers, door verschillende graden van invloed in de Hemelen, beschikt, ordent, tempert, en matigt alle dingen daar en in de hellen, en door de Hemelen en de hellen alle dingen in de wereld.

347. *Totdat wij de dienstknechten onzes Gods gezegeld hebben op hun voorhoofden, betekent voordat diegenen zijn afgescheiden die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn, aldus die innerlijk goed zijn.* Onder “op de voorhoofden zegelen” wordt niet verstaan hen daar zegelen, maar diegenen onderscheiden die in het goede der liefde uit den Heer zijn; het voorhoofd immers betekent het goede der liefde: dat het diegenen zijn, die in de ware dingen vanuit het goede uit den Heer zijn, is omdat die onder de dienstknechten Gods worden verstaan, n. 3. Dat het Voorhoofd het goede der liefde betekent, is omdat het aangezicht het beeld van des mensen aandoeningen is, en het voorhoofd het hoogste deel van het aangezicht is; het cerebrum, vanuit hetwelk de oorsprong van alle dingen van des mensen leven is, is vlak onder het voorhoofd gelegen. Omdat het voorhoofd de liefde betekent, bij de goeden de goede liefde, en bij de bozen de boze liefde, wordt derhalve met “op de voorhoofden zegelen” aangeduid: den een van den ander onderscheiden en scheiden volgens de liefde; iets eenders wordt aangeduid bij Ezechiël: “*Ga door, door het midden van Jeruzalem, en TEKEN EEN TEKEN OP DE*

VOORHOOFDEN *dergenen die zuchten over de gruwelen*”, ix: 4, 5, 6. Aangezien het voorhoofd de liefde betekent, wordt derhalve van de gouden plaat op de Tulband van Aharon, waarop HEILIGHEID VOOR JEHOVAH gegraveerd was, gezegd “*dat zij zou zijn tegenover de aangezichten van zijn Tulband, opdat dezelve zij op het VOORHOOFD van Aharon, en zij op het VOORHOOFD van Aharon bij voortduur, hem tot een welbehagen vóór Jehovah*”, Exod. xxviii: 36, 37, 38. En eveneens werd het bevolen, dat deze woorden: “*Gij zult uw God liefhebben vanuit uw ganse hart, en vanuit uw ganse ziel, zouden zijn op de hand en op het VOORHOOFD*, Deut. vi: 5, 8; Hfdst. xi: 18. “*Dat zij den Naam des Vaders geschreven hadden op de VOORHOOFDEN*”, Apoc. xiv: 1. En *De Naam Gods en des Lams in de VOORHOOFDEN*, Apoc. xxii: 4. Men moet weten, dat de Heer de Engelen aanziet in de voorhoofden, en dezen hunnerzijds den Heer door de ogen, ter oorzaak hiervan dat de Heer allen vanuit het goede der liefde aanziet, en Hij wil, dat zij hunnerzijds Hem aanzien vanuit de ware dingen der wijsheid; aldus geschiedt de verbinding. Met het Voorhoofd wordt in den tegengestelden zin de boze liefde aangeduid, in deze plaatsen: “*Die het merkteken van het beest op de VOORHOOFDEN hebben*”, Apoc. xiii: 16; Hfdst. xiv: 9; Hfdst. xx: 4; en eveneens *den naam van Babylon op de VOORHOOFDEN*, Apoc. xvii: 5. HET VOORHOOFD *van de vrouw-hoer*, Jerem. iii: 3. *Verstijfd van VOORHOOFD, en hard van hart*, Ezech. iii: 7, 8. “*Gij zijt hard, en uw VOORHOOFD van brons*”, Jes. xlvi: 4.

348. *En ik hoorde het getal dergenen die gezegeld waren, honderd vier en veertig duizend, betekent allen die den Heer als den God des Hemels en der Aarde erkennen, en in de ware dingen der leer vanuit het goede der liefde uit Hem door het Woord zijn.* Dat die door de 144000 vanuit de twaalf Stammen Israëls worden aangeduid, is omdat door de 12 Stammen Israëls wordt aangeduid de Kerk vanuit hen die in het goede en het ware uit den Heer zijn, en Hem als de God des Hemels en der Aarde erkennen; onder het getal 144000 worden al diegenen verstaan; met dat getal wordt immers iets eenders aangeduid als met twaalf, aangezien het voortkomt uit de vermenigvuldiging van 12 met 12, en daarna uit de vermenigvuldiging met 100 en met 1000; en elk getal, met zichzelf vermenigvuldigd, en daarna met 10, 100 of 1000, betekent iets eenders als het getal vanuit hetwelk het is; aldus het getal 144000 iets eenders als 144, en dit iets eenders als 12, omdat 12 maal 12 het getal 144 maakt; evenzo 12000 gezegelden vanuit elken Stam maal twaalf maken er 144000. Dat het getal 12 alle dingen betekent, en daarvan gesproken wordt met betrekking tot de ware dingen vanuit het goede, is omdat 12 voortkomt uit de vermenigvuldiging van 3 en 4 met elkander, en het getal 3 betekent

alles ten aanzien van het ware, en het getal 4 alles ten aanzien van het goede, vandaar hier 12 alles ten aanzien van het ware vanuit het goede der liefde. Dat alle getallen toevoegsels tot de dingen betekenen welke het hoedanige of het hoevele ervan bepalen, kan duidelijk vaststaan uit de getallen in de Apocalyps, welke, indien zij niet aanduiden, in vele plaatsen niet enigen zin zouden hebben. Uit hetgeen nu is gezegd, kan men zien, dat onder de 144000 gezegelden, en onder de 12000 vanuit elken Stam, niet wordt verstaan dat zovelen vanuit de Stammen Israëls gezegeld en uitverkoren zijn, maar dat allen het zijn die in de Ware dingen der leer vanuit het Goede der liefde uit den Heer zijn. Dit wordt in het algemeen aangeduid met de 12 Stammen Israëls, en eveneens met de 12 Apostelen des Heren, in het bijzonder echter een of ander ware vanuit het goede met elken Stam, en met elken Apostel: wat echter met elken Stam hier wordt aangeduid, zal in hetgeen volgt worden gezegd. Aangezien de 12 Stammen alle ware dingen der leer vanuit het goede der liefde uit den Heer betekenen, betekenen zij derhalve ook alle dingen der Kerk, en daarom beeldden de 12 Stammen Israëls de Kerk uit, en evenzo de 12 Apostelen. Omdat 12 wordt gezegd van de ware en de goede dingen der Kerk, wordt derhalve Nova Hierosolyma, waaronder des Heren Nieuwe Kerk wordt verstaan, in de afzonderlijke dingen beschreven met 12; zoals *dat de Stad in lengte en breedte was 12000 stadiën; dat de Muur ervan was 144 ellen; 144 is 12 maal 12: dat er 12 Poorten waren, en de Poorten van 12 paarlen; dat op de Poorten 12 Engelen waren: en de namen geschreven van de 12 Stammen Israëls: dat er 12 Fundamenten van den muur waren; en in dezelve de namen der 12 Apostelen des Lams; en dat zij bestonden uit 12 kostbare Stenen; voorts, dat daar de Boom des levens was, makende 12 vruchten, naar de 12 Maanden; over al welke dingen men zie Hfdst. XXI en XXII. Vanuit dezen, waarover hier gehandeld wordt, werd de Nieuwe Hemel gevormd, en wordt de Nieuwe Kerk gevormd, uit den Heer; dezen immers zijn de zelfden die vermeld worden in Hoofdstuk XIV en vervolg, waar het volgende over hen gezegd wordt: “En ik zag, en zie, het Lam stond op den Berg Zion, en met Hem 144000; en zij zongen een Nieuw Lied voor den Troon, en niemand kon het lied leren dan die 144000 van de aarde gekochten; zij zijn Maagden, en zij volgen het Lam waar Het ook heen gaat”, Vers 1; 3, 4. Aangezien de 12 Stammen de Kerk des Heren betekenden ten aanzien van al haar ware en goede dingen, is derhalve het getal 12 het getal der Kerk geworden, en in plechtig gebruik in haar heiligheden, zoals dat op den *Borstlap des Gerichts, waar de Urim en de Thumim waren, 12 kostbare Stenen waren*, Exod. XXVIII: 21. *Dat 12 broden der aangezichten op de Tafel in den Tabernakel werden gelegd*, Levit. XXIV: 5, 6. *Dat Mozes een Altaar bouwde**

onder aan den Berg Sinai, en 12 gedenkzuilen oprichtte, Exod. xxiv: 4. Dat 12 Mannen gezonden werden om het land Kanaän uit te speuren, Deut. i: 23. Dat 12 Mannen 12 Stenen vanuit het midden der Jordaan heendroegen, Jos. iv: 1 tot 9, 20. Dat de 12 Vorsten ter inwijding van het Altaar aandroegen 12 Schotels van zilver, 12 Sprengbekkens van zilver, 12 Reukschalen van goud, 12 Varren, 12 Rammen, 12 Lammeren, en 12 Geitebokken, Num. vii: 84, 87. Dat Elia 12 Stenen nam, en een Altaar bouwde, 1 Kon. xviii: 31, 32. Dat Elia Elisa vond, toen hij met 12 juk ploegde, en hijzelf onder de 12 was, en dat hij toen de toga op hem wierp, 1 Kon. xix: 19. Dat Salomo onder de bronzen Zee 12 Ossen stelde, 1 Kon. vii: 25. 44. Dat hij een Troon maakte, bij de trappen ervan 12 Leeuwen staande, 1 Kon. x: 19, 20. Dat op het hoofd van de met de zon omgeven Vrouw een kroon van 12 sterren was, Apoc. xii: 1. Hieruit nu kan vaststaan, dat onder de 144000 gezegelden, 12000 vanuit elken Stam, niet evenzovelen in getal van de Joden en de Israëlieten worden verstaan, maar allen die vanuit den Nieuwen Christelijken Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk, in de ware dingen der leer vanuit het goede der liefde door het Woord uit den Heer zullen zijn.

349. *Gezegeld vanuit elken Stam Israëls, betekent den Hemel en de Kerk des Heren uit hen.* Met den Stam wordt de Godsdienst aangeduid ten aanzien van het goede des levens, en met elken Stam wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van al het goede der liefde, en ten aanzien van al het ware vanuit dat goede, vanuit welke dingen het goede des levens is; twee dingen immers zijn het, die de Kerk maken, het goede der liefde en het ware der leer; het huwelijk van die is de Kerk; de Twaalf Stammen Israëls beeldden uit en betekenden vandaar de Kerk ten aanzien van dat huwelijk, en iedere Stam een of ander Universeel ware van het goede of goede van het ware daarin; maar wat iedere Stam betekende, is tot dusver niet aan iemand onthuld, en kon ook niet onthuld worden, opdat niet door een kwalijk samengeflanste ontvouwing het heilige ontwijd zou worden, hetwelk in die Stammen, tot één verbonden zijnde, schuilt; want volgens de verbinding duiden zij aan; anders in de reeks waarin zij worden genoemd volgens de Geboorten, Gen. xxix: xxx, xxxv: 18; de reeks der Stammen is daar deze: Ruben, Simeon, Levi, Jehudah, Dan, Naftali, Gad, Ascher, Isaschar, Zebulon, Jozef, Benjamin. Anders in de reeks waarin zij worden genoemd, toen zij in Egypte kwamen, zijnde: Ruben, Simeon, Levi, Jehudah, Isaschar, Zebulon, Gad, Ascher, Jozef, Benjamin, Dan, Naftali, Gen. xli: 8 tot 24. Anders in de reeks wanneer zij door Vader Israël gezegend worden, zijnde deze: Ruben, Simeon, Levi, Jehudah, Zebulon, Isaschar, Dan, Gad, Ascher, Naftali, Jozef, Benjamin, Gen. xlix. Anders in de reeks wanneer zij door Mozes gezegend worden, zijnde deze:

Ruben, Jehudah, Levi, Benjamin, Jozef, Efraïm, Menasse, Zebulon, Gad, Dan, Naftali, Ascher, Deut. xxxiii; aldaar Efraïm en Menasse, en niet Simeon en Isaschar. Anders in de reeks wanneer zij legerden en optrokken, zijnde deze: de Stam van Jehudah, Isaschar, en Zebulon aan den opgang; de Stam van Ruben, Simeon, Gad aan het zuiden; de Stam van Efraïm, Menasse en Benjamin aan het westen; de Stam van Dan, Ascher, en Naftali aan het noorden; en de Stam van Levi in het midden, Num. ii: 1 tot het einde. Anders in de reeks, waarin zij elders worden genoemd, zoals in Gen. xxxv: 23 tot 26, Num. i: 5 tot 16; Hfdst. vii: 1 tot einde; Hfdst. xiii: 4 tot 15; Hfdst. xxvi: 5 tot 57; Hfdst. xxxiv: 17 tot 28; Deut. xxvii: 12, 13; Jos. xv tot xix; Ezech. xlviii: 1 tot einde. En daarom *zeide Bileam toen hij Israël zag, wonende naar zijn Stammen: Hoe goed zijn uw Tabernakels, Jakob, en uw Habitakels, Israël*, Num. xxiv: 1, 2, 3, 4, en vervolg. In den Borstlap des gerichts, welke de Urim en de Thumim was, waarin 12 kostbare stenen naar de namen der zonen Israëls waren, Exod. xxviii: 15 tot 24, duidden de Stammen in een reeks aan, volgens de vraag waarop zij antwoord kregen. Wat zij echter aanduiden in de reeks waarin zij hier in de Apocalyps worden genoemd, welke nog weer een andere is, zal in hetgeen volgt worden gezegd. Dat de Stammen den Godsdienst betekenen, en de twaalf Stammen de Kerk ten aanzien van al haar dingen, is omdat Stam en Schepter in de Hebreeuwse Taal één woord zijn, en de Schepter is het Koninkrijk, en het Koninkrijk des Heren is de Hemel en de Kerk.

350. *Vanuit den Stam van Jehudah twaalfduizend gezegelden, betekent de hemelse liefde, zijnde de liefde tot den Heer, en deze bij allen die in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Jehudah wordt in den hoogsten zin de Heer aangeduid ten aanzien van de hemelse liefde; in den geestelijken zin het Hemels Rijk des Heren, en het Woord; en in den natuurlijken zin de leer der hemelse Kerk vanuit het Woord; hier echter wordt met Jehudah de hemelse Liefde aangeduid, zijnde de liefde tot den Heer; en omdat hij het eerst in de reeks wordt genoemd, wordt die liefde aangeduid bij allen die in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn; de in de eerste plaats genoemde Stam immers is het al in de overige; hij is zoals het hoofd voor die, en zoals het universele, ingaande in alle dingen die volgen, dezelve samenbindt, daaraan hoedanigheid geeft, en ze aandoet; dit is de liefde tot den Heer. Dat twaalfduizend allen betekent die in die liefde zijn, zie men boven in n. 348. Het is bekend, dat de twaalf Stammen van Israël na Salomo verdeeld waren in twee Rijken, het Joodse en het Israëlietische; het Joodse Rijk beeldde het Hemelse Rijk of het Priesterlijke des Heren uit,

en het Israëlietische Rijk het Geestelijke Rijk of het Koningschap des Heren; maar dit werd vernietigd, toen bij hen niet enig geestelijke meer over was; doch het Joodse Rijk is bewaard, terwille van het Woord, en omdat de Heer daar geboren zou worden: maar toen zij het Woord geheel en al geschonden hadden, en zo den Heer niet konden leren kennen, werd het Rijk van hen vernietigd. Hieruit kan vaststaan, dat met den Stam van Jehudah de hemelse Liefde wordt aangeduid, zijnde de Liefde tot den Heer; maar omdat zij zodanig zijn geweest ten aanzien van het Woord en ten aanzien van den Heer, wordt met den Stam van Jehudah ook de tegengestelde liefde aangeduid, zijnde de liefde van zich, eigenlijk de liefde van heersen vanuit de liefde van zich, welke liefde de duivelse liefde wordt genoemd. Dat met Jehudah en zijn Stam wordt aangeduid het hemelse Rijk en de liefde ervan, zijnde de liefde tot den Heer, staat vast uit deze plaatsen: “JEHUDAH, *gij, uw broeders zullen u vieren; de scepter zal niet verwijderd worden van JEHUDAH, totdat Schilo komt, en voor hem de aankleving der volken; hij bindt zijn jongen ezel aan den wijnstok, den zoon zijner ezelin aan den voortreffelijken wijnstok; hij wast in den wijn zijn bekleedsel; rood van ogen door den wijn, en wit van tanden door de melk,*” Gen. XLIX: 8 tot 12. “*David zal vorst voor hen zijn tot in het eeuwige; en Ik zal een verbond des vredes met hen maken, het zal een verbond der eeuwigheid met hen zijn, en Ik zal het Heiligdom in het midden van hen zetten tot in het eeuwige*”, Ezech. XXXVII: 25, 26. “*Jubel en verblijd u, gij dochter Zions; Jehovah zal zich JEHUDAH tot een erfenis maken, tot zijn deel op het land der heiligheid*”, Zach. II: 14, 16. “*Vier, JEHUDAH, uw vierdagen, betaal uw geloften, omdat belial voortaan niet meer door u zal doorgaan; hij zal geheel afgehouden worden*”, Nahum I: 15. “*Plotseling zal tot Zijn Tempel komen de Heer; dan zal voor Jehovah zoet wezen het spijsoffer van JEHUDAH en HIEROSOLYMA, naar de dagen der eeuw*”, Mal. III: 1, 4. “*JEHUDAH zal tot in het eeuwige zitten, en HIEROSOLYMA van geslacht tot geslacht*”, Joël III: 20. *Zie, de dagen komen, wanneer Ik aan David een gerechte spruit zal opwekken; in Zijn dagen zal JEHUDAH gezaligd worden*”, Jerem. XXIII: 5, 6. “*Ik zal vanuit Jakob zaad voortbrengen, en vanuit JEHUDAH een erfgenaam van Mijn bergen, opdat de uitverkorenen ze bezitten*”, Jes. LXV: 9. *JEHUDAH is tot heiligdom geworden, en Israël tot Zijn heerschappijen*”, Psalm CXIV: 2. *Zie, de dagen komen waarop Ik met het huis van JEHUDAH een nieuw verbond zal maken; dit zal het verbond zijn: Ik zal Mijn wet in het midden van hen geven, en zal die op hun hart schrijven*”, Jerem. XXXI: 27, 31, 33, 34. “*In die dagen zullen tien mannen de slip van een JEHUDAÏSCHEN man grijpen, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, omdat wij gehoord hebben dat God met ulieden is*”, Zachar. VIII: 22, 23. “*Gelijk als de nieuwe Hemelen en de nieuwe Aarde welke*

Ik zal maken, zullen staan vóór Mij, zo zullen ulieder zaad en ulieder naam staan; de Koningen der natiën zullen uw voedsterheren zijn, hun vorstinnen de zoogvrouwen, zij zullen zich met het aangezicht ter aarde voor u inkrommen, en het stof uwer voeten lekken", Jes. LXVI: 20, 22; Hfdst. XLIX: 22, 23. Uit deze en tal van andere plaatsen, waarvoor vanwege de menigte geen plaats is om ze aan te voeren, kan duidelijk vaststaan, dat onder Jehudah niet Jehudah, maar de Kerk wordt verstaan; zoals dat de Heer met die natie een nieuw en eeuwig verbond zal sluiten, haar tot Zijn erfenis, en tot Zijn heiligdom zal maken tot in het eeuwige, en dat de koningen der natiën en hun vorstinnen zich voor haar zullen inkrommen, het stof harer voeten lekkende, behalve meer dingen. Dat onder den Stam van Jehudah in zich beschouwd, het duivelse Rijk wordt verstaan, zijnde der liefde van heersen vanuit de liefde van zich, kan vaststaan uit deze plaatsen: *"Ik zal Mijn aangezichten van hen verbergen, Ik zal zien wat hun nageslacht zal zijn; een geslacht der verdraaidheid is dat, zonen in wie geen getrouwheid is; een natie door raadslagen verloren zijn zij; van den wijnstok van Sodom is hun wijnstok, en van de velden van Gomorrha; zijn druiven zijn druiven van gal, zij hebben beziën der bitterheden; venijn van draken is hun wijn, en wrede gal van adderen: al dit is weggeborgen bij Mij, verzegeld in Mijn schatten*", Deut. xxxii: 20 tot 35. *"Weet, dat niet om uw gerechtigheid en de rechtheid uws harten Jehovah u het land Kanaän geeft, omdat gij een volk hard van nek zijt*", Deut. ix: 5, 6. *"Naar het getal uwer steden waren uw goden, o JEHUDAH, naar het getal der straten van Jeruzalem hebt gijlieden altaren gesteld om Baäl te roken*", Jerem. ii: 28; Hfdst. xi: 13. *"Gij zijt uit den vader den duivel, en wilt de verlangens uws vaders doen*", Joh. viii: 44. Zij worden geheten *vol huichelarij, ongerechtigheid, en onreinheid*, Matth. xxiii: 27, 28; *een overspelig geslacht*, Matth. xii: 39, Markus viii: 38; en *Jeruzalem, hun woning, wordt Sodom geheten*, Jes. iii: 9; Jerem. xxiii: 14; Ezech. xvi: 46, 48; Apoc. xi: 8; behalve in andere plaatsen, waar gezegd wordt dat die natie geheel en al te gronde is gericht, en dat Jeruzalem vernietigd moet worden, zoals in Jerem. v: 1; Hfdst. vi: 6, 7; Hfdst. vii: 17, 18 en vervolg; Hfdst. viii: 6, 7, 8, en vervolg; Hfdst. ix: 10, 11, 13 en vervolg; Hfdst. xiii: 9, 10, 14; Hfdst. xiv: 16; Klaagl. i: 8; 9, 17; Ezech. iv: 1 tot het einde; Hfdst. v: 5 tot het einde; Hfdst. xii: 18, 19; Hfdst. xv: 6, 7, 8; Hfdst. xvi: 1 tot 63; Hfdst. xxiii: 1 tot 49.

351. *Vanuit den Stam van Ruben twaalfduizend gezegelden, betekent de wijsheid vanuit de hemelse liefde bij hen die in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Ruben wordt in den hoogsten zin de Alwetendheid aangeduid; in den geestelijken zin de wijsheid, het inzicht, en de wetenschap,

voorts het geloof; in den natuurlijken zin het gezicht; hier echter wordt met Ruben de wijsheid aangeduid, omdat hij volgt na Jehudah, met wien de hemelse Liefde wordt aangeduid, en de hemelse Liefde brengt de wijsheid voort; er is immers geen liefde zonder haar gade, zijnde de wetenschap, het inzicht, en de wijsheid; de gade der natuurlijke liefde is de wetenschap, die der geestelijke liefde is het inzicht, en die der hemelse liefde is de wijsheid. Dat zij met Ruben worden aangeduid, is omdat hij genaamd is naar het Gezicht; en het geestelijk-natuurlijk gezicht is de wetenschap, het geestelijk gezicht is het inzicht, en het hemels gezicht is de wijsheid. Ruben was ook de eerstverwekte van Jakob, en werd derhalve door Israëel geheten *zijn Sterkte, het begin zijner krachten, uitmunten in voortreffelijkheid, en uitmunten in vermogen*, Gen. XLIX: 3; zodanig is ook de wijsheid vanuit de hemelse liefde. En omdat Ruben krachtens zijn eerstgeboorte de wijsheid van de mensen der Kerk uitbeeldde, en vandaar aanduidde, vermaande hij derhalve zijn broeders om Jozef niet te doden, en smartte het hem, toen Jozef in den kuil niet gevonden werd, Gen. XXXVII: 21, 22, 29. En daarom was zijn Stam *gelegerd aan het Zuiden*, en werd *het Kamp van Ruben* genoemd, Num. II: 10 tot 16; het zuiden betekent ook de wijsheid vanuit de liefde; en daarom wonen zij die in deze wijsheid zijn, in den Hemel aan het zuiden; men zie in het werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, n. 148, 149, 150. Deze wijsheid wordt met Ruben aangeduid in de Profetische uitspraak van Deborah en Barak met deze dingen: *“In de klassen van Ruben zijn groot de besluiten des harten; waarom zit gij, Isaschar, tussen de pakken om te horen het geblaas der kudden van kleinvee; in de klassen van Ruben, waar grote doorvorsingen des harten”*, Richt. v: 15, 16; de klassen van Ruben zijn de erkenningen van elk geslacht, welke der wijsheid zijn. Omdat alle Stammen ook de tegengestelde dingen betekenen, aldus eveneens de Stam van Ruben, en in den tegengestelden zin betekent hij de wijsheid gescheiden van de liefde, en vandaar eveneens het geloof gescheiden van de naastenliefde; en daarom werd hij door zijn vader Israëel vervloekt, Gen. XLIX: 3, 4; en derhalve werd hij van zijn eerstgeboorterecht beroofd, I Kron. v: 1; men zie boven n. 17; en derhalve werd hem een erfenis gegeven buiten de Jordaan, en niet in het Land Kanaän; alsmede werden voor Ruben en Simeon in de plaats de zonen van Jozef, Efraïm en Menasse, erkend, Gen. XLVIII: 5; niettemin behield hij toch de uitbeelding en vandaar de aanduiding van de wijsheid.

352. *Vanuit den Stam van Gad twaalf duizend gezegelden, betekent de nutten des levens, welke der wijsheid vanuit die liefde zijn, ook bij hen die in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Gad wordt in den hoogsten zin de Almacht aangeduid, in den geestelijken zin het goede

des levens, hetgeen ook het nut is, en in den natuurlijken zin het werk; hier de nutten des levens, omdat hij volgt na Ruben en Jehudah, en de hemelse liefde door de wijsheid de nutten voortbrengt. Er zijn drie dingen die samenhangen en niet gescheiden kunnen worden: de Liefde, de Wijsheid, en het Nut des levens; indien er één gescheiden wordt, zo vallen de twee overige; men zie DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN DE GODDELIJKE WIJSHEID, n. 241, 297, 316. Dat met Gad het nut des levens wordt aangeduid, hetwelk ook de vrucht wordt genoemd, kan vaststaan uit zijn benaming naar “schare” of “hoop”, Gen. xxx: 10, 11; voorts uit de zegening van hem door Vader Israëel, Gen. xlix: 19; en uit de zegening van hem door Mozes, Deut. xxxiii: 20, 21; en eveneens uit zijn erfenis, Num. xxxii: 1 tot het einde; Hfdst. xxxiv: 14; Deut. iii: 16, 17; Jos. xiii: 24 tot 28. Ook uit zijn betekenis in den tegengestelden zin, Jes. lxv ii; Jerem. xlix: 1, 2, 3. Men moet weten, dat alle Stammen van Israëel hier in vier Klassen zijn onderscheiden, zoals in de Urim en Thumim, en in de Legering, en dat elke Klas drie Stammen bevat, ter oorzaak hiervan dat drie als één samenhangen, zoals de liefde, de wijsheid, en het nut; en zoals de naastenliefde, het geloof, en het werk; want, zoals gezegd is, indien één ontbreekt, zijn de twee overige niet iets.

353. *Vanuit den Stam van Ascher twaalf duizend gezegelden, betekent de wederzijdse liefde, zijnde de liefde van het goede des nuts te doen voor het gemene of voor het gezelschap, bij hen die vanuit den Nieuwen Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Ascher wordt in den hoogsten zin de Eeuwigheid aangeduid, in den geestelijken zin de eeuwige gezegendheid, en in den natuurlijken zin de aandoening van het goede en het ware; hier echter wordt met Ascher de liefde van nutten te doen aangeduid, welke is bij hen die in het Hemels Rijk des Heren zijn, en welke daar de wederzijdse liefde wordt genoemd; deze liefde daalt naastvolgend vanuit de liefde tot den Heer neder, aangezien des Heren Liefde is nutten doen aan het gemene en aan elk gezelschap in het gemeen, en Hij doet die door de mensen die in de liefde tot Hem zijn. Dat de bovengenoemde dingen met Ascher worden aangeduid, kan men enigermate zien uit de zegening van hem door Vader Israëel: “Aangaande Ascher: *vet zal zijn brood zijn; en hij zal lekkernijen des Konings geven*”, Gen. xlix: 20; en uit de zegening van hem door Mozes: “*Gezegend meer dan de zonen, Ascher; hij zij zijn broederen aangenaam, zoals de dagen zijn faam*”, Deut. xxxiii: 24, 25. Hij is ook genoemd naar de GEZEGENDHEID, en zij die zijn in de liefde van nutten te doen aan het gemene en het gezelschap, zijn in den Hemel in een gezegendheid boven de overigen.

354. *Vanuit den stam van Naftali twaalfduizend gezegelden, betekent de doorvatting van het nut en wat het nut is, bij hen die in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Naftali wordt in den hoogsten zin de Eigen Macht van het Goddelijk Menselijke des Heren aangeduid, in den geestelijken zin de verzoeking en de overwinning, en in den natuurlijken zin het tegenstreven van de zijde van den natuurlijken mens; hij is immers genaamd naar de Worstelingen: dat hier echter met Naftali de doorvatting van het nut en wat het nut is, wordt aangeduid, is omdat hij in de reeks volgt na Ascher, met wien de liefde der nutten wordt aangeduid; en ook hebben zij die in de verzoeking hebben overwonnen, de innerlijke doorvatting van de nutten; door de verzoeking worden immers de innerlijke dingen des gemoeds geopend. De doorvatting welke zij hebben, wordt beschreven bij Jeremia in Hfdst. xxxi: 33, 34; zij voelen in zich wat het goede is, en zien in zich wat het ware is. Dat de Stam van Naftali aanduidt de Engelen en de mensen ten aanzien van die doorvatting, kan uit deze dingen in het Woord bevestigd worden: *“Naftali op de hoogten des velds”*, Richt. v: 18; de hoogten des velds zijn de innerlijke dingen der Kerk ten aanzien van de doorvatting. *“Naftali is verzadigd van het welbehagelijke, en vol van den zegen van Jehovah; bezit het westen en het zuiden,”* Deut. xxxiii: 23; het westen bezitten is het goede bezitten van de ten dienste zijnde liefde; en het zuiden bezitten is het licht der wijsheid bezitten, zijnde die doorvatting. *“Naftali is een losgelaten hinde, gevende gezegden der sierlijkheid”*, Gen. xlix: 21; aldus wordt de staat na de verzoeking beschreven ten aanzien van het vrije uitspreken vanuit de doorvatting. Vermeld wordt ook dat één uit de stam van Naftali *vervuld van wijsheid, inzicht, en wetenschap, al het werk van Salomo tot den Tempel maakte uit brons*, 1 Kon. vii: 14; de Historische dingen des Woords duiden ten aanzien van de namen en ten aanzien van de Stammen, evenzeer aan als de Profetische dingen.

355. *Vanuit den Stam van Menasse twaalfduizend gezegelden, betekent den wil om van dienst te zijn en de daad, ook bij hen die vanuit den Nieuwen Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Er zijn drie dingen die in orde op elkander volgen: de Liefde tot den Heer, de Wijsheid, en het Nut, zoals boven in n. 352 is gezegd; aldus eveneens hier: de wederzijdse Liefde, het Verstand of de doorvatting, en de Wil of de daad; deze maken eveneens één, en wel dermate dat indien het ene ontbreekt, de twee overige niet iets zijn; de wil om van dienst te zijn met de daad, is de uitwerking, aldus het laatste, waarin de twee vorige zijn en samenbestaan. Dat Menasse dit betekent, is omdat Jozef, die de vader van Menasse en Efraïm was, het geestelijke der Kerk betekent, en

het geestelijke der Kerk is het goede des wils, en tevens het ware des verstands; vandaar is het, dat Menasse het Willijke der Kerk betekent, en Efraïm het Verstandelijke van haar. Dat Menasse het Willijke der Kerk betekent, is omdat Efraïm het Verstandelijke betekent, zoals duidelijk blijkt bij Hoschea, waar Efraïm zo vaak wordt genoemd; en omdat Menasse het Willijke der Kerk betekent, betekent hij ook de daad, want de wil is het streven van elke daad, en waar het streven is, daar is de daad, wanneer het mogelijk is. Menasse wordt in enige plaatsen genoemd, zoals toen hij geboren werd, Gen. xli: 50, 51, 52; toen hij door Jakob als het ware voor Simeon in de plaats werd aangenomen, Gen. xlviii: 3, 4, 5; en door hem gezegend, Gen. xlviii: 15, 16; en door Mozes, Deut. xxxiii: 17; en bovendien in Jes. ix: 18, 19, 20; Psalm lx: 9; Psalm lxxxi: 3, Psalm cviii: 9; waaruit men enigermate kan zien, dat onder Menasse het willijke der Kerk wordt verstaan.

356. *Vanuit den Stam van Simeon twaalfduizend gezegelden, betekent de geestelijke liefde, zijnde de liefde jegens den naaste of de naastenliefde, bij hen die vanuit den Nieuwen Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Simeon wordt in den hoogsten zin de Voorzienigheid aangeduid, in den geestelijken zin de liefde jegens den naaste of de naastenliefde, en in den natuurlijken zin de gehoorzaamheid en het gehoor. In de beide vorige reeksen is gehandeld over hen die in het hemels Rijk des Heren zijn; in deze reeks nu wordt gehandeld over hen die in het geestelijk Rijk des Heren zijn; de liefde van dezen wordt de geestelijke liefde genoemd, zijnde de liefde jegens den naaste, voorts de naastenliefde. Dat Simeon en zijn Stam deze liefde heeft uitgebeeld, en vandaar in het Woord haar betekent, is omdat hij geboren is na Ruben, en vlak vóór Levi, en met die drie: Ruben, Simeon, en Levi, werd in hun orde aangeduid het ware met het verstand of het geloof, het ware met den wil of de naastenliefde, en het ware met de daad of het goede werk; iets eenders als met Petrus, Jacobus, en Johannes; opdat dus Simeon en zijn Stam het ware met den wil zou uitbeelden, zijnde zowel de naastenliefde als de gehoorzaamheid, werd hij derhalve genaamd naar HOREN, en horen betekent zowel het ware verstaan als dat willen of gehoorzamen; dat ware verstaan, wanneer gezegd wordt iemand horen, en dat ware willen en gehoorzamen, wanneer gezegd wordt naar iemand horen of luisteren. Hier zal iets worden gezegd aangaande de liefde jegens den naaste of de naastenliefde; de liefde jegens den naaste, is de liefde van te gehoorzamen de geboden des Heren, welke vooral die zijn welke in de Tweede Tafel van den Decaloog zijn bevat, zijnde: gij zult niet doden, gij zult niet hoereren, gij zult niet stelen, gij zult niet vals getuigen, gij zult niet begeren de dingen die van den naaste zijn; de

mens die zulke dingen niet wil doen omdat het zonden zijn, heeft den naaste lief; niet immers heeft hij den naaste lief, die hem haat toedraagt, en hem uit haat wil doden; niet heeft hij den naaste lief, die met diens echtgenote wil hoereren; noch heeft hij den naaste lief, die wil stelen, en diens goederen roven, en zo voort. Dit leert ook Paulus met deze woorden: *“Die den ander liefheeft, die heeft de Wet vervuld; want dit: Gij zult niet hoereren, gij zult niet doden, gij zult niet stelen, gij zult geen valse getuige zijn, gij zult niet begeren; en zo er enig ander gebod is, het wordt in dit woord begrepen: Gij zult uw naaste liefhebben zoals uzelf: zo is dan de volheid der Wet, de naastenliefde,* Rom. XIII: 8, 9, 10.

357. *Vanuit den Stam van Levi twaalfduizend gezegelden, betekent de aandoening van het ware vanuit het goede, vanuit hetwelk het inzicht is, bij hen die vanuit den Nieuwen Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Levi wordt in den hoogsten zin de Liefde en de Barmhartigheid aangeduid, in den geestelijken zin de Naastenliefde met de daad, zijnde het goede des levens, en in den natuurlijken zin de Vergezelschapping en de Verbinding; hij werd ook geheten naar AANKLEVEN, waarmede in het Woord de verbinding door de liefde wordt aangeduid; hier echter wordt met Levi de liefde of de aandoening van het ware en het inzicht daaruit aangeduid, omdat hij volgt op Simeon, en in deze reeks de middelste is. Aangezien Levi die dingen uitbeelde, is derhalve die Stam het Priesterschap geworden, Num. III: 1 tot het einde; Deut. XXI: 5, en elders. Dat de Stam van Levi de liefde van het ware, zijnde de liefde zelf vanuit hetwelk de kerk de Kerk is, en vandaar het inzicht, betekent, kan vaststaan uit deze plaatsen: *“De zonen van Levi zijn door Jehovah verkoren om Hem te bedienen, en om in Zijn Naam te zegenen”,* Deut. XXI: 5; zegenen in den Naam van Jehovah, is leren; hetgeen alleen diegenen kunnen, die in de aandoening van het ware, en daaruit in het inzicht zijn. *“Zij behoeden Uw Woord, en onderhouden Uw verbond, zij zullen Jakob Uw gericht leren, en Israël Uw wet”,* Deut. XXXIII: 8 tot II. *“Plotseling zal tot Zijn Tempel komen de Heer, en Hij zal zitten, uitzuiverende en smeltende het zilver, en Hij zal de zonen van Levi zuiveren, en hen louteren zoals goud en zilver”,* Malach. III: 1 tot 4; de zonen van Levi zuiveren, is degenen zuiveren die in de aandoening van het ware zijn. Omdat die aandoening bloeit vanuit het inzicht, bloesemde derhalve de stok van Levi, waarop de naam van Aharon was geschreven, en droeg amandelen, Num. XVII: 6 tot 8.

358. *Vanuit den Stam van Isaschar twaalfduizend gezegelden, betekent het goede des levens bij hen die vanuit den Nieuwen Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Isaschar wordt in den hoogsten zin het

Goddelijk Goede van het Ware en het Ware van het Goede aangeduid, in den geestelijken zin de hemelse echtelijke Liefde, zijnde die van het goede en het ware; en in den natuurlijken zin de beloning; hier echter het goede des levens, omdat hij in deze Klasse de derde in de volgorde is, en de derde in elke Klasse betekent het laatste, hetwelk wordt voortgebracht vanuit de twee vorige, zoals de uitwerking vanuit haar oorzaken; en de uitwerking vanuit de geestelijke liefde, zijnde de liefde jegens den naaste, en welke wordt aangeduid met Simeon, brengt door de aandoening van het ware, welke met Levi wordt aangeduid, het goede des levens voort, zijnde Isaschar: hij is ook genaamd naar het LOON, Gen. xxx: 17, 18, aldus naar de Beloning, en het goede des levens heeft in zich de beloning. Iets zodanigs wordt ook met Isaschar aangeduid in de Zegening van hem door Mozes: “*Verblijd u, Zebulon, in uw uittocht; Isaschar in uw tenten; zij zullen de volken tot den berg roepen; daar zullen zij slachtoffers der gerechtigheid slachtofferen, omdat zij de toevloeiing der zee zullen zuigen, en de bedekte dingen der verholten dingen des zands*”, Deut. xxxiii: 18, 19. Met Isaschar wordt echter in de Zegening van hem door Vader Israël, Gen. xlix: 14, 15, het op verdienste gerichte goede des levens aangeduid; men zie in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven, n. 6388.

359. *Vanuit den Stam van Zebulon twaalfduizend gezegelden, betekent de echtelijke liefde van het goede en het ware, ook bij hen die vanuit den Nieuwen Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Zebulon wordt in den hoogsten zin aangeduid het Eénzijn van het Goddelijke Zelf en het Goddelijk Menselijke in den Heer; in den geestelijken zin het huwelijk van het goede en het ware bij hen die in den Hemel en in de Kerk zijn; en in den natuurlijken zin de echtelijke liefde zelf; vandaar wordt hier met Zebulon de echtelijke liefde van het goede en het ware aangeduid; hij is ook genaamd naar de SAMENWONING, Gen. xxx: 19, 20; en samenwoning wordt gezegd van echtelieden wier gemoederen tot één verbonden zijn; die verbinding is immers de geestelijke samenwoning. De echtelijke Liefde van het goede en het ware, die hier met Zebulon wordt aangeduid, is de echtelijke Liefde van den Heer en de Kerk; de Heer is het Goede Zelf der Liefde; en Hij geeft dat de Kerk het Ware vanuit dat Goede zij; en de Samenwoning geschiedt, wanneer de mens der Kerk in de Ware dingen het Goede uit den Heer opneemt; dan komt bij den mens het huwelijk van het goede en het ware in wording, zijnde de Kerk zelf, en wordt hij een Hemel: vandaar is het, dat het Koninkrijk Gods, dat is, de Hemel en de Kerk, zo vaak in het Woord met een Huwelijk wordt vergeleken.

360. *Vanuit den Stam van Jozef twaalfduizend gezegelden, betekent de leer van het goede en het ware bij hen die vanuit den Nieuwen Hemel en vanuit de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn.* Met Jozef wordt de Heer aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Geestelijke; in den geestelijken zin het geestelijk Rijk; en in den natuurlijken zin de vruchtmaking en de vermenigvuldiging; hier wordt echter met Jozef aangeduid de leer van het goede en het ware, welke bij diegenen is die in het geestelijk Rijk des Heren zijn; deze wordt hier aangeduid met Jozef, omdat hij wordt genoemd na den Stam van Zebulon, en vóór den Stam van Benjamin, aldus in het midden; en de Stam die het eerst in een reeks of klasse wordt genoemd, betekent de ene of de andere liefde, welke des wils is; en de Stam die daarna genoemd wordt, betekent iets van wijsheid, hetwelk des verstands is; en de Stam die het laatst wordt genoemd, betekent een of ander nut of een of andere uitwerking vanuit gene: vandaar is elke reeks vol. Aangezien Jozef het geestelijk Rijk des Heren betekende, werd hij ook Heerser in Egypte, Gen. xli: 38 tot 44; Psalm cv: 17 tot 23, waar de afzonderlijke dingen zulke dingen betekenen die van des Heren geestelijk Rijk zijn. Het geestelijk Rijk is het Koningschap des Heren, en het hemels Rijk is Zijn Priesterschap. Dat Jozef hier de leer van het goede en het ware betekent, is omdat hij hier in de plaats van Efraïm is, en met Efraïm wordt het Verstandelijke der Kerk aangeduid; men zie DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 79; en het Verstandelijke der Kerk is geheel vanuit de Leer van het goede en het ware vanuit het Woord: dat Jozef hier is in de plaats van Efraïm, is omdat Menasse, die de andere zoon van Jozef was, en het Willijke der Kerk betekende, eerder onder de Stammen is opgenomen, n. 355. Omdat het Verstandelijke der Kerk is vanuit de Leer van het goede en het ware, wordt derhalve dat Verstandelijke en eveneens die Leer met Jozef aangeduid in de volgende plaatsen: *“Een zoon der vruchtbare Jozef, der vruchtbare aan de bron; hij zal zitten in het sterke van zijn boog; hij zal gezegend worden met zegeningen des Hemels van boven, en met zegeningen des afgronds welke daaronder ligt”*, Gen. xlix: 22 tot 26; de bron betekent het Woord, en de boog de leer, n. 299. *“Gezegend van Jehovah zij het land van Jozef, van de kostbare dingen des Hemels, van den dauw, van den afgrond ook liggende beneden; en van de kostbare dingen der inkomsten der Zon, van de kostbare dingen van het voortgebrachte der maanden, en van de kostbare dingen der aarde en van haar volheid, het kome op het Hoofd van Jozef”*, Deut. xxxiii: 13 tot 17; met die kostbare dingen worden de erkentissen van het goede en het ware aangeduid, vanuit welke de leer is. *“Zij die drinken uit wijnschalen, en niet met smart worden aangedaan over de verbreking van Jozef”*,

Amos VI: 5, 6. “Ik zal het huis van Jehudah machtig maken, en het huis van Jozef zal Ik zaligen; vandaar zullen zij zijn zoals de machtige Efraïm, en hun hart zal zich verblijden zoals van den wijn”, Zach. x: 6, 7; hier eveneens staat Jozef voor de leer; de wijn betekent haar ware vanuit het goede, n. 316.

361. Vanuit den Stam van Benjamin twaalfduizend gezegelden, betekent het leven van het ware vanuit het goede volgens de leer bij hen die in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk des Heren zullen zijn. Daar met Zebulon wordt aangeduid de echtelijke liefde van het goede en het ware, en met Jozef de leer van het goede en ware, wordt met Benjamin, omdat hij de derde in de reeks is, het leven van het ware vanuit het goede aangeduid: Benjamin kreeg deze betekenis, omdat hij het laatst geboren werd, en hij werd door Vader Jakob de ZOON DER RECHTER[hand] genoemd, Gen. xxxv: 18; en met den zoon der rechter wordt het ware vanuit het goede aangeduid: en daarom woonde de Stam van hem rondom Jeruzalem, waar de Stam van Jehudah was, en de stad Jeruzalem betekende de Kerk ten aanzien van de leer, en met de omtrekken ervan worden aangeduid de dingen, die vanuit de leer zijn; men zie Jos. xviii: 11 tot 28; Jerem. xvii: 26, Hfdst. xxxii: 8, 44; Hfdst. xxxiii: 13, en elders.

362. In de opsomming van de Stammen Israëls wordt Dan niet genoemd, noch Efraïm; de oorzaak hiervan is deze, dat Dan de Laatste der Stammen was, en zijn Stam het verst verwijderd in het land Kanaän woonde, en zo niet iets in den Nieuwen Hemel en de Nieuwe Kerk des Heren, waar alleen de hemelsen en de geestelijken zullen zijn, heeft kunnen aanduiden; vandaar is voor Dan in de plaats Menasse; dat voor Efraïm in de plaats Jozef is, zie men boven in n. 360.

363. Na dezen zag ik, en zie, een grote schare, welke niemand tellen kon, betekent alle overigen die niet onder de opgesomden zijn, en toch in den Nieuwen Hemel en in de Nieuwe Kerk des Heren zijn, en diegenen zijn die den laatsten Hemel en de uitwendige Kerk maken, wier hoedanige niemand kent dan de Allene Heer. Dat met de grote Schare [*Turbam multam*] de overigen worden aangeduid, die niet onder de opgesomden zijn, en toch in den Hemel en in de Kerk des Heren zijn, blijkt uit vers 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, waar gezegd wordt *dat zij stonden vóór den Troon en vóór het Lam, bekleed met witte lange klederen, en palmen in hun handen: en dat zij Hem zullen dienen in Zijn Tempel; en Die op den Troon zit zal over hen wonen*, behalve meer dingen: met tellen wordt in den geestelijken zin aangeduid het hoedanige leren kennen, of leren kennen hoedanig zij zijn; dat dit met tellen wordt aangeduid, zal in de volgende paragraaf worden gezien. Maar wie zij wel in het bijzonder zijn die worden

verstaan onder dezen, die een grote Schare worden genoemd, kan men niet weten zonder een VERBORGENHEID, welke eerst moet worden ontdekt: de Verborgenheid is deze: de Algehele Hemel is tezamen met de Kerk op aarde vóór den Heer zoals één Mens; en omdat deze is zoals één Mens, zijn er daar, die het Hoofd samenstellen, en aldus het aangezicht met alle organen der zinnen ervan; en er zijn daar, die het Lichaam samenstellen met alle leden ervan; zij die tot dusver zijn opgesomd, zijn degenen die het aangezicht met alle organen der zinnen ervan samenstellen; dezen echter die nu worden vermeld, zijn degenen die het Lichaam samenstellen met alle leden ervan; dat het aldus is, is mij onthuld; voorts ook, dat zij die de Eerste Klasse der Stammen maken, Vers 5, degenen zijn die overeenstemmen met het Voorhoofd tot aan de ogen; dat zij die de Tweede Klasse maken, Vers 6, degenen zijn die overeenstemmen met de Ogen tezamen met de Neusvleugels; dat zij die de Derde Klasse maken, Vers 7, degenen zijn die overeenstemmen met de Oren en de Wangen; en dat zij die de Vierde Klasse maken, Vers 8, degenen zijn die overeenstemmen met den Mond en de Tong. De Kerk des Heren is ook Inwendig en Uitwendig; zij die onder de twaalf Stammen van Israël werden verstaan, zijn degenen die de Inwendige Kerk des Heren maken; zij echter die nu worden vermeld, zijn degenen die de Uitwendige Kerk maken, en zij hangen zoals één met de boven opgesomden samen, gelijkterwijs de Lagere dingen met de Hogere, aldus zoals het Lichaam met het Hoofd; en daarom betekenen de twaalf Stammen van Israël de hogere Hemelen en eveneens de Inwendige Kerk, dezen echter de Lagere Hemelen en de Uitwendige Kerk; dat dezen ook elders een grote Schare worden genoemd, zie men beneden in n. 803 en vervolg, en in n. 811.

364. Dat TELLEN in den geestelijken zin betekent het hoedanige leren kennen, is omdat het getal in het Woord niet een getal betekent, maar het hoedanige van een zaak, n. 10; hier derhalve wordt onder een *grote Schare, welke niemand tellen kon*, in den natuurlijken zin volgens de woorden verstaan, dat het een zo ontzaglijke menigte was; maar in den Geestelijken zin wordt verstaan, dat het niemand dan alleen den Heer bekend is, hoedanig zij zijn; want de Hemel des Heren bestaat uit talloze Gezelschappen, en de Gezelschappen zijn onderscheiden volgens de verscheidenheden der aandoeningen in het algemeen; evenzo allen in elk gezelschap in het bijzonder; het hoedanige der aandoening van een ieder kent alleen de Heer, en Hij schikt allen in een orde volgens dat hoedanige: dit hoedanige kennen wordt door de Engelen verstaan onder Tellen; evenzo in het Woord in deze plaatsen: “*Toen Belthschazer wijn dronk uit de vaten van den Hierosolymitaansen Tempel, werd op den wand*

geschreven: *Gij zijt GETELD, gij zijt Geteld*”, Dan. v: 2, 5 25. “*Ik zal heengaan tot de poorten der Hel, IK BEN GETELD*”, Jes. XXXVIII: 10. “*Een stem van gedruis der Koninkrijken, Jehovah Zebaoth TELT het heir des krijgs*” Jes. XIII: 4. “*Ziet, Wie deze dingen geschapen heeft, die UITLEIDT IN GETAL hun heir*”, Jes. XL: 26. “*Jehovah, Die het heir der sterren TELT*”, Psalm CXLVII: 4. “*Nog zullen de kudde van kleinvee doorgaan aan de handen des Tellers*”, Jerem. XXXIII: 13. “*Mijn schreden zijn GETELD*”, Job. XIV: 16. “*De huizen en de torens van Zion en Hierosolyma zijn GETELD*”, Jes. XXII: 9, 10; Hfdst. XXXIII: 18, 19; Psalm XLVIII: 12, 13, 14; tellen voor kennen hoedanig zij zijn. Vanuit de betekenis van het Getal en van Tellen kan vaststaan, waarom aan David een straf werd aangekondigd vanwege de Telling van het volk of de Stammen Israëls, en dat hij tot den Profeet Gad zeide: “*Ik heb zeer gezondigd in hetgeen ik gedaan heb*”, II Sam. XXIV: 1 tot het einde. En dat, toen door Mozes het volk werd geteld naar al zijn Stammen, er bevolen werd “*dat een ieder de verzoening zijner ziel aan Jehovah zou geven bij het Tellen, opdat er onder hen geen plage zij bij het TELLEN van hen*”, Exod. XXX: 12; de oorzaak hiervan was deze, dat Tellen betekende het hoedanige van hen leren kennen ten aanzien van den geestelijken staat, aldus ten aanzien van den staat der Kerk, onder de twaalf Stammen Israëls verstaan, welken staat de Allene Heer kent.

365. *Vanuit alle natie en stammen en volken en tongen, betekent allen in de Christelijke Wereld, die in den godsdienst vanuit het goede zijn, en in de ware dingen vanuit de leer.* Onder alle natie en stammen worden degenen verstaan, die in den godsdienst vanuit het goede zijn, zijnde vanuit den laatsten Hemel n. 363; onder de natiën zij die in het goede zijn, n. 920, 921; en onder den Stam de godsdienst, n. 349; onder de volken en de tongen worden degenen verstaan die in de ware dingen vanuit de leer zijn; onder de volken zij die in de ware dingen zijn, n. 483; en onder de Tong de leer, n. 282. Vandaar worden met vanuit alle natie, stammen, volken, en tongen, in den geestelijken zin tezamen genomen al degenen aangeduid die in den godsdienst vanuit het goede zijn, en in de ware dingen vanuit de leer.

366. *Staannde vóór den Troon en vóór het Lam, betekent horende den Heer en doende de dingen die Hij gebiedt.* Met staan vóór God wordt aangeduid: horen en doen de dingen die Hij gebiedt, zoals hij die staat vóór den Koning: dit wordt ook elders in het Woord met staan vóór God aangeduid, zoals: “*De Engel zeide tot Zacharias: Ik ben Gabriël, STAANDE vóór God*”, Lukas I: 19. “*Niet zal worden afgesneden de man STAANDE vóór Mij al de dagen*”, Jerem. XXXV: 19. “*Dezen zijn de twee zonen der olie, STAANDE vóór den Heer der ganse aarde*”,

Zach. IV: 4. *“Hij scheidde den Stam van Levi af om te STAAN vóór Jehovah”*, Deut. x: 8; en elders.

367. *Bekleed met witte lange klederen, en palmen in de handen, betekent de vergemeenschapping en de verbinding met de hogere Hemelen, en de belijdenis vanuit de Goddelijke Ware dingen.* Dat bekleed met witte lange klederen, vergemeenschapping en verbinding hebben met de Hemelen betekent, zie men boven in n. 328; dat palmen in de handen houden de belijdenissen vanuit de Goddelijke Ware dingen betekent, is omdat de Palmen de Goddelijke Ware dingen betekenen; elke boom immers duidt iets van de Kerk aan, en de Palmen het Goddelijk Ware in laatsten, zijnde het Goddelijk Ware van den zin der letter des Woords; deswege *waren op alle wanden van den Hierosolymitaansen Tempel van binnen en van buiten, en eveneens op de deuren, Cherubim en PALMEN gesneden*, I Kon. VI: 29, 32. Eender in den NIEUWEN TEMPEL, waarover Ezech. XLI: 18, tot 20. Met de Cherubim werd het Woord aangeduid, n. 239, en met de Palmen de Goddelijke Ware dingen daar: dat met de Palmen de Goddelijke Ware dingen des Woords worden aangeduid, en met de Palmen in de handen de belijdenissen vanuit dezelve, kan hieruit vaststaan dat bevolen was *dat zij op het Feest der Tabernakels vruchten van den boom der eer, en twijgen van PALMEN zouden nemen, en verblijd zijn vóór Jehovah*, Levit. XXIII: 39, 40. *Dat zij, toen Jezus naar Jeruzalem ging tot het feest, takken van PALMEN namen, en Hem tegemoet gingen, roepende: Gezegend Hij Die komt in den Naam des Heren*, Joh. XII: 12, 13; waarmede werd aangeduid de belijdenis vanuit de Goddelijke Ware dingen aangaande den Heer. De Palm betekent ook het Goddelijk Ware bij David: *“De gerechte zal bloeien zoals de PALM, hij zal groeien, geplamt in het Huis van Jehovah, in de voorhoven onzes Gods zal hij spruiten”*, Psalm XCII: 13, 14, evenzo elders. Omdat Jericho een Stad was nabij de Jordaan, en met de rivier de Jordaan datgene werd aangeduid, wat het eerste in de Kerk is, en dit het Goddelijk Ware is, zodanig als het is in den zin der letter des Woords, zo werd die stad derhalve genoemd DE STAD DER PALMEN, Deut. XXXIV: 3; Richt. I: 16; Hfdst. III: 13; de Jordaan immers was de eerste grens of de ingang tot het land Kanaän, en met het land Kanaän wordt de Kerk aangeduid.

368. *En roepende met een grote stem, zeggende: Het heil zij onzen God, Die op den Troon zit en het Lam, betekent de erkenning vanuit het hart, dat de Heer hun Heiland is.* Roepen met een grote stem, betekent de erkenning vanuit het hart; het heil zij onzen God, Die op den troon zit en het Lam, betekent dat de Heer het Heil zelf is, en dat het Heil van allen uit Hem is, aldus dat Hij de Heiland is. Onder Hem Die op den troon zit en het Lam, wordt de Allene

Heer verstaan, onder Hem Die op den troon zit Zijn Goddelijke *a Quo*, en onder het Lam Zijn Goddelijk Menselijke, zoals ook boven in n. 273. Het ene en het andere wordt gezegd, omdat Hij uit Zijn Goddelijke *a Quo* door Zijn Goddelijk Menselijke de Heiland was; dat zij één zijn, blijkt uit de plaatsen waar gezegd wordt het LAM IN HET MIDDEN VAN DEN TROON, Hfdst. v: 6; Hfdst. vii: 17. De Heer wordt in het Woord vele malen het Heil genoemd, waaronder wordt verstaan dat Hij de Heiland is, zoals: “*Mijn HEIL zal niet vertoeven, en Ik zal in Zion het HEIL geven*”, Jes. xlvi: 13. “*Zegt der dochter van Zion: Zie, uw HEIL komt*”, Jes. lxii: ii. “*Ik heb U gegeven om Mijn HEIL te zijn tot het uiterste der aarde*”, Jes. xlix: 6. “*Deze is Jehovah, Dien wij verwacht hebben; laten wij opspringen en ons verblijden in Zijn HEIL*”, Jes. xxxv: 9. Heil heet in de Hebreeuwse Taal Joschia, hetgeen is Jezus.

369. *En alle Engelen stonden rondom den Troon, en de Ouderen en de vier Dieren, betekent allen in den algehelen Hemel, horende en doende de dingen die de Heer gebiedt.* Onder de Dieren en de Ouderen worden de Engelen der hogere Hemelen verstaan, zoals boven, en eveneens beneden n. 808; onder de Engelen worden echter hier de Engelen der lagere Hemelen verstaan, aldus allen in den Algehelen Hemel; met staan wordt aangeduid horen en doen de dingen die Hij gebiedt, n. 366.

370. *En zij vielen voor den Troon op hun aangezichten, en aanbaden God, betekent de vernedering huns harten, en vanuit de vernedering de aanbidding des Heren.* Dat op de aangezichten vallen en aanbidden, is de vernedering des harten en daaruit de aanbidding, is duidelijk; dat de vernedering vóór den Heer en de aanbidding van Hem wordt aangeduid met vallen vóór den Troon en God aanbidden, is, omdat onder God Zijn Goddelijke wordt verstaan, zijnde het Goddelijke *a Quo*, en tevens het Goddelijk Menselijke, n. 368; het ene en het andere immers is één God, omdat het één Persoon is.

371. *Zeggende amen, betekent de Goddelijke Waarheid, en vanuit die de bevestiging; men zie boven n. 23, 28, 61.*

372. *De zegen en de heerlijkheid en de wijsheid en de dankzegging, betekent de Goddelijk Geestelijke dingen des Heren.* Alle erkenning en belijdenis van den Heer omvat in het algemeen deze twee dingen: dat Hij de Goddelijke Liefde Zelf en de Goddelijke Wijsheid Zelf is, en dat vandaar de liefde en het al ervan voor hen die in den Hemel en in de Kerk zijn, uit Hem is, evenzo de wijsheid en het al ervan. Al wat vanuit de Goddelijke Liefde des Heren voortgaat, wordt het Goddelijk Hemelse genoemd, en wat vanuit Zijn Goddelijke Wijsheid voortgaat, wordt het Goddelijk Geestelijke genoemd. Het Goddelijk Geestelijke des Heren wordt verstaan onder de heerlijkheid,

de wijsheid, en de dankzegging; en het Goddelijk Hemelse onder de eer, de kracht en de sterkte, welke volgen. De Zegen welke voorafgaat, betekent het ene en het andere, men zie boven n. 289. Dat de Heerlijkheid wordt gezegd van het Goddelijk Ware, aldus van het Goddelijk Geestelijke, zie men in n. 249; dat de wijsheid van hetzelfde wordt gezegd, is duidelijk; dat de dankzegging ook daarvan wordt gezegd, is omdat die geschiedt vanuit het Goddelijk Ware; de mens immers zegt dank vanuit hetzelfde en door hetzelfde.

373. *En de Eer en de Kracht en de Sterkte, betekent de Goddelijk Hemelse dingen des Heren.* In het voorafgaande Artikel is gezegd dat deze drie: de eer, de kracht, en de sterkte, in het Woord, waar over den Heer wordt gehandeld, gezegd worden van het Goddelijk Hemelse, of van de Goddelijke Liefde dan wel van Zijn Goddelijk Goede; dat de eer het wordt, zie men in n. 249; dat de sterkte het wordt, in n. 22; dat ook de kracht het wordt, kan vaststaan uit de plaatsen in het Woord waar zij genoemd wordt. Men moet weten, dat in de afzonderlijke dingen des Woords het huwelijk van het goede en het ware is, en dat er woorden zijn die betrekking hebben op het goede, en dat er woorden zijn die betrekking hebben op het ware; maar die woorden kunnen niet worden onderkend door een ander dan door hem die zich op den geestelijken zin toelegt; vanuit dien zin blijkt, welk woord is van het goede of van de liefde, en welk woord is van het ware of van de wijsheid; en vanuit vele plaatsen is het te weten gegeven dat Eer, Kracht, en Sterkte wordt gezegd daar waar over het Goddelijk Goede wordt gehandeld; dat ook de KRACHT [*virtus*] het wordt, kan men zien in Matth. XIII: 54; Hfdst. XXIV: 30; Markus XIII: 25, 26; Lukas I: 17, 35; Hfdst. IX: 1; Hfdst. XXI: 27, en elders. Dat in de afzonderlijke dingen des Woords het huwelijk van den Heer en de Kerk is, en vandaar het huwelijk van het goede en het ware, zie men in de LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 80 tot 90.

374. *Zij onzen God tot in de eeuwen der eeuwen, dat dit betekent: die dingen in den Heer en uit den Heer tot in het eeuwige,* blijkt uit hetgeen boven is gezegd, en daaruit dat tot in de eeuwen der eeuwen is tot in het eeuwige.

375. *Amen, betekent de samenstemming van allen.* In dit Vers wordt Amen gezegd in den aanvang, en nu aan het einde ervan; wanneer het wordt gezegd in den aanvang, zo betekent het de Waarheid, en vanuit die de bevestiging, n. 371; wanneer het echter aan het einde wordt gezegd, zo betekent het de Bevestiging en de Samenstemming van allen dat het de waarheid is.

376. *En een uit de Ouderen antwoordde, zeggende tot mij: Dezen die bekleed zijn met witte lange klederen, wie zijn zij, en van waar zijn zij gekomen; en ik zeide tot hem: Heer, gij kent het, betekent het verlangen van te weten en den*

wil van te vragen, en het antwoord en de inlichting. De oorzaak dat Johannes over deze dingen een vraag werd gesteld, is deze dat het in allen Goddelijken eredienst gewoon is, dat de mens eerst wille, verlange, en bidde, en de Heer dan antwoordt, inlicht, en doet; anders neemt de mens niet enig Goddelijke op. Omdat nu Johannes hen zag die met witte lange klederen bekleed waren, en verlangde te weten en te vragen wie zij wel waren, en dit in den Hemel werd doorvat, werd hem derhalve eerst de vraag gesteld, en werd hij daarna hieromtrent ingelicht. Evenzo is geschied met den Profeet Zacharia toen hij tal van dingen voor zich zag uitgebeeld, zoals kan vaststaan aldaar uit Hfdst. I: 9, 19, 21; Hfdst. IV: 2, 5, 11, 12; Hfdst. V: 2, 6, 10; Hfdst. VI: 4. Bovendien leest men zeer vaak in het Woord, dat de Heer antwoordt wanneer men Hem aanroept en tot Hem roept, zoals in Psalm IV: 2, Psalm XVII: 6; Psalm XX: 10; Psalm XXXIV: 5; Psalm XCI: 15; Psalm CXX: 1; voorts dat Hij geeft wanneer men vraagt, Matth. VII: 7, 8; Hfdst. XXI: 22; Joh. XIV: 13, 14; Hfdst. XV: 7; Hfdst. XVI: 23 tot 27; maar nochtans geeft de Heer het dat men vraagt en wat men zal vragen, en dus weet de Heer het te voren, maar nochtans wil de Heer dat de mens eerst vrage, ter oorzake hiervan dat hij het doe zoals uit zich, en het hem zo worde toegeëigend; anders zou het, indien de gebeden vraag [*petitio*] zelf niet uit den Heer was, in die plaatsen niet gezegd zijn, dat men alles zou ontvangen wat men vragen zou.

377. *En hij zeide tot mij: Dezen zijn het, die komen vanuit de grote verdrukking, betekent dat het diegenen zijn die in verzoeking en gestreden hebben tegen de boze en de valse dingen.* Dat de verdrukking de bestoking door de boze en de valse dingen is, en de geestelijke strijd daartegen, zijnde de verzoeking, zie men in n. 33, 95, 100, 101.

378. *En zij hebben hun lange klederen gewassen, betekent, en die hun godsdienstige dingen gereinigd hebben van de boze dingen van het valse.* Met wassen in het Woord wordt aangeduid zich reinigen van de boze en de valse dingen, en met de lange klederen worden de gemene ware dingen aangeduid, n. 328; de gemene ware dingen zijn de erkentnissen van het goede en het ware vanuit den zin der letter des Woords, volgens welke zij hebben geleefd, en vandaar zijn het de godsdienstige dingen; en omdat al het godsdienstige betrekking heeft op het goede en het ware, worden derhalve de lange klederen tweemaal genoemd, namelijk: *zij hebben de lange klederen gewassen, en de lange klederen witgemaakt.* De lange klederen [*stolae*] of de Godsdienstige dingen worden alleen bij diegenen gereinigd die tegen de boze dingen strijden, en zo de valse dingen verwerpen, aldus door de verzoeking, welke worden aangeduid met de grote verdrukking, n. 377. Dat gewassen worden betekent gereinigd

worden van de boze en de valse dingen, en zo hervormd en wederverwekt worden, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: “*Wanneer de Heer zal AFGEWASSEN hebben den drek der dochteren Zions, en de bloeden van Jeruzalem zal AFGESPOELD hebben in den geest des gerichtts en in den geest der reiniging*”, Jes. IV: 4. “*WAST u, reinigt u, doet het boze uwer werken weg van Mijn ogen; laat af van boos te doen*”, Jes. I: 16. “*WAS uw hart van boosheid, o Jeruzalem, opdat gij behouden wordt*”, Jerem. IV: 14. “*WAS mij van mijn ongerechtigheid, en ik zal witter zijn dan sneeuw*”, Psalm LI: 4, 9. “*Al WIEST gij u met salpeter, en vermenigvuldigt gij u de zeep, zo zal uw ongerechtigheid nochtans de vlekken behouden*”, Jerem. II: 22. *Indien ik mij zal GEWASSEN hebben in wateren der sneeuw, en mijn handen zal gereinigd hebben met zeep, nochtans zullen mijn klederen mij verafschuuen*”, Job. IX: 30, 31. “*Die in den wijn zijn bekleedsel WAST, en in het bloed der druiven zijn mantel*”, Gen. XLIX: II; dit aangaande de Hemelse Kerk, vanuit welke diegenen zijn die in de liefde tot den Heer zijn, en in den hoogsten zin aangaande den Heer; de wijn en het bloed der druiven is het geestelijk en het hemels Goddelijk Ware. “*Ik WIES u met wateren, en Ik SPOELDE de bloeden af van over u*”, Ezech. XVI: 9; dit aangaande Jeruzalem; de wateren zijn de ware dingen, en de bloeden zijn de echtbrekingen van het ware. Hieruit kan vaststaan, wat werd uitgebeeld en vandaar aangeduid met de Wassing in de Israëlietische Kerk, zoals *dat Aharon zich Wassen zou alvorens de klederen der bediening aan te trekken*, Levit. XVI: 4, 24. *En alvorens te naderen tot het Altaar op te bedienen*, Exod. XXX: 18 tot 21; Hfdst. XL: 30, 31. *Evenzo de Levieten*, Num. VIII: 6, 7. *Evenzo anderen, die door zonden onrein waren geworden: ja zelfs, dat zij de vaten WIESEN*, Levit. XI: 32; Hfdst. XIV: 8, 9; Hfdst. XV: 5 tot 12; Hfdst. XVII: 15, 16; Matth. XXIII: 25, 26. *Dat zij geheiligd werden door de WASSINGEN*, Exod. XXIX: 4; Hfdst. XL: 12, Levit. VIII: 6. *Dat Naäman uit Syrië zich WIES in de Jordaan*, II Kon. V: 10, 14. En daarom waren, opdat zij zich Wassen zouden, *de bronzen Zee en tal van WASVATEN gesteld bij den Tempel*, I Kon. VII: 23 tot 39. *En dat de Heer de voeten der discipelen WIES*, Joh. XIII: 10; *en tot den blinde zeide, dat hij zich zou WASSEN in het badwater Siloah*, Joh. IX: 6, 7, II, 15. Hieruit kan vaststaan dat de Wassing bij de zonen Israëls de geestelijke Wassing heeft uitgebeeld, zijnde de reiniging van de boze en de valse dingen, en vandaar de hervorming en de wederverwekking. Uit hetgeen boven is gezegd, blijkt ook wat werd aangeduid met den Doop in de Jordaan door Johannes, Matth. III; Markus I: 4 tot 13; en wat met deze woorden van Johannes aangaande den Heer *dat Hij zou DOPEN met den Heiligen Geest en met Vuur*, Lukas III: 16, Joh. I: 33, en aangaande zichzelf *dat hij met water DOOPT*, Joh. I: 26, waaronder werd verstaan dat de Heer

den mens wast of zuivert door het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede, en dat Johannes met zijn doop die dingen heeft uitgebeeld; want de Heilige Geest is het Goddelijk Ware, het Vuur is het Goddelijk Goede, en het Water is het uitbeeldende ervan; het Water betekent immers het Ware des Woords, hetwelk het goede wordt door het leven dienvolgens, n. 50.

379. *En hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams, betekent: en zij hebben die gezuiverd van de valse dingen van het boze door de ware dingen, en zijn zo hervormd uit den Heer.* Er zijn boze dingen van het valse, en valse dingen van het boze; boze dingen van het valse bij hen die vanuit godsdienst geloven dat de boze dingen niet verdoemen, als zij slechts met den mond belijden dat zij zondaars zijn; en valse dingen van het boze bij hen die de boze dingen bij zich bevestigen. Met de Lange Klederen worden hier, zoals boven in n. 378, de gemene ware dingen vanuit het Woord aangeduid, welke de Godsdienstige dingen van hen maken: dat er gezegd wordt dat zij hun lange klederen hebben wit gemaakt in het bloed des Lams, is omdat wit wordt gezegd van de ware dingen, n. 167, 212, 231, aldus dat zij de valse dingen door de ware dingen gezuiverd hebben: dat ook wordt aangeduid dat zij zo uit den Heer hervormd zijn, is omdat allen die tegen de boze dingen hebben gestreden in de wereld, en in den Heer hebben geloofd, na het heengaan uit de Wereld door den Heer worden geleerd, en van de valse dingen van hun Godsdienst door de ware dingen worden weggeleid, en zo hervormd; de oorzaak hiervan is deze, dat zij die de boze dingen als zonden schuwen, in het goede des levens zijn, en het goede des levens verlangt de ware dingen, en erkent die en neemt ze aan; doch nooit doet het boze des levens dit. Men gelooft, dat met het bloed des Lams hier en elders in het Woord het Lijden des kruises van den Heer wordt aangeduid; maar het Lijden des kruises was de Laatste Verzoeking, waardoor de Heer ten volle de Hellen heeft overwonnen, en ten volle Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, door welke twee dingen Hij den mens heeft behouden; men zie DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 32 tot 34, en n. 35 tot 37, voorts boven n. 67; en omdat de Heer door haar ten volle Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, dat is, Goddelijk gemaakt, kan derhalve niet iets anders onder het Vlees en het Bloed van Hem worden verstaan dan het Goddelijke in Hem en uit Hem, onder het Vlees het Goddelijk Goede der Goddelijke Liefde, en onder het bloed het Goddelijk Ware uit dat Goede. In vele plaatsen in het Woord wordt het Bloed genoemd, en daarmede wordt overal in den Geestelijken Zin het Goddelijk Ware des Heren aangeduid, hetgeen ook het Goddelijk Ware des Woords is; en in den tegengestelden zin het vervalste of ontwijde Goddelijk Ware des Woords,

zoals kan vaststaan uit de volgende plaatsen. *Ten Eerste*, dat met het Bloed het Goddelijk Ware des Heren of des Woords wordt aangeduid, hieruit dat het Bloed het Bloed des verbonds werd geheten, en het verbond is de verbinding, en deze geschiedt uit den Heer door Zijn Goddelijk Ware, zoals bij Zacharia: *Door het BLOED UWS VERBONDS zal Ik de gebondenen uit den kuil uitlaten*", IX: II; en bij Mozes: "*Nadat Mozes het Boek der wet had gelezen in de oren des volks, sprengde hij de helft des BLOEDS op het volk, en hij zeide: Zie, HET BLOED DES VERBONDS, hetwelk Jehovah met ulieden gemaakt heeft over al deze woorden*", Exod. XXIV: 3 tot 8. *Jezus nam den beker, en gaf dien aan hen, zeggende: Drinkt allen daaruit; dit is Mijn BLOED, Dat des NIEUWEN VERBONDS*, Matth. XXVI: 27, 28, Markus XIV: 24; Lukas XXII: 20; met het Bloed des Nieuwen Verbonds of Testaments, wordt niet iets anders verstaan dan het Woord, hetwelk het Verbond en het Testament, het Oude en het Nieuwe, wordt genoemd, aldus het Goddelijk Ware daar. Aangezien dat met het Bloed wordt aangeduid, gaf de Heer hun derhalve den Wijn, zeggende: Dit is Mijn Bloed; en de Wijn betekent het Goddelijk Ware, n. 316; en daarom wordt het ook genoemd het BLOED DER DRUIVEN, Gen. XLIX: II, Deut. XXXII: 14. Dit blijkt verder nog uit deze woorden des Heren: "*Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Tenzij gij het Vlees des Zoons des Mensen zult gegeten hebben, en Zijn BLOED zult gedronken hebben, zo zult gij het leven niet in uzelf hebben; want Mijn Vlees is waarlijk Spijs, en Mijn BLOED is waarlijk Drank; die Mijn Vlees eet, en Mijn BLOED drinkt, die blijft in Mij, en Ik in hem*, Joh. VI: 53 tot 56; dat onder het Bloed hier het Goddelijk Ware wordt verstaan, blijkt duidelijk, omdat gezegd wordt dat hij die het drinkt, het leven heeft, en in den Heer blijft en de Heer in hem; dat het Goddelijk Ware en het leven dienvolgens dit bewerkt, en dat het Heilig Avondmaal het bevestigt, kan in de Kerk bekend zijn. Aangezien het Bloed het Goddelijk Ware des Heren betekent, hetwelk ook het Goddelijk Ware des Woords is, en dit het Verbond Zelf of het Oude en het Nieuwe Testament is, was derhalve het Bloed het allerheiligst Uitbeeldende in de Israëlitische Kerk, in welke alle en de afzonderlijke dingen de Overeenstemmingen van de geestelijke dingen waren, zoals *dat zij van het PAASBLOED zouden nemen, en het strijken op de zijposten en den bovendorpel der huizen, opdat de plaag niet over hen zou komen*, Exod. XII: 7, 13, 22. *Dat het BLOED DES BRANDOFFERS gesprengd zou worden op het Altaar, aan de fundamenten van het Altaar, op Aharon, zijn zonen, en hun klederen*, Exod. XXIX: 12, 16, 20, 21; Levit. I: 5, II, 15; Hfdst. III: 2, 8, 13; Hfdst. IV: 25, 30, 34; Hfdst. V: 9; Hfdst. VIII: 15, 24; Hfdst. XVII: 6; Num. XVIII: 17; Deut. XII: 27; *voorts op den Voorhang, welke op de Ark was, op*

het Verzoendeksel daar, en op de hoornen van het Reukaltaar, Levit. iv: 6, 7, 17, 18; Hfdst. xvi: 12, 13, 14, 15. Onder het Bloed des Lams wordt iets eenders verstaan in het volgende in de Apocalyps: “*Er werd krijg in den Hemel; Michaël en de Engelen streden tegen den draak, en zij hebben hem overwonnen door het BLOED DES LAMS, en door het Woord hunner getuigenis*, Hfdst. xii: 7, 11; men kan zich immers niet indenken dat Michaël en zijn Engelen den draak door iets anders hebben overwonnen dan door het Goddelijk Ware des Heren, in het Woord; want de Engelen in den Hemel kunnen niet over enig Bloed denken, en ook denken zij niet over het Lijden des Heren, maar over het Goddelijk Ware en over Zijn Wederopstanding; en daarom doorvatten de Engelen, wanneer de mens over het Bloed des Heren denkt, Zijn Goddelijk Ware; en wanneer de mens over het Lijden des Heren denkt, doorvatten zij Zijn Verheerlijking, en dan alleen de Wederopstanding; dat het aldus is, werd door veel ondervinding te kennen gegeven. Dat het Bloed het Goddelijk Ware betekent, blijkt ook uit deze dingen bij David: “*God zal de zielen der nooddruftigen redden; hun BLOED zal kostbaar zijn in Zijn ogen, en zij zullen leven, en Hij zal hun van het goud van Scheba geven*”, Psalm LXXII: 13, 14, 15, 16; het bloed kostbaar in de ogen Gods, voor het Goddelijk Ware bij hen; het goud van Scheba is de wijsheid daaruit. Bij Ezechiël: “*Vergadert u tot het grote Slachtoffer op de bergen Israëls, opdat gij Vlees eet en BLOED drinkt; het BLOED der vorsten der aarde zult gij drinken, en gij zult drinken het BLOED TOT DRONKENSCHAP TOE, van Mijn slachtoffer hetwelk Ik voor u slachtoffer: zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën*”, xxxix: 17 tot 21; onder het bloed hier kan niet bloed worden verstaan, omdat er wordt gezegd dat zij het bloed van de vorsten der aarde zullen drinken, en dat zij het bloed tot dronkenschap toe zullen drinken; maar de ware zin des Woords springt dan te voorschijn, wanneer onder het Bloed het Goddelijk Ware wordt verstaan: daar wordt ook gehandeld over de Kerk des Heren, welke Hij bij de natiën zal gaan instaureren. TEN TWEDE: dat het Bloed het Goddelijk Ware betekent, kan duidelijk worden gezien uit den tegengestelden zin, waarin het bloed het vervalste of ontwijde Goddelijk Ware des Woords betekent, hetgeen blijkt uit deze dingen: “*Die zijn oren toestopt, opdat hij de BLOEDEN niet hore, en de ogen toesluit, opdat hij het boze niet zie*”, Jes. xxxiii: 15. “*Gij zult de leugensprekers verdoen, den man der BLOEDEN en der arglist verafschuwt Jehovah*”, Psalm v: 7. “*Een elk die geschreven is ten leven in Hierosolyma, wanneer de Heer zal afgespoeld hebben haar BLOEDEN vanuit haar midden door den geest des gericht en door den geest der zuivering*”, Jes. iv: 3, 4. “*Te dien dage toen gij geboren waart, zag Ik u vertreden in de BLOEDEN, en Ik zeide: Leef in uw BLOEDEN; Ik*

wies en spoelde af de BLOEDEN van over u”, Ezech. XVI: 5, 6, 9, 22, 36, 38. “De Blinden dwaalden in de straten, zij waren bevekt met BLOED, en de dingen die zij niet kunnen, raken zij met hun bekleedselen aan”, Klaagl. IV: 13, 14. “Het kleed is bevekt met BLOEDEN, Jes. IX: 4. “Ook in uw slippers is het BLOED gevonden van de zielen der onschuldigen”, Jerem. II: 33, 34. “Uw handen zijn vol BLOEDEN; wast u, zuivert u, doet de boosheid uwer werken weg”, Jes. I: 15, 16. “Uw handen zijn met BLOED bevekt, en uw vingeren met ongerechtigheid, uw lippen hebben leugen gesproken; zij haasten om onschuldig BLOED te vergieten.” Jes. LIX: 3, 7. “Jehovah is uitgaande om te bezoeken de ongerechtigheid der aarde; dan zal de aarde haar BLOEDEN onthullen”, Jes. XXVI: 21. “Zo velen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, die niet zijn vanuit de BLOEDEN”, Joh. I: 12, 13. “In Babylon is gevonden het BLOED der Profeten en der Heiligen”, Apoc. XVIII: 24. “De zee werd evenals het BLOED van een dode, en de fonteinen der wateren werden BLOED”, Apoc. XVI: 3, 4; Jes. XV: 6, 9; Psalm CV: 23, 28, 29. Iets eenders wordt aangeduid daarmede dat de stromen, de verzamelingen en de poelen der wateren in Egypte verkeerd werden in BLOED”, Exod. VII: 15 tot 27. “De maan zal verkeerd worden in BLOED eer dat de grote dag van Jehovah komt”, Joël II: 31. “De maan werd BLOED”, Apoc. VI: 12. In deze en in tal van andere plaatsen betekent het Bloed het vervalste en eveneens ontwijde Ware des Woords; hetgeen men evenwel duidelijker kan zien uit die plaatsen in het Woord, wanneer zij in haar reeks worden gelezen. Aangezien dus met het bloed in den tegengestelden zin het vervalste of ontwijde Ware des Woords wordt aangeduid, is het duidelijk dat met het Bloed in den echten zin het niet vervalste Ware des Woords wordt aangeduid.

380. *Daarom zijn zij voor den Troon Gods, en dienen Hem dag en nacht in Zijn Tempel, en Die op den troon zit, zal over hen wonen, betekent, dat zij in de tegenwoordigheid des Heren zijn, en bestendig en getrouw leven volgens de ware dingen die zij uit Hem in Zijn Kerk opnemen, en dat de Heer bij voortduur aan hun ware dingen het goede ingeeft.* Daarom zijn zij vóór den Troon Gods, betekent dat zij in de tegenwoordigheid des Heren zijn; en zij dienen Hem dag en nacht, betekent dat zij bestendig en getrouw leven volgens de ware dingen, dat is, de geboden, die zij uit Hem opnemen; met den Heer dienen, wordt niet iets anders aangeduid; in Zijn Tempel; betekent in de Kerk, n. 191; Die op den Troon zit, zal over hen wonen, betekent dat de Heer bij voortduur het goede ingeeft aan de ware dingen die zij uit Hem opnemen; dat dit met over hen wonen wordt aangeduid, is omdat in het Woord van wonen wordt gesproken met betrekking tot het goede, en van dienen met betrekking tot het ware. Hier moet nu deze Verborgenschap ontdekt worden, dat het huwelijk

van den Heer met de Kerk daarin bestaat, dat de Heer bij de Engelen en de Mensen invloeit met het goede der liefde, en dat de Engelen en de Mensen Hem of het goede Zijner liefde opnemen in de ware dingen, en dat daardoor het huwelijk van het goede en het ware in wording komt, welk Huwelijk de Kerk zelf is, en de Hemel bij hen wordt: omdat de invloed des Heren en de opneming van Hem zodanig is, ziet derhalve de Heer de Engelen en de Mensen aan in het voorhoofd, en schouwen dezen tot den Heer terug door de ogen: het voorhoofd immers stemt overeen met het goede der liefde, en de ogen stemmen overeen met de ware dingen vanuit dat goede, welke zo door de verbinding de ware dingen van het goede worden: de invloed des Heren echter met de ware dingen bij de Engelen en de Mensen is niet zo als de invloed van het goede bij hen, het is immers een middellijke invloed, voortvloeiend vanuit het goede, zoals het licht vanuit het vuur, en die invloed wordt door hen opgenomen met het verstand, en voor zoveel met den wil als zij de ware dingen doen. Dit dus is het huwelijk van de liefde en de wijsheid, of van het goede en het ware uit den Heer, bij de opnemenden in de Hemelen en op aarde. Deze verborgenheid is ontdekt, opdat men wete hoe het moet worden verstaan, dat de Heer aan hun ware dingen bij voortduur het goede ingeeft.

381. *Zij zullen niet meer hongeren, en zullen ook niet meer dorsten, betekent dat na dezen hun de goede en de ware dingen niet zullen ontbreken.* Met niet hongeren wordt aangeduid: geen gebrek aan het goede hebben, en met niet dorsten wordt aangeduid: geen gebrek aan het ware hebben; hongeren wordt immers gezegd van brood en spijs, en dorsten van wijn en water; en met brood en spijs wordt het goede aangeduid, en met wijn en water wordt het ware aangeduid; men zie boven n. 323.

382. *En de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte, betekent dat na dezen zij geen begerigheden tot het boze, noch tot het valse van het boze, zullen hebben.* De zon zal op hen niet vallen, betekent dat zij geen begerigheden tot het boze zullen hebben; noch zal enige hitte op hen vallen, betekent dat zij geen begerigheden tot het valse zullen hebben: dat de Zon de Goddelijke Liefde en daaruit de aandoeningen van het goede betekent, en in den tegengestelden zin de duivelse liefde en daaruit de begerigheden tot het boze, zie men boven in n. 53: dat echter de hitte de begerigheden tot het valse van het boze betekent, is omdat het valse wordt voortgebracht vanuit het boze, zoals de hitte uit de zon; wanneer immers de wil het boze liefheeft, heeft het verstand het valse lief, en wordt heet uit de begerigheid van hetzelfde te bevestigen, en het in het verstand bevestigde boze is het valse van het boze; het valse van het boze is vandaar het boze in zijn vorm. De hitte en heet zijn betekent

eendere dingen in de volgende plaatsen: *“Gezegend de man die op Jehovah vertrouwt; hij zal niet zien wanneer de HITTE komt”*, Jerem. xvii: 7, 8. *“Gij zijt een toevlucht geworden den nooddrufte tegen de overstroming, een schaduw tegen de HITTE; de HITTE zal Hij nederdrukken door de schaduw der wolk”*, Jes. xxv: 4, 5. *“Wanneer zij VERHIT zijn, zal Ik hen dronken maken, opdat zij den slaap der eeuw slapen”*, Jerem. li: 39. *“Allen zijn VERHIT zoals een bakoven; er is niemand onder hen die Mij roept”*, Hosch. vii: 7. *“Hij ziet niet op den weg der wangaarden; de droogte en de HITTE zullen de wateren der sneeuw roven”*, Job xxiv: 18, 19. *“De vierde Engel goot de fool uit op de zon, en haar werd gegeven de mensen te verzengen met GROTE HITTE, en zij lasterden den Naam Gods”*, Apoc. xvi: 8, 9. *“Om te zeggen tot de gebondenen: Gaat uit; zij zullen niet hongeren, noch dorsten, niet zal de HITTE hen treffen”*, Jes. xlix: 9, 10.

383. *Aangezien het Lam, Dat in het midden des Troons is, hen zal weiden, betekent dat de Allene Heer hen zal leren.* Met het Lam in het midden des Troons wordt aangeduid de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke in het binnenste, en zo in alle dingen des Hemels; in het midden is in het binnenste, en zo in alle dingen, n. 44; de Troon is de Hemel, n. 14; en het Lam is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, n. 269, 291: en Wie in het binnenste is, en zo in alle dingen des Hemels, Die Alleen weidt, dat is, leert allen. Indien er gevraagd wordt, hoe Hij Alleen allen kan weiden, zo moet men weten dat het zo is, omdat Hij God is, en omdat Hij in den algehelen Hemel is zoals de Ziel in haar Lichaam; de Hemel immers is uit Hem zoals één Mens. Dat weiden is leren, is omdat de Kerk in het Woord kudde wordt genoemd, en de mensen der Kerk worden Schapen en Lammeren genoemd; vandaar betekent Weiden leren, en de Herder hem die leert, en zulks in vele plaatsen, zoals: *“De kudden zullen te dien dage in een wijd veld Weiden*, Jes. xxx: 23. *“Als een Herder zal Hij Zijn kudde Weiden*, Jes. xl: 11. *“Op de wegen zullen zij Weiden, en op alle hellingen hun Weide*, Jes. xlix: 9. *“Israël zal Weiden in Carmel en Baschan”*, Jerem. l: 19. *“Ik zal Mijn kudde zoeken, Ik zal hen Weiden in een goede Weide, en in een vette Weide op de bergen Israëls”*, Ezech. xxxiv: 12 tot 14. *“Weid uw volk; laat ze Weiden in Baschan en Gilead”*, Micha vii: 14. *“De overblijfselen van Israël zullen Weiden, en zij zullen rusten”*, Zef. iii: 13. *“Jehovah is mijn Herder, mij zal niets ontbreken; in Weiden des kruids zal Hij mij doen nederliggen”*, Psalm xxiii: 1, 2. *“De Heer verkoos David om te Weiden Jakob en Israël, en hij heeft hen Geweid”*, Psalm lxxviii: 70, 71, 72. *“Jezus zeide tot Petrus: Weid Mijn lammeren; ten tweede en ten derde male zeide Hij: Weid Mijn schapen”*, Joh. xxi: 15, 16, 17.

384. *En hen zal heenleiden tot de levende bronnen der wateren, betekent: en hen zal leiden door de ware dingen des Woords tot de verbinding met Zich.* Aangezien met de levende bron der wateren de Heer en eveneens het Woord wordt aangeduid, en met de wateren de ware dingen worden aangeduid, n. 50, en omdat door de Goddelijke ware dingen des Woords, wanneer zij des levens worden, hetgeen zij worden wanneer men volgens die leeft, de verbinding met den Heer geschiedt, wordt derhalve met hen heenleiden tot de levende bronnen der wateren aangeduid: leiden door de ware dingen des Woords tot de verbinding met den Heer. Dat met de Bron en de Bronnen de Heer en eveneens het Woord wordt aangeduid, staat vast uit deze plaatsen: “*Al Mijn BRONNEN in U, Jehovah*”, Psalm LXXXVII: 7. “*Zij hebben verlaten DE BRON DER LEVENDE WATEREN, Jehovah*”, Jerem. XVII: 13. “*Het volk, zij hebben Mij, DE BRON DER LEVENDE WATEREN, verlaten*”, Jerem. II: 12, 13. “*Vanuit den stroom Uwer verrukkingen drenkt Gij hen, omdat met U de BRON DES LEVENS is*”, Psalm XXXVI: 9, 10. “*Te dien dage zal er een BRON geopend zijn voor de inwoners van Hierosolyma*”, Zach. XIII: 1. “*Israël woonde zeker eenzaam aan de BRON JAKOBS*”, Deut. XXXIII: 28. *Toen de Heer neder zat aan de BRON JAKOBS, zeide Hij tot de vrouw: “Het water hetwelk Ik geven zal, zal worden een BRON des waters springende tot in het eeuwige leven*”, Joh. IV: 5 tot 20. “*Jozef, de zoon der vruchtbare aan de BRON*”, Gen. XLIX: 22. “*Zegent den Heer, vanuit de BRON Israëls*”, Psalm LXVIII: 27. “*Dan zult gij de wateren scheppen met blijdschap vanuit de BRONNEN des heils*”, Jes. XII: 3. “*Ik zal den dorstige geven vanuit DE BRON VAN HET WATER DES LEVENS voor niet*”, Apoc. XXI: 6. “*Ik zal hen leiden tot BRONNEN DER WATEREN in den weg des rechten*”, Jerem. XXXI: 9. Eendere dingen als hier en nu boven in de Apocalyps, worden ook gezegd bij Jesaja: “*ZIJ ZULLEN NIET HONGEREN, NOCH DORSTEN, EN DE HITTE ZAL HEN NIET TREFFEN, WANT HUN ONTFERMER ZAL ZE OOK LEIDEN TOT DE BRONNEN DER WATEREN*”, Jes. XLIX: 10.

385. *En God zal allen traan uit hun ogen afwissen, betekent dat zij niet meer in de gevechten tegen de boze dingen en de valse dingen ervan, en zo niet in smarten zullen zijn, maar in de goede en de ware dingen, en vandaar in de hemelse vreugden uit den Heer.* Dat deze dingen daarmede worden aangeduid, dat het Lam allen traan uit hun ogen zal afwissen, is omdat boven in Vers 14 wordt gezegd, dat zij diegenen zijn die vanuit de grote verdrukking komen, waarmede wordt aangeduid, dat het diegenen zijn die in de verzoeking zijn geweest, en gestreden hebben tegen de boze dingen, n. 377; en zij die daarna niet in de gevechten tegen de boze dingen zijn, dezen zijn in de goede en de ware dingen, en vandaar in de hemelse vreugden. Eendere dingen worden

met het volgende aangeduid bij Jesaja: *“Hij zal den dood verzwelgen tot in het eeuwige, en de Heer Jehovih zal den Traan afwissen van over alle aangezichten: dan zullen zij te dien dage zeggen: Zie, Deze is onze God, Dien wij verwacht hebben om ons te bevrijden; Deze is Jehovah, Dien wij verwacht hebben; laten wij opspringen en ons verblijden in Zijn Heil”*, xxv: 8, 9.

* * *

386. Hieraan zal ik deze GEDENKWAARDIGHEID toevoegen. Eens, toen ik rondzag in de geestelijke Wereld, hoorde ik een geknars van tanden als het ware, en ook iets kloppends als het ware, en daarmede vermengd een als het ware schorren toon; en ik vroeg wat dat was; en de Engelen die bij mij waren, zeiden: Het zijn Colleges, welke door ons Herbergen worden genoemd, waar zij met elkander redetwisten; hun redetwisten worden van verre aldus vernomen, maar van nabij hoort men niet anders dan redetwisten. Ik naderde, en ik zag huisjes, samengevlochten uit met slijk samengeplakte biezen; en ik wilde door een venster naar binnen kijken, maar er was er geen; want het was niet geoorloofd door de deur binnen te gaan, omdat zo het licht vanuit den Hemel zou invloeien, en verwarring stichten: doch plotseling ontstond er een venster aan de rechterzijde, en toen hoorde ik hen klagen dat zij in de duisternis waren; maar vlak daarop ontstond een venster aan de linkerzijde, nadat het venster aan de rechterzijde gesloten was, en toen werd de duisternis allengs verstrooid, en het scheen hun toe dat zij in het licht waren; en daarna werd het mij gegeven door de deur binnen te gaan, en te horen. Er was een tafel in het midden, en rondom stonden banken; allen schenen mij echter toe op de banken te staan, en heftig met elkander te redetwisten over HET GELOOF EN DE NAASTENLIEFDE, van den enen kant, dat het Geloof het voornaamste der Kerk was, en van den anderen kant, dat de Naastenliefde het was. Zij die het Geloof tot het voornaamste maakten, zeiden: Hebben wij niet in het Geloof met God te doen, en in de Naastenliefde met de mensen; is vandaar het Geloof niet Hemels, en de Naastenliefde aards; worden wij niet door het Hemelse gezaligd, en niet door het aardse; voorts, kan God niet het Geloof geven vanuit den Hemel, omdat het hemels is; en zal niet de mens zichzelf de naastenliefde geven, omdat zij aards is; en dat wat de mens zichzelf geeft, dit is niet der Kerk, en zaligt derhalve niet; kan zo wel iemand vanuit de werken, welke der naastenliefde worden genoemd, rechtvaardig gemaakt worden vóór God; gelooft ons, dat wij door het geloof-alleen niet slechts rechtvaardig gemaakt, maar ook geheiligd worden, indien het geloof niet

door op verdienste gerichte dingen, welke vanuit de werken der naastenliefde zijn, bezoedeld wordt; behalve meer dingen. Doch zij die de Naastenliefde tot het voornaamste der Kerk maakten, bestreden die dingen heftig, door te zeggen dat de naastenliefde zaligt, en niet het geloof; zijn niet allen Gode dierbaar, en wil Hij niet voor allen het goede; hoe kan God dit doen, tenzij door de mensen; geeft God het alleen om met de mensen de dingen te spreken welke des geloofs zijn, en geeft Hij het niet om aan de mensen de dingen te doen welke der naastenliefde zijn; ziet gij niet dat het ongerijmd is om van de naastenliefde te zeggen dat zij aards is; de naastenliefde is hemels, en omdat gij het goede der naastenliefde niet doet, is uw geloof aards; hoe ontvangt gij het geloof anders dan zoals een stronk of een steen; gij zegt: door het horen alleen van het Woord, maar hoe kan het slechts gehoorde Woord werken, en hoe kan het werken in een stronk of steen; misschien wordt gij zonder het te weten, levend gemaakt, maar welke levendmaking is het anders dan dat gij kunt uitspreken dat het geloof-alleen zaligt; doch wat het geloof is, en welk geloof zaligend is, weet gij niet. Maar toen stond er één op, die door den Engel die met mij sprak, een Syncretist werd genoemd; deze nam zijn tiaan van zijn hoofd en legde die op de tafel, maar zette ze terstond weer op, omdat hij kaal was; hij zeide: Hoort, gij dwaalt allen; het is waar dat het geloof geestelijk is, en de naastenliefde zedelijk, maar nochtans worden zij verbonden, en verbonden worden zij door het Woord, door den Heiligen Geest, en door de Uitwerking, terwijl de mens het niet weet, welke weliswaar de gehoorzaamheid genoemd kan worden, maar waarin de mens niet enig deel heeft; ik heb over deze dingen lang in mijzelf nagedacht, en ik heb ten slotte bevonden, dat de mens uit God het geloof kan ontvangen, hetwelk geestelijk is, maar dat hij niet uit God bewogen kan worden tot de naastenliefde, welke geestelijk is, dan alleen zoals een zoutpilaar. Toen hij deze dingen had gezegd, schonken zij die in het geloof-alleen waren, hem hun bijval; maar zij die in de naastenliefde waren, gaven luide tekenen van afkeuring. En dezen zeiden in hun verontwaardiging: Hoor, genoot, gij weet niet dat er een geestelijk zedelijk leven is, en dat er een louter natuurlijk zedelijk leven is; een geestelijk zedelijk leven bij hen die het goede doen uit God en nochtans zoals uit zich, en een louter natuurlijk zedelijk leven bij hen die het goede doen vanuit de hel en nochtans zoals uit zich.

Er werd gezegd, dat de redetwist werd gehoord zoals een geknars van tanden, en zoals iets kloppends, waarmede een schorre toon vermengd was; de zoals geknars van tanden gehoorde redetwist was van hen die in het geloof-alleen waren; de zoals iets kloppends gehoorde redetwist kwam echter van hen

die in de naastenliefde-alleen waren; en de daarmede vermengde schorre toon kwam van den syncretist; dat hun geluiden uit de verte aldus gehoord werden, was omdat al dezen in de Wereld hadden geredetwist, en niet enig boze hadden geschuwd, en derhalve niet enig geestelijk zedelijk goede hadden gedaan; en eveneens wisten zij in het geheel niet dat het al des geloofs het ware is, en het al der naastenliefde het goede is, en dat het ware zonder het goede niet het ware naar den geest is, en dat het goede zonder het ware niet het goede naar den geest is, en dat zo het ene het andere moet maken. Dat duisternis ontstond toen er een venster aan de rechterzijde ontstond, is omdat het licht vanuit den Hemel van die zijde invloeiend, den wil aandoet; en dat het licht werd toen het venster aan de rechterzijde gesloten zijnde, een venster aan de linkerzijde ontstond, is omdat het licht van de linkerzijde vanuit den Hemel invloeiende, het verstand aandoet; en elk mens kan in het licht des Hemels zijn ten aanzien van het verstand, als slechts de wil ten aanzien van het boze ervan gesloten wordt.

De Apocalyps

Achtste Hoofdstuk

1. En toen Het het zevende zegel geopend had, werd er een stilte in den Hemel, omtrent van een half uur.
2. En ik zag de zeven Engelen die vóór God stonden; en hun werden zeven bazuinen gegeven.
3. En een andere Engel kwam en stond aan het Altaar, hebbende een gouden wierookvat; en hem werden veel reukwerken gegeven, opdat hij ze zou geven voor de gebeden aller heiligen op het gouden Altaar, hetwelk vóór den Troon is.
4. En de rook der reukwerken voor de gebeden der heiligen klom op van de hand des Engels vóór God.
5. En de Engel nam het wierookvat, en hij vulde dat van het vuur des Altaars, en wierp het op de aarde; en er geschiedden stemmen en donderslagen en bliksemen en aardbeving.
6. En de zeven Engelen hebbende de zeven bazuinen bereidden zich om te bazuinen.
7. En de Eerste Engel heeft gebazuind, en er is geworden hagel en vuur gemengd met bloed, en zij zijn gezonden op de Aarde, en het derde deel der bomen is verbrand, en al het groene gras is verbrand.
8. En de Tweede Engel heeft gebazuind, en als het ware een grote berg, van vuur brandende, werd in de Zee geworpen; en het derde deel der zee is bloed geworden.
9. En gestorven is het derde deel dier schepselen in de zee, hebbende zielen, en het derde deel der schepen is vergaan.
10. En de Derde engel heeft gebazuind, en gevallen is vanuit den Hemel een grote ster brandende als ware het een fakkel, en is gevallen op het derde deel der Rivieren, en op de Bronnen der wateren.
11. En de naam der ster wordt geheten alsem; en het derde deel der wateren werd alsem; en vele mensen zijn gestorven vanwege de wateren, omdat zij bitter waren geworden.
12. En de Vierde Engel heeft gebazuind, en geslagen werd het derde deel der zon, en het derde deel der maan, en het derde deel der sterren, en het derde deel derzelve werd verduisterd, zodat de dag niet lichtte voor zijn derde deel, en de nacht evenzo.

13. En ik zag en ik hoorde een Engel vliegen in het midden des Hemels, zeggende met grote stem: Wee, wee, wee dengenen die op de aarde wonen, vanwege de overige stemmen van de bazuin der drie Engelen die bazuinen zullen.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. Hier wordt gehandeld over de Kerk der Hervormden, hoedanig diegenen daar zijn die in het geloof-alleen zijn: de voorbereiding van den geestelijken Hemel tot de vergemeenschapping met hen, Vers 1 tot 6. Het onderzoek en de openbaring van hen daar, die in de innerlijke dingen van dat geloof zijn, Vers 7; van hen die in de uiterlijke dingen ervan zijn, Vers 8, 9. Hoedanig zij zijn ten aanzien van het verstand van het Woord, Vers 10, 11. Dat zij zijn in de valse dingen en daaruit in de boze dingen, Vers 12, 13.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. En toen Het het zevende zegel geopend had, *betekent* uit den Heer het onderzoek van den staat der Kerk en vandaar van het leven van hen die in Zijn geestelijk Rijk zijn, zijnde zij die in de naastenliefde en het geloof ervan zijn, hier die in het geloof-alleen zijn: werd er een stilte in den Hemel omtrent van een half uur, *betekent* dat de Engelen vanuit het geestelijk Rijk des Heren zeer versteld stonden, toen zij degenen die zeiden dat zij in het geloof waren, in zulk een staat zagen: en ik zag de zeven Engelen die vóór God stonden, *betekent* den algehelen geestelijken Hemel in de tegenwoordigheid des Heren, horende en doende de dingen die Hij zou gebieden: en hun werden zeven bazuinen gegeven, *betekent* het onderzoek en de openlegging van den staat der Kerk en vandaar van het leven van degenen die in het geloof-alleen zijn: en een andere Engel kwam en stond aan het Altaar, hebbende een gouden wierookvat, *betekent* den geestelijken eredienst, welke geschiedt vanuit het goede der naastenliefde door de ware dingen des geloofs: en hem werden vele reukwerken gegeven, opdat hij ze zou geven voor de gebeden aller heiligen op het gouden Altaar, hetwelk vóór den Troon is, *betekent* de verzoening, opdat niet de Engelen van het geestelijk Rijk des Heren gekwetst zouden worden door de geesten van het satanische Rijk, die beneden waren: en de rook der reukwerken voor de gebeden der heiligen klom op van de hand des Engels vóór God, *betekent* de bescherming van hen door den Heer: en de Engel nam het wierookvat, en hij vulde dat van het vuur des Altaars, en wierp het op de aarde, *betekent* de geestelijke liefde, waarin de hemelse liefde is, en den invloed ervan in de lagere gebieden, waar degenen waren die in het van de naastenliefde gescheiden geloof waren: en er geschiedden stemmen en donderslagen en bliksemen en aardbeving, *betekent* dat er, nadat de vergemeenschapping met hen was geopend, redeneringen over het geloof-alleen, en bevestigingen ten

gunste van dat geloof werden gehoord: en de zeven Engelen hebbende de zeven bazuinen bereidden zich om te bazuinen, *betekent* dat zij voorbereid en aangegord waren om te onderzoeken den staat der Kerk en vandaar des levens bij hen voor wie de Godsdienst het geloof-alleen is: en de eerste Engel heeft gebazuind, *betekent* het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat der Kerk is bij hen die innerlijk in dat geloof zijn: en er is geworden hagel en vuur gemengd met bloed, *betekent* het valse vanuit de helse liefde, vernietigende het goede en het ware, en vervalsende het Woord: en zij zijn gezonden op de aarde, en het derde deel der bomen is verbrand, *betekent* dat bij hen alle aandoening en doorvatting van het ware, welke den mens der Kerk maken, vergingen; en al het groene gras is verbrand, *betekent*, zo al het levende des geloofs: en de tweede Engel heeft gebazuind, *betekent* het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat der Kerk is bij hen die uiterlijk in dat geloof zijn: en als het ware een grote berg, van vuur brandende, werd in de Zee geworpen, *betekent* de verschijning van de helse liefde bij hen: en het derde deel der zee is bloed geworden, *betekent* dat alle gemene ware dingen bij hen vervalst waren; en gestorven is het derde deel dier schepselen in de zee, hebbende zielen, *betekent* dat zij die dat geloof geleefd hebben en leven, niet kunnen hervormd worden en het leven ontvangen: en het derde deel der schepen is vergaan, *betekent*, dat alle erkentnissen van het goede en het ware vanuit het Woord, dienstig tot nut des levens, bij hen te gronde waren gericht: en de derde Engel heeft gebazuind, *betekent* het onderzoek en de openbaring van den staat der Kerk bij hen wier Godsdienst het geloof-alleen is ten aanzien van de aandoening en de opneming der waarheden vanuit het Woord: en gevallen is vanuit den Hemel een grote ster, brandende als ware het een fakkel, *betekent* de verschijning van het eigen inzicht vanuit den trots opkomende vanuit de helse liefde; en is gevallen op het derde deel der rivieren, en op de bronnen der wateren, *betekent* dat daaruit alle ware dingen des Woords geheel en al vervalst zijn: en de naam der ster wordt geheten alsem, en het derde deel der wateren werd alsem, *betekent* het helse valse vanuit hetwelk hun eigen inzicht is, waardoor alle ware dingen des Woords vervalst zijn geworden: en vele mensen zijn gestorven vanwege de wateren, omdat zij bitter waren geworden, *betekent* de uitblussing van het geestelijk leven tengevolge van de vervalste ware dingen des Woords: en de vierde Engel heeft gebazuind, *betekent* het onderzoek en de openbaring van den staat der Kerk bij hen voor wie de Godsdienst het geloof-alleen is, dat zij zijn in de boze dingen van het valse, en in de valse dingen van het boze: en geslagen werd het derde deel der zon en het derde deel der maan en het derde deel der sterren,

en het derde deel derzelve werd verduisterd, *betekent* dat zij ter oorzake van de boze dingen vanuit de valse dingen en van de valse dingen vanuit de boze dingen, niet wisten wat de liefde is, wat het geloof, noch wat enig ware: zodat de dag niet lichtte voor zijn derde deel, en de nacht evenzo, *betekent* niet langer enig geestelijk ware, noch natuurlijk ware, dienstig voor de leer en het leven vanuit het Woord bij hen: en ik zag en ik hoorde een Engel vliegen in het midden des Hemels, *betekent* de onderrichting en de voorzegging uit den Heer: zeggende met grote stem: Wee, wee, wee dengenen die op de aarde wonen, vanwege de overige stemmen van de bazuin der drie Engelen die bazuinen zullen, *betekent* de opperste weeklacht over den verdoemden staat van diegenen in de Kerk, die met leer en leven bij zich hebben bevestigd het van de naastenliefde gescheiden geloof.

De Ontvouwing.

387. Het zijn twee Rijken, waarin de Algehele Hemel is onderscheiden, het HEMELS RIJK en het GEESTELIJK RIJK; het Hemels Rijk bestaat uit hen die in de liefde tot den Heer zijn en daaruit in de wijsheid; en het Geestelijk Rijk uit hen die in de liefde jegens den naaste zijn en daaruit in het inzicht; en omdat de liefde jegens den naaste heden ten dage “naastenliefde” [*charitas*] wordt genoemd, en het inzicht “geloof”, bestaat dit Rijk uit hen die in de naastenliefde en daaruit in het geloof zijn. Omdat nu de Hemel in twee Rijken is onderscheiden, is ook de Hel in twee Rijken aan gene tegenovergesteld onderscheiden, in het DUIVELSE RIJK en in het SATANISCHE RIJK; het Duivelse Rijk bestaat uit hen die in de liefde van heersen vanuit de liefde van zich zijn, en daaruit in de dwaasheid; die liefde immers is tegenovergesteld aan de hemelse liefde, en de dwaasheid ervan is tegenovergesteld aan de hemelse wijsheid; het Satanische Rijk echter bestaat uit hen die in de liefde van heersen zijn vanuit den trots van het eigen inzicht, en daaruit in den waanzin; die liefde immers is tegenovergesteld aan de geestelijke liefde, en de waanzin is tegenovergesteld aan het geestelijk inzicht: onder de Dwaasheid en den Waanzin wordt verstaan de dwaasheid en de waanzin in de hemelse en in de geestelijke dingen. Eendere dingen moeten verstaan worden aangaande de Kerk op aarde als aangaande den Hemel gezegd zijn; zij maken immers één. Over die beide Rijken zie men het werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, te Londen uitgegeven, n. 20 tot 28, en meermalen elders. Omdat nu in de Apocalyps enig en alleen wordt gehandeld over den Staat der Kerk aan haar einde, zoals in de VOORREDE en in n. 2 is gezegd, wordt daarom van nu aan gehandeld over degenen die in de twee Rijken des Hemels zijn, en over degenen die in de twee Rijken der Hel zijn, en hoedanig zij zijn; van dit Hoofdstuk VIII tot Hfdst. XVI over hen die in het Geestelijk Rijk en in het daaraan tegenovergestelde Satanische Rijk zijn; in Hfdst. XVII en XVIII over hen die in het Hemelse Rijk en in het daaraan tegenovergestelde Duivelse Rijk zijn; en daarna over het Laatste Gericht; en ten slotte over de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma; deze besluit alle voorgaande dingen, omdat zij het einddoel is terwille waarvan (*propter quem*). In het Woord wordt hier en daar de Duivel en de Satan genoemd, en onder den een en den ander wordt de Hel verstaan; zij worden aldus genaamd, omdat allen in de ene Hel duivels worden genoemd, en allen in de andere satans worden genoemd.

388. *En toen Het het zevende zegel geopend had, betekent uit den Heer het onderzoek van den staat der Kerk en vandaar van het leven van hen die in*

Zijn geestelijk Rijk zijn, zijnde zij die in de naastenliefde en het geloof ervan zin, hier die in het geloof-alleen zin. Dat deze dingen worden aangeduid, kan vaststaan uit de afzonderlijke dingen van dit Hoofdstuk, in den geestelijken zin verstaan; in dit Hoofdstuk immers en in de volgende tot Hfdst. xvi, wordt gehandeld over hen die in het Geestelijk Rijk zijn, zijnde, zoals vlak boven in n. 387 is gezegd, degenen die in de liefde jegens den naaste en daaruit in het inzicht zijn; maar omdat heden voor de liefde jegens den naaste in de plaats “naastenliefde” [*charitas*] wordt gezegd, en voor het inzicht in de plaats “geloof”, en hier niet onderzoek geschiedt over hen die in de naastenliefde en in het geloof daaruit zijn, omdat dezen tot degenen behoren die in den Hemel zijn, geschiedt hier derhalve het onderzoek over hen die in het geloof-alleen zijn. Het geloof-alleen is ook het van de naastenliefde gescheiden geloof, omdat er niet verbinding is; men zie beneden n. 417. Dat het zegel openen betekent de staten des levens onderzoeken, of, wat hetzelfde is, de staten der Kerk en des levens daaruit, zie men boven in n. 295, 302, 309, 317, 324.

389. *Werd er een stilte in den Hemel omtrent van een half uur, betekent dat de Engelen vanuit het geestelijk Rijk des Heren zeer versteld stonden, toen zij degenen die zeiden dat zij in het geloof waren, in zulk een staat zagen.* Onder de stilte in den Hemel wordt niet iets anders verstaan dan de versteldheid daar over hen die zeggen in het geloof te zijn, en toch in zulk een staat zijn; hun staat immers wordt beschreven in hetgeen volgt, en hoedanig deze is, kan uit de ontvouwde dingen vaststaan: met een half uur wordt aangeduid “zeer”, omdat met een uur een volle staat wordt aangeduid. Dat de tijd een staat betekent, zal men beneden zien.

390. *En ik zag de zeven Engelen die vóór God stonden, betekent den algehelen geestelijken Hemel in de tegenwoordigheid des Heren, horende en doende de dingen die Hij zou gebieden.* Dat met de zeven Engelen de algehele Hemel wordt aangeduid, is omdat met zeven allen of alle dingen worden aangeduid, en vandaar het ganse en het algehele, n. 10; en met de Engelen in den hoogsten zin de Heer, en in den betrekkelijken zin de Hemel, n. 5, 65, 342, 344, hier de geestelijke Hemel, zoals kan vaststaan uit hetgeen boven gezegd is, n. 387, 388; dat staan vóór God betekent horen en doen de dingen die Hij gebiedt, zie men boven in n. 366.

391. *En hun werden zeven bazuinen gegeven, betekent het onderzoek en de openlegging van den staat der Kerk en vandaar van het leven van degenen die*

in het geloof-alleen zijn. Met de bazuinen [*tubas* ⁴] wordt hier ter plaatse iets eenders aangeduid als met schallen, omdat zij ze deden schallen, en met de bazuinen doen schallen wordt aangeduid samenroepen tot plechtigheden, welke er verschillende waren; hier om te onderzoeken en bloot te leggen hoedanig degenen zijn die in het geloof-alleen zijn, aldus hoedanig zij zijn die van de Kerken der Hervormden heden ten dage zijn.

Men moet weten dat de Kerk in de Hervormde Wereld heden ten dage in Drieën is verdeeld, naar de drie Voorgangers LUTHER, CALVIJN, en MELANCHTON, en dat die Drie Kerken in verschillende dingen van elkander afwijken, maar dat zij in dit Artikel: Dat de mens wordt rechtvaardig gemaakt door het geloof zonder de werken der wet, alle overeenkomen; hetgeen wonderlijk is.

Dat met de bazuinen doen schallen wordt aangeduid samenroepen, zie men beneden in n. 397.

392. *En een andere Engel kwam en stond aan het Altaar, hebbende een gouden wierookvat, betekent den Geestelijken Eredienst, welke geschiedt vanuit het goede der naastenliefde door de ware dingen des geloofs.* Met het Altaar waaraan de Engel stond, en met het gouden wierookvat dat hij in de hand had, wordt de eredienst des Heren vanuit de geestelijke liefde aangeduid, welke eredienst is vanuit het goede der naastenliefde door de ware dingen des geloofs. Er waren bij de zonen Israëls twee Altaren, het ene buiten de Tent, het andere binnen de Tent; het Altaar buiten de Tent werd het ALTAAR DES BRANDOFFERS genoemd, omdat de brandoffers en de slachtoffers op hetzelfde geschieden; het Altaar binnen de Tent werd het REUKALTAAR alsmede het GOUDEN ALTAAR genoemd: dat het twee Altaren waren, was ter oorzaak hiervan dat de eredienst des Heren geschiedt vanuit de hemelse Liefde en vanuit de geestelijke Liefde; vanuit de hemelse Liefde door hen die in Zijn hemels Rijk zijn, en vanuit de geestelijke Liefde door hen die in Zijn geestelijk Rijk zijn; over die beide Rijken zie men boven n. 387. Aangaande de beide Altaren zie men de volgende plaatsen bij Mozes; aangaande het Altaar des brandoffers, Exod. xx: 21 tot het einde, Hfdst. xxvii: 1 tot 8; Hfdst. xxxix: 36 tot 43; Levit. vii: 1 tot 5; Hfdst. viii: 11, Hfdst. xvi: 18, 19, 33, 34. Over het Reukaltaar Exod. xxx: 1 tot 10, Hfdst. xxxi: 8; Hfdst. xxxvii: 25 tot 29; Hfdst. xl: 5, 26; Num. vii: 1. Dat er Altaren, Wierookvaten, en Reukwerk werden gezien van Johannes, was niet omdat er zulke dingen in den Hemel

4 Hier blijve, om verschillende redenen, de Statenvertaling aangehouden, ofschoon *tuba* is “trompet” tegenover *buccina* “bazuin”.

bestaan; het waren slechts de uitbeeldende dingen van den erdienst des Heren daar; de oorzaak hiervan is deze, dat zulke dingen bij de zonen Israëls waren ingesteld en derhalve in het Woord meermalen genoemd zijn; en die Kerk was een uitbeeldende Kerk; alle dingen immers van hun erdienst beeldden uit, en duiden vandaar nu aan de Goddelijke Hemelse en Geestelijke dingen des Heren, welke van Zijn Kerk in de Hemelen en op Aarde zijn. Eendere dingen worden derhalve door die twee Altaren in het Woord aangeduid in de volgende plaatsen: *“Zend Uw licht en Uw waarheid; deze zullen mij leiden tot Uw habitakels, en ik zal ingaan tot het ALTAAR GODS tot God”*, Psalm XLIII: 3, 4. *“Ik was in de onschuld mijn handen, en ik ga rondom Uw ALTAAR, Jehovah, en Ik zal doen horen de stem der belijdenis”*, Psalm XXVI: 6, 7. *“De zonde van Jehudah is geschreven met een ijzeren griffie op de tafel van hun hart, en aan de hoornen Uwer ALTAREN”*, Jerem. XVII: 1, 2. *“God Jehovah, Die ons verlicht; bindt het feest met snoeren tot aan de hoornen DES ALTAARS”*, Psalm CXVIII: 27. *“Te dien dage zal voor Jehovah een ALTAAR zijn in het midden van het land van Egypte”*, Jes. XIX: 19; een Altaar voor Jehovah in het midden van het land van Egypte, betekent den erdienst des Heren vanuit de liefde in den natuurlijken mens. *“Distel en doorn zullen op hun ALTAREN opkomen”*, Hoschea x: 8; waarmede de erdienst vanuit de boze dingen en de valse dingen van het boze wordt aangeduid. Behalve elders, zoals in Jes. XXVII: 9; Hfdst. LVI: 6, 7; Hfdst. LX: 7; Klaagl. II: 7; Ezech. VI: 4, 5, 6, 13; Hoschea VIII: II; Hfdst. x: 1, 2; Amos III: 14; Psalm LI: 20, 21; Psalm LXXXIV: 3, 4, 5; Matth. v: 23, 24, Hfdst. XXIII: 18, 19, 20. Aangezien de Eredienst des Heren met het Altaar werd uitgebeeld en vandaar aangeduid, zo is het duidelijk dat onder het Altaar hier in de Apocalyps niet iets anders wordt verstaan, en eveneens elders, zoals *“Ik zag onder het ALTAAR de zielen dergenen die gedood waren om het Woord Gods”*, Apoc. VI: 9; *“De Engel stond daar en zeide: Meet den Tempel Gods en het ALTAAR, en degenen die daarin aanbidden”*, Apoc. XI: 1. *“Ik hoorde een anderen Engel vanuit het ALTAAR zeggen: Waar en gerecht zijn Uw gerichten”*, Apoc. XVI: 7. Aangezien de uitbeeldende Eredienst, welke voornamelijk op de beide Altaren werd verricht, door den Heer werd afgeschafft toen Hij in de Wereld kwam, omdat Hijzelf de innerlijke dingen der Kerk opende, wordt daarom bij Jesaja gezegd: *Te dien dage zal de mens opzien tot zijn Maker, en zijn ogen zullen tot den Heilige Israëls zien, en niet tot de Altaren, het werk zijner handen*, XVII: 7, 8.

393. *En hem werden vele reukwerken gegeven, opdat hij ze zou geven voor de gebeden aller heiligen op het gouden Altaar, hetwelk vóór den Troon is, betekent de verzoening, opdat niet de Engelen van het geestelijk Rijk des Heren gekwetst*

zouden worden door de geesten van het Satanische Rijk, die beneden waren. Met de reukwerken en met het gouden Altaar wordt de Eredienst des Heren vanuit de geestelijke liefde aangeduid, n. 277, 392; met de gebeden worden aangeduid de dingen die der naastenliefde en daaruit des geloofs zijn in den Eredienst, n. 278; en onder de heiligen worden degenen verstaan die vanuit het Geestelijk Rijk des Heren zijn, en onder de gerechten zij die vanuit Zijn Hemels Rijk zijn, n. 173; hieruit kan vaststaan, dat hier wordt gehandeld over hen die in het Geestelijk Rijk des Heren zijn. Dat hier met de vele reukwerken, gegeven voor de gebeden aller heiligen op het gouden Altaar, de verzoening wordt aangeduid, opdat zij niet gekwetst zouden worden door de geesten van het Satanische Rijk, die beneden waren, is omdat de verzoeningen en de ontzondigingen werden verricht met reukwerken, vooral wanneer gevaren dreigden; zoals kan vaststaan uit deze dingen: *“Toen de vergadering murmureerde tegen Mozes en Aharon, en zij met een plaag waren aangedaan, nam Aharon vuur vanuit het Altaar, en deed reukwerk in het wierookvat, en hij snelde tussen de levenden en de doden, om te ontzondigen, en de plaag werd opgehouden”*, Num. xvi: 42 tot 50. *“Het Reukaltaar was ook gesteld in de Tent vóór het verzoendeksel, dat op de Ark was, en elken morgen, wanneer de lampen werden toegericht, werd daarop gerookt*, Exod. xxx: 1 tot 10. *“En het werd bevolen dat Aharon telkens wanneer hij binnen den voorhang inging, zou roken, en de wolk des reukwerks het Verzoendeksel zou bedekken, opdat hij niet sterven zou”*, Levit. xvi: 11, 12, 13. Hieruit kan vaststaan, dat de verzoeningen in de Israëlietische Uitbeeldende Kerk werden verricht met rokingen; evenzo hier, opdat zij niet gekwetst zouden worden door de satanische geesten, die beneden waren.

394. *En de rook der reukwerken voor de gebeden der heiligen klom op van de hand des Engels vóór God, betekent de bescherming van hen door den Heer.* Met den rook der reukwerken opklimmende vóór God, wordt het aanvaarde en het aangename aangeduid; en daarom zegt David iets eerdere: *“Laten de gebeden aanvaard zijn, reukwerk vóór U”*, Psalm cxli: 2; de oorzaak hiervan was deze, dat de rook van het reukwerk welriekend was door de specerijen, welke waren mirre, oniche, galban, en wierook, waaruit het reukwerk werd bereid, Exod. xxx: 34; en de welriekendheden vanuit die specerijen stemmen overeen met zulke dingen als der geestelijke liefde of der naastenliefde, en daaruit des geloofs zijn: in den Hemel immers worden de allerwelriekendste geuren geroken, overeenstemmende met de doorvattingen der Engelen, opkomende vanuit hun liefde; en daarom wordt ook in verscheidene plaatsen in het

Woord gezegd dat Jehovah den reuk der rust rook. Dat de bescherming door den Heer wordt aangeduid, volgt uit hetgeen vlak boven in n. 393 is gezegd.

395. *En de Engel nam het wierookvat en hij vulde dat van het vuur des Altaars, en wierp het op de aarde, betekent de geestelijke liefde, waarin de hemelse liefde is, en den invloed ervan in de lagere gebieden, waar degenen waren die in het van de naastenliefde gescheiden geloof waren.* Dat met het wierookvat evenzeer als met het reukwerk de eredienst vanuit de geestelijke liefde wordt aangeduid, blijkt uit hetgeen boven is getoond; en hieruit, dat in het Woord het bevattende hetzelfde betekent als de inhoud, gelijkerwijs ook de beker en de schotel hetzelfde als de wijn en de spijs, Matth. xxiii: 25, 26; Lukas xxii: 20, en elders: dat met het vuur van het Altaar des brandoffers de Goddelijke hemelse Liefde wordt aangeduid, is omdat met dat Altaar de eredienst vanuit die liefde werd aangeduid; men zie boven n. 392; en met het vuur wordt in den hoogsten zin de Goddelijke Liefde aangeduid, n. 494. De geestelijke liefde, welke de naastenliefde is, trekt haar wezen vanuit de hemelse liefde, welke de liefde tot den Heer is; zonder deze liefde is het levenskrachtige niet in de geestelijke liefde of de naastenliefde; de geest en het leven immers is nergens anders vandaan dan uit den Heer. Dit werd in de Israëlitische Kerk daarmede uitgebeeld dat zij niet van ergens anders vandaan het vuur tot de wierookvaten zouden nemen en roken, dan vanuit het Altaar des brandoffers, zoals kan vaststaan bij Mozes, Levit. xvi: 12, 13, Num. xvi: 46, 47; *en dat de twee zonen van Aharon verteerd werden door het vuur vanuit den Hemel, omdat zij gerookt hadden vanuit een vreemd vuur*, dat is, vanuit een vuur dat niet vanuit het Altaar genomen was, Levit. x: 1, 2; en daarom was ook vastgesteld *dat het Vuur geduriglijk zou branden op het Altaar des brandoffers, en ook niet uitgeblust zou worden*, Levit. vi: 6; dit ter oorzaak hiervan, dat het vuur van dat Altaar de Goddelijke Liefde des Heren betekende, en vandaar de liefde tot den Heer. Met het wierookvat vat op de aarde werpen, wordt de invloed in de lagere gebieden aangeduid.

396. *En er geschieden stemmen en donderslagen en bliksemen en aardbeving, betekent dat er, nadat de vergemeenschapping met hen was geopend, redeneringen over het geloof-alleen, en bevestigingen ten gunste van dat geloof, werden gehoord, en het werd doorvat dat de staat der Kerk bij hen den ondergang tegemoet wankelde.* Dat de bliksemen, de donderslagen en de stemmen de verlichtingen, de doorvattingen, en de onderrichtingen door den invloed vanuit den Hemel betekenen, zie men boven in n. 236; hier echter worden bij hen die in het geloof-alleen waren, en die geen verlichting, doorvatting, en onderrichting door invloed vanuit den Hemel hadden, met de stemmen,

de donderslagen en de bliksemen aangeduid de redeneringen over het geloof-alleen, en de bewijsvoeringen en de bevestigingen ten gunste van dat geloof: met de aardbevingen worden de veranderingen van staat der Kerk aangeduid, n. 331; hier, dat het werd doorvat dat de staat der Kerk bij hen den ondergang tegemoet wankelde; er geschieden immers aardbevingen in de Wereld der geesten, wanneer de staat der Kerk in de gezelschappen wordt verdraaid en omgekeerd. Dat het wierookvat door den Engel op de aarde was geworpen voordat de zeven Engelen aanvingen op de bazuinen te blazen, was opdat door den invloed de vergemeenschapping geopend zou worden tussen hen die in den geestelijken Hemel waren, met degenen beneden die in het geloof-alleen waren; vanuit welke vergemeenschapping de redeneringen en de bevestigingen ten gunste van dat geloof oprezen, en ook gehoord en doorvat werden; en daarom wordt gezegd dat nadat de vergemeenschapping geopend was, die dingen werden gehoord en doorvat.

397. *En de zeven engelen hebbende de zeven bazuinen bereidden zich om te bazuinen, betekent dat zij voorbereid en aangegord waren om te onderzoeken den staat der Kerk en vandaar des levens, bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is, Wat met de bazuinen [of Trompetten] wordt aangeduid, staat vast uit het ingestelde gebruik ervan bij de zonen Israëls, waarover aldus bij Mozes: “Jehovah sprak tot Mozes, dat hij maken zou zilveren trompetten voor de samenroeping der vergadering, en voor het optrekken der kampen; en dat zij met dezelve geschal zouden maken in de dagen der vreugde, in de feesten, in de nieuwe manen, over de brandoffers en de slachtoffers: voorts dat zij, wanneer zij in den krijg kwamen tegen de hen bestokende vijanden, zouden samenroepen met de Trompetten, en dat zij dan in de gedachtenis zouden komen vóór Jehovah God, en van de vijanden gered zouden worden”, Num. x: 1 tot 10; hieruit kan men zien, wat er wordt aangeduid met de trompetten blazen; dat hier daarmede dat de zeven Engelen bazuinden, wordt aangeduid het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat der Kerk is bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is, blijkt uit de afzonderlijke dingen van dit Hoofdstuk, en uit de afzonderlijke dingen der volgende Hoofdstukken tot en met het Zestiende, in den geestelijken zin verstaan. Uit het gebruik der trompetten bij de zonen Israëls kan men ook zien, wat met de trompetten en met die doen schallen wordt aangeduid in de volgende plaatsen: “BLAAST DE BAZUIN in Zion, en BLAAST op den berg der heiligheid, omdat de dag van Jehovah komt”, Joël II: 1, 2. Jehovah zal over hen verschijnen, en Zijn pijl zal zoals een bliksem uitgaan, en de Heer Jehovih zal de BAZUIN BLAZEN”, Zach. IX: 14. Jehovah zal zoals een Leeuw uitgaan, en GESCHAL MAKEN”, Jes. XLII: 13. “Te*

dien dage zal met een GROTE BAZUIN geblazen worden, en zullen zij komen die vergaan in het land van Aschur, en de heengedrevenen in het land van Egypte, en zullen zich nederbuigen voor Jehovah, op den berg der heiligheid”, Jes. XXVII: 13. “Hij zal Engelen zenden met GROTE STEM DER TROMPET, en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van de grenzen der hemelen tot de grenzen derzelve”, Matth. XXIV: 31. “Gezegend het volk, zij die het GESCHAL kennen, o Jehovah, in het licht Uwer aangezichten zullen zij wandelen”, Psalm LXXXIX: 16. “Wanneer de morgensterren zingen, en de zonen Gods GESCHAL MAKEN, Job XXXVIII: 7. Aangezien de klanken der trompetten zulke dingen betekenen, en in de Israëlitische Kerk alle dingen zich naar het leven vertoonden volgens de overeenstemmingen en vandaar volgens de betekenissen, is het derhalve ook geschied dat toen Jehovah op den berg Sinai nederdaalde, er waren stemmen en bliksemen en een zware wolk, en de hevige stem ener BAZUIN; en de stem der BAZUIN gaande en zich zeer versterkende, en het volk in het legerkamp sidderde zeer, Exod. XIX: 16 tot 25. Derhalve is het ook geschied dat toen de drie honderd met Gideon de BAZUINEN BLIEZEN tegen Midian, het zwaard van den man toen was tegen den genoot, en zij wegvluchtten, Richt. VII: 16 tot 22; desgelijks dat de twaalfduizend vanuit de zonen Israëls met de vaten der heiligheid en met de Trompetten in de handen Midian overwonnen, Num. XXXI: 1 tot 8. Alsmede dat de muur van Jericho nederviel, nadat de zeven priesters met de zeven BAZUINEN zevenmaal rondom de stad waren gegaan, Jos. VI: 1 tot 20. En daarom wordt bij Jeremia gezegd: “MAAKT GESCHAL tegen Babel rondom, haar muren zijn afgebroken”, L: 15; en bij Zefanja: “Dag der duisternis en der donkerheid, dag der BAZUIN en des GEKLANKS over de versterkte steden, I: 15, 16.

398. En de Eerste Engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat der Kerk is bij hen die innerlijk in dat geloof zijn. Met geschal maken [of bazuinen, *clangere*] wordt onderzoeken en openbaren aangeduid, n. 397; dat onder het Bazuinen van dezen Eersten Engel wordt verstaan het onderzoek en de openbaring van den staat der Kerk bij hen die innerlijk in dat geloof zijn, is omdat de werking ervan plaats vond gericht op de Aarde, zoals volgt, en de werking van het Bazuinen van den Tweeden Engel op de Zee, en onder de Aarde en de Zee wordt overal in de Apocalyps, wanneer de ene en de andere wordt genoemd, de algehele Kerk verstaan, onder de AARDE de Kerk vanuit hen die in de Inwendige dingen ervan zijn, en onder de ZEE de Kerk vanuit hen die in de Uitwendige dingen ervan Zijn; de Kerk immers is Inwendig en Uitwendig; Inwendig bij de Geestelijken [*Clericos*], Uitwendig bij de Leken, of Inwendig bij hen die zich innerlijk op de leerstellige dingen ervan

hebben toegelegd, en ze bevestigd hebben vanuit het Woord, en Uitwendig bij hen die dit niet zozeer hebben gedaan. Dezen en genen zijn het, die onder de Aarde en de Zee worden verstaan in deze plaatsen in de Apocalyps: “Opdat de wind niet zou waaien op de AARDE, noch op de ZEE, VII: 1. “Beschadigt de AARDE niet, noch de ZEE”, VII: 3. “De Engel, nederdalende vanuit den Hemel, zette zijn rechtervoet op de ZEE, en den linker op de AARDE, X: 2, 8; voorts Vers 6. “Ik zag een beest opklimmen vanuit de ZEE, en een ander beest opklimmen vanuit de AARDE, XIII: 1, II. “Looft God, Die heelt gemaakt den Hemel, de AARDE en de ZEE, XIV: 7. “De eerste Engel goot zijn fiool uit op de AARDE, en de Tweede Engel de zijne op de Zee”, XVI: 2, 3. Dat met de Aarde en de Zee de Inwendige en de Uitwendige Kerk wordt aangeduid, aldus de algehele Kerk, is omdat in de geestelijke Wereld zij die in de Inwendige dingen der Kerk zijn, op het Droge verschijnen, en zij die in de Uitwendige dingen ervan zijn, als het ware in Zeeën, maar de Zeeën zijn schijnbaarheden vanuit de gemene ware dingen waarin zij zijn. Dat de Aarde de Kerk aanduidt, zie men in n. 285; dat ook het Wereldronde dit doet, in n. 551.

399. *En er is geworden hagel en vuur gemengd met bloed, betekent het valse vanuit de helse liefde, vernietigende het goede en het ware, en vervalsende het Woord.* Met den Hagel wordt aangeduid het valse vernietigende het goede en het ware: met het vuur wordt aangeduid de helse liefde, en met het bloed wordt aangeduid de vervalsing van het ware. Dat de hagel aanduidt het valse, vernietigende het goede en het ware, zal men beneden zien; dat het vuur de liefde is in den enen en den anderen zin, den hemelsen en den helsen, zie men in n. 468; dat het bloed het Goddelijk Ware des Heren is, hetwelk ook het Woord is, en in den tegengestelden zin het Woord vervalst, n. 379; vanuit deze dingen tot één enkelen zin samengevat, blijkt dat met “er is geworden hagel en vuur gemengd met bloed” wordt aangeduid het valse vanuit de helse liefde, vernietigende het goede en het ware, en vervalsende het Woord. Dat zij worden aangeduid, is omdat in de geestelijke Wereld zulke dingen verschijnen, wanneer de Sfeer der Goddelijke Liefde en der Goddelijke Wijsheid des Heren vanuit den Hemel nederglijdt in de gezelschappen beneden, waar de valse dingen vanuit de helse liefde zijn, en door die dingen het Woord vervalst wordt. Eendere dingen worden met den hagel en tegelijk met het vuur aangeduid in de volgende plaatsen: “Van den glans vóór Hem gingen de wolken voorbij, MET HAGEL EN KOLEN VAN VUUR; de Allerhoogste gaf de stem, HAGEL EN KOLEN VAN VUUR; en Hij zond Zijn vele pijlen, en verstrooide ze”, Psalm XVIII: 13, 14, 15. “Ik zal rechten door pest en bloed, en HAGELSTENEN, VUUR, en zwavel zal Ik op hen doen regenen”, Ezech. XXXVIII: 22. “Dan zal Jehovah Zijn

*stem doen horen, in een VLAM van verterend VUUR, en HAGELSTEEN, Jes. xxx: 30, 31. "Hij gaf hun regens tot HAGEL, VUUR der VLAMMEN in hun land, en Hij verbrak den boom hunner grens", Psalm cv: 32, 33. "De HAGEL sloeg hun wijnstok, en de wilde vijgebomen sloeg Hij met zwaren HAGEL, en hun vee met KOLEN; Hij zond in de ontsteking Zijns toorn een inzending van boze Engelen", Psalm lxxviii: 47, 48, 49; deze dingen aangaande Egypte, waarover aldus bij Mozes: "Mozes strekte den stok uit, en Jehovah gaf stemmen en HAGEL; en er was HAGEL en VUUR, tegelijk wandelende in het midden van ZWAREN HAGEL; en de HAGEL sloeg alle kruid des velds en allen boom des velds verbrak hij", Exod. ix: 23 tot 25; alle wonderen die in Egypte zijn geschied, betekenden de boze en de valse dingen vanuit de helse liefde die bij de Egyptenaren waren; elk wonder een of ander boze en valse; bij hen was immers de uitbeeldende Kerk geweest, zoals in tal van Koninkrijken van Azië, maar zij was afgodisch en magisch geworden; met de Zee Suph wordt de Hel aangeduid, waarin zij tenslotte vergingen. Iets eenders wordt aangeduid met de HAGELSTENEN *waardoor er meer van de vijanden vergingen dan door het zwaard*, Jos. x: ii: iets eenders wordt ook met den Hagel aangeduid in de volgende plaatsen: "*Wee der kroon van den hoogmoed; krachtig de Heer, zoals een overstroming van HAGEL; de HAGEL keert de toevlucht der leugen om*", Jes. xxviii: i, 2, 17. *Het zal HAGELEN, totdat het woud zich zal nederlaten*, Jes. xxxii: 19. "*De Tempel Gods in den Hemel is geopend geworden, en er werden bliksemen, stemmen, en donderslagen, en aardbeving, en GROTE HAGEL*", Apoc. xi: 19. *En een GROTE HAGEL van een talent gewicht, daalde van den Hemel op de mensen neder*", Apoc. xvi: 21. "*Hebt gij de schatkamers des HAGELS gezien, welke worden opgehouden tot den dag van den veldslag en van den oorlog*", Job xxxviii: 22, 23. "*Zeg tot hen die het loze pleisteren, dat het zal vallen; er zal een overstromende regen geschieden, waardoor gij, GROTE HAGELSTENEN, zult vallen*", Ezech. xiii: ii; het loze pleisteren, is het valse bevestigen zodat het zoals waar verschijnt; en daarom worden degenen die dit doen, Hagelstenen genoemd.*

400. *En zij zijn gezonden op de aarde, en het derde deel der bomen is verbrand, betekent dat bij hen die in de inwendige dingen der Kerk zijn en in het geloof alleen, alle aandoening en doorvatting van het ware, welke den mens der Kerk maken, verging.* Met de Aarde waarop hagel en vuur gemengd met bloed, gezonden werden, wordt aangeduid de Kerk bij hen die in de inwendige dingen ervan zijn en in het geloof-alleen, en dat dezen de Geestelijken [*Cleric*] zijn, zie men boven in n. 398: met het derde deel wordt alles ten aanzien van het ware aangeduid, zoals met het vierde deel alles ten aanzien van het goede, n. 322; dat met Drie dingen of met Drie alles, het volle, en geheel en al,

wordt aangeduid, zal men beneden in n. 505 zien; vandaar wordt met een Derde, zijnde het Derde deel, iets eenders aangeduid: met verbranden wordt aangeduid vergaan, hier door het valse vanuit de helse liefde, hetwelk wordt verstaan onder den hagel en het vuur met bloed gemengd, waarover vlak boven n. 399. Met den Boom wordt de mens aangeduid, en omdat de mens een mens is vanuit de aandoening, welke des wils is, en vanuit de doorvatting, welke des verstande is, worden deze derhalve eveneens met den boom aangeduid: er is ook een Overeenstemming tussen den Mens en den Boom; en daarom verschijnen er in den Hemel Paradijzen uit Bomen, welke overeenstemmen met de aandoeningen der Engelen en de doorvattingen daaruit; en eveneens zijn er op sommige plaatsen in de Hel Wouden uit bomen die boze vruchten dragen, volgens de overeenstemming met de begerigheden en de denkingen daaruit van hen die daar zijn. Dat de Bomen in het algemeen de mensen aanduiden ten aanzien van hun aandoeningen en hun doorvattingen daaruit, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: “Alle BOMEN DES VELDS zullen bekennen dat Ik, Jehovah, den hogen BOOM verneder, den nederigen BOOM verhoog, en den groenen BOOM verdroog, en den drogen BOOM doe spruiten”, Ezech. xvii: 24. “Gezegend de man die op Jehovah vertrouwt; hij zal zijn zoals een BOOM, geplant aan wateren; hij zal niet ophouden vrucht te dragen”, Jerem. xvii: 7, 8. “Gezegend de man wiens welbehagen is in de Wet [van Jehovah]; hij zal zijn zoals een BOOM, geplant aan de beken der wateren, die vrucht zal geven op zijn tijd”, Psalm i: 1 tot 3. “Looft Jehovah, gij VRUCHTBOMEN, Psalm cxlviii: 9. “De BOMEN van Jehovah worden verzadigd”, Psalm civ: 16. “De bijl ligt aan de wortel des BOOMS; alle BOOM die geen goede vrucht maakt, zal worden uitgehouwen”, Matth. iii: 10; Hfdst. vii: 16 tot 21. “Of maakt den BOOM goed en de vrucht goed, of maakt den Boom rot en de vrucht rot; vanuit de vrucht immers wordt de BOOM gekend”, Matth. xii: 33; Lukas vi: 43, 44. “Ik zal een vuur aansteken hetwelk allen groenen BOOM en allen dorren BOOM verteren zal”, Ezech. xxi: 3. Aangezien de Boom den mens aanduidt, was het derhalve vastgesteld, dat de vrucht van den BOOM welke tot spijs van dienst was, in het land Kanaän, aan de voorhuid besneden zou worden”, Levit. xix: 23, 24, 25: Voorts dat zij, wanneer enige stad belegerd werd, de bijl niet zouden drijven in enigen BOOM van goede vrucht”, Deut. xx: 19, 20: alsmede dat zij op het feest der Tabernakelen zouden nemen de vruchten van den BOOM DER EER, en zich verblijden vóór Jehovah, Levit. xxiii: 40, 41; behalve meer plaatsen, welke hier vanwege de menigte niet worden aangevoerd.

401. En al het groene gras is verbrand, betekent: zo al het levende des geloofs. Met verbranden wordt aangeduid vergaan, zoals vlak boven n. 400: met het

groene gras wordt in het Woord aangeduid dat goede en ware der Kerk of des geloofs hetwelk in den natuurlijken mens het eerst geboren wordt; iets eenders wordt ook aangeduid met het kruid des velds; en omdat het geloof leeft vanuit het goede en het ware, wordt derhalve daarmede dat al het groene gras is verbrand, aangeduid dat al het levende des geloofs is vergaan; en al het levende des geloofs vergaait, wanneer er niet enige aandoening van het goede en doorvatting van het ware is, waarover vlak boven. Dat dit met het Gras wordt aangeduid, is eveneens vanuit de overeenstemming; en daarom vertoeven zij die het geloof van de naastenliefde scheiden, niet slechts in leer maar ook in leven, in de geestelijke Wereld in de woestijn, waar zelfs geen gras is. Aangezien de vruchtboom den mens betekent ten aanzien van de aandoeningen van het goede en van de doorvattingen van het ware, betekent aldus het groene gras den mens ten aanzien van datgene der Kerk hetwelk het eerst bij hem ontvangen en eveneens geboren wordt, en het niet-groene gras betekent hetzelfde te gronde gericht. In het algemeen betekenen alle dingen die in Tuinen, Wouden, Akkers, en Velden zijn, den mens ten aanzien van iets der Kerk, of, wat hetzelfde is, iets der Kerk bij hem; de oorzaak is deze dat zij overeenstemmen: dat het gras dat betekent, kan vaststaan uit deze plaatsen: *“De stem zeide: Roep; en hij zeide: Wat zal ik roepen. ALLE VLEES IS GRAS; het GRAS is verdord, en de bloem is afgevallen, omdat de wind daarin geblazen heeft; voorwaar, GRAS IS HET VOLK, het GRAS is verdord, en de bloem is afgevallen, en het Woord onzes Gods zal bestaan tot in het eeuwige, Jes. XL: 5, 6, 7, 8. “De bewoners des lands zijn KRUIDEN DES VELDS geworden, GRASSCHEUTJES, GRAS DER DAKEN, en de akker is verbrand eer hij zaaiveld was”, Jes. XXXVII: 27; II Kon. XIX: 26. “Ik zal Mijn zegen uitgieten op uw geborenen, en zij zullen uitspruiten in het midden van het GRAS, Jes. XLIV: 3, 4, en elders, zoals in Jes. LI: 12; Psalm XXXVII: 2; Psalm CIII: 15; Psalm CXXIX: 6; Deut. XXXII: 2. Dat met het Groenende of het Groene dat wat Leeft of het Levende wordt aangeduid, blijkt bij Jerem. XVII: 8; Hfdst. XI: 16; Ezech. XVII: 24; Hfdst. XX: 47; Hoschea XIV: 9, Psalm XXXVII: 35; Psalm LII: 10; Psalm XCII: 15. Iets eenders als hier in de Apocalyps wordt gezegd, is geschied in Egypte, namelijk dat vanwege den Hagel en het Vuur, met elkander vermengd, alle Boom en alle Kruid des velds verbrand werden, Exod. IX: 23 tot 35; Psalm LXXVIII: 47, 48, 49; Psalm CV: 32, 33.*

402. *En de tweede Engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring hoedanig de staat der Kerk is bij hen die uiterlijk in dat geloof zijn. Dat de bazuin blazen betekent onderzoeken en openbaren den staat der Kerk en vandaar des levens bij hen voor wie de godsdienst het geloof-alleen is, zie*

men boven in n. 397: dat deze dingen worden gezegd van hen die uiterlijk in dat geloof zijn, is omdat hier wordt gehandeld over hen die in de Zee zijn, en te voren over hen die op de Aarde zijn; en onder hen die op de Aarde zijn, worden degenen verstaan die in de Inwendige dingen der Kerk zijn, zijnde de Geestelijken; en onder hen die in de Zee zijn, worden degenen verstaan die in de Uitwendige dingen der Kerk zijn, zijnde de Leken; men zie boven n. 398: dat zij in de geestelijke Wereld als het ware in de zee verschijnen, zie men in n. 238, 290.

403. *En als het ware een grote berg, van vuur brandende, werd in de zee geworpen, betekent de verschijning van de helse liefde bij hen die in de uitwendige dingen der Kerk zijn en in het geloof-alleen.* Met de Zee wordt de Kerk aangeduid bij hen die in de uitwendige dingen zijn, en in het geloof-alleen; en zij die in de uitwendige dingen zijn, worden met een gemeen woord Leken genoemd, omdat zij die in de inwendige dingen zijn, Geestelijken worden genoemd, n. 398, 402; met den berg wordt de liefde aangeduid, n. 336; en met den van vuur brandenden berg wordt de helse liefde aangeduid, n. 494, 599; de verschijning van deze liefde is bij hen over wie hier wordt gehandeld; die liefde uit genen verschijnt immers bij de Engelen; de oorzaak is, omdat het geloof-alleen het van de naastenliefde gescheiden geloof is, n. 388; en waar niet de naastenliefde is, dat is, de liefde jegens den naaste, zijnde de geestelijke liefde, daar is de helse liefde; er is niet een liefde die het midden houdt, dan alleen bij de lauwen, over wie gehandeld wordt in Apoc. III: 15, 16.

404. *En het derde deel der zee is bloed geworden, betekent dat alle gemene ware dingen bij hen vervalst waren.* Met het derde deel worden alle dingen aangeduid, n. 400; met het bloed wordt de vervalsing van het ware des Woords aangeduid, n. 379; met de zee wordt de Kerk aangeduid bij hen die in de uitwendige dingen ervan zijn, en in het geloof-alleen, n. 398, 402; dat bij dezen de gemene ware dingen vervalst zijn, is omdat zij in die alleen zijn; zij weten immers niet de afzonderlijke dingen van dat geloof, zoals de Geestelijken; het is krachtens de gemene ware dingen bij hen, dat zij als het ware in de Zee verschijnen in de geestelijke Wereld; de oorzaak hiervan is deze, dat de wateren de ware dingen betekenen, n. 50, en de Zee het gemene receptakel ervan is, n. 238.

405. *En gestorven is het derde deel dier schepselen in de zee, hebbende zielen, betekent dat zij die dat geloof geleefd hebben en leven, niet kunnen worden hervormden het leven ontvangen.* Met het derde deel worden al dezen aangeduid, zoals boven; onder de Schepselen worden zij verstaan die hervormd kunnen worden, n. 290; de oorzaak hiervan is deze, dat met Scheppen hervormen

wordt aangeduid, n. 254; met “zielen hebbende” wordt aangeduid: het leven door de hervorming kunnen ontvangen; daarmede, dat zij gestorven zijn, wordt aangeduid dat zij die het geloof-alleen leven, dit niet kunnen; dat zij het niet kunnen, is omdat allen worden hervormd door het met de naastenliefde verenigd geloof, aldus door het geloof der naastenliefde, en niet iemand door het geloof-alleen; de naastenliefde immers is het leven des geloofs. Aangezien de aandoeningen en daaruit de doorvattingen en de denkingen der geesten en der Engelen in de geestelijke Wereld uit de verte verschijnen in de vormen van de Dieren of de Schepselen op de aarde, welke de beesten worden genoemd, van de schepselen in de lucht, welke vogels worden genoemd, en van de schepselen in de zee, welke vissen worden genoemd, worden derhalve in het Woord zo vaak beesten, vogels, en vissen genoemd, waaronder evenwel niet iets anders wordt verstaan, zoals in deze dingen: *De twist van Jehovah met de bewoners des lands, omdat er niet waarheid, niet barmhartigheid, en niet erkenning Gods is; en verkwijnen zal een elk die daarin woont, wat betreft het BEEST DES VELDS, EN DEN VOGEL DER HEMELN; OOK DE VISSEN DER ZEE zullen weggeraapt worden*”, Hoschea iv: 1, 3. *“Ik zal verteren den Mens en het BEEST, DEN VOGEL DER HEMELN EN DE VISSEN DER ZEE, de aanstoten met de goddelozen*”, Zef. i: 3. *“Er zal een grote aardbeving zijn op het land Israëls, en voor Mij zullen beven DE VISSEN DER ZEE, DE VOGEL DER HEMELN, EN HET BEEST DES VELDS*”, Ezech. xxxviii: 18, 19, 20. *“Gij deed Hem heersen over de werken Uwer handen; alle dingen hebt Gij onder zijn voeten gezet, de BEESTEN DER VELDEN, DEN VOGEL DES HEMELS, EN DEN VIS DER ZEE, welke den weg der zeeën doorgaat*”, Psalm viii: 7, 8, 9; deze dingen aangaande den Heer. *“Vraag ik bid u, de BEESTEN, en zij zullen u leren, of DE VOGELN DES HEMELS, en zij zullen het u verkondigen, en de VISSEN DER ZEE zullen het u vertellen; wie weet niet uit alle deze dat de hand van Jehovah dat doet*”, Job xii: 7, 8, 9; behalve in vele andere plaatsen. Onder de Vissen echter of de Schepselen der zee waarover hier wordt gehandeld, worden verstaan de aandoeningen en daaruit de denkingen van die mensen die in de gemene ware dingen zijn, en die zo meer vanuit het natuurlijke dan vanuit het geestelijke trekken; dezen worden onder de Vissen in de voorafgaande plaatsen verstaan, en eveneens in deze volgende: *“Door Mijn schelding maak Ik de zee droog, stel Ik de rivieren tot een woestijn; haar VIS zal verrotten en van dorst sterven*”, Jes. l: 2. *“Koning van Egypte, grote Walvis, die ligt in het midden uwer rivieren; gij hebt gezegd: Mijn is de rivier, ik heb mij gemaakt; daarom zal Ik den VIS UWER RIVIEREN aan uw schubben doen kleven, en Ik zal u verlaten in de woestijn, en al den VIS UWER RIVIEREN*”, Ezech. xxix: 3, 4, 5; deze

dingen zijn gezegd tot den Koning van Egypte, omdat met Egypte het van het geestelijke gescheiden natuurlijke wordt aangeduid, en vandaar met de Vissen zijner rivieren degenen die in de leerstellige dingen zijn, en vanuit die in het afgescheiden geloof, welk geloof slechts wetenschap is: ter oorzaak van welke afscheiding het ook tot de wonderen daar behoorde *dat de Wateren van hen werden verkeerd in bloed, en dat vandaar de Vissen stierven*”, Exod. VII: 17 tot 25; Psalm CV: 29. Verder: “*Waarom maakt Gij den mens zoals de Vissen DER ZEE; een elk trekt met den angel op, en vergadert in het net*”, Habak. I: 14, 15, 16; de vissen hier voor hen die in de gemene ware dingen zijn, en in het van de naastenliefde gescheiden geloof; doch de Vissen voor hen die in de gemene ware dingen zijn en in het met de naastenliefde verbonden geloof, bij Ezechiël: *Hij zeide tot mij: Deze wateren, uitgaande tot de oostelijke grens, komen tot de Zee, en daaruit wordt alle Ziel die kruipt, levend, en zeer VEEL VIS; daarop staan VISSERS met uitspreiding der netten; NAAR DEN AARD ZAL HAAR VIS ZIJN ZOALS DE VIS VAN DE GROTE ZEE, ZEER VEEL*”, XLVII: 1, 8, 9, 10. Bij Mattheus: “*Jezus zeide: Het Koninkrijk der Hemelen is gelijk aan een net, geworpen in de zee, en zij verzamelden de Vissen, en deden de goede in vaten, en wierpen de slechte uit*”, XIII: 47, 48, 49; en bij Jeremia: “*Ik zal de zonen Israëls wederbrengen op hun land, en Ik zal zenden tot vele VISSERS, die hen Vissen zullen*”, XVI: 15, 16. Wie dus weet, dat dezulken en zulke dingen met Vissen worden aangeduid, kan zien waarom *de Heer VISSERS tot Discipelen had gekozen en had gezegd: Komt tot Mij, en Ik zal u tot VISSERS der mensen maken*”, Matth. IV: 18, 19; Markus I: 16, 17. *Dat de Discipelen, terwijl de Heer zegende, een ontzaglijke menigte Vissen ving, en de Heer tot Petrus zeide: Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen*, Lukas V: 2 tot 10. *Waarom de Heer, toen zij van Hem schatting wilden eisen, tot Petrus zeide, dat hij naar de Zee zou gaan, en een VIS daaruit ophalen, en den daarin gevonden stater zou geven voor Zich en voor hem*, Matth. XVII: 24 tot 27. *Waarom de Heer na de wederopstanding aan de Discipelen een VIS en brood te eten gaf*, Joh. XXI: 2 tot 13; en tot hen zeide, dat zij in de algehele Wereld zouden gaan, en het Evangelie zouden prediken aan ALLE SCHEPSEL, Markus XVI: 15; immers, de natiën die zij bekeerden, waren niet dan in de gemene ware dingen, en meer in het natuurlijke dan in het geestelijke.

406. *En het derde deel der schepen is vergaan, betekent dat alle erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord, dienstig tot nut des levens, bij hen te gronde waren gericht.* Het derde deel betekent alles, zoals boven n. 400, 404, 405; de Schepen betekenen de erkenningen van het goede en het ware vanuit het Woord, dienstig tot nut des levens: dat die met de Schepen worden

aangeduid, is omdat de Schepen over de Zee gaan, en de noodzakelijke dingen aanbrengen, welke den natuurlijken mens in elk opzicht tot diens nut strekken; en de erkentnissen van het goede en het ware zijn de noodzakelijke dingen, welke den geestelijken mens in elk opzicht tot diens nut strekken; vanuit die erkentnissen immers is de leer der Kerk, en volgens haar het leven. De Schepen duiden die erkentnissen aan, omdat zij de bevatters zijn, en in het Woord wordt op vele plaatsen het bevattende voor den inhoud genomen, zoals de beker voor den wijn, de schotel voor de spijs, de tabelnakel en de tempel voor de heiligheden daarin, de ark voor de wet, de altaren voor den eredienst, en zo voort. De Schepen betekenen de erkentnissen van het goede en het ware in de volgende plaatsen: *“Zebulon zal aan den oever der zeeën wonen, en hij aan de haven der SCHEPEN”* Gen. XLIX: 13; met Zebulon wordt de verbinding van het goede en het ware aangeduid. *“Tyrus, de bouwers hebben uw schoonheid vervolmaakt; vanuit de dennen uit Senir hebben zij u alle DENNINGEN gebouwd, den ceder vanuit den Libanon gehaald om een MAST te maken; vanuit de eiken van Baschan hebben zij uw RIEMEN gemaakt, uw VAARBOOM hebben zij gemaakt uit elpenbeen, DE DOCHTER DER SCHREDEN uit de eilanden Kitthim; de inwoners van Sidon en Arvad waren uw ROEIERS, uw wijzen waren uw SCHEEPSKAPITEINS; alle SCHEPEN DER ZEE en haar ZEELIEDEN waren in u om handel te drijven; de SCHEPEN VAN THARSCHISH waren uw vloten in uw hoophandel, waarvandaan gij vervuld waart, en zeer geëerd in het hart der zeeën”*, Ezech. XXVII: 4 tot 9, 25; deze dingen aangaande Tyrus, omdat met Tyrus in het Woord wordt aangeduid de Kerk ten aanzien van de erkentnissen van het ware en goede, zoals kan vaststaan uit de afzonderlijke dingen in dit Hoofdstuk, en in het volgende Hoofdstuk XXVIII, in den geestelijken zin verstaan; en omdat de erkentnissen van het ware en het goede der Kerk met Tyrus worden aangeduid, wordt derhalve een Schip beschreven ten aanzien van de afzonderlijke dingen ervan, en met de afzonderlijke dingen wordt enig hoedanige van die erkentnissen aangeduid, hetwelk tot het inzicht bevorderlijk is. Wat heeft het Woord gemeen met de schepen van Tyrus en zijn handel? De verwoesting van die Kerk wordt daarna aldus beschreven: *“Tot de stem des geschreeuws uwer SCHEEPSKAPITEINS zullen de voorsteden beven, en nederklimmen zullen van Uw SCHEPEN ALLEN DIE DEN RIEM HOUDEN, alle ZEELIEDEN en SCHEEPSKAPITEINS der zee zullen over u bitterlijk schreeuwen”*, Ezech. XXVII: 28, 29, 30; voorts Jes. XXIII: 14, 15. Evenzo wordt de verwoesting van Babylon beschreven ten aanzien van alle erkentnissen van het ware, in het volgende in de Apocalyps: *“In één uur zijn zo grote rijkdommen verwoest; alle STUURMAN, en een elk die op SCHEPEN*

verkeert, en de BOOTSGEZELLEN, riefen, zeggende: Wee, wee, de grote stad Babylon, in dewelke allen die SCHEPEN in de Zee hebben, rijk geworden zijn, XVIII: 17, 19; men zie de Ontvouwing beneden. Met de Schepen worden de erkenenissen van het ware en het goede ook aangeduid in de volgende plaatsen: “Mijn dagen zijn snel geweest, zijd zijn gevluht, zij hebben het goede niet gezien, zijd zijn voorbijgegaan met de SCHEPEN van het verlangen”, Job IX: 25, 26. “Die met SCHEPEN ter Zee afdelen, werk doende in vele wateren, zij hebben de werken van Jehovah gezien, en Zijn wonderbaarlijke dingen in de diepte”, Psalm CVII: 23, 24. “De eilanden zullen op Mij vertrouwen, en de SCHEPEN van Tharschish in den aanvang, om uw geboren en van verre aan te brengen”, Jes. LX: 9. De Koningen hebben zich vergaderd, de schrik heeft hen aangegrepen, door den oostelijken wind zult gij de SCHEPEN VAN THARSCHISH verbreken”, Psalm XLVIII: 5, 7, 8. “HUILT, gij SCHEPEN VAN THARSCHISH”, Jes. XXIII: 1, 14; behalve elders, zoals in Num. XXIV: 24; Richt. v: 17; Psalm CIV: 26; Jes. XXXIII: 21.

407. En de derde Engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van den staat der Kerk bij hen wier Godsdienst het geloof-alleen is, hoedanig zij zijn ten aanzien van de aandoening en de opneming der waarheden vanuit het Woord. Dat deze dingen worden aangeduid, staat vast uit hetgeen nu volgt, in den geestelijken zin verstaan.

408. En gevallen is vanuit den Hemel een grote ster, brandende als ware het een fakkel, betekent de verschijning van het eigen inzicht vanuit den trots opkomende vanuit de helse liefde. Dat met de vanuit den hemel vallende grote ster wordt aangeduid de verschijning van het eigen inzicht vanuit den trots opkomende vanuit de helse liefde, is omdat zij werd gezien te branden zoals een fakkel, en omdat haar naam alsem was, zoals volgt; en met de ster en eveneens met de fakkel wordt het inzicht aangeduid, hier het eigen inzicht, omdat zij gezien werd te branden, en alle eigen inzicht brandt vanuit den trots, en de trots ervan komt op uit de helse liefde, welke met den van vuur brandenden berg, n. 403, wordt aangeduid; met den alsem wordt het helse valse aangeduid, vanuit hetwelk dat inzicht ontstaat en wordt aangeblazen. Dat de ster het inzicht betekent, zie men in n. 151, 954; desgelijks ook de fakkel of de lamp, n. 796.

409. En is gevallen op het derde deel der rivieren, en op de bronnen der wateren, betekent dat daaruit alle ware dingen des Woords geheel en al vervalst zijn. Met de rivieren worden de ware dingen in overvloed aangeduid, omdat met de wateren de ware dingen worden aangeduid, n. 50; en met de bronnen der wateren wordt het Woord aangeduid, n. 384; dat de ware dingen des Woords

geheel en al vervalst zijn, is omdat er volgt dat het derde deel der wateren alsem is geworden, en met den alsem wordt het helse valse aangeduid, n. 410. Dat de rivieren de ware dingen in overvloed betekenen, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: “Zie, Ik makende het nieuwe; Ik zal in de woestijn wateren geven, en in de eenzaamheid RIVIEREN, om Mijn volk, Mijn uitverkorene, te drenken”, Jes. XLIII: 19, 20. “Ik zal wateren uitgieten op den dorstige, en RIVIEREN op de droge; Ik zal Mijn geest uitgieten op uw zaad, en den zegen op uw geboren”, Jes. XLIV: 3. “Dan zal de tong des stommen zingen, omdat in de woestijn wateren zullen uitbarsten, en RIVIEREN in de vlakke der woestijn”, Jes. XXXV: 6. “Ik zal RIVIEREN op de hellingen openen, en in het midden der valleien zal Ik BRONNEN stellen, de woestijn tot een poel der wateren, en het droge land tot SPRINGBRONNEN der wateren”, Jes. XLI: 18. Jehovah heeft op de zeeën het wereldrond gegrond, op de RIVIEREN heeft Hij het gevestigd”, Psalm XXIV: 2. “Ik zal in de Zee Zijn hand zetten, en in de RIVIEREN Zijn rechter”, Psalm LXXXIX: 26. “Ontsteekt Jehovah tegen de RIVIEREN, is tegen de RIVIEREN Uw toorn, tegen de Zee Uw ontsteking, omdat Gij op Uw paarden rijdt”, Habak. III: 8. De RIVIEREN welker beken de stad Gods zullen verblijden”, Psalm XLVI: 3, 4, 5. “Hij toonde mij een zuivere RIVIER van het water des levens, uitgaande vanuit den Troon Gods en des Lams”, Apoc. XXII: 1. “Hij kliefde de rotsen in de woestijn, en deed de grote AFGRONDEN drinken; Hij sloeg de rots en de RIVIEREN vloeiden uit”, Psalm LXXVIII: 15, 16, 20; Psalm CV: 41. “Dan zullen de wateren in de zee ontbreken, en de RIVIER zal verdrogen, Jes. XIX: 5, 6, 7; Hfdst. XLII: 15; Hfdst. I: 2; Nahum I: 4; Palm CVII: 33; Job XIV: 10, II. “Jezus zeide: Indien iemand tot Mij komt, zoals de Schrift heeft gezegd, STROMEN des levenden waters zullen vanuit zijn buik vloeien”, Joh. VII: 37, 38; behalve elders, zoals in Jes. XXXIII: 21; Jerem. XVII: 7, 8; Ezech. XXXI: 3, 4; Hfdst. XLVII: 1 tot 12; Joël III: 18; Zach. IX: 10; Psalm LXXX: 12, Psalm XCIII: 2, 3, 4; Psalm XCVIII: 7, 8; Psalm CX: 7; Num. XXIV: 6, 7; Deut. VIII: 7. Dat echter de Rivieren in den tegengestelden zin de valse dingen in overvloed aanduiden, kan vaststaan uit deze dingen: Hij zal gezanten zenden over de zee tot de vertreden natie, welker land de RIVIEREN beroofd hebben, Jes. XVIII: 2. “Als niet Jehovah voor ons was, de wateren zouden ons overlopen hebben, en een RIVIER zou over onze ziel gegaan zijn”, Psalm CXXIV: 2, 4, 5. “Wanneer gij door de wateren zult gaan, Ik zal met u zijn, en door de RIVIEREN, zij zullen u niet overstromen, Jes. XLIII: 2. “De snoeren des doods hadden mij omgeven, en de STROMEN belials verschrikten mij”, Psalm XVIII: 5. “De draak wierp achter de vrouw vanuit zijn mond water zoals een RIVIER, opdat hij haar door den STROOM zou doen verzwelgen”, Apoc. XII: 15. “Zie, Jehovah zal over u doen

opkomen geweldige en vele wateren der RIVIER, en zij zal overstromen en overgaan, en tot aan den hals reiken”, Jes. VIII: 6, 7, 8. “*De STROMEN zijn gekomen, en zijn tegen dat huis aangevallen, en toch is het niet gevallen, het was immers op een Rots gegrond*”, Matth. VII: 25, 27; Lukas VI: 48, 49; ook hier staan de Stromen voor de valse dingen in overvloed, omdat met de Rots de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware: met de stromen worden ook de verzoekingingen aangeduid, omdat de verzoekingingen overstromingen van de valse dingen zijn.

4IO. *En de naam der ster wordt geheten Alsem; en het derde deel der wateren werd alsem, betekent het helse valse vanuit hetwelk hun eigen inzicht is, waardoor alle ware dingen des Woords vervalst, zijn.* Met de ster wordt aangeduid het eigen inzicht vanuit den trots opkomende vanuit de helse liefde, n. 408; met den naam wordt het hoedanige ervan aangeduid, n. 8I, 122, 165; met den alsem wordt het helse valse aangeduid, waarover aanstonds; met de wateren worden de ware dingen aangeduid, n. 50, hier de ware dingen des Woords, omdat over het geloof wordt gehandeld; met het derde deel worden alle dingen aangeduid, zoals boven; vanuit deze dingen wanneer zij tot één zijn samengenomen, spruit de boven aangegeven zin voort. Dat de alsem het helse valse betekent, is vanwege de erge bitterheid ervan, waarmee hij de spijzen en dranken afschuwelijk maakt; derhalve wordt zulk valse met den alsem aangeduid in de volgende plaatsen: “*Zie, Ik spijzig dit volk met ALSEM, en Ik zal hen drenken met wateren der gal*”, Jerem. IX: 14, 15. “*Zo zeide Jehovah tegen de Profeten: Zie, Ik spijzig hen met ALSEM, en Ik zal hen drenken met wateren der gal; omdat van Jeruzalems profeten de huichelarij is uitgegaan in het algehele land*”, Jerem. XXIII: 15. “*Gij verkeert in Gal het gericht, en de vrucht der gerechtigheid in ALSEM, Amos v:7; Hfdst. VI: 12. “Er zij onder ulieden niet een wortel die Gal en ALSEM voortdrage*”, Deut. XXIX: 17. Aangezien de Joodse Kerk alle ware dingen des Woords vervalst had, gelijk als de Kerk waarover hier wordt gehandeld, en de Heer met alle dingen van Zijn Lijden haar heeft uitgebeeld, door toe te laten dat de Joden Hem zo behandelden als zij het Woord behandelden, omdat Hijzelf het Woord was, *gaven zij Hem derhalve Edik met Gal gemengd te drinken* (hetgeen gelijk alsem is) *maar dien proevende, wilde Hij niet drinken*, Matth. XXVII: 34; Markus XV: 23; Psalm LXIX: 22. Omdat de Joodse Kerk zodanig is geweest, wordt zij derhalve aldus beschreven: “*Hij heeft Mij met bitterheden verzadigd; hij heeft Mij met Alsem dronken gemaakt*”, Klaagl. III: 15, 18, 19.

4II. *En vele mensen zijn gestorven vanwege de wateren, omdat zij bitter waren geworden, betekent de uitblussing van het geestelijk leven bij verscheidenen ten*

gevolge van de vervalste ware dingen des Woords. Vele mensen zijn gestorven, betekent de uitblussing van het geestelijk leven; de mens immers wordt krachtens het geestelijk leven bij hem levend genoemd, doch krachtens het van het geestelijk leven gescheiden natuurlijk leven, wordt hij dood genoemd; vanwege de wateren, omdat zij bitter waren geworden, betekent, tengevolge van de vervalste ware dingen des Woords; dat de wateren de ware dingen des Woords zijn, zie men vlak boven in n. 410; dat het bittere het vervalste betekent, is omdat het bittere van den alsem wordt verstaan, en met den alsem wordt het helse valse aangeduid, n. 410. De Christelijke mens heeft het geestelijk leven nergens anders vandaan dan vanuit de ware dingen des Woords; in die immers is het leven; doch wanneer de ware dingen des Woords zijn vervalst, en de mens ze volgens de valse dingen van zijn godsdienst verstaat en beschouwt, dan wordt het geestelijk leven bij hem uitgeblust; de oorzaak is deze, dat het Woord gemeenschap heeft met den Hemel; en daarom klimmen, wanneer het Woord door den mens wordt gelezen, de ware dingen daar op in den Hemel, en de valse dingen waaraan de ware dingen zijn aangebonden of waarmede zij zijn verbonden, nemen hun richting naar de hel; vandaar ontstaat een verscheuring, tengevolge waarvan het leven des Woords wordt uitgeblust: maar dit geschiedt alleen bij hen die de valse dingen door het Woord bevestigen, niet echter bij hen die ze niet bevestigen: ik heb die verscheuringen gezien, en het geknetter gehoord, zoals van hout dat in een oven door het vuur wordt gespleten, van hen afkomstig. Het bittere betekent ook het vervalste in de volgende plaatsen: “*Wee dengenen die het boze goed heten, en het goede boos; die het BITTERE tot zoet stellen, en het zoete tot BITTER*”, Jes. v: 20, 22. “*Met gezang zullen zij niet wijn drinken, BITTER zal de sterke drank zijn dengenen die hem drinken*”, Jes. XXIV: 9. Iets eenders wordt aangeduid *met het verslonden Boekje, hetwelk in den mond zoet was, en waardoor de buik BITTER werd gemaakt*, Apoc. x: 9, 10; en met deze dingen: “*Zijd kwamen tot Marah, maar zij konden de wateren niet drinken vanwege de BITTERHEID; maar Jehovah wees hem een Hout; dat wierp hij in de wateren, en zij werden zoet*”, Exod. xv: 23, 24, 25; het hout in het Woord betekent het goede. Iets eenders ook met de *KOLOKWINTEN in het moes gedaan, tengevolge waarvan de zonen der Profeten riepen: De dood is in den pot; hetgeen Elisa genas door er meel in te doen*, II Kon. iv: 38 tot 41; het meel betekent het ware vanuit het goede.

412. *En de vierde Engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van den staat der Kerk bij hen voor wie de Godsdienst het geloof-alleen is, dat zij zijn in de boze dingen van het valse, en in de valse dingen van het boze.*

Dat dit wordt aangeduid, staat vast uit hetgeen nu volgt, in den geestelijken zin verstaan: bazuinen betekent hier evenals boven in n. 398, 402, 407, onderzoeken en openbaren.

413. *En geslagen werd het derde deel der zon, en het derde deel der maan, en het derde deel der sterren, en het derde deel derzelve werd verduisterd, betekent dat zij ter oorzaak van de boze dingen vanuit de valse dingen, en van de valse dingen vanuit de boze dingen, niet wisten wat de liefde is, wat het geloof, noch enig ware.*

Met het derde deel wordt alles aangeduid, n. 400; met de Zon wordt de liefde aangeduid, n. 53; met de Maan wordt het inzicht en het geloof aangeduid, n. 332; met de sterren worden de erkentnissen van het ware en het goede vanuit het Woord aangeduid, n. 51; met verduisterd worden, wordt aangeduid: niet gezien en geweten worden, ter oorzaak van de boze dingen vanuit de valse dingen, en van de valse dingen vanuit de boze dingen; de boze dingen vanuit de valse dingen hebben zij die valse dingen van den godsdienst aannemen, en ze bevestigen totdat zij zoals ware dingen verschijnen; en wanneer zij volgens die leven, doen zij de boze dingen vanuit de valse dingen, of de boze dingen van het valse; de valse dingen vanuit de boze dingen echter hebben zij die de boze dingen niet voor zonden houden, en te meer zij die door redeneringen vanuit den natuurlijken mens, en bovendien vanuit het Woord, bij zich bevestigen dat de boze dingen niet zonden zijn; de bevestigingen zelf zijn de valse dingen vanuit de boze dingen, en worden de valse dingen van het boze genoemd. Dat de Duisternis die dingen aanduidt, is omdat het licht het Ware aanduidt, en wanneer het Licht is uitgedoofd, ontstaat duisternis; ter bevestiging zullen eerst plaatsen worden aangevoerd waar eendere dingen worden gezegd zoals hier in de Apocalyps aangaande de Zon, de Maan, en de Sterren, en aangaande de Duisternis die ontstaat door de uitblussing ervan: “DE ZON ZAL VERKEERD WORDEN IN DUISTERNIS; EN DE MAAN IN BLOED, voordat de grote en verschrikkelijke dag van Jehovah komt, Joël II: 31. DE STERREN DER HEMELN EN HUN GESTERNTEN ZULLEN MET HAAR LICHT NIET LICHTEN: DE ZON ZAL VERDUISTERD WORDEN IN HAAR OPGANG, EN DE MAAN ZAL HAAR SCHIJNSEL NIET LATEN GLANZEN”, Jes. XIII: 10; Hfdst. XXIV: 23. “Ik zal, wanneer Ik u zal uitgeblust hebben, de Hemelen bedekken; IK ZAL DE ZON MET EEN WOLK BEDEKKEN, EN DE MAAN ZAL HAAR LICHT NIET LATEN LICHTEN; ALLE LUCHTERS DES LICHTS IN DE HEMELN ZAL IK ZWART MAKEN OVER U, en Ik zal DUISTERNIS over uw land maken”, Ezech. XXXII: 7, 8. “Nabij is de dag van Jehovah; DE ZON EN DE MAAN ZIJN ZWART GEWORDEN, EN DE STERREN ZULLEN HAAR GLANS INTREKKEN”, Joël II: 10. “Terstond na de verdrukking dier dagen ZAL DE ZON VERDUISTERD WORDEN,

EN DE MAAN ZAL HAAR SCHIJNSEL NIET GEVEN, EN DE STERREN ZULLEN VAN DEN HEMEL VALLEN”, Matth. xxiv: 29; Markus xiii: 24, 25; wie die het gemoed verheft, kan niet zien, dat op deze plaatsen niet de Zon, de Maan, en de Sterren der wereld worden verstaan. Dat met de Duisternis de valse dingen van verschillend geslacht worden aangeduid, staat vast uit deze dingen: “*Wee dengenen die den dag van Jehovah verlangen; die zal der DUISTERNIS en niet des Lichts zin; zal dan niet de dag van Jehovah DUISTERNIS zijn, en geen Licht, DONKERHEID en geen glans*”, Amos v: 18, 20. “*De dag van Jehovah een dag der DUISTERNIS EN DER DONKERHEID, een dag der wolk en der omneveling*”, Zef. i: 15. *Te dien dage zal Hij neerzien op de aarde, en deze, zie, is DUISTERNIS, en het Licht zal zich VERDUISTEREN in haar ruïnes*”, Jes. v: 30; Hfdst; VIII: 22. “*Zie, DUISTERNIS bedekt de aarde, en DONKERHEID de volken*”, lx: 2. “*Geeft Jehovah heerlijkheid, voordat Hij DUISTERNIS teweegbrengt: wij verwachten het Licht, maar Hij stelt hetzelfde in DONKERHEID*”, Jerem. xiii: 16. *Wij verwachten het Licht, maar zie, DUISTERNIS, en geen Glanzen; wij wandelen in DONKERHEDEN; wij stoten ons op den middag zoals in de schemering; onder de levenden zijn wij zoals de doden*”, Jes. lix: 9; io. “*Wee dengenen die Duisternis tot Licht stellen, en het Licht tot DUISTERNIS*”, Jes. v: 20. “*Het volk dat in de DUISTERNIS wandelt, heeft een groot Licht gezien*”, Jes. ix: i; Matth. iv: 16. “*De opgang uit den hoge is dengenen verschenen die in de DUISTERNIS en in de schaduw des doods gezeten zijn*”, Lukas i: 79. “*Indien gij aan den hongerige uw ziel geeft, zo zal in de DUISTERNIS uw Licht opgaan, en uw DONKERHEID zal zijn zoals de middag*”, Jes. lviii: io. “*Te dien dage zullen de ogen der blinden die zijn in de DONKERHEID en in de DUISTERNIS, zien*”, Jes. xxix: 18; Hfdst. xlii: 16; Hfdst. xlix: 9. “*Jesus zeide: Ik ben het Licht der wereld; die Mij volgt, zal in de DUISTERNIS niet wandelen, maar zal het Licht des levens hebben*”, Joh. viii: 12. “*Wandelt zolang gij het Licht hebt, opdat de DUISTERNIS u niet bevange; Ik het Licht, in de wereld ben Ik gekomen, opdat een elk die in Mij gelooft, in de DUISTERNIS niet blijve*”, Joh. xii: 35, 46. “*Wanneer ik in de DUISTERNIS zit, is Jehovah mij een Licht*”, Micha vii: 8. “*Dit is het oordeel, dat het Licht in de wereld gekomen is, maar de mensen hebben de DUISTERNIS meer bemind dan het Licht*”, Joh. iii: 19; Hfdst. i: 4, 5. “*Indien het schijnsel dat in u is, DUISTERNIS is, hoe grote DUISTERNIS*”, Matth. vi: 23; Lukas xi: 34, 35, 36. “*Dit is uw ure, en de mogendheid der DUISTERNIS*”, Lukas xxii: 53; met de Duisternis wordt in die plaatsen aangeduid het valse hetwelk opgekomen is òf vanuit de onwetendheid omtrent het ware, òf vanuit een vals beginsel van godsdienst, òf vanuit het leven van het boze. Aangaande hen die in de valse dingen van den Godsdienst zijn, en daaruit in de boze dingen des levens, zegt

de Heer *dat zij uitgeworpen moeten worden in de UITERLIJKE DUISTERNIS*, Matth. viiii: 12; Hfdst. xxii: 13; Hfdst. xxv: 30.

414. *Zodat de dag niet lichtte voor zijn derde deel, en de nacht evenzo, betekent niet langer enig geestelijk ware, noch natuurlijk ware, dienstig voor de leer en het leven vanuit het Woord bij hen.* Daaronder dat de dag niet lichtte, wordt verstaan, dat er geen licht vanuit de zon was; en onder “de nacht evenzo” wordt verstaan dat er geen licht vanuit de maan en de sterren was; met het Licht wordt in het algemeen het Goddelijk Ware aangeduid, zijnde het Ware vanuit het Woord: met het Licht der Zon het geestelijk Goddelijk Ware, en met het Licht der maan en der sterren het natuurlijk Goddelijk Ware, het ene en het andere vanuit het Woord; het Goddelijk Ware in den geestelijken Zin des Woords is zoals het Licht der Zon overdag, en het Goddelijk Ware in den natuurlijken Zin des Woords is zoals het licht der maan en der sterren des nachts; ook vloeit de geestelijke Zin des Woords in den natuurlijken Zin ervan in, zoals de Zon met haar licht in de Maan, en deze vertoont het licht der Zon op middellijke wijze: aldus verlicht eveneens de geestelijke Zin des Woords de mensen, ook hen die niet iets aangaande dien Zin weten, als zij het Woord in den natuurlijken Zin lezen; maar hij verlicht den geestelijken mens zoals het Licht uit de Zon diens oog verlicht; den natuurlijken mens echter verlicht hij zoals het Licht vanuit de maan en de sterren het oog van deze verlicht; een ieder wordt verlicht volgens de geestelijke aandoening van het ware en het goede, en tevens volgens de echte ware dingen door welke hij zijn Redelijke heeft geopend. Deze dingen worden ook onder den Dag en den Nacht verstaan in de volgende plaatsen: “*God zeide: Dat er Luchters zijn in het Uitspansel der hemelen, om onderscheid te maken tussen den DAG en tussen den NACHT; en God maakte de twee grote Luchters, den groten Luchter tot heerschappen op den DAG, en den kleinen Luchter tot heerschappij in den NACHT, en de Sterren: en God stelde ze in het Uitspansel der hemelen om Licht te geven op de aarde, en om te heersen in den DAG en in den NACHT, en om onderscheid te maken tussen het Licht en tussen de Duisternis*, Gen. i: 14 tot 19. “*Jehovah maakte de grote Luchters, de Zon tot Heerschappij in den DAG, de Maan en de Sterren tot Heerschappij in den NACHT*”, Psalm cxxxvi: 7, 8, 9. “*U, Jehovah, is de DAG, en U de NACHT; Gij hebt het Licht en de Zon bereid*”, Psalm lxxiv: 16. “*Jehovah gevende de Zon ten lichte des DAAGS, de inzettingen der Maan en der Sterren ten lichte des NACHTS*”, Jerem. xxxi: 35. *Indien gijlieden Mijn verbond van den DAG, en Mijn verbond van den NACHT te niet gedaan zult hebben, zodat er niet is DAG en NACHT op hun tijd, zo zal Mijn verbond met Mijn knecht David te niet worden gedaan; indien Ik niet Mijn verbond van*

den DAG en van den NACHT, de inzettingen des Hemels en der Aarde, gesteld had, zo zou Ik ook het zaad van Jakob en van David verstoten”, Jerem. XXXIII: 20, 21, 25, 26; deze dingen zijn aangehaald, opdat men wete dat daaronder de verduistering van het ene en het andere licht wordt verstaan.

415. *En ik zag en ik hoorde een Engel vliegen in het midden des Hemels, betekent de onderrichting en de voorzegging uit den Heer.* Onder den Engel wordt in den hoogsten zin de Heer verstaan, en vandaar ook iets uit den Heer, n. 344; en met vliegen in het midden des Hemels en zeggen, wordt aangeduid doorvatten en verstaan, en wanneer over den Heer wordt gehandeld, vooruitzien en voorziening treffen, n. 245; hier echter onderrichten en voorzeggen.

416. *Zeggende met grote stem: Wee, wee, wee dengenen die op de aarde wonen, vanwege de overige stemmen van de bazuin der drie Engelen die bazuinen zullen, betekent de opperste weeklacht over den verdoemden staat van degenen in de Kerk die met leer en leven bij zich hebben bevestigd het van de naastenliefde gescheiden geloof.* Met Wee wordt aangeduid de weeklacht over het boze bij iemand, en vandaar over diens rampzaligen staat; hier over den verdoemden staat dergenen over wie in het volgende Hoofdstuk en daarna wordt gehandeld; en met wee, wee, wee, wordt de opperste weeklacht aangeduid; de verdrievoudiging immers maakt de superlatief, omdat drie alles en het volle betekent, n. 505: onder hen die op de aarde wonen, worden verstaan degenen die in de Kerk zijn waar het Woord is en door Hetzelve de Heer bekend is; dat de Aarde de Kerk betekent, zie men boven in n. 285; met de stemmen der bazuin der drie Engelen die bazuinen [*clangere*] zullen, wordt aangeduid het onderzoek en de openbaring van den staat der Kerk en des levens bij degenen, die bij zich met leer en leven hebben bevestigd het van de naastenliefde gescheiden geloof, over wier staat de weeklacht gehouden wordt. Wee betekent de weeklacht over de tegenwoordige of toekomstige rampspoedigheid, rampzaligheid, of verdoemenis van de anderen, in deze dingen: “Wee, gij farizeërs en geveinsden”, Matth. XXIII: 13, 14, 15, 16, 23, 25, 27, 29. “Wee den mens door wien de Zoon des mensen verraden wordt”, Lukas XXII: 22. “Wee hem door wien de ergernissen komen”, Lukas XVII: 1. “Wee dengenen die huis aan huis trekken. Wee dengenen die opstaande des morgens met den dageraad, sterken drank najagen. Wee dengenen die de ongerechtigheid tot zich trekken. Wee dengenen die het boze goed heten. Wee dengenen die wijs zijn in hun ogen. Wee dengenen die helden zijn om wijn te drinken, Jes. v: 8, 11, 18, 20, 21, 22, en elders meermalen.

417. Hieraan zal ik deze GEDENKWAARDIGHEID toevoegen. Er werden in de geestelijke Wereld een tweetal kudden gezien, de ene bestond uit BOKKEN, en de andere uit SCHAPEN; ik vroeg mij verwonderd af, wie zij wel waren, aangezien ik wist, dat de in de geestelijke Wereld geziene Dieren niet Dieren zijn, maar dat het de overeenstemmingen zijn van de aandoeningen, en daaruit van de denkingen vanuit hen die daar zijn; en daarom trad ik naderbij, en naarmate ik naderde, verdwenen de gelijkenissen van dieren, en in de plaats ervan werden Mensen gezien; en het werd geopenbaard, dat zij die de Kudde der Bokken maakten, degenen waren die zich bevestigd hadden in de Leer der rechtvaardigmaking door het geloof-alleen, en dat zij die de Kudde der Schapen maakten, degenen waren die geloofd hadden dat de Naastenliefde en het Geloof één zijn zoals het goede en het ware één zijn: en toen sprak ik met hen die gezien waren zoals Bokken, en ik zeide: Waarom zijt gij aldus vergaderd? De meesten waren uit de Geestelijkheid, die zich beroemden op de faam der geleerdheid, omdat zij de verborgenheden der rechtvaardigmaking door het geloof-alleen kenden. Zij zeiden dat zij vergaderd waren om een Concilie te houden, omdat zij gehoord hadden dat het gezegde van Paulus, Rom. III: 28: *Dat de mens door het geloof rechtvaardig gemaakt wordt zonder de werken der wet* niet naar behoren is verstaan, aangezien Paulus onder de Werken der wet de Werken der Mozaïsche wet heeft verstaan, welke voor de Joden golden; wat wij ook helder zien uit zijn woorden tot Petrus, dien hij daarover berispte dat hij judaïseerde, terwijl hij toch wist *dat niemand door de Werken der wet wordt rechtvaardig gemaakt*, Gal. II: 14, 15, 16; voorts dat hij onderscheid maakt tussen de Wet des geloofs en de Wet der werken, en tussen de Joden en de Heidenen, of tussen de Besnijdenis en de Voorhuid; en onder de Besnijdenis verstaat hij het Jodendom, zoals overal elders: en eveneens dat hij die dingen besluit met deze woorden: *Doen wij dan de Wet te niet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de Wet*; al deze dingen zegt hij in één reeks, Rom. III: 27, 28, 29, 30, 31; eveneens en zegt hij in het Hoofdstuk dat voorafgaat: *Niet de hoorders der Wet zullen rechtvaardig gemaakt worden, maar de daders der Wet zullen rechtvaardig gemaakt worden*, Rom. II: 13; voorts *dat God een iegelijk zal vergelden naar zijn Werken*, Rom. II: 6; en verder nog: *Wij allen moeten geopenbaard worden vóór den rechterstoel van Christus, opdat een ieder wegdrage hetgeen hij door het lichaam gedaan heeft, hetzij goed, hetzij boos*, II Kor. v: 10; behalve meer dingen bij hem; waaruit bleek dat Paulus het geloof zonder de goede werken verworpen heeft, evenzeer als Jakobus, Brief Hfdst. II: 17 tot 26. Dat door Paulus de Werken der Mozaïsche wet, welke voor de Joden golden, werden verstaan, dienaangaande zijn wij

bovendien uit hoofde hiervan bevestigd, dat alle inzettingen voor de Joden bij Mozes de Wet worden geheten, aldus de Werken der wet, hetgeen wij uit deze dingen zien: *Dit is de Wet des Spijsoffers*, Levit. vi: 14 e.v.; *Dit is de Wet des Slachtoffers*, Levit. vii: 1. *Dit is de wet des Vredesoffers*, Levit. vii: 7, 11 e.v. *Dit is de Wet voor het brandoffer, voor het spijsoffer, voor het zondoffer, en het schuldoffer, voor de vullingen*, Levit. vii: 37. *Dit is de Wet van het beest en den vogel*, Levit. xi: 46 e.v. *Dit is de Wet dergene die gebaard heeft, voor een zoon of een dochter*, Levit. xii: 7. *Dit is de Wet van de melaatsheid*, Levit. xiii: 59, Hfdst. xiv: 2, 32, 54, 57. *Dit is de wet desgene die met den vloed is aangedaan*, Levit. xv: 31. *Dit is de Wet der ijverzucht*, Num. v: 29, 30. *Dit is de Wet van den Nazireër*, Num. vi: 13, 21. *Dit is de Wet der reiniging*, Num. xix: 14. *Dit is de Wet aangaande de rode vaars*, Num. xix: 2. *De Wet voor den Koning*, Deut. xvii: 15 tot 18, 19. Ja zelfs wordt het Gansche Boek van Mozes het Boek der Wet genoemd. Deut. xxxi: 9, 11, 12, 26: voorts ook bij de Evangelisten, Lukas ii: 22; Hfdst. xxiv: 44; Joh. i: 46, Hfdst. vii: 22, 23; Hfdst. viii: 5, en elders. Aan deze dingen voegden zij eveneens toe, dat zij bij Paulus hadden gezien, dat men de Wet van den Decaloog moet naleven, en dat zij wordt vervuld door de naastenliefde [*charitas*], zijnde de liefde jegens den naaste, Rom. iii: 8, 9, 10, 11, aldus niet door het geloof-alleen. Zij zeiden, dat zij terwille van deze dingen waren samengeropen. Maar om hen niet te storen, trok ik mij terug, en toen verschenen zij wederom uit de verte zoals Bokken, en somtijds als het ware nederliggende, en somtijds als het ware staande; maar zij keerden zich van de Kudde der schapen af; zij verschenen als het ware nederliggende, wanneer zij beraadslaagden, en als het ware staande, wanneer zij besluiten maakten. Doch ik vestigde mijn blik op hun Horens, en ik verwonderde mij daarover dat de Horens aan hun voorhoofden nu eens als het ware naar voren en omhoog gestrekt waren, en dan weer achterover rugwaarts ingekromd, en ten slotte geheel en al teruggebogen; en toen keerden zich plotseling allen naar de Kudde der schapen, maar nochtans verschenen zij als Bokken; en daarom naderde ik wederom, en vroeg: Wat is er nu? Zij zeiden, dat zij tot het besluit waren gekomen, dat het geloof-alleen de goede dingen der naastenliefde voortbrengt, welke de goede werken worden genoemd, zoals de Boom vruchten voortbrengt. Maar toen werd een donderslag gehoord, en werd een bliksemstraal van boven gezien, en vlak daarop verscheen een Engel, staande tussen die beide Kudden, die tot de Kudde der schapen riep: Luistert niet daarnaar; zij zijn niet afgeweken van hun vorig geloof, hetwelk is, dat God de Vader Zich erbarmt terwille van den Zoon, welk geloof niet het geloof in den Heer is; ook is het geloof niet een boom, maar de mens is de

boom; doch doet boete, en schouwt tot den Heer, en gij zult geloof hebben; het geloof vóór dit, is niet een geloof waarin enig levende is. De bokken met teruggebogen horens wilden toen op de schapen toetreden, maar de Engel, die tussen hen stond, verdeelde de Schapen in twee kudden, en hij zeide tot die aan de linkerzijde: Sluit u aan bij de bokken, maar ik zeg u, dat de Wolf zal komen, die ze zal wegsleuren, en u met hen.

Maar nadat de beide Kudden der schapen gescheiden waren, en zij die aan de linkerzijde waren, de dreigende woorden van den Engel gehoord hadden, zagen zij elkander wederzijds aan, en zeiden: Laten wij met onze voormalige medegenoten spreken; en toen sprak de Linkerkudde tot de Rechterkudde, zeggende: Waarom hebt gij u van uw Herders verwijderd; zijn niet het geloof en de naastenliefde één, zoals de boom en de vrucht één zijn; de boom immers zet zich door den tak heen voort in de vrucht; scheur van den tak iets af hetwelk door het continue in de vrucht invloeit, zal de vrucht dan niet vergaan; vraagt aan onze Priesters, of het niet zo is. En zij vroegen het toen, en de Priesters zagen rondom de overigen aan, die knipoogden dat zij zeggen zouden, dat genen goed gesproken hadden; en daarna antwoordden zij, dat het zo is; het geloof wordt behouden door de vrucht; maar zij wilden niet zeggen: het geloof zet zich voort in de vruchten. Doch toen stond een van de Priesters die onder de Schapen aan de rechterzijde was, op en hij zeide: Zij hebben aan u geantwoord dat het zo is, maar nochtans aan de hunnen, dat het niet zo is; zij denken immers anders. En daarom vroegen zij: Hoe denken zij dan? denken zij niet zoals zij leren? Hij zeide: Neen! zij denken dat al het goede der naastenliefde, hetwelk wordt genoemd het goede werk dat door den mens wordt gedaan terwille van het heil of het eeuwige leven, niet goed maar boos is, ter oorzake hiervan, dat de mens door het werk uit zich zichzelf wil zaligen door voor zich de gerechtigheid en de verdienste van den énen Heiland op te eisen; en dat het zo is met elk goed werk waarin de mens zijn wil voelt; en daarom noemen zij voor zichzelf de goede werken uit den mens niet gezegend maar vervloekt, en dat zij veeleer de hel dan den hemel verdienen. Maar zij van de Linkerkudde zeiden: Gij spreekt leugens tegen hen; prediken zij niet op duidelijke wijze vóór ons de naastenliefde en haar werken, welke zij de werken des geloofs noemen. En hij antwoordde: Zij verstaan hun Preken niet; alleen een Geestelijke [*Clericus*] die aanwezig is, let daarop, en verstaat ze; zij denken slechts aan de zedelijke Naastenliefde, en de burgerlijke en de politieke goede dingen ervan, die zij des geloofs noemen, en die het volstrekt niet zijn; een godloochenend mens immers kan ze evenzo en onder denzelfden vorm doen; en daarom zeggen zij eensgezind dat niemand

dooi deze of gene werken wordt gezaligd, maar door het geloof-alleen; doch dit zal met vergelijkingen worden toegelicht; een Appelboom brengt appels voort; maar als de mens goede dingen doet om het heil zoals die boom appels door het continue, dan zijn die appels van binnen verrot, en vol wormen; zij zeggen ook, dat de wijnstok druiven voortbrengt, maar dat de mens, als hij geestelijke goede dingen zou gaan doen zoals de wijnstok druiven voortbrengt, wilde druiven zou voortbrengen. Doch toen vroegen zij: Hoedanig zijn dan voor hen de goede dingen der naastenliefde of de werken, welke de vruchten des geloofs zijn? Hij antwoordde dat zij onzichtbaar zijn, van binnen in den mens uit den Heiligen Geest, en dien aangaande weet de mens niets. Maar zij zeiden: Indien de mens aangaande die dingen niets weet, moet er toch te enen male de ene of andere verbinding zijn; hoe kunnen zij anders de werken des geloofs worden genoemd; misschien worden die onwaarneembare goede dingen dan ingeboezemd in de willijke werken van den mens door den enen of anderen bemiddelenden invloed, zoals door de en of andere aandoening, aanblazing, inblazing, aansporing of opwekking van den wil, door een stille doorvatting in de denking en daarvandaan de aanmaning, de wroeging, en zo door het geweten, en vandaar door een aandrijving, de gehoorzaamheid aan den Decaloog en het Woord zoals een klein kind of zoals een wijze, of door een ander zeker iets, daaraan eender. Doch hij antwoordde: “Neen! en indien zij zeggen dat het door zulke dingen geschiedt, omdat het *door het geloof geschiedt*, zo kneden zij die in hun redevoeringen samen met woorden waaruit dit voortvloeit, dat zij niet *vanuit het geloof* zijn; sommigen maken nochtans van zulke dingen melding, *maar als Tekenens des geloofs, niet echter als de Banden ervan met de naastenliefde*. Enigen hebben evenwel een verbinding door het Woord uitgedacht”. En toen zeiden zij: “Is de verbinding niet zo, dat de mens vrijwillig handelt volgens het Woord?” Maar hij antwoordde: “Dit denken zij niet, maar dat zij geschiedt door het horen alleen van het Woord, aldus niet door het verstaan van het Woord, opdat niet door het verstand iets duidelijk in de denking en den wil des mensen binnenga; zij beweren immers, dat al het willijke van den mens op verdienste is gericht, en dat de mens in de geestelijke dingen niet iets kan aanvangen, willen, denken, verstaan, geloven, werken en medewerken, méér dan een stronk: maar nochtans is het iets anders met den invloed van den Heiligen Geest door het geloof in de toespraken der Predikanten, omdat deze de daden desmonds, en niet de daden des lichaams zijn; voorts omdat door het geloof de mens met God handelt, maar door de naastenliefde met de mensen”. Maar toen een van hen gehoord had dat het was door het horen alleen van het Woord, en niet door het verstaan van het

Woord, zeide hij verontwaardigd: “Geschiedt zij door het verstaan van het Woord van de zijde van den Heiligen Geest alleen, terwijl de mens tijdens de preek zich afwendt, of doof neerzit zoals een stronk, of wanneer hij slaapt, of gaat zij uit van den ademtocht alleen welke van het boek van het Woord uitgaat; maar wat is wel meer belachelijk!” Hierna verzocht een zeker man uit de Rechterkudde, die de overigen in oordeel overtrof, om gehoord te worden, en het woord nemende zeide hij: “Ik heb iemand horen zeggen: Ik heb een wijngaard geplant: nu zal ik wijn drinken tot dronken wordens toe; maar een ander vroeg: Zult gij den wijn niet uit uw glas met uw rechterhand drinken? En hij zeide: Neen, maar uit een onzichtbaar glas met een onzichtbare hand. En de ander antwoordde: Voorzeker zult gij dan niet dronken worden”. Vlak daarop zeide dezelfde man: “Maar hoort mij, ik bid u; ik zeg u: Drinkt den wijn vanuit het verstande Woord; weet gij niet dat de Heer het Woord is; is het Woord niet vanuit den Heer; is Hij zo niet Zelf daarin; indien gij derhalve het goede doet vanuit het Woord, doet gij hetzelfde dan niet vanuit den Heer, vanuit Zijn mond en wil; en indien gij dan schouwt tot den Heer, zal Hijzelf u ook leiden en zal Hij het doen, en dit zal Hij doen door u, en gij zoals vanuit u. Wie die iets doet vanuit een Koning, vanuit diens mond en wil, kan zeggen: Dit doe ik vanuit mij, vanuit mijn mond of bevel, vanuit mijn wil?” Daarna keerde hij zich tot de Geestelijkheid, en hij zeide: “Dienaren Gods, verleidt de Kudde niet”. Na deze dingen gehoord te hebben, trad het grootste deel der Linkerkudde terug, en sloot zich bij de Rechterkudde aan; ook zeiden toen enigen uit de Geestelijkheid: “Wij hebben iets gehoord wat we te voren niet gehoord hebben; wij zijn Herders, wij zullen de Schapen niet verlaten”. En zij traden tezamen met hen terug, en zij zeiden: “Die man heeft het ware woord gesproken; wie die handelt vanuit het Woord, aldus vanuit den Heer, vanuit Zijn Mond en Wil, kan zeggen: Dit doe ik vanuit mij; wie die handelt vanuit een Koning, vanuit diens mond en wil, zegt: Dit doe ik vanuit mij? Wij zien nu de Goddelijke Voorzienigheid, waarom niet gevonden werd de verbinding van het geloof en de werken, welke door het Kerkelijke Gezelschap is erkend; zij kon niet gevonden worden, omdat zij niet bestaanbaar is; het is immers niet het geloof in den Heer, Die het Woord is, en vandaar is het ook niet het geloof vanuit het Woord”. Maar de overige Priesters gingen heen, en zij zwaaiden hun hoeden, en riepen: Het Geloof-alleen, het Geloof-alleen zal nochtans leven.

De Apocalyps

Negende Hoofdstuk

1. En de Vijfde Engel heeft gebazuind, en ik zag een Ster vanuit den Hemel nedervevallen op de aarde, en haar werd gegeven de sleutel van den put des afgronds;
2. En zij heeft den put des afgronds geopend, en er is opgegaan rook vanuit den put des afgronds, zoals de rook eens groten ovens; en verduisterd werd de zon en de lucht vanwege den rook des puts.
3. En vanuit den rook gingen Sprinkhanen uit op de aarde, en hun werd mogendheid gegeven, zoals de schorpioenen der aarde mogendheid hebben.
4. En hun werd gezegd dat zij het gras der aarde niet zouden beschadigen, noch enig groen, noch enigen boom, dan de mensen alleen die het zegel Gods in hun voorhoofden niet hadden.
5. En hun werd gegeven, niet dat zij hen zouden doden, maar dat zij hen zouden pijnigen vijf maanden; en hun pijniging was zoals de pijniging van een schorpioen, wanneer hij den mens steekt.
6. En in die dagen zullen de mensen den dood zoeken, en zij zullen dien niet vinden; en zij zullen begeren te sterven, en de dood zal hen ontvlieden.
7. En de gelijkenissen der Sprinkhanen waren eender aan paarden bereid tot den oorlog, en op hun hoofden waren als kronen eender aan goud, en hun aangezichten zoals aangezichten van mensen.
8. En zij hadden haren zoals de haren der vrouwen, en hun tanden waren zoals der leeuwen.
9. En zij hadden borstharnassen zoals ijzeren borstharnassen, en de stem hunner vleugelen was zoals de stem der wagens van vele paarden rennende tot den oorlog.
10. En zij hadden staarten eender aan de schorpioenen, en er waren angels in hun staarten, en hun mogendheid was de mensen te beschadigen vijf maanden.
11. En zij hadden over zich een koning, den Engel des afgronds, wiens naam was in het Hebreeuws Abaddon, en in het Grieks heeft hij den naam Apollyon.
12. Het ene wee is voorbijgegaan, zie, er komen nog twee weeën na deze.

13. En de Zesde Engel heeft gebazuind, en ik hoorde één stem vanuit de vier hoornen des gouden Altaars, hetwelk vóór God was.
14. Zeggende tot den Zesden Engel, die de bazuin had: Ontbind de vier Engelen gebonden aan den groten stroom, den Eufraat.
15. En ontbonden werden de vier Engelen, welke bereid waren tegen de ure en dag en maand en jaar, opdat zij het derde deel der mensen zouden doden.
16. En het getal van de heirlegers der ruitery was twee myriaden van myriaden; en ik hoorde hun getal.
17. En aldus zag ik de paarden in het visioen, en die daarop zaten, hebbende vurige en hemelsblauwe en zwavelige borstharnassen, en de hoofden der paarden waren zoals hoofden van leeuwen, en uit hun monden ging uit vuur en rook en zwavel.
18. Door deze drie werd gedood het derde deel der mensen, vanwege het vuur en vanwege den rook en vanwege de zwavel uitgaande vanuit hun monden.
19. En hun mogendheid was in hun mond, want hun staarten waren eender aan de slangen, hebbende hoofden, en met deze beschadigen zij.
20. En de overige mensen die niet gedood zijn in deze plagen, hebben ook niet boete gedaan van de werken hunner handen, dat zij niet zouden aanbidden de demonische dingen, en de gouden en zilveren en bronzen en stenen en houten afgoden, die noch kunnen zien noch horen noch wandelen.
21. En zij hebben niet boete gedaan van hun doodslagen, noch van hun bezweringen, noch van hun hoererijen, noch van hun dieverijen.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. Aangaande het Onderzoek en de Openbaring van den staat des levens dergenen in de Kerk der Hervormden, die geleerden en wijzen worden genoemd vanwege de bevestiging van het geloof gescheiden van de naastenliefde, en van de rechtvaardigmaking en de zaliging door dat alleen; over dezen wordt gehandeld van Vers 1 tot 13. Over het onderzoek en de openbaring van degenen daar die niet zo geleerd en wijs zijn, en in het geloof alleen, en naar hun believen leven; over dezen wordt gehandeld van Vers 13 tot 20. Ten slotte over hen daar, die niets weten dan dat het geloof het al is waardoor de mens wordt gezaligd, en behalve dat niet iets, Vers 20, 21.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. De Vijfde Engel heeft gebazuind, *betekent* het onderzoek en de openbaring van den staat des levens dergenen in de Kerk der Hervormden, die geleerden en wijzen worden genoemd vanwege de bevestiging van het geloof gescheiden van de naastenliefde, en van de rechtvaardigmaking en de zaliging door dat alleen; en ik zag een Ster vanuit den Hemel nedergefallen op de aarde, *betekent* het geestelijk Goddelijk Ware invloeiende vanuit den Hemel in de Kerk bij hen, onderzoekende en openbarende; en haar werd gegeven de sleutel van den put des afgronds, *betekent* dat hun hel werd geopend; en zij heeft den put des afgronds geopend, en er is opgegaan rook vanuit den put [des afgronds], zoals de rook eens groten ovens, *betekent* de valse dingen der begerigheden van den natuurlijken mens, opwellende vanuit hun boze liefden; en verduisterd werd de zon en de lucht vanwege den rook des puts, *betekent* dat vandaar het licht van het ware donkerheid is geworden; en vanuit den rook gingen sprinkhanen uit op de aarde, *betekent* dat vanuit die voortkwamen valse dingen in uitersten, zodanig als degenen hebben die zinlijk zijn geworden, en alle dingen zien en oordelen vanuit de zinnen en de begoochelingen ervan; en hun werd mogendheid gegeven, zoals de scorpioenen der aarde mogendheid hebben, *betekent* de macht van te overreden dat hun valse dingen waar zijn; en hun werd gezegd dat zij het gras der aarde niet zouden beschadigen, noch enig groen, noch enigen boom, dan de mensen alleen die het zegel Gods in hun voorhoofden niet hadden, *betekent* des Heren Goddelijke Voorzienigheid, dat zij niet enig ware en goede des geloofs, noch de aandoening en de doorvatting ervan kunnen afnemen van anderen dan van hen die niet in de naastenliefde en vandaar niet in het geloof zijn; en hun werd gegeven, niet

dat zij hen zouden doden, maar dat zij hen zouden pijnigen vijf maanden, *betekent*, dat zij ook dezen niet kunnen afnemen het vermogen van het ware en het goede te verstaan en te willen, maar dat zij slechts voor korten tijd een verdooving kunnen teweegbrengen; en hun pijniging was zoals de pijniging van een scorpioen, wanneer hij den mens steekt, *betekent*, dat dit is vanuit hun overredende: en in die dagen zullen de mensen den dood zoeken, en zij zullen dien niet vinden; en zij zullen begeren te sterven, en de dood zal hen ontvlieden, *betekent*, dat zij willen dat in de dingen des geloofs het verstand toegesloten en de wil toegestopt zij, waardoor het geestelijk licht en leven wordt uitgeblust, en dat dit nochtans niet kan geschieden; en de gelijkenissen der sprinkhanen, *betekent* de verschijningen en de beelden van hen die het van de naastenliefde gescheiden geloof bij zich bevestigd hebben; eender aan paarden bereid tot den oorlog, *betekent* dat het hun, omdat zij kunnen redeneren, toescheen, alsof zij strede vanuit het verstand van het ware vanuit het Woord; en op hun hoofden waren als kronen eender aan goud, *betekent* dat het hun toescheen alsof zij overwinnaars waren; en hun aangezichten zoals aangezichten van mensen, *betekent*, dat het hun toescheen alsof zij wijzen waren; en zij hadden haren zoals de haren der vrouwen, *betekent* dat het hun toescheen alsof zij in de aandoening van het ware waren; en hun tanden waren zoals der leeuwen, *betekent*, dat de zinlijke dingen, welke de laatste zijn van het leven van den natuurlijke mens, hun toeschenen in de macht over alle dingen te zijn; en zij hadden borstharnassen zoals ijzeren borstharnassen, *betekent* de bewijsvoeringen vanuit de begoochelingen, door middel waarvan zij strijden en vermogen, welke hun zó stevig toeschenen, dat zij niet weerlegd zouden kunnen worden; en de stem hunner vleugelen was zoals de stem der wagens van vele paarden rennende tot den oorlog, *betekent* hun redeneringen alsof zij vanuit de ten volle verstande ware dingen der leer vanuit het Woord waren, voor welke vurig gestreden moet worden; en zij hadden staarten eender aan de scorpioenen, *betekent* de ware dingen des Woords vervalst, waardoor zij verdooving veroorzaken; en er waren engels in hun staarten, en hun mogendheid was de mensen te beschadigen vijf maanden, *betekent* de geslepen vervalsingen van het Woord, door middel waarvan zij voor een korten tijd het verstand verduisteren en betoveren, en zo bedriegen en vangen: en zij hadden over zich een koning, den Engel des afgronds, wiens naam was in het Hebreeuws Abaddon, en in het Grieks heeft hij den naam Apollyon, *betekent* dat in de Satanische Hel zijn zij die in de valse dingen vanuit de begerigheden zijn, en door de totale vervalsting van het Woord de Kerk verdorven hebben; en het ene wee is voorbijgegaan, zie,

er komen nog twee weeën na deze, *betekent* de verdere weeklachten over den staat der Kerk.

En de Zesde Engel heeft gebazuind, *betekent* het onderzoek en de openbaring van den staat des levens bij degenen in de Kerk der Hervormden, die niet dermate wijzen zijn, en nochtans het al van den godsdienst in het geloof stellen, en aan dat alleen denken, en naar hun believen leven; en ik hoorde één stem vanuit de vier hoornen des gouden Altaars, hetwelk vóór God was, zeggende tot den zesden Engel, die de bazuin had, *betekent* het bevel uit den Heer vanuit den geestelijken Hemel tot hen die zouden onderzoeken en openbaren; ontbind de vier Engelen gebonden aan den groten stroom den Eufraat, *betekent* dat van hen de uitwendige banden zouden worden weggenomen, opdat de innerlijke dingen van hun gemoed zouden verschijnen; en ontbonden werden de vier Engelen, *betekent* dat nadat de uitwendige banden waren afgenomen, de innerlijke dingen van hun gemoed verschenen; welke bereid waren tegen de ure en dag en maand en jaar, opdat zij het derde deel der mensen zouden doden, *betekent* dat zij in het voortdurend streven waren om van de mensen der Kerk het geestelijk licht en leven weg te nemen; en het getal van de heirlegers der ruitery was twee myriaden van myriaden, *betekent* de redeneringen aangaande het geloof-alleen, waarvan de innerlijke dingen van hun gemoed overvol waren, vanuit louter valse dingen van het boze in menigte; en ik hoorde hun getal, *betekent*, er werd hun hoedanige doorvat; en aldus zag ik de paarden in het visoen, en die daarop zaten, *betekent*, er werd toen ontdekt, dat de redeneringen der innerlijke dingen van hun gemoed aangaande het geloof-alleen denkbeeldig en visionair waren, en zichzelf dientengevolge waanzinnig; hebbende vurige, hemelsblauwe en zwavelige borstharnassen, *betekent* hun denkbeeldige en visionaire bewijsvoeringen vanuit de helse liefde en het eigen inzicht, en vanuit de begerigheden vandaar: en de hoofden der paarden waren zoals de hoofden van leeuwen, *betekent* de fantasieën over het geloof-alleen alsof zij in de macht waren; en uit hun monden ging uit vuur en rook en zwavel, *betekent* dat in hun denkingen en gesprekken, innerlijk beschouwd, niet iets anders is en vanuit dezelve niet iets anders voortgaat dan de liefde van zich en van de wereld, de trots van het eigen inzicht, en de begerigheden van het boze en het valse vanuit die twee; vanwege deze drie werd gedood het derde deel der mensen, vanwege het vuur en vanwege den rook, en vanwege de zwavel, uitgaande vanuit hun monden, *betekent* dat het tengevolge van die dingen geschiedt dat de mensen der Kerk vergaan; en hun mogendheid was in hun mond, *betekent* dat zij alleen vermogen door hun betoog hetwelk het geloof bevestigt; want hun staarten waren eender aan de slangen, hebbende

hoofden, en met deze beschadigen zij, *betekent* de oorzaak, dat zij zinlijk zijn en verdraaid, ware dingen sprekende met den mond, maar ze vervalsende vanuit het beginsel dat het hoofd van hun godsdienst uitmaakt, en zo bedriegen zij.

En de overige mensen die niet gedood zijn in deze plagen, *betekent* degenen in de Kerk der Hervormden, die niet dermate geestelijk dood zijn tengevolge van de visionaire redeneringen, en vanuit de liefde van zich, den trots van het eigen inzicht, en vanuit de begerigheden daaruit, zoals de vorigen, en nochtans het geloof-alleen tot het hoofd van hun godsdienst maken; hebben ook niet boete gedaan van de werken hunner handen, *betekent* dat zij ook niet hun eigen dingen, zijnde de boze dingen van elk geslacht, als zonden hebben geschuwd; dat zij niet zouden aanbidden de demonische dingen, *betekent* dat zij zo in de boze dingen van hun begerigheden zijn, en één maken met de eenderen in de hel; en de gouden en zilveren en bronzen en stenen en houten afgoden, *betekent*, dat zij zo in een eredienst zijn vanuit louter valse dingen; die noch kunnen zien, noch horen, noch wandelen, *betekent* waarin niets van het geestelijk en waarlijk redelijk leven is; en zij hebben niet boete gedaan van hun doodslagen, noch van hun bezweringen, noch van hun hoererijen, noch van hun dieverijen, *betekent* dat het ketterse aangaande het geloof-alleen over de harten brengt stompzinnigheid, een verzinnen van uitvluchten, en hardheid, zodat zij niet iets denken aangaande de geboden van den Decaloog, zelfs niet aangaande enige zonde, dat zij geschuwd moet worden omdat zij met den duivel en tegen God is.

De Ontvouwing.

419. *En de Vijfde Engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van den staat des levens dergenen in de Kerk der Hervormden, die geleerden en wijzen worden genoemd vanwege de bevestiging van het geloof gescheiden van de naastenliefde, en van de rechtvaardigmaking en de zaliging door dat alleen.* Dat over dezen wordt gehandeld in hetgeen nu volgt tot aan Vers 13, staat vast uit de afzonderlijke dingen, in den geestelijken zin verstaan. Dat met Bazuinen [*clangere*] wordt aangeduid den staat der Kerk en vandaar des levens onderzoeken en openbaren bij hen wier Godsdienst het geloof-alleen is, zie men boven in n. 397.

420. *En ik zag een Ster vanuit den Hemel nedergevallen op de aarde, betekent het geestelijk Goddelijk Ware, invloeiende vanuit den Hemel in de Kerk bij hen, onderzoekende en openbarende.* Met de Ster wordt hier het geestelijk Goddelijk Ware aangeduid, omdat zij was nedergevallen vanuit den geestelijken Hemel, waarover boven n. 387, 388; en met de Aarde wordt hier de Kerk aangeduid bij hen die in de inwendige dingen van haar zijn, zoals boven n. 398. Met het geestelijk Goddelijk Ware wordt het Inzicht verstaan vanuit de geestelijke liefde, welke de liefde jegens den naaste is; en omdat dat Inzicht heden ten dage het Geloof wordt genoemd, en die Liefde de Naastenliefde [*charitas*], zo is het het Geloof vanuit de Naastenliefde, of liever, is het het Ware des geloofs vanuit het Goede der naastenliefde, hetwelk hier met de Ster wordt aangeduid. Iets eenders wordt met de Ster in het enkelvoud aangeduid in Apoc. II: 28; Hfdst. XXII: 16; met de Sterren immers in het meervoud worden de erkenissen van het goede en het ware aangeduid, n. 51; en door die is het inzicht; dat het is het Goddelijk Ware onderzoekende en openbarende, blijkt uit hetgeen volgt.

421. *En haar werd gegeven de sleutel van den put des afgronds, betekent dat hun hel werd geopend.* Met den Sleutel wordt aangeduid de macht van te openen, en eveneens het openen, n. 62, 174, 840; en met den Afgrond wordt aangeduid de hel, waar degenen zijn die bij zich bevestigd hebben de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen, die allen van de Kerk der Hervormden zijn, hier evenwel zij die in hun eigen ogen en vandaar in die van verscheidene anderen zoals geleerd en ontwikkeld verschijnen, terwijl zij toch voor de Engelen in den Hemel verschijnen zoals van verstand beroofd ten aanzien van de dingen die des Hemels en der Kerk zijn, aangezien zij dat geloof tot aan de innerlijke dingen ervan toe bevestigen, de hogere dingen van hun verstand sluiten, en tenslotte zozeer, dat zij niet langer enig geestelijk ware

in het licht kunnen zien; de oorzaak hiervan is deze, dat de bevestiging van het valse de ontkenning van het ware is; en daarom houden zij, wanneer zij enig geestelijk ware horen, zijnde het ware des Woords hetwelk aan hen die van de Kerk zijn van dienst is voor de leer en het leven, het gemoed vast in de valse dingen die zij bevestigd hebben, en dan òf zij oversluiëren het gehoorde ware met valse dingen, òf zij verwerpen het zoals iets dat louter klank is, òf zij gapen erbij, en keren zich af, en dit des te meer naarmate zij meer in den hoogmoed vanuit hun geleerdheid zijn; de hoogmoed immers plakt de valse dingen samen, zodat zij tenslotte samenkleven zoals verdikt zeeschuim; en daarom is het Woord voor hen weggeborgen zoals een Boek met zeven zegels verzegeld: hoedanig zij verder zijn, en hoedanig hun hel, zal ook worden gezegd, omdat het gegeven was die te zien, voorts met hen te spreken die daar zijn, en eveneens de Sprinkhanen te zien die daarvan uitgingen:

“Die put, welke is zoals de opening van een oven, verschijnt in de zuidelijke Streek, en de Afgrond daaronder is van grote uitgestrektheid, oostwaarts; zij hebben daarin licht, maar indien daar het licht vanuit den Hemel wordt binnengelaten, ontstaat daar duisternis, en daarom is die put van boven gesloten; er verschijnen daar barakken de zolderingen als het ware met tegels beschoten; en deze barakken zijn verdeeld in kleine cellen, cel aan cel, en in elkeen is een tafel waarop vellen papier met enige boeken liggen; aan zijn eigen tafel zit hier een ieder die in de Wereld de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen had bevestigd, door de naastenliefde te maken tot een louter natuurlijk zedelijke daad, en de werken ervan tot werken slechts van het burgerlijk leven, waarmede de mensen onderscheidingen kunnen behalen in de wereld, maar die, indien zij ze terwille van het heil hebben gedaan, verdoemen, en sommigen zwaar, omdat de menselijke rede en wil daarin is; allen die in dezen Afgrond zijn, waren in de Wereld geleerden en ontwikkelden geweest, en enigen onder hen Metaphysici en Scholastici, die daar hoger dan de overigen in achting staan; toen het gegeven was met hen te spreken, herkende ik enigen. Doch hun lot is het volgende: Zodra zij hier worden binnengelaten, gaan ze in de eerste kleine cellen zitten, maar naar gelang zij het geloof bevestigen door de werken der naastenliefde buiten te sluiten, verlaten zij de eerste verblijven, en gaan kleine cellen binnen die dichter naar het oosten liggen, en aldus achtereenvolgens tot naar het einde, waar degenen zijn die deze dogmatische dingen vanuit

het Woord bevestigen, en omdat zij dan wel niet anders kunnen dan het Woord vervalsen, verdwijnen hun barakken, en zien zij zichzelf in een woestijn, en dan geschiedt er met hen zoals het boven in n. 153 is beschreven. Er is ook een Afgrond beneden dien Afgrond, waar degenen zijn die evenzo de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen hebben bevestigd, maar die bij zichzelf in hun geest God geloochend hebben, en in hun hart om de heilige dingen der Kerk hebben gelachen; daar doen ze niets anders dan ruzie maken, de klederen verscheuren, op tafels klimmen, achteruit schoppen, elkander met scheldwoorden, bevechten, en omdat het daar niet geoorloofd is iemand naar het lichaam te mishandelen, bedreigen zij met den mond en met de vuisten; het is daar onrein en smerig”.

Maar over dezen wordt hier niet gehandeld.

422. *En zij heeft den put des afgronds geopend, en er is opgegaan rook vanuit den put [des afgronds] zoals de rook eens groten ovens, betekent de valse dingen der begerigheden van den natuurlijken mens, opwellende vanuit hun boze liefden.* Met den put des afgronds wordt de hel aangeduid, waarover vlak boven n. 421; met den rook daaruit worden de valse dingen vanuit de begerigheden aangeduid, en omdat er gezegd wordt rook zoals eens groten ovens, worden de valse dingen der begerigheden, opwellende vanuit de boze liefden, verstaan; het vuur betekent immers de liefde, n. 468, en het vuur der hel de boze liefde, n. 494; evenzo de grote oven, aangezien deze rookt vanwege het vuur; de helse geesten zijn niet in enig materieel vuur, maar in een geestelijk vuur, hetwelk hun liefde is, en daarom voelen zij niet een ander vuur, waarover men zie in het werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, te Londen in het jaar 1758 uitgegeven, n. 134, 566 tot 575. Elke liefde in de geestelijke wereld verschijnt, wanneer zij wordt opgewekt, uit de verte zoals vuur, binnen de hellen zoals een witgloeiend vuur, en daarbuiten zoals de rook van een brand, of zoals de rook van een oven. De valse dingen der begerigheden, opwellende vanuit de boze liefden, worden met den rook vanuit vuur of vanuit een oven ook elders in het Woord beschreven, zoals in deze plaatsen: *“Abraham zag heen tegen de aangezichten van Sodom en Amora, en zie, er ging een ROOK van het land op, zoals de ROOK EENS OVENS”*, Gen. XIX: 28. *“De zon ging onder, en er werd donkerheid, en zie, een OVEN VAN ROOK, en een fakkel des vuurs, welke tussen de stukken doorging”*, Gen. XV: 17. *“Zij varen voort te zondigen; daarom zullen zij zijn zoals ROOK VANUIT EEN SCHOORSTEEN”*, Hoschea XIII: 2, 3. *“De goddelozen zullen vergaan, in den ROOK zullen zij verteerd worden”*, Psalm

xxxvii: 20. “Ik zal wondertekenen geven in den Hemel en op de Aarde, vuur, en kolommen van ROK”, Joël II: 30. “Zij zullen de bozen in den OVEN DES VUURS werpen; daar zal zijn wening en knersing der tanden”, Matth. XIII: 41, 42, 49, 50; en elders.

423. *En verduisterd werd de zon en de lucht vanwege den rook des puts, betekent dat vandaar het licht van het ware donkerheid is geworden.* Met de zon en de lucht wordt hier het licht van het ware aangeduid; met de zon immers wordt de liefde aangeduid, en met het licht daaruit het Goddelijk Ware; en daarom wordt, wanneer gezegd wordt dat de zon verduisterd is en tegelijk de lucht, aangeduid dat het Goddelijk Ware donkerheid is geworden; dat dit geschiedde vanwege de valse dingen der begerigheden, wordt daarmede aangeduid dat het was vanwege den rook des puts.

424. *En vanuit den rook gingen Sprinkhanen uit op de aarde, betekent dat vanuit die voortkwamen valse dingen in uitersten, zodanig als degenen hebben die zinlijk zijn geworden, en alle dingen zien en oordelen vanuit de zinnen en de begoochelingen ervan.* Valse dingen in uitersten worden de dingen geheten die in de uitersten van des mensen leven zijn, welke de zinlijke dingen worden genoemd, waarover beneden; deze dingen worden met Sprinkhanen in het Woord aangeduid; doch men moet weten, dat zij niet verschenen zoals de Sprinkhanen in de velden, die rondspringen en de weiden en het te velde staande gewas verwoesten, maar dat zij verschenen zoals pygmeeën of dwergen, hetgeen ook uit de beschrijving ervan blijkt, zoals dat zij kronen op de hoofden hadden, aangezichten zoals van mensen, haren zoals van vrouwen, tanden zoals van leeuwen, ijzeren borstharnassen, en over zich een koning, den Engel des afgronds; dat de dwergen ook door de Ouden Sprinkhanen werden geheten, kan men uit deze dingen opmaken: “De verspieders van het land Kanaän zeiden: Wij hebben de Nefilim, de zonen van Enak gezien, en WIJ WAREN IN HUN OGEN ZOALS SPRINKHANEN”, Num. XIII: 33. “Jehovah Die woont op den cirkel der aarde, en derzelve BEWONERS ZIJN ZOALS SPRINKHANEN”, Jes. XL: 22. Maar omdat de valse dingen in uitersten, zodanig als zij bij hen zijn, in het Woord met sprinkhanen worden aangeduid, werden zij derhalve Sprinkhanen genoemd, alsmede gekroonden en bevelhebbers, bij Nahum: “Het vuur zal u verteren, het zal u afeten zoals de kruidwormen; vermenigvuldig u zoals de kruidworm, vermenigvuldig u zoals de SPRINKHAAN; uw gekroonden zijn zoals de SPRINKHAAN, en uw bevelhebbers zoals de SPRINKHAAN DER SPRINKHANEN”, III: 15, 16, 17. Dat de valse dingen in uitersten, omdat zij de ware en de goede dingen der Kerk welke bij den mens geboren worden, verteren, met de sprinkhanen, welke de grassen in de velden

en de kruiden in de akkers verteren, worden aangeduid, staat vast uit deze plaatsen: *“Gij zult veel zaad op den akker uitbrengen, maar de SPRINKHAAN zal het verteren”*, Deut. XXVIII: 38. *“Het overschot van de Rups zal de SPRINKHAAN eten, en het overschot van den SPRINKHAAN ZAL DE MEIKEVER eten, en het overschot van den meikever zal de Kruidworm eten”*, Joël I: 4, 5. *“Ik zal ulieden de jaren vergelden die de SPRINKHAAN, de meikever, de kruidworm, en de rups heeft verteerd”*, Joël II: 24, 25. Iets eenders wordt aangeduid met de Sprinkhanen in Egypte, waarover aldus bij Mozes: *“Mozes strekte den stok over het land van Egypte, en de oostelijke wind bracht den SPRINKHAAN voort; en de SPRINKHAAN klom op over het ganse land van Egypte; vóór dezen is er niet zulk een SPRINKHAAN geweest, en hij at al het kruid des velds; en daarna strekte Mozes den stok, en de SPRINKHAAN werd geworpen in de zee Suph”*, Exod. X: 12 e.v.; en bij David: *“Hij gaf hun gewas den kruidworm, en hun arbeid den SPRINKHAAN”*, Psalm LXXVIII: 46; Psalm CV: 34, 35; met de wonderen in Egypte wordt de verwoesting van de Kerk beschreven, en met dit wonder de verwoesting door de valse dingen in uitersten, en de uitersten van het leven van den mens zijn, wanneer de innerlijke dingen, waarvan zij afhangen, gesloten zijn, hels; en daarom werden de Sprinkhanen geworpen in de zee Suph, waarmede de Hel wordt aangeduid.

Aangezien weinigen heden ten dage weten, wat er verstaan wordt onder het Zinlijke, en hoedanig de Zinlijke mens is, en de Sprinkhanen hem betekenen, zullen derhalve uit ONZE HEMELSE VERBORGENHEDEN dienaangaande de volgende dingen worden aangevoerd:

“Dat het zinlijke het laatste is van het leven van des mensen gemoed, aanklevend aan en samenklevend met de vijf zinnen van diens lichaam, n. 5077, 5767, 9212, 9216, 9331, 9730. Dat hij een Zinlijk mens wordt geheten, die alle dingen oordeelt vanuit de zinnen des lichaams, en die niets gelooft dan alleen dat wat hij met de ogen kan zien en met de handen aanraken, zeggende dat deze dingen iets zijn, de overige dingen verwerpende, n. 5094, 7693. Dat de innerlijke dingen van diens gemoed, welke zien vanuit het licht des Hemels, gesloten zijn, zodat hij daar niets ziet van het ware dat des Hemels en der Kerk is, n. 6564, 6844, 6845. Dat een zodanig mens in uitersten denkt, en niet innerlijk vanuit enig geestelijk licht, n. 5089, 5094, 6564, 7693. In één woord, dat zij in een grof natuurlijk schijnsel zijn, n. 6201, 6310, 6564, 6844, 6845, 6612, 6614, 6622, 6624. Dat zij vandaar innerlijk zijn tegen de dingen die des Hemels en der Kerk zijn, maar dat zij uiterlijk ten gunste

van die kunnen spreken, vurig volgens hun overheersing door die dingen, n. 6201, 6316, 6844, 6845, 6948, 6949. Dat de geleerden en de ontwikkelden die zich diep in de valse dingen hebben bevestigd, en meer nog zij die zich tegen de ware dingen des Woords hebben bevestigd, meer dan de overigen zinlijk zijn, n. 6316. Dat de zinlijke mensen scherp en bedreven redeneren, omdat hun denking zó dicht aan de spraak ligt, dat zij bijna erin is, en als het ware in de lippen, en omdat zij het gehele inzicht in de spraak vanuit het allene geheugen stellen: voorts dat sommigen van hen handig de valse dingen kunnen bevestigen, en dat zij na de bevestiging geloven dat het ware dingen zijn, n. 195, 196, 5700, 10236. Maar dat zij redeneren en bevestigen vanuit de begoochelingen der zinnen, door welke het gewone volk wordt gevangen en overreed, n. 5084, 6948, 6949, 7693. Dat de zinlijke mensen meer dan de overigen geslepen en boosaardig zijn, n. 7693, 10236. Dat de gierigaards, de echtbrekers, de wellustigen, en de arglistigen bovenal zinlijk zijn, hoewel zij voor de wereld niet zodanig verschijnen, n. 6310. Dat de innerlijke dingen van hun gemoed schandelijk en vuil zijn, n. 6201. Dat zij door die gemeenschap hebben met de hellen, n. 6311. Dat zij die in de hellen zijn, zinlijk zijn, en des te meer naarmate zij dieper daarin zijn, n. 4623, 6311. Dat de sfeer der helse geesten zich verbindt met het zinlijke van den mens van achteren, n. 6312. Dat zij die redeneerden vanuit de zinlijke dingen alleen, en vandaar tegen de echte ware dingen der Kerk, door de Ouden slangen van den boom der wetenschap werden geheten, n. 195, 196, 197, 6398, 6399, 10313. Het zinlijke van den mens en de zinlijke mens wordt verder beschreven, n. 10236; en de uitbreiding van de zinlijke dingen bij den mens, n. 9731. Dat de zinlijke dingen op de laatste plaats moeten zijn, en niet op de eerste, en dat zij bij den wijzen en inzichtsvollen mens op de laatste plaats zijn, en onderworpen aan de innerlijke dingen, doch dat zij bij den onwijzen mens op de eerste plaats, en overheersend zijn; dezen zijn het die eigenlijk de zinlijken worden geheten, n. 5077, 5125, 5128, 7645. Dat indien de zinlijke dingen op de laatste plaats zijn, door dezelve de weg wordt geopend tot het verstand, en de ware dingen door een wijze van uittrekking fijn afgewerkt worden, n. 5580. Dat die zinlijke dingen het dichtst naar de wereld uitstaan, en de dingen toelaten die vanuit de wereld aanspoelen [alluunt] en ze als het ware zeven, n. 9726. Dat de mens

door die zinlijke dingen gemeenschap heeft met de wereld, en door de redelijke dingen met den Hemel, n. 4009. Dat de zinlijke dingen de dingen leveren die aan de innerlijke dingen des gemoeds van dienst zijn, n. 5077, 5081. Dat er zinlijke dingen zijn die aan het verstandelijk deel leveren, en die welke aan het willijk deel leveren, n. 5077. Dat de mens, indien de denking niet uit de zinlijke dingen wordt verheven, slechts weinig wijsheid heeft, n. 5089. Dat de wijze mens boven de zinlijke dingen denkt, n. 5089, 5094. Dat de mens, wanneer zijn denking boven de zinlijke dingen wordt verheven, in een klaarder schijnsel komt, en ten slotte in het hemelse licht, n. 6183, 6313, 6315, 9407, 9730, 9922. Dat de verheffing boven de zinlijke dingen, en de wegleiding uit die, aan de Ouden bekend is geweest, n. 6313. Dat de mens met zijn geest de dingen kan ontwaren die in de geestelijke wereld geschieden, indien hij van de zinlijke dingen kan worden afgeleid, en opgeheven in het licht des Hemels door den Heer, n. 4622; de oorzaak hiervan is deze, dat niet het lichaam denkt, maar des mensen geest in het lichaam; en voor zoveel als hij denkt in het lichaam, denkt hij duister en in de duisternis, en voor zoveel als hij niet denkt in het lichaam, denkt hij helder en in het licht; maar zulks in de geestelijke dingen, n. 4622, 6614, 6622. Dat het laatste des verstande is het zinlijk wetenschappelijke, en het laatste des wils is het zinlijk verkwikkelijke, n. 9996. Welk verschil er is tussen de zinlijke dingen die de mens gemeen heeft met de beesten, en tussen de zinlijke dingen welke hij niet met die gemeen heeft, n. 10236. Dat er zinlijken zijn die niet boos zijn, omdat hun innerlijke dingen niet dermate gesloten zijn; over wier staat in het andere leven, n. 6311”.

425. *En hun werd mogendheid [potestas] gegeven, zoals de schorpioenen der aarde mogendheid hebben, betekent de macht [potentia] om te overreden dat hun valse dingen waar zijn.* Met den schorpioen wordt het dodelijk overredende aangeduid, en met den schorpioen der aarde het overredende in de dingen der Kerk, want de aarde betekent de Kerk, n. 285; de schorpioen immers brengt, wanneer hij den mens steekt, een verstarring over diens leden, en indien deze niet genezen wordt, veroorzaakt hij den dood; iets eenders brengt hun overredende over het verstand; een dergelijk iets wordt ook met den schorpioen aangeduid in deze plaatsen: “*Vrees niet voor hen en voor hun woorden; zij zijn doornig; gij, tussen de SCHORPIOENEN woont gij; zij zijn hard van aangezichten, en verstijfd van hart*”, Ezech. II: 4, 6. “*Jezus zeide tot de*

zeventig die Hij uitzond: Zie, Ik geve u de mogendheid om op de slangen en de SCHORPIOENEN te treden, en over alle mogendheid des vijands [inimicus], zodat niets hoegenaamd u enigszins zal schaden”, Lukas x: 19.

426. En hun werd gezegd dat zij het gras der aarde niet zouden beschadigen, noch enig groen, noch enigen boom, dan de mensen alleen die het zegel Gods in hun voorhoofden niet hadden, betekent des Heren Goddelijke Voorzienigheid, dat zij niet enig ware en goede des geloofs, noch de aandoening en de doorvatting ervan kunnen afnemen van anderen dan van hen die niet in de naastenliefde en vandaar niet in het geloof zijn. Met “hun werd gezegd” wordt des Heren Goddelijke Voorzienigheid aangeduid, omdat het vanuit den Hemel werd gezegd; met “niet beschadigen het gras der aarde, noch enig groen”, wordt aangeduid: niet enig ware en goede des geloofs kunnen afnemen; met het gras immers wordt het ware des geloofs aangeduid dat het eerst wordt geboren bij den mens, n. 401; en met het groen wordt het levende des geloofs aangeduid, hetwelk vanuit het goede is, n. 401; met “niet beschadigen enigen boom” wordt aangeduid: niet de aandoening en de doorvatting van het ware en het goede kunnen afnemen; met den boom immers wordt de mens ten aanzien van die aangeduid, n. 400; met hen die niet het zegel Gods in hun voorhoofden hebben, worden degenen aangeduid die niet in de naastenliefde en in het geloof daaruit zijn; het voorhoofd immers betekent de liefde en de naastenliefde, n. 347; en het zegel hebben, betekent hen kennen en onderscheiden van de anderen, n. 345. Dat zij die het geloof-alleen bevestigd hebben tot aan de verborgenheden der rechtvaardigmaking en der zaliging door hetzelfde toe, niet enig ware en goede des geloofs kunnen afnemen, noch de aandoening en de doorvatting, van anderen dan van hen die niet in het geloof der naastenliefde zijn, is ter oorzaak hiervan, dat nauwelijks iemand behalve de Voorganger die ze leert en predikt, dezelve begrijpt; de Leek hoort ze aan, maar zij vliegen door diens ene oor in, en door het andere uit, hetgeen de Priester Geheimniskramer [*Sacerdos Arcanista*] zelf met zekerheid kan weten uit hoofde hiervan, dat hij zelf in zijn jongelingsjaren al de kracht van zijn vernuft daaraan heeft moeten besteden om die dingen in zich op te nemen, en daarna om ze te onthouden in den volgende leeftijd; voorts, dat hij zich vanwege die dingen voor hoogst geleerd houdt; wat moet dan het geval zijn met den Leek, die eenvoudig denkt over het geloof vanuit de naastenliefde, wanneer hij die mystieke dingen hoort? Hieruit kan men zien, dat het rechtvaardigmakende geloof-alleen het geloof van de Geestelijken is, en niet van de Leken, dan alleen van hen die onbezorgd voortleven; dezen halen vanuit de Verborgenheden van genen alleen dit, dat het geloof-alleen

zaligt, dat zij het goede niet kunnen doen uit zich, dat zij ook niet de wet kunnen vervullen, dat Christus voor hen geleden heeft, behalve nog enkele daaraan eendere universele dingen.

427. *En hun werd gegeven, niet dat zij hen zouden doden, maar dat zij hen zouden pijnigen vijf maanden, betekent dat het vanuit des Heren Goddelijke Voorzienigheid is, dat zij van hen die niet in het geloof der naastenliefde zijn, niet kunnen afnemen het vermogen [facultas] van het ware en goede te verstaan en te willen, maar dat zij slechts voor korten tijd een verdoving kunnen teweegbrengen.* Met “hun werd gegeven” wordt aangeduid dat het vanuit des Heren Goddelijke Voorzienigheid is, zoals vlak boven; hen niet kunnen doden, betekent, niet kunnen afnemen van hen die niet in het geloof der naastenliefde zijn, het vermogen van het ware en het goede te verstaan en te willen; wanneer immers dit vermogen is afgenomen, zo is de mens geestelijk gedood; met pijnigen vijf maanden, *wordt aangeduid: voor korten tijd een verdoving teweegbrengen*; vijf betekent slechts een weinig of voor een korten tijd, en pijnigen betekent een verdoving teweegbrengen, omdat die met den schorpioen wordt aangeduid, n. 425, en met de pijniging zoals van een schorpioen, zoals volgt in n. 428; dat den mens niet het vermogen van het ware te verstaan en dat te willen, of de redelijkheid en de vrijheid, kan worden afgenomen, is met vele dingen getoond in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID, n. 73, 74, 82 tot 86, 92 tot 99, 138 tot 149, 322. Dat vijf Maanden betekent slechts een weinig en voor korten tijd, is omdat dit met vijf wordt aangeduid; de tijden immers, hetzij het uren, dagen, weken zijn, hetzij maanden, jaren, betekenen niet een tijd, maar een staat; en de getallen bepalen het hoedanige ervan, n. 4, 10, 348, 947. Dat Vijf betekent iets, en eveneens slechts weinig, kan vaststaan uit deze plaatsen: “Duizend zullen voor het schelden van VIJF vlieden”, Jes. xxx: 17. “VIJF zullen honderd vervolgen”, Levit. xxvi: 8. “Jezus zeide dat het Koninkrijk der hemelen gelijk is aan tien maagden, van wie er VIJF voorzichtig waren, en VIJF dwaas”, Matth. xxv: 1, 2; met de tien maagden worden allen in de Kerk aangeduid, met vijf wordt een zeker deel of enigen aangeduid. Eendere dingen worden aangeduid met tien en met vijf in de Gelijkenis *dat aan de knechten mina’s waren gegeven om handel te drijven, en dat de een met de mina tien mina’s had verkregen, en de ander VIJF*, Lukas xix: 13 tot 20; de tien mina’s betekenen veel, en de vijf mina’s slechts weinig; behalve elders, zoals in Jes. xvii: 6; Hfdst. xix: 18, 19; Matth. xiv: 15 tot 21.

428. *En hun pijniging was zoals de pijniging van een schorpioen wanneer deze den mens steekt, betekent dat zulks is vanuit hun overredende.* Dit volgt uit

hetgeen nu in n. 427 is gezegd; met de pijniging immers wordt de verdoving aangeduid, welke hun overredende over het verstand brengt, zoals een schorpioen over het lichaam wanneer hij steekt; de schorpioen betekent dat overredende, n. 425. In de geestelijke Wereld bestaat er een overredende dat het verstand van het ware wegneemt, en een verdoving en zo een smart over den animus brengt; maar dit overredende is in de natuurlijke Wereld onbekend.

429. *En in die dagen zullen de mensen den dood zoeken, en zij zullen dien niet vinden; en zij zullen begeren te sterven, en de dood zal hen ontvlieden, betekent dat zij die in de leer van het afgescheiden geloof zijn, willen dat in de dingen des geloofs het verstand toegesloten, en de wil toegestopt zij, en dat zij zo niet enig geestelijk licht en leven hebben; maar dat er nochtans uit den Heer in is voorzien, dat het verstand niet toegesloten, noch de wil toegestopt wordt, opdat het geestelijk licht en leven bij den mens niet wordt uitgeblust.* In die dagen, betekent den laatsten staat der Kerk, wanneer de leer aangaande het geloof-alleen universeel aanvaard is; zullen de mensen den dood zoeken, betekent, dat zij willen dat het verstand in de dingen des geloofs toegesloten zij; en zullen dien niet vinden, betekent dat er uit den Heer in is voorzien, dat het niet geschiedt; en zij zullen begeren te sterven betekent, dat zij willen dat ook de wil in hen toegestopt zij; en de dood zal hen ontvlieden, betekent dat daarin is voorzien dat ook dit niet geschiedt; zo immers zou het geestelijk licht en leven worden uitgeblust, en de mens geestelijk sterven; van zoeken wordt gesproken met betrekking tot het verstand, en van begeren met betrekking tot den wil, en van den dood met betrekking tot het een en het ander. Dat deze dingen met die woorden worden aangeduid, is duidelijk; wat zou het anders te zeggen hebben, dat de mensen in die dagen den dood zullen zoeken en dien niet zullen vinden, en zullen begeren te sterven, en de dood hen zal ontvlieden; onder den dood immers wordt geen andere dood verstaan dan de geestelijke dood, welke wordt veroorzaakt wanneer het verstand wordt verwijderd van de dingen die men moet geloven; zo immers weet de mens niet of hij het ware dan wel het valse denkt en doet, aldus of hij met de Engelen des Hemels dan wel met de duivels der hel denkt en handelt.

430. *En de gelijkenissen der sprinkhanen, betekent de verschijningen en de beelden van hen die het van de naastenliefde gescheiden geloof bij zich bevestigd hebben.* Met de gelijkenissen worden de verschijningen van hen in een repraesentatief beeld aangeduid; met de sprinkhanen worden de valse dingen in uitersten aangeduid, n. 424; en omdat de valse dingen één maken met hen die in de valse dingen zijn, worden zijzelf ook met de sprinkhanen aangeduid: dat zij die bij zich bevestigd hebben het geloof-alleen, of hun valse dingen, onder de

Sprinkhanen worden verstaan, bleek mij duidelijk hieruit dat de Presbyters die in dat geloof waren, de geziene Sprinkhanen omhelsden en kusten, en in hun huizen wilden binnenbrengen; de beelden immers, die de uitbeeldende vormen zijn van de aandoeningen en de denkingen der Engelen en der geesten in de geestelijke Wereld, verschijnen zoals levend, evenzo als de dieren, de gevogelten, en de vissen, waarover eerder.

431. *Eender aan paarden bereid tot den oorlog, betekent dat het hun, omdat zij kunnen redeneren, toescheen alsof zij streeden vanuit het verstand van het ware vanuit het Woord.* Met het paard wordt het verstand van het Woord aangeduid, n. 298; met den oorlog wordt aangeduid de geestelijke oorlog, die geschiedt door redeneringen en bewijsvoeringen, n. 500, 586; met “gelijk aan” of gelijkenissen, worden verschijningen aangeduid, zoals vlak boven n. 430.

432. *En op hun hoofden waren als kronen eender aan goud, betekent dat het hun toescheen alsof zij overwinnaars waren.* Met de kronen op de hoofden eender aan goud, worden de onderscheidingstekenen van de overwinning aangeduid, omdat de Koningen oudtijds in de veldslagen gouden kronen droegen, n. 300; want er is gezegd, dat zij gezien werden den paarden gelijk, dat is, op paarden bereid tot den oorlog, n. 431; zij hadden immers aangezichten van mensen, zoals volgt; en zij zijn in zodanige overreding dat zij niet overwonnen kunnen worden.

433. *En hun aangezichten zoals aangezichten van mensen, betekent dat het hun toescheen alsof zij wijzen waren.* Met den mens wordt in het Woord de wijze en de inzichtsvolle aangeduid, n. 243; en met diens aangezicht de wijsheid en het inzicht; vandaar is het, dat met hun aangezichten zoals aangezichten van mensen, wordt aangeduid dat het hun toescheen alsof zij wijzen waren; zij worden ook wijzen, geleerden, en ontwikkelden genoemd, alhoewel zij zijn *onder de dwaze maagden, die geen olie in de lampen hadden*, Matth. xxv: 1, 2, 3; de olie duidt de liefde en de naastenliefde aan; en *onder de dwazen die horen den Heer*, dat is, lezen het Woord, *en hetzelfde niet doen*, Matth. vii: 26.

434. *En zij hadden haren zoals de haren der vrouwen, betekent dat het hun toescheen alsof zij in de aandoening van het ware waren.* In het Woord wordt met den Man het verstand van het ware aangeduid, en met de Vrouw de aandoening van het ware, omdat de man wordt geboren als verstand, en de vrouw als aandoening, waarover in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE HET HUWELIJK; met de Haren in het Woord wordt aangeduid het laatste van des mensen leven, zijnde het zinlijke, waarover n. 424; dit is het wat hun den schijn geeft alsof zij in de aandoening van het ware zijn, terwijl zij toch in de aandoening van het valse zijn; van dit immers geloven zij dat het het ware is.

Dat de Vrouw de aandoening van het ware betekent, kan vaststaan uit vele plaatsen in het Woord; vandaar is het dat de Kerk wordt geheten Echtgenote, Vrouw, Dochter, Maagd, en de kerk is Kerk vanuit de liefde of de aandoening van het ware; vanuit deze immers komt het verstand van het ware in wording. De Kerk wordt Vrouw genoemd in deze plaatsen: TWEE VROUWEN *van één Moeder, die hoereerden in Egypte, Ohola, zijnde Samaria, en Oholiba, zijnde Jeruzalem*”, Ezech. XXIII: 2, 3, 4. “*Als een VROUW verlaten en verslagen van geest, heeft Jehovah u geroepen, en als de VROUW DER JEUGD*”, Jes. LIV: 6, 7. “*Jehovah zal het nieuwe op aarde scheppen: de VROUW zal den man omgeven*”, Jerem. XXXI: 21, 22. Met de VROUW *omgeven door de zon, die de Draak vervolgde*, Apoc. XII, wordt de Nieuw Kerk aangeduid, zijnde Nova Hierosolyma. Met de Vrouwen worden de aandoeningen van het ware aangeduid, vanuit welke de kerk de Kerk is, in tal van plaatsen, zoals in deze: “*De VROUWEN Mijns volks verdrijft gij uit het huis der verrukkingen van hetzelfde*”, Micha II: 9. “*De familiën der huizen zullen rouw bedrijven bijzonder, en de VROUWEN bijzonder*”, Zach. XII: 11, 12, 13. “*Staat stil, gij geruste VROUWEN, hoort Mijn rede*”, Jes. XXXII: 9. “*Waarom doet gij het boze om u af te snijden DEN MAN EN DE VROUW*”, Jerem. XLIV: 7. “*Ik zal verstrooien den MAN EN DE VROUW*”, Jerem. LI: 22; met den Man en de Vrouw wordt hier en elders in den geestelijken zin het verstand van het ware en de aandoening van het ware aangeduid.

435. *En hun tanden waren zoals der leeuwen, betekent dat de zinlijke dingen, welke de laatsten zijn van het leven van den natuurlijken mens, hun toeschenen in de macht over alle dingen te zijn.* De tanden betekenen de laatsten van het leven van den natuurlijken mens, welke de zinlijke dingen worden genoemd, waarover boven n. 424; er zijn twee geslachten van zinlijke dingen, het ene zijnde des wils, het andere zijnde des verstands; de zinlijke dingen des wils worden aangeduid met de haren der vrouwen, waarover vlak boven n. 434; en de zinlijke dingen des verstands worden aangeduid met de tanden; aan deze zinlijke dingen, dat is, aan de zinlijken die in de valse dingen vanuit de bevestiging zijn, schijnt het toe in de macht over alle dingen te zijn, zodat zij niet overwonnen kunnen worden; en daarom waren de tanden der sprinkhanen, waarmede zulke zinlijke dingen worden aangeduid, zoals der leeuwen; met den leeuw wordt de macht aangeduid, n. 241. Dat de tanden de laatsten van des menschen leven betekenen, welke de zinlijke dingen worden genoemd, die, wanneer zij van de innerlijke dingen des gemoeds gescheiden zijn, in louter valse dingen zijn, en de ware dingen geweld aandoen, en ze vernietigen, kan vaststaan uit deze volgende plaatsen: “*Met mijn ziel lig ik in het midden der LEEUWEN; hun TANDEN zijn spiesen en*

pijlen”, Psalm LVII: 5. “*O God, vernietig de TANDEN in hun mond, weer af de BAKTANDEN DER JONGE LEEUWEN*”, Psalm LVIII: 7. “*Een natie is opgeklommen over Mijn land, geweldig, HAAR TANDEN DE TANDEN EENS LEEUWS, EN HAAR BAKTANDEN DIE EENS LEEUWS*”, Joël I: 6, 7. “*Jehovah, Gij verbreekt de TANDEN der goddelozen*”, Psalm III: 8. “*Een beest klom op vanuit de zee, schrikkelijk gruwelijk, en zeer geweldig, en het had grote ijzeren TANDEN; het at en verbrijzelde*”, Dan. VII: 7. “*Gezegend Jehovah, Die ons niet heeft overgegeven tot roof aan hun TANDEN*”, Psalm CXXIV: 6. Aangezien de zinlijke mensen niet enig ware in zijn licht zien, maar over elke zaak redeneren en redetwisten of het zo is, en deze redetwisten in de hellen worden gehoord daarbuiten zoals tandenknersingen, welke in zich beschouwd de botsingen van het valse en het ware zijn, zo is het duidelijk wat er wordt aangeduid met de KNERSING DER TANDEN in Matth. VIII: 12; Hfdst. XIII: 42, 50; Hfdst. XXII: 13; Hfdst. XXIV: 51; Hfdst. XXV: 30; Lukas XIII: 28; en enigermate wat wordt aangeduid met de TANDEN KNERSEN in Job XVI: 9; Psalm XXXV: 15, 16; Psalm XXXVII: 12; Psalm CXII: 10; Micha III: 5; Klaagl. II: 16.

436. *En zij hadden borstharnassen zoals ijzeren borstharnassen, betekent de bewijsvoeringen vanuit de begoochelingen, door middel waarvan zij strijden en vermogen, welke hun zó stevig toeschenen, dat zij niet weerlegd zouden kunnen worden.* Met de borstharnassen worden de beschermingen aangeduid, omdat zij de borst beschermen; hier de beschermingen van de valse dingen, welke geschieden door de bewijsvoeringen vanuit de begoochelingen, door middel waarvan het valse beginsel wordt verdedigd; vanuit een vals beginsel immers kunnen niet anders dan valse dingen voortvloeien; indien ware dingen worden aangevoerd, zo worden die niet beschouwd dan alleen aan den buitenkant of aan de oppervlakte, aldus eveneens zinlijk, en zo worden zij vervalst, en worden zij bij hen begoochelingen. Dat de Borstharnassen zulke dingen betekenen, is omdat de oorlogen in het Woord geestelijke oorlogen betekenen, en vandaar betekenen de oorlogswapenen de verschillende dingen welke van dien oorlog zijn, zoals bij Jeremia: “*Spant de paarden aan, en klimt op, gij ruiters, en stelt u in HELMEN, vaagt de LANSEN, trekt het PANTSIER aan*”, XLVI: 4; bij Jesaja: “*Hij trok de gerechtigheid aan zoals een PANTSIER, en den HELM des heils op Zijn hoofd*”, LIX: 17. Bij David: “*Onder Zijn vleugelen zult gij betrouwen, RONDAS en BEUKELAAR is Zijn waarheid*”, Psalm XCI: 4; behalve elders, zoals in Ezech. XXIII: 24; Hfdst. XXXVIII: 4; Hfdst. XXXIX: 9; Nahum II: 3; Psalm V: 13; Psalm XXXV: 2, 3. Dat de borstharnassen zoals ijzeren borstharnassen waren, betekent dat de bewijsvoeringen hun zó stevig

toeschenen, dat zij niet weerlegd zouden kunnen worden; het ijzer immers betekent vanwege de hardheid het stevige.

437. *En de stem hunner vleugelen was zoals de stem der wagens van vele paarden rennende tot den oorlog, betekent hun redeneringen alsof zij vanuit de ten volle verstande ware dingen der leer vanuit het Woord waren, voor welke vurig gestreden moet worden.* De stem der vleugelen betekent de redeneringen, omdat vliegen doorvatten en onderrichten betekent, n. 245, 415; de wagens betekenen de leerstellige dingen, waarover aanstonds; de paarden betekenen het verstand van het Woord, n. 298; en vele paarden het volledige; dat rennen tot den oorlog den gloed om te strijden betekent, is duidelijk. Dat de Wagen de leer betekent, staat uit deze plaatsen vast: “GODS WAGENEN zijn tweemaal tienduizend, duizenden van vreedzamen, de Heer in hen”, Psalm LXVIII: 18. “Jehovah stelt de wolken tot ZIJN WAGENEN, Hij wandelt op de vleugelen des winds”, Psalm CIV: 2, 3. “Jehovah, Gij rijdt op Uw paarden, UW WAGENS zijn het heil”, Habakuk III: 8. “Zie, Jehovah zal in het vuur komen, en ZIJN WAGENEN zoals een wervelwind”, Jes. LXVI: 15. “Gij zult verzadigd worden op Mijn tafel met Paard en met WAGEN; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën, Ezech. XXXIX: 20, 21. “Ik zal den WAGEN afsnijden vanuit Efraïm, en het Paard vanuit Jeruzalem”, Zach. IX: 10. “Ik zal den Troon der koninkrijken omkeren, Ik zal den WAGEN omkeren, en die daarin rijden”, Hagg. II: 22. “Zet een uitkijker, die schouwe, verkondige; hij zag dan een WAGEN, een paar ruiters, een WAGEN van den kemel, een WAGEN van den man; en hij zeide: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babel”, Jes. XXI: 6, 7, 9. Aangezien Elia en Elisa den Heer ten aanzien van het Woord uitbeeldden, en vandaar de Leer vanuit het Woord betekenden, zoals alle Profeten, n. 8, werden zij derhalve genoemd WAGEN ISRAËLS EN ZIJN RUITEREN; en werd derhalve gezien dat Elia ten Hemel werd gevoerd in een WAGEN VAN VUUR, en werden rondom Elisa door zijn knaap gezien VURIGE WAGENEN EN PAARDEN, II KON. II: 11, 12; Hfdst. VI: 17; Hfdst. XIII: 14, behalve elders, waar Wagens vermeld worden, zoals in Jes. XXXI: 1; Hfdst. XXXVII: 24; Hfdst. LXVI: 20; Jerem. XVII: 25, Hfdst. XXII: 4; Hfdst. XLVI: 2, 3, 8, 9; Hfdst. I: 37, 38; Hfdst. LI: 20, 21; Ezech. XXVI: 7, 8, 10, 11; Dan. XI: 40; Nahum: III: 1, 2, 3; Joël II: I tot 5.

438. *En zij hadden staarten eender aan de schorpioenen, betekent de ware dingen des Woords vervalst, waardoor zij verdoving veroorzaken.* Met den Staart wordt het laatste van het Hoofd aangeduid, omdat het Cerebrum zich door de ruggegraat heen voortzet in den staart, en daarom maken Hoofd en Staart één zoals het Eerste en het Laatste; als dus met het Hoofd het rechtvaardigmakende en zaligende geloof-alleen wordt aangeduid, worden

met den Staart al de bevestigingen ervan in één samenvatting aangeduid, welke zijn vanuit het Woord, aldus de ware dingen des Woords vervalst: ieder die vanuit het eigen inzicht een beginsel van Godsdienst neemt, en dat tot Hoofd stelt, die neemt vanuit het Woord bevestigende dingen, en stelt deze tot staart; zo brengt hij over anderen een verdoving, en zo beschadigt hij hen; en daarom wordt er gezegd *dat zij staarten hadden eender aan de schorpioenen*, en vlak daarop *dat er angels waren in hun staarten*, en *dat hun mogendheid was de mensen te beschadigen*; met den schorpioen immers wordt het overredende aangeduid, hetwelk verdoving over het verstand brengt, n. 425. Dat de Staart de voortzetting is van het Cerebrum door de ruggegraat heen tot zijn laatste, vraag daarover een ontleedkundige, en hij zal het u leren; of beschouw een Hond of een ander wild dier dat een staart heeft, en wees er vriendelijk tegen en aai het, en gij zult zien dat de wervelkam van zijn rug soepel wordt, en de staart op overeenstemmende wijze wordt bewogen, en omgekeerd dat de wervelkam zich opricht, indien gij het kwaad maakt. Het eerste van het verstand, hetwelk als beginsel wordt genomen, wordt met het Hoofd aangeduid, en het laatste ervan met den Staart, ook in deze plaatsen: “*Hij zal uit Israël afhouden HET HOOFD EN DEN STAART; de Oude en de Geëerde is het HOOFD, de Profheet echter, de leraar der leugen, de STAART*”, Jes. IX: 13, 14. “*Er zal geen werk wezen voor Egypte, hetwelk HOOFD EN STAART maakt*”, Jes. XIX: 15. *Met de ZEVEN HOOFDEN van den draak, en met den Staart waarmede hij het derde deel der sterren des Hemels neertrok en op de aarde wierp*, Apoc. XII: 3, 4; voorts ook niet de STAARTEN eender aan de slangen hebbende Hoofden waarmede zij beschadigen, vers 19 van dit Hoofdstuk, wordt ook niet iets anders aangeduid. Aangezien met den Staart het laatste wordt aangeduid, en het laatste de samenvatting van alle dingen is, zeide derhalve Jehovah tot Mozes: “*Grijp den STAART der slang; en hij greep, en zij werd tot een stok*”, Exod. IV: 3, 4; en werd het derhalve bevolen, *dat zij den helen Staart dicht aan de ruggegraat zouden afnemen, en dien met de vetten welke op de ingewanden, de nieren, de darmen, en de lever zijn, zouden offeren*, Levit. III: 9, 10, 11; Hfdst. VIII: 25; Hfdst. IX: 19; Exod. XXIX: 22; dat het laatste het samenhoudende en het complex van alle vorige dingen is, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 38, 65; en DE ENGELIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE LIEFDE EN GODDELIJKE WIJSHEID, n. 209 tot 222.

439. *En er waren angels in hun staarten, en hun mogendheid was de mensen te beschadigen vijf maanden, betekent de geslepen vervalsingen van het Woord, door middel waarvan zij voor korten tijd het verstand verduisteren en betoveren,*

en zo *bedriegen en vangen*. Met de angels in de staarten worden de geslepen vervalsingen des Woords aangeduid, met de angels de geslepenheden, en met de staarten de vervalste ware dingen des Woords, n. 438; met de mogendheid om te beschadigen, wordt aangeduid, dat zij daarmede verdoving kunnen teweegbrengen, dat is, het verstand verduisteren en betoveren, en zo bedriegen en vangen; de staarten waren immers eender aan de scorpioenen, en met de scorpioenen worden zulke dingen aangeduid, n. 425; met vijf maanden wordt aangeduid: voor korten tijd, zoals boven n. 427; dit geschiedt wanneer zij enige dingen uit het Woord halen en die aanplooiën: het Woord immers is in overeenstemmingen geschreven, en de overeenstemmingen zijn voor een deel schijnbaarheden van het ware, en deze verbergen van binnen in zich de echte ware dingen: indien deze in de Kerk niet worden geweten, kunnen vanuit het Woord tal van dingen genomen worden, die eerst verschijnen als samenstemmend met een ketterij; doch wanneer in de Kerk de echte ware dingen worden geweten, dan worden de schijnbaarheden van het ware ontbloot, en komen de echte ware dingen in het gezicht: maar voordat dit geschiedt, kan een Ketter door verschillende dingen vanuit het Woord het verstand oversluieren en betoveren, en zo bedriegen en vangen. Dat zo wordt gedaan door hen die beweren dat aan den mens de zonden worden vergeven, dat is, dat hij rechtvaardig gemaakt wordt door de daad des geloofs, waarvan niemand iets weet, en zulks in één ogenblik, en indien niet eerder, in het laatste doodsuur, kan met voorbeelden worden toegelicht; maar dit is hier niet ter plaatse. Met de Angels worden aangeduid de valse dingen vanuit het boze beschadigend, ook bij Amos: “*Zie, de dagen zullen over ulieden komen, waarop zij u zullen optrekken met ANGELS,*” IV: 2; en bij Mozes: “*Dat zij de bewoners des lands zouden uitroeien, opdat zij niet zouden zijn tot doornen in de ogen, en tot ANGELS in de zijden*”, Num. XXXIII: 55; de doornen, de doornstruiken, de braamstruiken, en de distels, betekenen ook de valse dingen van het boze vanwege hun stekels.

440. *En zij hadden over zich een koning, den Engel des afgronds, wiens naam was in het Hebreuws Abaddon, en in het Grieks heeft hij den naam Apollyon, betekent dat in de Satanische Hel zijn zij die in de valse dingen vanuit de begerigheden zijn, en door de totale vervalsing van het Woord de Kerk hebben verdorven.* Met een koning, den Engel des afgronds, wordt niet enig engel-koning daar aangeduid, maar het daar regerende valse; met den koning wordt immers in den echten zin degene aangeduid die in de ware dingen vanuit de aandoening van het goede is, en abstract genomen dat ware zelf, n. 20; en vandaar wordt in den tegengestelden zin met den koning diegene aangeduid die in de valse

dingen vanuit de begerigheid van het boze is, en abstract genomen dat valse zelf; met den afgrond wordt de satanische hel aangeduid waar die zijn, n. 387, 421; met den naam wordt aangeduid het hoedanige van den staat, n. 81, 122, 165. Abaddon in de Hebreeuwse Taal is de Verdervende en de Verderver; het eendere is Apollyon in de Griekse Taal; en dit is het valse in uitersten, hetwelk door de totale vervalsing van het Woord de Kerk had verdorven. Met ABADDON in den Hebreeuwsen tekst wordt de verderving aangeduid in deze plaatsen: “*Uw waarheid in het VERDERF*”, Psalm LXXXVIII: 12. “*De Hel is naakt vóór Hem, en geen deksel voor het Verderf*”, Job. XXVI: 6. “*Want het vuur zal tot de VERDERVING toe verteren*”, Job. XXXI: 12. “*Het VERDERF en de dood zeggen*”, Job XXVIII: 12. Overigens wordt de Hel en de Duivel de VERDERVING en de VERDERVER genoemd in Jes. LIV: 16, Ezech. v: 16; Hfdst. IX: 1; Exod. XII: 13, maar met een ander woord.

441. *En het ene wee is voorbijgegaan, zie, er komen nog twee weeën na deze, betekent de verdere weeklachten over de verwoesting van de Kerk.* Dat Wee betekent de weklacht over de rampspoedigheid, de rampzaligheid, en de verdoemenis, zie men in n. 416; hier worden derhalve met “twee Weeën na deze” de verdere weeklachten over den staat der Kerk aangeduid.

442. *En de zesde Engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van den staat des levens bij degenen in de Kerk der Hervormden, die niet dermate wijzen zijn, en nochtans het al van den godsdienst in het geloof stellen, en aan dat alleen denken, en aan niets behalve dat, en aan den plechtigen eredienst, en zo naar hun believeven leven.* Dat over dezen tot aan het einde van het Hoofdstuk toe wordt gehandeld, zal uit de ontvouwing van hetgeen volgt blijken. Dat bazuinen betekent onderzoeken en openbaren den staat der Kerk en vandaar des levens bij hen voor wie de Godsdienst het geloof-alleen is, zie men boven in n. 397.

Dezen over wie nu wordt gehandeld, zijn geheel en al onderscheiden van hen over wie tot hiertoe in dit Hoofdstuk is gehandeld, en wier valse dingen van het geloof in de vormen van sprinkhanen zijn gezien; zij zijn onderscheiden hierin dat zij over wie gehandeld is, er zich met ijver op toeleegen om de verborgenheden van de rechtvaardigmaking door het geloof te onderzoeken, en eveneens de tekenen ervan aan te geven, voorts ook de getuigenissen ervan, welke voor hen de goede dingen van het zedelijk en burgerlijk leven zijn, door vast te stellen dat de geboden des Woords in zich weliswaar Goddelijk zijn, maar dat zij bij den mens, omdat zij uit diens wil voortgaan, natuurlijke worden, en deze hebben met de

geestelijke dingen des geloofs geen verbinding; en omdat zij deze dingen met de redelijke dingen, die naar geleerdheid smaken, bevestigen, vertoeven zij in de zuidelijke streek in den afgrond, volgens de beschrijving boven in n. 421. Daarentegen bestuderen zij over wie in hetgeen nu volgt tot aan het einde van het Hoofdstuk wordt gehandeld, die verborgenheden niet, maar maken slechts het blote geloof tot het al van den godsdienst, en uitgezonderd dat en den plechtigen eredienst, verder niets, en leven zo naar hun believen: het werd ook gegeven, dezen te zien en met hen te spreken; zij vertoeven in de noordelijke streek in hutten opgetrokken uit biezen en riet, met kalk bepleisterd, waarin de grond de vloer is; die hutten staan her en der verspreid; de meer vernuftigen, die vanuit het natuurlijk schijnsel dat geloof met redeneringen weten vast te leggen, en te bevestigen dat dit geloof niets gemeen heeft met het leven, wonen naar voren, de meer eenvoudigen achter hen, en de meer stompzinigen naar het westen van die streek; de menigte van hen is zó groot, dat men het niet kan geloven. Zij worden onderwezen door de engelijke geesten, maar zij die de ware dingen des “geloofs niet opnemen, en volgens die leven, worden in de hel neergelaten, welke onder hen is, en ingekerkerd.

443. *En ik hoorde één stem vanuit de vier hoornen des gouden Altaars, hetwelk vóór God was, zeggende tot den zesden Engel, die de bazuin had, betekent het bevel uit den Heer vanuit den geestelijken Hemel tot hen die zouden onderzoeken en openbaren.* Met één stem wordt het Goddelijk bevel aangeduid; met het gouden Altaar, of het Altaar waarop de reukwerken gerookt werden, wordt de geestelijke Hemel aangeduid, n. 277, 392; met de vier hoornen van dat Altaar wordt de macht ervan aangeduid, n. 270; hier de macht van te ontbinden de vier engelen gebonden aan den stroom, den Eufraat, zoals volgt; met den zesden Engel, die de bazuin had, worden degenen aangeduid wien de taak was opgelegd om die dingen te onderzoeken en te openbaren, n. 442.

444. *Ontbind de vier Engelen gebonden aan den groten stroom, den Eufraat, betekent dat van hen de uitwendige banden zouden worden weggenomen, opdat de innerlijke dingen van hun gemoed zouden verschijnen.* Dat deze dingen met die woorden worden aangeduid, kan niemand weten, en nauwelijks vermoeden, tenzij hij weet wat onder den groten stroom, den Eufraat, en wat onder de daar gebonden Engelen wordt verstaan; met den Eufraat worden in het Woord de Innerlijke dingen van des mensen gemoed aangeduid, die de Redelijke dingen worden genoemd, welke bij hen die in de ware dingen

vanuit het goede zijn, vol van wijsheid zijn, doch bij hen die in de valse dingen vanuit het boze zijn, vol van waanzin zijn; deze dingen worden met de rivier den Eufraat, in het Woord aangeduid; de oorzaak hiervan is deze, dat die rivier het land Kanaän afgrensde van Assyrië, en met het Land Kanaän werd de Kerk aangeduid, en met Assyrië het Redelijke ervan; en vandaar worden met den begrenzenden stroom de Innerlijke dingen des gemoeds aangeduid, welke de Redelijke dingen worden genoemd in den enen en den anderen zin; er zijn immers drie dingen die den mens der Kerk maken: het Geestelijke, het Redelijke of het Verstandelijke, en het Natuurlijke, hetwelk ook het wetenschappelijke is; het Geestelijke der Kerk werd aangeduid met het Land Kanaän en met de rivieren daarin; het Redelijke of het Verstandelijke der Kerk met Asschur of Assyrië, en met zijn stroom, den Eufraat; en het Natuurlijke der Kerk, hetwelk ook het wetenschappelijke is, met Egypte en zijn stroom, den Nijl; maar hierover zie men meer beneden in n. 503; met de vier Engelen aan den stroom den Eufraat gebonden, worden aangeduid die innerlijke dingen bij de mensen der Kerk, welke gebonden worden geheten, omdat zij niet openbaar worden gemaakt; het zijn immers de helse geesten die onder deze vier engelen worden verstaan, omdat er van hen wordt gezegd dat zij bereid waren om het derde deel der mensen te doden, zoals terstond volgt, n. 446; en de innerlijke dingen der mensen maken één met de geesten, hetzij met de helse, hetzij met de hemelse, aangezien zij samenwonen; met hen ontbinden, wordt aangeduid: de uitwendige banden wegnemen, opdat de innerlijke dingen van hun gemoed verschijnen: deze dingen zijn het, welke met die woorden worden aangeduid. Dat met den Eufraat de Innerlijke dingen van des mensen gemoed worden aangeduid, welke grenzen aan de geestelijke dingen van zijn Kerk, kan vaststaan uit die plaatsen in het Woord, waar Asschur of Assyrië wordt genoemd: de Eufraat komt echter in den tegengestelden zin voor, waarin hij de Innerlijke dingen vol van valse dingen en van waanzinnigheden daaruit aanduidt, in deze plaatsen: *“Zie, God doet over hen opkomen de geweldige en vele wateren der RIVIER (de Eufraat), DEN KONING VAN ASSCHUR; deze zal gaan door Jehudah, hij zal overstromen en er doorheen gaan”*, Jes. VIII: 7, 8. *“Wat hebt gij te doen met den weg van Egypte, om de wateren van Schichor te drinken; en wat hebt gij te doen met den weg van ASSYRIË, om de wateren der RIVIER te drinken”*, Jerem. II: 18. *“Jehovah zal de tong der zee van Egypte vervloeken, en Hij zal de hand bewegen over DE RIVIER DEN EUFRAAT”*, Jes. XI: 15, 16. *“De zesde engel goot zijn fiool uit over de RIVIER DEN EUFRAAT, welks water is uitgedroogd”*, Apoc. XVI: 12. *“Het werd den Profeet bevolen een Gordel op de lenden te leggen, en dien daarna in*

het gat ener rots aan den EUFRAAT te versteken; en toen hij dezen na korten tijd opnam, zie, hij was verdorven, en deugde nergens toe, Jerem. XIII: 1 tot 7, 11. En eveneens werd het hem bevolen *om nadat hij geëindigd zou hebben het boek te lezen, hetzelfde heen te werpen in het midden van den EUFRAAT, en te zeggen: Zo zal Babel ondergedompeld worden, en niet weder opstaan*, Jerem. LI: 63, 64; met deze dingen werden de innerlijke dingen van den staat der Kerk bij de zonen Israëls uitgebeeld. Dat de rivier van Egypte, de Nijl, en de rivier van Assyrië, de Eufraat, de grenzen waren van het Land Kanaän, blijkt uit deze dingen: *“Jehovah maakte met Abram een verbond, zeggende: Aan uw zaad zal Ik dit Land geven, VAN DE RIVIER VAN EGYPTE AF TOT AAN DE GROTE RIVIER, DEN EUFRAAT”*, Gen. xv: 18; dat de Eufraat een grens was, zie men in Exod. XXIII: 31; Deut. I: 7, 8; Hfdst. XI: 24; Jos. I: 4; Micha VII: 12.

445. *En ontbonden werden de vier Engelen, betekent dat nadat de uitwendige banden waren afgenomen, de innerlijke dingen van hun gemoed verschenen; dit volgt uit hetgeen boven is gezegd.*

446. *Welke bereid waren tegen de ure en dag en maand en jaar, opdat zij het derde deel der mensen zouden doden, betekent dat zij in het voortdurend streven waren om van de mensen der Kerk het geestelijk licht en leven weg te nemen.* Met bereid zijn wordt aangeduid in het streven zijn; met het uur, den dag, de maand, het jaar, wordt aangeduid aanhoudend en voortdurend, iets eenders als met elken tijd; met doden wordt aangeduid: van de mensen der Kerk het geestelijk licht en leven wegnemen, n. 325; en met het derde deel allen, n. 400.

447. *En het getal der heirlegers der ruitery was twee myriaden van myriaden, betekent de redeneringen over het geloof-alleen, waarvan de innerlijke dingen van hun gemoed overvol waren, vanuit louter valse dingen van het boze in menigte.* Met de Heirlegers worden de goede en de ware dingen aangeduid, en in den tegengestelden zin de boze en de valse dingen, hier de valse dingen van het boze, waarover aanstonds; met de ruitery worden de redeneringen aangaande het geloof-alleen aangeduid, omdat met het Paard het verstand van het Woord wordt aangeduid, n. 298, en eveneens het te gronde gerichte verstand van het Woord, n. 305, 313, 320; vandaar worden met de ruitery aangeduid de redeneringen vanuit het te gronde gerichte verstand van het Woord, hier aangaande het geloof-alleen, omdat over hen die daarin zijn, wordt gehandeld; onder twee myriaden van myriaden worden niet even zoveel in aantal verstaan, maar een grote overvloed; dat twee wordt gezegd, is omdat van twee wordt gesproken met betrekking tot het goede, en in den tegengestelden zin met betrekking tot het boze, n. 322, en omdat van myriaden wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen, en in den

tegengesteld en zin met betrekking tot de valse dingen, n. 287. Hieruit kan men zien dat met het getal van de heirlegers der ruitery twee myriaden van myriaden, de redeneringen worden aangeduid aangaande het geloof-alleen, waarvan de innerlijke dingen van hun gemoed vol waren, vanuit louter valse dingen van het boze in menigte. Dat met de Heirlegers in het Woord de goede en de ware dingen des Hemels en der Kerk worden aangeduid, en in den tegengestelden zin de boze en de valse dingen, kan vaststaan uit de plaatsen, waar de Zon, de Maan, en de Sterren de Heirlegers worden genoemd, en met de zon het goede der liefde wordt aangeduid, met de maan het ware des geloofs, en met de sterren de erkenningen van het goede en het ware; en omgekeerd in den tegengestelden zin, n. 51, 53, 332, 413: gene en deze worden Heirlegers genaamd in deze plaatsen: *“Looft Jehovah, al ZIJN HEIRSCHAREN, looft Hem, Zon en Maan, looft Hem, alle gij Sterren”*, Psalm CXLVIII: 2, 3. *Mijn handen hebben de Hemelen uitgebreid, en Ik heb al HUN HEIR geboden*, Jes. XLV: 12. *“Door het Woord van Jehovah zijn de Hemelen gemaakt, en door den geest Zijns monds al HUN HEIR”*, Psalm XXXIII: 6. *“Volbracht zijn de Hemelen en de Aarde, en al HUN HEIR, Gen. II: 1. “De hoorn van den Geitebok groeide tot aan het HEIR DER HEMELN, en hij wierp er ter aarde neder van het HEIR en van de sterren; ja, hij verhief zich tot aan den Vorst des HEIRS; en het HEIR werd overgegeven over het gedurige ter overtreding, omdat hij de waarheid ter aarde heeft geworpen: de Heilige zeide: Tot hoe lang wordt het Heilige en het HEIR ter vertreding gegeven”*, Dan. VIII: 10 tot 14. *“Jehovah heeft Zijn stem uitgegeven voor het HEIR”*, Joël II: 11. *Op de daken der huizen hebben zij gerookt aan al het HEIR DER HEMELN”*, Jerem. XIX: 13. *“Opdat gij u niet nederbuigt en dient de zon, de maan, de sterren, en al het HEIR DER HEMELN, Deut. IV: 19; Hfdst. XVII: 3; Jerem. VIII: 2; evenzo Jes. XIII: 4; Hfdst. XXXIV: 4; Hfdst. XL: 26; Jerem. XXXIII: 22; Zach. IX: 8; Apoc. XIX: 14. Aangezien met de Heirlegers der Hemelen de goede en de ware dingen des Hemels en der Kerk worden aangeduid, wordt derhalve de Heer genoemd JEHOVAH ZEBAOth, dat is, Jehovah der Heirscharen; en werd derhalve de bediening der Levieten KRIJGSDIENST genoemd, Num. IV: 3, 23, 30, 39: en wordt bij David gezegd: “Zegent Jehovah, al ZIJN HEIRSCHAREN, gij Zijn Dienaren doende Zijn wil”*, Psalm CIII: 21. De boze en de valse dingen in de Kerk worden aangeduid met het HEIR DER NATIËN, Jes. XXXIV: 2. Met *het HEIR van den koning van het noorden, waarmede hij kwam tegen den koning van het zuiden*, Dan. XI: 13, 15, 20. De Koning van het noorden is het valse van het boze in de Kerk, en de Koning van het zuiden is het ware van het goede daar. Door den Heer wordt gezegd: *“Wanneer gij zult zien dat Jeruzalem van Heirlegers is omgeven,*

zo weet dat haar verwoesting nabij is”, Lukas XXI: 20; met Jeruzalem wordt daar de Kerk aangeduid, en met de Legers de boze en valse dingen, die haar zullen verwoesten; daar wordt gehandeld over de Voleinding der eeuw, zijnde de laatste tijd der Kerk: de boze en de valse dingen worden met de Heirlegers aangeduid bij Joël: “Ik zal ulieden de jaren vergelden, welke de sprinkhaan, de meikever, de kruidworm, en de rups heeft afgegeten, het grote HEIR, hetwelk Ik onder u gezonden heb”, II: 25; dat met den sprinkhaan en de overige dingen het valse in uitersten wordt aangeduid, zie men boven in n. 424.

448. *En ik hoorde hun getal, betekent: er werd hun hoedanige doorvat, zijnde zoals nu volgt.* Met horen wordt doorvatten aangeduid; met het getal wordt het hoedanige van de zaak en van den staat aangeduid, n. 10, 348, 364; dat het het hoedanige van hun staat is zoals nu volgt, is omdat dit in hetgeen nu volgt wordt beschreven; en daarom wordt er gezegd: En *aldus* zag ik.

449. *En aldus zag ik de paarden in het visioen, en die daarop zaten, betekent, er werd toen ontdekt dat de redeneringen der innerlijke dingen van hun gemoed aangaande het geloof-alleen denkbeeldig en visionair waren, en zichzelf dientengevolge waanzinnig.* Met zien wordt aangeduid: hun hoedanige ontdekken; met de paarden worden de redeneringen der innerlijke dingen van hun gemoed aangaande het geloof-alleen aangeduid, hier de denkbeeldige en visionaire redeneringen, omdat gezegd wordt dat hij ze zag *in het visioen*; met hen die op de paarden zaten, worden zij aangeduid die inzichtsvol vanuit het verstande Woord zijn, hier de waanzinnigen vanuit de denkbeeldige en visionaire dingen welke tegen het Woord zijn. Omdat de innerlijke dingen van hun gemoed onder zulke vormen verschenen, waarmede de denkbeeldige en visionaire dingen aangaande het geloof-alleen worden aangeduid, moeten dienaangaande enige dingen openbaar worden gemaakt, welke ik uit hun mond vernomen heb; zoals deze: Is na den zo zwaren val van den mens het geloof-alleen niet het enige middel des heils geworden? Hoe kunnen wij voor God verschijnen zonder dit middel? Is er niet alleen dit middel? Zijn wij niet in de zonden geboren? Is niet onze natuur door de overtreding van Adam geheel en al verdorven? Is er wel een ander middel tot genezing dan het geloof-alleen? Wat zouden onze werken daartoe kunnen bijdragen? Wie kan enig goed werk uit zich doen? Wie kan zichzelf zuiveren, vrijspreken, rechtvaardig maken, en zaligen? Schuilt niet in ieder werkje dat de mens uit zich doet, de verdienste en de eigen gerechtigheid? En indien wij bij geval eens iets deden dat goed was, zouden wij dan wel alle dingen kunnen doen, en de wet vervullen? En bovendien: indien iemand tegen het ene zondigt, zondigt hij tegen alle, omdat zij samenhangen: Waarom is de Heer in de

wereld gekomen, en heeft Hij een zo zwaar kruis geleden, dan opdat Hij van ons de verdoemenis en de vervloeking der wet zou wegnemen, God den Vader verzoenen, en alleen de verdienste en de gerechtigheid worden, welke den mens zouden worden toegerekend door het geloof? Wat voor goeds zou Zijn komst anders gehad hebben, of voor welk goede zou zij anders zijn geweest? Nu derhalve Christus voor ons geleden heeft, en voor ons de wet vervuld heeft, en haar recht van verdoemenis heeft opgeheven, kan ons dan het boze nog langer verdoemen, en kan het goede ons zaligen? En daarom zijn wij die het geloof hebben, in de volle vrijheid van denken, willen, spreken en doen al wat ons belieft, als wij daarmede maar niet het verlies van goeden naam, eer, en gewin bewerken, en de straffen der burgerlijke wet over ons brengen, waaruit schande en schade voortvloeit. Sommigen die verderaf in het noorden zwierven, zeiden, dat de goede werken welke ter wille van het heil gedaan worden, schadelijk, verderfelijk, en vervloekt zijn; onder hen waren ook enige ouderlingen [*presbyteri*]. Dit zijn de dingen die ik heb gehoord, maar zij leuterden en prevelden nog meer dingen, die ik niet heb gehoord. Bovendien spraken zij driest in alle bandeloosheid, en waren wulps in woorden en daden, zonder voor enige misdaad te vrezen, of het moest dan zijn uit geveinsheid terwille van den schijn van het eerbare. Zodanig zijn de innerlijke dingen des gemoeds, en vandaar de uiterlijke dingen des lichaams, van hen die het geloof-alleen tot het al van den godsdienst maken. Maar al die dingen welke door hen zijn gezegd, vallen, indien men tot den Heer Heiland Zelf onmiddellijk gaat, en in Hem gelooft, en indien het goede gedaan wordt, het ene en het andere terwille van het heil, en door den mens zoals uit hem, met het geloof evenwel, dat het uit den Heer is; en indien deze dingen niet geschieden zoals uit den mens, is er niet enig geloof, noch enige naastenliefde, en aldus geen godsdienst, en zo geen zaliging.

450. *Hebbende vurige, hemelsblauwe en zwavelige borstharnassen, betekent hun denkbeeldige en visionaire bewijsvoeringen vanuit de helse liefde en het eigen inzicht, en vanuit de begerigheden vandaar.* Met de borstharnassen worden de bewijsvoeringen aangeduid, vanuit welke zij voor het geloof-alleen strijden, n. 436; met het vuur wordt de hemelse liefde, en in den tegengestelden zin de helse liefde aangeduid, n. 452, 468, 494; met het hemelsblauwe wordt het inzicht vanuit de geestelijke liefde aangeduid, en in den tegengestelden zin het inzicht vanuit de helse liefde, zijnde het eigen inzicht, waarover beneden; en met de zwavel wordt de begerigheid vanuit die liefde door het eigen inzicht aangeduid, n. 452; hieruit volgt, dat met de vurige, hemelsblauwe en zwavelige borstharnassen zulke dingen worden aangeduid. De oorzaak

dat hun bewijsvoeringen voor het geloof-aldus worden beschreven, is deze, dat al degenen die geloven dat zij rechtvaardig gemaakt worden, dat is, vrijgesproken van zonden, door het geloof-alleen, nooit denken over de boetedoening, en dat de onboetvaardige mens in louter zonden is, en dat alle zonden worden afgeleid van en vandaar trekken uit de helse liefde, het eigen inzicht, en uit de begerigheden daarvandaan; en zij die in deze dingen zijn, handelen niet slechts vanuit dezelve, maar spreken ook, ja zelfs denken en willen, bijgevolg redeneren en argumenteren vanuit dezelve; die dingen zijn de mens van hen, omdat zij het leven van hen zijn, maar een mens-duivel, en het leven van hem, zijnde een hels leven. Maar voorwaar weten zij die een zedelijk leven alleen terwille van zich en van de wereld leven, dit niet; de oorzaak hiervan is deze, dat hun Innerlijke dingen zodanig zijn, hun Uiterlijke dingen echter eender aan de Uiterlijke dingen van hen die een Christelijk leven leven; doch laten zij weten, dat een ieder, wanneer hij sterft, in zijn Innerlijke dingen komt, omdat hij een geest wordt, en deze is de Inwendige mens; en dan passen de innerlijke dingen de uiterlijke dingen aan zich aan, en zij worden eender; en daarom worden de zedelijke dingen van hun leven in de Wereld dan zoals de schubben van vissen, welke worden afgeschrafd; geheel anders geschiedt met hen die de geboden van het zedelijk leven Goddelijk maken, en dan eveneens de burgerlijke dingen, omdat zij van de liefde jegens den naaste zijn. Dat het Hemelsblauw het inzicht vanuit de aandoening der geestelijke liefde aanduidt, is omdat die kleur trekt vanuit het rode des vuurs, en vanuit het blinkend witte des lichts; en met het vuur wordt de liefde aangeduid, en met het licht het inzicht; dit inzicht wordt aangeduid met het HEMELSBLAUWE IN DE DEKSELS EN DE VOORHANGEN DES TABERNAKELS, Exod. XXVI: 31, 36; Hfdst. XXVII: 16; *in den EFOD VAN AHARON*, Exod. XXVIII: 6, 15; met den LAP VAN HEMELSBLAUW, *gelegd op de Ark, de Tafel, den Kandelaar en het Altaar, wanneer zij optrokken*, Num. IV: 6, 7, 9, 11, 12; met den DRAAD VAN HEMELSBLAUW *op de slippes der klederen*, Num. XV: 38, 39; en met het HEMELSBLAUWE, Ezech. XXVII: 7, 24. Het inzicht echter vanuit de aandoening der helse liefde wordt met het Hemelsblauw aangeduid bij Ezechiël: “*Ohola of Samaria hoereerde, en beminde de minnaars, de Assyriërs, die nabij waren, bekleed met HEMELSBLAUW, ruitersrijdende op paarden*, XXIII: 4, 5, 6; zo wordt de Kerk beschreven die door redeneringen vanuit het eigen inzicht de ware dingen Woords vervalste; en bij Jeremia: “*Zij zijn zot en dwaas, een onderwijs der ijdelheden is het hout, uitgerekt zilver wordt vanuit Tharschish gebracht, het werk des werkmeesters en van de handen des gieters, HEMELSBLAUW en purper is hun kleed, het werk der wijzen gans en*

al”, x: 8, 9; het werk des werkmeesters en van de handen des gieters, en het werk der wijzen gans en al, betekenen daar dat die dingen vanuit het eigen inzicht zijn.

451. *En de hoofden der paarden waren zoals de hoofden van leeuwen, betekent de fantasieën over het geloof-alleen, alsof zij in de macht waren.* Met de hoofden worden aangeduid de denkbeeldige en visionaire dingen aangaande het geloof-alleen bij hen over wie hier wordt gehandeld, welke dingen met één woord fantasieën worden genoemd; met de paarden worden de redeneringen der innerlijke dingen van hun gemoed aangeduid, die zodanig zijn, n. 449; met de leeuwen wordt de macht aangeduid, n. 241; dat het de macht is vanuit de begoochelingen, is omdat zij zinlijken zijn, en de zinlijken redeneren vanuit begoochelingen, waarmede zij overreden en vangen, n. 424. Dat hun Bewijsvoeringen voor het geloof-alleen denkbeeldig en visionair [*of hersenschimmig*] zijn, kan een ieder zien die zijn gemoed enigermate verheft; wat is het geloof in de daad en het geloof in den staat, volgens hun voorstelling, anders dan visionair; wie van hen weet iets aangaande het geloof in de daad, en wat het geloof in den staat doet, waar niets van het goede uit den mens binnentreedt in het geloof in de daad: wat is de vergeving der zonden, en vandaar de ogenblikkelijke zaliging anders dan iets van visionaire denking; dat het de vliegende vurige slang in de Kerk is, zie men in DE ENGELLIJKE WIJSHEID AANGAANDE DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID, n. 340: wat is de opvatting aangaande de vrijstelling, de verdienste, de gerechtigheid, de heiligheid vanuit toerekening, anders dan visionair; men zie DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 18. Wat is de Goddelijke werking in de inwendige dingen zonder de medewerking van den mens in de uitwendige dingen zoals uit hem; immers, het inwendige van het uitwendige scheiden, zodat er geen verbinding is, is louter visionair; men zie beneden n. 606. Een zodanig visionaire is het van de naastenliefde gescheiden geloof; de naastenliefde in de werken is immers het samenhoudende en het firmament des geloofs, zij is de grond en de aarde ervan, voorts het wezen en het leven; in één woord, het geloof vanuit de naastenliefde is de mens; het geloof zonder de naastenliefde echter is een spook, en het is een denkbeeldig redewezen, eender aan een zeepbel die door de lucht vliegt. Maar misschien zal iemand zeggen: Indien gij het verstand van het geloof verwijderd, zult gij de visionaire dingen niet zien; doch laat men weten, dat hij die het verstand van het geloof kan verwijderen, ook aan elke godsdienstigheid duizend visionaire dingen kan opdringen, zoals gedaan is sinds eeuwen her door de Rooms Katholieken.

452. *En uit hun monden ging uit vuur en rook en zwavel, betekent dat in hun denkingen en gesprekken, innerlijk beschouwd, niet iets anders is, en vanuit dezelve niet iets anders voortgaat, dan de liefde van zich en van de wereld, zijnde het eigene des wils, de trots van het eigen inzicht, zijnde het eigene des verstande, en de begerigheid van het boze en het valse, zijnde het gemeenschappelijk eigene, voortvloeiende vanuit die twee.* Vanuit hun monden is vanuit de denkingen en gesprekken; met het vuur wordt de liefde van zich en van de wereld aangeduid, welke liefde het eigene van des mensen wil is, n. 450, 468, 494; met den rook wordt de trots van het eigen inzicht aangeduid, zijnde het eigene van het verstand van hem, uitgaande van de liefde van zich en van de wereld zoals de rook vanuit het vuur, n. 422; en met zwavel wordt de begerigheid van het boze en het valse aangeduid, zijnde het gemeenschappelijk eigene, voortvloeiende vanuit die twee. Maar deze dingen verschijnen niet vanuit hun spreken voor de mensen in de wereld, doch klaarblijkend voor de Engelen in den Hemel; en daarom wordt gezegd, dat zij innerlijk beschouwd zodanig zijn. Het vuur betekent de helse liefde, en de zwavel de begerigheden voortvloeiende vanuit die liefde door den trots van het eigen inzicht, in de volgende plaatsen: “VUUR EN ZWAVEL zal Ik op hem doen regenen”, Ezech. xxxviii: 22. “Jehovah zal op de goddelozen regenen VUUR EN ZWAVEL”, Psalm xi: 6. “Dag der wraak van Jehovah; de beken zullen in pek verkeerd worden, en het stof ervan in ZWAVEL; tot in het eeuwige zal de ROOK ervan opgaan”, Jes. xxxiv: 8, 9, 10. “Op den dag waarop Loth van Sodom uitging, regende het VUUR EN ZWAVEL vanuit den Hemel; even alzo zal het zijn in den dag op welken de Zoon des Mensen onthuld zal worden”, Lukas xvii: 29, 30; Gen. xix: 24. “Wie het Beest en zijn beeld aanbidt, zal gepijnigd worden met VUUR EN ZWAVEL”, Apoc. xiv: 9, 10. “Het Beest, de Pseudoprofeet en de Duivel zijn geworpen in een poel van VUUR EN ZWAVEL”, Apoc. xix: 20; Hfdst. xx: 10; Hfdst. xxi: 8. “Het blazen van Jehovah zal den brandstapel aansteken zoals een rivier van ZWAVEL”, Jes. xxx: 33. “Zwavel, zout, en VERBRANDING de ganse aarde; zij zal niet bezaaid worden, zij zal niet uitspruiten, naar de omkering van Sodom en Gomorra”, Deut. xxix: 23. “Over de woning des goddelozen zal ZWAVEL gestrooid worden”, Job xviii: 15.

453. *Vanwege deze drie werd gedood het derde deel der mensen, vanwege het vuur en vanwege den rook en vanwege de zwavel, uitgaande uit hun monden, betekent dat het tengevolge van die dingen geschiedt dat de mensen der Kerk vergaan.* Dat het derde deel der mensen werd gedood, betekent dat de mensen der Kerk tengevolge van die drie dingen, waarover vlak boven in n. 452 is gehandeld, vergaan; met gedood worden immers wordt geestelijk gedood worden aangeduid, hetgeen is: ten aanzien van de ziel vergaan; en met het derde deel

worden allen aangeduid die in die valse dingen zijn, zoals meermalen boven; wat met het vuur, den rook, en de zwavel, en wat met vanuit hun monden uitgaan wordt aangeduid, zie men vlak boven n. 452. Tengevolge van die valse dingen is het, dat het in de ganse Christelijke Wereld niet wordt geweten, dat het Vuur waarvan hier sprake is, de liefde van zich en van de wereld is, en dat die liefde de duivel is; voorts, dat de rook vanuit dat vuur de trots van het eigen inzicht is, en dat die trots de satan is; alsmede dat de uit dat vuur door dien trots aangestoken zwavel de begerigheden van het boze en het valse zijn; en dat deze begerigheden de bende van den duivel en den satan zijn, waaruit de Hel bestaat; en wanneer men die dingen niet weet, kan men niet weten wat de zonde is; de zonde immers trekt al haar verkwikkelijke en liefelijke vanuit die dingen.

454. *En hun mogendheid was in hun mond, betekent dat zij alleen vermogen door hun betoog hetwelk het geloof bevestigt.* Met de mogendheid in den mond wordt de macht aangeduid in het betoog hetwelk de leer bevestigt; immers, de afgerondheid, de sierlijkheid van het betoog, de voorgewende ijver, de vernuftige bevestiging van het valse, vooral vanuit de schijnbaarheden van het ware in het Woord, het gezag, de toesluiting van het verstand, en eendere dingen meer, doen alles, en niet iets doen de Waarheid, noch het Woord; de Waarheid immers blinkt niet op voor anderen dan voor hen die in de naastenliefde en daaruit in het geloof zijn; en het Woord leert ook niet anderen dan hen.

455. *Want hun staarten waren eender aan de slangen, hebbende hoofden, en met deze beschadigen zij, betekent de oorzaak, dat zij zinlijk zijn en verdraaid, ware dingen sprekende met den mond, maar ze vervalsende vanuit het beginsel dat het hoofd der leer van hun godsdienst uitmaakt, en zo bedriegen zij.* Hier worden eendere dingen aangeduid als eerder aangaande de sprinkhanen, n. 438, 439; maar daar wordt gezegd dat zij staarten hadden eender aan de schorpioenen, hier echter eender aan de slangen, omdat zij die met de sprinkhanen worden beschreven, vanuit het Woord, vanuit de wetenschappen en de geleerdheid spreken en overreden, dezen echter alleen vanuit bewijsvoeringen, welke schijnbaarheden van het ware en begoochelingen zijn; en zij die vanuit die dingen wel afgerond en als het ware wijs spreken, bedriegen weliswaar, maar niet in die mate. Met de Slangen in het Woord worden de zinlijke dingen aangeduid, zijnde de laatsten van des mensen leven, waarover boven n. 424; de oorzaak hiervan is deze, dat alle dieren aandoeningen van den mens betekenen, en daarom verschijnen ook de aandoeningen der Engelen en der Geesten in de geestelijke Wereld uit de verte zoals dieren, en de louter zinlijke

aandoeningen zoals slangen; de oorzaak hiervan is deze, dat de slangen over den grond kruipen, en het stof likken, en de zinlijke dingen de laagste dingen van het verstand en den wil zijn; zij staan immers het dichtst naar de wereld uit, en zij worden gevoed vanuit de objecten en de verkwikkelijke dingen ervan, welke alleen de stoffelijke zinnen des lichaams aandoen. De schadelijke slangen, welke van verscheidene geslachten zijn, betekenen de zinlijke dingen die van de boze aandoeningen afhangen, welke de innerlijke dingen des gemoeds maken bij hen die vanuit de valse dingen van het boze waanzinnig zijn; en de onschadelijke slangen betekenen de zinlijke dingen die van de goede aandoeningen afhangen, welke de innerlijke dingen des gemoeds maken bij hen die wijs zijn vanuit de ware dingen van het goede. De van de boze aandoeningen afhangende zinlijke dingen worden met slangen aangeduid in deze plaatsen: “*Zij zullen het stof lekken zoals de SLANG*”, Micha VII: 17. “*Het stof het brood der SLANG*”, Jes. LXV: 25. “*Tot de SLANG werd gezegd: Op uw buik zult gij wandelen, en stof zult gij eten, al de dagen uws levens*”, Gen. III: 14; zo wordt het zinlijke beschreven, hetwelk, omdat het gemeenschap heeft met de Hel, waar allen zinlijk zijn, de hemelse wijsheid tot helse waanzin verkeert in de geestelijke zaken. “*Verblijd u niet, gij Filistea, want vanuit den wortel der SLANG zal een basilisk uitgaan, welker vrucht de vliegende VURIGE SLANG is*”, Jes. XIV: 29. “*Zij leggen eieren der ASPISLANG; wie van haar eieren eet, sterft, en wanneer iemand het in stukken drukt, berst er een Adder uit*”, Jes. LIX: 5. Omdat de zonen Israëls begeerden terug te keren tot Egypte, werden zij door SLAGEN gebeten, Num. XXI: 1 tot 10; terugkeren tot Egypte betekende van geestelijk zinlijk worden; en daarom wordt gezegd: “*De gehuurden van Egypte hebben zich afgewend; haar stem zal gaan zoals van een SLANG*”, Jerem. XLVI: 21. Omdat Dan de laatste der Stammen was, en vandaar het laatste der Kerk betekende, zijnde het aan de innerlijke dingen onderworpen zinlijke, wordt derhalve van hem aldus gezegd: “*Dan zal een SLANG zijn op den weg, bijtende des paards verzenen, en zijn ruiters zal achterover vallen*”, Gen. XLIX: 17; met des paards verzenen worden de laatsten des verstands aangeduid, zijnde de zinlijke dingen; met bijten wordt aangeduid: dezelve aankleven; met den ruiters wordt de onkunde aangeduid vanwege die dingen waardoor het de ware dingen verdraait; en daarom wordt er gezegd dat zijn ruiters achterover zal vallen. Aangezien de zinlijke mensen bedreven en geslepen zijn zoals de vossen, zegt de Heer derhalve: “*Zij voorzichtig zoals de SLAGEN*”, Matth. X: 16; immers, de zinlijke mens spreekt en redeneert vanuit schijnbaarheden en begoochelingen, en indien hij over de gave van bewijsvoeren beschikt, zo weet hij behendig elk valse te bevestigen,

en eveneens het ketterse aangaande het geloof-alleen, en nochtans is hij stomp van blik in het zien van het ware, zodat nauwelijks iemand stompzinniger is. **456.** *En de overige mensen, die niet gedood zijn in deze plagen, betekent degenen in de Kerk der Hervormden, die niet dermate geestelijk dood zijn tengevolge van de visionaire redeneringen, en vanuit de liefde van zich, den trots van het eigen inzicht, en vanuit de begerigheden daaruit, zoals de vorigen, en nochtans het geloof-alleen tot het hoofd van hun godsdienst hebben gemaakt.* Onder de overige mensen worden degenen verstaan die niet zodanig zijn, maar nochtans het geloof-alleen tot het hoofd van hun godsdienst maken; met “die niet gedood zijn” worden degenen aangeduid, die niet dermate geestelijk dood zijn; onder de plagen waarin zij niet gedood zijn, wordt de liefde van zich, de trots van het eigen inzicht, en de begerigheden van het boze en het valse vanuit die verstaan, welke drie worden aangeduid met het vuur, den rook, en de zwavel, waarover boven n. 452, 453; dat de plagen zulke dingen betekenen, zal men beneden zien: maar eerst zal over dezen iets gezegd worden:

“Het werd eveneens gegeven, dezen te zien, en met hen te spreken; zij vertoeven in de noordelijke Streek naar het westen toe, waar enigen barakken met daken, en enigen barakken zonder daken hebben; hun legersteden zijn van biezen; hun klederen van bokshaar; in het vanuit den Hemel invloeiende licht verschijnt in hun aangezichten een loodkleur, en ook verstarring; de oorzaak hiervan is deze, dat zij niets anders vanuit den Godsdienst weten, dan dat er een God is, dat er drie Personen zijn, dat Christus voor hen het kruis heeft geleden, en dat het het geloof-alleen is waardoor zij worden gezaligd, en bovendien door den eredienst in de Tempels, en door de gebeden op gezette tijden: aan de overige dingen die van den Godsdienst en van deszelfs leer zijn, geven zij in het geheel geen aandacht; immers, de wereldlijke en de lichamelijke dingen, waarmede hun gemoederen volgepropt en overladen zijn, sluiten hun oren voor die dingen toe. Er zijn verscheidenen van de Ouderlingen [*Presbyteres*] onder hen, aan wie ik vroeg: Wat hebt gij gedacht wanneer gij in het Woord laast over de Werken, over de Liefde en de Naastenliefde, over de Vruchten, over de Geboden des levens, over de Boetedoening, in één woord, over de Dingen die Gedaan moeten worden. Zij antwoordden dat zij die dingen weliswaar gelezen en zo gezien hadden, maar nochtans niet gezien, omdat zij het gemoed hadden vastgehouden in het geloof-alleen, en vandaar hadden gemeend dat al die dingen het geloof zijn, en

dat zij niet gedacht hadden, dat zij de uitwerkingen des geloofs zijn. Dat degenen die het geloof-alleen eenmaal hebben omhelsd en hetzelfde tot het al van hun godsdienst hebben gemaakt, een zodanige onkunde en stompzinnigheid hebben, kan nauwelijks worden geloofd, terwijl het toch door veel ondervinding te weten is gegeven”.

Dat met de Plagen de geestelijke plagen worden aangeduid, waardoor de mens naar den geest of de ziel sterft, blijkt uit deze plaatsen: “*Het is wanhopig met uw breuk gesteld, uw PLAGEN is smartelijk; Ik zal u de gezondheid doen opklimmen, van uw PLAGEN u genezen*”, Jerem. XXX: 12, 14, 17. “*Al wie over Babel voorbijgaat, zal over al haar PLAGEN fluiten*”, Jerem. I: 13. “*Op één dag zullen Babylon de PLAGEN komen; dood, en rouw*”, Apoc. XVIII: 8. “*Ik zag zeven Engelen, hebbende de zeven laatste PLAGEN, waarmede de toorn Gods voleindigd moet worden*”, Apoc. XV: 1, 6. “*Wee de zondige natie, het volk van zware ongerechtigheid, van de voetzool af tot het hoofd toe is in hetzelfde geen ongereptheid; Wond, en Litteken, en verse PLAGEN, niet uitgedrukt, niet verbonden, niet met olie verzacht*”, Jes. I: 4, 6. “*Ten dage als Jehovah de breuk Zijns volks zal verbinden, en de wonde zijner PLAGEN genezen*”, Jes. XXX: 26. Behalve elders, zoals in Deut. XXVIII: 59; Jerem. XLIX: 17; Zach. XIV: 12, 15; Lukas VII: 21; Apoc XI: 6; Hfdst. XVI: 21.

457. *Hebben ook niet boete gedaan van de werken hunner handen, betekent dat zij ook niet hun eigen dingen, zijnde de boze dingen van elk geslacht, als zonden hebben geschuwd.* Dat met de werken der handen van den mens worden aangeduid de eigen dingen van den mens, zijnde de boze dingen en de valse dingen daaruit, is omdat met de handen in één samenvatting die dingen worden aangeduid welke uit den mens voortgaan; de krachten immers van zijn gemoed, en daaruit van zijn lichaam, worden bepaald in de handen, en vinden daar hun grens; en daarom wordt met de handen in het Woord de macht aangeduid: vandaar is het, dat met de werken der handen van den mens worden aangeduid zijn eigen dingen, zijnde de boze en de valse dingen van elk geslacht; de eigen dingen van zijn wil zijn de boze dingen, en de eigen dingen van zijn verstand zijn de valse dingen daaruit. Dat van hen, over wie hier wordt gehandeld, gezegd wordt dat zij niet boete hebben gedaan, is, omdat zij die het geloof-alleen tot het al van den godsdienst maken, in zich zeggen; “Wat is er boetedoening nodig, wanneer de zonden door het geloof-alleen worden vergeven, en wij gezaligd worden? Wat dragen onze werken daartoe bij? Ik weet dat ik in zonden ben geboren, en dat ik een zondaar ben; indien ik dit belijd, en bid, dat mijn smetten mij niet aangerekend mogen

worden, is er dan niet boete gedaan? Wat is er meer nodig”? En zo denkt hij niet iets aangaande de zonden, totdat hij niet meer weet dat zij zonden zijn; en daarom wordt hij vanwege het verkwikkelijke en het bekoorlijke aanhoudend vanuit dezelve, in dezelve, en tot dezelve, zoals een schip volgens wind en stroom, gevoerd tot klippen, terwijl zowel kapitein als scheepsvolk slapen. Onder de werken der handen van den mens worden in het Woord in zijn natuurlijke zin verstaan de gesneden beelden, de gegoten beelden, en de afgoden, maar in den geestelijken zin worden daarmede de boze en de valse dingen van elk geslacht aangeduid, zijnde de eigen dingen van den mens; zoals in deze plaatsen: “*Terg Mij niet tot toorn door UWER HANDEN WERK; indien gij Mij tot toorn zult getergd hebben door UWER HANDEN WERK, u ten kwade: Ik zal hun vergelden naar hun WERK, en naar het WERK HUNNER HANDEN*”, Jerem. xxv: 6, 7, 14. “*De zonen Israëls hebben Mij tot toorn getergd door het WERK HUNNER HANDEN*”, Jerem. xxxii: 30; Hfdst. xlv: 8. “*Ik zal gericht tegen hen spreken over al hun boosheid, dat zij zich ingekromd hebben voor DE WERKEN HUNNER HANDEN*”, Jerem. i: 16. “*Te dien dage zullen de ogen schouwen tot den Heilige Israëls, en niet tot de Altaren, het WERK HUNNER HANDEN, en hetgeen HUN VINGEREN GEMAAKT HEBBEN*”, Jes. xvii: 7, 8; Hfdst. xxxi: 7; Hfdst. xxxvii: 19; Jerem. x: 9. Dat het werk der handen van den mens het eigene van hem is, en vandaar het boze en het valse, kan duidelijk vaststaan hieruit, dat het om die oorzaak verboden was het Altaar en den Tempel uit gehouwen stenen te bouwen, en over die stenen het ijzer te bewegen; daarmede immers werd het Werk der handen van den mens aangeduid. “*Indien gij Mij een Altaar van stenen maakt, zo zult gij die niet Gehouwen bouwen, omdat gij, indien gij uw houwijzer daarover beweegt, hetzelfde zult ontwijden*”, Exod. xx: 25. “*Jozua bouwde een Altaar van stenen, waarover hij niet het ijzer bewoog*”, Joz. viii: 30, 31. “*De Tempel van Jeruzalem werd gebouwd uit vollediger steen, en hamer, en bijl, en enige gereedschappen van ijzer, werden niet gehoord als het gebouwd werd*”, i Kon. vi: 7. Alle dingen die uit den Heer zijn, worden ook de Werken Zijner handen genoemd, zijnde Zijn Eigen Dingen, en in zich Goede en Ware Dingen; zoals in deze plaatsen: *DE WERKEN DER HANDEN VAN JEHOVAH zijn Waarheid en Gericht*”, Psalm cxi: 7. “*Jehovah, Uw barmhartigheid is tot in het eeuwige; laat niet varen DE WERKEN UWER HANDEN*”, Psalm cxxxviii: 8. “*Zo zeide Jehovah, de Heilige Israëls, en zijn Formeerder: Vraag tekenen van Mij, over Mijn zonen, over het WERK MIJNER HANDEN gebied Mij*, Jes. xlv: ii. “*Uw volk, allen gerechten, een spruit Mijner planten, het WERK MIJNER HANDEN*”, Jes. lx: 21. “*Jehovah, Gij*

zijt onze Vader, wij zijn leem, en Gij zijn onze Pottenbakker, en wij allen zijn UWER HANDEN WERK”, Jes. LXIV: 8.

458. *Dat zij niet zouden aanbidden de demonische dingen, betekent dat zij zo in de boze dingen van hun begerigheden zijn, en één maken met huns gelijken in de hel.* Met de demonische dingen [*daemonia*] worden de begerigheden van het boze aangeduid, opkomende vanuit de liefde van de wereld; de oorzaak hiervan is deze, dat in de Hel degenen Demonen [*Daemones*] worden genoemd, die in deze begerig heden zijn; en eveneens worden de mensen die in dezelfde begerigheden zijn, demonen na den dood; er is eveneens een verbinding van zulke mensen met hen; ieder mens immers is met geesten verbonden ten aanzien van de aandoeningen, en wel dermate dat zij één maken: waaruit blijkt, dat de demonische dingen aanbidden is: aan die begerigheden offeren vanuit de liefde ervoor. Wie dus het geloof alleen aanroept, zoals het hoofd van zijn godsdienst, of zoals zijn afgod, blijft, omdat hij niet enig boze bij zich, hetwelk hij een zonde moest heten, uitvorst, en het derhalve niet door boetedoening wil verwijderen, in dat boze; en omdat elk boze vanuit begerigheden is samengesmeed, en niets anders is dan een bundeltje begerigheden, zo volgt, dat hij die niet enig boze bij zich uitvorst en dat als zonde tegen God schuwt, hetgeen enig en alleen door de boetedoening geschiedt, na den dood een Demon wordt. Niet iets anders dan zulke begerigheden worden met demonen en demonische dingen [*daemones et daemonia*] aangeduid in de volgende plaatsen: “*Zij offeren aan de DEMONEN; niet aan God*”, Deut. XXXII: 17. “*De zonen Israëls zullen niet langer offeren aan de DEMONEN, die zij nahoereerden*”, Levit. XVII: 7; Psalm CVI: 37. “*De Ziim zullen met de Ijim samentreffen, en de WOUDDEMON zal zijn genoot tegemoet gaan*”, Jes. XXXIV: 14. “*Daar zullen de Ziim zingen, en hun Huizen zullen vervuld worden met Ochim, en daar zullen de Dochters van den nachtuil wonen, en de WOUDDEMONEN zullen daar springen*”, Jes. XIII: 21; met de Ziim, Ijim, Ochim, Dochters van den nachtuil, worden de verschillende Begerigheden aangeduid; de Wouddemonen zijn zodanige begerigheden als van de Priapen en de Satyrs. “*Babylon is het habitakel der DEMONEN geworden, en de bewaarplaats voor allen onreinen geest*”, Apoc. XVIII: 2. De demonen die de Heer uitwierp, waren zulke Begerigheden geweest, toen zij in de wereld leefden, waarover in Matth. VIII: 16, 28; Hfdst. IX: 32, 33; Hfdst. X: 8; Hfdst. XII: 22; Hfdst. XV: 22; Markus I: 32, 33, 34; Lukas IV: 33 tot 37, 41; Hfdst. VIII: 2, 26 tot 40; Hfdst. IX: 1, 37 tot 42, 49; Hfdst. XIII: 32.

459. *En de gouden en zilveren en bronzen en stenen en houten afgoden, betekent dat zij zo in een eredienst zijn vanuit louter valse dingen.* Met de afgoden worden

in het Woord de valse dingen van den eredienst aangeduid, en vandaar wordt met die aanbidden de eredienst vanuit valse dingen aangeduid, en met de gouden, zilveren, bronzen, stenen, en houten afgoden aanbidden, wordt aangeduid de eredienst vanuit valse dingen van elk geslacht, en tezamen genomen, vanuit louter valse dingen; ook beeldden de materies, de vormen, en de klederen der afgoden bij de Ouden de valse dingen van den godsdienst uit, vanuit welke hun eredienst was; de gouden afgoden betekenden de valse dingen aangaande de Goddelijke dingen, de zilveren afgoden de valse dingen aangaande de geestelijke dingen, de bronzen afgoden de valse dingen aangaande de naastenliefde, de stenen afgoden de valse dingen aangaande het geloof, en de houten afgoden de valse dingen aangaande de goede werken: al deze valse dingen hebben zij die niet boete doen, dat is, de boze dingen schuwen als zonden tegen God. Deze dingen worden met de afgoden, welke gesneden en gegoten beelden waren, in den geestelijken zin aangeduid in de volgende plaatsen: *“Een ieder mens is dwaas geworden door de wetenschap, met schaamte aangedaan is iedere GIETER door het GESNEDEN BEELD, omdat zijn GEGOTEN BEELD leugen is, en ook is er geen geest in hen; ijdelheid zijn zij, een werk van dwalingen; ten tijde hunner bezoeking zullen zij vergaan”*, Jerem. x: 14, 15; Hfdst. LI: 17, 18. *“De GESNEDEN BEELDEN zijn een werk van des werkmeesters handen; zij spreken niet, zij zijn tezamen zot en dwaas, een onderwijs der ijdelheden is het HOUT, een werk der wijzen gans en al”*, Jerem. x: 3, 4, 5, 8, 9, 10. *“Wat baat het GESNEDEN BEELD, omdat zijn vervaardiger het gesneden heeft, en de leraar der leugen, omdat de vervaardiger der leugen daarop vertrouwd heeft; de geest is niet in het midden van hetzelfde”*, Habak. II: 18, 19, 20. *“Te dien dage zal de mens zijn ZILVEREN AFGODEN, EN ZIJN GOUDEN AFGODEN, die zij voor zich gemaakt hadden om zich ervoor in te krommen, wegwerpen voor de mollen en de vleermuizen”*, Jes. II: 18, 20. *“Zij hebben zich een GEGOTEN BEELD gemaakt uit hun zilver, in hun inzicht AFGODEN, werk van kunstenaars gans en al”*, Hos. XIII: 2. *“Ik zal reine wateren op u sprengen, opdat gij gereinigd wordt van al uw onreinheden, en van al uw AFGODEN”*, Ezech. XXXVI: 25; de reine wateren zijn de ware dingen, de afgoden zijn de valse dingen van den eredienst. *“Onrein zult gij oordelen het deksel der GESNEDEN BEELDEN VAN UW ZILVER, en het overtreksel van het GEGOTEN BEELD VAN UW GOUD; gij zult ze verstrooien zoals een maanstondig kleeid; drek zult gij het noemen”*, Jes. XXX: 22. Ook wordt niet iets anders dan de valse dingen van godsdienst, en van den eredienst daaruit aangeduid met de GODEN VAN GOUD, ZILVER, BRONS, IJZER, HOUT, EN STEEN, welke de koning van Babel, Belthschazar loofde (vereerde), toen hij met zijn rijksgroten,

echtgenoten, en bijwijken, wijn dronk uit de vaten van goud en zilver van den Hierosolymitaansen Tempel, ter oorzaak waarvan de koning werd uitgedreven van den mens, en werd zoals een beest, Dan. v: 1 tot 5, en vervolgd; behalve in vele andere plaatsen, zoals in Jes. x: 10, 11; Hfdst. XXI: 9; Hfdst. XXXI: 7; Hfdst. XL: 19, 20; Hfdst. XLI: 29; Hfdst. XLII: 17; Hfdst. XLVIII: 5; Jerem. VIII: 19; Hfdst. L: 38, 39; Ezech. VI: 4, 5; Hfdst. XIV: 3, 4, 5, 6; Micha 1: 7; Hfdst. v: 12; Psalm XCV: 4, 5; Psalm CXXXV: 15, 16; Levit. XXVI: 30. Met de Afgoden worden eigenlijk de valse dingen van den eredienst vanuit het eigen inzicht aangeduid; hoe de mens die verzint, en ze daarna aanpast, zodat zij als ware dingen verschijnen, wordt ten volle beschreven bij Jesaja, Hfdst. XLIV: 9 tot 20.

460. *Die noch kunnen zien, noch horen, noch wandelen, betekent waarin niets van het geestelijk en waarlijk redelijk leven is.* Dat deze dingen gezegd worden, is omdat de afgodendienaar gelooft, dat hun afgoden zien en horen; zij maken die immers tot goden: doch nochtans worden niet deze dingen onder die woorden verstaan, maar er wordt verstaan, dat in de valse dingen van den eredienst niets van het geestelijk, noch van het waarlijk redelijk leven is; met zien en horen wordt immers aangeduid verstaan en doorvatten, n. 7, 25, 87; en met wandelen wordt aangeduid leven, n. 167; vandaar wordt met die drie het geestelijk en waarlijk redelijk leven aangeduid: deze dingen worden aangeduid, omdat met de afgoden de valse dingen van den eredienst worden aangeduid, en in deze niets van het geestelijk en redelijk leven is. Dat de afgoden niet zien, horen en wandelen, is te klaarblijkend om het hier te zeggen, indien daarin niet iets gelegen was dat wordt aangeduid. Eendere dingen worden over de afgoden ook elders in het Woord gezegd, zoals in deze plaatsen: “*Zij leren niet kennen, noch verstaan zij, en hun ogen zien niet, hun harten leren niet kennen, zij hebben geen wetenschap en inzicht*”, Jes. XLIV: 9, 18, 19. “*Zij spreken niet, noch wandelen zij*”, Jerem. x: 3 tot 10. “*Zij hebben een mond, maar spreken niet, zij hebben ogen, maar zien niet*”, Psalm CXV: 5; Psalm CXXXV: 15, 16; waarmede eendere dingen worden aangeduid, omdat met de afgoden de valse dingen van eredienst worden aangeduid, en in de valse dingen niets van leven is dat het leven is.

461. *En zij hebben niet boete gedaan van hun doodslagen, noch van hun bezweringen, noch van hun hoererijen, noch van hun dieverijen, betekent dat het ketterse aangaande het geloof-alleen over de harten brengt stompzinnigheid, een verzinnen van uitvluchten, en hardheid, zodat zij niet iets denken aangaande de geboden van den Decaloog, zelfs niet aangaande enige zonde, dat zij geschuwd moet worden, omdat zij met den duivel en tegen God is.* Wat doodslagen, hoererijen

en dieverijen in elken zin betekenen, zie men in de LEER DES LEVENS VOOR NOVA HIJEROSOLYMA VANUIT DE GEBODEN VAN DEN DECALOOG, waar het getoond is; en daarom is het niet nodig, het hier te ontvouwen: wat echter de Bezwingen betekenen, zal in het volgende Artikel worden gezegd. Dat het geloof-alleen stompzinnigheid, een verzinnen van uitvluchten, en hardheid brengt over de harten van hen die in de Kerken der Hervormden zijn, is omdat het Goede des levens niet de Godsdienst is daar waar het geloof-alleen is; en indien niet het goede des levens de godsdienst is, dan is de tweede Tafel van den Decaloog, zijnde de Tafel der boetedoening, zoals een afgewiste tafel [*Tabula rasa*], waarop niet enig schrift verschijnt: dat de tweede Tafel van den Decaloog de Tafel der boetedoening is, is duidelijk, aangezien daarin niet wordt gezegd dat men de goede werken moet doen, maar dat men de boze dingen niet moet doen, zoals: Gij zult niet doden, niet hoereren, niet stelen, niet vals getuigen, niet de dingen begeren die van den naaste zijn; en indien deze dingen niet van den Godsdienst zijn, zo geschiedt dit: *En zij hebben niet boete gedaan van hun doodslagen, noch van hun bezwingen, noch van hun hoererijen, noch van hun dieverijen.* Dat het goede des levens niet de godsdienst is daar waar het geloof-alleen is, zal in hetgeen volgt helder worden gezien.

462. Aangezien men heden ten dage niet weet wat onder BEZWINGEN wordt verstaan, zal het in het kort worden gezegd. Van de vlak boven vermelde Bezwingen wordt gesproken in de plaats van het Achtste gebod in den Decaloog: *gij zult niet vals getuigen*, want de drie overige, zijnde de Doodslagen, de Hoererijen, en de Dieverijen, zijn daar genoemd: Met *Vals getuigen* wordt in den natuurlijken zin aangeduid als een valse getuige optreden, liegen en lasteren; en in den geestelijken zin bevestigen en overreden dat het valse het ware, en dat het boze het goede is; waaruit blijkt dat met Bezwingen wordt aangeduid: het valse overreden, en zo het ware vernietigen. De Bezwingen waren bij de Ouden in gebruik, en zij geschieden op drie wijzen; TEN EERSTE, dat zij het gehoor en zo het gemoed van een ander onafgebroken in hun woorden en gezegden vasthielden, zonder daaraan enige ontspanning te geven, en door dan tevens de denking verbonden met de aandoening aan te blazen en in te blazen door middel van een ademtocht in den klank van het spreken, tengevolge waarvan de hoorder niet iets vanuit zich kon denken; aldus goten de vervalsers hun valse dingen met geweld in. TEN TWEDE, dat zij het overredende ingoten, hetgeen gedaan werd door het gemoed af te houden van al wat strijdig was, en het gemoed strak te vestigen op de voorstelling alleen van de dingen die men zeide; vandaar verdreef de

geestelijke sfeer des gemoeds van hem de geestelijke sfeer des gemoeds van den ander, en verstikte het; dit was een geestelijke betovering, waarvan de magiërs zich oudtijds bedienden, en het werd genoemd het verstand boeien en vastbinden: dit geslacht van Bezwingen was er een van den geest en van de denking alleen, het eerstgenoemde echter was er ook een van den mond, of van het spreken. TEN DERDE, dat de hoorder zijn gemoed zo strak in zijn eigen mening hield, dat hij bijna zijn oren toesloot om niet iets van den spreker te horen, hetgeen gedaan werd door den adem van den mond in te houden, en somtijds door een stil prevelen, en zo door een aanhoudende ontkenning van de uitspraak van zijn tegenstander: dit geslacht van Bezwingen was er een van hen die de anderen aanhoren; de twee eerstgenoemde echter van hen die tot de anderen spreken. Deze drie geslachten van Bezwingen waren bij de Ouden, en zijn er nog bij de helse geesten; bij de mensen in de Wereld echter is slechts het Derde geslacht over bij degenen die de valse dingen van den godsdienst vanuit den trots van het eigen inzicht bij zich bevestigd hebben; dezen immers, wanneer zij tegengestelde dingen horen, laten zij die niet nader in hun denking toe dan tot de aanraking, en dan zenden zij vanuit den innerlijken boezem van hun gemoed iets als een vuur uit, hetwelk die dingen verteert, waarvan de ander niet wat ook weet, dan alleen door hetgeen hij meent te mogen opmaken uit het aangezicht en den toon bij het antwoord, indien de bezweerder dat vuur, dat is, den toorn van zijn trots, niet met veinzing bedwingt. Deze Bezwinging bewerkt heden ten dage, dat de ware dingen niet worden aanvaard, en bij velen, dat zij niet worden verstaan. Dat er in de Oude tijden tal van magische kunsten zijn geweest, en daaronder de Bezwingen, blijkt bij Mozes: *“Wanneer gij gekomen zult zijn in het land, zo zult gij niet leren te doen naar de gruwelen van die natiën; onder u zal niet gevonden worden die zijn zoon of zijn dochter door het vuur doet doorgaan, een Tovenaar door toverijen, een Voorspeller en een Guichelaar, en een Giftmenger, en een BEZWEERDER VAN BEZWINGEN, en een Ondervrager van de python, en een Achtgever op vogelgeschrei, en een Uitvrager van doden; want al die dingen zijn Jehovah een gruwel”*, Deut. XVIII: 9, 10, 11. De overreding van het valse, en zo de vernietiging van het ware worden met Bezwingen aangeduid in deze plaatsen: *“Uw wijsheid en uw wetenschap heeft u verleid; deswege zal het boze over u komen; houd stand in uw BEZWINGEN, en in de veelheid uwer toverijen”*, Jes. XLVII: 10, 11, 12. *“Vanwege de BEZWINGING van Babylon zijn alle natiën verleid geweest”*, Apoc. XVIII: 23. *Buiten zullen staan de Honden, de BEZWEEDERS, de Hoereerders, de Doodslagers*, Apoc. XXII: 15. *“Jehoram zeide tot Jehu: Is het vrede? Hij zeide: Tot aan de hoererijen van Isabel*

de moeder, en haar vele BEZWERINGEN, II Kon. IX: 22; met haar hoererijen worden de vervalsingen aangeduid, n. 134; en met haar bezwingen de vernietigingen van het ware door de overredingen van het valse. Dat omgekeerd de Bezwinging aanduidt de verwerping van het valse door de ware dingen, welke ook geschiedde door stil te denken en te prevelen vanuit den ijver van het ware tegen het valse, blijkt uit deze plaatsen: “*Jehovah zal vanuit Zion verwijderen den sterke, den krijgsman, den raadsman, den geleerde in PREVELING, den ervaren in BEZWERING, Jes. III: 1, 2, 3. “Hun venijn is als het venijn van de dove aspisslang; zij stopt haar oor toe, opdat zij niet hore de stem der PREVELAARS, des wijzen BEZWEERDER VAN BEZWERINGEN”, Psalm LVIII: 5, 6. “Ziet, Ik zend onder ulieden basiliskische slangen tegen dewelke geen BEZWERING is”, Jerem. VIII: 17. “In benauwdheid hebben zij U gezocht, zij hebben geroepen in PREVELING, Jes. XXVI: 16.*

* * *

463. Hieraan zal ik deze GEDENKWAARDIGHEID toevoegen. Ik zag heen naar de Zeekust in de Geestelijke Wereld, en ik zag daar een prachtige Haven; ik naderde en wierp een blik daarin, en zie, daar waren schepen, grote en kleine, en daarin allerlei koopwaren, en op de roeibanken knapen en meisjes, die ze uitdeelden aan hen die ze wilden; en zij zeiden: Wij zijn in afwachting om onze mooie Schildpadden ⁵⁾ te zien, die weldra uit de zee tot ons zullen opduiken. En zie, ik zag Schildpadden, grote en kleine, op welker schalen en schubben schildpadjongen zaten, die naar de eilanden rondom keken. De vader-Schildpadden hadden twee Hoofden, het ene groot, omgeven met een schaal eender aan de schaal van hun lichaam, weswege zij roodachtig glinsterden; en het andere klein, zodanig als schildpadden hebben, hetwelk zij terugtrokken in de voorste delen van het lichaam, en eveneens op onzichtbare wijze in het grotere Hoofd binnenstaken; maar ik hield de ogen gevestigd op het grote roodachtig glinsterende Hoofd, en ik zag, dat dit het aangezicht zoals een mens had, en sprak met de knapen en de meisjes op de roeibanken, en hun handen likte; en toen aaiden de knapen en de meisjes ze, en gaven ze eten en lekkernijen, en ook kostbaarheden, zoals zijdestof voor klederen, citrushiout voor tafels, purper voor versieringen, en scharlaken voor blanketten. Na deze dingen gezien te hebben, verlangde ik te weten wat die dingen uitbeeldden, omdat het mij bekend was dat alle

5 In den Latijnsen tekst staat: “*Testudines, (Skölpadda)*”.

dingen die in de Wereld der geesten verschijnen, overeenstemmingen zijn, en een of ander geestelijke uitbeelden, dat vanuit den Hemel nederzinkt; en toen spraken zij met mij vanuit den Hemel, en zeiden: Het is uzelf bekend wat een Haven uitbeeldt, voorts wat schepen; en wat de knapen en meisjes op de roeibanken; maar gij weet niet wat de Schildpadden uitbeelden. En zij zeiden: De Schildpadden beelden uit diegenen vanuit de Geestelijkheid daar die het geloof geheel en al van de naastenliefde en haar goede werken scheiden, bij zich bevestigende dat er volstrekt geen verbinding is, maar dat de Heilige Geest door het geloof in God den Vader terwille van de verdienste van den Zoon, bij den mens binnentreedt, en diens innerlijke dingen zuivert tot aan zijn eigen wil toe, waaruit zij als het ware een ovaal vlak maken; en dat de werking van den Heiligen Geest, wanneer die tot dat vlak nadert, zich aan de linkerkzijde ervan rondom hetzelfde heenbuigt, en hetzelfde in het geheel niet aanraakt; en dat aldus het innerlijk of hoger deel van des mensen inborst voor God is, en dat het uiterlijk of lager deel voor den mens is, en dat zo voor God niet iets verschijnt van hetgeen de mens doet, noch het goede, noch het boze; het goede niet omdat dit op de verdienste is gericht, en het boze niet omdat dit het boze is; aangezien de mens, indien zij vóór God verschenen, vanwege het ene en het andere zou vergaan; en dat het den mens, omdat het zo is, geoorloofd is, om al wat hem maar belijft, te willen, te denken, te spreken, en te doen, als hij zich slechts in acht neemt terwille van de wereld. Ik vroeg, of zij ook beweren dat het geoorloofd is van God te denken dat Hij niet alomtegenwoordig en alwetend is. Zij zeiden vanuit den Hemel dat het eveneens aan hen is geoorloofd, omdat God bij degene die eenmaal gezuiverd en zo rechtvaardig gemaakt is, niet ziet op iets van diens denking en wil, en dat de mens nochtans in den innerlijken boezem of in het hogere gebied van zijn gemoed of inborst het geloof vasthoudt dat hij in de daad ervan had ontvangen; en dat die daad somtijds kan terugkomen, zonder dat de mens het weet: dit zijn de dingen die het KLEINE HOOFD uitbeeldt, hetwelk zij in de voorste delen van het lichaam binnentrekken, en verstoppen, en eveneens in het grote Hoofd binnensteken, wanneer zij met de Leken spreken; want vanuit het kleine hoofd spreken zij niet met hen, maar vanuit het grote, hetwelk van voren verschijnt zoals van een menselijk aangezicht voorzien; en zij spreken met hen vanuit het Woord, over de liefde, over de naastenliefde, over de goede werken, over de geboden van den Decaloog, over de boetedoening, en zij nemen uit het Woord bijna alle dingen die daar dienaangaande staan; maar dan steken zij het kleine Hoofd in het grote, vanuit hetwelk zij van binnen bij zichzelf verstaan, dat al die dingen niet gedaan moeten worden

terwille van God, den Hemel, en het Heil, maar slechts terwille van het openbaar en het persoonlijk welzijn; omdat zij echter over die dingen vanuit het Woord, vooral over het Evangelie, de Werking van den Heiligen Geest, en de Zaliging, aantrekkelijk en sierlijk spreken, verschijnen zij derhalve voor de hoorders zoals schone mensen, en zoals wijzen meer dan de overigen op het ganse wereldrond; en daarom hebt gij ook gezien dat aan hen door de knapen en de meisjes zittende op de roeibanken der schepen, lekkernijen en kostbaarheden werden gegeven. Dezen zijn het dus, die gij als Schildpadden zaagt uitgebeeld. In uw Wereld worden zij slechts weinig van de anderen onderkend, alleen daaraan, dat zij zich voor wijzer houden dan allen, en om de anderen lachen, vooral om hun genoten, van wie zij zeggen dat die niet zo wijs zijn als zij, en die zij verachten; zij dragen een zeker zegel met zich in hun kleet, waardoor zij zich van de anderen laten onderkennen. Degene die met mij sprak, zeide: Ik zal u niet zeggen wat hun gevoelen is aangaande de overige dingen des geloofs, zoals wat aangaande de Uitverkiezing, aangaande de Vrije Keuze, aangaande den Doop, aangaande het Gewijde Avondmaal, zijnde zulke dingen die zij niet ruchtbaar maken, maar wij in den Hemel weten ze. Omdat zij echter zodanig zijn in de Wereld, en het na den dood niemand is geoorloofd om anders te spreken dan hij denkt, worden zij derhalve, omdat zij dan niet anders kunnen dan vanuit de waanzinnige dingen van hun denkingen spreken, als waanzinnigen aangemerkt, en uit de Gezelschappen geworpen, en ten slotte nedergelaten in den put des afgronds, en worden zij lichamelijke geesten, en verschijnen zij zoals mummies; er is immers eelt over de innerlijke dingen van hun gemoed gebracht, omdat zij er in de Wereld ook een tussenschot voor hebben gezet. Het helse gezelschap uit hen grenst aan het helse gezelschap uit de Machiavellisten, en zij komen somtijds van het ene in het andere binnen, en zij noemen elkander bentgenoten, maar zij gaan eruit weg, omdat er een uiteenlopend verschil is uit hoofde hiervan dat er enig godsdienstige aangaande het geloof met de daad bij hen geweest is, maar niet enig godsdienstige bij de Machiavellisten.

Nadat ik hen uit de Gezelschappen geworpen zag, en verzameld om nedergeworpen te worden, verscheen er een Schip in de lucht met zeven zeilen, vliegende, en in dat schip scheepskapiteins en matrozen, bekleed met een purperen kleet, hebbende op hun hoeden prachtige lauwerkransen, en uitroepende: Zie hier ons in den Hemel; wij zijn gepurperde Doctoren, en boven allen gelauwerd, omdat wij de Hoofden der wijzen vanuit de gehele Geestelijkheid in Europa zijn! Ik was erover verwonderd wat dit was; en het werd mij gezegd, dat het de beelden waren van den trots, en de ingebeelde

denkingen, welke fantasieën worden genoemd, vanuit hen die tevoren als Schildpadden waren gezien, en nu als waanzinnigen uit de Gezelschappen waren geworpen, en tot één verzameld waren, en tezamen stonden op één plaats: en toen verlangde ik met hen te spreken, en trad toe op de plaats waar zij stonden; en ik groette hen, en ik zeide: Zijt gij het, die de Inwendige dingen der mensen hebt gescheiden van hun Uitwendige dingen, en de werking van den Heiligen Geest als zijnde in het geloof gescheiden van Zijn samenwerking met den mens, als zijnde buiten het geloof, en zo God hebt gescheiden van den mens? Hebt gij aldus niet slechts de naastenliefde zelf en haar werken van het geloof verwijderd, zoals vele andere geleerden uit de Geestelijkheid, maar ook het geloof zelf ten aanzien van de openbaring ervan vóór God, verwijderd van den mens? Maar, ik bid u, wilt gij dat ik met u over deze zaak spreek vanuit de rede, dan wel vanuit de Gewijde Schrift? Zij zeiden: Spreek eerst vanuit de rede. En ik sprak, zeggende: Hoe kan het Inwendige en het Uitwendige bij den mens gescheiden worden; wie ziet niet vanuit de gemene doorvatting, of kan het zien, dat alle Innerlijke dingen van den mens zich uitstrekken naar en zich voortzetten in de Uiterlijke dingen, en tot in de Uiterste dingen van hem toe, opdat zij hun uitwerkingen uitwerken, en hun werken werken; zijn de Inwendige dingen er niet terwille van de Uitwendige, om daarin stil te houden, en daarin te blijven staan, en zo te bestaan, nauwelijks anders dan zoals een zuil op haar voetstuk? Gij kunt zien, dat de Uiterste dingen, indien er geen voortzetting en zo verbinding was, zouden worden opgelost, en zouden uiteenvloeien zoals zeepbellen in de lucht; wie kan het ontkennen dat de innerlijke werkingen Gods bij de mensen er myriaden van myriaden zijn, aangaande welke de mens niets weet; en wat zou het baten ze te weten, als hij slechts de Uiterste dingen weet, in welke hij met zijn denking en wil met God tezamen is; maar dit zal met een Voorbeeld worden toegelicht: Kent de mens de innerlijke werkingen van zijn Spraak, zoals hoe de Long de lucht aantrekt, en daarmee de blaasjes, de luchtpijptakken, en de lobben vult; hoe zij die lucht uitlaat in de Luchtpijp, en haar daar in klank verkeert; hoe die klank in de stemspleet met behulp van het strottenhoofd wordt gemodificeerd, en hoe de tong daarna dien klank articuleert, en de lippen de articulatie vervolledigen, opdat hij tot spraak worde; zijn al die innerlijke werkingen, waarvan de mens niets weet, er niet ter wille van het Uiterste, opdat de mens kan spreken? Verwijder of scheid een van die inwendige dingen van zijn continue met de uiterste dingen, zou dan de mens kunnen spreken méér dan een stronk? Diene nog een voorbeeld: De twee Handen zijn de laatsten van den mens; zijn er niet Innerlijke dingen welke zich daarheen voortzetten,

uit het Hoofd door den Nek, voorts door de Borst, de Schouderbladen, de Armen, en de Voorarmen; en zijn er niet talloze Spierweefsels, talloze phalanxen van beweegvezels, talloze bundels van zenuwen en bloedvaten, en tal van beender- en scharniergewrichten met hun vliezen en banden; weet de mens iets dienaangaande? En toch werken zijn handen vanuit al die dingen; stel dat die Innerlijke dingen zich nabij de pols naar links toe afbogen, en de hand niet binnengingen; zou de hand dan niet van den voorarm afvallen, en zoals een afgescheurd onbezielde iets wegrotten? Ja, zelfs zou het, indien gij het wilt geloven, daarmede gesteld zijn zoals met het lichaam, indien de mens onthalsd was: geheel eender zou het gesteld zijn met den wil en de denking van den mens, indien de Goddelijke Werking zou stilhouden vóór die, en niet binnenvloeien in die; deze dingen zijn volgens de rede. Nu zijn, indien gij het wilt horen, dezelfde dingen ook volgens de Gewijde Schrift; zegt de Heer niet: *Blijft in Mij, en Ik in u; Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken; wie in mij blijft, en Ik in hem, deze draagt veel vrucht; omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen*, Joh. xv: 4, 5; zijn niet de vruchten de goede werken, welke de Heer doet door den mens, en welke de mens doet zoals uit zich? Zegt de Heer niet ook *dat Hij aan de deur staat en klopt, en dat Hij tot hem die opent, binnentreedt, en met hem avondmaalt, en deze met Hem*, Apoc. III: 20. Geeft de Heer niet *min's en talenten, opdat de mens daarmede handel drive en winst make, en dat Hij hem naar gelang hij winst maakt, het eeuwige leven geeft*, Matth. xxv: 14 tot 34, Lukas xix: 13 tot 26. Voorts *dat Hij een ieder zijn loon geeft volgens den arbeid in Zijn Wijngaard*, Matth. xx: 1 tot 17. Maar dit zijn weinig dingen; er kunnen Bladzijden gevuld worden met plaatsen vanuit het Woord dienaangaande, dat de mens vruchten zal werken zoals een boom, de geboden zal houden, God en den naaste zal liefhebben, en meerdere dingen; maar ik weet, dat uw eigen inzicht met die dingen welke vanuit het Woord zijn, niet iets zodanigs kan gemeen hebben hoedanig het in zichzelf is; en alhoewel gij deze dingen spreekt, verdraaien uw ideeën ze nochtans; en gij kunt niet anders, omdat gij alle dingen Gods verwijderd van den mens ten aanzien van de vergemeenschatting en de verbinding daaruit; wat blijft er dan anders over dan ook alle dingen van den eredienst te verwijderen van hem? Daarna verschenen zij mij in het licht des Hemels, hetwelk opendekt en openbaart hoedanig een ieder is, en toen verschenen zij niet zoals eerder in een Schip in de lucht als het ware in den Hemel, en ook niet in dat Schip gepurperd ten aanzien van de klederen, en gelauwerd ten aanzien van het hoofd, maar op een zandige plaats, en in klederen uit lompen, en gegord als het ware met vissersnetten om de lendenen, door welke hun naaktheden

verschenen; en toen werden zij neergelaten in een Gezelschap dat aan de Machiavellisten grensde, waarover boven is gehandeld.

De Apocalyps

Tiende Hoofdstuk

1. En ik zag een anderen sterken Engel nederdalen vanuit den Hemel, omgeven met een wolk, en een regenboog boven het hoofd, en het aangezicht van Hem zoals de Zon, en de voeten van Hem zoals kolommen van vuur.
2. En hij had in zijn hand een boekje geopend; en hij zette zijn rechtervoet op de zee, en den linker op de aarde.
3. En hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult; en toen hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen.
4. En toen de zeven donderslagen hun stemmen gesproken hadden, zou ik gaan schrijven, en ik hoorde een stem vanuit den Hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen gesproken hebben, en schrijf die niet.
5. En de Engel dien ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot den Hemel.
6. En hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, Die geschapen heeft den Hemel en de dingen die daarin zijn, en de Aarde en de dingen die daarin zijn, en de Zee en de dingen die daarin zijn, dat er geen tijd meer zal zijn.
7. Maar in de dagen der stem des zevenden Engels, wanneer hij zal gaan bazuinen, en het mysterie Gods zal voleindigd worden, zoals Hij geboodschapt heeft Zijn dienstknechten, den Profeten.
8. En de stem die ik gehoord had vanuit den Hemel, was wederom sprekende met mij, en zeggende: Ga henen, neem het boekje geopend in de hand des Engels staande op de zee en op de aarde.
9. En ik ging heen tot den Engel, zeggende tot hem: Geef mij het boekje. En hij zeide tot mij: Neem en verslind het, en het zal bitter maken uw buik, maar in uw mond zal het zijn zoet zoals honing.
10. En ik nam het boekje vanuit de hand des Engels, en ik verslond het, en het was in mijn mond als honing zo zoet; en als ik het verslonden had, werd mijn buik bitter gemaakt.
11. En hij zeide tot mij: Gij moet wederom profeteren over volken en natiën en tongen en vele koningen.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK. Er wordt nog verder gehandeld over het onderzoek en de openbaring van hen die in de Kerken der Hervormden zijn, hier wat zij geloven aangaande den Heer, dat Hij is de God des Hemels en der Aarde, zoals Hijzelf heeft geleerd, Matth. xxviii: 18, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is: en dat dit daar niet is aanvaard, en dat het bezwaarlijk aanvaard kan worden, zolang het dogma aangaande de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen in de harten zetelt.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. En ik zag een anderen sterken Engel nederdalen vanuit den Hemel, *betekent* den Heer in de Goddelijke Majesteit en Macht: omgeven met een wolk, en een regenboog boven het hoofd, *betekent* Zijn Goddelijk Natuurlijke en Goddelijk Geestelijke: en het aangezicht van Hem zoals de zon, *betekent* de Goddelijke Liefde en tegelijk de Goddelijke Wijsheid: en de voeten van Hem zoals kolommen van vuur, *betekent* het Goddelijk Natuurlijke des Heren ten aanzien van de Goddelijke Liefde, hetwelk alle dingen ondersteunt: en hij had in zijn hand een boekje geopend, *betekent* het Woord ten aanzien van datgene der leer daar, dat de Heer is de God des Hemels en der Aarde, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is: en hij zette den rechervoet op de zee, en den linker op de aarde, *betekent* dat de Heer de algehele Kerk onder Zijn Toezicht en Heerschappij heeft: en hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult, *betekent* de zware weeklacht dat Hem de Kerk is afgenomen: en toen hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen, *betekent* dat de Heer door den algehelen Hemel ontdekte wat in het boekje stond: en toen de zeven donderslagen hun stemmen gesproken hadden, zou ik gaan schrijven, en ik hoorde een stem vanuit den Hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen gesproken hebben, en schrijf die niet, *betekent* dat die dingen weliswaar geopenbaard worden, maar dat zij niet worden opgenomen dan nadat zij die onder den draak, het beest, en den pseudoprofeet worden verstaan, uit de Wereld der geesten geworpen zijn, omdat er gevaar zou dreigen indien zij eerder werden opgenomen: en de Engel dien ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot den Hemel, en hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, *betekent* de verzekering en de betuiging des Heren bij Zichzelf: en Die geschapen heeft den Hemel en de dingen die daarin zijn, en de Aarde en de dingen die daarin zijn, en de Zee en de dingen die daarin zijn, *betekent* Die levend maakt allen die in den Hemel en die in de Kerk zijn, en alle en de

afzonderlijke dingen bij hen: dat er geen tijd meer zal zijn, *betekent*, dat er niet enige staat der Kerk of enige Kerk is, tenzij één God wordt erkend, en dat de Heer die God is: maar in de dagen der stem des zevenden Engels, wanneer hij zal gaan bazuinen, *betekent* het eindonderzoek en de eindopenbaring van den staat der Kerk, dat zij zal vergaan indien niet een Nieuwe uit den Heer wordt geïnstalureerd: en het mysterie Gods zal voleindigd worden, zoals Hij geboodschapt heeft Zijn dienstknechten, den Profeten, *betekent* dat dan zal verschijnen wat in het Woord van het ene en het andere Testament is voorzgd en tot nu toe verborgen gehouden, dat na het Laatste Gericht over hen die de Kerk verwoest hebben, het Koninkrijk des Heren zal komen: en de stem die ik gehoord had vanuit den Hemel, was wederom sprekende met mij, zeggende: Neem het boekje geopend in de hand des Engels staande op de zee en op de aarde, *betekent* het bevel vanuit den Hemel dat zij die leer zouden putten, maar dat het zou worden geopenbaard door Johannes hoe zij in de Kerk zou worden opgenomen, voordat zij die onder den draak, het beest, en den pseudoprofeet worden verstaan, verwijderd zijn: en ik ging heen tot den Engel, zeggende tot hem: Geef mij het boekje, *betekent* de beweging van den animus bij verscheidenen om de leer op te nemen; en hij zeide tot mij: Neem en verslind het, en het zal bitter maken uw buik, maar in uw mond zal het zijn zoet zoals honing, *betekent* dat de opneming vanuit de erkenning dat de Heer de Heiland en Verlosser is, aangenaam en liefelijk is, doch dat de erkenning dat Hij Alleen de God des Hemels en der Aarde is, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, onaangenaam en lastig is vanwege de vervalsingen: en ik nam het boekje vanuit de hand des Engels, en ik verslond het, en het was in mijn mond als honing zoet; en als ik het verslonden had, werd mijn buik bitter gemaakt, *betekent* dat het aldus is geschied, en het zo werd geopenbaard: en hij zeide tot mij: Gij moet wederom profeteren over volken en natiën en tongen en vele koningen, *betekent* dat er, omdat het zo is, nog verder geleerd moet worden hoedanig degenen zijn die in het geloof-alleen zijn.

De Ontvouwing.

464. In dit en in het volgende Hoofdstuk wordt gehandeld over den Heer, dat Hij is de God des Hemels en der Aarde, en dat Hij God is ook ten aanzien van het Menselijke; bijgevolg dat Jehovah is Hijzelf. Dat over Dit in deze beide Hoofdstukken wordt gehandeld, kan men zien vanuit de afzonderlijke dingen in den geestelijken zin, en vanuit het besluit ervan, Hfdst. XI: 15, 16, 17.

465. *En ik zag een anderen sterken Engel nederdalen vanuit den Hemel, betekent den Heer in de Goddelijke Majesteit en Macht.* Dat de Engel hier de Heer is, blijkt uit de beschrijving van Hem, dat Hij omgeven was met een wolk, een regenboog boven het hoofd, het aangezicht van Hem zoals de Zon, de voeten van Hem zoals kolommen van vuur, en dat hij zijn voeten hield op de zee en op de aarde; voorts, dat hij riep zoals een leeuw brult, en sprak zoals de donder. Dat Hij werd gezien zoals een Engel, is omdat Hij, wanner Hij Zich openbaart, in de Hemelen en beneden de Hemelen, als Engel verschijnt; Hij vervult immers den enen of anderen Engel met Zijn Goddelijke, aangepast aan de opnemings van hen aan wie Hij Zich te zien geeft; de aanwezigheid zelf van Hem zodanig als Hij in Zich of in Zijn Wezen is, houdt niet enig Engel uit, en te minder enig mens; en daarom verschijnt Hij boven de Hemelen als Zon, welke van de Engelen afstaat zoals de zon der wereld van de mensen; daar is Hij in Zijn Goddelijke uit het eeuwige, en tevens in Zijn Goddelijk Menselijke, welke één zijn zoals ziel en lichaam. Hij wordt hier een sterke Engel genoemd krachtens de Goddelijke macht; en er wordt gezegd “een andere Engel” uit hoofde hiervan, dat een ander Goddelijke van Hem hier wordt beschreven dan eerder.

466. *Omgeven met een wolk, en een regenboog boven het hoofd, betekent Zijn Goddelijk Natuurlijke en Goddelijk Geestelijke.* Met de wolk waarmede Hij omgeven was, wordt het Goddelijk Natuurlijke aangeduid, en daarom wordt het Woord in den natuurlijken Zin, hetwelk ook uit Hem is, aldus van Hem en Hijzelf, met een wolk aangeduid, n. 24; met den regenboog wordt het Goddelijk Geestelijke aangeduid, en omdat dit boven het Natuurlijke is, werd derhalve de Regenboog gezien boven het hoofd: men moet weten, dat de Heer in Zijn Goddelijk Natuurlijke bij de mensen is, in het Goddelijk Geestelijke echter bij de Engelen van het geestelijk Rijk, en in het Goddelijk Hemelse bij de Engelen van het hemels Rijk, maar nochtans is Hij niet verdeeld, doch Hij verschijnt aan een ieder volgens diens hoedanige. Het Goddelijke Geestelijke des Heren wordt ook met den Regenboog aangeduid bij Ezechiël: “*Boven het uitspansel der Cherubim was de gelijkenis eens Troons,*

en op dien de gedaante eens Mensen; en vanuit het vuur Zijner lenden zoals de gedaante van den REGENBOOG welke in de wolk is ten dage des regens; deze was de gedaante der heerlijkheid van Jehovah, 1: 26, 27, 28; met den Troon wordt de Hemel aangeduid, met den Mens daarop de Heer, met het vuur der lenden de hemelse liefde, en met den Regenboog het geestelijk Goddelijk Ware, hetwelk ook van Zijn Goddelijke Wijsheid is. Onder den Regenboog waarover het volgende bij Mozes staat: “MIJN BOOG HEB IK GEGEVEN IN DE WOLK; die zal zijn tot een teken des verbonds tussen Mij en tussen de Aarde; en wanneer Ik dien zal gezien hebben in de Wolk, zo zal Ik gedenken aan het eeuwig verbond, Gen. IX: 12 tot 17, wordt niet iets anders verstaan dan het geestelijk Goddelijk Ware in het natuurlijke bij den mens die wordt wederverwekt; de mens immers wordt, wanneer hij wordt wederverwekt, van natuurlijk geestelijk; en omdat er dan verbinding van den Heer met hem is, wordt derhalve gezegd dat de boog in de wolk was tot een teken des verbonds; het verbond betekent de verbinding; dat er niet enige verbinding van den Heer met den mens is door regenbogen in de wereld, is duidelijk.

467. En het aangezicht van Hem zoals de Zon; dat dit de Goddelijke Liefde en tegelijk de Goddelijke Wijsheid betekent, blijkt uit hetgeen boven in n. 53 is ontvouwd, waar eendere dingen worden gezegd aangaande den Zoon des Mensen.

468. En de voeten van Hem zoals kolommen van vuur, betekent het Goddelijk Natuurlijke des Heren ten aanzien van de Goddelijke Liefde, hetwelk alle dingen ondersteunt. Dit blijkt ook uit hetgeen boven, in n. 49, is ontvouwd, waar van den Zoon des Mensen wordt gezegd, dat Zijn voeten waren aan blinkend koper gelijk, evenals in een oven geblaakt: de oorzaak, dat Zijn Voeten verschenen zoals Kolommen van vuur, is deze, dat het Goddelijk Natuurlijke des Heren, hetwelk in zich is het Goddelijk Menselijke dat Hij in de Wereld opnam, Zijn Goddelijke uit het eeuwige ondersteunt, zoals het lichaam de ziel, en eender zoals de natuurlijke Zin des Woords den geestelijken en den hemelsen Zin ervan ondersteunt, waarover men zie DE LEER VAN HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 27 tot 49; dat de Voeten het Natuurlijke betekenen, zie men in n. 49; en de Kolom den stut, n. 191; dat het vuur de liefde betekent, is omdat het geestelijk vuur niet iets anders is; en daarom wordt er in den plechtigen erediensst gebeden, dat het hemelse Vuur de harten ontsteke, dat is, de hemelse liefde: dat er een overeenstemming is tussen het vuur en de liefde, wordt hieraan gekend, dat de mens warm wordt vanuit de liefde, en koud wordt tengevolge van de beroving ervan; niet iets anders is het wat de levenswarmte maakt, dan de liefde in den enen en den anderen

zin; de oorsprong der overeenstemmingen is vanuit de twee Zonnen, de ene in de Hemelen, zijnde zuiver Liefde, en de andere in de Wereld, zijnde zuiver vuur; daaruit is eveneens de overeenstemming van alle Geestelijke dingen en Natuurlijke dingen. Aangezien het Vuur de Goddelijke Liefde betekent, werd derhalve Jehovah gezien van Mozes op den Berg Choreb in den braamstruik in VUUR, Exod. III: 1, 2, 3. En daalde Hij op den berg Sinai neder in VUUR, Deut. IV: 36. En derhalve werden de zeven lampen van den Kandelaar in den Tabernakel elken avond AANGESTOKEN, om te BRANDEN vóór Jehovah, Levit. XXIV: 2, 3, 4. Voorts, dat het VUUR geduriglijk zou BRANDEN op het Altaar, en niet uitgeblust zou worden, Levit. VI: 13. En dat zij van het Altaar VUUR zouden nemen in de wierookvaten, en roken, Levit. XVI: 12, 13; Num. XVI: 46, 47. Dat Jehovah vóór de zonen Israëls ging des nachts in een KOLOM DES VUURS, Exod XIII: 21,22. Dat op het Habitakel was VUUR des nachts, Exod. XL: 38; Psalm CV: 39; Jes. IV: 5, 6. DAT VUUR VANUIT DEN HEMEL de brandoffers op het altaar verteerde, ten teken van welbehagen, Levit. IX: 24; I Kon. XVIII: 38: dat de brandoffers genoemd werden VUUROFFERS VOOR JEHOVAH, en VUUROFFERS VAN DEN REUK DER RUST VOOR JEHOVAH, Exod. XXIX: 18; Levit. I: 9, 13, 17; Hfdst. II: 2, 9, 10, 11; Hfdst. III: 5, 16; Hfdst. IV: 31, 35; Hfdst. V: 12; Hfdst. VII: 30; Hfdst. XXI: 6; Num. XXVIII: 2; Deut. XVIII: 1. Dat de ogen des Heren werden gezien zoals een VLAM VUURS, Apoc. I: 14; Hfdst. II: 18; Hfdst. XIX: 12; Dan. X: 5, 6. Dat er zeven LAMPEN VAN VUUR brandden vóór den Troon, Apoc. IV: 5; daaruit blijkt wat er wordt aangeduid met de Lampen met olie en zonder olie, Matth. XXV: I tot II; onder de olie wordt het Vuur verstaan, en zo de liefde: behalve in vele andere plaatsen. Dat het Vuur in den tegengestelden zin de helse liefde betekent, blijkt uit zo vele plaatsen in het Woord, dat het vanwege de menigte geen zin heeft die aan te voeren; men zie iets dienaangaande in het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, te Londen uitgegeven, n. 566 tot 575.

469. En hij had in zijn hand een boekje geopend, betekent het Woord ten aanzien van datgene der leer daar, dat de Heer is de God des Hemels en der Aarde, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is. Dat onder het Boek hetwelk het Lam nam van Hem die Die op den Troon zat, en waarvan Het de zeven zegelen slaakte, Apoc. V: 1, 7; Hfdst. VI: 1, het Woord wordt verstaan, zie men boven in n. 256, 259, 295 en vervolg; en daarom wordt onder het Boekje in de hand van den Engel, die ook de Heer is, n. 465, hier niet iets anders verstaan dan het Woord ten aanzien van een of ander Wezenlijke daar; dat dit datgene der leer in het Woord is, dat de Heer is de God des Hemels en der Aarde, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, blijkt uit de afzonderlijke

dingen in dit Hoofdstuk, en in het volgende in den geestelijken zin, en eveneens vanuit den natuurlijken zin van het volgende Hoofdstuk xi: Vers 15, 16, 17: er wordt gezegd een Boekje geopend, omdat dit duidelijk uitkomt in het Woord, en blijkt voor een ieder die leest, indien hij daarop let: over dit nu wordt gehandeld, omdat dit het Wezenlijke zelf der Nieuwe Kerk is; de oorzaak hiervan is deze, dat van de erkenning en de erkenning Gods het heil van een ieder afhangt; het is immers, zoals in de VOORREDE wordt gezegd: “Dat op de juiste idee van God de algehele “Hemel wordt gegrondvest, en op Aarde de algehele Kerk, en in het “Algemeen alle Godsdienst, omdat er door die idee verbinding is, en “door de verbinding licht, wijsheid, en de eeuwige gelukzaligheid”: omdat nu de Heer is de God Zelf des Hemels en der Aarde, wordt derhalve, indien Hijzelf niet wordt erkend, niet iemand in den Hemel toegelaten; de Hemel immers is het Lichaam van Hem, maar deze staat beneden, en hij wordt door de slangen gebeten, dat is, door de helse geesten, waarvoor er geen genezing is, dan die welke er voor de zonen Israëls was, namelijk dat zij zouden opzien tot de bronzen Slang, Num. xxi: 1 tot 9; en dat daaronder de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke wordt verstaan, blijkt uit deze dingen bij Johannes: “*Zoals Mozes de Slang in de woestijn verhoogd heeft, aldus moet de Zoon des Mensen verhoogd worden, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verga, maar het eeuwige leven hebbe*, III: 14, 15. **470.** *En hij zette den rechtersvoet op de zee, en den linker op de aarde, betekent dat de Heer de algehele Kerk onder zijn Toezicht en Heerschappij heeft, zowel hen daar die in de uitwendige dingen ervan zijn, als hen daar die in de inwendige dingen ervan zijn.* Met de Zee en de Aarde wordt de Algehele Kerk aangeduid, met de Zee de uitwendige Kerk, dat is, zij die in de Uitwendige dingen ervan zijn, en met de Aarde de inwendige Kerk, dat is, zij die in de Inwendige dingen ervan zijn, n. 398; met “de voeten op dezelve zetten” wordt aangeduid: alle dingen aan zich onderworpen hebben, bijgevolg onder Zijn Goddelijk Toezicht en Goddelijke Heerschappij. Aangezien de Kerk des Heren op Aarde onder de Hemelen is, wordt zij derhalve de Voetbank Zijner voeten genoemd, zoals in deze plaatsen: “*Hij heeft het sieraad Israëls vanuit den Hemel op de aarde geworpen; Hij is niet gedachtig aan de VOETBANK ZIJNER VOETEN*”, Klaagl. II: 1. “*De aarde is de VOETBANK MIJNER VOETEN*”, Jes. LXVI: 1. *Wij zullen ingaan in Zijn Habitakels; wij zullen ons inkrommen voor de VOETBANK ZIJNER VOETEN*”, Psalm CXXXII: 7. “*Gij zult niet zweren bij den Hemel, omdat hij is de Troon Gods, noch bij de AARDE, omdat zij is de VOETBANK ZIJNER VOETEN*”, Matth. v: 35. “*Ik zal de PLAATS MIJNER VOETEN eerwaardig maken*, Jes. LX: 13. “*Gij deed Hem heersen over de werken Uwer handen; Gij hebt alle*

dingen onder Zijn VOETEN gezet, Psalm VIII: 7; deze dingen aangaande den Heer. Dat hij den Rechtervoet op de Zee zette en den Linker op de Aarde, is, omdat zij die in de Uitwendige dingen der Kerk zijn, de valse dingen bij zich niet dermate bevestigd hebben, als zij die in de Inwendige dingen ervan zijn.

47I. *En hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult, betekent de zware weeklacht dat Hem de Kerk is afgenomen.* Dat met “roepen zoals een leeuw brult” wordt aangeduid de zware weeklacht aangaande de Kerk, en dat zij Hem afgenomen is, blijkt uit hetgeen is ontvouwd in het voorafgaande Hoofdstuk, waar werden onderzocht en geopenbaard de staten des levens van hen die van de Kerk zijn, welke staten jammerlijk waren; voorts uit het volgende in dit Hoofdstuk: dat de engel zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, dat er geen tijd meer zal zijn, waarmede wordt aangeduid dat er geen Kerk zal zijn; alsmede in het volgende Hoofdstuk, dat het vanuit den afgrond opklimmende beest Zijn twee getuigen doodde; vooral, dat Hij niet wordt erkend en toegegaan, hoewel Hij de God des Hemels en der Aarde is. De weeklacht over deze dingen wordt daarmede aangeduid, dat hij brulde zoals een leeuw; de leeuw immers brult wanneer hij zijn vijanden en hun aanvallen ziet, en wanneer hij ziet dat zijn jongen en zijn prooi worden weggenomen; aldus vergelijkenderwijs de Heer, wanneer Hij ziet dat Zijn Kerk door de duivels wordt weggenomen: dat dit met het brullen zoals een leeuw wordt aangeduid, kan vaststaan uit deze plaatsen: “*Gelijkerwijs DE LEEUW BRULT, en de JONGE LEEUW, over zijn roof, wanneer tegen hem de menigte der herderen toeloopt, zo daalt Jehovah neder om krijg te voeren op den berg Zions*”, Jes. xxxi: 4. “*De toorn van Jehovah is ontstoken tegen zijn volk; ZIJN GEBRUL IS ZOALS VAN EEN LEEUW, HIJ BRULT ZOALS DE JONGE LEEUWEN BRULLEN, en Hij gromt en grijpt de prooi; omdat, zie, duisternis, benauwdheid, en het licht wordt verduisterd in zijn ruïnes*”, Jes. v: 25 tot 30. “*Jehovah zal BRULLEN vanuit het hoge, en vanuit het Habitakel Zijner heiligheid zal Hij de stem geven, DOOR TE BRULLEN ZAL HIJ BRULLEN tegen Zijn Habitakels*”, Jerem. xxv: 29, 30, 31. “*Jehovah zal vanuit Zion BRULLEN, en vanuit Jeruzalem Zijn stem geven*”, Joël iii: 16. “*Ik zal Efraïm niet verderven; zij zullen achter Jehovah gaan; zoals een LEEUW ZAL HIJ BRULLEN, omdat Hij BRULLEN zal*”, Hosch. xi: 9, 19. “*DE LEEUW BRULT; wie vreest niet; de Heer Jehovah heeft gesproken, wie zou niet profeteren*”, Amos iii: 7, 8. “*GOD BRULT met Zijn stem, Hij dondert met de stem Zijner majesteit*”, Job. xxxvii: 4, 5. Dat het Gebrul de zware weeklacht aanduidt, blijkt uit deze dingen: “*Mijn beenderen werden verouderd door min GEBRUL den gehelen dag*”, Psalm xxxii: 3. “*Ik ben verzwakt en verbrijzeld; ik heb GEBRULD van het GEBRUL mijns harten*”, Psalm xxxviii: 9. “*Vóór het*

brood mijn zuchting; en min BRULLINGEN worden uitgestort zoals de wateren”, Job. III: 24.

472. *En toen hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen, betekent dat de Heer door den Algehelen Hemel ontdekte wat in het Boekje stond.*

Dat dit wordt aangeduid, is omdat volgt dat hij de dingen wilde schrijven die de zeven donderslagen spraken, maar hem vanuit den Hemel werd gezegd dat hij die dingen zou verzegelen, en niet schrijven: en daarna, dat hij het Boekje zou verslinden, en dat het in zijn mond zo zoet was als honing, maar dat zijn buik erdoor bitter werd gemaakt; waarmede wordt aangeduid dat er zulke dingen in waren als nog niet zouden worden opgenomen; de oorzaak zie men in het volgende Artikel. Maar ik zal openen wat in dat Boekje stond; in het Boekje waren de dingen die in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, van het begin tot het einde zijn bevat, zijnde de volgende:

Dat de Heer alle dingen der Wet heeft vervuld, is dat Hij alle dingen des Woords heeft vervuld, n. 8 tot 11.

Dat de Heer in de wereld is gekomen, om de Hellen te onderjucken, en het Menselijke te verheerlijken, en dat het Lijden des kruises de laatste strijd is geweest, waardoor Hij ten volle de Hellen heeft overwonnen, en ten volle Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, n. 12 tot 14.

Dat de Heer door het Lijden des kruises de zonden niet heeft weggenomen, maar dat Hij ze heeft gedragen, n. 15 tot 17.

Dat de toerekening van de verdienste des Heren niet iets anders is dan de vergeving der zonden na de boetedoening, n. 18.

Dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke wordt geheten de Zoon Gods, en ten aanzien van het Woord wordt geheten de Zoon des Mensen, n. 19 tot 28.

Dat de Heer Zijn Menselijke Goddelijk heeft gemaakt vanuit het Goddelijke in Hem, en dat Hij zo één geworden is met den Vader, n. 29 tot 36.

Dat de Heer is God Zelf uit Wien en aangaande Wien het Woord is, n. 37 tot 44.

Dat één God is, en dat de Heer is Die God, n. 45.

Dat de Heilige Geest is het Goddelijke, voortgaande uit den Heer, en dat Hetzelve de Heer Zelf is, n. 46 tot 54.

Dat de Leer van het Athanasiaanse geloof samenstemt met de waarheid, als men slechts onder de Drievuldigheid van Personen

verstaat de Drievuldigheid van den Persoon, die in den Heer is, n. 55 tot 61.

Dat gezegd wordt dat de zeven donderslagen hun stemmen spraken, is omdat de spraak des Heren, door de Hemelen heen nedergeleden in de lagere gebieden, wordt gehoord zoals een donderslag; en omdat Hij tegelijk door den gansen Hemel heen spreekt, aldus ten volle, worden het zeven donderslagen geheten; met zeven immers worden allen, alle dingen, en het ganse, aangeduid, n. 10; 39I; en daarom wordt met den donderslag ook de onderrichting en de doorvatting van het ware aangeduid, n. 236; hier ook de ontdekking en de openbaring. Dat een stem vanuit den Hemel zoals een donderslag wordt gehoord, wanneer zij uit den Heer is, blijkt uit deze dingen: *“Jezus zeide: Vader, verheerlijk Uw Naam; en er ging een stem vanuit den Hemel uit, en zeide: En Ik heb verheerlijkt, en Ik zal verheerlijken; de schare hoorde dit zoals een DONDRERSLAG”*, Joh. XII: 28, 29, 30. *“God brult met Zijn stem; Hij DONDERT met de stem der majesteit”*, Job. XXXVII: 4, 5. *“Jehovah DONDERDE vanuit den Hemel, en de Allerhoogste gaf Zijn stem”*, II Sam. XXII: 14. *“Ik hoorde een stem vanuit den Hemel evenals de stem van een GROTEN DONDRERSLAG”*, Apoc. XIV: 2. *“Gij riept Mij aan, en Ik antwoordde u in het verborgene als DONDRERSLAG”*, Psalm LXXXI: 8.

473. *En toen de zeven donderslagen hun stemmen gesproken hadden, zou ik gaan schrijven, en ik hoorde een stem vanuit den Hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen gesproken hebben, en schrijf die niet, betekent dat die dingen weliswaar geopenbaard worden, maar dat zij niet opgenomen worden dan nadat zij die onder den draak, het beest, en den pseudoprofeet worden verstaan, uit de Wereld der geesten geworpen zijn, omdat er gevaar zou dreigen, indien zij eerder werden opgenomen.* De Stemmen die de zeven donderslagen gesproken hadden, zijn de dingen waarvan nu boven in n. 472 melding is gemaakt; en omdat deze de Wezenlijke dingen zelf der Nieuwe Kerk zijn, wordt het driemaal gezegd: met schrijven wordt in den natuurlijken zin aangeduid op papier stellen, en zo aan het nageslacht ter nagedachtenis opdragen; maar in den geestelijken zin wordt met schrijven aangeduid, aan het hart opdragen ter opneming; vandaar wordt met ze verzegelen en niet schrijven, aangeduid dat zij niet aan het hart opgedragen en opgenomen worden, dan nadat de draak, het beest, en de pseudoprofeet uit de Wereld der geesten geworpen zijn, omdat er gevaar zou dreigen, indien zij eerder werden opgenomen; de oorzaak hiervan is deze, dat met den draak, het beest, en den pseudoprofeet degenen worden aangeduid die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, en dezen bestendig en hardnekkig aan hun geloof hangen, dat men tot God

den Vader moet gaan, en niet tot den Heer onmiddellijk; voorts dat de Heer niet is de God des Hemels en der Aarde ten aanzien van Zijn Menselijke; en daarom zou, indien die Leer, waarover vlak boven n. 472, welke geopenbaard is en nog geopenbaard wordt, hetgeen daarmede wordt aangeduid dat het *Boekje geopend was*, werd opgenomen door anderen dan door hen die in de naastenliefde en het geloof ervan zijn, zijnde ook degenen die met Johannes worden aangeduid, n. 5, 17, voordat de draak is uitgeworpen, dezelve worden verworpen niet slechts door genen, maar ook door de overigen, door hun toedoen; en indien zij niet verworpen werd, zou zij nochtans vervalst, ja zelfs ontwijfd worden. Dat het zo is, blijkt duidelijk uit de dingen die nu in de Apocalyps volgen, wanneer zij in een reeks zijn gezien, zijnde dat zij de beide Getuigen des Heren doodden, Hfdst. xi; dat de Draak stond nabij de Vrouw die zou baren, om haar vrucht te verslinden, en na met Michaël gestreden te hebben, die Vrouw achtervolgde, Hfdst. xii; en dat de beide Beesten, het ene vanuit de zee en het andere vanuit de aarde opklimmende, één maakten met hem, Hfdst. xiii; voorts, dat zij tot den oorlog de hunnen bijeenvergaderden op een plaats, Armageddon geheten, Hfdst. xvi; en tenslotte, dat zij tot den oorlog samenriepen de Natiën, Gog en Magog, Hfdst. xx: 8, 9: doch dat de draak, het beest, en de pseudoprofeet in den poel des vuurs en der zwavel geworpen werden, Hfdst. xx: 10; na afloop van welke dingen de Nieuwe Kerk, welke zal zijn de Echtgenote des Lams, nederdaalde vanuit den Hemel, Hfdst. xxi, xxii. Dit is het, wat onder deze dingen wordt verstaan: *Verzegel de dingen die de zeven donderslagen gesproken hebben, en schrijf die niet*; voorts onder deze in dit Hoofdstuk: *“In de dagen der stem des zevenden Engels zal het mysterie Gods voleindigd worden, zoals Hij geboodschapt heeft Zijn knechten, den Profeten, Vers 7; alsmede onder deze in het volgende Hoofdstuk: “En de zevende Engel heeft gebazuind; en er geschiedden grote stemmen in den Hemel, zeggende: de Koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heren en van Zijn Christus”, Vers 15; en bovendien onder tal van eendere dingen in de Hoofdstukken die volgen. Men zie iets dienaangaande in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 61.*

474. *En de Engel dien ik zag swan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot den Hemel, en hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de verzekering en de betuiging des Heren by Zichzelf.* Onder den Engel staande op de zee en de aarde, wordt de Heer verstaan, n. 470; met de hand tot den Hemel opheffen, wordt de verzekering aangeduid, zijnde deze dat er geen tijd meer zal zijn, Vers 6; met zweren wordt de betuiging aangeduid, zijnde deze, dat in de dagen der stem des zevenden Engels het mysterie Gods voleindigd

zal worden, Vers 7; onder Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, wordt de Heer Zelf verstaan, zoals boven in Hfdst. I: 18; Hfdst. IV: 9, 10; Hfdst. V: 14; Dan. IV: 34; dat de Heer bij Zichzelf betuigt, zal men aanstonds zien; hieruit blijkt dat met deze woorden: En de Engel dien ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot den Hemel, en zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, de verzekering en de betuiging des Heren bij Zichzelf wordt aangeduid. Dat Jehovah zweert, dat is, bij Zichzelf betuigt, staat vast uit deze plaatsen: “BIJ MIJ HEB IK GEZWOREN, *een woord is vanuit Mijn mond uitgegaan, hetwelk niet herroepen zal worden*”, Jes. XIV: 23. “BIJ MIJ HEB IK GEZWOREN *dat dit Huis tot een verlating worden zal*”, Jerem. XXII: 5. “JEHOVAH HEEFT GEZWOREN BIJ ZIJN ZIEL”, Jerem. LI: 14; Amos VI: 8. “JEHOVAH HEEFT GEZWOREN BIJ ZIJN HEILIGHEID,” Amos IV: 2. “JEHOVAH HEEFT GEZWOREN BIJ ZIJN RECHTER, *en bij den arm Zijner sterkte*”, Jes. LXII: 8. “ZIE, IK HEB GEZWOREN BIJ MIJN GROTEN NAAM”, Jerem. XLIV: 26. Dat Jehovah, dat is, de Heer heeft gezworen bij Zichzelf, betekent dat het Goddelijk Ware getuigt; Hijzelf immers is het Goddelijk Ware, en dit getuigt uit zichzelf bij zichzelf: behalve deze plaatsen, waar gezegd wordt dat Jehovah gezworen heeft, zie men Jes. XIV: 24; Hfdst. LIV: 9; Psalm LXXXIX: 4, 36; Pssalm XCV: II; Psalm CX: 4; Psalm CXXXII: II; dat er gezegd wordt dat Jehovah heeft gezworen, is omdat de bij de zonen Israëls ingestelde Kerk een uitbeeldende Kerk was, en vandaar de verbinding van den Heer met de Kerk werd uitgebeeld door een verbond, zodanig als er een gesloten wordt tussen twee die hun overeenkomst met een eed bezweren; en daarom werd er, wijl een eed tot het verbond behoorde, gezegd dat Jehovah heeft gezworen; waaronder evenwel niet wordt verstaan dat Hij gezworen heeft, maar dat het Goddelijk Ware het betuigt. Dat de Eed tot het verbond behoorde, blijkt uit deze dingen: “*Ik heb u GEZWOREN, en ben een verbond ingegaan, opdat gij de Mijne zoudt zijn*”, Ezech. XVI: 8. “*Om het verbond te gedenken, den EED DIEN HIJ GEZWOREN heeft*”, Lukas I: 72, 73; Psalm CV: 9; Jerem. XI: 5; Hfdst. XXVII: 22; Deut. I: 34; Hfdst. X: II; Hfdst. XI: 9, 21; Hfdst. XXVI: 3, 15; Hfdst. XXXI: 20; Hfdst. XXXIV: 4. Omdat het verbond uitbeeldend was voor de verbinding van den Heer met de Kerk, en wederkerig van de Kerk met den Heer, en de eed tot het verbond behoorde, en gezworen moest worden vanuit het ware in zich, dus eveneens bij hetzelfde, was het den zonen Israëls derhalve toegestaan te zweren bij Jehovah, en zo bij het Goddelijk Ware, Exod. XX: 7; Levit. XIX: 12; Deut. VI: 13; Hfdst. X: 20; Jes. XLVIII: I; Hfdst. LXV: 16; Jerem. IV: 2; Zach. V: 4; maar nadat de uitbeeldende dingen der Kerk werden

afgeschafft, werden ook de eden des verbonds door den Heer afgeschafft, Matth. v: 33 tot 37; Hfdst. xxiii: 16 tot 22.

475. *Die geschapen heeft den Hemel en de dingen die daarin zijn, en de Aarde en de dingen die daarin zijn, en de Zee en de dingen die daarin zijn, betekent Die levend maakt allen die in den Hemel en die in de Kerk zijn, en alle en de afzonderlijke dingen bij hen.* Met Scheppen wordt in den natuurlijken zin aangeduid scheppen; in den geestelijken zin echter wordt met scheppen hervormen en wederverwekken aangeduid, n. 254, 290; hetgeen ook is levend maken; onder den Hemel wordt de Hemel verstaan waar de Engelen zijn; met de Aarde en de Zee wordt de Kerk aangeduid, met de aarde zij die in de Inwendige dingen ervan zijn, en met de zee zij die in de Uitwendige dingen ervan zijn, n. 398, 470; met de dingen die daarin zijn, worden alle en de afzonderlijke dingen bij hen aangeduid.

476. *Dat er geen tijd meer zal zijn, betekent dat er niet enige staat der Kerk, of enige Kerk is, tenzij één God wordt erkend, en dat de Heer die God is.* Met den Tijd wordt de staat aangeduid; en omdat hier over de Kerk wordt gehandeld, wordt de staat der Kerk aangeduid; vandaar wordt daarmede dat er geen tijd meer zal zijn, aangeduid dat er niet enige staat der Kerk is: dat ook verstaan wordt, dat er niet enige Kerk is tenzij één God wordt erkend, en dat de Heer die God is, volgt; doch wat is heden ten dage het geval? Dat God één is, wordt niet ontkend, maar dat de Heer die God is, wordt ontkend; en toch is er niet één God, en tegelijk de Drievuldigheid in Dien, dan alleen de Heer; dat de Kerk is uit Hem Die de Heiland en Verlosser is, wordt niet ontkend, doch dat men Hemzelf als Heiland en Verlosser onmiddellijk moet toegaan, wordt ontkend: daaruit blijkt, dat de Kerk den geest zal geven, indien niet een Nieuwe ontstaat, welke den Heer Alleen als den God des Hemels en der Aarde erkent, en deswege onmiddellijk Hemzelf toegaat; men zie Matth. xxviii: 18; en daarom heeft dit *dat er geen tijd meer zal zijn*, dat is, dat er geen Kerk zal zijn, betrekking op de dingen die in dit Hoofdstuk in Vers 7 volgen, en deze op de dingen die volgen in Hfdst. xi, Vers 15, waar gezegd wordt dat er een Kerk zal zijn welke van den Allenen Heer zal zijn. Dat met den Tijd de Staat wordt aangeduid, is omdat in de Geestelijke Wereld de tijden niet worden gemeten met dagen, weken, maanden, en jaren, maar met Staten, welke de voortschrijdingen van hun Leven zijn, vanuit welke zij zich de voorbijgegane dingen herinneren, waarover men zie het Werk OVER DEN HEMEL EN DE HEL, te Londen in het jaar 1758 uitgegeven, n. 162 tot 169, waar over de Tijden in den Hemel is gehandeld. Dat de staat der Kerk hier onder den tijd wordt verstaan, is omdat de dag en de nacht, de morgen en de avond, de zomer en

de winter, den tijd in de wereld maken, en die dingen in den Geestelijken zin verstaan de staten der Kerk maken; en daarom is er, wanneer deze staten er niet meer zijn, niet enige Kerk; en dan is zij er niet, wanneer er niet meer het goede en het ware is, aldus wanneer het licht van het ware donkerheid is, en de warmte van het goede koude; het zijn deze dingen die daaronder worden verstaan, dat er geen tijd meer zal zijn. Eendere dingen worden onder deze dingen in het Woord verstaan: “*Het vierde Beest zal denken de TIJDEN te veranderen*, Dan VII: 25. “*Het zal een enige dag zijn, welke den Heer bekend zal zijn, niet dag noch nacht*”, aldus niet tijd, Zach. XIV: 7. “*Ik zal de zon in den middag doen ondergaan, en het land in den dag des lichts verduisteren*”, aldus ook geen tijd, Amos VIII: 9. “*Een enkel boze, zie, het komt, het einde komt; er komt het einde, de morgen komt over u, bewoner des lands, de TIJD komt*”, Ezech. VII: 5, 6, 7; de morgen is de aanvang van de Nieuwe Kerk, n. 151; en daarom wordt gezegd: de tijd komt.

477. *Maar in de dagen der stem des zevenden Engels, wanneer hij zal gaan bazuïnen, betekent het eindonderzoek en de eindopenbaring van den staat der Kerk, dat zij zal vergaan, indien niet een Nieuwe uit den Heer wordt geïnstaaureerd.* Dat met de bazuïen blazen wordt aangeduid: den staat des levens van hen die van de Kerk zijn, bijgevolg ook den staat der Kerk, onderzoeken en openbaren, zie men boven in n. 397; en omdat zeven Engelen bazuïnden, wordt met de stem des zevenden Engels het eindonderzoek en de eindopenbaring aangeduid, zijnde dat de Kerk zal vergaan, indien niet een Nieuwe uit den Heer wordt geïnstaaureerd; dat zij zal vergaan, wordt daaronder verstaan dat er geen tijd meer zal zijn, n. 476, en dat een nieuwe Kerk uit den Heer moet worden geïnstaaureerd, wordt verstaan onder de dingen die nu volgen.

478. *En het mysterie Gods zal voleindigd worden, zoals Hij geboodschapt heeft Zijn dienstknechten, den Profeten, betekent dat dan zal verschijnen wat in het Woord van het ene en het andere Testament is voorzeggd en tot nu toe verborgen gehouden, dat na het Laatste Gericht over hen die de Kerk verwoest hebben, het Koninkrijk des Heren zal komen.* Met voleindigd worden wordt aangeduid: vervuld worden, een einde hebben, en dan verschijnen; met het mysterie Gods, geboodschapt aan de Profeten, wordt datgene aangeduid wat uit den Heer is voorzeggd in het Woord en tot nu toe verborgen was; met booschappen [*evangelizare*] wordt aangeduid: de Komst des Heren en Zijn Rijk aankondigen; het Evangelie is immers de blijde boodschap; dat zulks geschieden zal vadat het Laatste Gericht is voltrokken over hen die de Kerk hebben verwoest, is ook in het Woord voorzeggd, en daarom wordt dit eveneens aangeduid: hieruit kan

vaststaan, dat al deze dingen onder die woorden worden verstaan. Hier zal eerst iets worden gezegd aangaande de voorzegging van de Komst des Heren en van Zijn Rijk in het Woord van het ene en het andere Testament: in het Woord van het Oude Testament, dat het Profetische Woord wordt genoemd, wordt in den geestelijken zin ervan, en eveneens waar die zin opblinkt, in den natuurlijken zin, gehandeld over den Allenen Heer, te weten, over Zijn Komst in de volheid der tijden, welke er is wanneer er niet meer het goede der naastenliefde en het ware des geloofs in de Kerk zou zijn, welke staat der Kerk de voleinding, de verwoesting, de verlating, en de beslissing wordt genoemd; voorts wordt er gehandeld over Zijn Gevechten met de hellen, en over Zijn Overwinningen op dezelve, welke ook zijn het door Hem gehouden Laatste Gericht; en na deze dingen over de Schepping van den Nieuwen Hemel, en over de Instauratie van de Nieuwe Kerk, welke het Rijk des Heren zijn dat komen zal; over deze dingen wordt eveneens gehandeld in het Woord van het Nieuwe Testament, hetwelk het Apostolische Woord wordt genoemd, en in het bijzonder in de Apocalyps. Dat het Rijk des Heren is, hetwelk in de dagen der stem des zevenden Engels geboodschapt zal worden, blijkt in het volgende Hoofdstuk XI, uit deze dingen: *“En de zevende engel heeft gebazuind, en er geschiedden grote stemmen in den Hemel, zeggende: DE KONINKRIJKEN DER WERELD ZIJN GEWORDEN ONZES HEREN EN VAN ZIJN CHRISTUS, EN HIJ ZAL REGEREN TOT IN DE EEUWEN DER EEUWEN: en de vierentwintig Ouderen vielen op hun aangezichten, en aanbaden God, zeggende: Wij danken U, Heer God, Die Zit en Die Waart en Die Komen Zult, dat Gij Uw grote macht op Uzelf hebt genomen, en HET KONINKRIJK ZIJT INGEGAAN”*, vers 15, 16, 17. Dit mysterie wordt bijna eender zoals hier in de Apocalyps, beschreven bij Daniël, waar deze dingen staan: *“Ik hoorde den Man, bekleed met linnen dat Hij Zijn handen tot den Hemel ophief, en zwoer bij Hem Die tot in het eeuwige leeft, dat na een bestemden tijd van bestemde tijden, en een helft, als al deze dingen voleindigd moeten worden; Hij zeide echter: Ga heen Daniël, omdat de woorden zijn toegesloten en verzegeld tot aan den tijd van het einde”*, XII: 7, 9; tot aan den tijd van het einde, is: tot aan dezen tijd: dat de Zoon des Mensen dan het Koninkrijk zal ontvangen, voorzegt hij met deze woorden: *“Ik was ziende in de Gezichten des nachts, en zie, er was Een komende met de wolken der hemelen, zoals de ZOON DES MENSEN; en aan Deze werd gegeven de Heerschappij, en de Heerlijkheid, en het Koninkrijk, en alle volken, natiën, en tongen, zullen Hem eren; Zijn Heerschappij is de Heerschappij der eeuw, welke niet voorbij zal gaan, en Zijn Koninkrijk is het Rijk dat niet vergaan zal; Dan. VII: 13, 14. Dat de blijde boodschap boodschappen [evangelizare] de Komst des*

Heren betekent, en dan Zijn Koninkrijk, blijkt uit deze plaatsen: “*Klim voor u op een hogen berg, o Zion, GIJ VERKONDIGSTER VAN GOEDE BOODSCHAP; hef uw stem op met deugd, o Jeruzalem, GIJ VERKONDIGSTER VAN GOEDE BOODSCHAP; zeg: Zie, uw God, zie, de Heer Jehovah komt in den Sterke, en Zijn arm zal voor Hem heersen*”, Jes. XL: 9, 10, 11. “*Hoe verkwilckelijc zijn op de bergen de voeten desgenen DIE DE GOEDE BOODSCHAP VERKONDIGT, die den vrede doet horen, desgenen die het goede BOODSCHAP, die het heil doet horen; desgenen die tot Zion zegt: Uw Koning zal regeren*”, Jes. LII: 7, 8; Nah. I: 15. “*Zingt Jehovah, zegent in Zijn Naam, BOODSCHAP van dag tot dag Zijn Heil, Jehovah, omdat Hij Komt*”, Psalm XCVI: 2, 13. “*De geest van den Heer Jehovah is op Mij, derhalve heeft Jehovah Mij gezalfd om EEN BLIJDE BOODSCHAP TE BRENGEN den armen, om den gevangenen vrijheid te prediken, om uit te roepen het jaar van het welbehagen van Jehovah*”, Jes. LXI: 1, 2. “*De Engel tot Zacharias: Zie, uw echtgenote zal een zoon baren, die vóór den Heer God zal voorgaan in den geest en de deugd van Elias, en om den Heer een volk te bereiden; ik ben Gabriël, en ben gezonden om u DIT TE BOODSCHAPPEN*”, Lukas I: 13, 17, 19. “*De Engel zeide tot de herders: Vreest niet, zie, ik BOODSCHAP u een grote vreugde, omdat u heden geboren is de Heiland, Die is Christus, de Heer, in de stad Davids*”, Lukas II: 10, 11. *Dat de Heer het Koninkrijk Gods BOODSCHAPTE*, Matth. IV: 23; Hfdst. IX: 35; Markus I: 15; Lukas VII: 22; Hfdst. VIII: 1; Hfdst. IX: 1, 2. *Dat Johannes de Doper het ook deed*, Lukas III: 18. *Jezus zeide ook tot de discipelen: Heengaande in de algehele wereld, predikt het EVANGELIE aan alle schepsel*, Markus XVI: 15. Dit is ook het EEUWIGE EVANGELIE, *hetwelc de in den midden des Hemels vliegende Engel had om te BOODSCHAPPEN dengenen die op de aarde wonen*, Apoc. XIV: 6. Er wordt gezegd dat het mysterie Gods voleindigd zal worden, waaronder wordt verstaan, dat nu vervuld zal worden wat eerder niet is vervuld, zijnde dit, dat het Koninkrijk zal zijn des Heren; dit is immers niet vervuld door de Joden, omdat die den Heer niet hebben erkend; ook is het niet vervuld door de Christenen, omdat dezen ook niet den Heer erkennen als de God des Hemels en der Aarde ook ten aanzien van het Menselijke; Dit immers maken zij eender aan het menselijke van een ander mens, en daarom gaan zij Hem niet onmiddellijk toe, terwijl toch Hijzelf is Jehovah Die in de wereld is gekomen.

479. *En de stem die ik gehoord had vanuit den Hemel, was wederom sprekende met mij, zeggende: Neem het boekje geopend in de hand des Engels staande op de zee en op de aarde, betekent het bevel vanuit den Hemel dat zij die leer aangaande den Heer zouden putten, maar dat het zou worden geopenbaard door Johannes hoe zij in de Kerk zou worden opgenomen, voordat zij die onder*

den draak, het beest en den pseudoprofeet worden verstaan, verwijderd zijn. Onder de stem die hij vanuit den Hemel gehoord had, en die nu wederom met hem sprak, wordt de stem verstaan die tot hem zeide, dat hij de dingen zou verzegelen die de zeven donderslagen hadden gesproken, en ze niet zou schrijven, Vers 4, waarmede werd aangeduid, dat die leer aangaande den Heer niet zou worden opgenomen, dan vadat zij die onder den draak, het beest, en den pseudoprofeet worden verstaan, uit de wereld der geesten geworpen waren, omdat er gevaar zou dreigen, indien het eerder geschiedde; men zie boven n. 473; dat het zo is, wordt nu door Johannes daarmede geopenbaard, dat hij het boekje verslond, waarover aanstonds: dat onder het boekje de leer aangaande den Heer wordt verstaan, zie men in n. 469, 472; en dat onder den Engel staande op de zee en de aarde, de Heer wordt verstaan, n. 465, 470.

480. *En ik ging heen tot den Engel, zeggende tot hem: Geef mij het boekje, betekent de beweging van den animus bij verscheidenen in de Kerk om de leer op te nemen,* Dit wordt aangeduid omdat, door middel van Johannes hier wordt geopenbaard, hoe de Leer aangaande den Heer in de Kerk door verscheidenen wordt opgenomen, zoals vlak boven is gezegd; de beweging van den animus bij dezen om haar op te nemen wordt verstaan, omdat bij Johannes de neiging was; hij ging immers heen en vroeg. Aangezien deze dingen zulke dingen behelzen, wordt derhalve eerst tot Johannes gezegd dat hij het boekje zou nemen; daarna ging hij heen en vroeg: voorts zeide de Engel, dat hij het zou geven, maar dat het boekje den buik bitter zou maken; en ten slotte wordt gezegd dat het gegeven werd, en dat zo is geschied; al die dingen duiden aan.

481. *En hij zeide tot mij: Neem en verslind het, en het zal bitter maken uw buik, maar in uw mond zal het zijn zoet zoals honing, betekent dat de opneming vanuit de erkenning dat de Heer de Heiland en Verlosser is, aangenaam en liefelijk is, doch dat de erkenning dat Hij Alleen de God des Hemels en der Aarde is, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, onaangenaam en lastig is vanwege de vervalsingen.* Met het boekje nemen, wordt aangeduid: de leer aangaande den Heer opnemen; met het verslinden wordt aangeduid: haar erkennen; met den buik bitter maken, wordt aangeduid, dat zij onaangenaam en lastig zal zijn vanwege de vervalsingen; met bitter immers wordt het vervalste ware aangeduid, n. 411; met zijn in den mond zoet zoals honing, wordt aangeduid dat het eerste der opneming aangenaam en verkwikkelijk is. Deze dingen, nu aangeplooid zijnde aan die Leer, welke wordt verstaan onder het Boekje geopend in de hand des Engels, n. 469, 472, betekenen dat de opneming vanuit de erkenning dat de Heer de Heiland en de Verlosser is, aangenaam en verkwikkelijk is, maar dat de erkenning dat Hij Alleen de God des Hemels

en der Aarde is, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, onaangenaam en lastig is vanwege de vervalsingen. De vervalsingen tengevolge waarvan die Leer als onaangenaam en lastig zal doorvat worden, zijn hoofdzakelijk deze, dat zij den Heer niet hebben erkend als één met den Vader, zoals toch Hijzelf heeft geleerd; en dat zij ook niet het Menselijke des Heren als Goddelijk erkend hebben, terwijl toch Hetzelve de Zoon Gods is, Lukas 1: 35; en dat zij zo, om het aldus te zeggen, uit God er Drie, en uit den Heer er Twee hebben gemaakt; behalve de valse dingen voortgezet daaruit: vanuit deze valse dingen vloeit het geloof-alleen voort, en het geloof-alleen bevestigt daarna die valse dingen. Dat vanuit deze dingen zulk een grote bitterheid en inwendige tegenzin ontstaat, dat door hen na den dood zelfs niet eens het Goddelijk Menselijke vanuit de erkenning in de denking met name genoemd kan worden, zie men boven in n. 294.

482. *En ik nam het boekje vanuit de hand des Engels, en ik verslond het, en het was in min mond als honing zo zoet; en als ik het verslonden had, werd min buik bitter gemaakt, betekent dat het aldus is geschied, en het zo werd geopenbaard hoedanig de opneming van die leer zou zijn, voordat zij die onder den draak, het beest, en den pseudoprofeet worden verstaan, verwijderd zijn.* Omdat dit het gevolg is vanuit hetgeen boven werd gezegd, wordt het niet verder ontvouwd. Men leest dat ook de Profeet Ezechiël op bevel *een Rol des boeks opat, en dat het in zijn mond zo zoet als honing was*, Ezech. II: 8, 9, 10; Hfdst. III: 1 tot 4.

483. *En hij zeide tot mij: Gij moet wederom profeteren over volken en natiën, en tongen en vele koningen, betekent dat er, omdat het zo is, nog verder geleerd moet worden hoedanig degenen zijn die in het geloof-alleen zijn.* Dat dit wordt aangeduid, blijkt uit hetgeen volgt, namelijk dat er over hen die in het geloof-alleen zijn, wordt gehandeld tot aan Hoofdstuk XVII; en daarna over het Rooms-Katholieke Godsdienstige, en na deze dingen over de uitwerping van den draak, het beest, en den pseudoprofeet, in de hel, en zo over de Nieuwe Kerk, waarin de Allene Heer zal worden vereerd. Met profeteren wordt leren aangeduid, n. 8, 133, vandaar met wederom profeteren nog verder leren; met de volken worden degenen aangeduid die in de ware of in de valse dingen der leer zijn, en met de natiën degenen die in de goede of in de boze dingen des levens zijn, waarover aanstonds; met de tongen worden degenen aangeduid die uiterlijk in dezelve zijn, n. 282; en met de koningen worden degenen aangeduid die innerlijk in dezelve zijn; dat met de koningen degenen worden aangeduid die in de ware dingen vanuit het goede zijn, en in den tegengestelden zin zij die in de valse dingen vanuit het boze zijn, en abstract genomen de ware dingen vanuit het goede, of de

valse dingen vanuit het boze, zie men in n. 20, 664, 704, 720, 830, 921; en omdat er over hen die in de innerlijke valse dingen zijn, in hetgeen volgt in het bijzonder wordt gehandeld, wordt er gezegd *en vele koningen*, met wie worden aangeduid de valse dingen van het boze in overvloed. Er wordt gezegd volken, natiën, tongen en koningen, opdat allen die zodanig zijn in de Kerk, worden verstaan. Dat tot Johannes werd gezegd dat hij wederom moet profeteren, betekent opdat het nog verder worde geleerd, hoedanig degenen zijn die in het geloof-alleen zijn, terwille hiervan dat hun valse dingen ontdekt en zo uitgedelgd mogen worden, aangezien niet enig valse wordt uitgedelgd voordat het is opengedekt. Dat de Volken degenen betekenen die in de ware of in de valse dingen der leer zijn, en de Natiën degenen die in de goede of in de boze dingen des levens zijn, kan vaststaan uit vele plaatsen in het Woord, waar Volken en Natiën worden genoemd; maar ter bevestiging hiervan zullen alleen die plaatsen worden aangevoerd waar Volken en Natiën tezamen worden genoemd, waaruit dit kan worden opgemaakt, aangezien in het Woord in alle en in de afzonderlijke dingen ervan is het Huwelijk van den Heer en de Kerk, en vandaar het Huwelijk van het goede en het ware, en de Volken betrekking hebben op het ware, en de Natiën op het goede; dat er zulk een Huwelijk is in alle en in de afzonderlijke dingen des Woords, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 80 tot 90. De plaatsen in het Woord zijn deze: *Wee de zondige NATIE, het VOLK van zware ongerechtigheid*, Jes. I: 4. *“Tegen een huichelachtige NATIE zal Ik hem zenden, tegen het VOLK Miner ontsteking zal Ik hem bevelen”*, Jes. X: 5, 6. *“Jehovah slaande de VOLKEN met een ongeneeslijke plage, heersende met worn over de NATIËN”*, Jes. XIV: 6. *“Te dien dage zal aan Jehovah ten geschenke gebracht worden een uiteengetrokken en onthaard VOLK, en een afgelijnde en vertreden NATIE”*, Jes. XVIII: 7. *“Zij zullen U eren, een geweldig VOLK, de stad der machtige NATIËN, zij zullen U vrezen”*, Jes. XXV: 3. *“Jehovah zal het bewindsel over alle VOLKEN verzwelgen, en het deksel over alle NATIËN”*, Jes. XXV: 7. *“Nadert, gij NATIËN, en gij VOLKEN, luistert*, Jes. XXXIV: I. *“Ik heb U geroepen tot een verbond der VOLKEN, en tot een licht der NATIËN”*, Jes. XLII: 6. *“Laten alle NATIËN tezamen vergaderd worden, en laten de VOLKEN samenkomen”*, Jes. XLIII: 9. *Zie, Ik zal jegens de NATIËN Mijn hand opheffen, en jegens de VOLKEN Mijn banier”*, Jes. XLIX: 22. *“Ik heb Hem gegeven tot een getuige den VOLKEN, tot een Vorst en Wetgever voor de NATIËN”*, Jes. LV: 4, 5. *“Zie, een VOLK komende vanuit het land van het noorden, en een grote NATIE, uit de zijden der aarde”*, Jerem. VI: 22, 23. *“Er zullen komen vele VOLKEN, en talrijke NATIËN om Jehovah Zeboath in Jeruzalem te zoeken”*, Zach. VIII: 22. *“Jehovah*

verijdt den raad der NATIËN, Hij keert de denkingen der VOLKEN om”, Psalm XXXIII: 10. “*Jehovah zal de VOLKEN onder ons onderwerpen, en de NATIËN onder onze voeten: Jehovah heeft over de NATIËN geregeerd, de vrijwilligen der VOLKEN zijn vergaderd*”, Psalm XLVII: 4, 9. 10. “*De VOLKEN zullen U belijden, de NATIËN zullen zich verblijden, daarover dat Gij de VOLKEN zult richten in rechtheid, en de NATIËN op de aarde zult leiden*”, Psalm LXVII: 3, 4, 5. *Gedenk minner, Jehovah, in het welbehagen Uws VOLKS, opdat ik mij verblijde in de vreugde Uwer NATIËN*”, Psalm CVI: 4, 5. “*ALLE VOLKEN, NATIËN EN TONGEN ZULLEN DEN ZOON DES MENSEN EREN*”, Dan. VII: 14. Behalve elders, zoals in Psalm XVIII: 44; Jes. IX: 1, 2; Hfdst. XI: 10; Ezech. XXXVI: 15; Joël II: 17; Zef. II: 9; Apoc. v: 9, Lukas II: 30, 31, 32.

* * *

484. Hieraan zal ik drie GEDENKWAARDIGHEDEN toevoegen, welke in de geestelijke Wereld plaatsvonden. DE EERSTE GEDENKWAARDIGHEID was deze: Eens hoorde ik daar een geluid zoals van een molen: het was in de noordelijke Streek ervan; eerst verwonderde ik mij daarover wat dit wel mocht zijn, maar ik herinnerde mij dat onder Molen en Malen in het Woord wordt verstaan: vanuit het Woord opzoeken wat de leer van dienst is, n. 794; en daarom trad ik op de plaats toe waar dat geluid werd gehoord; en toen ik nabijgekomen was, verdween het geluid, en toen zag ik een gewelfd iets boven de aarde, waaraan een hol vrijen toegang verleende; dit gezien hebbende, daalde ik af, en ging binnen; en zie, er was een Kamer, waarin ik een Oud Man tussen boeken zag zitten, houdende vóór zich het Woord, en daarin opzoekend wat zijn leer van dienst was; blaadjes papier lagen in het rond, waarop hij de van dienst zijnde dingen neerschreef; in een belendende Kamer waren Schrijvers, die de blaadjes papier verzamelden, en ze op een heel vel papier overdroegen. Ik vroeg eerst over de Boeken rondom hem; hij zeide, dat zij alle handelden over het RECHTVAARDIG MAKENDE GELOOF, diepgaande die welke uit Zweden en Denemarken zijn, dieper die uit Duitsland, en nog dieper die uit Brittannië, en het allerdiepst die uit Holland; en hij voegde daaraan toe, dat zij in verschillende dingen van elkander afwijken, maar dat zij in het Artikel over de rechtvaardigmaking en de zaliging door het geloof-alleen alle samenkomen: daarna zeide hij mij, dat hij nu vanuit het Woord dit eerste van het rechtvaardigmakende geloof verzamelt, dat God de Vader de genade jegens het menselijk geslacht had laten vallen ter oorzaak van deszelfs ongerechtigheden, en dat het derhalve,

om de mensen te zaligen, een Goddelijke noodzakelijkheid is geweest, dat er voldoening, verzoening, gunstverwerving, bemiddeling zou geschieden door iemand die de verdoemenis der gerechtigheid op zich zou nemen, en dat dit geenszins had kunnen geschieden dan door Zijn Enigen Zoon; en dat, nadat dit geschied is, de toegang tot God den Vader terwille van Hem is geopend. En hij zeide: Ik zie en ik heb gezien, dat dit volgens alle rede is; hoe had God de Vader anders kunnen worden toegegaan tenzij door het geloof in die verdienste des Zoons; nu heb ik ook gevonden, dat dit eveneens volgens de Schrift is. Ik hoorde deze dingen, en ik stond versteld, dat hij had gezegd dat dit volgens de rede en volgens de Schrift was, terwijl het toch tegen de rede en tegen de Schrift is; hetgeen ik hem ook openlijk zeide. Hij wierp toen in de ontsteking van zijn ijver tegen: Hoe kunt gij aldus spreken? En daarom opende ik mijn gemoed, zeggende: Druist het niet tegen de rede in, te denken dat God de Vader de genade jegens het menselijk Geslacht had laten vallen, en Hij hetzelfde had verstoten; is niet de Goddelijke Genade een Attribuut van het Goddelijk Wezen; en daarom zou de Genade verliezen gelijk staan met Zijn Goddelijke Wezen verliezen, en Zijn Goddelijk Wezen verliezen zou gelijk staan met niet meer God zijn. Kan God Zich wel van Zichzelf vervreemden? Geloof mij, dat evenals de Genade van de zijde Gods oneindig is, zij evenzo ook eeuwig is; de Genade Gods kan van de zijde des mensen verloren worden, indien hij haar niet opneemt maar nooit van de zijde Gods; indien de Genade uit God zou terugtreden, zo zou het gedaan zijn met den Algehelen Hemel en met het algehele menselijke Geslacht, en wel dermate dat de mens niet naar enig kleinste van hem meer een mens zou zijn; en daarom blijft de Genade van de zijde Gods aan tot in het eeuwige, niet slechts jegens de Engelen en de Mensen, maar ook jegens den Duivel zelf: daar dit volgens de rede is, waarom zegt gij dat tot God den Vader de enige toegang is door het geloof in de verdienste des Zoons, terwijl er toch een voortdurende toegang is door de genade? Maar waarom zegt gij toegang tot God den Vader terwille van den Zoon, en waarom niet tot God den Vader door den Zoon? Is de Zoon niet de Middelaar en de Heiland? Waarom gaat gij niet tot den Middelaar en den Heiland Zelf? Is Hij niet God en Mens? Wie gaat op aarde onmiddellijk tot enig Keizer, Koning, of vorst? Moet er niet een voorspraak en inleider zijn? Weet gij niet, dat de Heer in de wereld is gekomen om Zelf tot den Vader binnen te leiden, en dat er geen toegang is dan door Hem? Zoek nu in de Schrift na, en gij zult zien, dat dit volgens haar is, en dat uw weg tot den Vader is tegen de Schrift, evenzeer als tegen de rede. Ik zeg u ook, dat het een onbeschaamdheid is, tot God den Vader op te klimmen,

en niet door Hem Die in den schoot des Vaders is, en Die Alleen bij Hem is; hebt gij niet Johannes XIV: 6 gelezen? Deze dingen gehoord hebbende, ontstak die Grijsaard zozeer, dat hij van zijn zetel opsprong, en zijn schrijvers toeschreeuwde mij eruit te gooien; en toen ik dadelijk uit mezelf heenliep, wierp hij mij buiten de deur een boek na dat zijn hand bij toeval te pakken kreeg, en dat boek was het Woord.

TWEEDE GEDENKWAARDIGHEID. Nadat ik uitgegaan was, hoorde ik wederom een geknars, maar zoals van twee molenstenen die tegen elkander stoten; ik liep op het geluid af, en het verdween: en ik zag een nauwe poort die schuin naar beneden voerde tot een zeker Gewelfsel [*Lucunar*] verdeeld in celletjes, in elk waarvan er twee zaten, die ook vanuit het Woord bevestigende plaatsen ten gunste van het Geloof verzamelden; de een verzamelde ze, en de ander schreef ze op, en dit om beurten: ik trad op een der celletjes toe, en ging aan den ingang staan, en vroeg: Wat verzamelt gij, en wat schrijft gij? Zij zeiden: Aangaande de DAAD DER RECHTVAARDIGMAKING, of aangaande het GELOOF IN DE DAAD, zijnde het rechtvaardig makende, levendmakende, en zaligende Geloof zelf, en het hoofd der leer in het Christendom. En toen zeide ik tot hem: Zeg mij enig teken van de Daad, wanneer dat geloof in het hart en in de ziel des mensen wordt binnengebracht. Hij antwoordde: Het teken van de Daad is er op het ogenblik dat de mens, van smart bewogen daarover dat hij verdoemd is, denkt over Christus dat Hij de verdoemenis der wet heeft weggenomen, en deze verdienste van Hem met vertrouwen aangrijpt, en met dit in de gedachte tot God den Vader gaat, en bidt. Toen zeide ik: Geschiedt de daad aldus, en is dit het ogenblik? En ik vroeg: Hoe moet ik het begrijpen, dat er van deze Daad wordt gezegd, dat daaraan niet iets van den mens meehelpt, niet méér dan er zou meehelpen indien hij een stronk of een steen was; en dat de mens ten aanzien van die Daad niets kan aanvangen, willen, verstaan, denken, werken, medewerken, noch zich kan aanplooiën en aanpassen; zeg mij hoe dit samenhangt met uw zeggen dat de Daad dan optreedt wanneer de mens over het recht der wet denkt, over zijn verdoemenis door Christus weggenomen, over het vertrouwen krachtens hetwelk hij die Verdienste van Hem aangrijpt, en in de denking dienaangaande tot God den Vader gaat, en bidt? Geschieden niet al die dingen uit den mens zoals uit hemzelf? Maar hij zeide: Zij geschieden niet actief uit den mens, maar passief. En ik antwoordde: Hoe kan iemand passief denken, vertrouwen hebben, en bidden? Neem den mens eens het actieve of reactieve af, neemt hij hem dan ook niet het ontvankelijke af, aldus alles, en met alles de Daad zelf? Wat wordt uw daad dan anders dan iets zuiver ideëels, hetgeen een redewezen

wordt genoemd. Ik weet dat gij niet met zekere anderen gelooft dat zulk een daad alleen bestaat bij de voorbeschikten, die niets hoegenaamd aangaande de ingieting van het geloof bij henzelf weten; dezen kunnen met dobbelstenen spelen, en daarmee uitmaken of het er is: daarom, mijn vriend, geloof dat de mens in de dingen des geloofs werkt en medewerkt zoals uit zichzelf, en dat zonder die medewerking de Daad des geloofs, welke gij het hoofd van de leer en van den godsdienst noemt, niet anders is dan de tot pilaar geworden echtgenote van Loth, welke van louter zout knarst wanneer de pen van een schrijver of zijn vingernagel erlangs krast, Lukas xvii: 32; ik heb dit gezegd, omdat gij uzelf ten aanzien van die Daad aan pilaren gelijk maakt. Toen ik dit gezegd had, stond hij op, en greep hardhandig een luchter om mij dien in het aangezicht te werpen, doch plotseling ging de lamp uit en werd het pikdonker, en hij wierp den luchter tegen het voorhoofd van zijn eigen bentgenoot; en ik ging lachend heen.

DE DERDE GEDENKWAARDIGHEID was deze: Ik hoorde in de noordelijke Streek der geestelijke Wereld een geruis zoals van wateren; en daarom liep ik daarop af, en toen ik nabij was, hield het geruis op, en ik hoorde het gegons zoals van een vergadering; en toen verscheen, omringd met lemen muur, een huis vol gaten en spleten, waaruit dat gegons gehoord werd; ik trad naderbij, en er was daar een Deurwachter aan wien ik vroeg wie daar waren; hij zeide dat het de wijzen der wijzen waren, die met elkander over bovennatuurlijke dingen gevolgtrekkingen maken; hij sprak aldus vanuit zijn simpel geloof. En ik zeide :Is het geoorloofd om binnen te gaan? Hij zeide: Het is geoorloofd, als ge maar niet iets spreekt; ik kan u toelaten, omdat ik de vergunning heb de heidenen toe te laten die met mij in den ingang staan. En daarom trad ik binnen, en zie, het was een cirkelvormige schouwplaats en in het midden ervan een podium, en een groep zogenaamde wijzen waren verborgenheden van het geloof aan het bespreken; en de stof of de ter behandeling voorgelegde stelling was toen deze: of het Goede dat de mens doet in den STAAT DER RECHTVAARDIGMAKING DOOR HET GELOOF, of in de voortschrijding ervan na de daad, al dan niet het goede van den godsdienst is. Eensgezind zeiden zij dat onder het Goede van den godsdienst wordt verstaan het goede dat bijdraagt tot het heil. De bespreking was heftig, maar de overhand hadden degenen die zeiden dat de goede dingen die de mens in den staat of in de voortschrijding des geloofs doet, slechts zedelijke, burgerlijke, en politieke goede dingen zijn, welke niets tot het heil bijdragen, maar waartoe alleen het geloof bijdraagt. En zij bevestigden het aldus: Hoe kan enig werk van den mens verbonden worden met hetgeen om niet gegeven is; en is de zaliging

niet om niet? Hoe kan enig goede van den mens verbonden worden met de verdienste van Christus; is er niet door die verdienste enig en alleen zaliging? En hoe kan de werking van den mens verbonden worden met de werking van den Heiligen Geest; doet die niet alle dingen zonder de hulp van den mens? Zijn niet die drie dingen enig en alleen zaligmakend in de daad des geloofs: en blijven die drie dingen niet ook aan als enig en alleen zaligmakend in den staat of in de voortschrijding des geloofs? En daarom kan het bijkomstig goede uit den mens geenszins het goede van den godsdienst worden genoemd, dat, zoals gezegd werd, tot het heil zou kunnen bijdragen; maar indien iemand het om het heil doet, is het veeleer een boze van den godsdienst te noemen. Er stond een tweetal Heidenen naast den Deurwachter in het voorportaal; en zij hoorden deze dingen, en zij zeiden tot elkander: Dezen hebben niet enigen Godsdienst; wie ziet niet dat den naaste het goede doen terwille van God, aldus met God, en uit God, datgene is wat Godsdienst wordt genoemd. En de ander zeide: Hun geloof heeft hen verdwaast. En toen vroegen zij aan den Deurwachter: Wie zijn dat? De Deurwachter zeide: Het zijn Christelijke wijzen. En zij antwoordden: Gij bazelt; gij liegt; het zijn potsenmakers; aldus spreken zij. En ik ging heen; en toen ik na enigen tijd naar de plaats keek waar dat huis stond, zie, het was een moeras.

Deze dingen die ik gezien en gehoord heb, heb ik in de waak van mijn lichaam en tegelijk van mijn geest gezien en gehoord; de Heer immers heeft mijn geest zó met mijn lichaam verenigd, dat ik tegelijkertijd in het ene en in liet andere ben. Dat ik tot die huizen ben gekomen, en dat zij toen beraadslaagden over die dingen, en dat het zo geschied is als het wordt beschreven, was vanuit het Goddelijk Toezicht des Heren.

De Apocalyps

Elfde Hoofdstuk

1. En mij werd een riet gegeven, een stok gelijk; en de Engel stond daarbij, zeggende: Sta op, en meet den Tempel Gods en het Altaar, en de Aanbiddenden daarin.
2. En den Voorhof welke buiten den Tempel is, werp dien naar buiten uit, en meet dien niet, omdat hij den natiën is gegeven; en zij zullen de heilige Stad vertreden twee en veertig maanden.
3. En Ik zal Mijn twee Getuigen geven, en zij zullen profeteren duizend twee honderd zestig dagen, omkleed met zakken.
4. Dezen zijn de twee Olijven en de twee Kandelaren, welke vóór den God der aarde staande zijn.
5. En indien iemand hen zal hebben willen schaden, een vuur zal uitgaan vanuit hun mond, en zal hun vijanden verslinden; en indien iemand hun schade zal hebben willen toebrengen, die moet aldus gedood worden.
6. Dezen hebben mogendheid den Hemel te sluiten, opdat de regen niet regene in de dagen hunner profetie; en zij hebben mogendheid over de wateren, om die te verkeren in bloed; en de aarde te slaan met elke plage, zo menigmaal als zij zullen hebben gewild.
7. En wanneer zij hun getuigenis zullen geëindigd hebben, zal het beest opklimmende vanuit den afgrond oorlog maken met hen, en het zal hen overwinnen, en het zal hen doden.
8. En hun lichamen op de straat der grote stad, welke geestelijk genoemd wordt Sodom en Egypte, alwaar ook onze Heer gekruisigd is.
9. En zien zullen zij vanuit de volken en stammen en tongen en natiën hun lichamen drie dagen en een halven, en zij zullen niet toelaten dat hun lichamen in graven gelegd worden.
10. En die op de aarde wonen, zullen zich verheugen over hen, en zij zullen zich verblijden, en zij zullen elkander geschenken zenden, omdat die twee Profeten hebben gepijnigd degenen die op de aarde wonen.
11. En na drie dagen en een halven is een geest des levens vanuit God binnengegaan in hen, en zij stonden op hun voeten; en er is grote vrees gevallen op degenen die hen zagen.

12. En zij hoorden een grote stem vanuit den Hemel, zeggende tot hen: Klimt herwaarts op ; en zij klommen op in den Hemel in de wolk; en hun vijanden zagen hen.
13. En in die ure geschiedde een grote aardbeving, en het tiende deel der stad is gevallen, en gedood zijn in de aardbeving de namen van mensen zeven duizend; en de overigen zijn verschrikt geworden, en hebben heerlijkheid gegeven den God des Hemels.
14. Het tweede wee is voorbijgegaan; zie, het derde wee komt snellijk.
15. En de zevende Engel heeft gebazuind, en er geschiedden grote stemmen in den Hemel, zeggende: De koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heren en van Zijn Christus, en Hij zal regeren tot in de eeuwen der eeuwen.
16. En de vier en twintig Ouderen, die vóór God gezeten zijn op hun tronen, vielen op hun aangezichten, en aanbaden God.
17. Zeggende: Wij danken U, Heer God Almachtig, Die Zijt en Die Waart, en Die Komen Zult, dat gij hebt opgenomen Uw grote macht en het Koninkrijk zijt ingegaan.
18. En de natiën waren vertoornd; en Uw toorn is gekomen, en de tijd om de doden te richten, en om het loon te geven Uw dienstknechten, den profeten, en den heiligen, en dengenen die Uw Naam vrezen, den kleinen en den groten; en om te verderven degenen die de aarde verderven.
19. En geopend werd de Tempel Gods in den Hemel, en gezien werd de Ark Zijns verbonds in Zijn Tempel; en er werden bliksemen, en stemmen, en donderslagen, en aardbeving, en grote hagel.

De Geestelijke Zin.

DE INHOUD VAN HET GANSE HOOFDSTUK Er wordt nog gehandeld over den staat der Kerk bij de Hervormden, hoedanig degenen zijn die innerlijk in het Geloof-alleen tegen de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk zijn, zijnde dat de Heer Alleen is de God des Hemels en der Aarde, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, en dat men volgens de geboden van den Decaloog moet leven. Dat die twee dingen gepredikt zijn vóór hen, Vers 3 tot 6. Maar dat zij geheel en al verworpen zijn, vers 7 tot 10. Dat zij uit den Heer zijn wederopgewekt, Vers 11, 12. Dat degenen vergingen die ze hebben verworpen, Vers 13. Dat vanuit den Nieuwen Hemel de staat der Nieuwe Kerk is geopenbaard, Vers 15 tot 19.

DE INHOUD VAN DE AFZONDERLIJKE VERZEN. En mij werd een riet gegeven, een stok gelijk, *betekent* dat het vermogen en de macht werd gegeven om den staat der Kerk in den Hemel en in de Wereld te leren kennen en te zien: en de Engel stond daarbij, zeggende: Sta op, en meet den Tempel Gods en het Altaar, en de aanbeddenden daarin, *betekent* de tegenwoordigheid des Heren en Zijn bevel om den staat der Kerk in den Nieuwen Hemel te zien en te leren kennen: en den voorhof welke buiten den Tempel is, werp dien naar buiten uit, en meet dien niet, *betekent* dat de staat der Kerk op aarde, zodanig als die nog is, verwijderd en niet gekend moet worden: omdat hij den natiën is gegeven, *betekent* omdat de staat dier Kerk door de boze dingen des levens is te gronde gericht en verlaten gemaakt: en zij zullen de heilige stad vertreden twee en veertig maanden, *betekent*, dat zij al het ware des Woords heeft verstrooid totdat er niet iets over is: En Ik zal Mijn twee Getuigen geven, *betekent* hen die belijden en erkennen vanuit het hart dat de Heer de God des Hemels en der Aarde is, en Zijn Menselijke Goddelijk, en die verbonden worden met Hem door het leven volgens de geboden van den Decaloog; en zij zullen profeteren duizend twee honderd zestig dagen, *betekent* dat die twee, de erkenning van den Heer, en het leven volgens de geboden van den Decaloog, zijnde de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, geleerd moeten worden tot aan het einde en den aanvang: omkleed met zakken, *betekent* den rouw ondertussen vanwege de niet-opneming van het ware: dezen zijn de twee Olijven en de twee Kandelaren, welke vóór den God der aarde staande zijn, *betekent* de liefde en het inzicht, of de naastenliefde en het geloof, uit den Heer, bij hen: en indien iemand hen zal hebben willen schaden, een vuur zal uitgaan vanuit hun mond, en zal hun vijanden verslinden,

betekent dat hij die deze twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk wil vernietigen, vanuit de helse liefde vergaat: en indien iemand hun schade zal hebben willen toebrengen, die moet aldus gedood worden, *betekent* dat hij die ze verdoemt, evenzo verdoemd wordt: Dezen hebben mogendheid den Hemel te sluiten, opdat de regen niet regene in de dagen hunner profetie, *betekent* dat zij die zich van die twee Wezenlijke dingen afkeren, niet enig ware vanuit den Hemel kunnen opnemen: en zij hebben mogendheid over de wateren, om die te verkeren in bloed, *betekent* dat zij die zich van deze dingen afkeren, de ware dingen des Woords vervalsen: en de aarde te slaan met elke plage, zo menigmaal als zij zullen gewild hebben, *betekent* dat zij die deze dingen willen vernietigen, zichzelf werpen in boze en valse dingen van elk geslacht, zo vaak en voor zoveel als zij dit doen: en wanneer zij hun getuigenis zullen geëindigd hebben, *betekent* dat nadat de Heer die twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk heeft geleerd: zal het beest opklimmende vanuit den afgrond oorlog maken met hen, en het zal hen overwinnen, en het zal hen doden, *betekent* dat zij die in de inwendige dingen der leer aangaande het geloof-alleen zijn, die twee dingen zullen verwerpen: en hun lichamen op de straat der grote Stad, *betekent*, dat die dingen geheel en al verworpen zijn: welke geestelijk genoemd wordt Sodom en Egypte, *betekent* de beide helse liefden, zijnde de liefde van heersen vanuit de liefde van zich, en de liefde van regeren vanuit den trots van het eigen inzicht, welke in de Kerk zijn waar niet één God is, en de Heer niet wordt vereerd, en waar men niet leeft volgens de geboden van den Decaloog: alwaar ook onze Heer gekruisigd is, *betekent* de niet-erkenning van het Goddelijk Menselijke des Heren, en zo den staat der verwerping: en zien zullen zij vanuit de volken en stammen en tongen en natiën hun lichamen drie dagen en een halven, *betekent* wanneer allen die in de valse dingen der leer en in de boze dingen des levens vanuit het geloof-alleen waren en zullen zijn bij het einde der Kerk welke er nog is, bij den aanvang der Nieuwe, gehoord hebben en zullen horen aangaande die beide Wezenlijke dingen; en zij zullen niet toelaten dat hun lichamen in graven gelegd worden, *betekent* dat zij die dingen verdoemd hebben en zullen verdoemen: die op de aarde wonen, zullen zich verheugen over hen, en zij zullen zich verblijden, *betekent* het verkwikkelijke van de aandoening des harten en der ziel in de Kerk bij hen die in het geloof-alleen waren: en zij zullen elkander geschenken zenden, *betekent* de vergezelschapping door de liefde en de vriendschap: omdat die twee Profeten hebben gepijnigd degenen die op de aarde wonen, *betekent* dat die twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk vanwege het indruisen tegen de twee Wezenlijke dingen die in de Kerk der Hervormden aanvaard zijn, een

voorwerp van verachting, van misnoegen, en van afkeer zijn: en na drie dagen en een halven is een geest des levens uit God binnengegaan in hen, en zij stonden op hun voeten, *betekent*, dat die twee Wezenlijke dingen, als de Nieuwe Kerk inzet en voortschrijdt, door den Heer worden levend gemaakt bij hen die ze opnemen: en er is grote vrees gevallen op degenen die hen zagen, *betekent* de beroering van den animus en de ontsteltenis vanwege de Goddelijke ware dingen: en zij hoorden een grote stem vanuit den Hemel, zeggende tot hen: Klimt herwaarts op, *betekent* die beide Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk door den Heer tot den Hemel, vanwaar zij zijn en waar zij zijn, opgeheven, en de bescherming ervan: en zij klommen op tot den Hemel in de wolk, *betekent* de verheffing tot den Hemel, en de verbinding met den Heer daar door het Goddelijk Ware des Woords in zijn zin der letter: en hun vijanden zagen hen, *betekent* dat zij die in het van de naastenliefde gescheiden geloof waren, die dingen hoorden, maar aanbleven in hun valse dingen: en in die ure geschiedde een grote aardbeving, en het tiende deel der stad is gevallen, *betekent* dat toen een ontzaglijke verandering van staat bij hen is geschied, en zij, van den Hemel afgescheurd, tot de hel zijn weggezakt: en gedood zijn in de aardbeving de namen van mensen zeventuizend, *betekent* dat al degenen die het geloof-alleen hadden beleden, en deswege de werken der naastenliefde voor niets hadden geacht, vergingen; en de overigen zijn verschrikt geworden, en hebben heerlijkheid gegeven den God des hemels, *betekent* dat zij die den ondergang van genen zagen, den Heer erkenden, en werden afgescheiden: het tweede wee is voorbijgegaan; zie, het derde wee komt snellijk, *betekent* de weeklacht over den verdraaiden staat der Kerk, en de laatste weeklacht ten slotte, waarover na dezen: en de zevende engel heeft gebazuind, *betekent* het onderzoek en de openbaring van den staat der Kerk na de voleinding, wanneer de Komst van den Heer en van Zijn Rijk daar is: en er geschiedden grote stemmen in den Hemel, zeggende: De Koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heren en van Zijn Christus, en Hij zal regeren tot in de eeuwen der eeuwen, *betekent* de vieringen door de Engelen, dat de Hemel en de Kerk zijn geworden des Heren, zoals zij het zijn geweest van den beginne aan, en dat zij het nu ook geworden zijn van Zijn Goddelijk Menselijke, aldus dat de Heer nu ten aanzien van het ene en het andere over den Hemel en de Kerk zal regeren tot in het eeuwige: en de vier en twintig Ouderen die vóór God gezeten zijn op hun tronen, vielen op hun aangezichten, en aanbaden God, *betekent* de erkenning door alle Engelen des Hemels, dat de Heer is de God des Hemels en der Aarde, en de opperste aanbidding: zeggende: Wij danken U, Heer God Almachtig, Die Zijt en Die Waart en Die Komen Zult, *betekent*

de belijdenis en de verheerlijking door de Engelen des Hemels, dat de Heer het is Die Is, Die Leeft, en Kan vanuit Zichzelf, en Regeert alle dingen, omdat Hij Alleen Eeuwig en Oneindig is: dat Gij hebt opgenomen Uw grote macht, en het koninkrijk zijt ingegaan, *betekent* den Nieuwen Hemel en de Nieuwe Kerk, waar zij Hem zullen erkennen als den Allenen God: en de natiën waren vertoornd, *betekent* hen die in het geloof-alleen en daaruit in de boze dingen des levens zijn, dat zij ontstaken en degenen bestookten die tegen hun geloof zijn; en Uw toorn is gekomen, en de tijd om de doden te richten, *betekent* hun ondergang, en het Laatste Gericht over hen die niet enig geestelijk leven hebben: en om het loon te geven Uw dienstknechten, den profeten, en den heiligen, *betekent* de gelukzaligheid des eeuwigen levens voor hen die in de ware dingen der leer vanuit het Woord zijn, en in het leven volgens die: en dengenen die Uw Naam vrezen, den kleinen en den groten, *betekent* hen die liefhebben de dingen welke des Heren zijn, in een kleineren en een groteren graad; en om te verderven degenen die de aarde verderven, *betekent* de verwerping tot de hel van degenen die de Kerk hebben vernietigd: en geopend werd de Tempel Gods in den Hemel, en gezien werd de Ark Zijns verbonds in Zijn Tempel, *betekent* den Nieuwen Hemel, waarin de Heer in Zijn Goddelijk Menselijke wordt vereerd, en volgens de geboden van Zijn Decaloog wordt geleefd, zijnde de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, door welke de verbinding is: en er werden bliksemen en stemmen en donderslagen en aardbeving en grote hagel, *betekent* toen in de lagere gebieden redeneringen, beroeringen, en vervalsingen van het goede en het ware.

De Ontvouwing.

485. *En mij werd een riet gegeven, een stok gelijk, betekent dat hem uit den Heer werd gegeven het vermogen en de macht om den staat der Kerk in den Hemel en in de Wereld te leren kennen en te zien.* Met het riet wordt de zwakke macht aangeduid, zodanig als de mens die heeft uit zich, en met den stok wordt de sterke macht aangeduid, zodanig als de mens die heeft uit den Heer; en daarom wordt daarmede dat een riet werd gegeven, een stok gelijk, de macht uit den Heer aangeduid: dat het is het vermogen en de macht om den staat der Kerk in den Hemel en in de Wereld te leren kennen en te zien, blijkt uit hetgeen volgt in dit Hoofdstuk tot aan het einde toe. Dat met het riet of den riethalm de zwakke macht wordt aangeduid, zodanig als de mens die heeft uit zich, blijkt uit deze dingen. *“Zie, gij hebt vertrouwd op den STOK van het geknakte RIET, op Egypte, waarop zo een man leunt, zo gaat hij in zijn hand binnen, en doorboort die”,* Jes. xxxvi: 6. *“Opdat de bewoners van Egypte bekennen dat Ik Jehovah, omdat zij den huize Israëls een STOK DES RIETS geweest zijn; als zij u bij de hand hielden, werd gij gebroken, en doorboordet gij hun den gebelen schouder”,* Ezech. xxix: 6, 7; met Egypte wordt aangeduid de natuurlijke mens die op zijn eigen krachten vertrouwt, en daarom wordt hij ook de stok van het gekrookte riet genoemd: met het riet wordt de zwakke macht aangeduid bij Jesaja: *“Het gekrookte RIET zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen,* Jes. xlii: 3. Met den Stok echter wordt aangeduid de sterke macht, die uit den Heer is, hier om den staat der Kerk te leren kennen, omdat met den stok de Tempel en het Altaar werd gemeten, en met meten wordt leren kennen aangeduid, en met den Tempel en het Altaar wordt de Kerk aangeduid, waarover aanstonds. Dat met den Stok de macht wordt aangeduid, is omdat het hout, waaruit de stokken bij de Ouden in de Kerk waren, het goede betekent, en omdat de stok in de plaats van de rechterhand is, en haar schraagt, en met de rechterhand de macht wordt aangeduid; vandaar is het, dat de sceppter een korte stok is, en met den sceppter wordt de macht des Konings aangeduid; ook zijn sceppter en stok hetzelfde woord in de Hebreeuwse Taal. Dat de Stok de macht betekent, blijkt uit deze plaatsen: *“Zegt: Hoe is gebroken DE STOK DER STERKTE, DE STOK DES SIERAADS; daal af van de heerlijkheid, en zit in den dorst”,* Jerem. xlviii: 17, 18. *“Den STOK UWER STERKTE zal Jehovah vanuit Zion zenden”,* Psalm cx: 2. *“Met STOKKEN doorboordet Gij het hoofd der ongelovigen”,* Habak. iii: 14. *“Israël is de STOK der erfenis van Jehovah”,* Jerem. x: 14, 16; Hfdst. li: 19. *Uw Roede en Uw STOK zullen mij vertroosten”,* Psalm

xxiii: 4, 5. “*Jehovah heeft den STOK der goddelozen verbroken*”, Jes. ix: 3; Hfdst. xiv: 5; Psalm cxxv 3. “*Mijn volk vraagt het hout, en zijn STOK antwoordt het*”, Hosch. iv: 12. “*Jehovah verwijderende uit Jeruzalem allen STOK des broods, en allen STOK des waters*”, Jes. iii: 1, 2; Ezech. iv: 16; Hfdst. v: 16; Hfdst. xiv: 13; Psalm cv: 16; Levit. xxvi: 26; met den stok des broods en des waters wordt de macht van het goede en het ware aangeduid, en met Jeruzalem de Kerk. Met den STOK VAN LEVI, *waarop de naam van Aharon was, welke in de tent met amandelen bloesemde*, Num. xvii: 2 tot 10, wordt in den geestelijken zin niets anders aangeduid dan de macht van het ware en het goede, omdat met Levi en Aharon het ware en het goede der Kerk werd aangeduid. Dat met den Stok de macht wordt aangeduid, blijkt uit de macht van den Stok van Mozes: *Dat door de uitstrekking van den STOK de wateren in bloed werden verkeerd*, Exod. vii: 20. *Dat door dien de vorsen op het land van Egypte klommen*, Exod. viii: 1 e.v. *Dat er door dien luizen werden*, Exod. viii: 16 e.v. *Dat er door dien donderslagen en hagel geschiedden*, Exod. ix: 23 e.v. *Dat er door dien sprinkhanen te voorschijn kwamen*, Exod. x: 12 e.v. *Dat door dien de Zee Suph werd gedeeld en wederkeerde*, Exod. xiv: 16, 21, 26. *Dat door dien de wateren uit de rots vanuit Choreb vloeiden*, Exod. xvii: 5 e.v.; Num. xx: 7 tot 13. *Dat door dien bij Mozes Jozua de overhand had op de Amalekieten*, Exod. xvii: 9 tot 12. *Dat vuur vanuit de rots uitging door den Stok des Engels*, Richt. vi: 21; hieruit blijkt dat met den Stok de macht wordt aangeduid; en eveneens elders, zoals in Jes. x: 5, 24, 26; Hfdst. xi: 4; Hfdst. xiv: 5; Hfdst. xxx: 31, 32; Ezech. xix: 10 tot 14; Klaagl. iii: 1, 2; Micha vii: 14; Zach. x: 11; Num. xxi: 18.

486. *En de Engel stond daarbij, zeggende: Sta op, en meet den Tempel Gods en het Altaar en de Aanbiddenden daarin, betekent de tegenwoordigheid des Heren en Zijn bevel om den staat der Kerk in den Nieuwen Hemel te zien en te leren kennen.* Onder den Engel wordt de Heer verstaan, hier zoals in n. 5, 415, en elders, aangezien de Engel niets doet vanuit zich, maar vanuit den Heer; en daarom zeide hij: *Ik zal Mijn twee Getuigen geven*, Vers 3, en die waren de getuigen des Heren; met “daarbij staan” wordt de tegenwoordigheid des Heren aangeduid, en met “hij zeide” wordt Zijn bevel aangeduid; met opstaan en meten wordt zien en leren kennen aangeduid; dat meten betekent het hoedanige van den staat leren kennen en uitvorsen, zal men beneden zien; met den Tempel, het Altaar, en de Aanbiddenden daarin, wordt de staat der Kerk in den Nieuwen Hemel aangeduid; met den Tempel de Kerk ten aanzien van het Ware der leer, n. 191; met het Altaar de Kerk ten aanzien van het Goede der liefde, n. 392; en met de Aanbiddenden de Kerk ten aanzien van den eredienst vanuit die beide; met de aanbiddenden wordt hier

de aanbedding aangeduid, zijnde de eredienst, aangezien de geestelijke zin los is van personen, n. 78, 79, 96, hetgeen hier ook blijkt uit het feit, dat er gezegd wordt: de aanbiddenden meten; bet zijn ook die drie dingen welke de Kerk maken: het Ware der leer, het Goede der liefde, en de Eredienst vanuit die beide. Dat het de Kerk in den Nieuwen Hemel is die wordt verstaan, blijkt uit het laatste Vers van dit Hoofdstuk, waar gezegd wordt *dat geopend werd de Tempel Gods in den hemel, en gezien werd de Ark des verbonds in den Tempel*, Vers 19. Dat in den aanvang van dit Hoofdstuk over den te meten Tempel wordt gesproken, is opdat de staat der Kerk in den Hemel worde gezien en gekend, alvorens zij verbonden zou zijn met de Kerk in de wereld; de Kerk in de wereld wordt verstaan onder den Voorhof buiten den Tempel, welken hij niet zou meten, omdat deze den heidenen is gegeven, Vers 2; en daarna wordt zij beschreven met de grote stad, welke Sodom en Egypte wordt genoemd, Vers 7, 8; doch nadat die grote stad gevallen is, Vers 13, volgt, dat de Kerk is geworden des Heren, Vers 15 e.v. Men moet weten dat in de Hemelen evenzeer de Kerk is als op de aarde, en dat zij één maken zoals het Inwendige en het Uitwendige bij de mensen; en daarom wordt er door den Heer eerst voorzien in een Kerk in de Hemelen, en vanuit haar of door haar in een Kerk op aarde; vandaar wordt er gezegd dat Nova Hierosolyma uit God vanuit den Nieuwen Hemel is nedergedaald, Hfdst. XXI: 1, 2. Onder den Nieuwen Hemel wordt de Nieuwe Hemel vanuit de Christenen verstaan, waarover in hetgeen volgt meermalen wordt gehandeld. Dat Meten betekent het hoedanige leren kennen en uitvorsen, is omdat met de maat het hoedanige van een ding of van een staat wordt aangeduid; dit wordt aangeduid met alle maten van Nova Hierosolyma, Hfdst. XXI; en met deze dingen daar: *dat de Engel, hebbende een gouden riet, MAT de stad en haar poorten, en dat hij MAT den muur 144 ellen; de MAAT eens mensen, welke is eens Engels*, Vers 15, 17; en omdat met Nova Hierosolyma de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, zo blijkt dat met haar meten en de dingen die van haar zijn, wordt aangeduid: het hoedanige leren kennen. Iets eenders wordt ook met Meten aangeduid bij Ezechiël, waar gezegd wordt: *dat de Engel MAT het Huis Gods, den Tempel, het Altaar, den Voorhof, de Kamers*, Hfdst. XL: 3 tot 17; Hfdst. XLI: 1 tot 5, 13, 14, 22; Hfdst. XLII en Hfdst. XLIII; en dat hij *de wateren MAT*, Hfdst. XLVII: 3, 4, 5, 9; en daarom wordt gezegd: *“Toon den huize Israëls den Vorm, en zij zullen zich schamen voor hun ongerechtigheden; en zij zullen den VORM METEN, en zijn uitgangen, en zijn ingangen, en al zijn Vormen, opdat zij den gebelen Vorm bewaren*, Ezech XLIII: 10, 11. Iets eenders wordt met Meten aangeduid in deze plaatsen: *“Ik hief mijn ogen op, en zie, een man, in wiens hand een meetsnoer*

was; en ik zeide: Waar gaat gij heen; en hij zeide: Om Jeruzalem Te Meten”, Zach. II: 1, 2. “Hij stond en MAT het land”, Hab. III: 6. “De Heer Jehovih MAT de wateren met de vuist; en paste de Hemelen af met de span, en woog de bergen in een waag, en de heuvelen in een weegschaal”, Jes. XL: 12. “Waar waart gij toen Ik de aarde grondde; wie heeft haar MATEN gesteld, en wie heeft over haar het richtsnoer getrokken”, Job XXXVIII: 4, 5, 6.

487. *En den Voorhof welke buiten den Tempel is, werp dien naar buiten uit, en meet dien niet, betekent dat de staat der Kerk op aarde, zodanig als die nog is, verwijderd en niet gekend moet worden.* Met den Voorhof buiten den Tempel wordt de Kerk op aarde aangeduid, omdat deze buiten den Hemel is, welke de Tempel is, n. 486; met “naar buiten uitwerpen” wordt aangeduid: verwijderen, hier van den Hemel, omdat haar staat zodanig is; en met “niet meten” wordt aangeduid: het hoedanige ervan niet doorvorsen en leren kennen, n. 486: de oorzaak volgt: *omdat hij den natiën is gegeven, en zij de heilige Stad zullen vertreden twee en veertig maanden.* Dat met den Voorhof buiten den Tempel hier de Kerk op aarde wordt aangeduid, zodanig als zij nog is, blijkt uit hetgeen in dit Hoofdstuk volgt, waar zij beschreven wordt met de grote Stad welke geestelijk wordt genoemd Sodom en Egypte, waarin de beide Getuigen des Heren gedood ter neder lagen, en welke daarna viel in een grote aardbeving, en waarin werden gedood daar de namen van mensen zeven duizend; behalve meer dingen daar. Anders wordt met den Voorhof in het Woord het Uitwendige der Kerk aangeduid; er was immers een tweetal Voorhoven welke men doorging als men in den Tempel zelf in Jeruzalem binnenging; en omdat met den Tempel de Kerk werd aangeduid ten aanzien van haar Inwendige, werd derhalve met de Voorhoven de Kerk aangeduid ten aanzien van haar Uitwendige; en daarom werden in de Voorhoven de vreemdelingen toegelaten, die vanuit de natiën waren, niet echter in den Tempel zelf: en omdat het Uitwendige der Kerk met den Voorhof wordt aangeduid, wordt daarmee derhalve ook de Kerk op aarde aangeduid, en eveneens de Hemel in laatsten, omdat de Kerk op aarde de ingang is tot den Hemel, evenzo de Hemel in laatsten: dit wordt met den Voorhof aangeduid in deze plaatsen: *“Gezegend hij dien Gij verkiest; hij zal in Uw VOORHOVEN wonen; zij zullen verzadigd worden met het goede van Uw Huis, met het heilige van Uw Tempel”, Psalm LXV: 5. “Looft den Naam van Jehovah, gij die staat in Zijn Huis, in de VOORHOVEN VAN HET HUIS onzes Gods”, Psalm CXXXV: 1, 2. “Hoe liefelijk zijn Uw Habitakels, o Jehovah, ja zelfs is mijn ziel verteerd naar de VOORHOVEN VAN JEHOVAH”, Psalm LXXXIV: 2, 3. “Treedt Zijn poorten binnen met blijdenis, Zin VOORHOVEN met lof”, Psalm C: 4. “De gerechte zal bloeien*

zoals een palmboom, geplant in het Huis van Jehovah, in de VOORHOVEN onzes Gods zullen zij spruiten”, Psalm XCII: 13, 14. “Een dag in Uw VOORHOVEN is beter dan duizenden; ik koos aan de deur te staan in het Huis Mijns Gods”, Psalm LXXXIV: 11, behalve elders, zoals Psalm XCVI: 8; Psalm XCVI: 19; Jes: 1: 12; Hfdst. LXII: 9; Zach. III: 7; Ezech. x: 3, 4, 5. *Aangaande de VOORHOVEN van den Jeruzalemsen tempel*, 1 Kon. VI: 3, 36; *aangaande de VOORHOVEN van den nieuwen Tempel*, Ezech. XL: 17 tot 31, tot 44; Hfdst. XLII: I tot 14; Hfdst. XLIII: 4 tot 7. *En aangaande den VOORHOF buiten den Tabernakel*, Exod. XXVII: 9 tot 18.

488. *Omdat hij den natiën is gegeven; dat dit betekent, omdat de staat dier Kerk door de boze dingen des levens is te gronde gericht en verlaten gemaakt*, staat vast uit de betekenis van de natiën, zijnde degenen die in de boze dingen des levens zijn, en abstract genomen de boze dingen des levens, n. 147, 483.

489. *En zij zullen de heilige Stad vertreden twee en veertig maanden, betekent dat zij al het ware des Woords heeft verstrooid totdat er niet iets over is.* Onder de heilige gemeente of stad [*civitas seu urbs*] wordt de heilige Hierosolyma verstaan, en onder de Heilige Hierosolyma wordt de Nieuwe Kerk verstaan welke in de ware dingen der Leer is; van het heilige immers wordt gesproken met betrekking tot het Goddelijk Ware, n. 173; en de Stad betekent de leer, n. 194; en daarom wordt met die gemeente of stad vertreden aangeduid: de ware dingen van haar leer verstrooien; met de twee en veertig maanden wordt aangeduid: tot aan haar einde toe, als er niet iets over is: onder de ware dingen der leer worden de ware dingen vanuit het Woord verstaan, omdat de leer der Kerk daaruit is, en al hetgeen van haar is. Dat zij die in de inwendige dingen der Kerk heden ten dage zijn, aldus de ware dingen van het Woord en vandaar van de leer der Kerk, en het al van haar, hebben verstrooid, wordt in dit Hoofdstuk beschreven met het Beest opklimmende uit den afgrond, hetwelk de beide getuigen doodde, Vers 7; en eveneens kan men het zien uit de GEDENK WAARDIGHEDEN vanuit de geestelijke Wereld, welke aan de afzonderlijke Hoofdstukken zijn toegevoegd. Dat met de twee en veertig maanden wordt aangeduid: tot aan het einde toe, als er niet iets van het ware en het goede der Kerk over is, is omdat met twee en veertig iets eenders wordt aangeduid als met zes weken; zes maal zeven immers is twee en veertig, en met zes weken wordt het volledige tot aan het einde toe aangeduid; het getal zes immers betekent dat, en de week den staat, en de zevende week den heiligen staat, zijnde de nieuwe staat der Kerk, wanneer de Heer de Regering aanvaardt; iets eenders wordt met dit getal aangeduid in de volgende dingen: “*Het Beest opklimmende uit de zee werd gegeven een mond sprekende grote dingen*”

en lasteringen, en hetzelfde werd gegeven mogendheid om dat te doen TWEE EN VEERTIG MAANDEN”, Apoc. XIII: 5, n. 583. Dat Zes het volledige tot het einde betekent, is omdat Drie dat betekent, n. 505; en zes is het dubbele ervan, en het dubbele en het enkelvoud in de getallen zijn van dezelfde betekenis: bovendien wordt met dit getal iets eenders aangeduid als met drie en een half, omdat 42 maanden $3\frac{1}{2}$ jaar maken. Dat van Maanden wordt gesproken, is omdat met de Maand de volle staat wordt aangeduid, zoals in Jes. LXVI: 23; Apoc. XXII: 1, 2; Gen. XXIX: 14; Num. XI: 18, 19, 20; Deut. XXI: 11, 13.

490. *En Ik zal Min twee Getuigen geven, betekent hen die berden en erkennen vanuit het hart dat de Heer de God des Hemels en der Aarde is, en Zijn Menselijke Goddelijk, en die verbonden worden met Hem door het leven volgens de geboden van den Decaloog.* Dat dezen het zijn die hier onder de twee Getuigen worden verstaan, is omdat die twee dingen de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk zijn: Dat het EERSTE WEZENLIJKE, dat de Heer de God des Hemels en der Aarde is, en dat Zijn Menselijke Goddelijk is, de Getuigenis is, en dat vandaar degenen Getuigen zijn, die dat van harte belijden en erkennen, zie men in n. 6, 846, en nog verder uit deze dingen: “Ik ben de mededienst-knecht uwer broederen die de GETUIGENIS VAN JEZUS HEBBEN; DE GETUIGENIS immers VAN JEZUS IS DE GEEST DER PROFETIE”, Apoc. XIX: 10. “De Engelen van Michaël hebben den draak overwonnen door het Bloed des Lams, en door het WOORD ZIJNER GETUIGENIS; en de draak ging heen om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de bevelen Gods bewaarden, en DE GETUIGENIS VAN JEZUS CHRISTUS HEBBEN”, Apoc. XII: 11, 17. “De zielen dergenen die met de bijl geslagen waren om de GETUIGENIS VAN JEZUS, en om het Woord Gods”, Apoc. XX: 4; dezen zijn het, die den Heer hebben erkend: dit wordt de Getuigenis van Jezus genoemd, omdat de Heer het getuigt vanuit Zijn Woord, aldus vanuit Zichzelf; en daarom wordt Hijzelf de GETROUWE EN WARE GETUIGE genoemd, Apoc. I: 5; Hfdst. III: 14; en zegt Hij: “IK GETUIG VAN MIJZELVEN, en MIJN GETUIGENIS is waar, omdat Ik weet van waar Ik gekomen ben, en waar Ik heenga”, Joh. VIII: 14; voorts: *Wanneer de Parakleet, de Geest der Waarheid, zal gekomen zijn, Die zal van Mij GETUIGEN*”, Joh. XV: 26. Dat de Parakleet, de Geest der Waarheid, die ook de Heilige Geest is, het Goddelijke, voortgaande, is, en dat Dit de Heer Zelf is, zie men in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER, n. 46 tot 54. Omdat nu de Heer Zelf de Getuige is, worden derhalve onder de Getuigen ook degenen verstaan, die uit den Heer dit getuigen, zoals Johannes: *“Jezus zeide: Gijlieden hebt tot Johannes gezonden, en hij is een GETUIGE der waarheid geweest; Ik evenwel neem niet van een mens GETUIGENIS aan”*, Joh. V: 33, 34. Johannes

kwam tot een GETUIGENIS, om van het Licht te GETUIGEN; hij was het Licht niet, maar opdat hij van het Licht GETUIGEN zou; het Woord hetwelk bij God was, en hetwelk God was, was het ware Licht", Joh. I: 1, 2, e.v., 14, 34. Dat het TWEDE WEZENLIJKE der Nieuwe Kerk, zijnde de verbinding met den Heer door het leven volgens de geboden van den Decaloog, de Getuigenis is, blijkt hieruit, dat de Decaloog de Getuigenis wordt geheten, zoals in deze dingen: "Geven zult gij in de Ark de GETUIGENIS welke Ik u geven zal", Exod. xxv: 16. "Mozes gaf de GETUIGENIS in de Ark", Exod. xl: 20. "Het verzoendeksel, hetwelk op de GETUIGENIS was", Levit. xvi: 13. "Laat de stokken der Stammen vóór de GETUIGENIS", Num. xvii: 4, behalve elders, zoals in Exod. xxv: 22; Hfdst. xxxi: 7, 8; Hfdst. xxxii: 15; Psalm lxxviii: 5; Psalm cxxxii: 12. Hier zal iets worden gezegd aangaande de verbinding met den Heer door het leven volgens de geboden van den Decaloog: het zijn twee Tafelen, waarop die geboden zijn geschreven, de ene voor den Heer, de andere voor den mens; de Eerste Tafel houdt in dat men niet verscheidene goden moet vereren, maar Eén; de Tweede Tafel houdt in, dat men de Boze dingen niet moet doen; wanneer dus Eén God wordt vereerd, en de mens de boze dingen niet doet, geschiedt de verbinding; want voor zoveel als de mens van de boze dingen afluut, dat is, boete doet, voor zoveel wordt hij door den Heer aangenomen, en doet hij het goede uit Hem. Maar wie is nu de Ene God? Een Drievuldige God of een Drieënige God is niet één God, zolang als Hij Drievuldig en Drieënig is in drie Personen, maar Hij in Wien het Drievuldige of het Drieënige in één Persoon is, Die is één God, en Die God is de Heer; verwickel de ideeën zoveel als gij maar kunt, doch nochtans zult gij uit die verwickeling niet kunnen ophalen dat God Eén is, tenzij Hij ook Eén is in Persoon: dat het aldus is, leert het ganse Woord, zowel het Oude Profetische Woord, als het Nieuwe Apostolische, Woord, gelijk als klaarblijkend gezien kan worden vanuit DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DEN HEER.

491. *En zij zullen profeteren duizend twee honderd zestig dagen, betekent dat die twee, de erkenning van den Heer, en het leven volgens de geboden van den Decaloog, zijnde de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, geleerd moeten worden tot aan het einde en den aanvang.* Dat die twee, de erkenning van den Heer en het leven volgens de geboden van den Decaloog, de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk zijn, en verstaan worden onder de twee Getuigen, zie men vlak boven in n. 490; en dat met profeteren wordt aangeduid leren, in n. 8, 133; met 1260 dagen wordt aangeduid: tot het einde en den aanvang, dat is, tot het einde van de vorige Kerk, en zo tot den aanvang van de Nieuwe; dat dit met dat getal wordt aangeduid, is omdat met dat getal iets eenders

wordt aangeduid als met drie en een half, want het getal 1260, tot jaren teruggebracht, maakt drie en een half jaar, en met drie en een half wordt het einde en de aanvang aangeduid, n. 505. Iets eenders als hier wordt met dat getal aangeduid in het volgende Hoofdstuk: “*En de vrouw vluchtte in de woestijn, alwaar zij een plaats heeft, bereid van God, opdat zij haar aldaar voeden zouden* DUIZEND TWEE HONDERD ZESTIG DAGEN, Apoc. XII: 6.

492. *Omkleed met zakken, betekent den rouw ondertussen vanwege de niet-opneming van het ware.* Met “bekleed worden met een zak” wordt aangeduid de rouw ter oorzaak van het verwoeste ware in de Kerk; de bekleedselen immers betekenen de ware dingen, n. 166, 212, 328, 378, 379; en daarom betekent bekleed worden met een zak, welke geen kleed is, den rouw daarover dat er niet het ware is, en waar niet het ware is, daar is niet de Kerk. De zonen Israëls beeldden den rouw door verschillende dingen uit, welke krachtens de overeenstemmingen aanduidend waren, zoals dat zij as op hun hoofd deden, dat zij zich in het stof wentelden, dat zij een tijd lang in stilzwijgen op de aarde nederzaten, dat zij zich schoren, dat zij rouw bedreven en huilden, dat zij de klederen verscheurden, en eveneens dat zij zakken aantrokken, behalve andere dingen; en de afzonderlijke dingen duidden een of ander boze der Kerk bij hen aan, ter oorzaak waarvan zij gestraft werden; en wanneer zij gestraft werden, beeldden zij door zulke dingen de boetedoening uit, en ter oorzaak van de uitbeelding der boetedoening en van de vernedering dan tevens, werden zij verhoord. Dat de rouw vanwege het verwoeste ware in de Kerk werd uitgebeeld door het aantrekken van zakken, kan men uit deze dingen zien: “*De leeuw is opgeklommen uit de doornhaag; hij is uitgegaan vanuit zijn plaats om het land tot woestheid te stellen; hierom, GORDT ZAKKEN AAN, bedrijft rouw, huilt*”, Jerem. IV: 7, 8. “*O dochter Mijns volks, GORDT U EEN ZAK AAN, en wentel u in de as, omdat de verwoester snellijk over ons zal komen*”, Jerem. VI: 26. “*Wee u, Chorazin, en Bethsaïda, omdat indien in Tyrus en Sidon de krachten waren geschied die in u geschied zijn, zij in ZAK en As zouden boete gedaan hebben*”, Matth. XI: 21; Lukas X: 13; “*De Koning van Ninive legde, nadat hij de woorden van Jona had gehoord, den mantel van over zich af, en DEED EEN ZAK OVER, en zat op de as, en riep een vasten uit, en dat mens en beest MET ZAKKEN BEDEKT zouden worden*”, Jon. III: 5, 6, 8; behalve elders, zoals in Jes. III: 24; Hfdst. XV: 2, 3; Hfdst. XXII: 12; Hfdst. XXXVII: 1, 2; Hfdst. L: 3; Jerem. XLVIII: 37, 38; Hfdst. XLIX: 3; Klaagt. II: 10; Ezech. VII: 17, 18; Hfdst. XXVII: 31; Dan. IX: 3; Joël I: 8, 13; Amos VIII: 10; Job XVI: 15, 16; Psalm XXX: 12; Psalm XXXV: 13; Psalm LXIX: II, 12; II Sam. III: 31; I Kon. XXI: 27; I Kon. XXI: 27, II Kon. VI: 30; II Kon. XIX: 1, 2.

493. *Dezen zijn de twee Olijven en de twee Kandelaren, welke vóór den God der aarde staande zijn, betekent de liefde en het inzicht, of de Naastenliefde en het Geloof, het ene en het andere uit den Heer bij hen.* Met de olijf wordt de liefde en de naastenliefde aangeduid, waarover aanstonds; en met den kandelaar wordt aangeduid de verlichting in de ware dingen, n. 43, en vandaar het inzicht en het geloof, omdat vanuit de verlichting in de ware dingen het inzicht is, en vanuit dit het geloof; met staan vóór God wordt aangeduid: de dingen horen en doen die Hij gebiedt, n. 366; hier derhalve, dat die twee bij hen zijn uit den Heer, Die de God der aarde is, dat is, bij hen die in de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk zijn, waarover boven; daaruit blijkt, dat daarmede dat de twee getuigen twee olijven en twee kandelaren waren, wordt aangeduid dat zij de liefde en het inzicht, of de naastenliefde en het geloof waren; deze twee immers maken de Kerk, de liefde en de naastenliefde het leven, en het inzicht en het geloof de leer van haar. Dat de Olijf de liefde en de naastenliefde betekent, is omdat de Olijfboom de hemelse Kerk betekent, en vandaar de Olijf, welke de vrucht ervan is, de hemelse liefde, welke liefde de liefde tot den Heer is; vandaar is het, dat deze liefde ook wordt aangeduid met de Olie, waarmede alle heilige dingen der Kerk gezalft werden; de olie, welke de olie der heiligheid werd genoemd, was uit olijven en uit daarmede gemengde specerijen, Exod. xxx: 23, 24, en eveneens werden *met olijfolie de lampen van den Kandelaar in den Tabernakel elken avond aangestoken*, Exod. xxvii: 20; Levit. xxiv: 2. Eendere dingen worden met den Olijfboom en de Olijven aangeduid bij Zacharia: “*Twee OLIJFBOMEN waren nevens den kandelaar, de ene ter rechterzijde van het oliekruijke, de andere aan deszelfs linkerzijde; en TWEE BEZIEN der OLIJVEN; deze zijn de twee zonen van den OLIJFBOOM, STAANDE VÓÓR DEN HEER DER GANSE AARDE*”, iv: 3, ii, 12, 14. Bij David: *Ik ben zoals een GROENENDE OLIJFBOOM in het Huis Gods*, Psalm lii: 10; en bij Jeremia: *GROENENDEN OLIJFBOOM schoon van vorm met vrucht, heeft Jehovah uw naam genoemd*”, iv: 16, 17, behalve elders. Aangezien met Jeruzalem de Kerk werd aangeduid, werden derhalve ook met tal van dingen die daarin en daar rondom waren, zulke dingen aangeduid die der Kerk zijn; nabij haar was ook de OLIJFBERG, en daarmede werd de Goddelijke Liefde aangeduid, en daarom *was Jezus overdag in den Tempel lerende, maar des nachts uitgaande, overnachtte Hij op den OLIJFBERG*, Lukas xxi: 37; Hfdst. xxii: 39; Joh. viii: 1; *en sprak Jezus op dien Berg met de Discipelen over de voleinding der eeuw, en over Zijn Komst alsdan*, Matth. xxiv: 3 e.v., Markus xiii: 3 e.v.; *en ging Hij eveneens vanuit dien Berg naar Jeruzalem, en leed*, Matth. xxi: 1; Hfdst. xxvi: 30; Markus xi: 1; Hfdst. xiv: 26; Lukas xix: 29, 37; en dit

volgens de voorzegging bij Zacharia: “Zijn voeten zullen te dien dage staan op den OLIJFBERG, welke voor de aangezichten van Jeruzalem aan het oosten is”, XIV: 4. Omdat de Olijfboom het Hemelse der Kerk betekende, waren derhalve de Cherubim in het midden van den Tempel van Jeruzalem gemaakt uit OLIJFBOMENHOUT; evenzo de deuren tot het heiligdom, en de posten, I Kon. VI: 23 tot 33.

494. En indien iemand hen zal hebben willen schaden, een vuur zal uitgaan vanuit hun mond, en zal hun vijanden verslinden, betekent dat hij die deze twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk wil vernietigen, vanuit de helse liefde vergaat. De beide Getuigen willen schaden, betekent die beide Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, zijnde de erkenning van den Heer dat Hij is de God des Hemels en der Aarde ook ten aanzien van het Menselijke, en het leven volgens de geboden van den Decaloog, willen vernietigen; dat de Getuigen die dingen zijn, zie men boven in n. 490. Een vuur zal uitgaan vanuit hun mond, betekent dat de helse liefde zal uitgaan; en zal hun vijanden verslinden, betekent dat degenen die deze dingen schaden, door die liefde zullen vergaan; maar hier moet men niet verstaan dat er een vuur vanuit den mond der getuigen zal uitgaan, maar dat het zal uitgaan van hen die deze twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, welke onder de Getuigen worden verstaan, n. 490, willen vernietigen; het vuur is de helse liefde, want hij die niet volgens de geboden van den Decaloog leeft, en die niet tot God Heiland en Verlosser gaat, kan niet anders dan in de helse liefde zijn en vergaan. Dit is iets eenders zoals elders in het Woord, waar gezegd wordt dat er uit Jehovah een Vuur is, hetwelk de goddelozen verteert, en dat Jehovah handelt vanuit het vuur der ontsteking, des toorns, en der woede, behalve andere dergelijke dingen, waaronder niet wordt verstaan dat het is uit Jehovah, maar dat het is uit de helse liefde der goddelozen: zulke dingen worden in het Woord gezegd, omdat het schijnbaarheden zijn, en het Woord in den zin der letter in Schijnbaarheden en Overeenstemmingen is geschreven. Aangezien er gezegd wordt, dat er een vuur zou uitgaan vanuit hun mond, en daaronder wordt verstaan dat het uitgaat vanuit hen die in de helse liefde zijn, zo zullen enige plaatsen worden aangevoerd, waar gezegd wordt: een vuur vanuit Jehovah: “De ademtocht van Jehovah zal hen verteren zoals een rivier van zwavel”, Jes. xxx: 33. “Rook klom op vanuit Zijn neus, en VUUR VANUIT ZIJN MOND, kolen ontbrandden vanuit Hem”, Psalm XVIII: 9. “Ik zal over hen uitstorten de ontsteking Mijns toorns, aangezien de ganse aarde verteerd zal worden in het VUUR MIJNS IJVERS”, Zef. III: 8. “Zie, Jehovah zal in het VUUR KOMEN, om te vergelden in de ontsteking Zins toorns, en Zijn schelding is in VLAMMEN

DES VUURS”, Jes. LXVI: 15. “*Gij zult bezocht worden van Jehovah, met de VLAM EENS VERTERENDEN VUURS*”, Jes. XXIX: 6; hfdst. XXX: 30; behalve meermalen elders.

495. *En indien iemand hun schade zal hebben willen toebrengen, die moet aldus gedood worden, betekent dat hij die ze verdoemt, evenzo verdoemd wordt.* Met schade toebrengen wordt hier verdoemen aangeduid, omdat volgt: die moet aldus gedood worden, en met gedood worden in het Woord wordt aangeduid geestelijk gedood worden, zijnde verdoemd worden; want de Heer zegt: *Met welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden*, Matth. VII: 1, 2.

496. *Dezen hebben mogendheid den Hemel te sluiten, opdat de regen niet regene in de dagen hunner profetie, betekent dat zij die zich van die twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk afkeren, niet enig ware vanuit den Hemel kunnen opnemen.* Onder den Hemel wordt hier de Engellijke Hemel verstaan; vandaar wordt met den regen het ware der Kerk daaruit aangeduid; en daarom wordt met “den Hemel sluiten, opdat de regen niet regene” aangeduid, dat zij niet enig ware der Kerk vanuit den Hemel kunnen opnemen; het ware der Kerk vanuit den Hemel is het ware der leer vanuit het Woord: er wordt gezegd dat de Getuigen die mogendheid hebben, maar er wordt verstaan hier, zoals boven in n. 494, niet dat zij de mogendheid hebben den Hemel te sluiten, maar dat degenen den Hemel voor zich sluiten die zich afkeren van die twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, omdat zij in hun valse dingen blijven. Dat de Regen het Goddelijk Ware vanuit den Hemel betekent, staat vast uit deze plaatsen: “*Mijn leer zal nedervloeien zoals een REGEN, Mijn woord zal druipen zoals een dauw*”, Deut. XXXII: 2. “*Indien gij andere goden zult gediend hebben, zo zal Jehovah den Hemel sluiten, zodat er niet REGEN zij*”, Deut. XI: II, 14, 16, 17. “*Ik zal Mijn wijngaard tot verlatenheid stellen, en Ik zal den wolken gebieden, dat zij den REGEN niet daarop doen regenen*”, Jes. v: 6. “*De SLAGREGENS zijn ingehouden, en de SPADE REGEN heeft niet plaats gevonden, maar toch is u het voorhoofd der hoerenvrouw gebleven*”, Jerem. III: 3. “*Zoals de REGEN nederdaalt vanuit den Hemel, zo zal Mijn woord zijn, hetwelk vanuit Mijn mond uitgaat*”, Jes. LV: IO, II. “*Zonen van Zion, verheugt en verblijdt u in Jehovah, omdat Hij u een REGEN VAN PAS in gerechtigheid zal geven*”, Joël II: 23. “*Een REGEN VAN WELWILLENDHEDEN doet Gij druipen, o God*”, Psalm LXVIII: IO. “*Hij zal nederdalen zoals een REGEN op het kruid der weide; in Zijn dagen zal de gerechte bloeien*”, Psalm LXXII: 6, 7. “*Jehovah zal ons komen zoals een REGEN, zoals de SPADE REGEN het land besproeit*”, Hosch. VI: 3. “*Over hen zal Mijn woord DRUIPEN, en zij zullen Mij verwachten zoals den REGEN, en hun mond zal zich openen naar den SPADEN REGEN*”, Job XXIX: 22, 23. “*Zoon des*

mensen, zeg: Gij zijt een land hetwelk niet gereinigd is, hetwelk niet den REGEN heeft gehad in den dag des toorns; samenzwering van profeten is in het midden ervan", Ezech. xxii: 24, 25; behalve elders; zoals in Jes. xxx: 23; Jerem. v: 24; Hfdst. x: 12, 13; Hfdst. xiv: 3, 4; Hfdst. li: 16; Ezech. xxxiv: 26, 27; Amos iv: 7, 8; Zach. x: 1; Psalm lxxv: 10, 11; Psalm cxxxv: 7; II Sam. xxiii: 3, 4. De overstromende Regen, voor de verwoesting van het ware, Ezech. xiii: 11, 13, 14; Hfdst. xxxviii: 22. Voor de verzoeking, Matth. vii: 24 tot 27.

497. *En zij hebben mogendheid over de wateren, om die te verkeren in bloed, betekent dat zij die zich van die twee Wezenlijke dingen afkeren, de ware dingen des Woords vervalsen.* Met de wateren worden de ware dingen aangeduid, n. 50; en met het bloed de vervalsing van het ware van het Woord, n. 379; vandaar wordt met "de wateren in bloed verkeren" aangeduid de ware dingen des Woords vervalsen: dit wordt eender verstaan als eerder, namelijk dat zij die zich van de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk afkeren, niet anders kunnen dan valse dingen zien, waarin zij zijn, waarmede zij, indien zij ze door het Woord bevestigen, de ware dingen ervan vervalsen.

498. *En de aarde te slaan met elke plage, zo menigmaal als zij zullen gewild hebben, betekent dat zij die deze twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk willen vernietigen, zichzelf werpen in boze en valse dingen van elk geslacht, zo vaak en voor zoveel als zij dit doen.* Met de aarde wordt de Kerk aangeduid, n. 285; en met de plage wordt het boze en het valse aangeduid, n. 456; vandaar wordt met "de aarde met elke plage slaan" aangeduid de Kerk te gronde richten met boze en valse dingen van elk geslacht: maar dit moet worden verstaan zoals de vorige dingen werden verstaan, namelijk, dat zij die deze twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk met een plage willen slaan, dat is, vernietigen, hetgeen geschiedt vanuit het boze door de valse dingen, zichzelf werpen in boze en valse dingen van elk geslacht; en omdat de natuurlijke zin aldus wordt omgekeerd, wanneer hij geestelijk wordt, wordt derhalve ook dit "zo menigmaal als zij zullen gewild hebben", omgekeerd in "zo vaak en voor zoveel als zij dit doen": de oorzaak hiervan is deze dat voor zoveel als iemand die twee Wezenlijke dingen vernietigt, hij voor even zoveel de ware dingen des Woords vernietigt, en dat voor zoveel als hij de ware dingen des Woords vernietigt, hij zich voor even zoveel in de boze en de valse dingen stort; want die twee Wezenlijke dingen zijn de ware dingen des Woords, zoals klaarblijkend kan vaststaan uit HET TWEETAL LEREN VAN NOVA HIEROSOLYMA, de ene aangaande DEN HEER, en de andere welke de LEER DES LEVENS VANUIT DE GEBODEN VAN DEN DECALOG wordt genoemd. Hiermede, dat de Getuigen mogendheid hebben om de aarde met elke plage te slaan, zo menigmaal als zij

zullen gewild hebben, is het iets eenders als met vele plaatsen in het Woord, namelijk dat het aan Jehovah, dat is, aan den Heer, wordt toegekend dat Hij de mensen met een plage slaat, en dat dit van Zijn wil is, terwijl toch hieronder moet worden verstaan, dat niet Hij slaat, noch dat het van Zijn wil is, zoals bij Zacharia: “*Dit zal de Plage zijn waarmede Jehovah al de volken zal slaan, welke tegen Jeruzalem zullen strijden*”, XIV: 12 e.v.; en bij Jeremia: “*Met eens vijands plage heb Ik u geslagen, met eens tirans kastijding, om de veelheid uwer ongerechtigheid*”, XXX: 14; eender meermalen elders. Men zie ook boven n. 494.

499. *En wanneer zij hun getuigenis zullen geëindigd hebben, betekent dat nadat de Heer heeft geleerd dat Hijzelf de God des Hemels en der Aarde is, en dat er met Hem verbinding is door het leven volgens de geboden van den Decaloog.* Wanneer zij zullen geëindigd hebben, betekent, nadat de Heer heeft geleerd; de beide getuigen hebben weliswaar geleerd, echter niet uit zich, maar uit den Heer; dat de Getuigenis die twee dingen betekent, zie men boven in n. 490.

500. *Zal het beest opklimmende vanuit den afgrond oorlog maken met hen, en het zal hen overwinnen, en het zal hen doden, betekent dat zij die in de inwendige dingen der leer aangaande het geloof-alleen zijn, zich zullen verzetten, en die twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk zullen bestrijden, en bij zich, en voor zoveel als zij het vermogen bij de anderen, zullen verwerpen.* Onder het Beest opklimmende vanuit den afgrond worden degenen verstaan die vanuit den afgrond opklommen, en gezien werden zoals Sprinkhanen, Hfdst. IX: 1 tot 12; en dat dezen degenen waren die in de inwendige dingen der leer aangaande het geloof-alleen zijn, zie men in de Ontvouwing daar; met oorlog maken wordt zich verzetten aangeduid, en die twee Wezenlijke dingen der Kerk bestrijden, waarover aanstonds; met hen overwinnen en doden, wordt aangeduid die dingen bij zich, en voor zoveel als zij het vermogen, bij de anderen, verwerpen en uitroeien. De oorzaak dat zij die in de inwendige dingen der leer aangaande het geloof-alleen zijn, die twee Wezenlijke dingen zullen bestrijden en verwerpen, is deze dat zij bij zich TWEE DAARTEGEN GEKANTE DINGEN hebben bevestigd; het EERSTE, dat men niet tot den HEER, maar tot God den Vader moet gaan; en het TWEDE dat het leven volgens de geboden van den Decaloog, niet het geestelijk leven, maar alleen het zedelijk en het burgerlijk leven is; en dit bevestigen zij opdat niet iemand gelove dat hij gezaligd wordt door de werken, maar dat hij het wordt door hun geloof-alleen. Al degenen die deze dogma's diep aan hun gemoederen hebben ingeprent in de scholen en gymnasia, treden daarna er niet van terug; de oorzaken zijn er drie, tot nu toe onbekend; de eerste, dat zij

zich naar hun geest in het gezelschap met eenderen in de geestelijke Wereld hebben binnengelaten, waar de meesten satans zijn, die zich enig en alleen aan valse dingen verlustigen, van wie zij zich geenszins kunnen losmaken, tenzij zij die valse dingen verwerpen; hetgeen ook niet kan geschieden tenzij zij onmiddellijk tot God Heiland gaan, en een Christelijk leven volgens de geboden van den Decaloog aanvangen: de *Tweede oorzaak* is deze, dat zij geloven dat de vergeving der zonden en zo de zaliging in één ogenblik wordt gegeven in de daad des geloofs, en daarna in den staat of in de voortschrijding door dezelfde daad, uit den Heiligen Geest voortgezet, in stand gehouden, en vastgehouden, afgescheiden van de beoefeningen der naastenliefde; en zij die deze dingen eenmaal hebben opgezogen, achten daarna de zonden voor God van geen betekenis, en leven zo in hun onreine dingen: en omdat zij zulke dingen scherpzinnig weten te bevestigen, door vervalsingen van het Woord bij de onontwikkelden, en met Sophisterijen bij de ontwikkelden, wordt hier gezegd dat het beest vanuit den afgrond die beide getuigen heeft overwonnen en gedood; maar dit geschiedt bij geen anderen dan bij hen die ervan houden naar hun eigen zin te leven, en zich door de verkwikkelijke dingen van hun begerigheden te laten meeslepen; wanneer dezen over het heil denken, begunstigen zij die dingen van harte, en omhelzen zij met beide handen hun geloof, omdat zij zo door enige met een klank van vertrouwen uitgesproken woorden gezaligd kunnen worden, en het niet nodig hebben om op iets van hun leven acht te geven terwille van God, maar slechts terwille van de wereld. De *Derde oorzaak* is deze, dat zij die de inwendige dingen van dat geloof, welke de verborgenheden der rechtvaardigmaking worden genoemd, in hun jongelingsjaren hebben geput, daarna, wanneer zij tot het in eer en aanzien staande Bedienaarsambt zijn bevorderd, bij zich niet denken over God en den Hemel, maar over zich en de wereld, terwijl zij de verborgenheden van hun geloof-alleen alleen maar onthouden terwille van den roep om zoals wijzen geëerd te worden, en ter oorzake van de wijsheid voor waardig gekeurd te worden om met schatten te worden beloond: dat dit de uitwerking is van dat geloof, is omdat er niets van godsdienst in hetzelfde is; dat het zo is, zie men in de DERDE GEDENKWAARDIGHEID boven, n. 484. Dat met de Oorlogen in het Woord de geestelijke oorlogen worden aangeduid, zijnde de bestrijdingen van het ware, en die geschieden door redeneringen vanuit valse dingen, staat vast uit deze plaatsen: “*De geesten der demonen gaan uit om hen te vergaderen tot den OORLOG op dien groten dag des Almachtigen Gods*”, Apoc. XVI: 14. “*De draak was vertoornd tegen de Vrouw, en hij ging heen om OORLOG te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de bevelen*

Gods hielden, en de getuigenis van Jezus Christus hadden”, Apoc. XII: 17. “*Aan het beest van den draak werd het gegeven om den heiligen OORLOG aan te doen*”, Apoc. XIII: 7. *Heiligt den OORLOG tegen de dochter Zions, en laat ons opklimmen op den middag*”, Jerem. VI: 3, 4, 5. “*Gij zijt niet opgeklommen in de bressen om te staan in den OORLOG op den dag van Jehovah*”, Ezech. XIII: 5. “*In Schalem is het Habitakel Gods, en de woning in Zion, waar Hij de vurige pijlen van den boog heeft verbroken, en den OORLOG*”, Psalm LXXVI: 3, 4. “*Jehovah zal uitgaan zoals een Held, zoals een MAN DER OORLOGEN zal Hij den ijver opwekken*”, Jes. XLII: 13; Psalm XXIV: 8. “*Te dien dage zal Jehovah tot een geest des gerichtts zijn voor hem die over het gericht zit, dengenen die den OORLOG terugdrijven van de poort*”, Jes. XXVIII: 6. “*Bevrijd mij van den bozen mens, en red mij van den man der gewelddadigheden; den gansen dag vergaderen zij tot de OORLOGEN; zij scherpen hun tong zoals de slangen*”, Psalm CXL: 2, 3, 4. “*Velen zullen komen in Mijn Naam, zeggende: Ik ben de Christus, en zij zullen velen verleiden; en gij zult horen van OORLOGEN, en geruchten van OORLOGEN; ziet toe dat gij niet verstoord wordt*”, Matth. XXIV: 5, 6; Markus XIII: 6, 7; Lukas XXI: 8, 9. “*De OORLOGEN der koningen van het noorden en van het zuiden, en de overige OORLOGEN bij Daniël, Hfdst. x, xi, xii, betekenen geen andere dan Geestelijke Oorlogen; behalve de Oorlogen in andere plaatsen, zoals in Jes. II: 3, 4, 5; Hfdst. XIII: 4; Hfdst. XXI: 14, 15; Hfdst. XXXI: 4; Jerem. XLIX: 25, 26; Hosch. II: 17; Zach. X: 5; Hfdst. XIV: 3; Psalm XXVII: 3; Psalm XLVI: 9, 10. Aangezien met de Oorlogen in het Woord de geestelijke Oorlogen worden aangeduid, werd derhalve de Bediening der Levieten een Krijgsdienst genoemd, zoals blijkt uit deze dingen: “Het werd bevolen de Levieten te tellen, om DEN KRIJGSDIENST te strijden, om het werk te doen in de Tent der Samenkomst”, Num. IV: 23, 35, 39, 43, 47. “Dit is het ambt der Levieten om den KRIJGSDIENST te vervullen in de bediening van de Tent der Samenkomst; maar van den zoon van 50 jaren af zal hij aftreden van den KRIJGSDIENST DER BEDIENING, en zal hij ook niet meer dienen”, Num. VIII: 24, 25; men zie ook boven n. 447, waar vanuit het Woord wordt bevestigd, dat de Legers de goede en de ware dingen der Kerk betekenen, en in den tegengestelden zin de boze en de valse dingen ervan.*

501. *En hun lichamen op de straat der grote Stad, betekent dat de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk door hen die innerlijk in de valse dingen der leer aangaande de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen zijn, geheel en al verworpen zijn.* Met de lichamen der twee getuigen worden de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk aangeduid, zijnde de Erkenning van den Heer dat Hij Alleen is de God des Hemels en der Aarde, en dat er

verbinding met Hem is door het leven volgens de geboden van den Decaloog, n. 490 e.v.; met de straat der grote stad wordt het valse der leer aangaande de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen aangeduid; met de straat wordt het valse aangeduid, waarover aanstonds; en met de stad wordt de leer aangeduid, n. 194; zij wordt een grote stad genoemd, omdat zij is de Leer regerende in de ganse Christelijke Hervormde wereld bij de Geestelijken, echter niet evenzo bij de Leken. Met de Straten wordt in het Woord bijna iets eenders aangeduid als met de Wegen, omdat de straten de wegen in de stad zijn; doch nochtans worden met de straten de ware of de valse dingen van de leer aangeduid, omdat de stad de leer betekent, n. 194; en met de wegen worden de ware of de valse dingen der Kerk aangeduid, omdat de aarde [of het land] de Kerk betekent, n. 285. Dat de Straten de ware of de valse dingen van de leer betekenen, kan men uit de volgende plaatsen zien: “*Het gericht is verworpen, en de gerechtigheid staat van verre, want de waarheid struikelt op de STRAAT, en de rechtheid kan niet komen*”, Jes. LIX: 14. “*In de STRATEN raadsden de wagens, zij liepen heen en weder in de WIJKEN*”, Nah. II: 4. “*In de dagen van Jaël hielden de WEGEN op, de WIJKEN in Israël hielden op*”, Richt. v: 6, 7. “*Hoe is de stad der heerlijkheid verlaten; en daarom zullen haar jongelingen vallen op de STRATEN*”, Jerem. XLIX: 25, 26; Hfdst. I: 30. “*Die lekkernijen aten, zijn verwoest in de STRATEN. De vorm der Nazireërs is verduisterd van zwartigheid; men kent hen niet op de STRATEN. Zij zwierven blind op de STRATEN. Zij hebben onze schreden gejaagd, zodat men niet op de STRATEN kan gaan*”, Klaagl. IV: 5, 8, 14, 18. “*Ik zal de natiën uitroeien, hun hoeken zullen verwoest worden, Ik zal hun STRATEN verlaten maken*”, Zef. III: 6. “*Daarna, in twee en zestig weken zal de STRAAT VAN JERUZALEM gebouwd worden, maar in benauwdheid der tijden*”, Dan. IX: 25. “*DE STRAAT DER STAD NOVA HIEROSOLYMA zuiver goud, als het ware doorluchtig glas*”, Apoc. XXI: 21. “*In het midden van haar STRAAT op de ene en de andere zijde een boom makende twaalf vruchten*”, Apoc. XXII: 1, 2; behalve elders, zoals in Jes. XV: 3; Hfdst. XXIV: 10, 11; Hfdst. LI: 20; Jerem. V: 1; Hfdst. VI: 11; Hfdst. VII: 17; Hfdst. IX: 21; Hfdst. XI: 13; Ezech. XVI: 24, 25, 31; Jerem. XLIV: 9, 17; Klaagl. II: 11, 19; Ezech. XI: 6; Hfdst. XXVI: 11, 12; Amos V: 16; Zach. VIII: 3, 4, 5; Psalm CXLIV: 13, 14; Job V: 10. Aangezien de Straten de ware dingen van de leer der Kerk betekenen, leerden zij derhalve in de STRATEN, II Sam. I: 20, en wordt er gezegd: “*Wij hebben vóór U gegeten en wij hebben vóór U gedronken, en Gij hebt in onze STRATEN geleerd*”, Lukas XIII: 26; en derhalve baden de Geveinsden aan de hoeken der STRATEN, Matth. VI: 2-5; en beval derhalve de Heer des huizes zijn knechten om te gaan in de STRATEN en WIJKEN, en ze binnen te brengen, Lukas XIV: 21. Deswege ook

wordt het valse en het vervalste *genoemd Modder, Slijk, en Drek der STRATEN*, Jes. v: 25; Hfdst. x: 6; Mich. vii: 10; Psalm xviii: 43. *Dat de profeten die het valse profeteren, heengeworpen zouden worden in de STRATEN VAN JERUZALEM, en er niemand zou zijn om hen te begraven*, Jerem. xiv: 16.

502. *Welke geestelijk genoemd wordt Sodom en Egypte, betekent de beide helse liefden, zijnde de liefde van heersen vanuit de liefde van zich, en de liefde van regeren uit den trots van het eigen inzicht, welke in de Kerk zijn waar niet Eén God is, en de Heer niet wordt vereerd, en waar men niet leeft volgens de geboden van den Decaloog.* Met Sodom wordt in den geestelijken zin de liefde van heersen vanuit de liefde van zich aangeduid, waarover aanstonds; en met Egypte wordt in den geestelijken zin de liefde van regeren vanuit den trots van het eigen inzicht aangeduid, waarover ook aanstonds; en omdat die beide liefden worden aangeduid, wordt derhalve gezegd geestelijk Sodom en Egypte: dat die liefden zijn in de Kerk waar niet één God is, en de Heer niet wordt vereerd, en waar men niet leeft volgens de geboden van den Decaloog, is omdat de mens in die beide liefden wordt geboren, en in die komt wanneer hij opgroeit, en die liefden niet verwijderd kunnen worden dan door God Heiland, en door het leven volgens Zijn geboden; en zij kunnen door God Heiland niet verwijderd worden, tenzij Hij wordt toegegaan, en ook kan het leven volgens Zijn geboden niet worden gegeven, tenzij de mens door Hem wordt geleid; het is weliswaar bestaanbaar, maar het is niet het leven waarin iets van den Hemel en daaruit iets van de Kerk is: dat leven is er alleen uit Hem Die het Leven is; dat de Heer het Leven is, zie men in Joh. i: 1, 4; Hfdst. v: 26; Hfdst. vi: 33, 34, 35 e.v.; Hfdst. xi: 25, 26; Hfdst. xiv: 6, 19, en vele malen elders. Dat de liefde van heersen vanuit de liefde van zich, en de liefde van regeren vanuit den trots van het eigen inzicht, de Hoofden van alle liefden der Hel zijn, en zo de hoofden van alle boze dingen en van alle valse dingen daaruit in de Kerk, weet men heden ten dage niet; de verkwikkelikheden dier liefden, welke de verkwikkelikheden van alle wellusten van den animus te boven gaan, maken dat men het niet weet, terwijl zij toch geestelijk Sodom en Egypte zijn. Dat Sodom de liefde van heersen vanuit de liefde van zich is, kan vaststaan uit de beschrijving van Sodom bij Mozes, namelijk dat zij den daarheen gekomen Engelen geweld wilden aandoen in het huis van Loth; en dat vuur en zwavel vanuit den Hemel op hen regende, Gen. xix: 1 e.v.; met het vuur en de zwavel wordt die liefde met haar begerigheden aangeduid. Eendere dingen heb ik gezien, toen de steden en de gezelschappen vanuit dezulken op den dag van het Laatste Gericht werden omgekeerd, en zij in de Hel werden neergeworpen. Die liefden en

de boze dingen ervan worden aangeduid met Sodom en Gomorrha in deze plaatsen: Jes. I: 10; Hfdst. III: 8, 9; Hfdst. XIII: 19; Jerem. XXIII: 14; Hfdst. XLIX: 18; Hfdst. L: 37, 40; Klaagl. IV: 6; Ezech. XVI: 46 tot 50; Amos IV: 11; Zef. II: 9, 10; Deut. XXIX: 23; Hfdst. XXXII: 32; Matth. X: 14, 15; Hfdst. XI: 23; Markus VI: 11; Lukas X: 10, 11, 12; Hfdst. XVII: 28, 29. Dat die liefde met Sodom wordt aangeduid, weet men in de wereld niet, maar onthoud dit, en herinner het u, wanneer gij in de Wereld der geesten komt, hetgeen na den dood geschiedt, en gij zult ten volle bevestigd worden. Doch men moet weten, dat er de liefde van heersen vanuit de liefde van zich is, en de liefde van heersen vanuit de liefde van de nutten; deze liefde is hemels, gene echter hels; en daarom, wanneer de ene het hoofd maakt, maakt de andere de voeten, dat is, wanneer de liefde van heersen vanuit de liefde van zich het hoofd maakt, dan maakt de liefde van heersen vanuit de liefde van de nutten, welke ook de liefde is om den naaste vanuit den Heer van dienst te zijn, eerst de voeten, daarna de zolen der voeten, en wordt ten slotte vertreden; daarentegen, wanneer de liefde van heersen vanuit de liefde van de nutten, welke, als gezegd, een hemelse liefde is, het hoofd maakt, dan maakt de liefde van heersen vanuit de liefde van zich, welke, als gezegd, een helse liefde is, eerst de voeten, daarna de voetzolen, en wordt ten slotte vertreden. Maar die beide liefden kunnen in de Wereld bezwaarlijk door den mens worden onderscheiden; de oorzaak hiervan is deze, dat de uitwendige vormen van haar eender zijn; doch zij worden daardoor onderkend, dat die Hemelse liefde is bij hen die tot den Heer gaan en volgens de geboden van den Decaloog leven, en dat die helse liefde is bij hen die niet tot den Heer gaan, en niet volgens de geboden van den Decaloog leven.

503. Wat EGYPTE in het Woord betekent, zal worden gezegd: Egypte betekent den natuurlijken mens verbonden met den geestelijken, en dan de aandoening van het ware, en daaruit de wetenschap en het inzicht; en in den tegengestelden zin betekent het den natuurlijken mens gescheiden van den geestelijken mens, en dan den trots van het eigen inzicht, en daaruit den waanzin in de geestelijke dingen. Egypte betekent den Natuurlijken mens verbonden met den geestelijken, en dan de aandoening van het ware, en daaruit de wetenschap en het inzicht, in de volgende plaatsen: *“Te dien dage zullen er vijf steden in het Land van Egypte zijn, zwerende Jehovah Zebaoth. Te dien dage zal er een Altaar voor Jehovah zijn in het midden van het Land van Egypte; dan zal Jehovah aan Egypte bekend worden, en de Egyptenaars zullen Jehovah bekennen te dien dage”*, Jes. XIX: 17 tot 21. *“Te dien dage zal er een pad zijn vanuit Egypte in Aschur, opdat Aschur kome in Egypte, en Egypte in Aschur, en opdat de Egyptenaars met*

Aschur dienen: te dien dage zal Israël voor Egypte en Aschur de derde zijn, een zegen in het midden van het Land; wien Jehovah Zebaoth zal zegenen, al zeggende: Gezegend zij Mijn volk Egypte, en het werk Mijner handen Aschur, en Mijn erfenis Israël", Jes. XIX: 23, 24, 25; Egypte is daar het Natuurlijke, Aschur is het Redelijke, en Israël is het Geestelijke; deze drie maken den mens der Kerk. Vandaar werd de Koning van Egypte de Zoon der wijzen gebeten; de Zoon der koningen der oudheid; en werd Egypte gebeten de Hoeksteen der stammen, Jes. XIX: 11, 13; en aangaande Salomo wordt gezegd dat zijn Wijsheid groter was dan de wijsheid der Egyptenaren, 1 Kon. IV: 30. En dat hij een dochter van Farao tot echtgenote nam, en haar bracht in de stad Davids, 1 Kon. III: 1. En dat hij voor de dochter van Farao een huis bouwde aan het voorhuis, 1 Kon. VII: 8. Deswege ook werd Jozef naar Egypte overgebracht en werd hij daar tot Heerser van het ganse Land, Gen. XLI. Aangezien Egypte den Natuurlijken mens betekende ten aanzien van de aandoening van het ware, en daaruit de wetenschap en het inzicht, ging derhalve Jozef, de egade van Maria, op de vermaning van den Engel met den Heer als klein kind naar Egypte, Matth. II: 14, 15, volgens de voorzegging: "Toen Israël een knaap was, toen heb Ik hem liefgehad; en vanuit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen", Hosch. XI: 1. "Gij hebt vanuit Egypte een wijnstok doen voorttrekken, Gij hebt denzelve geplant, en Gij hebt zijn wortelen doen inwortelen", Psalm LXXX: 9, 10; de mens immers wordt natuurlijk geboren, hij wordt redelijk, en daarna geestelijk; aldus wordt de wijnstok vanuit Egypte geplant en ingeworteld. Terwille van die uitbeelding ook verkeerde Abraham als vreemdeling in Egypte, Gen. XII: 10 e.v.; en werd het Jakob met zijn zonen bevolen om heen te gaan naar Egypte, en eveneens vertoefden zij daar, Gen. XLVI, e.v. Vandaar wordt eveneens het Land Kanaan, waarmede de Kerk wordt aangeduid, beschreven naar zijn uitgestrektheid, tot aan de rivier van Egypte, Gen. XV: 18 ; 1 Kon. IV: 21; Micha VII: 12; en wordt Egypte vergeleken met den Tuin Eden, den Tuin Gods, Ezech. XXXI: 2, 8; Gen. XIII: 10; en worden de wetenschappen van den natuurlijken mens de verlangenswaardige dingen van Egypte genoemd, Dan. XI: 43; en fijn Linnen in stiksel vanuit Egypte, Ezech. XXVII: 7; behalve elders aangaande Egypte in den goeden zin, zoals in Jes. XXVII: 12, 13; Ezech. XXIX: 13 tot 16; Hfdst. XXXI: 1 tot 8; Hoscha XI: 11; Zach. X: 10, 11; Hfdst. XIV: 16, 17, 18; Psalm LXVII: 32, 33; 11 Kon. XVII: 36. Egypte betekent echter in den tegengestelden zin den natuurlijken mens gescheiden van den geestelijken, en dan den trots van het eigen inzicht, en daaruit den waanzin in de geestelijke dingen in de volgende plaatsen: "Aangezien het hart van Farao zich verheven heeft in zijn hoogte, en zijn top gestoken heeft tussen de verstrengelde takken, zullen de vreemden hem uithouwen,

en hem nederwerpen. Te dien dage zult gij nederdalen in de hel; Ik zal over hem den afgrond dekken, en gij zult in het midden der met de voorhuid behepten liggen”, Ezech. xxxi: 10 tot 18. “De fundamenten van Egypte zullen omgekeerd worden; de hovaardij harer sterkte zal nederdalen; en haar steden zullen verwoest worden in het midden der verlaten steden: Ik zal een vuur in Egypte geven, en Ik zal Egypte verstrooien tussen de natiën, en Ik zal hen uiteenwerpen in de landen”, Ezech. xxx: 1 tot het einde. “Wee dengenen die in Egypte om hulp afdalen, en niet zien op den Heilige Israëls; want Egypte is een mens, en niet god, en zijn paarden vlees, en niet geest”, Jes. xxxi: 1, 3. “Egypte klimt op zoals een stroom; het zegt: Ik zal opklimmen, ik zal de aarde bedekken, en verderven: klimt op, gij paarden, raast, gij wagens; het zwaard zal u eten, en dronken worden van bloed; er is geen heling voor u”, Jerem. xlvi: 2, 8, 9, 10, 11. Hoe zegt gij tot Farao: Ik ben een zoon der wijzen, en een zoon der koningen der oudheid; waar zijn nu uw wijzen; laten zij het bekennen; de vorsten van Zoan zijn dwaas geworden; zij hebben Egypte verleid, den hoeksteen der stammen; er zal geen werk zijn voor Egypte hetwelk hoofd en staart wake”, Jes. xix: 1 tot 17. “Profeteer tegen Egypte: Grote Walvis, die in het midden uwer rivieren ligt; omdat hij gezegd heeft: De rivier is mijne, en ik heb mij gemaakt; derhalve zal Ik haken in uw kaken slaan; en Ik zal den vis uwer rivieren aan uw schubben doen kleven, en Ik zal u achterlaten in de woestijn; en derhalve zal het land van Egypte verlatenheid en woestheid worden”, Ezech. xxix: 1 tot 12; behalve elders, zoals in Jes. xxx: 2, 7; Jerem. ii: 17, 18, 36; Hfdst. xlii: 13 tot 18; Ezech. xvi: 26, 28, 29; Hfdst. xxiii: 2 tot 33; Hosch. vii: 11, 13, 16; Hfdst. ix: 1, 3, 6; Hfdst. xi: 5; Hfdst. xii: 2; Joël iii: 19; Klaagl. v: 2, 4, 6, 8; Deut. xvii: 16, i Kon. xiv: 25, 26; ii Kon. xviii: 21. Aangezien de Egyptenaren zodanig geworden waren, zijn zij derhalve verwoest ten aanzien van alle goede en ware dingen der Kerk; de verwoestingen van hen worden beschreven met de Wonderen daar geschied, welke de plagen waren, en even zovele begeerten betekenden van den natuurlijken mens gescheiden van den geestelijken, die enig en alleen vanuit het eigen inzicht en den trots ervan handelt; de plagen, die aanduidend zijn voor zijn begeerten, waren: *Dat de wateren in den stroom werden verkeerd in bloed, zodat de vis stierf, en de stroom stonk*, Exod. vii. *Dat vanuit de rivieren en de poelen vorsen werden voortgebracht over het land van Egypte. Dat het stof der aarde werd verkeerd in luizen. Dat zwermen van schadelijke vliegen gezonden werden*, Exod. viii. *Dat er een zweer uitbrak en tot blaren werd over mens en beest. Dat een regen van hagel vermengd met vuur nederregende*, Exod. ix. *Dat de sprinkhaan werd gezonden. Dat er een donkerheid ontstond in het gehele land van Egypte*, Exod. x. *Dat alle eerstgeboorten in het land van Egypte stierven*,

Exod. XII; en tenslotte *dat de Egyptenaren verdrinken in de Zee Suph*, Exod. XIV, waarmede de Hel wordt aangeduid. Wat met al deze dingen in het bijzonder wordt aangeduid, zie men in DE HEMELSE VERBORGENHEDEN, te Londen uitgegeven, waar zij ontvouwd zijn. Daaruit blijkt, wat er wordt aangeduid met de *Plagen en Ziekten van Egypte*, Deut. VII: 15; Hfdst. XXVIII: 60; wat met *Verdrinken worden in den stroom van Egypte*, Amos VIII: 8; Hfdst. IX: 5; en vanwaar het is dat Egypte wordt geheten het *Land der knechtschap*, Micha VI: 4; *het Land van Cham*, Psalm CVI: 22, voorts de *Oven van ijzer*, Deut. IV: 20; I Kon. VIII: 51. De oorzaak dat Egypte zowel het inzicht als den waanzin in de geestelijke dingen betekent, was deze, dat de Oude Kerk, welke zich over tal van Koninkrijken van Azië uitstreckte, ook in Egypte is geweest, en dat toen de Egyptenaren meer dan de overigen de Wetenschap der overeenstemmingen tussen de geestelijke en de natuurlijke dingen tot aanzien hebben gebracht, zoals blijkt uit de Hieroglyphen daar; doch toen bij hen die wetenschap werd verkeerd in magie, en afgodisch was geworden, toen werd hun inzicht in de geestelijke dingen waanzin; vandaar betekent Egypte dezen waanzin in den tegengestelden zin. Uit deze dingen kan men zien, wat er wordt verstaan onder de grote Stad, welke geestelijk genoemd wordt Sodom en Egypte.

504. *Alwaar ook onze Heer gekruisigd is, betekent de niet-erkenning van het Goddelijk Menselijke des Heren, en zo den staat der verwerping.* In de Kerk wordt gezegd, dat diegenen den Heer kruisigen, die Hem lasteren; voorts ook zij die, evenals de Joden, ontkennen dat Hij de Zoon Gods is: dat diegenen aan de Joden eender zijn, die ontkennen dat Zijn Menselijke Goddelijk is, is omdat elk mens den Heer als Mens beschouwt, en wie Zijn Menselijke beschouwt als gelijkwaardig aan het menselijke van een ander mens, kan dan niet aan Zijn Goddelijke denken, hoezeer Hetzelve ook de Zoon Gods wordt geheten, geboren uit het eeuwige, gelijkwaardig aan het Goddelijke des Vaders: wanneer dit wordt gezegd en gelezen, wordt het weliswaar gehoord, maar het is nochtans niet tegelijk in het geloof, wanneer er aangaande den Heer wordt gedacht dat Hij een stoffelijk Mens is zoals een ander mens, behoudende de gelijke eigenschappen des vlezes; en omdat men dan Zijn Goddelijke verwijdert en het niet in aanmerking neemt, is men derhalve in dien staat alsof men het ontkent, want men ontkent dat Zijn Menselijke de Zoon Gods is, evenals ook de Joden hebben gedaan, en Hem deswege hebben gekruisigd; dat evenwel het Menselijke des Heren de Zoon Gods is, wordt openlijk gezegd in Lukas I: 32, 35; Matth. III: 16, 17, en elders. Uit deze dingen blijkt de oorzaak, waarom de mensen der Kerk onmiddellijk

tot God den Vader gaan, en velen ook onmiddellijk tot den Heiligen Geest, en zelden iemand onmiddellijk tot den Heer. Aangezien de Joden vanwege de ontkenning dat de Heer de Messias, de Zoon Gods was, Hem hebben gekruisigd, wordt derhalve hun Jeruzalem ook Sodom genoemd, Jes. III: 9; Jerem. XXIII: 14; Ezech. XVI: 46, 48, en zegt de Heer: “*Op den dag, op welken Loth uit Sodom uitging, regende het vuur en zwavel vanuit den Hemel, en verdierfze allen; even also zal het zijn in den dag op welken de Zoon des Mensen onthuld zal worden*, Lukas XVII: 29, 30; wat het vuur en de zwavel is, zie men in n. 452, 494.

505. *En zien zullen zij vanuit de volken en stammen en tongen en natiën hun lichamen drie dagen en een halven, betekent, wanneer allen die in de valse dingen der leer en daaruit in de boze dingen des levens vanuit het geloof-alleen waren en zullen zijn bij het einde der Kerk welke er nog is, bij den aanvang der Nieuwe, gehoord hebben en zullen horen aangaande de beide Wezenlijke dingen, zijnde de Erkenning van den Heer en van de Werken volgens de Decaloog.* Onder de volken en stammen en tongen en natiën, worden al diegenen van de Hervormden verstaan, die in de valse dingen der leer en daaruit in de boze dingen des levens vanuit het geloof-alleen waren en zullen zijn; met de volken worden degenen aangeduid, die in de valse dingen der leer zijn, n. 483; met de stammen de valse en de boze dingen der Kerk, n. 349; met de tongen de belijdenis en de opneming ervan, n. 483; en met de natiën zij die in de boze dingen des levens zijn, n. 483; vandaar worden met die vier allen en de afzonderlijken aangeduid die zodanig waren en zullen zijn, aldus zij die in die grote stad waren, en zullen zijn zij die, eender aan genen, nog vanuit de wereld zullen komen; met de lichamen van hen, of van de twee Getuigen, worden de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk aangeduid, waarover boven n. 501; met “zij zullen zien” wordt aangeduid wanneer zij over die dingen gehoord hebben en zullen horen, omdat zien wordt gezegd van de lichamen, en horen van die twee Wezenlijke dingen; met drie dagen en een halven wordt aangeduid bij het einde en den aanvang, dat is, bij het einde der Kerk die er nog is, en bij den aanvang der Nieuwe; vanuit deze dingen nu, in één zin samengevat, is het duidelijk, dat met “zien zullen zij vanuit de volken en stammen en tongen en natiën hun lichamen drie dagen en een halven” in den geestelijken zin de bovengezegde dingen worden aangeduid. Dat drie dagen en een halve, betekenen bij het einde en den aanvang, is omdat de dag den staat betekent, het getal drie het volledige tot aan het einde, en het halve den aanvang; iets eenders immers wordt met drie en een halven dag aangeduid als met de week, van welke de zes dagen het volledige tot aan het

einde betekenen, en de zevende dag betekent het heilige; want het getal $3\frac{1}{2}$ is de helft van het getal 7, hetwelk de week maakt, en het verdubbelde getal en het gedeelde getal waaruit het bestaat, betekent het eendere. Dat drie het volledige betekent, aldus tot het einde, kan men zien uit deze dingen in het Woord: *Dat Jesaja DRIE JAREN naakt en barrevoets ging*, Jes. xx: 3. *Dat Jehovah DRIEMAAL Samuel riep, en Samuel DRIEMAAL naar Eli toeliep, en dat Eli DEN DERDEN maal verstond*, I Sam. III: I tot 8. *Dat Elias zich DRIEMAAL uitmat over den zoon der weduwe*, I Kon. xvii: 21. *Dat Elias beval, dat zij DRIEMAAL water op het brandoffer zouden gieten*, I Kon. xviii: 34. *Dat Jezus zeide, dat het Koninkrijk der Hemelen gelijk was aan een zuurdesem, welke een vrouw nemende verborg in DRIE MATEN MEELS, totdat het geheel gezuurd was*, Matth. xiii: 33. *Dat Jezus tot Petrus zeide, dat hij Hem DRIEMAAL verloochenen zou*, Matth. xxvi: 34. *Dat de Heer Petrus DRIEMAAL vroeg: Hebt gij Mij lief*, Joh. xxi: 15, 16, 17. *Dat Jonas in den buik van den walvis was DRIE DAGEN EN DRIE NACHTEN*, Jon. II: I. *Dat Jezus zeide, dat men den Tempel zou afbreken, en Hij denzelve in DRIE DAGEN zou opbouwen*, Matth. xxvi: 61. *Dat Jezus in Gethsemane DRIEMAAL bad*, Matth. xxvi: 39 tot 44. *Dat Jezus op den DERDEN DAG wederopstond*, Matth. xxviii: I e.v.; behalve meermalen elders, zoals in Jes. xvi: 14; Hosch. vi: 2; Exod. III: 18; Hfdst. x: 22, 23; Hfdst. xix: I, II, 15, 16, 18; Levit. xix: 23, 24, 25; Num. xix: II tot het einde; Hfdst. xxxi: 19 tot 25, Deut. xix: 2, 3, 7, 9, 15; Hfdst. xxvi: 12; Joz. I: II; Hfdst. III: 2; I Sam. xx: 5, 12, 19, 20, 35, 36, 41; II Sam. xxiv: II, 12, 13; Dan. x: 2, 3, 4; Markus xii: 2, 4, 5, 6; Lukas xx: 12; Hfdst. xiii: 32, 33. Zeven betekent evenals Drie het volle en het volledige, doch Zeven wordt gezegd van de heilige dingen, Drie echter van de niet-heilige dingen.

506. *En zij zullen niet toelaten dat hun lichamen in graven gelegd worden, betekent dat zij die dingen verdoemd hebben en zullen verdoemen.* Met de lichamen worden hier die twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk aangeduid, waarover n. 505, en boven; en met niet toelaten om in graven gelegd te worden, wordt aangeduid zoals verdoemd verwerpen; dat dit wordt aangeduid, is omdat met in graven gelegd of begraven worden, de wederopstanding en de voortzetting des levens wordt aangeduid; dan immers worden aan de aarde overgegeven de dingen die vanuit de aarde zijn, aldus de dingen die aards en vandaar onrein zijn; vandaar wordt met niet in graven gelegd of niet begraven worden, aangeduid in de aardse en onreine dingen blijven, en deswege zoals verdoemd verworpen worden. Vandaar was het, dat het in de Kerk bij de zonen Israëls, welke een uitbeeldende Kerk was, was ingesteld dat degenen die als verdoemd werden beschouwd, weggeworpen en niet begraven zouden

worden, zoals blijkt uit deze dingen: *“Jehovah zeide aangaande hen: Zij zullen ellendige doden sterven, zij zullen niet beklaagd NOCH BEGRAVEN worden; tot mest op de aangezichten der aarde zullen zij zijn, en hun lijk zal den vogelen der hemelen en het beest der aarde tot spijs zijn”*, Jerem. XVI: 3, 4. *“De Profeten die leugen profeteren, zullen weggeworpen zijn op de straten van Jeruzalem, OOK ZAL NIEMAND ZIJN DIE HEN BEGRAVE”*, Jerem. XIV: 16. *“Te dien dage zullen zij de beenderen der Koningen van Jehudah, de beenderen zijner vorsten, en de beenderen der priesteren, en de beenderen der profeten uit hun graven uithalen; ZIJ ZULLEN NIET VERZAMELD NOCH BEGRAVEN WORDEN; tot mest op de aangezichten der aarde zullen zij zijn”*, Jerem. VIII: 1, 2. *“Dat de honden Jezabel zouden eten in het veld, EN NIEMAND OM HAAR TE BEGRAVEN, II Kon. IX: 10. “Gij zijt verworpen vanuit uw graf zoals een gruwelijke scheut, zoals een vertreden lijk”*, Jes. XIV: 19, 20; behalve elders, zoals in Jerem. XXV: 32, 33; Hfdst. XXII: 19; Hfdst. VII: 32, 33; Hfdst. XIX: 11, 12; II Kon. XXIII: 16.

507. *En die op de aarde wonen, zullen zich verheugen over hen, en zij zullen zich verblijden, betekent deswege het verkwikkelijke van de aandoening des harten en der ziel in de Kerk bij hen die in het geloof-alleen ten aanzien van de leer en het leven waren.* Onder hen die op de aarde wonen, worden zij verstaan die in de Kerk zijn, hier zij die in de Kerk zijn waar het geloof-alleen is; de aarde betekent de Kerk waarin zij zijn, n. 285; met zich verheugen en zich verblijden wordt aangeduid het verkwikkelijke hebben van de aandoening des harten en der ziel; het verkwikkelijke van de aandoening des harten is des wils, en het verkwikkelijke van de aandoening der ziel is des verstands, want in het Woord wordt onder hart en ziel de wil en het verstand van den mens verstaan; vandaar is het, dat er gezegd wordt zich verheugen en zich verblijden, hoewel de vreugde en de blijdschap zoals één en dezelfde zaak verschijnen, maar in die twee is het huwelijk van den wil en het verstand, hetgeen ook het huwelijk van het goede en het ware is, hetwelk in alle en in de afzonderlijke dingen des Woords is, waarover in DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 80 tot 90; vandaar is het, dat het ene en het andere, zich verheugen en zich verblijden, of de vreugde en de blijdschap, ook meermalen elders in het Woord wordt gezegd, zoals in deze dingen: *“Zie, VREUGDE EN BLIJDSCHAP den os te doden”*, Jes. XXII: 13; Hfdst. XXXV: 10; Hfdst. LI: 11. *“Afgesneden is van het huis onzes Gods VREUGDE EN BLIJDSCHAP”*, Joël I: 16. *“De stem der VREUGDE en de stem der BLIJDSCHAP zal afgeschapt worden”*, Jerem. VII: 34; Hfdst. XXV: 10. *“Het vasten der tiende zal zijn tot VREUGDE en BLIJDSCHAP”*, Zach. VIII: 19. *VERBLIJDT U in Jeruzalem, VERHEUGT U in haar”*, Jes. LXVI: 10. *“VERHEUG u en VERBLIJDT*

U, *gij dochter Edoms*”, Klaagl. IV: 21. “*De Hemelen zullen zich VERBLIJDEN, en de Aarde zal zich VERHEUGEN*”, Psalm XCVI: II; Psalm LXVIII: 4. “*Doe mij VREUGDE en BLIJDSCAP horen*”, Psalm LI: IO. “*VREUGDE en BLIJDSCAP zal in Zion gevonden worden*”, Jes. LI: 3. “*Er zal BLIJDSCAP zijn; velen zullen zich over Zijn geboorte VERHEUGEN*”, Lukas I: 14. “*Ik zal doen ophouden de stem der VREUGDE en de stem der BLIJDSCAP, de stem des Bruidegoms en de stem der Bruid*”, Jerem. VII: 34; Hfdst. XVI: 9; Hfdst. XXV: IO; Hfdst. XXXIII: IO, II. “*Laten zij zich VERHEUGEN en zich VERBLIJDEN, allen die U zoeken*”, Psalm XL: 17; Psalm LXX: 5. “*De gerechten zullen zich VERBLIJDEN, EN zij zullen zich VERHEUGEN IN BLIJDSCAP*”, Psalm LXVIII: 4. “*VERBLIJDT u in Jeruzalem, VERHEUGT u met haar met VREUGDE*, Jes. LXVI: IO.

508. *En zij zullen elkander geschenken zenden, betekent de vergezelschapping door de liefde en de vriendschap.* Dat geschenken zenden betekent vergezelschap worden door de liefde en de vriendschap, is omdat het geschenk vergezelschap; het brengt immers liefde voort, en maakt vriendschap; elkander betekent wederkerig.

509. *Omdat die twee Profeten hebben gepijnigd degenen die op de aarde wonen, betekent dat die twee Wezenlijke dingen, het ene aangaande den Heer en aangaande het Goddelijk Menselijke, en het andere aangaande het leven volgens de geboden van den Decaloog, indruisen tegen de beide Wezenlijke dingen aanvaard in de Kerk der Hervormden, waarvan het ene is aangaande de Drievuldigheid van Personen, en het andere aangaande het zaligende geloof-alleen zonder de werken der wet, en dat vanwege dat indruisen die beide Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, een voorwerp van verachting, van misnoegen en van afkeer zijn.* Dat deze dingen worden aangeduid, wanneer onder de twee Profeten, of Getuigen, de Beide Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk worden verstaan, en wanneer onder hen die op de aarde wonen degenen worden verstaan die in die twee Wezenlijke dingen van de Kerk der Hervormden zijn, volgt als besluit vanzelf; met pijnigen wordt aangeduid een voorwerp van verachting, van misnoegen, en van afkeer zijn.

510. *En na drie dagen en een halven is een geest des levens uit God binnengegaan in hen, en zij stonden op hun voeten, betekent dat die twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk aan het einde der vorige, wanneer de Nieuwe Kerk inzet en voortschrijdt, door den Heer worden levendgemaakt bij hen die ze opnemen.* Met drie dagen en een halven wordt aangeduid bij het einde en den aanvang, n. 505; aldus van het einde der Kerk die er nog is, tot den aanvang der Nieuwe, hier bij wie de Nieuwe Kerk inzet, en voortschrijdt, omdat nu van de Getuigen wordt gezegd, dat een geest des levens in hen was binnengegaan, en zij op

de voeten stonden; met den geest des levens uit God, wordt het geestelijk leven aangeduid, en met op de voeten staan wordt aangeduid het met het geestelijk leven samenstemmende natuurlijk leven, en aldus door den Heer levendgemaakt worden; dat dit wordt aangeduid, is omdat onder den geest des levens het inwendige van den mens wordt verstaan, hetwelk de inwendige mens wordt genoemd, die, in zich beschouwd, geestelijk is; de geest immers van den mens denkt en wil, en denken en willen is in zich geestelijk; met staan op de voeten wordt aangeduid het uitwendige van den mens, hetwelk ook de uitwendige mens wordt genoemd, die in zich beschouwd, natuurlijk is; het lichaam immers spreekt en doet, hetgeen zijn geest denkt en wil, en spreken en doen is natuurlijk; dat de Voeten de natuurlijke dingen betekenen, zie men in n. 49, 468. Wat hieronder in het bijzonder wordt verstaan, zal gezegd worden; elk mens die hervormd wordt, wordt eerst hervormd ten aanzien van den Inwendigen mens, en daarna ten aanzien van den Uitwendigen; de Inwendige mens wordt niet hervormd door alleen de ware en de goede dingen waardoor de mens gezaligd wordt, te weten en te verstaan, maar door ze te willen en lief te hebben; de Uitwendige mens echter wordt hervormd door die dingen welke de Inwendige mens wil en liefheeft, te spreken en te doen; en voor zoveel als dit geschiedt, wordt de mens wederverwekt; dat hij niet eerder wordt wederverwekt, is omdat zijn inwendige niet eerder in de uitwerking is, maar alleen in de oorzaak, en de oorzaak wordt verstrooid indien zij niet in de uitwerking is; het is zoals met een huis op ijs gegrondvest, hetwelk in den bodem wegzakt wanneer het ijs door de zon gaat smelten; in één woord, het is zoals met een mens zonder voeten om op te staan en te wandelen; iets eenders is het met den Inwendigen of geestelijken mens, indien hij niet gegrondvest is in den Uitwendigen of natuurlijke: dit nu is het wat daarmede wordt aangeduid dat de beide Getuigen stonden op de voeten nadat de geest uit God was binnengegaan in hen; en eveneens met eendere dingen bij Ezechiël: *“Jehovah zeide tot mij: Profeteer over den geest, en toen ik profeteerde, GING IN HEN DE GEEST BINNEN, EN STONDEN ZIJ OP DE VOETEN”*, xxxvii: 9, 10; bij Denzelfde: *“De stem sprekende tot mij, zeide: Zoon des mensen, sta op uw voeten; toen GING IN MIJ DEN GEEST BINNEN, EN STELDE MIJ OP DE VOETEN”*, ii: 1, 2; en bij Denzelfde: *“Ik viel op mijn aangezichten, maar DE GEEST KWAM IN MIJ, EN RICHTTE MIJ OP MIJN VOETEN OP”*, iii: 23, 24. Dit is het ook hetgeen wordt verstaan onder des Heren woorden tot Petrus: *“Petrus zeide: Was niet alleen mijn voeten, maar èn de handen èn het hoofd. Jezus zeide tot hem: Die gewassen is; heeft niet van node dan de voeten te wassen, en is geheel rein”*, Joh. XIII: 9, 10.

511. *En er is grote vrees gevallen op degenen die hen zagen, betekent de beroering van den animus en de ontsteltenis vanwege de Goddelijke ware dingen.* De vrees betekent verschillende dingen al naar de zaak welke aandoet; hier betekent de grote vrees de beroering van den animus en de ontsteltenis vanwege de Goddelijke ware dingen; de Goddelijke ware dingen immers hebben die uitwerkingen bij de bozen; zij verschrikken immers wanneer tegelijk wordt gehoord de hel en de eeuwige verdoemenis; maar die schrik verdwijnt na korten tijd, tezamen met het geloof dat er enig leven na den dood is.

512. *En zij hoorden een grote stem vanuit den Hemel, zeggende tot hen: Klimt herwaarts op, betekent die beide Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, door den Heer tot den Hemel, vanwaar zij zijn en waar zij zijn, opgeheven, en hun bescherming.* Met de grote stem vanuit den Hemel wordt aangeduid uit den Heer, want de stem vanuit den Hemel is nergens anders vandaan; met klimt herwaarts op wordt hun opheffing tot den Hemel aangeduid, vanwaar zij zijn en waar zij zijn, en hun bescherming.

513. *En zij klommen op tot den Hemel in de wolk, betekent de verheffing tot den Hemel, en de verbinding met den Heer daar door het Goddelijk Ware des Woords in den zin der letter ervan.* Met opklimmen tot den Hemel wordt de opheffing door den Heer tot den Hemel aangeduid, zoals vlak boven n. 512; hier eveneens de verbinding met den Heer daar, omdat zij opklommen in de wolk; met de wolk immers wordt de zin der letter des Woords aangeduid, n. 24; en door deze is de verbinding met den Heer, en de vergezelschapping met de Engelen; men zie DE LEER VAN NOVA HIEROSOLYMA AANGAANDE DE GEWIJDE SCHRIFT, n. 62 tot 69.

514. *En hun vijanden zagen hen, betekent dat zij die in het van de naastenliefde gescheiden geloof waren, die dingen hoorden, maar aanbleven in hun valse dingen.* Met de beide Getuigen zien, wordt aangeduid die twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk horen, en eveneens de bevestigende dingen vanuit het Woord zien, omdat zij hen zagen opklimmen in de wolk, en met de wolk de zin der letter des Woords wordt aangeduid, n. 24, 513; dat zij evenwel niet opnamen, maar dat zij aanbleven in hun valse dingen, blijkt hieruit dat er niet méér wordt gezegd dan dat zij zagen; en er volgt dat een grote aardbeving geschiedde, en zij daarin vergingen. Onder de vijanden worden degenen verstaan die in de grote stad waren, welke geestelijk genoemd wordt Sodom en Egypte, en dat dezen degenen waren, die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, zie men boven in n. 501, 502, e.v.

515. *En in die ure geschiedde een grote aardbeving, en het tiende deel der stad is gevallen, betekent dat toen een ontzaglijke verandering van staat bij hen is*

geschied, en zij, van den Hemel afgescheurd, tot de hel zijn weggezakt. In die ure, betekent, toen zij zagen dat de beide Getuigen waren opgeklommen tot den Hemel, en toch in hun valse dingen aanbleven, zoals vlak boven in n. 514; want die beide Getuigen profeteerden, dat is, leerden hen, Vers 3, en nadat zij gedood waren, en herleefden, zagen zij ook dat zij opgeklommen waren tot den Hemel, en nochtans traden zij van hun valse dingen niet terug; toen is die grote aardbeving geschied: dat iets eenders is geschied met de twee LEREN VAN NOVA HIEROSOLYMA, DE ENE OVER DEN HEER, EN DE ANDERE OVER HET LEVEN VOLGENS DE GEBODEN VAN DEN DECALOOG, kan men enigermate uit de Gedenkwaardigheden na de afzonderlijke Hoofdstukken zien. DIE TWEE LEREN ZIJN DE TWEE GETUIGEN WAAROVER HIER GEHANDELD WORDT; met de aardbeving wordt de verandering van staat aangeduid, n. 331; hier hun ondergang, omdat in die aardbeving het tiende deel der stad viel; met het tiende deel worden allen daar aangeduid, want Tien betekent veel en alles, n. 101; evenzo het tiende deel of een tiende, zoals het vierde deel of een vierde, hetzelfde als Vier, n. 322, en het derde deel of een derde hetzelfde als Drie, n. 400; met vallen wordt aangeduid wegzakken in de hel, hetgeen geschiedt wanneer zij van den Hemel zijn afgescheurd, want de Steden in de Wereld der Geesten, welke in de boze en de valse dingen zijn, worden, nadat zij die daar zijn, bezocht, ingelicht, en gewaarschuwd zijn, en nochtans aanblijven in hun boze en valse dingen, met een aardbeving dooreengeschud, en door die aardbeving wordt een kloof geopend waarin zij wegzinken, en dan schijnt het den bewoners op den bodem toe, alsof zij in een woestijn zijn, waaruit zij een voor een worden heengezonden naar hun plaatsen in de Hel; dat aldus met deze Stad is geschied, zal men beneden in n. 531 zien.

516. *En gedood zijn in de aardbeving de namen van mensen zeven duizend, betekent dat in dien staat al degenen die het geloof-alleen hadden beleden, en deswege de werken der naastenliefde voor niets hadden geacht, vergingen.* Met gedood worden wordt hier als eerder geestelijk gedood worden aangeduid, zijnde ten aanzien van de ziel vergaan; met de aardbeving wordt de verandering van staat bij hen aangeduid, en de ondergang, zoals vlak boven; met de namen van mensen zeven duizend, worden al degenen aangeduid die het geloof-alleen beleden, en deswege de werken der naastenliefde voor niets hadden geacht, en daarom die twee heilige Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk hadden verdoemd; met de namen worden degenen aangeduid die zodanig zijn; de naam immers betekent het hoedanige van den mens, n. 81, 122, 165; en met zeven duizend worden aangeduid allen die zodanig zijn; hetzelfde immers wordt met zeven duizend aangeduid als met zeven

wordt aangeduid, zoals door twaalf duizend hetzelfde als wat met twaalf wordt aangeduid, n. 348; dat zeven allen en alle dingen betekent, en daarvan gesproken wordt met betrekking tot de Heilige dingen des Hemels en der Kerk, en in den tegengestelden zin met betrekking tot die dingen wanneer zij ontwijfd zijn, zie men in n. 10, 391.

517. *En de overigen zijn verschrikt geworden, en hebben heerlijkheid gegeven den God des Hemels, betekent dat zij die enige goede dingen der naastenliefde aan het geloof hadden aangeboden, toen zij den ondergang van genen zagen, den Heer erkenden, en afgescheiden werden.* Onder de overigen worden hier degenen verstaan die enige goede dingen der naastenliefde aan het geloof hadden aangeboden; met verschrikt geworden, wordt aangeduid vanuit vrees, toen zij den ondergang der anderen zagen: met den God des Hemels heerlijkheid geven wordt aangeduid den Heer erkennen als den God des Hemels en der Aarde; met heerlijkheid geven wordt aangeduid erkennen en vereren, en onder den God des Hemels en der Aarde wordt de Heer verstaan, omdat Hij de God des Hemels en der Aarde is, Matth. xxviii: 18. Omdat dezen vanuit vrees den Heer erkenden, werden zij afgescheiden, om daarnaar onderzocht te worden vanuit welken oorsprong zij de goede dingen hadden gedaan, vanuit zich dan wel vanuit den Heer; al degenen doen de goede dingen vanuit zich, die de boze dingen niet als zonde schuwen, dat is, die de geboden van den Decaloog niet naleven; doch al degenen doen ze vanuit den Heer, die de boze dingen schuwen en de geboden naleven.

518. *Het tweede wee is voorbijgegaan; zie, het derde wee komt snellijk, betekent de weeklacht over den verdraaiden staat der Kerk, en de laatste weeklacht tenslotte, waarover na dezen.* Dat het wee de weeklacht over den verdraaiden staat der Kerk aanduidt, zie men boven in n. 416; met het derde wee wordt de laatste weeklacht aangeduid, wanneer het volledig is en het einde daar is; drie immers en het derde betekenen die dingen, n. 505; snellijk komen betekent na dezen, en na dezen is van het volgende Hoofdstuk xii tot xvii, en tenslotte Hoofdstuk xx, waar aangaande het Laatste Gericht over hen gehandeld wordt.

519. *En de zevende Engel heeft gebazuind, betekent het onderzoek en de openbaring van den staat der Kerk na de voleinding, wanneer de Komst van den Heer en van Zijn Rijk daar is.* Met bazuinen wordt aangeduid onderzoeken en openbaren den staat der Kerk na haar voleinding, wanneer de Komst des Heren en Zijn Koninkrijk daar is; de oorzaak hiervan is deze, dat dit met den zevenden bazuinenden Engel wordt aangeduid; met de zes Engelen en hun schallende bazuinen immers werden de onderzoekingen en de openbaringen

van den staat der voleindigde Kerk aangeduid, zoals blijkt uit het voorafgaande Hoofdstuk, waar alleen over haar voleinding wordt gehandeld; doch dat nu over haar staat na de voleinding wordt gehandeld, welke is de Komst van den Heer en van Zijn Rijk, blijkt uit de dingen die in dit Vers, en daarna volgen ; in dit Vers: *En de zevende Engel heeft gebazuind, en er geschiedden grote stemmen in den Hemel, zeggende: De Koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heren en van Zijn Christus, en Hij zal regeren tot in de eeuwen der eeuwen*, en vervolg. De oorzaak dat door het bazuinen van den zevenden Engel deze openbaring geschiedt, is deze dat zeven iets eenders betekent als de week, en de zes dagen der week zijn dagen van arbeid en van het eigene van den mens, en de zevende is heilig en des Heren. Dat onder de voleinding de verwoesting van de Kerk wordt verstaan, wanneer daar niet langer het ware der leer en het goede des levens is, aldus wanneer haar einde daar is, zie men in n. 658, 750; en omdat dan de Komst van den Heer en van Zijn Rijk daar is, wordt derhalve van het ene en het andere, van de voleinding der eeuw en van de Komst des Heren, gesproken in Matth. xxiv: 3, en wordt ook het ene en het andere voorspeld in dit Hoofdstuk.

520. *En er geschiedden grote stemmen in den Hemel, zeggende: De Koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heren en van Zijn Christus, en Hij zal regeren tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vieringen door de Engelen, dat de Hemel en de Kerk zijn geworden des Heren, zoals zij het zijn geweest van den beginne, en dat zij het nu ook geworden zijn van Zijn Goddelijk Menselijke, aldus dat de Heer nu ten aanzien van het ene en het andere over den Hemel en de Kerk zal regeren tot in het eeuwige.* Er geschiedden grote stemmen, betekent de vieringen door de Engelen; zeggende: De Koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heren en van Zijn Christus, betekent dat de Hemel en de Kerk zijn geworden des Heren, zoals zij het van den beginne zijn geweest, en nu ook van Zijn Goddelijk Menselijke; en Hij zal regeren tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat de Heer ten aanzien van het ene en het andere over die zal regeren: dat de grote stemmen in den Hemel de vieringen van den Heer betekenen, dat Hij nu Zijn grote macht [*potentia*] heeft opgenomen, blijkt uit het volgende Vers 17, waar die grote stemmen in kort bestek uitkomen. Onder den Heer wordt hier verstaan de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah is; en onder Christus wordt verstaan Zijn Goddelijk Menselijke, hetwelk de Zoon Gods is, Lukas 1: 32, 35. Dat de Heer ook ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke zal regeren, blijkt duidelijk uit deze dingen: “*De Vader heeft alle dingen in de hand des Zoons gegeven*”, Joh. III: 35. “*De Vader heeft den Zoon mogendheid [potestas] gegeven over alle vlees*”, Joh. xvii: 2. “*Vader,*

al Mijn dingen zijn Uwe, en Uw dingen Mijne”, Joh. xvii: 10. “*Mij is gegeven alle mogendheid in den Hemel en op de Aarde*”, Matth. xxviii: 18. Aangaande Zijn Goddelijk Menselijke zegt Hij ook *dat de Vader en Hij één zijn; en dat Hij in den Vader en de Vader in Hem is*, Joh. x: 30, 38; Hfdst. xiv: 5 tot 12. Daarbij komt, dat indien niet het Menselijke des Heren als Goddelijk wordt erkend, de Kerk vergaat, aangezien dan niet *de Heer in den mens, en de mens in den Heer kan zijn*, zoals Hij zelf leert in Joh. xiv: 20; Hfdst. xv: 4, 5, 6; Hfdst. xvii: 23; en deze verbinding maakt den mens der Kerk, aldus de Kerk. Dat onder Christus het Goddelijk Menselijke des Heren wordt verstaan, is omdat Christus is de Messias, en de Messias is de Zoon Gods, van Wien zij verwachtten dat Hij in de wereld zou komen. Dat Christus is de Messias, blijkt uit deze plaatsen: “*Wij hebben gevonden den MESSIAS, hetwelk is, indien gij het overzet, de CHRISTUS*”, Joh. i: 42. “*De vrouw zeide: Ik weet, dat de MESSIAS komen zal, Die gebeten wordt CHRISTUS*”, Joh. iv: 25; Messias immers in de Hebreeuwse Taal is de Gezalfde; evenzo Christus in de Griekse Taal. Dat de Messias de Zoon Gods is, blijkt uit deze dingen: “*De overste der priesteren vroeg: Zijt Gij de CHRISTUS (Messias), DE ZOON VAN GOD*”, Matth. xxvi: 63; Markus xiv: 61; Joh. xx: 31. “*Gij zijt DE CHRISTUS, DE ZOON GODS, Die in de wereld komen zou*”, Joh. xi: 27. “*Petrus zeide: Wij geloven en erkennen, dat GIJ ZIJT DE CHRISTUS, DE ZOON DES LEVENDEN GODS*”, Joh. vi: 69. Dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke de Zoon Gods is: “*De Engel zeide tot Maria: Gij zult ontvangen in de baarmoeder, en een Zoon baren; Deze zal groot zijn, en de ZOON DES ALLERHOOGSTEN genoemd worden. De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen; daarom ook, het Heilige dat uit u geboren zal worden, zal GODS ZOON genoemd worden*”, Lukas i: 31, 32, 35, en meermalen elders. Hieruit blijkt, wat er wordt aangeduid met “de Koninkrijken zijn geworden onzes Heren en van Zijn Christus”.

521. *En de vier en twintig Ouderen, die vóór God gezeten zijn op hun tronen, vielen op hun aangezichten, en aanbaden God, betekent de erkenning door alle Engelen des Hemels, dat de Heer is de God des Hemels en der Aarde, en de opperste aanbidding.* Met de vier en twintig Ouderen zittende op de tronen, worden allen in den Hemel aangeduid, in het bijzonder in den geestelijken Hemel, n. 233, 251; en met vallen op de aangezichten en God aanbidden, wordt de opperste aanbidding aangeduid, en de erkenning dat de Heer is de God des Hemels en der Aarde.

522. *Zeggende: Wij danken U, Heer God Almachtig, Die Zijt en Die Waart en Die Komen Zult, betekent de belijdenis en de verheerlijking door de Engelen*

des Hemels, dat de Heer het is Die Is, Die Leeft en Kan vanuit Zichzelf, en Regeert alle dingen, omdat Hij Alleen Eeuwig en Oneindig is. Met dankzeggen wordt de erkenning en de verheerlijking van den Heer aangeduid; dat de Zoon des Mensen, zijnde de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, de Almachtige is, de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, de Eerste en de Laatste, voorts Die Is en Die Was en Die Komen Zal, kan men boven in de Apocalyps zien, Hfdst. I: 8, 11, 17; Hfdst. II: 8; Hfdst. IV: 8; en dat die dingen betekenen dat Hij het is, Die Is, Leeft, en Kan vanuit Zichzelf, alle dingen Regeert, en Alleen Eeuwig en Oneindig, en God is, zie men boven in n. 13, 29, 30, 31, 38, 57, 92.

523. *Dat Gij hebt opgenomen Uw grote macht, en het koninkrijk zijt ingegaan, betekent den Nieuwen Hemel en de Nieuwe Kerk, waar zij Hem zullen erkennen als den Allenen God, zoals Hij is en zoals Hij geweest is.* Dat Gij hebt opgenomen Uw grote macht, betekent de Goddelijke Almacht, welke Hij heeft en welke Hij had uit het eeuwige; dat Gij het koninkrijk zijt ingegaan, betekent dat de Hemel en de Kerk nu voor Hem is, zoals te voren; onder Zijn Koninkrijk wordt hier de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk verstaan, waarover in de Apocalyps wordt gehandeld in Hfdst. XXI, XXII. In de Apocalyps wordt van den aanvang tot het einde alleen gehandeld over den staat van den vorigen Hemel en van de vorige Kerk, en over de vernietiging ervan, en daarna over den Nieuwen Hemel en de Nieuwe Kerk, en over de instauratie van deze, in welke Eén God zal worden erkend, in Wien de Drievuldigheid is, en dat Die God de Heer is: dit leert de Apocalyps van den aanvang tot het einde; zij leert immers dat de Zoon des Mensen, Die de Heer is ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, is de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, de Eerste en de Laatste, Hij Die Is, Die Was, en Die Komen Zal, en de Almachtige, n. 522; en ten slotte dat de Nieuwe Kerk, zijnde Nova Hierosolyma, de Kerk des Lams zal zijn, dat is, van Zijn Goddelijk Menselijke, aldus tegelijk van het Goddelijke *a Quo*, zoals duidelijk blijkt uit deze plaatsen: “*Laten wij ons verheugen en opspringen, omdat de TIJD DER BRUILOFT DES LAMS IS GEKOMEN, EN ZIJN ECHTGENOTE ZICHZELVE HEEFT BEREID*”, Apoc. XIX: 7. *En een van de zeven Engelen kwam, en hij zeide tot mij: Kom, ik zal u tonen de BRUID, DE ECHTGENOTE DES LAMS; en hij toonde mij de Heilige Stad Hierosolyma*”, Apoc. XXI: 9, 10. “*Ik, Jezus, ben de wortel en het geslacht Davids, de blinkende en morgenlijke ster; de Geest en de BRUID zeggen: Kom; en die het hoort, zegge: Kom*”, Apoc. XXII: 16, 17. “*Gegeven werd den Zoon des Mensen de heerschappij, en de heerlijkheid, en het koninkrijk; Zijn heerschappij de heerschappij der eeuw, en Zijn Koninkrijk zal niet vergaan*”, Dan. VII: 14.

524. *En de natiën waren vertoornd, betekent hen die in het geloof-alleen, en daaruit in de boze dingen des levens zijn, dat zij ontstaken en degenen bestookten die tegen hun geloof zijn.* Onder de natiën worden degenen verstaan die in de boze dingen des levens zijn, en abstract genomen de boze dingen des levens, n. 147, 483; hier echter zij die in het geloof-alleen zijn, omdat over hen hier gehandeld wordt, en dezen in de boze dingen des levens zijn, omdat het hun godsdienst is, dat de Wet hen niet verdoemt, als zij slechts het geloof hebben dat Christus de verdoemenis ervan heeft weggenomen: dat zij vertoornd waren, betekent ook niet alleen dat zij ontstaken, maar ook dat zij degenen bestookten die tegen dat geloof zijn, zoals kan vaststaan uit hetgeen volgt over den Draak in Hfdst. XII: 17, en daarna.

525. *En Uw toorn is gekomen, en de tijd om de doden te richten, betekent hun ondergang en het Laatste Gericht over hen die niet enig geestelijk leven hebben.* Met Uw toorn wordt het Laatste Gericht aangeduid, n. 340; aldus hun ondergang; dat dit met den toorn des Heren wordt aangeduid, is omdat het hun toeschijnt alsof de Heer hen uit toorn in de hel werpt, terwijl toch de boze er zichzelf in werpt; het is immers hiermede zoals met een boosdoener die het aan de wet wijt dat hij gestraft wordt, of zoals met iemand die het aan het vuur wijt dat hij zich brandt wanneer hij de hand daarin steekt, of zoals met iemand die het aan het getrokken zwaard in de hand van den zichzelf verdedigende wijt, indien hij, wanneer hij op de spits ervan inloopt, doorboord wordt; zo geschiedt met een ieder die tegen den Heer is, en uit toorn losstormt op hen die de Heer beschermt: onder de doden die gericht moeten worden, worden in den universelen zin de doden vanuit de wereld verstaan; in den eigenlijken zin echter worden degenen verstaan die niet enig geestelijk leven hebben; met betrekking tot dezen wordt er van gericht gesproken, Joh. III: 18; Hfdst. v: 24, 29; de oorzaak hiervan is deze, dat degenen levend worden geheten die het geestelijk leven hebben; het geestelijk leven is enig en alleen bij hen die tot den Heer gaan, en tevens de boze dingen als zonden schuwen. Zij die niet enig geestelijk leven hebben, worden in deze plaatsen verstaan: “*Zij hebben Baäl-Peor aangekleefd, en zij hebben de slachtoffers der DODEN geheten*”, Psalm CVI: 28. “*De vijand vervolgt mijn ziel, hij doet mij zitten in de duisternis, zoals de DODEN der wereld*” Psalm CXLIII: 3. “*Om te horen het zuchten van den gebondene, en om te openen voor de ZONEN DES DOODS*”, Psalm CII: 21. “*Ik ken uw werken, dat gij den naam hebt dat gij leeft, maar GIJ ZIJT DOOD; zijt wakende, en bevestig de overige dingen die gaan STERVEN*”, Apoc. III: 1, 2; dat die onder de doden worden verstaan, is, omdat de geestelijke dood wordt verstaan, en daarom worden ook met de gedoden degenen aangeduid, die

door dien dood zijn uitgeblust, n. 321, 325, en elders. De doden echter vanuit de wereld worden onder de doden verstaan in deze plaatsen: “*Gericht worden de DODEN naar de dingen die geschreven zijn in de boeken*”, Apoc. xx: 12. “*De overige DODEN herleeften niet*”, Apoc. xx: 5; de oorzaak hiervan is deze, dat onder den eersten Dood daar de natuurlijke Dood wordt verstaan, zijnde [het heengaan] uit de wereld, en onder den tweeden dood de geestelijke dood, zijnde de verdoemenis.

526. *En om het loon te geven Uwdienstknechten, den Profeten en den Heiligen, betekent de gelukzaligheid des eeuwigen levens voor hen die in de ware dingen der leer vanuit het Woord zijn, en in het leven volgens die; met het loon wordt de gelukzaligheid des eeuwigen levens aangeduid, waarover aanstonds; met de profeten worden degenen aangeduid, die in de ware dingen der leer vanuit het Woord zijn, n. 8, 133; en met de heiligen zij die in het leven volgens die zijn, n. 173.* Onder het loon wordt hier verstaan de gelukzaligheid des eeuwigen levens, opkomende vanuit het verkwikkelijke en liefelijke der liefde en der aandoening van het goede en het ware; elke aandoening der liefde immers heeft haar verkwikkelijke en liefelijke met zich, en de aandoening der liefde van het goede en het ware een zodanig verkwikkelijke en liefelijke als de Engelen des Hemels hebben; en elke aandoening blijft den mens na den dood bij; de oorzaak hiervan is deze, dat de aandoening is der liefde, en de liefde is het leven van den mens; en daarom heeft een ieder een zodanig leven na den dood als hij in de wereld een regerende liefde heeft gehad; en de regerende liefde van het ware en het goede hebben zij, die de ware dingen des Woords hebben liefgehad, en volgens die hebben geleefd. Niet iets anders dan het verkwikkelijke van het goede en het liefelijke van het ware wordt onder het Loon verstaan in de volgende plaatsen: “*Zie, de Heer Jehovih komt in den sterke, zie, Zijn LOON met Hem*”, Jes. xl: 10; Hfdst. lxii: 11. “*Zie, Ik kom snellijk, en Mijn LOON met Mij*”, Apoc. xxii: 12. “*Mijn gericht is bij Jehovah, en het LOON mijns werks bij mijn God*”, Jes. xlix: 4. “*Ik, Jehovah, liefhebbende het gericht, Ik zal het LOON huns werks geven*”, Jes. lxi: 8. “*Doet goed zonder iets weder te hopen, dan zal uw LOON groot zijn, en gij zult zonen des Allerhoogsten zijn*”, Lukas vi: 35, behalve elders, zoals in Jerem. xxxi: 15, 16, 17; Matth. v: 2 tot 6, 11, 12; Hfdst. x: 41, 42; Markus ix: 41; Lukas vi: 22, 23; Hfdst. xiv: 12, 13, 14; Joh. iv: 35, 36.

527. *En dengenen die Uw Naam vrezen, den kleinen en den groten, betekent hen die liefhebben de dingen welke des Heren zijn, in een kleineren en in een groteren graad.* Met den Naam des Heren vrezen, wordt aangeduid liefhebben de dingen die des Heren zijn; met vrezen wordt liefhebben aangeduid, en met den

Naam des Heren worden aangeduid alle dingen waardoor Hij wordt vereerd, n. 81; met de kleinen en de groten worden aangeduid zij die in kleineren en groteren graad den Heer vrezen. Dat vrezen hier liefhebben betekent, is omdat een elk die liefheeft, ook vreest hem boos te doen dien hij liefheeft; een echte liefde zonder die vrees bestaat niet; bijgevolg vreest hij die den Heer liefheeft, boze dingen te doen, omdat de boze dingen tegen Hem zijn; zij zijn immers tegen Zijn Goddelijke wetten in het Woord, hetwelk is uit Hem, aldus Hijzelf; ja zelfs zijn zij tegen Zijn Goddelijk Wezen, hetwelk daarin bestaat dat Hij allen wil zaligen; Hij is immers de Heiland, en Hij kan den mens niet zaligen, tenzij deze leeft volgens Zijn Wetten en Geboden; en, wat meer is: wie de boze dingen liefheeft, heeft het ook lief den Heer boos te doen, ja zelfs Hem te kruisigen; dit schuilt het binnenst in elk boze, ook bij hen die in de Wereld Hem met den mond belijden; dat het zo is, is den mensen onbekend, maar het is den Engelen ten zeerste bekend. Dat God Vrezen betekent de dingen liefhebben die van God zijn, door ze te doen, en door niet te willen de dingen te doen die tegen Hem zijn, blijkt uit deze plaatsen: “*Wat eist Jehovah God van u, dan dat gij VREEST JEHOVAH UW GOD, om te gaan in al Zijn wegen, en om HEM LIEF TE HEBBEN*”, Deut. x: 20. “*Achter Jehovah, uw God, zult gij gaan, en HEM VREZEN, opdat gij Zijn geboden houdt*”, Deut. XIII: 4. “*JEHOVAH UW GOD ZULT GIJ VREZEN, Hem dienen, en Hem aankleven*”, Deut. x: 20, Hfdst. VI: 2, 13, 14, 24; Hfdst. VIII: 6; Hfdst. XVII: 19; Hfdst. XXVIII: 58; Hfdst. XXXI: 12. “*Wie zal geven, dat zij een hart hebben om MIJ TE VREZEN, en om Mijn geboden te bewaren*”, Deut. v: 29. “*Leer mij Jehovah, Uw weg, verenig mijn hart tot DE VREZE UWS NAAMS*”, Psalm LXXXVI: 11. “*Gezegend hij die JEHOVAH VREEST, die in Zijn wegen wandelt*”, Psalm CXXVIII: 1; Psalm CXII: 1; Jerem. XLIV: 10. “*Indien Ik Vader ben, waar is Mijn eer; indien Ik Heer ben, waar is MIJN VREZE*”, Mal. I: 6; Hfdst. II: 5; Jes. XI: 2, 3. “*Ik zal hun één hart geven, en één weg om MIJ TE VREZEN, en de VREES VOOR MIJ zal Ik geven in hun hart, opdat zij niet van bij Mij afwijken*”, Jerem. XXXII: 39, 40. “*Het beginsel der wijsheid is de VREZE VAN JEHOVAH*”, Psalm CXI: 10. Behalve elders, Jes. VIII: 13; Hfdst. XXV: 3; Hfdst. XXIX: 13; Hfdst. L: 10; Jer. XXXIII: 9; Psalm XXII: 24; Psalm XXXIII: 8, 18; Psalm XXXIV: 7, 9; Psalm LV: 19; Psalm CXV: 11, 13; Psalm CXLVII: 11; Apoc. XIV: 7; Lukas I: 50. De Vreze Gods echter bij de bozen is niet de liefde, maar is de vrees voor de hel.

528. *En om te verderven degenen die de aarde verderven, betekent de verwerping tot de hel van degenen die de Kerk hebben vernietigd.* Dat met degenen verderven die de aarde verderven, de verwerping tot de Hel wordt aangeduid van degenen die de Kerk hebben vernietigd, is omdat met de aarde de Kerk wordt

aangeduid, n. 285, en omdat dit volgt na deze woorden: “*De tijd is gekomen om de doden te richten*”, waarmede wordt aangeduid het Laatste Gericht over hen die niet enig geestelijk leven hebben, n. 525; aldus wordt hier met de tijd is gekomen om te verderven degenen die de aarde verderven, aangeduid de verwerping tot de hel van degenen die de Kerk hebben ver nietigd. Iets eenders wordt gezegd van Lucifer, onder wien Babel wordt verstaan, bij Jesaja: “*Gij hebt uw Land [terra] verdorven, en uw volk gedood*”, XIV: 20.

529. *En geopend werd de Tempel Gods in den Hemel, en gezien werd de Ark Zijns verbonds in Zijn Tempel, betekent den Nieuwen Hemel, waarin de Heer in Zijn Goddelijk Menselijke wordt vereerd, en volgens de geboden van Zijn Decaloog wordt geleefd, zijnde de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, door welke de verbinding is.* Met den Tempel Gods wordt het Goddelijk Menselijke des Heren aangeduid, voorts de Hemel waar de Engelen zijn, alsmede de Kerk op aarde; dat deze drie met den Tempel Gods worden aangeduid, en dat zij niet kunnen worden gescheiden, zie men in n. 191; hier wordt echter met den Tempel Gods de Heer aangeduid in Zijn Goddelijk Menselijke in den Hemel, waar de Engelen zijn, omdat gezegd wordt: de Tempel Gods in den Hemel; onder de Ark in den Tempel wordt de Decaloog verstaan, want in de Ark waren alleen de Twee Tafelen, waaraan de Decaloog was ingegrift; met geopend wordt aangeduid dat die twee, het Goddelijk Menselijke en de Decaloog, zijnde de twee Wezenlijke dingen der Nieuwe Kerk, nu werden gezien, en zij werden gezien nadat de bozen in de Hel waren geworpen, n. 528. Dat gezegd wordt de Ark Zijns verbonds in Zijn Tempel, is omdat het verbond de verbinding aanduidt, waarover beneden; maar eerst zal iets worden gezegd aangaande den Decaloog. Welke natie in het algehele wereldrond weet niet, dat het boos is te doden, te echtbreken, te stelen, vals te getuigen? Indien zij deze dingen niet wisten, en niet met wetten daarvoor zorgden dat zulke dingen niet gedaan werden, zou het met hen gedaan zijn, want het Gezelschap, de Staat, en het Koninkrijk, zouden zonder die wetten ineenstorten. Wie kan veronderstellen, dat de Israëlietische natie, meer dan alle andere natiën, zo stomzinnig is geweest dat zij niet zou hebben geweten dat die dingen boos waren? En daarom kan men zich daarover verwonderen, waarom die Wetten, welke universeel bekend zijn in het wereldrond, met een zo groot Wonder van den berg Sinai af door Jehovah Zelf verkondigd, alsmede met Zijn vinger geschreven zijn geweest. Maar hoort: zij waren met zulk een Wonder door Jehovah verkondigd en met Zijn vinger geschreven, opdat men zou weten dat die Wetten niet slechts burgerlijke en zedelijke Wetten waren, maar ook geestelijke Wetten, en dat tegen die handelen niet

slechts gelijk stond met het boze te doen tegen den medeburger en tegen het gezelschap, maar dat het ook gelijk stond met zondigen tegen God; en daarom zijn die Wetten door de verkondiging van den berg Sinai af door Jehovah, de Wetten van den Godsdienst geworden: het is immers duidelijk, dat Jehovah God al wat Hij beveelt, dit beveelt opdat het van den Godsdienst zij, en dat het gedaan moet worden terwille van Hem, en terwille van den mens, opdat hij gezaligd worde. Omdat die Wetten de eerstelingen waren van de Kerk die door den Heer bij de Israëlietische natie moest worden geïnstauréerd, en omdat zij in een kort begrip de samenvatting van alle dingen van den Godsdienst waren, door welke er verbinding van den Heer met den mens en van den mens met den Heer bestaat, daarom waren zij zó heilig, dat er niets heiliger is. Dat zij allerheiligst waren, kan daaruit vaststaan *dat Jehovah Zelf, dat is, de Heer, nederdaalde in vuur, en dat toen de Berg rookte en beefde, en dat er donderslagen, bliksemen, een zware wolk, en de stem ener bazuin geschiedden*, Exod. xix: 16, 18; Deut. v: 22 tot 26. *Dat het Volk vóór het nederdalen van Jehovah zich voorbereidde en heiligde drie dagen lang*, Exod. xix: 10, 11, 15. *Dat de Berg omheind werd, opdat niet iemand tot de onderste uiteinden ervan zou naderen, opdat hij niet zou sterven*, Exod. xix: 12, 13, 20 tot 23; Hfdst. xxiv: 1, 2. *Dat die Wet geschreven werd op een tweetal stenen tafelen, en dat zij geschreven werd met den vinger Gods*, Exod. xxxi: 18; Hfdst. xxxii: 15, 16; Deut. ix: 10. *Dat Mozes, toen hij voor den tweeden maal die Tafelen van den Berg af nederdroeg, straalde van aangezicht*, Exod. xxxiv: 29 tot 35. *Dat die Tafelen in de Ark werden nedergelegd*, Exod. xxv: 16; Hfdst. xl: 20; Deut. x: 5; 1 Kon. viii: 9. *Dat de plaats in den Tabernakel waar de Ark was, het heilige der heiligen werd geheten*, Exod. xxvi: 33, en elders. *Dat de Ark krachtens de Wet in haar "Jehovah aldaar" werd geheten*, Num. x: 35, 36; 11 Sam. vi: 2; Psalm cxxxii: 8. *Dat Jehovah met Mozes sprak boven de Ark*, Exod. xxv: 22; Num. vii: 89. *Dat het Aharon vanwege de heiligheid dier Wet niet geoorloofd was, binnen den Voorhang, waar de Ark was, in te gaan, tenzij met slachtoffers en reukwerk, opdat hij niet sterven zou*, Levit. xvi: 2 tot 14, e.v. *Dat krachtens de tegenwoordigheid en de macht des Heren in de Wet, welke in de Ark lag, de wateren der Jordaan afgesneden werden, en het volk, zolang die Wet in het midden rustte, in het droge overging*, Joz. iii: 1 tot 17; Hfdst. iv: 5 tot 20. *Dat door het ronddragen van de Ark de muren van Jericho omvielen*, Joz. vi: 1 tot 20. *Dat Dagon, de god der Filistijnen, voor de Ark ter aarde nederviel, en daarna met afgescheurd hoofd op den drempel des tempels neerlag*, 1 Sam. v: 3, 4. *Dat de Ekronieten en de Bethschemieten bij verscheidene duizenden geslagen werden ter oorzaak van de Ark*, 1 Sam. v en vi. *Dat de ark door David in Zion werd*

binnengebracht met slachtoffers en gejubel, II Sam. VI: 1 tot 19. *Dat toen Uzzah, omdat hij de Ark had aangeraakt, stierf*, II Sam. VI: 6, 7. *Dat de Ark in den Jeruzalemsen Tempel het Heiligdom uitmaakte*, I Kon. VI: 19 e.v.; Hfdst. VIII: 3 tot 9. *Dat de Tafelen waaraan de Wet was ingegrift, de Tafelen des verbonds werden geheten, en de Ark deswege de Ark des verbonds werd geheten, en de Wet zelf het Verbond*, Num. X: 33; Deut. IV: 13, 23; Hfdst. V: 2, 3; Hfdst. IX: 9; Joz. III: 11; I Kon. VIII: 19, 21, en elders: dat die Wet het verbond werd geheten, betekent de verbinding; de oorzaak hiervan is deze, dat verbonden worden aangegaan terwille van de liefde, de vriendschap, de vergezelschapping, aldus terwille van de verbinding; vandaar is het, dat van den Heer wordt gezegd *dat Hij het volk tot een VERBOND zal zijn*, Jes. XLII: 6; Hfdst. XLIX: 8, en DE ENGEL DES VERBONDS wordt genoemd, Malach. III: 1; en Zijn Bloed HET BLOED DES VERBONDS, Matth. XXVI: 28; Zach. IX: 11; Exod. XXIV: 4 tot 10. En daarom wordt het Woord HET OUDE VERBOND EN HET NIEUWE VERBOND geheten.

530. *En er werden bliksemen, en stemmen en donderslagen, en aardbeving, en grote hagel, betekent toen in de lagere gebieden redeneringen, beroeringen, en vervalsingen van het goede en het ware.* Met de bliksemen, de stemmen en donderslagen, worden de redeneringen aangeduid, n. 396; met de aardbevingen worden de veranderingen van staat der Kerk aangeduid, n. 331, hier de beroeringen; met den groten hagel worden de vervalsingen van het ware en het goede aangeduid, n. 399. Deze dingen zijn geschied in de lagere gebieden, waar de bozen nog verblijf hielden, voordat het Laatste Gericht over hen gehouden werd, want in het voorafgaande 18de Vers wordt gezegd: *De tijd is gekomen om de doden te richten, en om te verderven degenen die de aarde verderven*; zulke dingen gebeuren in de Wereld der geesten tengevolge van de tegenwoordigheid en den invloed van den Hemel welke boven hen is.

* * *

531. Hieraan zal ik deze GEDENKWAARDIGHEID toevoegen. Ik werd plotseling aangegrepen door een bijna dodelijke ziekte; mijn ganse hoofd was bezwaard; een pestilente rook was binnengelaten vanuit het Jeruzalem dat Sodom en Egypte wordt genoemd; ik was halfdood met fellen pijn; ik verwachtte het uiterste; aldus lag ik in mijn bed drie en een halven dag lang ter neder; zodanig was mijn geest geworden, en tengevolge van dien zodanig mijn lichaam; toen hoorde ik rondom mij stemmen zeggen: “Kijk, daar ligt hij dood in de straat van onze Stad, die de boetedoening tot vergeving der

zonden, en alleen Christus mens heeft gepredikt”. En zij vroegen aan enigen uit de Geestelijkheid, of hij een begrafenis waard was. Zij zeiden: “Neen, laat hem blijven liggen, laat hem tot schouwspel dienen”. Zij gingen heen, zij kwamen terug, zij spotten; het is naar waarheid aldus met mij gebeurd, toen dit Hoofdstuk van de Apocalyps werd ontvouwd: toen werden van de spotters krasse woorden gehoord, vooral deze: “Hoe kan men boetedoen zonder het geloof? Hoe kan Christus de mens worden aangebeden als God? Als wij om niet zonder enige verdienste onzerzijds gezaligd worden, wat is er dan anders nodig dan het geloof-alleen dat God de Vader den Zoon heeft gezonden die de verdoemenis der wet weg zou nemen, ons Zijn verdienste toerekenen, en ons zo voor Hem rechtvaardigmaken, en ons bij monde van den Priester van zonden vrijspreken, en dan den Heiligen Geest geven, die al het goede in ons werkt? Zijn deze dingen niet volgens de Schrift, en eveneens volgens de rede?” Hieraan schonk de menigte der omstanders haar bijval. Ik hoorde deze dingen, zonder daarop te kunnen antwoorden, omdat ik bijna dood ter neder lag; doch na drie en een halven dag herstelde mijn geest zich, en ten aanzien van deze ging ik de straat uit de Stad binnen, en zeide wederom: “Doet boete, en geloof in Christus, en uw zonden zullen vergeven worden, en gij zult gezaligd worden; indien niet, zo zult gij vergaan. Heeft niet de Heer Zelf de boetedoening tot vergeving der zonden gepredikt, en dat zij in Hem geloven zouden? Heeft Hij den Discipelen niet bevolen om hetzelfde te prediken? Is niet een volledige zorgeloosheid des levens het gevolg van het dogma van uw geloof?” Maar zij zeiden: “Wat zwetst gij? Heeft niet de Zoon voldoening gegeven? Heeft niet de Vader het toegerekend, ons, die dit geloofd hebben, rechtvaardig gemaakt? Worden wij zo niet geleid door den geest der genade? Wat is dan in ons de zonde? Wat heeft dan de dood met ons te doen? Wat gij dit evangelie, gij heraut van de zonde en de boetedoening?” Maar toen ging van den Hemel een stem uit, zeggende: Wat is het geloof van een onboetvaardige anders dan dood; het einde komt, het einde komt over u, gij zorgelozen, gij schuldelozen in eigen ogen, gij rechtvaardig gemaakten in uw geloof, gij duivelen! En plotseling werd in het midden dier Stad een kloof geopend, en deze werd al wijder en wijder; en het ene huis viel over het andere, en zij werden verzwolgen, en terstond daarop borrelde water uit den wijd gapenden afgrond op, en overstroomde de verwoesting.

Toen zij aldus verzonken waren en overstroomd schenen, verlangde ik hun lot in de diepte te weten, en mij werd vanuit den Hemel gezegd: “Gij zult het zien en horen”. En toen verdwenen vóór mijn ogen de wateren waarin zij overstroomd schenen, omdat de wateren in de geestelijke Wereld

overeenstemmingen zijn, en vandaar rondom degenen verschijnen die in de valse dingen zijn; en toen werden zij door mij gezien op een zandigen bodem, waar steenhopen lagen opeengestapeld, waartussen zij rondliepen, en weeklaagden dat zij uit hun grote Stad geworpen waren; en zij tierden en schreeuwden: “Waarom is dit ons overkomen? Zijn wij door ons geloof niet rein, zuiver, gerecht, heilig”. En anderen zeiden: “Zijn wij door ons geloof niet gereinigd, gezuiverd, gerechtvaardigd, en geheiligd”. En anderen: “Zijn wij door ons geloof niet zodanig geworden dat wij vóór God den Vader zoals rein, zuiver, gerecht, en heilig verschijnen, daarvoor worden aangezien, geacht, en voor de Engelen daarvoor verklaard? Zijn wij niet verzoend, begenadigd, ontzondigd, en zo losgemaakt, gewassen, en afgewist van zonden? Is niet door Christus de verdoemenis der wet opgeheven?

Waarom zijn wij dan evenals verdoemden hier naar toe geworpen. Wij hebben door een vermetelen boeteprediker in onze grote Stad horen zeggen: *Geloof in Christus, en doet boete*. Hebben wij niet in Christus geloofd, toen wij in Zijn verdienste geloofden? En hebben wij niet boete gedaan, toen wij beleden dat wij zondaars zijn. Waarom is ons dit dan overkomen?” Maar toen werd er een stem tot hen van terzijde gehoord: “Kent gij wel één zonde waarin gij zijt? Hebt gij u wel ooit onderzocht; hebt gij derhalve wel enig boze als zonde tegen God geschuwd? En wie dezelve niet schuwt, is daarin. Is de zonde niet de duivel? En daarom zijt gij het, van wie de Heer zegt: *Alsdan zult gij beginnen te zeggen: Wij hebben vóór U gegeten en gedronken, en in onze straten hebt Gij geleerd. Maar Hij zal zeggen: Ik zeg U, Ik ken u niet van waar gij zijt, wijkt van Mij af, alle gij werkers der ongerechtigheid*, Lukas XIII: 26, 27; alsmede van wie de Heer spreekt in Matth. VII: 22, 23; gaat derhalve heen, een ieder naar zijn plaats; gij ziet openingen tot hollen; gaat daar naar binnen; en aan een ieder uwer zal daar zijn werk gegeven worden om te doen; en dan spijs naar gelang van het werk; indien gij niet gaat, zal de honger u wel dwingen om binnen te gaan”.

Daarna geschiedde een stem vanuit den Hemel tot zekere personen op de aarde, die buiten die grote Stad waren, over wie ook gesproken is in Vers 13, zeggende op luiden toon: “Wacht u, wacht u voor de vergezelschapping met dezulken; kunt gij niet verstaan, dat de boze dingen, die zonden en ongerechtigheden worden genoemd, den mens onrein en onzuiver maken; hoe kan de mens anders daarvan worden gereinigd en gezuiverd dan door de daadwerkelijke boetedoening, en door het geloof in Jezus Christus; de daadwerkelijke boetedoening is: zich onderzoeken, zijn zonden leren kennen en erkennen, zich schuldig verklaren, ze vóór den Heer belijden, hulp en

macht afsmecken om ze te wederstaan, en zo daarvan aflaten, en een nieuw leven leiden; en al deze dingen zoals uit uzelf; doet aldus eenmaal of tweemaal in het jaar, wanneer gij tot de Heilige Communie nadert; en daarna, wanneer de zonden waaraan gij u schuldig hebt verklaard, terugkeren, zegt dan tegen uzelf: Wij willen ze niet, omdat het zonden tegen God zijn. Dit is de daadwerkelijke Boetedoening. Wie kan niet verstaan dat hij die zijn zonden niet onderzoekt en ziet, in dezelve blijft? Al het boze immers is uit geboorte verkwikkelijk; het is immers verkwikkelijk, wraak te nemen, te hoereren, te beroven, te lasteren, vooral te heersen vanuit de liefde van zich. Maakt het verkwikkelijke niet, dat die dingen niet gezien worden? En indien bij geval wordt gezegd dat het zonden zijn, verontschuldigt gij ze dan niet vanwege het verkwikkelijke ervan, ja zelfs overreedt gij uzelf niet en bevestigt gij het niet met valse dingen, dat het geen zonden zijn? En zo blijft gij in dezelve, en begaat ze daarna meer dan te voren, en dit tot daaraan toe, dat gij niet meer weet wat zonde is, ja zelfs of er zonde is. Anders geschiedt met een ieder die daadwerkelijk Boete doet; deze noemt zijn boze dingen, welke hij heeft leren kennen en heeft erkend, zonden, en derhalve vangt hij aan die te schuwen en te verafschuwen, en het verkwikkelijke ervan als iets onverkwikkelijks te voelen; en voor zoveel als dit geschiedt, voor zoveel ziet hij de goede dingen en heeft ze lief, en ten slotte voelt hij het verkwikkelijke van deze dingen, zijnde het verkwikkelijke des Hemels; in één woord: voorzoveel als iemand den duivel achter den rug werpt, voor zoveel wordt hij door den Heer aangenomen, en door Hem geleerd, geleid, van de boze dingen afgehouden, en in de goede dingen gehouden: dit is de weg, en er is geen andere uit de Hel tot den Hemel. Dit is wonderbaarlijk, dat de Hervormden een zekere ingeënte tegenkanting, tegenzin, en afkeer voor de daadwerkelijke Boetedoening hebben, en wel in zo grote mate dat zij er zich niet toe kunnen aanzetten om zich te onderzoeken, en hun zonden te zien, en die voor God te belijden; het is alsof hun een ontzetting overvalt, wanneer ze het zouden willen proberen. Ik heb zeer velen in de geestelijke Wereld daarover gevraagd, en allen zeiden zij, dat dit boven hun krachten gaat. Toen zij hoorden dat de Pauselijken dit nochtans doen, dat is, dat zij zich onderzoeken, en vrijuit hun zonden bekennen voor een Monnik, waren zij zeer verwonderd, en nog bovendien omdat de Hervormden het niet in het verborgene voor God kunnen doen, hoewel het hun toch evenzeer is opgelegd eer zij het Gewijde Avondmaal naderen. En enigen daar gingen het na, waarom dit het geval is; en zij bevonden dat het geloof-alleen zulk een staat van onboetvaardigheid en zulk een hart veroorzaakt; en het werd hun toen gegeven te zien dat degenen van

de Pauselijken die Christus aanbidden, en niet de Heiligen aanroepen, en niet den zogenaamden Stedehouder aanbidden, noch een van diens Sleuteldragers, gezaligd worden.

Na deze dingen werd als het ware een donderslag gehoord, en een stem sprekende vanuit den Hemel, zeggende: Wij zijn verwonderd; zeg tot de Menigte der Hervormden: Geloof in Christus, en doet boete, en gij zult gezaligd worden. En ik zeide het, en nog bovendien: Is de DOOP niet het Sacrament der boetedoening, en vandaar de binnenleiding in de Kerk; wat beloven de Peten voor den dopeling anders, dan dat hij van den duivel en diens werken zal afzien? Is het GEWIJDE AVONDMAAL niet het Sacrament van de boetedoening, en vandaar de binnenleiding in den Hemel; wordt er niet tot de Communicanten gezegd, dat zij in elk geval alvorens te naderen boete moeten doen? Is de CATECHISMUS niet de Leer der universele Christelijke Kerk, lerende de boetedoening; wordt daar niet in de zes geboden van de Tweede Tafel gezegd: Dit en dat boze zult gij niet doen; en niet wordt gezegd: Dit en dat goede zult gij doen? Daaruit kunt gij weten, dat voorzoveel als iemand het boze schuwt, voor even zoveel hij het goede liefheeft; en dat gij tevoren niet weet wat het goede is, ja zelfs ook niet wat het boze is.